Par 2

Inv. № 2/65

NARODNI PRIKAZNI
OD EGEJSKA MAKEDONIJA POSVETENI
ZA ENIDŽEVARDARSKA OKOLIJA

15- XI- 1962 god.
S K O P J E

SOBRAL I SREDIL
Dimitar Ugrinovski
DIMITAR UGRINOVSKI
ULICA " ILINDENSKA " BROJ 43
S K O P J E

P R E D G O V O R

Makedonskite narodni prikazni, sredeni vo ovaa zbirka, sum gi sobral od luge na neko
ku sela od okolijata na Enidže Vardar- Egejska Makedonija.

Enidževardarska okolija, spored obimot i nejzinata golemina, spagja megju najraspros
tranetite i najplodnite okolii vo Egejska Makedonija.

Ovaa okolija do 1955 god. raspolagaše so okolu 80 sela i preku 130000 žiteli so gl
ven grad Enidže-Vardar- Pazar, no so najnovata teritorijalna i politička podelba ostana sa
so 45 sela i gradod.

Nacionalniot sostav na naselenieto od ovaa okolija, se do 1912 god., beše isključi
od Makadonci, se razbira deka imaše i sosem mal broj Turci, a potoa i nešto Vlasi, naseleni
retežno vo predelite na Pajak Planina zanimavajći se so stočarstvo.

So pojavata i proširuvanjeto na revolucionernata organizacija na VMRO naseleniet
od ovoj kraj masovno se vklući vo taa organizacija i vo ramkite na možnostite i uslovite v
toa vreme go dade svojot prilog kon slobodata.

Ona što e najbitno istoriisko sobitie za ovaa okolija, vo vreme na dejnosta na spo
natata organizacija, e što vo Pazarskoto blato-gjolj beše smesten i zasvrsten komitskiot o
red na Petkov Apostol -Pustolj- vojvoda, narečen po svojta legenda "Enidževardarsko slnce", k
prestavuvaše strav i trepet za turskiot okupator od ovoj kraj. No i denes nepomalku se zbor
va i se spomnuva ovaa okolija, bidejći po svoeto proizvostvo na žitni rastenija, pamuk i sl
gi preminuva granicite i normite predvideni za eden dekar i pokraj načinot na primitivnat
izrabotka na zemjišteto i pokraj načinot na individualniot princip izrabotuvanje na obra
botlivata zemjina površina.

Po propagjanjeto na Ilindenskoto vostanie makedonskoto naselenie od Egejska Make
donija vo celina, a posebno neselenieto od ovoj kraj, ja zgolemi svojata tragedija po što tu
CR
skiot okupator sfirepo se natfrli nad nego od edna strana, a naročno so pojavata na grčkat
diskriminatorska propaganda, koja donekade uspea da go nametne svoeto vlijanie vrs Makedon
cite i da dovede do rascep i omraza od druga strana. Kako posledica na obie sudruvanja beše
što mnogu Makedonci od ovoj kraj go napuštija svojot roden kat i prebegnaa vo Bugarija, odo
no tie od domakini stanaa emigranti, a nivite ogništa bea zameneti su emigranti, osobeno vo
vreme na prokletiot dogovor potpišan

Naselenieto od ovoj kraj, se do doagjanjeto na noviot porubuvač, odnosno do 1912
zboruvaše na svoj majčin jazik, bez nikuj da mu se zakanuna i bez nikuj da mu se meša. Se r
bira, deka i po doagjanjeto na Grcite vo Egejska Makedonija našiot narod, pak na svoj majči

zboruvaše, no po učilištata, administrasijata i crkvata veće se vovede grčkiot jazik, a toa značeše deka idninata i sudbinata na makedonskiot jazik počna da vleguva vo faza na ignoiranje, cel za greiziranje, a podocna i totalno zabrannuvanje na eden istoriski jaziČen nastan, odnosno potcenuvanje na makedonskiot jazik.

Takov eden udar našiot narod počustvuva osobeno so proglasuvanjeto na metaksasovata diktatura od 4-VIII- 1936 god. koga ne samo stroga beše zabranata na majčiot-makedonski jazik-izraz, tuku beše voveden i zakon za primenuvanje na sramotni kazni za Makedoncite što će zboruvaat na svoj majčin jazik. Tie kazni se slednite: Prvo apsenje, potoa tepanje, posle poenje so edna četvrtina od kilogram so recinus i nakraj davanje i edna riba regna kako dodatokXX . Ako pak v v vo nogavicite, a kako drug didatok nekolku stapovi ili pendreci, pa i kofa voda.

So objavuvanjto na vojnata megju Grčka i Italija vo Albanija 1940/41 god. makedonskiot narod vo celina, a posebno i od spomenatata okolija zede aktivno učestvo i go dade svojot prilog, ostavajći poveće od 80 žrtvi i stotina raneti na bojnoto pole. No rasnata diskriminasija, nacionalnata omraza, strogite merki nad naselenioto ne tivnaa d kaj samite učesnici na frontot, i kaj pozadinskoto neselenie, tuku mnogu od niv bea zatvoreni, internirani i maltretirani narečuvajći gi Bugari, komunisti i sl.

Site tie prestrogi merki go nateraa makedonskoto naseleni zgubi doverba sprema krčkite nenarodni režimi i uprava i počna da bara sklonos kon napredno-to dviženje i progresivnite sili, vo samata zemja, smetajći deka samo tuka će može da najde izles od teškite udari što mu gi zadade minatoto.

So doagjanjeto na germanskiot okupator i so proširuvanjeto na progresivnoto dviženje na ELAS(Narodooslobodite lna armija na Grčka) i EAM (Narodnooslobodite len front na Grčka) makedonskiot narod vo celi, a posebno i od spomenatata okolija, masovno se vklući vo toj pokret davajći poveće od 1000 borci samo vo redovite na borbenite partizanski edinici. Osven toa skoro siot narod vo pozadinata zede aktivno učestvo vo pokretot davajći se od sebe. I kako rezultat na ova masovno učestvo beše što poveće od 250 borci da go položat svojot život na bojnoto pole i poveće 350 civilno naselenie stana žrtva na banditite na pročueniot terorista Puljos, drugi vo samiot grad Pazar.

No, nažalost, makedonskoto na progresivnoto dviženje, ne go najde svoeto pravo, bidejći i vo tie redovi beše potsenet, oti nacionalnoto prašanje ne samo na beše tretirano, tuku i koga beše postaveno za rešavanje mnogu naši rakovoditeli ~~bea~~ pa i borci bea kazneti i otstraneti od pokretotZa

kata brigada, koj
na da go napušti pokretot i da se prikluči so borbenite edniei na JNA vo FNRJ vo 1945 g.

I ne samo toa, tuku po likvidasijata na pokretot ELAS-EAM, odnosno po dogorot na "VARKIZA" vo februari 1945 godina, vlasta padna vo racete na monarhofašizmot, a toa značeše ušte pogolem udar za Makedonvite, bidejći fašistite kako orli se nafrlaa nad makedonskoto naselenie uvivajći go, zatvarajći go i internirajći go po ostrovite na Egejsko More.

Kako rezultat na seta taa tiranija mnogu Makedonci go napuštija svojot roden kat i prebegnaa vo socijalističkite zemji. Brojot na prebegnatite lica samo od ovaa okolija ne e pomal od 350 luge.

Edinsvena

kedonija beše pojavata na noviot pokret na NOF- EAG. Ovoj pokret pod pritisok na narodnite masi proklamira nacionalna ramnopravnost i pokraj toa što ne im beše po volja na grčkite rakovoditeli vo pokretot. So ovaa proklamasija makedonskoto naselenie masovno se vlučiro pokretot davajći poveće od 20 iljadi aktivni borci, a ne pomalku od 100 iljadi Makedonci se vkučija vo pozadinskite redovi na navedeniot pokret.

No i pokraj toa što poveće od 12000 žrtvi padnaa

do postignuvanje na celta, blagodarejći na izdajstvoto i nepravilnata politika na KPG(Komunistička partija na Grčka) na čelo so Zaharijadis i negovata klika. I ne samo toa, tuku sega makedonskoto naselenie oseti najgolem udar vo svojata istorija zatoa što desetici iljadi Makedonci go napuštija svojot roden kraj i prebegnaa vo socijalističkite zemji, a tie što ne uspea da se prefrlat vo spomenatite zemji bea mačeni i internirani po ostrovite na Egejsko More.

Sega političkata, ekonomskata i kulturnata položba na makedonskoto vo Egejska Makedonija stana ušte pološa zatoa što nacionalnata omraza i ponatamu prodolžuva. Imeno, za da se zagnši sosema makedonskiot izras i dnh i za da se izleze pred svetskata javnost deka vo severna Grcija, kako što tie ja narečuvaat, nemalo i nema makedonska nacija počnaa so edna najnova metoda za potpolno iščeznuvanje na se ona makedonsko što ostanalo kaj postarite generacii. Konkretno, vo početokot na 1959 godina pod organizacija na crkvata, golem broj sveštenici, so evangelija v raka, počnaa da krstaraat po site sela, kaj što ima najmnogu Makedonci na ofieijalen način gi teraa da se otkažat od svojot majčin jazik i da go primat grčkiot jazik za svoj. Selskite učiteli od druga strana , za da ne ostanat kako ne aktivni i da go pokrija vsoeto lisemerstvo pred nivnite vlasti, počnaa da im držat predavanja na makedončinjata i da im velat: Vie ste čisti Grci i ne treba da se služite so jazikot so koj se služat vašite roditeli, bidejći toj jazik ne e ni srpski, ni bugarski, tuku e gjupski-ciganski. Ako prodolžite da zboruvate so ovoj jazik da znajte, deka vo idnina i vas će ve narečuvame Gjupci-cigani, a toa e sramota za vas kako idna grčka generacija.

Zbirkata sodrži 69 narodni tvorbi-prikazni i e izrabotena vrs osnova na lokalnio t dijalekt na spomenatata okolija. Materijalot e crpen od luge,koj sega živeat vo Skopje, a do 1948/49 godina živeele vo nivniot roden kraj-Egejska Makedonija. Site ovie luge po svojata vozrast spagjaat vo postarite generacii, odnosno se luge od preku 50 godini s tarost i site mošne dobro vladeat so dijalektot na spomenatata okolija.Seto ova pridones suva za skro potpolnata originalmost na dijalektot so koj se pišuvani narodnite prikazni

Preku ovie narodni prikazni čitatelot ima možnost da se zapoznae so životot na na selenieto od ovoj kraj vo minatoto, so razvitokot na sresdsvata na proizvostvoto, so razni istoriski sobitija, so narodnite običaj, verski predrasudi, so ljubavnite čuvstva i odnosot kon devojkite i obratno na togašnata mladina, so narodniot humor i sl. Preku ovie prikazni čitatelot će ima možnost da se zapoznae i so ekonomsko-političkata struktura na naselenieto od ovoj kraj vo minatoto, odnosno na togašnoto opštestvo, so promenata i klasnata pripadnos na tie poredoci i sl.No ona što e najnteresno i što treba da se navedi, spored mene, e narečjato so koj se služil, se služi i će se služi naselenieto od ovaa okolija.

Do 1912 godina ovoj dijalekt beše mnogu bogat i mnogu dobro zapazen vo odnos na čistotata na izrazot. Se razbira deka imaše i ima nekoi turski zborovi kako naprimer: demek, gibi, sakn, gjurluk, afevdo, čopek i drugi, no nemaše grčki zborovi, bidejći nemaše ušte grčko vlijanie. Isto taka nema da se sretnat i bugarski zborovi, bidejći vo vreme na Egzarhijata nemaše bugarski učilišta vo ovaa okolija ili do kolku gi imaše ili bea mnogu retki ili malku se zadržea.Drug element što zboruva deka nema bugarsko vlijanie vo ovoj dijalekt e teritorijalnata oddalečenost na Bugarija od Enidže-vardarska okolija.

Najvažno obeležie na ovoj dijalekt e ispuštanjeto na izvesen broj vokali kako naprimer: pt, (pat), rka(raka), kde (kade), mka(maka) maka(maska) kt (kat) i drugo.

Druga karakteristika na ovoj dijalekt e mestoto na akcentot. Se razbira deka i tuka ima razliki sprema našiot literaturen jazik. Imeno, akcentot na spomenatiot dijalekt nema opredeleno pravilo, a pretežno spagja na posledniot, odnosno na vtoriot slog broejći od nazat kon napred.Primer: dilizija, rabota, stramota, planina, aranija, baklavija, lkrdija, sinija, vudiniva, kdelnica, mastagarka, lastavička, kukudarka idrugi. Ovie zborovi akcentot go primaat na vtoriot slog. Drugi ptimeri što akcentot go primaat na posledniot slog se: Jadel, piel, kradel, rabotel, udel, ispijanil (za pien čovek), umrel, dnjdel i grugi.

Druga bitna razlika e što site predloži ne se podudaraat so našiot literaturen

a vo megjuvreme ne se podudarat ni so predlozite od drugite tamošni okolii. Naprimer, predlogot "Vo"kaj nas,vo pazarskata okolija,se izgovoruva "U", predlogot "OD" se izgovoruva so UD, predlogot NO se zamenuva so AMA, a predlogot SO se zamenuva so SU kako naprimer: Vadin(denes) beh u Solun, u Kadinovo selo i sl.Ili Ud tetka mi du naska(nas) imra deleçina,ud domazet pološo nema nkde i sl. Ili nija vadin(denes) su mojto brat behme naurmanot, su sestra mi rečibme činička,su menka beše i mojto kumšija i sl. Isto taka vo nekkoi formi kaj spomenatiot dijalekt, za razlika od našiot literaturem jazik,bitno se razlikuva i pomošniot glagol ĆE ĆI kako naprimer:Nija vadin ći ojme na urmanot,jaska i mojto brat Božin ći prajme trlo za ovcite, tače ći praj bunar, ći ora,ći kopa ći jade,ći spie i sl.

Ličnata zamenka "SE" vo dijalektot na pazarskata okolija se zamenuva so izrazot "SI" ili na mnogu pati može da se sretne i kako "S", odnosno ne se doiskažuva. Se razbira deka toa zavisi od prirodata na izrazot ili od primenata na sodržinata na zborot ili rečenieata kako naprimer: Va gudina nogo s arni lozgjata,ili pu dožot nivite s nogo vlažni i sl.
A pak ličnata zamenka
čeda marijka, eel den si beh na nivta, si kapah,si mih si najadeh, si naručah s sl.

Napomena: Pogore e ispušteno da se navedi,koga stanuva zbor za predlozite,deka predlogot "PO"
nova kola,pu malee vremito ći si rasipi s sl.

Pri obratuvanjeto na zbirkava od narodni prikazni, bi sakal da navedam deka sretnav osobeni teškotiip bidejći lugeto što go dadoa svojot prilog nekoi od niv brzo si gi iskazuvaa svojte misli, a nekoi pobavno. Pa spored toa jas bev prinuden da gi teram da povtoruvaat ili za nekoi zborovi,što mi prestavuvaa prečka, bev prinuden duri po nekolku dena da gi pronajdam vo nivnata originalnost, odnosno da najdam doodveten epitet.Toa go pravev ne oti nemaše takvi zborovi,tuku oti nejćav da go mešam dijalektot so greizam ili so tuaski zborovi, odnosno se trudev mnogu za čistotata na spomenatiot dijalekt.

I ušte nešto, što mi prestavuvaše teškotija beše i toa deka i vo samite sela od navedenata okolija imaat nekoi razliki vo nekoi zborovi,što, spored mene e i opravdano,bidejći sekoe selo išak ima razlika vo izrazot. Takva edna razlika e so predlogot"OD" što od naselenieto na gradot Pazar se izgovoruva kako OD, a kaj selata UD. Zborot NIJA od nišor se izgovoruva kako NIJKA. Ili naprimer: zborot BADŽA nekade se igovoruva kako što e, a nekade kako PINDŽERKA(prozoree). Ili vo selo Asarbegovo zborot PUŠĆA(pušti) se izgovova PUŠKA i sl.

Druga teškotija što ja sretnav pri obrabotka na zbirkava e vo vrska so sredvanjeto

na materijalot,
rovi vo privremeni beleški ili ći snimev na magnetofonska letna, a potoa pak gi prepišu
vav vo čista hartija,pa duri togaš gi otkucuvav na mašina. I ako može da kaže,koga se z
boruva za čistotata na materijalot,za sreduvanje na ovaa zbirka posvetiv točno edna god
vreme.

I nakraj bi sakal da kažam deka imajći ja predvid seta ovaa tragedija na makedons
koto naselenie vo Egejska Makedonija, voopšto,a posebno i za neselenieto na spomenatata
okolija, jas se čuvstvivav dolžen da napravam takov eden osvrt, na kratki erti od edna
strana i da go zapoznam čitatelot so sodržinata i teškotiite na tvorbive sredeni vo zbi
kava od druga strana.

Od koj što e zapišano

Od drugarot Romančev Gono,roden vo 19 god. vo selo Radomir okolija
boree od 1942, pa se do letoto 1949 god. gi zapišav sledniva prikazni i toa:
" Za careki sin nemal rodena nivesta" str. broj 29," Lošta maćea i Pepeljaš Mara" str.
35,"Ud najsirumah du zlatna kojn i sarov zet"str.40,"Ličen Stojan, Bela Rada i nejni de-
vit bratća aramii" str. 46,"Majkata si gu klni nejnto sin" 53," Dve siraci kamet palat"
62, " Izgubento uglidalo" 71,"Uvčarot,treskata,ángelot i plevritut" 96, " Ud sirumah i
sirak du zlatna riba i careki zet" 114, " Dve drugarčijna-ne drugarčijna" 120, "Majka šc
kajdisuva da sii zakoli ste tri deca za da si mži su adno odža"129, "Kusto pitlenee liri
isflja" 144," Ud čuvečko meso namal poslatko"147, " Ud triti bratća najmalečkoto čuda p-
raj su pomuš na adno odža" 151, "Tri braščijna siračijna, ama edmoto ud nih nogo itro"
163, " Tri sestrički stetri siračijna" 168, " Ud voška koža" 174, " Pepeljaš" 178, "Carc
i divoto čuvek" 186, "Moreko divojće" 192, " Sirak Stojan zlatar stanuva" 202, "Ribarot
i zmeot" 207, " Ud nemirno,ptisano i nerani majko du car na država" 216, " Pet popovi i
ličnata žena" 231,"Sirak,ama junak" 241, " Tri zlatni jablki"243," Sakam najubava kitka'
353," Anmka kaurin ljubi-kaurin saka" 261," Loša kletva" 265," Vragut i gospud kaul fać
274," Dve parabratća" 277," Na tsros sakam šaat da pram" 296, " Uvčarot su kamet rudam"
304, "Kamilta i čakalot"309, i " Izgubena dnša" 311.

Cipovski Marko, roden vo 1903 god. vo selo Kalinica Enidže-vardarska okolija
učesnik vo Maloazijskiot front, a isto taka i učensik vo pokretot ELAS;EAM 1941/49 god.gi
dade slednite prikazni: " Dzingar vingar" str. 1, "Ći dojdi lošo vreme"316," Štrklj" 35
" Kdijta sudi,pravinta sii pravina" 368," Tri pijanici" 370, " Solunski kasapin" 291 i "Mać
i paraćerka". 358.

Karajotov Gjorgi,roden vo 1917 god. vo selo Čičigas Enidže-vardarska okolija-

proizleguva od zemjodelska bedna familija, a e uče
1940/41 god. i pozadinski učesnik vo pokretot ELAS-EAM941345 god, a vo megjuvreme i učes-
nik vo pokretot na DAG-kako partizan vo 1946/47 god, sega žitel na grad Skopje gi dade sl
slednite prikkzani: " Tri limojna smovilčijna" 329, "Ludo mlado kamet pala" 338, "Tatko-
to i nejnte tri ćerki" 342, " Kak Gjupkata stanuva carica" 345, " Ud naračnieta namoži d
da si izbega" 360, " Čtrdesit nevineti kamejna"

Od Žnjov Atanas od selo Vdršta K roden vo 1920 god. od Enišše-vardarska okolija
učesnik vo pokretot na ELAS-EAM od 1942 do 945 i vo DAG od 1946 do 949 god., a sega žite
na grad Bitola gi obrabotiv slednite prikazni: "Sirumaot siljanee i triti lžlivci tuđan
ri" str 84 i "Čitrdesit ljuge na urman odat bor da sečat" 141.

Prikaznite kako što sledvaat se zapamteni od mene lično i od mojata drugarka
Vangelija Ugrinovska od spomenata okolija-od seloGjupčevo i Kadinovo selo i toa: "Bratća
ta miren i Lude"str. 4, " Tri bratća i adna sestra" 11, " Čtrdeset bratća i carovta ćer-
ka" 23, " Ud najsirumah du carov zet" 16, " Uračot,mečkata,kakaraskata i muvta" 28, "Mla
duto bazdrjanče i sestra" 44, " Germanski
ot kralj mu ja krade mladata nivesta na Jankula kapidan" 48, " Lošta maćea najdenite dec
i frlja u urmanut" 55, " Čarot i uvčarčito" 239, " Tamaćarot čuvek" 112, "Dve pičišča, dve
mina bratća u zatvor i klavat oti as nej činat" 50, " Na sekoj granče i pilence" 98, a
ostanatite od razni drugari pak od istata okolija.

AVTOROT

puškata si rekol su umot: More čuveku, i taka mi jaska dobro i imam na nišan, tuku sa
malko da e pitam va mojta žena su kogo si praj muabet? Belk im porno ći bide da pitam pr
vno ud kolku da pravem nekuja rabota. I čudejći si taka na adnaš mu vika na ženata mu
More ženo, su kogo si lafiš titi a vo nočno vreme? Dali si prmaži ili nekuj gostin i
Togaj si odzrna žena mu i (du kato) gu pikasa pu glasot oti e nejnoto mš, mu veli: Abre
mžo, moj domaćine, šo mi pitaš su kogo si lafam? Neli znejš oti ti mi ustavi su malo
i óti dojto poraste golemo? Vlezi u ntrin i ći vidiš (deka) e taka. Togaj gurbečijata-
mak asel domaćinot na ta tajfa, si ja sfali puškata ou pindžerkata i uć ramoto, si vlize
ma i koga ći vide šo ći vide! nejnoto dete vika stanal osamnajset- dvajset gudini. Togaj
mu veli na nejnata žena: Ej mori ženo, ženo, (ako) ne si činiš sabur, za malko ći ojše i ti
nešto milo dete. Ud Sega nanaka ći mu raskažuvam na šte ljuge da si činat sabur ne smo za
va rabota šo ni si pugodi, (tuku) da si činat sabur i za nogo druzi raboti.

Bratćata miren i lude

U nogo staro vreme si bile dva bratća. Tija imale smo adna majka, ama
i čorbadžii. Imale nogo kravi, ovci, kojna i nogo nivi. Ud nik povekje pu umen bil post
i sedil doma da čuva i gleda majka mu i da a redi rabotata domma. Pomaloto brat
mnogo lude i rabotil nadvor ud kujćeta. Lude bil nógo mir dilija da odi na urmanot da
čuva i da čuva gurbetata ke e ima sasteno u urmanot. Lude ni adnaš ne udtanel doma
si zafati i si nauči su nekuja domašna rabota. Eno ame koga adno den mu si baktisal ud
berajne na drva, mu veli na brat mu: Abre brate, aj odi ti adnaš na urmanot? Jaska ći
gledam majka i ći i čuvam se šo saka. Dobro brate, ama majka ći a raniš su vareni ja
puli da i svršiš ubao rabotata doma. Ud kak si spugidile, postaroto i umnoto brat si i
dubicite i odi na urmanot za drva.

Sega da vidime lude šo praj doma. Ud kak izbegal brat mu na urmanot, lud
adno kotel, izvaruva nekolku jajca i vrzuva ste su konec, gu zeva kotalot plno su vr
voda i odi kaj majka mu. Mjako, majko ela tuka da ti mijam prvno, a napkum ći ti dadam
ručaš. Mjaka mu gu poslušala i utišla kaj lude da i praj izmet. Togaj lude gu zeva k
lot i gu ubrnuva vrs majka mu, gjo da a mie. Koga mu gu isturi kotalot mjaka mu ni da
ne ni da kljukne padnala na zemjata i umrela. Lude zafatil da si vrti okulu majka mu
su rados mu davaše jajca na majka mu, navrzani su konic na adno matovilo. Majka mu v
um rena, lude smejaći si mu veliše na majka mu: E mori majko, majko da si vidiš kakva
ista i lična! Majko, male oti smo laskaš i mi si smejš, ne mi jadiš ništo? Dali u
o rados oti vadin jaska sm domaćin? I se taka si vrtel okulu majka mu (dur da) si dojdi

ud umnenot. Koga si posvi brat u dvorut su natuberćni dubicite su drva, lude ispadna p
ta da gu pričeka brat mu vikajći mu: Brate, brate ćl da a vidiš majka mi kake si sm
ud radus. Da znajš brate keke jaska vadin a mix i kake a ranix i kolka nogo raboti s
šix, sekuj den ći mi ustavaš doma da ti b
šo ne mi si pugudi neznam za šo majka mi ne seka povike da jade. Ili ud nogo radus il
ka ti čeka zajdno da jaime- da ručime. Koga ći vleze brat mu u kujćata šo ći vidi: M
ste ispoparena i umrena kato naistina da si smej. Togaj mu veli na lude: Abre šo n
ti lude, si ja puparil majka mi? Brgu odi da vikniš pop za da a zakopame majka, oti g
čare nema. Ošče ađ nema da ti ustavam doma zulumdžija niedno.

Lude sega gjo masna bdi da vikne pop, ama pak gu izležal brat mu. N
da odi pu pop, on a zakačuva majka mu za krligot i zafati da a vlači na kaj crkvta
bišta. Taman nabližil du crkta, mu si spuščil adno kuče da gu lae. Lude ne mu si ču
nogo, tuku gu zavrtuva krligot i gu utepuva i kučeto, ocuski go: E, kuče, kuče neli
kaš majka mi da a jadiš! E sega el i ti tuka da mu praviš komšilk. I ošče ud dileko mu
ne grobarite: Ej, vija tamu , kupajte ošče adno grob. Grobarite u čudo ustanale, koga
videle lude kak a vleči majka mu zajdno su kučito za krligot. Ama nemale šo da pravat
lude si e lude. I ne smo to, tuku koga i zakupuvaa lude mu veli na drobarite: Klajti
majka mi uzdola, a kučeto uzgora za da ne mu bidi studeno na majka mi.

Koga si vrna lude doma brat mu gu pita: Lude, šo a pravi majka mi? Ej
brate, brate ne smo majka, tuku i kučito gu surediv i gu kladex vrs majka da ne mu bi
studeno. Tog j bra mu ve i: J, ra e bra e, ala nija ne ći mozime uku aj da
si delime dudeka ne mi praviš nekuja druga belja. Dobro, mu kažal lude da si delime.

Ošče rano utre na sabajle, dvete pratća pravat ošče adno vov obar i s
alantisale deka noveto niet obar ći bide na lude i koga navečar ći si dojdat guvedata, koj
nix ći vfezy u noviot obar ste ći bidat na lude a koj ći vlezy u staroto obar, tija
veda ći bidat na umniot i postariot brat. Ud kak svršile se, zafatil da si smrčuva i za-
fatija da si idat guvedate, Arno ama guveda si e guveda, neli? Ste si vliguvat u staroto
obar. Smo adno duodeno star vol, vlizel u novotoxxx obar. Lude si ričel su aklot: Beró
i na to. Drugiot brat bil nogo žaljovit čuvek i koga vide deka smo adno stro vol vlize
novoto obar na brat mu lude, mu kažal: Brate mene mii žal šo taka si pugodi rabotata,
jsaka sakam da ti dadam ošče nekuj ud guvedata. Togaj lude odbi da zeva ud brat mu i
mu a priima punudata. Ne sakam brate , na manka tolku mi bil ksmetot. Šo ima da mi dadiš
ti udxxtvoite guveda?

Dolbs si e dolba i sekuj=su ksmetot, veli lude. I taka si smrčil arno i udxk kak vičerale, sekuj sam, utišli pu obrite da a vidat šo praj guvedata. Koga vlizel lude nejniot obar i gu videl starot vol kak si prživ si ričel su umot, pa i mu vika na brat mu: brate, brate vo volot jago smo i toči zbite za da mi izede! I šo ti praj lude? A zeva bltijata i gu kakoljuva volot. Napkum mu a izdera kožata i a ubesi vrs adna kruša šo mu beše u dvorut. Brat mu pak gu zamolil da mu daj ud nejnata guveda, ama lude nejćaše da čuj za ta rabota.

Utre na sabajleto koga stanuva lude i pule na kaj krušata, šo a imaše ubes kožata ud volot, šo ći mi ti [illegible] plno čavki vsr krušata i smo a klvat kožata, i kračat. Lude ne gubi nogo vreme, tračil oti čavkite gu pcujat su kračejnoto, a zeva tijata i mu trča na krušata. Lude tračil deka ako a seče krušata ći padni em kruš čavkite ći i fati i taka ći si gu izvadi ifćarot. Bez da gubi nogo vreme, lude zaf da a seče krušata. Ama koga a dosiče padna krušata šo či vidi lude: Si obrnal adne kazan plno su žlti liri. Lude ne gubi vreme i trča da vikvi brat mu veljaeči mu: brate dojdi da vidiš šo nogo pari najdex u krušata. Brat mu pišim ne mu veruval, lkrdiistena lude, ama koga utide i vide deka e istina, si vrnal nazut i na adnš si i vat vrejćite i si i nosija doma lirite. Arno ama Lude, pa Lude. Koga gu pušči brat da odi da zeva ud kumšiit oti merime žito, kak šo mu ričel brat mu, on mu kažal: kumšiiće, daj mi a kutlata da liri su brat mi. Kumšiite pišime mu puveru ama sepk, za da si uverat dali istina, si ričele su umot: Aj ći a namažime kutlata su katran i ako naistina merat može da si zalepi nekuja u kranot. Lude ni pet pare ne dal dali ljujto razbraja i A zeva kutlata i si odi doma.

Merejći i parite, zajdno su brat mu, neščo mu si zasinil na Lude vo pindžer kata na nejnata kujća. Palajći a kutlata skoro ste kumšii zazrale, pa duri i selckiot pop. Namožajći da trae popoti tamaćar za liri, odi i si kačuva vrs kujćata na Lude za puli po pravat vija ljuge. I taka su videjnoto šo gu vide Lude, Si gu zeva krligot i gu tresnuva popot pu glavata. Popot padna u stredi u kujćata, a Lude mu veli na brat mu: Vidi brate edno psč si kači na badžata i sakaše da ni krade lirite. Soga ći vidiš ći mu pravam! Brat mu, pogolemoto, pišim gu karaše, ama šo ći karaš na Lude? Bez da si čudi nogo gu zakačuva i popot za kligot i gu izvlečuva du bunarot, a napkum gu pušča u ntre i si vrnapak pak doma.

Sega dvete bratća nogo si zbugatija i ne sakaa da živat viče u seloto, tuku si spogudija da odat na drugo mesto i tam da živat. Ama zajdno su nix si gu zele zlato to i drugi raboti. Koga si pravi le azr, kinisaja pu adno pt, šo otše za adna gulema kasaba.

Odejći, odejći pu ptot, na adno mesto i stenil i pud adno gulemo javor ustanale da prinokjuvat. Arno ama Lude, pak LUde; Si obrnuva nakaj brat mu i mu veli deka poarno e da si kačat na javorot da spijat, a ne dolu. Brat mu gu poslušal i si kačile na javorot da spijat. I taman si kačile na javorot, stignale i drudzi patnici pa i tija rastuvarile za da prenokjuvat. Tija patnici ništčo ne zajle oti nad nix, na javorot ima i drudzi patnici. Pu malce vreme, ud kak si stemni jako, i Lude su brat mu i drudzite patnici si zaspája. Okulu strod noć Lude mu veli na brat mu: Brate, brate sakam da si a činam vodata. Šo veliš a? Aman brate ti moljam ni mo a prave va rabota, stramota e ud ljugite dolo- sakm va rabota nim a pravi. Lude kato Lude ni pet ni šes, zafati da si a čini voda ta praudolu. Paticite ne znajaći šo stanuva, zafatile da blagosovat i da veljat: Ud boga rosa, ud boga rosa! Tija tračile oti vrme, a Lude smo ćikotel gore. Lude ta večar pravi i adna druga belja. Koga trgale ud doma Lude si zel za uspomena ud majka mu adno prešlen šo težše kolku adno vudinički kamin advaj gu nosiše. Ama najnogo mu pritižal koga beše vrs javorot. Pak si obrnal du brat mu i veli: Brate, brate jaska na možam povíće da gu držam prešlenot i ći gu puššam. Aman ti moljam brate nim a prave va rabota ći i utepaš ste ljuge dolu. Mar koj ti puli ljuge bre brate, jska ći gu puščam prešlenot. I ošče lafot ne doričen, gu pušči prešlenot dolu i ste patnici šo bea tamka i ist pa. Sakale nejćale si sfaljuvat dolu, [illegible] begat ud tamo. Ka odili, odili stignale u adna kasaba, ama ne mu si aresa životot tamka i ostanaja u adno sel Tam kupile adno biljuk ofci ama su pazar Lude da i pase. Brat mu kandisal na to pazar i si zafatile su rabotata. Sega pak druge belja. Namesto da i naplodat ofcite, Lude ste i pcovisa. I kak i pcovisa: Koga bile ošče u kasabata, on si kupil adno vulšebno kavalče i koga ći gu zasvirel, se šo imal okulu nego ste igrale i ste ustanuvale gladni. Vadin taka, utre taka, šo veli lafot vadin pet utre desit ofci pcovisaj, geberisale. Lude ustanale smo su krligu u rcite i ud nogo čurbadžii, stanale najfukaraj. Brat no Lude povike vike ne sakal da žive su takvo ne prekupcan brat kak šo bil brat mu Lude. Adno den gu puvika na Lude i mu veli: Brate Lude Jaska sakam sam da si gu vidam ksmetot i aj da si delime. Lude i tolku čikal. Ajde, ajde brate šom sakaš da si delime.

Ud kato si i pudelija rabotite, šo i imaa zajdno, si razdelija adnoto nav

ka, drúgoto nanáka. Brat mu na Lúde si utišol dóma zá dá si zafáti, pák nanóvo sú novo domáčinstvo. Lúde úd kák si razdelíl úd brat mu, trgnal i on dá si gú pále kśmétot.I ta- ká Lúde úd prvin imél mirok dá si glávi káto izmečársu nákuj sélo. On utišol u adnó sélo i tám si spugodil só adnó pop dá mú i páse óvcite i kózite. Ámo préd dá si zafáti su- bóta, Lúde si pazarisél sú bilé kákvo zijan dá mú si právi ná pópot dá né si ljúti, a Lúde mú si zaklnél óti óvcite i kózite óí mú i páse bézni adnó groš póri á óí rabót dudéka na zakúka kúkot. U pazárot mígju nih, kledéle klátvax déka óko nákuj ud nih naljúti i mú ustená strot, óí mú si izvádi adnó fóše ud grbot zá adnó zagíja pínci.

Sú to pazár, Lúde ošče prvoto dén trgnó dá i páse óvcite i kózite. Árno a Lúde šó túku i natéra óvcite ná čajrot dá pásat,Lúd gú dujnál to pústo vulšébno k i cél dén smo igrále i nógo úd nih si i sršíja nódzite. Kóga navéčer mú i tera óvcit u dvórot ná pópot,šó óí vídi pópot. Ste óvci gládni káto kúčki i sú níščo nemóže dá de. Tógaj gú vika ná Lúde i mú véli: Ábre Lúde šó tekó vija óvcite nógo gládni vá i pásiše? É, dédo popa, kdé ste uvčéri tému i jáka. Áku né viruváš óto tí uvčérite i pítaj. Vídin teká, útre teke óvcite na pópot né ódet árno, zafetíja da umírat, a pák mléko, léw dá néma- ni drém na ustená u nih.Pazárot mú Seme tekvó i pópot néma zá šó dá s úti, óti óí mu ódi i kožínkate.

Kóga vidé óti né ódi rabótata árno, adnó dén pópot si rékol su aklot: Ák ódem vídin dá vídem šó prój i kákо i páse vó Lúde vija mójte óvci.Ričéno storéno. Pó si gú zéve bastúnot i punágo, punágo ódi si sukríva ú adnó drmá úd kpina i púli šó p Lúde i kák i páse óvcite. Lúde temén stignél ná posištéto i i skrotíl óvcite, si gú kvállet i zafatíl dá sviri. Óvcite i kózite pák zafetíle dá ígrat i dá si i kršat nódzi te. Ámo vó pt i néma smo óvcite, túku i pópot zafáti dá igra i to u kpinite. I t k pópot sti nósi izdraskál i krftosál.Pritu pazárot néma ljutína niúti móže dá gú istéra né mú došlo ošče muy létot.I go čerá , dá gú smény úd ta rabóta zá dá kurtúli bérem nákuja ud óvcite.Gú víku nastr Lúde i véli óti úd séa nanáka néma dá i páse óvcite,túku óí i páse guvédata. Lúde ká da i ná tá rabóte kandisál i ošče útre utišol sú govédata. Ámo i tija né paminále árn Sú to pústo kavél zá adnó dvé nideli mu iskrší nódzite ná ste guvédai povkitr ud ni tija da pasovisuvat.Pópot adnó dén i tám a am úd tám si dojdél sto izdraskán.

Úd káto i dukrajčil i guvédata, pópot séga gú víka na Lúde i mú véli óti úd séa nanáka óí bida domáčin- óí óre,óí kópa i óí já uredúva kujáta dóma. Lúde i túka kam-

disel i mú rékol nápopot, óti niščo néma dá udbie. Ošče sabejle Lúde i pregnúva vulóvite i ódi né ńvte da óra i séj. Nékuj dén Lúde gú zabravil kavalot dá gú cviri i rabótata za- fatile úbavo dá mú óči. Popot si rékol sú aklot: Éj góspode, dáj mú málce úm ná vá budlata vék, bolóim i jáska ói kurtúljam i rabótata ói mi trgne nápred. Lúde séa e áren i árno r bóti. Árno áma šó vrák mu tikmál nápopot, sedéjói adná večar dóma pri udžakut, mú véli né Lúde: Ábre Lúde, šó gú pravi tó kavalot, dáj zasviri málce dá si puprájme málce óef?! Lú t mán i tó čékaše. Si gú zéve kavalot i na adnš zafati dá sviri i sé ókulu nego igraše. pópot, i papadijata, i décata, i šte stóka šó á imaše dóma popot. Koga i izmori šte, popo zafati dá mú vika na Lúde: Dóste Lúde, doste si utipáme ud igrájne, áma Lúde kaj dá si so I napravil šte ud krf i k oj béz rka, kój béz nódzi se dudéka né mú dojde óefot dá zapre Néj krif Lúde, túku séga é krif popot, óti on gú raskurna. Séga Lúde i tó čékaše. Sekuj d béz kavál ne trgnúvaše ne ńvta, pa i tam namésto dá óra i sé svíriše sú kavalot, a vulóv go igája.

Vó to vréme papadijata na popot modi i déte, a popot ói ispádne ud aklot šó k praj sú Lúde, óti sejánjeto ustaná i šta stóka mú izumré. Koj mú e krív takvó mú beše paz rot sú Lúde. É, néma em béz pári dá ti rabótat, em zijan da né ti nájde. Šó dá práj popot Ádnó dén si gú zéva réloto i sam ódi né ńvta dá sée, a Lúde gú ustáva dóma kato domakin Lúde tó i čékaše. Ká mú sedné dómaj ká zafati dá sviri sú kavalot,

[illegible] pléka, [illegible] nema. Koga supnél Lúde dá sviri sú kavalot, šó dá vídi papadijata, maléčkoto détence šó béše u ljulkata umrél, drudzite šte ukrftosani. Kog si dojdé popot úd ńvtata céla kujóa ná nódzi krinata, sé istureno, sé zdrobeno. Ábre Lúde šó é vá rabóte šó mi e pravi! Za tó lí ti ustavíl doma, pakos dá mi praviš a? Togaj Lú mú véli: Pope, néli ti mi kažá dá svirem doma zé dá si viselite i raduvste? Áma ki Pópe si ljútiš li? É né si ljútam, né, túku činise málku málku domakin. Púliš kólku zi mi pravi dú sée. Árno, árno pope mú udgovóra Lúde.

Pópot smo si čudí kak i kak dá mú nájde čará dá gú istéra Lúde i kurtuli ud go. Čudéjói si mú dojdél na umnéščoda napráj i mú gu náj čaráto. Popot si ričel ói i kla dvéte déca u práznata

dá viknat kúku, kúku! I jáska ói mu kažem: Éj, Lúde pazárot ni si svrši i ti možiš da si úd kaj mánka. Tká si izmislíl i taká napravil. Ošče pred zóra i zéva décata i i kláva u nicata zér da bídat i kóga ói osmne, dá vikat kak šó mu kažél tatko mu, Koga usámna déc zafatija dá vikat: Kúku, kúku! Lúde vógaj géva [illegible] i mu trča na décata i fati dá i tépa sé dudéka né umréa. Napkum ódi né popot i mú véli: Pope, šó vá rabóta?

Kóga treb' ća kuka kukot? Popot mú udguvéra; Da Lúde imaš pra, oti kukot kuka smo na prolet i na tepka togaj tie vremeto za odejne. Ami dobro pópe šo é to u crnicata šo kukaše? Ami koj znaj šo é? Može nekuj ti si pudigréva ili nekuj déca ili na tepka také ti si čini. Popot gú kože to laf, ama i si riče su aklot: Može li i dvete déca da mi i utepa? I trčanikumutide kaj crnicata da vídi šo napravil Lúde. Koga ódi temka, na crnicata, šo da vídi! Dvete déca na mesto utepáni i kato klopče padnáti adnó vrs drúgo. Popot kaj i vide décata na takvo ál, zafati da pleska i najžén trča kaj Lúde i mú véli: Šo pravi šo stori bre Lúde! Oščе tija mi ustanija i tija mi i utepá, jok da mi si storiš ud tuka. Ej pópe, pópe, ako trčiš óti jáska šm kriv za va rabóta kaži mi! A pak ako ne navédi si dá si isečem adna féša ud grbot i da naprávam adna zagija pinci. Koga si pomisli popot za pazárot i na kletvata šó si a ímna kladéno migju nik i šo ošče gú čeka popot, mú véli na Lúde: Aj džanam, pulix si ćefot jáska ne si ljutam na tepka. Šo da praj kutriot pop, su usta veliše, ama on si znaje u kakvo ál beše.

Ud kade i suredija i décata, popot a trgna papadijata nastrana i zafatija da si prevat esap- munasip- kak i kak da gú lipcat Lúde ud mik. Pu dlgovréme munasip, najdele pt kak da gu zaginat ili utepat Lúde. Lafot mú beše vaka: Popot i papadijata, zajdno su Lúde, gjo ći odat nágde na gósti i koga ći stignat dú rekata tam da prinoćevat. I koga ći dojade vréme za legnúvaj na prvo Lúde da légne pukaj bregut, napkum papadijata, a pu nas popot. Taman ći dojde vréme okulu stred noć, mú véli popot na papadijata, jáska ći ti búcnam, bez da pik kasa Lúde, a ti ći gú turniš na nego nadolu ug bregut i to ći padne u rekata i ći si udavi néka. Ama sekuj esap ne ispadja kako trečil popot. Nejse, taka rešile i taka napravile. Ošče útre sabajle gú viknále Lúde i mú kažuvat za sé šo tukmile. Lúde su guleme radus beše koga čul za takvé lakrdija, va pt mú beše kažano da ne si gu zéma kevelot su négu. Lúde i na to kandisal.

Koga bil se azr, tija trgnale za na gósti, ama trgnale na takvo vréme, tamanda i umrkna blisku gu rekata. Ká udili, udili tija stignale dú rekata i ud kak viđeraja, si pustiljaja i si lignáj kak šo mú beše lafot. Ápno ama, Lúde kolku bil budalé tolku bil i úmen. Ošče pred da dojde stradnoć, Lúde pumalko, pumalko si primestil ud mésto to kaj spiéše on i na nejnoto mésto e klása papadijata. Popot bil noga izmoren i nišče ne pikasal ud ta manávra. I koga, okulu stred noć mu tiknalo šo treba da praj, na mesto papadijata, guturnúva na Lúde, a Lúde na papadijata i ta úd tam nadolo padna u rekata Ošče papadijata ne udavena, popot stanúva i mú víka, gjo masna na papadijata: Aj mi ti su zde Lúde o na ti prosti vi [illegible] si udavi Togaj ma[illegible] n popot: Da n si ljutis popo?

Ošče popadijata na udavena, popot stanuva i mu vika, gjo mena na popadijata: Aj mi ti sa zdrave Lude, bog neka ti prosti! Toga si odzava Lude i mu veli na popot: Ti da bidiš živ i zdrav pope, papadijata bog da a prosti- si udavi. Popot koga gu vide Lude pak du nego mu dojde da puknę ud mka. Lude si ubrna na ka i mu veli: Ej pope, kako tie alot? Si ljutiš li? Popot mu udgovara: Zarem i imajneto da gu izgubam, i decata mi i utepa, na krej i popadijata mi a udavi i pak da na si ljutam a? E ako si ljutiš pope, legni sega da si izvadam edna fašа ud grbot i da si napravam edna zagija pinci. Popot nemal šo da prej, si navidel, a lude mu odrel edna fašа ud grbot i si naprvil pinci.

T R I BRATĆA I EDNA SESTRA

U nekuj si selo živela edna tajfa ud majka, tatko, tri batća i edna sestra, a si zanimala su čivčiicke rabota. Tija nogo si sakale i ste siljajne i kskandisale, oti i bugati. U to vremeljugito živele u kup ste, mkar kolku sakale ljuge da bile u edna fa. Taka i va tajfa koga si ženile mškite dеca dobile snaj i dеca, demek i vnučijna djfeta stanele gulеme, kakšo ričeme, kkjx ame eto ubavo si miluvale i živele. I ošče na togaj si devera i si zevan sirumah su sirumah, a čurbadžijte su čurbadžijte.

Ud kak i ženile sinojte, dujdel vreme i momata sestr de na decata, kato edna na majka i na tatko, si sakala su edno sirumaško de naplni a starite. Tija sakale nejnata ćerka da a mžat z popovo sin i n čo drugo. Neli e ef n sarice, i ne i e adet zingin su zingin da si zevat i devat? m n togaj koga silafija kde da s dadat momata, popot pušči strojnik da a zeve za nejn dete. Tatko mu i majka mu na momata, udvajxxx a čekaa va rabota, vo ismet, da si usf su popot, koj imaše samo edno sin. I taka ud kato napravija armas, bez da si vidat mom i momata, oti popot bil ud drugo selo, pu malce vreme pravija svadba i a zele momat na na majka i na tatko.

Radusta na majkata ixxna tatkoto na momata, i radusta na popot i papadijata b nogo malce vreme. Kutrata mlada nivesta nogo brgo zaglavila tam kaj šo utišla- kaj p Ošče prvnata ili drugata nidelja, svikrvata i svekorot na mladata nivesta, zefatije da a mčat. I eto kaka a mčije i ne a sakaa: Tija priz dente a klavaa nogo da raboti, ama koga či sednije na sinijata da ručat i večerat, popot, demek svekurot de, kažuval: Papadija, na menka ne mi si tjade, et sega skoro tjadem. Papadijata i ta tolku čikala pa i ta či kaže le: Ami pope i na menka ne mi tjade, oti i jska pred malku ksnam. Momčito, si pugodil kuj na upolel i ne beriše gajle za nejnata nivesta, a kutrata nivesta kato nivesta, u stram tarafanda i ta mu veljala:

Emi i n' menk n' mi si jadi. Popot i papadijata ka si zele red, zafatija sekuj den pu ručukut i pu vičerata ud skrišum što ručukk i vičera šo ustanuvela si i jadija. Kutrota nivesta, gladna legni si, gladna stani. Ona ksnuvela, pu nekuja kora lepče i glodela pu nekuja koska, smo koga i metela troškite i to skrišum puo vratta. Vadin taka, utre taka migju popot i papadijata i mladata nivesta rabotite stignza du gulema mrza i ne si činija as. Nivestata zaslabela tolku, šo stanala kato na prčka nadnata.

Ta rabota namožela da traj nogo epeme i adno den nivestata stanala, zajdno su momčitc i utidija na gosti kaj majka mu. Koga a vide takva majka mu, tatko mu i najnite brat- da si pročodija i si a prinesaj ustata, oti ta bila nogo slaba. Majka mu ud prvin a pitaše: Šexx ti beše, dali ni ti kuti vnučanin t? Kakva mka ima šo si stanala za nikoe- de? Ej moi majko, majko! Da si pu znaj dlet kuku ni du sea, ja si znam kak puminak du sea. Smo prvata nidelja k daj puninak nekako i kasnak malce slatko lepče, ama napkum kučito umira ud glad, jaska ne umiram. Ka si naučija mojite svekuri na sekuj pučuk i vi- čera na menka ne mi si jadi i na menka pope mi si jadi, jaska smo daj ramajnata i gladna legni i ksnuti ustanuti ud sinaj ta. A pusto nemože ni adni i trdija da kaži na menka i da mi pratnigju za nešto. Pusto da ne ustane i ljubopitnost, koga ne mo- že ni mre arno živetot. Ama simko ima šerta, si di puniše, si pu pučuk pomolvaot brat da dojdi tamka kaj nivite svatovi i on di v nedi rabotata. Smo cerke nemu kažuvaj ma- alet oti ne nauč., ta di ni ne mi st dumi i šavite.

Pu nekolku dni, ud kato si utidija mladite, adno ud bratčeta- najgulemuto- pravil azr i utišol na gosti kaj najnata sestrax fili pomo tamno kaj svatot da popot. Koga stignal tamka napadnal svatot pop i pak dojdat i gu prič kidu nogo arno. Brat mu na nivestata si ričel su umot: Aj anasani sitimini, šo e va rabota sea? Na šo si žali va naščа sestra? Vidi i ljugjoto šo arno mi pričikaja! Arno ama napkumta si otkrila rabota- ta. Papadijata, demek svatčata de, zaklala adna gulema misirka i a ispičela na vrsnikot, naparavila plna tepcija banik, a i gjum rakija i vino se azr. I koga dojde vreme za viče- ra, si natukmija i a kladea sinijata da vičerat. Koga sidnaja okulu sinijata, svatot pop ne si gu zabravil adetut, taku mu ričel na ste: Svat, jadi ti jaska pred malku pukasnak i ne mi si jade. Papadijata udvaj čekaše da kaži popot takvo laf, pa ričexx i ona: I na menka pope i svatče ne mi si jadi, et sea skoro pukasnak. Momčito navikatkak i du sea i on si trgnal, a nivestata ošče pobrzo ud nego. Svatot šo da praj kutriot sam? Koga vi- del taka i on si trgal i mu ričel: Svat i na menka ne si jadi, oti i jska pred da tgnam pukasnak. Gostinot ta rabota ne a pravil oti najstina bil jaden, tuku kako gostin si ust- mil i za tp si trgnal.

I taka,duri sea a pazbra rabotata brat mu na nivestata, koga i on šmo adna večar go ustana gladen. Utre ošče sabajle stana si vjana magarencito i begaj kako si bega.Svatot pop, gjo mana gu pukani da sedi nekuj den na gosti, ama kaj bre brate si sedi li gladen? Su udejnito doma,brat na nivestata za se mu raskažal doma i mu velil ma majka mu i takko mu: Vija a zemate na šija našta sestra, na čurbadžija pa na čurbadžija da a dajme momata. Eto sea videte šo pravime, ća a umrime ud glad.Koj videl ajr ud čurbadžii ljuge? Ste domašni si sakldisaja koga čuja oti istina e taka. Strednitot brat mu rekol na nejnite- na domašnite de Mjako, ći o am i jaska da vidam dali i na menka ći pravat taka, a napkumta ći vidime šo ći prajme! Ami arno bre sine, taka neka bide odi i ti da vidiš kak šo e rabotata.

Utre denta ošče sabajlen to strednoto brat, ustanal doma i si napvravil azr na gosti. Koga dojdel vreme, kinisal i utišol i on na gosti kaj svatot pop. Da ne a dlžime rabotata, svatoščinata i na nego mu napravile kak i na pogolemoto mu brat i vo brat si vrnal kato kuče gladen i vo brat ~~xxxxxxxxx~~ koga si vrnal mu raskažal za istinata na majka mu i na bratćata mu.

Sea mie na menka redot da odam, kažal pomaliot brat.Jaska či odam i ći viite šo ći mu praam na pop afendo. I bez nogo da si čude,pomaliot bratmu utišol na prvo nivta i ud tam kako šo oraše su se bijala i kupraljata u rce, trgna prao za na gosti kaj svatot pop. Dobra večar svatošćini! Eto i jaska vi dojdek na gosti da vidam šo prajte i kak si gu punivuvate životot. Dobro ni dojde mile svato, bujrum doma.Bujrumne bujrum, jaska dojdek svate, mu veli na papadijata. Popot togaj mu veli na papadijata: Mori papadio, vo čuvek nogo serbes mi si puli,kak ti veli umot ći ispadnimeli na kraj su nego? Aj, aj pope, kak
d d t k
sukam banik,ći mu zakoljam adna pogulema misirka i ći mu turam u pogulemo šiše rakija i vino. I kak ričela taka i napravila.Ama tuku šo a kladele sinijata, popot i papadijata pak si šja zafatija starata pesna. Adnoto veli ne mi si jadi i drugoto veli na menka ne mi si jadi. Ama vo pt ne mu vrvi basmata kak mu vrviše su pogulemite bratća. Koga kaže popot deka ne mu si jadi i koga mu si združi i papadijata, gostinot, najmaloto bratče na nivestata mu rekol:Prao da vi kažam svat jaska ći jadam oti sm nogo gladen, eto pulite vija oti jaska ud nivta prao tuka dojdek.Madav ud to, si obrnuva nakaj sestra mu mu i mu veli: Sestro, jadi da mi praš kumpanija, oti ne si znaj koga ći si čini ksmet pak da ~~dojdam na gosti kaj vaska.Popot i papadijata zardi crni oči mu kažale na gostinut da,~~ jadi, ~~ama su sme~~ XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

oči kaž

aš e

a ze metlata i

Ne e kak gla

da a

jat góstite, túku

potrebna a gj

glad,

ne. da o ne

živo i zdravo ne ustavi. Ama ako namožiš da istrpiš, odi tam pudzadi vrátta i izglódaj nekuja koska ili kasni nekuja turlinka ako najdiš. Popot á puslušál papadijata i pumalce, pumalce si nabližil du vratata i zafatil da gloda ud koskite i ud troškite. Ama glodajći, gostinot stanál i koga zafatil da gu tepa, deset broj, šo velat, adna broj, vikajći: Cvat, svat, stani, stani da vidiš adno pusto črno kuče dojde u kujćata da naprej nekuja pakus. I teka gostinot udre, deset udre adno broj, popot bega ot on pu nego gu naterál duri du pusteljata i ud tam udgovara: može svat, može da dojde. Papadijata smo molči isplašena i ne ispadna nadvur da ne ukrka i ona nešto. Koga vlizé popot ntre u pusteljata, gu pita papadijata: Šo e ve rabota pope, dali pu tepka trčaše i mavaše to pusto gostin? Popot mu veli: Molči papadio, da ne dojdi i tuka..... Prvata namera nd popot ne mu si pugodi, i no mesto jadejna, okrka mastagarka, Arno ama i gladen ne si spie. Pu malku vreme popot pak mu palaše ud papadijata nešto da ksne. Sega papadijata mu deva drug um i mu veli: Sega pope puli da si ispulaziš i da vlaziš u baščata, tam znajš deka ima zelka i putro, putro najadi si i dojdi si pak u pukrovut da spiiš. Popot i sega a puslušé papadijata i sega pumalce, pumalce vlizé u baščata i zafati da jadi - gruckajki ja zelkata. Ama gostinčeto stata rabota a slušaša i beše azr za kavga. On, gjo mene si praviše oti spiše i smo frčiše, ama mastagarkata mu beše azr. ošće koga vlize popot u baščata, gostinot a grabna ta pusta mastagarka i mu trča na popot i vikajći svat, svat u baščata vlize adno pusto magare da a jade zelkata, zafati da gu aka popot kato na istinsko magare. Sega malce poteško beše za popot, oti ta pusta baščo kuče b'la podaleku i on nogo poviče čutek izade ud kolku porano. I vo pt gostinot du pusteljata gu tepaše popot.

i va pt ne mu so pugodi ne popot, svatot si vrna i pak si ligna u pusteljata, pravejći si kako de spie. Ama si veliše su umot: e more pope, pope! ošče kolku će krkaš va večer koj mi ti znaj! Ći si gu izvadem ifćarot i za drudzite bratća i za sestra mi. Kutriot pop mesto ne gi fća ud tepajne i ud glad.

Pu malku vreme, okulu tri satot, popot pak ne gu faća mesto i pak zafatu da mu pala jadejne ud papadijata. Papadio, mu veliše popot: Va večar ili ti ili jaska ći umrom, vičara i nišćo grugo. Ti teka mi napravi ošće ud prvniot den koga dojde nivestata. Koga vide zort papadijata, si vrna i mu riče na popot: See pope ošće edna rabota ustana: Zevaj edna tenekija, turi mu malce voda u ntre, zapali go oginot turi u ntre malce brašno, napraj malce kačamak i ksne malce, kolku da zabeliš napkum dojdi i legni si. Smo čuvaj si ud to klnatiot svat, oti i va pt ako ti nanuška, tesko na tepka. Šo de praj popot? Nema fajda ći si praj kačamak, oti crevata grgorat i gladen ne si spie. I teka stanuva pak odi zeva edna tenekija i pravi se šo mu kaža papadijata. Ej, pope šo mi ti čeka see koj znaj, si veliše gostinot su aklot. I taman popot kladé tenekijata u oginot, stanuva eto ti go gostinot stana i mu odi pak kaj popot i mu veli: Svat, svat ih, ud koga ne mi bea isprani vija pusti bijala i ni pet ni šes, si izvagja bijalata i i pušće u tenekijata. Napkum ka zafati da i brka su kupraljata tija paleni bijala, u tenekijata namesto kačamak, stana mtno kato lujn. Popot šo da praj? Va pt beše blagodaren oti ne izade nekuja mastagarke da za jadejne da ne a lafime rabotata. Ud kak si ispra bijalata gostinot naveka, popot nanaka utidija da spijat. See popot pak si misli, pak si čudi i a stega papadijata za da najdi neščo za jadejne. Ka si čudi, čudi papadijata mu veli na popot: See pope slušaj vaka, tračem oti ima ošće ogin i može da si najde čare. Odi u dulap pot, zevaj gotem ima malce kvasec, turi mo ošće malce brašno za da stane poviće i ud kato gu izmesiš, napraj edna turta i klaja da si peči pud pepelta. Napkum iskuj ne dopičena izva dija i puksne malce eto nabližuva vika da usmne. Popot si ričel: Ej see sinko majčino e la da mi najdiš šo ći prom! Ama pk gostinot i on si ričel so aklot: More pope, da pukniš va večer ne ti davam ni mirisniš, a kemu li da jadiš i si najdiš! Popot, džanam mi stanal pak i napravil se kak šo mu kažala papadijata. Ama tuku šo a kladé turtata u oginot gostinot ripnal pak na noga, si e zeva kupraljata i pak odi kaj popot i mu veli: Slušaj, slušaj svat pope, znajš oti nija sme tri bratća i imame edna pusta niva eto takva, a su tulinikut na kupraljata trgnuva edna reška u odžakut matejći a turtata su pepelta, na niva nija sekamu da a delime. Jaska vikam vaka da a delime, pak trguva reška niz udžakut, brat mi vika nataka da a delime, ošće edna reška, a brat mi najgulemoto vika eto taka da a delime,

a su te ste lupr lja pepelta i nap aj ni

Svetot pop učuden gl rt, gaj

ina i p čiš kak daj , čutek?

óre ka si svršaš

Pišim , nego popot

vika momčit i p p e vel p

š n v večer niščo ne beše, tuku pulejte ponánaka dá ne vi naj pogule-

čudo ~~oti vija stina na ste bile ljuge~~.

a dojme á zinginska kujóa rpi i taká né á rabótata- ú takvá kujóa ud

gl dá úmre. Togaj si nú e áj

á na popot nekta mú e né zdravo. Napkum si a nka i-

dija k zajdno dá si živat kak i p

U nékju si sélo si bile adná tájfa sú négo déca. Tá tájfa aška

i udváj drč á, útre taká né á biva rabótata i a

décata mú véli ná tatko mu, ná májka mú i ná néjnite bratóa i sestri: Milni moi,

jáska nemóčam a e, šó nikugaš dú sége né sm naj ná súva

ob, ška ama reših dá ódam dá si spič

čš a nekta puč

déte i ste kaj g ama déteto úd kak i pozdravi, a napuš

a znaj i ón kde ói gú izvédi. Ká učil, udil

dá puč

p šóa

Áku né ódam š iš a I taká stanúva i kóga

š

ó a e e odnal

čuveče,

š ejnat a

vo árno sakaš dá ti pravam? Áj móri mravko, šó árno ti ná ménka

Néj, néj i ska ói ti pravam adnóa arnotija rekla mravkata da , mú

ptnikot. Jaka ći ti kažam dve tri lkrdii i puli dobro da i zapamtiš.Koga ći odiš nekde ili bilo kde si naogjaš i ti ti si zakanuva nekuj zlo, ti smo kaži: Mravke,mravke prajme kato topka! Ti togaj ći si storiš mravka i nikuj namoži da ti najdi i fati.Spulajte nogo mravka, mu kaže deteto i si trgne pak pu neznajnoto pt.

Ud kak si udaličil ud mravilnikot, deteto si rekol su umot: Aj majkata, moži li edna mravka da mi praj takvo arno? Aj da si ubidam da vidam šo či stane su va rabota? I otšo lafot na dolafan, deteto si steril mravka, a koga irčel mravka prajme pak čuvek, on pak si steril čuvek. Eh, šućur, si spičalil su adno zanaat.

Ptnikot sa pak si pridlžuva su ptuvanito i pu malce, pumalce vlizel u adno urman. Koga na adnš pred nego se istoporila adna gulema mečka i su utvoreni rce, su išared gu moli ptnikot da odi kaj nego. Togaj on si rekol: Jaka i taka i taka sm zaginat,či odam kaj nea pak šo saka neka bidi.I taka, kinisal i koga stigmal du mečkata šo da vidi! Ka mu vlisel adno trn u nogata na mečkata, sta noga mu bila kato gnila i plna su vaša. Deteto togaj si ja pušča rkta, mu gu izvagja trnot, a pugalja malce na mačkata i pak si trgna pu ptot.Arno ama mečkata utrčala pred deteto i mu veli: Aritlić, kaj odiš? Neli i jaska sm duša deka i jaska sakam da ti pravam nekuj dobro? Kakvo arno možiš da mi praviš mori ti, baba mečko? Eto kak, mu veli mečkata na ptnilot.Aku dojde sara da padniš u nekuj loši rce i ti si zakanuva zlo za tvojto život,tick ći kažiš: " Mudra jaka i spadni da ti vidam" i jaska sm pred tepka i se šo sa aš ći ti pomognam. Spulajte da si živa baba mečka da tolku sakaš da mi pomogniš na tvojto prijatel. Napkuta, ptnikot, a pozdravi mečkata i si trgna da si odi. Ama tuku šo si uddaličil malce ud mečkata,deteto si ubidel, kak šo mravkata da vidi dali e najstina to šo mu kažala mečkata. I koga i kažal lkrdiite šo mu i ričela mečkata,na adnš mu si javila adna gulema mečka i zafatila da gu pita: Gospodine,tuka sm, šo mi palaš?A tuka si? E, i vo e istina, si rekol deteto. Sa možiš da si odiš Mudra jaka i pak si urmače viće su dve zaanati si spičalil i da vidam du kaj ći izleze va rabota.

Deteto utišol vike nogo na daleko i ne znajl ni kaj si naogja, ni kaj ći gu zvadi ptot. I ptuvajći taka, deteto stretnal adno nogo gsto urman, ama ošće nakx vlizejnoto pred nego puli kato da mu si seni i a poblisko, a poblisko koga puli adno vlk ka i i stegnal prednite nodzi u adna dupka ud drvo, nikak namožal da si izvadi. Deteto si abližil du vlkot i mu izvagja nodzite ud drvoto i vlkot oslubodil. Ama i to ne bega tuku astanal du deteto i mu veli: Alal neka tie mlekoto milo ptniče šo mi gu otkina životot.A

jska sakam da ti si udržam za vo arno. Dbro be vlčo, kakvo arno možiš ti da mi praviš? E, čuj mi sea ptniče! Aku ti imaš nekuja mka nekugaš i životot tie na konic, ti šmo kaži " Vlčo, vlčo ispadni pred menka" i jaska na adnš sm du tepka, azr da ti pomognam. Spulajte i tepka vlčo i zbogum su zdrave. Deteto pak si trgnal pu ptot i da ne a dižime nogo rako botata deteto pak si ubidel i pak naistina mu ispadnal vlkot pred nego.

Udejći ponanak sea deteto ptintal druga adna rabota ošče po strašna. Na adno drvić visoko puli adna orlica kak šmo civka i mava su kriljata vrs adno sidelo. Ko ga si nabližil poblisko deteto šo ći vidi! Adna gulema zmija ka si kačila gore na sideleto zafatila da mu i jadi malite pilijna na orlicata, a ta kutrata mesto ne a faća. ič ne gubi vreme, si kačuva gore vrs drvičut, a utepuva zmijata i i otkina ustanatite pilijna na orlicata. No, sm ti agu arin ptniče za vo arno šo mi gu pravi i ti moljam kaži mi kakvo arno sakaš ud menka? Da čujam orlica, i ti šo ći kažiš, rikel deteto. Slušaj, ptniče veli orlicata: Ako stretniš loš sat i si naogjaš pred gulemo zlo za trojto život, ti ći kažiš: " Karakusam kavalar" i jaska na adnš sm du tepka. Do spulajte. Napkum deteto pak si trgna pu ptot i ka udi, ka udi stignal du adno gulemo carstvo. Sea za nego pišim rabota mu beše da nauči se za ta zemja i zafati da i pita ljugito. Koga naučil oti ta zemja si naogja blisko du adno more, oti ima arni polijna za žito oti ima nogo rabota i deka tam ima adno car i nogo lična caruva ćerka, nogo si zaraduva. Ama deteto bil tolku ličen, šo kad puminal ste si zaljuduvale su nego. Eh si kažal su umot, dali ći bide ksmet da si činam carsko zet? Tokmu togaj, carot dadel tiljal deka najličnoto dete- momče da si javi na carskata prestolnina za da udbira kerka mu najaren i najlično momče. Koga gu ču to aber deteto ni pet ni šes, trgnal i on da si javi kaj caruvata ćerka, a ne si puli kakvo muj alot- oti nema nema ni prtal vrs nego i gol e kato zmija. Jska, si rekol deteto, i taka i taka ispadnam ud doma nadvur, ći odam du kaj ći mi puljat očite i mi od no zite. Ošče utre dzastra si gu zeva stapčito i kinisuva za carckata kula, pu nivesta kutroto dete. I taka ka trgnal odi, odi stignal du carckoto dvor. Koga stignal tamka, si nabližil du carckata čuvari i pita kak ći može da vlezi u dvorut kaj carot, tija gu fatija i gu zatvorija u adni temni zemni zandani, veljajki mu: Abre prtalko, zar nema kogo da zeva carckata ćerća šo si toporiš ti nikvec niedno? Eh, si rekol sea deteto. Eta ti ćerka eto ti carcko zet. Ama si rekol su umot: Abre jaska zabravi oti možam da i puvikam ste tija moi prijateli šo i stretnam pu ptot. I na minutta uzgora veli: Mrvke, mravka prajm kato tepka! i na adnš deteto si napravil mravka ixi ud zit na zit si kačil na keramidite. Togaj mu gojdel na um da vikne: Karakusam kavalar i ošće su prvnoto laf stanal orel , a ud keramidite letnuva i si izbeguva ud zatvorot.

Ud kak mu ispadá ud zatvurot, on si trgnal na strana, nékde ódleko ud palatut si čudi i si veli su umut: Ét cére, cáre i ti na menka mi zatvuri, sma i jaska ći ti skr jam árno ćúrkče séa. Deteto bez da gúbi nogo vreme, si dutiruva málce málce i pak si dub ližuva du pristolninata na cárot. Tuku šó si nabližil du čuvárite na cárckato dvorište, éto tiičuvárite gu zastanaja na vrátta i zafatija da gu pitat. Šó pálaš ti momče tuka? Saka da á vídam i da mi víde cárckata ćérka i áku é kísmet dá stánam cárcki zét. Kákov zét bré zárem koj da á zéva cárckata ćérka, tuku na tepka ći ti á dadat. Togaj déteto si naljuti mu veli na čuvárite; Séa ći vídite vija šó ći vi prám i izvikuva: Múdra jáka, ispádni d ti vídam! Vlčo, vlčo ispádni pri menka! I ošće rečot ne dureč, ispádnaja mečkata i v kot i zafatija da i dávat na čuvárite, i za adná minúta ste čuvári káto partáli béa napra véni. Árno áma néli cár, sila guléma, kóga trča nógu asker i zagradija ná vlkot i ná mečkata fatija i i kladéa u zátvur šo ni slnce da i víde ni vétar da i dujni. Napkum ka mu natrč ja i ná déteto gú fatija i ná nego i gu piknaja u takvó zátvur šo ni dén da vídi ni nóć da záj čuvek i su nogo asker da gú čúva. Oh, majko móri šó i vo taksirat šó mi najdé séa? Si tžiše déteto. Si čúdi, si čúdi u zandánat i ná adnš si rekol: Mečkata i vlkot mi i fatija, áma dáj dá vídam šó stana su mravkata! Napkum veli: Mravko, mravke prájme káto tćrka! I ná adnš stanúva mravka i lazenikum, lazenikum, ud dupčé na dupčé ispadna pak n kirsmidite. Napkumte veli: Karakusam kavalar i ud mrabka si priprava na órel i pak si le núva i ispagja ud zátvurot. Áma kóga mu tikne za vlkot i mečkata, nogo mka mu padna, p s si veli: Árno jaska ispadnat, ami šo pám séa za mojte prijateli? Či odam dá i utkinam, šo saka néka bidi. I taká kinisúva i si nabližúva du palatata, áma čuvárite pak gu zapre i sakále da gu púšćat u ntre zafaćajći pak da gu tepat. Déteto nemal drugo šó da praj, p málce, pú málce Vika: Mravke, mravke pórjme kato tepka šó ná adnš si pritvára ná mravka mu si gúbi úgrcite na čuvárite i askerlite. Lazajći, lazajći si kačúva vrs adnó plet i ud tam vi pritvar ná órel i letnúva vrs adnó udžak ná palatata. Áma kóga si kačil na udžakot imál i šo dá vídi. Ćérka mu ná cárot nogo sakála da i vídi mečkata i vlkot, áma kóga vlizéla u ntre dá i vídi, ká utkini si ud zátvurot i ispagjat dvórut ná cárot, níšćo živo i zdravo ne ustavile. Smo ćérka mu ná cárot si skrila pút ne kúj zit i smo si trasela ud strah. Togaj déteto letnúva du ćérkata na cárot, si prepráva na mrávka i i véli: Nim si plaši lična princéza, za nógo tí gudíni, já ka či ti utkinam ud vija gzverovi, a útre večar čekame či ti dojdam ná gósti káj tepma. Napkumta mu šopnúva na mečkata i ná vlkot i mu veli: Bídete mírni i trpilívi ošće za neh dni i sé ći bíde u red. U to vr me dojdé sila ud nógo askerlii i pak i zatvurija ná méč-

kata i vlkot. Ama pu va pterdija cárot, nekako pojnakvo zaopašil da si čudi i si ričel su umot: Tuka ima nešćo nekuja tajna rabota, oti kerka mu se mu kažala kake za lafojte šo mu i kažal nevidenot čuvek i šuškajnoto su méčkata naredil cela palata kako plet da bide zadradena ud asćer i ni pile da ne si pušći u vtre bez zapuvet ud cárot. Ama deteto ič ne si plašiše ud cárckata zapuved, oti namožile ni da gu vidat, a kámo li da gu fatat. Ošće su umrakmavejne, Karakusam kavaler litna vrs kirami nala cárovta ćerka, ud kiramida na kiramida, ud racepka na racepka, ud vrata na vrata, mu si nabližuva na pričuenata lična cáruva ćerka. Pišim vlizel kato mravka i fatil da a ščipa, da a gale, a napkumta si preprava na orel i zafati da a plaska su perduvite. Princezata si napravile za nikde ud strah i pokraj to šo deteto ma veliše da ne si plaši i oti vike e nejna i ći mu bidi za žena.

Cárot ni dram mozuk ne mu ustanal za va rabota šo gu najde, I ne smo to, tuku i si ustrami ud svetot. Šo e to i kakvo e to cár i sila da namože da fati adno čuvek? Take si tafiše insenot.

Vadin take, utre take, adna večar pak mu utišol deteto na na cárovta ćerka i ta ud mravka i orel si prepravil i kako najlično momče i koga gu vide cárovta ćerka, si zaljubi u nego. Ošće ne arno usamato? cárovta ćerke odi kaj tatko mu i mu veli: Tače, išsakam da si mžam za adno dete šo e najubav u svetot i šo ti ne gu imaš videno, makar da si stretnal su nogo momčijna du sea. Arno ama cárot ne sakal da čuj i ne si kandisal so sakajnoto na momata. Koga utre večerta pak mu utide momčito kaj nea, ta mu kažala oti cárot nejćal da čuj, a kámo li da stori takva rabota. Eh, si rekol deteto! Nema fajda ći mu si ispulazam i na cárot adna večar, p ći vidi . I take ,ošće prvnata večar si prepava na orel, napkum na mravka i mu odi prao, na cárot kaj šo spie. Prvno zafatil da gu ščipa, ama koga stanal orel i zafatil da gu plaska na cárot su tija pusti krilja i da gu draska su noftite, cárot ud pamet izbegal. I koga mu kažal dali ći kandisaš su ćerka ti koj saka ona da zeve, cárot kažal: Šo saka neka pravi, koj saka ona neka si gu zeva i šo e ćef to neka stori. Arno ama sea pak caricata i drudzite ud cárovta tajfa ne kandisuvat su momata i vrémito si vrvel. Vadin take, utre take, momata ustanala trudna.Sea šo prajme? Mu kažel cárot na nejnata tajfa. Čudejći si mislejći si, pu malku vrame cárovta ćerka rodila mško dete, ama tatko mu na deteto ne si znaj. Togaj cárot udril tiljel u nejnata država da dojdat sta mladi momčijna i na kogo či go šugodi maloto dete, su zlatnoto jabłko, to ći bidi tatko mo na deteto i to ći bidi mž mu na cárovta ćerka i to ći bide cárovto zet. Ošće utre dzastra u dvorut na cárot bile nasubrani ste mla momčijana udak to cárcvo i

udovéj čikóla da ispádni carovéta ćérka, sú déteto, zá da vídat ná kógo ći gú údri sú jablkotomáloto deténcе.

ná ŕka. I ká čitéla, kó da gú frli jablkoto zá
da vídi kógo ći pugódi xxx Déteto gú frlil jablkoto i kógo ći pugódi! Istinckoto tátkoe
kóga riče élkot- drúdzite mládix momčijna óti néj vérno vó da mú bídi tátko mu
na déteto i óti ošće adnš majkata da razvŕti sú déteto, á naterája pák da si razvŕti cá-
rovéta ćérka.niz subránite mládi. Áma néli prao si é prao? Kóga pú vtór pt gú frlix jab
lkoto déteto, pák gú údri na istinckoto tátko i ká vidéa drúdzite taká, nemáa šo da ká-
žat stanáa i si utídija sékuj pu doma. Togaj cárovta ćérka odi káj néjnoto mómće si gú
fáće pud ŕka i si gú nósi ú palatata káj cárot. Cárot sú gulćma rádos gú pričíka zétot
i napravi takvé svádba, šo trájše céla adná nidélja. Áma treba da si razbérime, óti déteto
zétot de, ne i zabravi séa i néjnite prijáteli- vlkot i mečkata. On ošće prvoto dén otrčá
u zatvórite, zájdno sú nivestata mu i i pušći životnite ná slubóta. Séa néjnite prijáteli
mečkata i vlkot mú služije kato čuvári ná cárckoto kunák i nikuj nemožiše da si dubliži
du dvorot.

Ste rabóte ná ciromhot du séa mu si pugodij, áma néli imál ošće taksirát da tég-
ne? Pu nákuj dén úd néjnata svádba, si a zéva nivéstata, princézata de, si gú zévat i má-
loto déte sú nix i ódat ná prošétka pókraj móreto. Máloto deténcе sú négo si gú nósil i zlát
noto jabko i pá tuka zafatil da si igra. Igŕći si, taká, mú pačnal jablkoto u móreto i
zafatil da pláka. Togaj otrčál tátko mu i si puščíl da gú izvádi jablkoto, áma kóga gú
frli nádvor jablkoto i trgnál i ón da si vrni, adná gulćma ríba ispadnála úd móreto i gú
lapnála i zavličála u ntre. Mládata nivésta zafatí da si i kúbi kósite i plačenikum si
utišle i mú kažála ná tátko mu – ná cárot, áma bez fájda. I sea namesto radus, carot dade
tiljál zá žalj niz sta néjna dŕžava.

Mládata udovíc crno ubličéna, nenajsnu šo da právi kutrata úd žalj si gú zéva déteto pák
sú crvénoto jablko, ódi kŕaj móreto i dŕžajći gú déteto na ŕka, zafatíla da pláka. Vrtéjći
adnš púli kraj brégut, u móreto, a gulćma rima. Ríbata zafatí da mó-
i a zlátnata jablka úd udovícata. Ći ti á dádem jablkata, áma ško mi kážiš
šo ímaš ú tvójto xxx mok. Árno rékla ribata i mú á izvádja šmo glávata na néjnoto mómće i
nurnála pák u vódata. Áko é kómet bélkim pák ći bídi moj, si rékla udovícata sú úmot.

Dzástra tí pák si gú zéva jablkoto i pák ódi kraj brégut na móreto. Kóga stignála xx
tám a déla vrti jablkata, zdračéjći úd l'skéjnoto ná zlátoto. Vrti sukaj, vrti su-
kaj kóga éto ríbata pák si javíla i zafatíla da móli: Móljam ti ško sakaš dájmi á va u-

bove jabłka! Imam malo dete i sakam da mi si ćerka, ričela ribata. Ek, jaska ći ti a dam ama daj da ju vidam to čuvekot go ju imaš u tvojtomah?! Arno ći gu vidiš, ama ne sto. Togaj ribata gu pujavila nejnoto momče du puluvinata. Ošće malce, ošće malce, molyam ti pu[illegible] ži gu čuvekot da gu vidam. A[illegible]a rekla ribata smo va rabota ne aprevam i pak si nurnala u vodata. Udovicata zafati [illegible] si [illegible] aža ći si stretna su ne jnoto momče, ama ako duspej da a izlže ribata. I tuka, drugoto den ošće ud dzastreta pak ći kraj moreto i pak zafati da a vrti zlatnata jabłka i da gu zadrži moreto. Pu nekuj vreme ćeto ribata kaj ide i pak zafati da a moli na udovicata za jabłkata. Ći ti a dadam bez da ti izlžem i rekla šenata, ama ako gu izvadiš čuvekot da ju vidam cel nad topka. To gaj ribata rekla: Šom taka sdraš neka ti si stori čefot i gu izvegja du nodzi nejnoto momče. Togaj ne dugubi vreme nejnoto momče, tuku na adniš veli: Karakusum kavalar, si [illegible] prepráva na orel i letnuva gud snaćata na ribata i odi kaj nivesta mu. Eto ti a jabłkata ribo i nogo ti spulajti. Napkur [illegible] z a miška i odat pr'o doma. Koga čul carot za va junečkina na nejnoto zet, nogo si izraduval i naredil na ćte ljugo ud nejnata trubva da ne šaljat vikoga gozbite ošće trajat.

ČTRDESET BRATČA I CAROVTA ĆERKA

U nogo staro vreme si bil adno car i si imal tri ćerki najlični u svetot. Koga na[illegible] d'l[illegible] akran, dvete ćerki i mžil , a mu ustanala ošće najmalečkata. Ama ko i ta purastela i si činila mžejne, carot udril tiljal naseksde za da dojadat nogo momčijna za da si odberi nejna a cer a. Šom čuja ste momci na, si subrale dvorot a carot ispadnala momata i zafatila da šeta niz mladite deca za da si odberi adno ud nih. U to vréme, baš koga udbirala momče, carovta ćerka, bez da si nadeva carot, stanal neščo čudna rabota. Kaj caro si pujavil adno čuvek ud puluvinta nagore [illegible] su magareška glava, a ud puluvinta nadolo ud ribina paška. Ud kak gu pozdravi mu veli: Nogo ti gudni, slaven care! Jaska dojdeh da ti zamoljam da mi a dadiš tvojta ćerka za moja žena, šo veliš će bide ili ne biduva? Abre kak mi a paluš nojta ćerka, koga ti ne ličiš nim najmalce na čuvek? Nu udgovoril carot na mla deto, da kažime, momče. Slušaj care jaska dojdeh su inaet da a zevam tvojta ćerka i nišćo drugo. Ako ne mi a dadeš cu dobro jaska em ći a zevam, em ći ti ti rastura celto carsvo. Ti davam adno den muvlet i ti čudi si izlafi si su domašnite, a utre koga ći dojdam da mi kažiš. Carot šo da praj sea? I puvikuva ste nejni ud tajfata, rog

[illegible]

óti šo gu znajš šó češit čuvèk d?Náli car kato car , šo ći kaži sé ći bide ćérka mú kandisála i si ričela takvo, vakvo tó mi é na kśmet. I taka ptávat svádba i mú á dávat ná ćérka mú zà nivésta ná vo ćudovišćeto.

Ošće prvta nidelja, zétot, si a'zeva nivéstata i si ódi doma. Ama doma tračite a? Smovilcka. Tija da ti bidat čtrdeset brátća, a majka mu najpričuena smovila- veštárka i živele nógo daleko u adna čudna pušijna.Kóga a doncél nivéstata, mládoto mómče, šte néj ni brátća ispadnale i gu pričikale, ama majka mu ošće ká á videlxx mú kažal na dédeto:Tí mi si najmalečkoto i najubávoto sin ná majka i nógo ti sakam, ama va rabóta šo á pravi i si zél čuža divojka i né ze úd našite, smovijcki dívojki, jaska né činam kabul i né ti á sakam va nivésta. Napkum si vmnúva na kaj nivéstata i mú véli:Slušaj ti neranimajko, ako sakaš da ustaniš su naska i živeš u va tajfa, ći bidiš kato izmećárka- alajtka i ći i vršiš šte domašni raboti, ako ne stani brgu i ójse kaj tátko ti i majka ti.Kútrata nivésta úd cárova ćérka šo imala da vidi i čuj! Ama néjnoto mómče tólku á sakál, šo né á ustavaša nikuj pt sáma da si sakldisuva istalno mú veliše: Tó púlime ná ménka i né bére gajlé dú dé ka sm jáska živ i zdrav.Vádin taká, útre taká nivéstata úd saklmák uslabnéla tólku, šo xx stanála kato slámka. Svikrvata, majka na détetode, smo si raduvála za va rabóta i pulila šo pobrgu da á pogubi.Áma pák tátko mu na nivéstata dámek cárot,i on nógo si sakldisál i x sál a palal, sál si čúdel i pálal čaré kák i kák da á prunájde ćérka mu.Šo da sí práj séa? Du duša i nivéstata si gú sakála nógo momčito, ama napakosála su lóša svikrva i rabóta sta ná za nikde. I taka,adnó den, ka á vidé momčito nógoxxx sakldisana i óti ći úmre nivésta ta mu á viknúva nú strana i mú véli:Slušaj ženo, jáska nógo pti, du séa ti imam kažano ti da né beriš gajlé dudéka sm živ, ama ti pu jam óti né ti čini rabótata i tí velem deka a- ko ti véli úmot óti namožiš da živiš su naska, ódi si dóma kaj tátko ti. Vija lakrdii mú bea nógo teški ná nivéstata, ama šó da praj? Góre visóko, dólo dlboko! Si vmnúva i mú váli na momčito:Imaš práo milo, ama jáska né puljam smo za ménka, óti i ná tépka mójto duagjáj ne túka né ti právam dóbro. Éto puliš hár á rabótata i dá ne ti gú pravam célto život crno jáska ći sí vmam kaj tátko mi, á pák ako dójdi réd, móži pák dá ći svrme, óti jáska ni- kuj pt néma da si primžam.

Pú nekolku dni, á zéva déteto ná nivéstata, ná žéna mú dé, a kačúva ná adnó gulémo órel i á ispráća dúr dóma kaj tátko mu.Kóga avidé tátko mú i célta néjna tajfa i prijáteli ústite si i prikasája, óti tá béše nógo slába, áma i pókraj tó nógo si izradubája, nápkum úd tólku vréme videjne.Cárot naráča da paravat trista čúda gozbi i džombúši da si právat

oti nogo vreme ne si imala videno ćerka mu. Arno ama ne puminal nogo vreme, kutrata mo-
ma ka to magija da mu napravil nekuj. Ste si raduvat su nea, a ona smo plaka, smo tži i pal
pak zafati da dlabnuva ud mirak za mžot ti. Vadin taka, utre taka namesto da si pupraj ta
smo uslabnuva. Bre gajret, bre a nosat na prošetka, bre sakat da a mžat za druć i nogo zin
ginska dete ili carov sin, ne, ne i ništo drugo. Jaska adno mž imam veli ta. Najarna i gu
lema pomuš šo sakam u epma, bre tatko e da gu pronajdime mojto momče i ništo drugo ne
sakam. Nema fajda či si pala momčito, ama kad či da gu najme mare ćerko? Mu veli tatko mu.
Slušaj taće! Nije taka nikuj pt namožime da najdime, ako zafatime da palame su tilgal i
si asćer, mu veli ćerka mu na carot, tuku ći gu najdime ne ako utvorime adna kafana da idat
ljuge ud cel svet i to cmo su prikaznite ud tija ljuge. I da mu palame nikakvi pari, tuku
sekuj šo či dojde neka jadi, neka pie smo su adna prikazna. Car kato car, gulema rka, faća
i pravi adna kafana ili gostilnica, i a klava samata ćerka mu da raboti su kafenata. I ta
ka, ćerka mu na carot, demek nivestata na malototo samoviće, zafatila da raboti u kafenata
i koj ći došol, najadi se napijse, kaži pu adna dve prikazni i stani odosi naka. Vadin ta
ka utre taka, adno den vlizel adno staro dedo, koto pitač u seloto ili kasabata, kaj što
bila kafenata, i nekuj ljuge ili deca ka gu videle pita činot, xxxxxxxxmu frlile adna ko
ra leb, a nepkum gu fćat i gu pušćat u adna dupka plna su voda. Arno ama namesto da si u-
davi pitačinot, ispadnal u drug svet- nogo daleko. More čuden svet, si rekol staroto dedo
A ponaka, a ponanaka, koga na adno mesto pula nekuj četrdeset kazajna, plni sumxxxxxxmandža
Ajvnasine, deli e naistina va rabota šo a puljam ili ćite mi Ižat? Si rekol dedoto su
aklot. I koga ćdi poblisku, šo da vidi! Ste kazajna plni su meso a ni adno čuvek tam nema.
Pu nekuj vreme, koga zafati da umrknuva, pristigaja četrdeset gulemi pilijna. I potuku si
sfalija, si prepravija na čuveci, ste mladi junaci, zafatija da i simnuvat kazajnata i
ka gu videa na dedoto gu
ístoto ptče si vrnal na seloto, ud kaj šo gu džornale u dupkata. I taka vrvejći ste pu x
red, došlo red i staroto dedo da vlezi u kafenata kaj šo bila cerovta ćerka. Dobar den će
ko, či može li i jaska da kasnam nešćo ud tvojta mijana? Kak da ne čičko! Smo ako mi ka-
žiš nekuja prikazna, duri i pojće či ti dadem. Dobro bre sinko zaščo da ne ti kažam? Ud
kak si najade dedoto, zafati pišim da raskažuva za nejnite mki i patilki, tomo to šo pa
laše carovta kerka. Ej sinko, sinko veli dedoto: Jaska idem ud adno nogo daleko kraj i šo
videt i šo čut se či ti kažam. Jaska i pred nekolku dni bet tuka, ama adni nerani-majko
ci mi džornoja ud adna dlboka dupka, plna su voda, ispadnat na drugata strana na svetot
Tam videt adna čudna zemja i nogo čudni ljuge. Koga nabližit na adna pustijna, puljam či

déset kazajna ka varat mandža i u ntre plni su méso. Napkum, ud kak si stemni, si naturija čtrdéset gulemi pilišća, ama na adnš si prepravija na nogo ubavi i lični momčijna, Napkum i sfalija ste tija kazajnata i zafati ja da jadat. Ka mi videa na menka dojdea mi pukan nija i jaska mu si pridružik da jadem su nik. Smo more pile adno ud tija arni momčijna ne sakaše da jadi i smo čudiše na strana. Dedo, pobrgo kažuvaj mi ći ti dadem kolku sakaš pari i šo drugo sakaš, mu veli su netrpejne carovta ćerka. Dedoto prideži i veli: Ste bratća mu vikaa da jade, ama kde, sto nikak ne sidna da jadi dudeka bek jaska tam. Ka gu pitak za šo si tolku saldisan, on mi veli: Kak da ne bidam saldisan koga imav ubava žena, a séa a nemam? Dosta, dosta dedo izvika carovta ćerka i mu veli na dedoto: Ti moljam ud se srce i šo sakaš ći ti dam, smo ako mi udnesiš du to mesto kaj šo si bil i videl, mu velik ta. Arno sinko ći ti udnesam, mu udgovori dedoto.

Dédoto napret, carovta ćerka pu nego, ud andak na andak, ud dupka na dupka, ispadnaja na méstoto kaj šo bile čtrdeset te kazajna- čtrdeset te samovili. Koga zafati da si stimnuva étomx kaj idat čtrdéset te bratća, ama séga sajdno su nik i nejnata majka, lošata svikrva. Šom stigaja si prepravija na čuveci i zafatija da i simnuvat kazajnata su mandžata i zafatija da jadat. Ama kak šo kaža dedoto i taka beše. Najmaloto bratče, momčeto na carovta ćerka, ne jadiše. I taman i videa jabandžiite, domek gostite, na rcaja s e i puljat, šo ći vidat? nNejnata snaja su adno dedo. Togaj si prigrnaja i i pukanija na vičera. Maloto bratče, mžot na carckata ćerka, mu sistosa na žena mu za nejneto namuzlija laf i šo tolku patila smo za nego. Ama sea, kazuvaše oti zajdno su nik e i svekrvata. Ta koga a vide pak na nivestota si nabližila du nea i mu veli: Ti pak mi dojde a? Jaska ći ti primam za snaja, ama ako a praviš va rabota: Sakam da mi variš vičera da bidi ém varéna ém ne varéna. Sakam da i miliš skalite i da bidat, ém mieni ém ne mieni; sakam da mi gu metiš dvorot i da bidi, ém miteno ém ne miteno. Ok majko mori, šoja vo taksirat na menka? Nejneto momče mu veli: ~~Sea, mU kažuvanejneto momče~~: Šom dojde pak tuka, ič nim si plaši, se ći bidi u red i ste rabo i ca prajme. Neli i on e samovila i znaj ste raboti? A trgnuva na na strana i mu veli: Ći ismetiš adno basamak ud skalite, a adno ći ustavaš i ći bidi ém miteni, ém ne miteno. Napkum ći zevaš ći turiš u ste kazajna voda i ći i naplniš su meso, a napk zapališ ojgin taka po adno kazan da vari, adno da ne vari. Eto taja taj na majka mi, mu riče momčeto na nejnata nivesta. A pak su metlata adnoxačkox račkor ći ismetiš adno račkor da ne ismetiš. Smo koga ći dojde majka da mu kažiš, oti jaska ne ti kažek. Ta kutra šo mu kažal momčito, to i pravila se pu red. I koga na večer ta si dojdea ste i ka videla svikrvata oti ste raboti šo trebaše da i pravi i najde azr ud nivestata, mu riče: Kučko nedna, da si odiš ud tuka jaska ne ti sakam i drugo ništo. I šo ošće praj? Odi

kaj adna druga samovila i mu donesuva druga nivesta na sin mu. Demek rabotata dojde za ni kade. Ta rabota beše i najteška za carovta ćerka, oti sea viće ustanuva kako izmećerka na samovilite i ništo drugo. Ama sea i sinot n majkata, a zaostri rabotata i eto šo ti praj: Ošće utroto dzastra, ud kak izbegale ste drudzi pu rabota, i mžot mu na carovte ćerka, e fa će ta novata nivesta, a zakoljuva i parče pu parče, a klava u kazanjeto da si vari za viečera. Koga si dojdea navećer ste bratća su nim i majka mu i novata baba, demek majka mu na novata nivesta de, na gosti kaj ćerka mu kaj zet mu. I šo tuku si sfalija i si prepravija na šuvći, zafatija da i simnuvat kazanjeto i zafatija da viečerat. Jdejnoto beše tolku slatko šo i dvete svikrvi zafatija de da hvalisat sterata izmićarka i da klnat. Ama šom a izvadija glavata na novata nivesta ud kazanut, koto orli si spušćija pu sterata nivesta, izmićarkata i udvaj a utkinaja drudzite bratća na deteto. Napkummžot na carovta ćerka mu veli [illegible] i. Brzu da begame sea, oti drug spas za nas nema. I take a kačuva nad nego i ko to strela litnaj da begat. Arno ama ošće pred da trgnat, momčito mu ričel na žena mu: Slušaj milo bulko, jaska ći puljam na naprit, a ti ći puliš na nazat i ako vidiš da dubližuvat dve oblaci kaži mi da si skrime nekde, oti adnata maj mojta majka, ama drugata e ta kučka novata svikrva- gjoa. Ud koto puminale bajа vreme koga ći si udzrne nazat šo da vidi?! Ke si zadaćele dve crni- temni oblaci kato lamji prao u nih odat i za malce da i stignat. I koga videa oti ći i fatat, momčito na adnš si sfaljuva dolo na zemjata i za minut nivesta to e pravi adna tenka i visoka tapola i su nogo gst bršlen, a zavitkuva ud dolo du vršhata taka šo ni vetar da namoži da ja dupi. Šom stignaja oblacite du tapolata zastanaja i zafatija da si vrtat okolu tapolata. Arno ama majka mu na deteto tolku gu sakaše, šo nikugaš ne kajdisala žlo da mu pravi ne sin mu. Togaj majka mu na deteto mu vika na svikrvata: A puliš li va tapolata, ta e ženata na mojto dete, a bršlenot e mojto dete. Ako a sečeme tapolata ći umre mojto dete, jaska ne kajdisam da si zaginam mojto čedo. Dobro, rekla sfaćata i i ustavila za sea. Koga izbegale oblacite, mladite pak trgoja, ama pak i stignaja oblacite. Togaj mladoto momčena adnš pravi adna ubava crkva, demek crkvata bila nivesta, a on si pripravil na kandiljar na crkvata. Togaj majka mu na deteto pak mu vika na svatćata: Pak nišćo ne prajme oti sea ne znajme koja e momata, a koj e sin mi . Ako go rasipime kandiljarot ne znajme i da ne nešćo sin mi , p da gu rasipime. Crkvata e greh ud gosput i ako a isturime ći bidime ud vek du vek klnati i nikuj pt ajr nema da vidime. E, aj da si, ojme, aj de si ojme. Taman si otidua mladite pak si trgnuvat za oblečnoto pt. Šom kinisaja i puminaja malce pt, oblacite pak i dustignaja i za malce da i vjanat. Momčito sea praj

drúgo čúdo. Si zdadél adnó gulémo móre šó ni sú bumbúlj da ne si púli. Móreto bil momčitó, nivésteta stanála ríba. I éto ti i dušmájnata stigája. Šó da prájme séa? A pitála svatćata nó májka mu na déteto. E svate, svate ako í séa ne á fatimenašata dušmanka, nikugaš neme d da h fatime. Navédi si da gu ispiime celto móre za da á fatime ná súvo ribata. I ka zafatija pii, pij pii dur ne si naduli úd nógo vóda i na kraj dvete pukнája, Ej, milo moja duri séa kurtulivme úd nášite mki. I taká kóga stignája dóma u carovta kujća i pak si preg nája , carot dadé tiljal ú sta nejna carština da si reduvat, á u carskata kula gozbite i i džombušot ošće pridlžúvat.

URAČOT, MEČKATA, KAMARAČKATA I MÚVATA

Adnó uráč stanal adná dzástra, prólitno vréme, si í prignál vulóvite i šol na nivta da óra i da séee činička. Ošće ne bil árno usamnáto, éto tija adná mečka šó íde pred u négo. Kóga si dublišíla epton du négo mú véli: Ej, uráču, da znájš kólku gládna! Séa ći ti gú izedem adnóto vol i ako ne mi stígne i drúguto ći mi ti izé Áman, méčko, ti móljem nim mi gú praj vó zló, óti jáska imam négo déca i ako ustánam nó vol kóko ći si i ránam? neli tie šalj da mi ustánat nivite ne seajáni? Neli tie gr vólut šó sakaš da mi gú izedíš? Áman zaman kaj ménka koga sm gládna néma, túku čini azr ná tép ti veljam da ni ti prám poguléme zló, mú rékla méčkata. E, é si néma fajd ti gú dam. Áma slúšaj méčko! I taká, i taká ti ći mi rasipiš čiftit vulovi, aj da si f naul óti namóžiš da i izédiš dvete vulóvi! Né, rékla méčkata, jáska šáćam naúl smo vol, á né za dvete. E, dóbro dé, tógaj za adnóto da ći fátime naul. Méčkata kandi mú kažal ná uračut: Kandisúvam Uráču. Šom kandisúvaš, kaúlot ći ni bídi taka: Áko iš cel mojto vól, jáska i drúguto ći ti poderam, ama áko ne gú izedíš, da znáiš, tép régnam ná méstoto ná vólot. Dóbro, rékla méčkata i taká kandisúvam. Áma slúšaj méčko, i ni bídi mártin (svedok) za va rabóta? Ej, čékaj, čékaj méčko ni tíkma. Áj jáska či o gú víknam kumíjta šó óra dunéska za kifíli za póarno da á naredíme rabóta. Áma zá da ćiš vulóvite dur da dójdam jáska, gojgu vlézi ú vá vrejćata i da á vrzam árno, ináč n kóko košáme. Méčkata kandisála i flizéla ú vrejćata. I tíhu šó vlizéla ú nítre, éj babala ap, koga ći á zéva pešíkata úd rálto, si sršuva tá, p sú kupráljata, údri, údri dudéka ne apál úd mávajne. Náptum á udvrzuva i á ustáva. Kútrata méčka! Namésto méso, dubi susém úro. Uračur, pák si gú zéva čiftot i pak si trgná da óra i sej. Méčkata, koga si skutaluv i utrizníla málco, vlečkanikum, vlečkanikum utišla karši ná adnó rídče, si ligrala da u i n loc, pulejći gu úd dáleko uračut. Ch, májko móri, šó ti trebáše móri méco, takvá rab

ta? Arno veli prikáznata: Praj vlčka rabota- najči jádi! Jáska kaul ći fatem su čuvekot.

Uračut mirno si á óra i see nivta, si pej i si vfirka kato da nigčo ne mú si pugodilo. I taka, óraj ći si uračut, púli adná kakarácka smo si vrti ókulu kólata. Áj anásine, šo li praj kakarácka tam? A pó blisku, poblisku koga púli kakarácka vlize u torbata i zafatila da mu gu jáči lebot i sirejnoto. Čekaj, sinko májčino, ći ti kažam i na tepka! I javaš, ja váš, a fáća i nea, mu i iskubuva ste perduvi, napkum a pušći i nea živa, ama gola. Uračut pak si trgnal da óra, á kakarácka, skókni, rípni, pú málce, pú málce si uddaličila úd nivta i utišle ne kój mečkata. Koga a vide mečkata, a upituva: šo móri kakarácko taka gola ka to úd májka rudena? Ne pitaj mi mečko šo patih vadin. Gu púliš li to uračut, tam dolo? On mi napravi u takvo réd. Ama i jáska, a pritera rabotata, džanam! Ne mi stigaše da ksnam h málce leb, túku i sirejnoto zafatih da mu gu jadam, p duri u torbata mu vlizeh, babačkata. Ne pitaj, kakarácko i jáska bolidúvam úd takvé bóljka, mú rekla mečkata.

Ájde, ájde, úd kaj si óraše uračut, adná múva mú si niknala púd vulovite i zafatila da mu i ščipa tolku silno, šo duri i štrkal i fati na vulovite i ošće málce šo ne mú gu sriše relto. Móri májkata, šo i vo lošo den vadin? I pú málce, pú ma e si naveduva, drpejći vulovite, i á fáća i ta pusta múva. Čekaj sinko májči no i na tepka da ti kažam! I šo ti praj? Ne ó utipuva i múveta, túku zéva adná prčka i mu á napikuva na dzadnikot na múveta, i pak si á pridlžuva rabotata uračut. Kútrata múva, VNG túva, vng támo, nenadejno litnala i si stritnala su mečkata i kakarácka. Šo pti, móri múvo? A pitale tija. Ne mi zudevate nogo, oti arap mi e rabotata, rekla múvata.

Lafejći si taka ste ptilki úd uračut, eto tija žena mu na uračut, Su adná tepsija plna su zelnik. Koga a vidé uračut, smo túku kaža na vulovite: Oa, oa stojte sea ći učime i zajdno su žena mu odat na sečka púd kólata. I taman gu zel nožut i zafatil da seći úd zelnikut i videle mečkata, kakarácka i múvata, p ričéa migju nih: Ej, púlite sea šo praj uračut? rekla mečkata na múvata i na kakarácka. Sea i žena mú á pika u vrejćata togaj stanála kakarácka i veli: Nej, nej sea uračut kriljata mú i kubi na žena mu. Múva- a da ne ustani nazet i ta veli: Nej, nej bre bratća, túku sea prčka i pika na žena mu.....

ZA CARCKOTO SIN NEMÁL RODENA NIVESTA

U staro, zamánčko vrémo si bil adnó car, ama nogo vrémo nemál déca. Su nogo ljači pú nekólku gudini mú gospot adno dete, ama ošće ud trite dena na ragjanato, májka mu na deteto sunuvala adnó lošo són. U sónot ne májaka mu na deteto mú si kažalo, oti a nejnoto nivésta nema da ima rodena. Tija pišim ne viruvale, ama deteto stana na akran a žinete, majka mu i tatko mu zafatile da si zamisluvat za sonut šo gu sunuvale porano.

i ne mo to, tuku i na deteto iš mu odil ud rka da si najde nekuja ubava divojka. Vadin tak utre taka, deteto nikak namože da si zbliži su ta divojka šo muje na mirak. Vrti sukaj go re dolo, pušći strojnik na adna, pušći na druga, ne si čini ksmet za nego. I ne mo šo pa la caruvi ćerki i ne mu ide ud rka, taku namožal i sirumaška divojka da najde. Demek son mut zafat agj poviće maj- ka mu i ~~tatko mu~~, oti nej šiška rabota carov sin da nameži da si ženi.

Adno den deteto mu veli na majka mu i na tatko mu: Majko i taće, jaska ći ispadam ud doma za da si gu palam ksmetot oti inak ne odi rabotata- ne dava gospot nivesta. I ta ka kinisuva da pala nivesta. On ud kaj ispadnal ud doma, odi i pitaj, odi i pitaj stigal nogo daleko ud nejnata država i se da pita pu selata i kasabinjata za nivesta. Pitajći tuka, pitajći tam najdel adna baba i nea a pita. Ama ta baba bila pričuena magišnarka u to nesto baz da o znaj deteto. I koga a pital na nea su kakvo red ći dojde du nivesta, ta ta mu veli: Najstina e ta rabota oti za tepka nivestata nej rudina i sonut na majka ti i na tatko ti istincko e. Ami čare mori babo? Šom dojde pri menka, lesno ći si nej nivest za tepka, samo ako mi šlušuš arno. Da čujam mori babo, veli deteto. Gu puliš li to bosta- not tam naka? Mu veli babata. Ći odiš, ći vleziš u nego i ći skiniš adna libenica, ama pred da asečiš ći a narasaš su malce voda i ud kak a isečiš, pak da a narosiš ili isrs- kaš su malce voda. Ud libenicata ki ispadni adna nogo lična moma za nivesta.

Deteto kak šo mu kažala babata, taka i napravil, ama ud nogo radus pravil i adna gulema greška. On ud ka vlize u bustanot, najdel adna nogo arna i crvena libenica, ama ud gulema radus, zabravil da a narosi i isprska libenicata. I koga ud libinicata stanala moma, ta bila nogo lična, ama umrela. Šo da praj sea? Si vrnuva i odi pak kaj a babata i mu veli; Babo, ud libenicata ispadna nogo lična nivesta, ama šo ći mi umrena? Ej bre sinko ti si napravil greška i trebaše da a isprskaš su voda! Neli taka ti kažax jaska ka? Dobro, greška si e greška, ama puli sea da a pugodiš rabotata i mu veli na deteto: Ći ojš i ći vleziš pak u s anoti ći skiniš druga libenica, ama šom ći a sečiš puli da a brkniš malce u voda, a napkum ći a izvadiš na suvo i togaj ći imaš ubava nivesta. Dob reklo deteto i kinisal pak da odi u bustanot. I kak šo mu kaža babata, taka napravi. A va libenicata, a nosi du nekuja pobliska reka, a seči i a prakuva u vodata, ama i sea duspel, oti on tračil kolku pojće ći a drži u voda libenicata, tolku porna ći mu bidi vestata. Koga a izvagja nadvor šo da vidi, moma kato kapka, ama udavena. Oh, majko mori e vo taksirat pak šo mi najde? Kak da odam sea kaj babata? Ka si čudil, si čudil si reko sumot: Nema druga fajda, pak ći si odi kaj babata. I taka kinisuva i odi pak kaj babat

bábo, éto jáska dojdeh Najstína, si púli deka jáska
malce u vóda
aizvadih
mo
maći najdiš. Smo séa puli árno, óti áko a zresiš i séa rabótata, teško ná tépka, nikugaš
néma dá najdiš nivesta. Detéto séa i okóril očite i začuden, úbavo á slúšaše bábata. Vidi
sinko, mú véli bábata: Séa pak ći ódiš u bostánot i pak ći skíniš adná libenica, áma ke
ga ći ójš kráj rékata, úd kak á sečiš libenicata, smo ći á brkniš i nábrgu ća izvádiš. A
dé ti, séa ći dubiiš ošće polična nivésta, mú véli bábata. Detéto ódi pak u bostánot, zev
adná drúga, ošće pórna libenica, á nó
adnš a izvadí. Tógaj ispadnála adna móma káto tápka i ú češa dá á ispie čuvek. Árno áma
mómata bíla góla káto ud májka rodéna i ná deteto mu beše strám dá á nósi góla ú cárckot
dvórec. I šó da práj séa? Si izvágja nékuj néjni kušúliš á úlečúva kólku da bídi epten g
la i a kačúva na adná visóka tapóla i mú véli: Slúšaj lična divójka, sédi ti tam gore na t
pólata, dúr dá dójdam jáska názat óti ći ódam dóma dá ti zévam úbava ubléka i da mú jáva
ná nášte dóma za dá ní dučekat. Ká kažál taká i napravíle. Nivéstata si kačíla najgore i
udváj čékala dá dójdi dá á zéva nejnóto mómče. Áma néli úd góspot klnát dá tégnimx mki?
Ošće dóma bidešnica, nékuja nógo čma i grúba divójka nógo gú sakála ná cárovto déte,
ma šó ći tie takvá nivésta? Mú vikal déteto ná májka mú i ná tátko mu. I úd togaj navak
njkak nej obrnúva- né á pravíl čikat. Áma pák šó ti práj dá grubotija? Kaj šó ójše déte
óna sé dá gú práti šó práviše za vó vréme. I koga á vidé ubávata divójka kačéna vrs tapó
ta, t t é b b agišnárka, i mú kažúva sé dó kráj kak šó bila
rabótata. Né béri gajlé sinko, cárovto sin tvój či bídi i níšco drúgo. Túku, ájde dá ójm
zajdno dú néa zá pó árno dá á naredíme rabótata. Kinisúvat i ódat púd tapólata, kaj šó be
kačéna líčnata divójka ná cárovto sin. Koga stignája tamka, bábata zapaljúva adnó óginp
púd tapólata, á drúgata divójka šó sakála porano si skríla ú adnó andák blísku dú tapó
ta. Tógaj bábata gjó máana zéva dá pére, áma zévaa pirostíjata kládea ná ópku, za dáxx
izlže líčnata móma šo é vrs tapólata. Tá kútra, koga vidéla óti bábata a kladéla naópku
pirostíjata, zafatíla dá vika : Nímo móre bábo taká, né čini né ći ti stój gjúmot i nam
dá vádiš vóda. Ej, bré sinko, šó da prám óto tólku znám. Napkum á zéva aranijata i tá
klávo naópku i zafatíla dá turúva vóda vrs néa. Koga vidéla mómata ud tapólata óti tak
raboti bábata mú véli: Bábo, bábo né si klava taká aranijata, túku ináč óti ći gú izga
niš óginot. Ej, bré sinko óto né znám dá péram, šó da prám? I ná mésto dá i trie šévit
sepún ta zafatíla dá i trie sú pésuk. Mómata namožala póviče dá tráj, túku si sfaljúv

dólo i zafati dá mú kažúva ná bábata kák trebú dá péri. Áma tamán si sfali úd tapolata, úd
andákut ispadná grúbata dívojka i zájdno sú bábata, a fáćat i á frvat u rékatana líčnata
móma. Árno áma, namésto dá si udávi tá si pritvorila ú adná úbava crvéna ripka.

Úd kák tračija déka divójkata ná cárovto sin si udavi, bábata i grúbata mrstijna
divójka zafatija dá si radúvat, óti déteto séa néa ći á zéva zá nivésta. Neli rékoha óti
bábata bila pričuéna magiúnarka, ošće pred dá dój déteto sú ševite zá dá á ubléči mónata
šo si á najde, bábata i véli ná grúbata i crnata divójka: Séa sinko né gúbi vréme, túku
vréme kačúvajse vrs tapolata zá kóga ći dójde cárovto sin, góre dá ti zatéče. I ošće né
ftasán déteto tá si kačila vrs tapolata i si stokmila azr dá bidi. Pú málce vréme éto ti
su kaj ide déteto! Áma kóga ći dzirne ná góre šo dá vídi? Adná divójka katto mangusárka i si
kol sú úmot: Šo é vá séa? Kákva á ustavik, á kákva a najdek? Dali ná ménka tamú mi si čini ili
očite mi lžat? Vrs tá minúta eto ti já i bábata kaj ispágja úd nékde. Aba sinko, šo palaš
túka? Móri babe, bábo vrs tapolata ustavih adná móma líčna akto kápka i dúr dá odam
dóma i se vrnam názat, zá dá mú dóncam ševi dá si ubléči, vídi séa kak á najdek. Áko, áko
sinko takvó tíe kúmetot séa tá ći si á zévaš zá nivésta, ti si cárov sin i kóga ći a ubl
čiš i tá ći ti stóri árna. Déteto séa néma drúgo šo dá práj, óti viće jávil u cárckoto dv
ric i sfádbata viće zafatila. Šo ći káži áko si vrni prázen bez nivésta? Šte ći mú si sm
jat i ći mú si bijat péza. Takvá, vakvá ći já zévam, si rékol déteto sú aklot. I taká a z
va i a nósi dóma, a džombúš, a svadbi a raboti, áma sépak déteto bez mirák.

Pú nekuj den nóviot zet si zéva nivéstata i ódi na úhoweńska kraj rékata, áma ná
mésto kaj šo si á najdé líčnata divójka. Kóga stignále blísku dú rékata i zafatija dá púl
at pú vódata, tá pústa ripka zafatila dá skokaduri vrs vódata kato da skala dá káži nešć
Vádin ódi, útre ódi, ripkata smo skoka i ći poludi úd rádus. Va rabóta, va riba na détet
nogo mú si bendisal i adnó den mù nareduva ná izmećárite dá ódat dá á fátat ribata i dá
dóncat dóma i á kládat ú adnó šadravan. Izmećáriteošće útroto den utišle, a fatila ribat
i a kladéle ú šadravánut ná dvóricut. Ripkata ći pulúde úd rádus i smo skukála. I kóga ć
zaminuval cárovto sin, démek nejnéto nekugašin momče, ta sal ripaše i igraše ú šadravánu
áma ći pominála tá pústa grubotija, ripkata ći nurnú dlboko u šadravánot i né ispagjala
dú déka ne sršuvela glava náka. Vádin taká, útre taká adnó den ódi kaj nejnáta bába-mag
nárka i véli óti ribata si raduva smo kóga ći pumine nejnéto momče, démek dá kažime máž
na crnata dé, ripkata smo igra smo ripa, kóga ći pomine óna, ribata nurnúva dlboko u vó
ta i nikak ne ispágja dú déka óna tam. Bábata tógaj mú véli: Ta ripka e nejnáta divójka šo

ferlime u rékata, pamétiš? ~~I veli babata vréšlika.~~ Brgu fatija i ispžija, óti adnó den ći ti dónesi belja u kujćata. Ame slušaj mú véli pak bábata: Puli da ne ustáviš ni pérce ni adnáx skrlošína dá padni nékde, óti smo adnó nišán ako ustáne ná zémjata, tá pak ći si činim divojkenapkum čudi si árno, ći ti néma tépka. Bré, takáj á? Séo ći vídi tá, šo ći mú prx prám! Ošće né vlizene doma, ú dvórut, gú stretnúva néjnoto momče i mú véli: Slušaj mžo, ra riba, šo é ú šadrevenut, jáska sakm dá á zakólime i dá á ispžime. Bré ženo, šo ti praj ripkata? Vídi šo é árna, crvéna kato jábłko, skóka, igra za mirák dá á puli čuvék. Nej, nej mžo, ná menka mí si jadi riba crvéna kak šo é va, né sakam pójće dá á puljam pred menka i ništo drúgo. Dbro móri ženo taká neka bídi! Éto tija ribata, éto ti tépka praj šo ćé praiš. I taká i vikmúva alajtkite i mú véli dá á zakoljat, ama ni najmaléčko nišán dá ne ustávat na zémja dá pádni. Alajtki, kato alajtki ná adnš á fáćat kutrata ripka, a zakbljuvat, sú dilvat dá né pádni néš ćo ná zémjata, á ispržuvat i mú á dávat ná cárovta nivesta dá á ja jádi. Árno ama kóga á strugále tá pústa riba, adná skrlušínka letnála nékde i ne á vidéle alajtkite.

Pu málce vréme úd tá skrlušínata niknéla adná pústa jabłka, šo á nemaše u cél to cárcko dvoric. Adni úbavi crvéni i slátki jabłki šo imaše, u célta drževa nemaše takvija jabłki. Ošće prvnata gudína, tá purasté i radi takvija labłki, šo kóga mu idea gósti na cárot sú dráčno crce a púlije i nemóžija dá si napuljat ná néa. I ošće nešćo: Kóga vrí višecárot, déteto šo á najde, jabłkata ći i navedniše granki to dólo i zafatiše dá gú galja Ama kóga ći puminiše néjnata carica, gradata žéna ná cárot, jabłkata ći si i digniše grankite nagóre, p duri ći si i zavrtiše ná drúgata strána. Vadin taká, útre taká caricata á zabiližila va rabóta i si rékla: Móri vija moi alajtkikóga á zakoljaja ribata mi si čini ~~trgnala~~ déka ne mževija dilvat i mú ima padnáto nékuj nišán úd néa i túka niknála takvá úbava jabłka zá da mi já púka dušata naxxx životi. Čekaj séa ći ti kážam jáska ná tépka, kórin i pušćúka ne ći ustáne úd tépka. I kato vetruška trča kaj mžot mú i mú véli: Slušaj mžo, jáska sakam dá á seči mó va jbłkata, óti nógo á mrzam i trčam óti glótka ná očite imam ug néa. Móri ženo šo ti čini séa jabłkata, šo sakaš dá á xxxxxxxxxxsečime? NEj, ći á sečime inišćo drúgo. Šom taká tí rišél úmot, taká néka bídi. Ama, dá si razberime árno, óti žéna mú pak utišla kaj magišnárkata i tá á daskalisuvala zá stó vija raboti. Babata mu i va pt kaka deka ako né iskoréni úd dvóricut, namésto cárova žéna ći stáni cárova alajtka. Šo práj séa vá klnatata? Ódi viknúva nékuj argati i mú véli: Ći ví platam kólku sakate pári, smo áko já utkórnite vá jabłkata úd tuva, ama néma dá ustevite ni korin, ni adnó lís ili dlnica u dvóricut. Sá-

kam ubavo ó mi su storite óefot, a jaska vi bežeh.Carica puvelja, néma labavo.I teka argatite nefatija dé á sečat kutrata jabúlka. Árno áme siđjći ja, puminala adná stara baba đemek pitučka đe i ka i vide óti á sečat jabúkata , uitžla kaj nih i zafatila đa mu si mó li za đa mu đečat nekuja dlnica za đa si graj doma. Amán, babo ti si móljamo bégaj út tuva óti ako ni vidi caricata, jok džom ći ni stori.Ne bré sinko, né ći plašite ći i skrijam u sku tot i néma nikuj đa vi vidi. Vrti sukaj, vrti sukaj babata i kandisala argatite i mu dadéa nekuja dlnica i ta si izbigá doma. I taman si utide doma i isturi dlnicite u udaja ata, na adnu ud đeka dlnici skokna adna ubava i nógo lična divojka. Kóga á vide babata nógo si izraduva i si á posini za nea doma. Ta baba bila nógo sirumaška, éto séa vide nej séna, tuku si dobi druška. Sepk iako sirumasi tija si živejle nekako.

Ájde,ajde pu malce vreme mu došlo red na carot đa si razboli ud lošta bolika.Kak šo veljat, carot si razbolél ud nógo mirak i mka, óti nemožal đa si á najde nejnata istinska divójka- nivesta. Tija óšće su prvnete stretnuvajne si imále mineto i prstin,a deteto i ime prstin ud zlatonapišano su nejnoto ime. I teka, vikne adno vikne drugo ibrimdžija néma lek za carot i ste nejni bile isplašeni đeka došla rabotata du ymrejne.Šo si paj séa?

U nejnata država živela adná prišuena baba vrnžalka. Ka ču teka carot, pušća aber đa dojđi ta baba za đa si gu vidi kometot i su nea, imakvo čare nema ći si umre.Babata kx dojdela i óšće šo gu vidé, mu kaža óti ná ta bóljka ći si najde čare, ama smo đa si pugodi rabota. Slušaj care, mu veli babata: ći činiš tiljal na ste tvoja država, ud sekde đa ti doncat pu adná pumúda i šom ći ti dojde pumudata, ći á zevaš, ći á kršiš napkum ći ja jadiš.Car kato car, óšće na minutta udril tiljal i ud ste streni zanatija đa mu idat i to sekakvi lugii punúdi. Dojđi adna kóni, dojđi druga kóni, néma fajda.Árno áme tiljalut gu čula i nejnata pusistrima, divojkata šoj pri babata. I teka ta adno den mu veli na nejnata baba: ,kak šo á vikaše đe,čuk óti carot é bolin i óti sáka pun[illegible]đi ste lujge šo živat u nejnata država. Aj đa mu nosime i nija nešćo? Ej, bré sinko, nija sme nógo sirumasii néma šo đa mu nosime, rékla babata. Ako babo,ako ći mu dajme adna túrta ud pepal i ći mu pušćime. Dobro rekla babata đa mu nósime. I teka, napravile adna túrta ud pepal, a zéva babata i ódi kaj carot doma. Kóga á zéva carot i á utvéra túrtata šo da vidi? Nejnoto prstin u túrtata,ama i [illegible] bóljkata na agiim ti da mu bega. Togaj si vrnuva na kaj babata i mu veli: Babo, babo sú nógo živiš ti?Jako sinko imam adna divójka i su nea neaxxx živum. Tvoja é li ta divójka?- á pita pak carot.Nej bré sinko, ta divójka éto taka nenadejno góspot ći ja dade. Dobro bábo, jaska séa ći ti dojdam na gosti đa vidam kak živé jtexxx. Ábre sinko, dojđi, ama su šo đa ti pričekam?Nija nišćo neame doma. Ako bábo ako.

Taman ja[illegible] sakam da vidam kak živat i [illegible] e. [illegible] izgubat [illegible] em [illegible] utidija kaj babata. Koga vlizéa u kujćata éto tija nejnata nekugašna nejna divojka. Kaa vidé dételo u čudo ustanál. Berden si pregrnája i ud kak si prikažája málce, si a zéva pud rka i si á nósi u nejnéto dvoric. Sa pristigenajnato u cárskoto dvoric, carot[illegible] nanó vo naročá da si [illegible] svá [illegible] rá [illegible] túku i niz célta nejna država. Togaj a viknuva dutugašnata i grúba žéna mú i mú véli: Ako sakaš da ustaniš u mojto cársvo ći ustaniš smo kato slajtka, a ne kato carova žén? Áma babata šo á gledal nejnata mona a dutógaj, si á málce su nih i ta živela, málce, áma bel život i bel vek. Éto takvija mi tih mki su kutroto carcko dete. Može i carot i divojkata ći si najdea i ći kurtul ud mkite poreno, áma dételo nišćo né razbrál i né znajl ni za ripkata, mi za jabálkata i ka došol du ta rabota.

LOŠTA MAĆEA I PEPELJAŠ MÁRA

Nekugaš, u adno selo, živejli adna tajfa ud majka, tatko i adno divojče. Tija si puminuvale nogo arno dudeka živejle ste zajdno, oti bile i nogo zingini. Árna áma koga si činilo divojčeto na okulu 7/8 gudini, si zazbolela majka mu i umira. I taka deteto sea usnuva siraće i zafati da si turuva dumenot na kujćata. Šo véljat starite, néli nema žena u adna kujća, tam nema da ima nišćo narideno. Vadin taka, utre taka, Mara, nejnata kerka de, zafatila da purasnuva i ud den na den, zafatila da ćepka pu nešćo i da ja uriduva kjćata, áma tuku šo kinisala rabotata na árno, tatko mu zéva i si prižénuva su adna udovica. Ta udovica imala i adna ćerka i ta gulema kato Mara, áma ne tolku ubava- lična kato Mara. Sa a tija pak si pavija tajfa i pak ne ud [illegible] nogo ljuge. Ej, áma p' sea va tajfa stana izmešana, so veljat starite brkana tajfa.

Dvete parasestrički ud zafatukut nogo si sakale i se zajdno si igra e, áma duni senata Mara bila lična kato kapka, nogo rabotliva i nogo itra. Novata majka ud pišim á sakála na Mara, áma néli maćéa, pójće si á sakála nejnata ćerka Kalja. Nejsi, pu málce vreme Mara se pojće i pójće stanuvala se poarna i poličnaš a maćéa mu zafatila se pójće da ja kskandisuva p duri zafati da mu dava e na asta. o ve ja s ari e, vragot vlizé viče u kujćata i zafatil da rie u néa. Mara sea se ranila na baška, áma kolku rasnela, tolku poj će stanuvala po ubava, a Kalja zafatila da odi se na opku. Vadin taka, utre taka maćeata

[illegible] ti a i na mes [illegible] leb [illegible] af [illegible] Mara su pepl i pu malko

mu pepelj [illegible] vikala [illegible] ud togaj navaka na Ma

mu, oti Mara iako

Mar

a ranile sú trice i pépl, pák stanuvála sé póubava i pó lična, a maćeata sé pojće a mrzela.I kóga viće epten mù si kačil vragot na rampto, gú vika mžot mú i mu veli:Slušaj mžo, áko sakaš dá živi zajdnoći a zevaš Pepeljaśata i či já nósiš i ustáviš dí oko i tám šo saka néka praj, smo da mi já pulpat očite tuva.Bre amay bre zamán nišćo né faća mésto, kučkata sii kučka.Nema fajda si rékol tatkoto ná Mára sú aklot, či á nosam, p šo či mú gosput.I taka , mú izesuvat adná pugača sú trice i gaj jena ma fáj má á klavat u torbata mu a zéva mačkata i kučénceto, šó Mára najnogo i sakaše i igraše sú nix, a kačuve na magareto i trguvat zá nakaj urmánut.Árno ama tuku šó ispadnale nadvur ud kujćata, namestoda ja nosi tátko mú nakaj urmánut, gú zavrtel magareto nakaj vudinicta. Tatko mú ná Pepeljaška Mara kak i drugite siljajna úd séloto, p i ljugito šo živejle ú té mira, ste znajle deka ú ta vudinica imal nogo vampire i koj či ustanál tám ná véčer vampirite i kolile ljugito i crevata mú i zavitkuvále ná kojljata ndvur, á glávite mú i klavále ná adná kamára u vudinicta.Tatko mú na Pepeljaška znajše šo á čeka ná ćérka mú ú vudinicta, ama si rékol sú umot: Vampiri, né vampiri ća á ustavam tuka, brm ako ne drugo či vidam nišam úd nea, ama ako á nósam ná urmánut bog da já prosti ni ú rajot nóma dá sí vidime.

Kóga á doncel ná vudinicta i trgnal tatko mú da si vrni názut, Pepeljaška Mára zafatila da plaka i da si á rve kósata, trčajći pú tatko mu.Ná tatko mú dušata mú si lejše, ama šó veljat starite, neli mž né boli kak šó boli majkata. Kóga si tiknál óti žena mu nóma i négo dá sú priberi doma, i šamišal očite , a ustavil ná Mára i trgnal zá da si vrni doma.

Kútrata Pepeljaš Mara sea ustanuva smo sú nejnite drugari- sú mačito i kučito i ste sldzi vrs nih mújs isturi. Ama néli ošć dete, zafatila da si igra sú nejnite drugi čijna u vudinicta. Kóga si stemnil viće i dojdé nóćta, si já zéva Mára torbata, si já izvadja pugačeta i zajdno sú mačito i kučito počnatija da viknat.Najprvata si pretpajala adnó kuče i mú li[illegible] dnó.Zaden dojdé okulu stred noć, Pepeljaš Mára čula nešćo da tropka:trop, trop trop, ama i adnó glas si čuj.Otvori, otvori, ako né utvoriš či vlézam, či ti zakoljam, crevta či ti i navijam ná kojljata, a glavta či ti já klam na kamárata.Togaj Pepeljaš Mára mú veli ná mačito i ná kučito: Kuče, mače nékuj tropa, kažti mi šó da pram i šó da kažam?Tija mú veljat ná Mára:Nimu brzaj Máro, tuku kaži mú deka nija či mú tvorime ako donce adná nižá sú furini i adnó sinduć plno sú zlatni liri.- Dobro jaska či vi doncam, smo vija da mi utvorite. Trča vampirot [illegible] trop, trop trop, utorejti mi.[illegible]

Evo, vi i donce nižate vurini i sindućot su zlato, sea utvorite da vlezam, ako ne ći vi zakóljam i crevata ći vi i vitkam ná kojljata, glevata u mamarata. Ej, ej sea šo ći prajme kuče, mače? Ne gajle ti Máro dudeka sme nija su tepka. Kaži mu sea ne vampirot, oti ći mu utvorime, ama ako donce tri tuvari prikija i adna niža plna su dubli, nija ći mu utvorime, ako ne nija ne se plašime ud nego. Togaj stanuva Pepeljaška Mára i mu veli na vampirot: Jska ći ti utvoram, ama ako mi doniš tri tuvari prikija i adna niža plna su dubli. Árno rekol vampirot i si utišol. Ama ne puminalo malce vreme, vampirot i doncel raboti šo mu i naračal Pepeljaška Mára i pak zafatil da tropa na vratata i da vika: Utvori te oti ako ne ći vlezam, glavata ná kamarata. Togaj kučito mu veli ná Mára: Neme da mu utvorime Máro, oti ako vleze najstina ći zakoli i ći praj se šo kažuva. Ami šo da prajme sea? Mu veli Mára ná nejnite drugari. Kaži mu deka ći mu utvorime ako donce adno ubavkojn su novo sedlo, novi zingijna i uzdi. Ama sea vampirot zafatil po načesto da tropa i da vika kak šo vikaše i porano. Mára i sea stanuva i mu veli ná vampirot: Ći ti utvorime ama ako ni doniš adno ubavo kojn su novo sedlo, su novi zingini i uzda. Dobro rekol vampirot i pak si izgubil ud vudenicta. Koga izbegal ud tamo vampirot, Mára mu veli na nejnite drugari: Ne mi kažuvaš kuče ti ma ze zašco mu a prajte ve rabota na vampirot i smo gu lžite? Togaj zel laf kučito i mu ve i ná Pepeljaš Mára: Jska mu gu znajam vremeto gu koga šetat vampirite nóćno vréme i zato ć mú utvárame. Pá ej kážime du koga šetat de? Mu ričel Mára. Ná vampirite i ná šte senki šo lušaš, vremito za šitajna kogaxx xxxxx e nojća, dudeka udri zora, napkum ič ne si plaši. te gjavoli, vampiri, samovili i senki šom ći udri zora si odat ná nejnata doma. I ako ne dri zora dudeka dojde, ošće adnš ći gu materame da odi nekade, a ne pak saka on. ošće la ot ne svršeno, zafati da tropa vampirot, pak sú tija lafovi, kak šo kažuvaše porano. Árno a u minut zafati da péj petlot i udri zora vikše. Koga mu gu ču glasut ná petlot, de néma vampirot ud tam- skrši gláva i jok džom staná.

Pú málce vréme, dadé gosput usamna i koga utvarat vratta šo ći vidat? Šte tija hoti šo mu i palaja ud vampirot prés nocta, demek da kažime, furinite, dublite, prikijata ni sinduci su zlato i kojnčito i najdea pred vratata. Togaj gulemo raćus blikna ud Pepeš Mára i ud nejnite drukarčijna. Ne gubat vréme, tuku si i tuvarúvat šte tija šejve na jhot, si kačuvat i oni uzgora i trgnaja da si odat doma. Koga stignuvat doma i ka i vide domašnite, oti ne smo šo ustanala živa Pepeljaška, tuku i natuvarena su nogo zlatni rab , ustata si á prikasále šte.

Pdste maćea, lékum za líri i prikija, údka a razbra ste rabóta i tajna ud Pepeljaš Mára, a fatí inat i riščele su úmot. Sujčna Pepeljaška niedna, namésto u grób da já kladam, ta i su prikija i zlato da ti donci. Ako ne já pušćam i moja Kalja i one da si zbugati. I taka gu viknuva mžot mu i mu veli: Mžo, séa s'kam i mojta Kalja da ja nósiš tam kaj šo si nosil Peljaška i ona neka si spičali nešćo. Dobro, mu kažal mžot mu. Ama i kučiti i mačiti to či i zevaš sú sú tapka za da mú pumognat ma moja Kalja. I ta rabóta či a storam ženo, mu kažal pak mžot. I taka, a zeva istinckata ćerka - Kalja, a kačúva na magareto, sajdni su kučito i mačito i ošće na smrčeno i nosil i i ustavil u vudinicta. Séa namésto da bidi tžna rzdelbata, va pt beše radosna, oti séa ódi da stáni i Kalja bugata. Ama séa i druga i adna rabóta, koga á doncea na Pepeljaška ú torbata imala pugača úd trice i pepl, ama séa, u torbata na Kalja, imala čista pugača adna peda dibela i drugo jadejne. Néli kažame kak beše rabotata?

Ajde, ajde došlo vrémo i si stemnilo. Kalja móma vlizéla u vodinicta, si i zela kučito i mačkata i si zatvurila ú udajata, démek kak šo pravila i Mára dé. Koga došlo vrémo za víčera, Kalja si ja izvadila čistata pugača úd torbata i zafatila dé víčera. Kučencito i mačito trošija, oti šte sá [illegible] Kato Pepeljaška i si nabližila du Kalja i zafatija da ú vrtat okolu pugačata. Ké i vidéla Kalja móma dóka si vrtat i subrat okolu pugačata, zafatíla dé mu vika: Piš mače, piš kuče niedni, ošće jaska né ksnata vija sakat dá zafatite a? I rasteruva mamáka, naveka i sednuva sáma da jadi. Úd kak víčerala, si ligнuva i si navitkuva sáma sú adno šaren ćilim, a kučito i mačito si ligнale pú došijneta niz udajata. Arno ama, tuku šo si ligнála, éto ti gu vampirot i zafatí dé šuka. Trop, trop tropi zafatí dé vika: Utvóri, utvóri, ako ne ći vlézam, ći vi zakóljam i crevata ći vi i motam na kojljata, a glévata ći vi á klam u komárata. Togaj Kalja móma standla i zafatíla da i pite na kučito i na mačito.: Kuče, mače šo da mú kréam? Ej, Kalja sajbijće, kak si drobi, taka srkaj si. Sama ví si víčera, sama daj si gu dijapot, nija ništo né zajne. Šo dé praj séa Kalja? Néma fajda ći utvoram, p šo saka néka bidi. I taka, stanuva i mu utvára na vampirot dé vidi šo dé praj. Ama čšće su vlizejneto u udajata a faće vampirot, ja zakoljuva, mú i izmotá crevata na kojljata, a glévata mu já kléva ú komárata.

Koga usamne útrinta, čekaj, čekaj dé dójde Kalja móma sú kojn, prikija i zlato a néma, a néma. Čdet da vidat na vodinicta šo ći vidat? Crevata nametáni na kojljata, a glávata na Kalja u komárata, a kučito i mačito sámi rjaukat i lajat niz vudinicta. Ká vidéla taka mójka mú ná Kalja, gulemčalj i plak é zafatíla. Ama šo fajda dé to? Mú i subiruvat sámi zajneta i é zakopuvat sú šte mu redovi.

Za ste va rabota na Pepeljaška Mara mu beše žalj, ama ne beše ama kriva šo sagina nejnata sestra, ili poarno da rečime nejnata parasestra. I sea, koga lešata maćea nemaše kogo da puli, se smiri su sudbinata i safati poinakvo da ja gleda na Pepeljaška oti istina ama si ja izgubi nejnata ćerka Kalja, ama i si zbuti nogo ud Pepeljaška Mara. I taka sea Pepeljaška Mara i ne smo šo ne beše pogubena, tuku i mu si pupravi živoot. Ama Mara nikugaš ne i sabravi i nejnita družina, kučito i maćito se ja utkinaja ud vampirite koka beše u vudinićta.

MLADOTO BAZDRIGJANČE I STARATA VRLA ČUMA

U staro vreme nemaše ni avtokini, ni pampuri ni aeroplajna sa prinisuvajne i prudavajne na čivcijskata i druga steka, tuku ste tija raboti i nosija su koli, magarijna i kojna su tuđarskata rabota vu to vreme, najnogo si seminavale Javodiite. Pišim tija safatija da prudavat nis selata lugij, lugij basni i druga primatija. Nogju tija Jvidii e i adno bazdrigjanče. To bazd rigjanče bil nogo singin i imal devit asni plni su primatija.

Ud kak tuvaril devit tuvari primatija, bazdrijančeto trgnal ud Selun nis celta Makedonija sa da prudava. I taka ud kasaba na kasaba, ud selo na selo, napkun ud adna gudina, e stignal i gradut Skopja. Togaj Skopja bila nogo arna i gulema kasaba i tračil oti tuva ći prodade nogo raboti ud nejnata primatija. I taka kinisaš i ka udil, ka udil idvaj stignal u Skopja, bez da znaj šo stanuva u va kasaba [illegible] kasabata, bile ckalu sora vrt, ama, za čudo, ni ljuge da lafat i da šetat nis kasabata, ni adna kendija da svi ti, tuku čul ame kučijna ka lajat i [illegible] Aj, amašini, si rekol bazdrijančite šo pati ve kasaba, šo nema živa duša da stretnam, tuku ame kučijna da lajat i petlijna da pojat?- U gulemo čude ustanal Javudijčite. Ama i ne stei, tuku eme šeta nis Skopja. Ajde, ajde stignal du adna češma, p si rekol: aj da i napojam dubicite, a napkun ći vidam še ći pram. Tuku še stignal da češmata, puli kak adna baba si vrti ckulu češmata i si rekol su umot: Ete videš bre adno čuvek iako e stara baba. A poblisku, a poblisku utišel kaj starata baba i safatij da a pita. Dbre utro staro majko, staro babo. Ne mi kažuvaš še e va rabeta, še živa duša nema tuku eme kučijnata lajat i eme petlijnata pojat? Debrb utro mlado junače! Šem mi jaska prae ći ti kažam bez da ti izlžem. Jsak neš stara baba, kak še misliš ti, tuku em stara babe- stara vrla čuma še a zapustim Skopja. Ti neljam staro babe šem si takva, kaži mi, kolku vreme imam ošće da živem? I tuva prae ći ti kažam mlado junače, ama. Jaska a zapustim Skopja a sea e redut na tepka duša da zovem. Koga čul taka mladodo bazdrijanče treska gu fatil i su treplif glas mu veli na babata: Slušaj babo stara babo?! Jaska ima gudina vreme še su ispadat ud doma i nikuj nišće

za monka i zato ti moljam da mi dadiš bra šmo tri dena mavlet da živam dur da stignam d o ma.Šem mi si moljaš živ da ti ustavam, dur da si ojš dena, taka neka bidi. Ti davam, šma šmo tri dena kak šo riče.Kutrete basdrijamčo, šo da praj? Si tavaruva i si i stignuva ar no dubicite i trgnuva prao za Sélun, prao za nejnata kujóa.Ama koga si javil i stignal da nejnata mera, ete ti i nejnite bratča, nejnite sestri, majka i tatko kaj šo trčat za dag gu pričekat mladete basdrijamčo, šo adna gudina gu nem Šte tija nejni bile ubli- šeni u crni šejvi. I ka gu videle ešče ud dileke safatile da i frljat crnite riz i crnite šejvi i safatile da gu prigušuvat nejnete bratčo, nejnete sin. Arno šma ka i videl taka mladete basdrijamčo zastanuva i mu veli: Milni stara maj ka i taše, milni bratča i sestri, nimu i frljajte crnite rizi i crnite šejvi, tuka ubličojti si, kak šo bekte i klajte žito s da sé vari oti jaska ima ešče tri dena da živem. Su tija lkrdii bea šte puparemi nejnite, šma nemaša fajda.Mladete basdrijamčo, ud kak si i pravi šte adeti, si ligne u krevetat i po tri dena si umrel, á nejnite , nemeste da sé radavat su nejnete vrnuvajne, pak ušaljani štamaja.

UD NAJSIRUMAX DU ZLATIN KOJN I CAROV ZET

U stare zemanske vreme, si bil adne cár i si imal tri ćerki. Prvite dve ćerki caret za carovi i bile nego zinginí, šo veljat starite, malet ne si da znajale. ma bidejći i on bil nego bugat i sekugaš pravil kayga su drugi carovi, dvete zetovi živej u dverovite na caret, da rečime živejle kaj dode mu. Arno šma sea došle vreme da ja mži tretata ćerka, koja šo bila najličnata. Dvete ne palale da udbirat memčijna, šma najmala a sakala da si može za najličnete dete pe ći mu si bindisa na nea. Caret nemal šo druge da raj, udril tiljal da si suberat šte mladi memčijna a carckite dverovi za da nejnata ćerka i udberi memče. Neli e mirak na carova ćerkai koj ne saka da bidi carev zet? Su udrejnjte a tiljalet, ešče ud prvote dem, safatija da idat mladite memčijna za da si puljat su nemate Mogju šte tija memčijna trgnal i adne nego sirumaške dete. Ve kutre dete imal nego mi a bratča i sestri i nemale mi leb da si najadat, á kameli druge. I koga gu čul tiljalet d caret deka pala zet za nejnata ćerka,si prostil su dumašnite i trgnal da ćik ći u car- kate dveric i on da si mu gu vidi kmetet. I taka, odjći pu ptet, stretnal adna stara aba i gu pita: Za kaj si trgnal bre sinko? Ej, meri babo, šte čuh oti caret udril tiljal d si suberat šte mladi memčijna za da si udberi kenka my šmž mž ud nih, p i jaska si ričeh, belki ći idi kmet da stanam carev zet u va dujna.Dobre, dobre si napravil sinko, šo si trgnal pu s rabeta,- mukaetet gu nosi kmetet sinko, rekla babata. Ama šem si stretnalme sinko, jas a ći mi ti pumognam ti naistina da staniš carcki zet. Ete kak, mu veli babata: Jaska ći ti m tri vlakna i su tija ći staniš carcki zet. Koga će gu nažežiš adnete vlakne, ći ti dej-

i adno silno crveno koja za da gu vj da ti nosi da carckite dverovi. i šem ći nab-
ližiš tam, ako sakaš, žegni gu druggte vl strebro koja su strebrana klč
s i ti ći bădiš najarnoto i najsilnoto nemče ud ste drudsi, šeći bidat tam.Ako dojdi vre-
e da odiš nekde u nekuja kavga, trito vlakno i togaj ći ti ispadni adno sla
koji su slat nikuj nemoži da ti se nadmini, tuku ste dušnajna ći možiš da i
topaš. Ud kaj i ču ste vija raboti mu riče spulajti dverov
i. Koga si uddaličil malce ud babata, si rekol su aklet: Čekaj da videm šo ći stani va r
abeta su nojta baba? Ne gubi vreme/gu naježuva adnoto a adnš mu si javi adno sr
ilno i lično koja, gu vajnuva stignal du dvo
ovite, si svalil i si rekol: sea da videm še ći stani su druģnite vl
ruguto vl da gu puli čavek-
ileko.I va
ka ako gu nažežem tritto vl
agja vlakneto i gu šažižuva
ubavo, še duri i semjata
rka da ćkr ti bidi na pindžerkata i se da puli še stanuva nadver su dete. Ta ubav
ašlidala nemčite i te ne sme na nekvo kojna vjaaš kakva ubleka nosiše.Najstina
ete beše izdrepavem ikr šovite mu bea ste ispukinat
rekla carevta ćerka: Sme da mi padniš na rka.
Ud kak si prepravil nemčij
i si ispumišal.Adetet - načinet za udbiližuvajne na nemčite šo treba da mu bidi mž na
revta ćerka bil, ćerka, pred ste mladi nemčijna, su jabl-
da gu udri te dete še ema ći si gu udberi.I koga bile ste azr u dvericut, carevta ćerka
pad na i ka vrte, ka suka, dojde du v
detede, gu frli jabkete i udri pra na ve
nego sirumah,mu veli na ćer ka mu: Nameže da bidi verna
takve dete- nemče ne mi treba, oti ći ni si moj svetet.Jska sakm pak da ispadniš u dvo
t i ešće adnž da gu frliš jabkete da noj nešće jlnš Zapevet si e zapevet
rka mu pak ispagja za pavterne da gu frli
da vrti gore dole i koga si nabližila pak du sirumaškete
nego gu pugodava. Ste lajge, p i caret pak zafatija ete noj za carevta
rka, ema nemata, va pt, mu rekla na šte , p i na tatke mu: Leše, arne, singin, sirumah,na
ka ve mie na kmetkr i ve ći mi bidi mž ud sea nanaka.

o sma car akte car, mu bil strah ud alket ne gu činil kabul ve set i nemoste i gubi
i na drugite, kato na najmaločka de, faca i ošće prnoto den ja deli i a klava u adu
še u dvericut. Vadim taka, utre taka vremito sa vrvi.

U blizinta na te carsve imal i drugo car še načoste gu napagjal caret i mu ja seva
rarevta zemja i bugasvata. Dvete setovi , še mu bea kato dmaseti na caret, sal edija pu
frontot i si bija su neprijatiljet, sma nikugaš nemožija da a čarat kavgata. I koga adno
den neprijatelski nabližil da ma ja seva calta pristelnina, ve majmaločkoto set, demek
ve partalke še gu se najmalata čerka, mu se javil na dedo mu caret i mu veli: Dedo i jas
sakam da odam na bojnoto pole, na kavgata za da si bijam su neprijatiljet, neli mnži? Aj
bre pepeljaš niedno, ti ći mi odiš na kavka i ći mi naprajš koj zaj še, mu udgovoril de
de mu- caret.

pu malce vreme, najmaločkoto set, pak mu si javil na dedo mu caret i pak zafatil d
gu moli za da odi na kavgata. Ama caret i sea na sakaše da čuj za takva rabota. Ve kutre
milesni zbi klade, sme i sme da odi i on na kavgata. Koga i pu vter i trit pt udbien ud s
de mu caret za da ne odi na frontot, drugite setovi, da reime nejnite badžanaci de, sme
sme mu si smeja na ve kutre. Oh majko meri, si izdišal dlboke ve kutre. Še si praj sea?
Odi kaj žena mu i mu veli: Žene, jaka sakam da odam na frontot i nišće drugo. Ako ne od
treba da znajš oti kavgata ći nemoži ja izgubime i nišće šive nema da ostane ud naske
Ti maljam odi kaži mu na tatko ti da odam i jaska na frontot i daka nego ći mu pumognam
da si zadrži nejnoto carsve. I taka, odi čerka mu kaj tatko mu i mu veli: Abre tačo, bu
ako sme dileni i živeme u čušijnata, sma ve nejte muž saka da odi na frontot i veli dek
nego ći pumegni da si istera dušmanut. Debre meri čerko neka si azarisa i neka odi da
dam še ći napraj de. Najmalato set taman va rabota a čakaše- da kaži caret daka gu puš
nego na frontot. Arne sma namesto da mu dadat koja kae najstinoki askerlija, mu davat
na kriva muka. Ve kutre i na muskata kandisa, sme i sme da odi i on na frontot. I taka
gubi nego vreme, si kačuva na maskata i trguva. Koga gu videa drudzite carevi setovi-
nite badžanaci, mu si bija pesa i si skinale ud smejajne. Ako, ako ći vi kažem jaska
ska, tuku ai da vidime, si rekel su umet. Asćeret vavi i mu si smej na ve kutre, zaabi
tite su ubavi i naridemi kojna i tija mu si smejat, a asćerlijata su maskata idvaj si
ta. Arne sma da vidime sea šo ći napraj asćerlijata su krivta muka. Koga si nabližil
tem gu frontot, še da vidi? Asker i zaabiti, p i nejnite badžanaci, ste begat ud dušm
ta i nego ud nih da i zarabuvat. Ej, meri care, care ake mi pušćiše malce perane nem
da patiš takve gulem zijan, sma ošće nej decna. I taka, si sfaljuva ud maskata, gu ži

gu nažižuva adnete vlakne i mu si javil zlatnete kojn su zlatnata klička. Togaj ka mu si kačuva vrs kojnet, ka mi ti i zafaća na dušmajnata, udri, seči, udri seči dur še ne gi dnistrebi ste dušmanski askər na bojnete pole. Arno sma koga navaše na dušmanckete asće si ramil u levta rka na prstite i koga gu videl caret oti e ranet, si svaljuva ud kojn i su nejnata šemija mak ja privrnuva ranata na junakot su zlatnete kojn. Togaj adetet na carejte mu beše, koga stanava kavga, da ne si krijat nasut, tuku tija edija najnaprit n bojnete pole i koga ći si strelija car su car, ći si borija ći si tepaja dndeka adno ud nih ne pugini. I taka, ud kak svrši kavgata, tija še ustanale mak živi ud na, safatija da si vrnavat nasut , koj su posna na usta, koj nažaljan, kde kavga.

Kutrete najmalete zet na caret i on s ziče da si vrni i ud kak si prepravi pak n kak še beše, si ja vjana maskata i trgna nekaj carckite dverovi. Pu ptet, nanasut, ste m si bija poza veljajći mu: Abre partalke niedem, ste odat na vrnetet i ti mi edis, a sea ti mi si vrnavaš ud tam, koj znaj še napravi. Aj, aj gulejti sija vija rabetata koga ći dojde vreme ći vi kažem jaka na vaska, penoi napamano.

Neli caret ja ćari kavgata, sea treba da praj gulemi gesbi i džembuši izr na najdobrite askarlii i zaabiti da mu dade i pu nekuj bakšiš izr drugi raboti da mu taksa. I taman si vrnaja, caret udril tilsal za prazmavajne na nekolku dni, a carckite dverovi dal zapuvet da praj gulema gesba su najglavnite zaabiti i drudzi ljuge ud nejniot dvor. Koga si nasmbrale, demek ste gulemci, caret, caricta, ovi safati gulemata gesba i koga udrija burijte na ete mu svetija licijnata ud radna. Megju nih bil ispika u nekuj ćeše i najmalete zet na caret, ve še ja istrebi celta dušmacka sila, de, puleje kak si faljat i koj udkej da kaži še pojće deka, ake ne boh jaska, neprijateljet ći ja ćariše kavgata. Koga dojde red da mu deli caret pudareci na najdobrite zaabiti i asćerlii caret si nakj ste i mu velli: Aska ispadni te zaabit še bjaaše na zlatnete kojn su zlatna klička na rcite za da gu izr zeva najgulemete bakšiš, a pu nega i drudnite pu red Togaj stana adna gulema brkutija oti skere ste si javija veljajći: Jaka boh te še i iste pah dušmajnata, drudzi veljat deka jaska su te, trutete i on taka veli i caret nameži da si udredi na koga da mu gu dade najgulemete bakšiš. U ta brkutija sta ve zet še ja vjaja maskata i mu veli: Veliki care, tə bakšiš na menka treba da mi gu dajde oti jaska boh te š sə denceh slaboda na našta semja. Aj bre nikakvec, niedne, nija koga si idihme ti ešće ej še, a sea sakaš i bakiš uzgera- ne tie stram dreplje niedne! Caret i on u čude ustanal ko ga čul deka najmalete zet i on si javil za bakšiš, p mu veli: Šeu sakaš i si javavaš i ti za bakšiš, dukaži mi še si napravil na bojnete pole su dušmanut. Togaj stanava na nedsi

i mú veli na caret, demdk na dédo mu:Veliki care, a puliš va mojta ŕka šo mi ja privrza ti ná bojnete póle?- Ake ne viruvaš su vé nišán jaeka možam ošće druga rabeta da ti pokažam. Caret tógaj ne mu puvirava, óti mú beše i strám úd drúšsitegulémi gósti.Tógaj pak si ubrna nákaj šte i mú veli: šam e taká rabetata i ne viruvate na mónka i na mojta sila, bajrum da vi kažam i da dakažam.I taka, si ubrnuva su grbet na kaj niŕ, gu nažižu va adnete vlakne i na adnš mu ispagja zlatnete kojn, mu isdna zlatnata klička u ŕka, aj mi si , džanam, a klava zlatnata nyda i ódi blisko dn caret i mú veli:Care, óte tija tvojta risa šo mi a vrsa levta ŕka kóga jáka beh ranet i evi gu te šo ja dujstribi ótd dušmanska vojska na bojnete póle. Tógaj caret si spušći, gu prigušna istinckete zaabit, mu gu dava najgulémete bakšiš i mú veli na šte drúdsi šo ámo mú si falija dn tógaj:Vija šte lžite, šte si falite, šte izbigahte kóga beše najljutata borba i kóga dušmanut ošće malce ći mi ja sevaše pristulninata. Brgo da mi si lipcate náka úd tuva i ne sakam pojé e da mi lžite i mi jadite imetet.Šte tógaj ustite si i prikasaja kóga úd adné nišće i siromaške dete da stane istinckí carcki zet.

Napkun caret si a séva isteranata ćerka, šo beše smistena pu ćušijnata u dvoret, si ja namestuva u palatut i úd tógaj navakamr si živejle nego árno i milno, a na prvite dve setovi mu dal pu malce imet i isteral úd dvoret. Úd tógaj naváka caret, se najmalete zet bil nego blagudárin, óti ni adné dušman nemožal da vleze u nejnete cársvo.

CAR STEFANIJA I NEJNATA SESTRA

Pred stotina gudini živel adne car pu ime Stefanija, ama bil ergém.On imal majka tatko i adna sestra pu ime Bela Angelina, ama telku líčka, šo u celta zemija nemal takva lična divojka.Car Stefanija úd nego rabeta šo imal, ne mu si zdadel vreme da si ženi, ama kóga vide óti ći mu pumini vremito, rešil da si najdi adna divojka za da si ženi.I kóga adna večar si ligual da spie, si rekel su úmet: Da sevam nekuja careva ćerka, ne mi treba óti jaska imam nego steka- nego mál; da sevam nekuja sirumaška mema ći mi si bijat ljugete pesa i ći si rečat: Ete kuždamám car a zél va sirumaškata mema. Ne ódi nikak rabetata. Šo veljat stárite, góre viseke, dólе dlboke.Šo da si prj? Nej, si rekel su aklet. Ći prám druga rabeta. Jaka ći si ja sevam za nivesta ta mema, šo koga ći stanam útre dzastra i ćixnam napravam adna prešetka, okolu dvoret, koja divojka na. Taka rekel i taka napravil. Ošće su stanatte drugoto den na sabajle, si nakipril i ispal naprešetka niz dvorot. Taman togaj, koga ispadnal car Stefanija, ispadnála i nejnata sestra Bela Angalina i si stretnále.Dobro útre brate car Stefanija!- Dal ti bog dober cári

ca Stefanijka!Sakn bre brate, šej ve laf še čujam ud tepka? Ej, meri sestre, sestre Bela Angelina! Ne sea nanaka i nišče druge. Careva kletva lesne ispagja, ama teške si turuva,- azarisaj si za venčajne i ne Žafi pejće oti klčka ći igra. Šlušaj, brate, brate car Stefanija! Koga si čul i vidal, du sea, brat na na sestra da žena da zeva? Šem e kletva na car, taka neka bidi,ama ešće poarne ki bidi da i viknime ste trista popovi, trista vldici i trista patrici, eni da ni kažat dali e brat na sestra za žena da zeva.Va e moja povelja,brate i prajme ge/ćefet ako sakaš i ako ste popovi, vldici i patrici kažat deka meži brat na sestra za žena da zeva, taka neka bidi. Ti dudeka i puvikaš brate ste vija, jaka gulema gezba ći azarisam nih da i gestam.

Povelja sie sestra mu ima carcke prae?Ošće denet ne umrakmate,car Stefanija naridnva da mu dejdat trista popovi, trista vldici i trista patrici. I ud kak si nagustija arno, mu veli car Ste

rici, izvadijte vaste zakoni za da vijme dali može a sestra za žena da zeva? Ama sam ste prae da pulite u zakonite, krive da kažuvate. Koga i čuja vija lafovi ud car Stefanija ste popovi, vldici i patrici čude ustanale. Nekuj strag i zafati,ama nekuj ud si rekle :Nija ći mu ja kažime istinata, p caret še saka neka

torile zakonite i zafatile pejale, ka pulilestanale popejte i vldicite i zafatile prae da puljat i pejat, ama krive da kažuvat: U naste zakoni care Stefanija si dava i meži brat na sestra za žena da zeva i ud sea nanaka Bela Angelina meži da bidi carica Stefanijka. Brave na vaska trista popovi i trista vldici, še prae pejte kažuvate, gulem bakšiš ud menka imate za va rabeta še mi ja pravihte.Arne smapatricite prae pejale i prakažale. Tija mu kažale na car Stefanija deka u naste zakoni nigde ne pisa brana sestra za žena rabeta nameži da bidi kak še saka car Stefanija. Togaj car Stefanija nego si naljuti i ka stanuva bre brate, ka mi ti i zafaša deset udri adne deset udri adne broj i skapal ud ćutek na patricite. Napkumta i subiruva ste, a zapaljuva fur nata i ste živi u ntre i klava, a na popejte ta-

ka sestra mu Bela Angelina, stanuva i mu veli na nejnote brat na car Stefanija: Ej, brate brate, ti na popejte, na vldicite žu da puljat u zakonite, ama krive i i istepa i u furna i pikna. Brate, brate jaska tvojta kletva , ći pram šo će pram ći ti ja turam i nikugaž žena nema da ti bidam. Puli si go kmetet

mu vika car caret na sestra mu Bela Angelina: Ej meri sestre, sestre ti na menka kletvata mi ja rasipa i bez žena mi ustavi.

LIČEN STOJAN, BELA RADA I NEJNI DEVIT BRATČA ARAMII

U nekuj si sele živel adne uvčar, pu ime Stojan, sma bidejći bil nego ličen, ste siljajna gu vikaja ličen Stojan. Stojan imal i drudsi bratća i sestri i majka i tatko i ste tija rabetile čivšicka rabeta, a Stojan bil uvčar. Nija ričeme deka Stojan bil nego ličen, sma on imal ešće adna dobra darba. Na nego ešće pesme i po mileslive gu pasje koga ći gu dujniše te puste nejne šaren kaval. Koga svirise Stojan, ste drudsi uvčari, uraći šedradsi še si naegija pu polete, si ja ustavaja nejnata rabeta sme i sme da gu slušat ličen Stojan kak sviri. I ne sme te, tuku su nejnete kaval i kučijnata i imaše naučene da pusnavat , koga svirise da znajat dali te e za arne ili za leše. I koga adnš gu napdaja adna četa vlci i kučijnata ne bea su nego, Stojan nemaše še druge da praj, tuku gu svirna kavalet, nažaljane, ikoga čuja kučijnata na adnš trčaja i su i utkinaja evcite.

U selete kaj še žyvel Stojan, imale adna nego lična divojka i si vikala Bela Rada. Ta divojka nego bila zaljubena su ličen Stojan, sma nejnite bratća nejćale da čujat za takva rabeta i da mu ja dadat na Stoj

kandisuvaše, oti Rada imala devit mina bratća, sma ste tija bile armii.

Adne den, Stojan, ud nego mirak še imaše pu Bela Rada, zafatil da praj trle spritu kujćata na Bela Rada, sme i sme da si puljat, ake ne druge. Ešće su safatejnite še zafati da gu gradi trlete, majka mu veliše na sin mu ličen Stojan: Sine, bre sine, nima gradi trle spritu kujćata na Bela Rada, oti tija pusti nejni devit mina bratća, devit armii i beš batakčii, adne den ći mi ti rasipat. Arne pusta ludos ne gu ustavi na Stojan i on ne ja luša nejnata majka. Stojan gu napravi trlete i sekuja večar, koga ći si legniše u nejnata uvčarcka kuliba, ći zafatiše da sviri su kavalet, a Bela Rada ešće pejće saludvaše pu nego. Kutrata majka mu, pak gu karaše, sma nemaše fajda ud te karajne. Vadin taka, utre taka adne den Stojan mu veli na majka mu: Majke, va večar ći edsm na gosti kaj Bela Rada za da mu kešam i dukažam na nejnite bratća oti nija si saka me i ake e kmet dakx si zevame. Koga ču majka mu taka, troska a fati i murmici a pulasaja niz snagata, si vrna nakaj Stojan i mu veli: Sine Stojane, milnete na čedo, ašu va rabeta nim a praj i ne edi u kujćata na Bela Rada, oti nejnite bratća ći ti rasipat. Ne majke jaka si asarisah, p dari i pudarek mu kupih na Bela Rada. Ći edsm i svršena rabeta. I taka si gu zeva kavalet, ispagja nadve gu dujnava i svirejći mu veli na Bela Rada: Še veliš Ratke, koga da

sti? Stojane, ličen Stojan ela va večar na gosti kaj naska. Koga ču Stojan oti Rada gu ka

gósti, alestar beše i bez da gubi nego vreme, trgna i ut Ba-
ispadna i sa radna ga pričika i vlisea dema. Togaj ličen Stojan mu vika na Rada i na ći
vit bratća: Dobra večar, mili moi šuri!- Dal ti gospet dobre, sete neznajate! Še taka se
neznajate? devit bratća na Stojan.
stanam, ričel ličem Stojan. Sea ći tija dajme našta sestra Rada Bela Rada. I na meste te
znavat ste, ga ćaćat na ličen Stojan , ga zakeljavat i prae gi u grop ga nesat i ga zakup
vat, veljajći mu: Ete tija Rada bela Rada zet da ni bidiš. Arne ema ešće koga ga fatija i
zakel jaja, Bela zafatila silno da plače še ste devit bratća nemešija da ja sa
rtisat. Togaj mu vikat naistina si sa-
la da bidiš žena na ličem Stojan A? a ne na živeti, tuku tam kaj
e sea. I ne gubejći nego vreme, a ćaćat nejnta sestra, Bela Rada, a zakeljavat i nea ja
sat i ja zakopavat u grobut kaj še beše zakopan Stojan.

Ešće greput presam, vlisela adna šarena i ljutica zmijai zafatila da lazi i da i li-
na ličem Stojan i na Bela Rada. Togaj si razbudi na Bela Rada i mu veli na ljuticata zmija:
si došla tolku brgu i vlise u našta grobnica, dali sakaš da mu piiš crnite
ičem Stojan? Ne znaiš oti ešće jsaka ne mu imam poljubene? Togaj ljutata zmija mu udgovara
Belą Rada: Ne sam došla ni ličen Stojan ni na topka oči da vi ispijam, tuku sam došla na
rete da vi utkinam. Sme ti, Bela Rada pudaj mi ia tvojta bela rka za da ti pljuknam u mlek
re, a nepkusta ći gu ismačkaš, pu licet ličem Stojan i em na adnš ći stani. Koga čula
ela Rada takvija ubavi lafovi, letnala ud radna i ne gubejći nego vreme mu ja pudava nejna
ela rka na zmijata i mu veli: Va rabeta ako mi ja svršiš, gulem bakšiš ći imaš ud momka. Te
aj zmijata mu ja izižuva rkta na Bela Rada i ud ka gi ismačka na ličen Stojan, na adnš mu
i upulija nejnite Rade Rade, Bel
a Rado, šoj ve son še gu sunavah? ai deka devit crni kučijna si puščija pu momka
ste leše mi kasnaja? mu veli: Stojane, moi lilem Stojan ne sa deviti crni
ščijna, devit mina bratća, devit aramii, devit batakčii takasakljaja
u grobnica ti piknaja. I ne sme na topka, tuku i na momka tuka mi dunceja sa družina da ti
ravam. Opulisi arne, p ći vidišix. Koga stana, si razbudi, še ći vidi kutre Stojan, cela
remerna pleća na vrs nego i ka si ligna pak, ešće adnš ne si razbudi.

Koga dojde prelet, ud grobnicta niknala adna ubava lezanka, a du nea adna ubava
molka, sma ka i videa devite mina bratća i pikasaja tija si LičemStojan i Bela Rada,
zeja kupačkite sme i sme nišam da nema ud nih, ad dve ludi m
mladi- še nego si sakaja i ne si zea.

GERMANCKOTO KRALJ MU A KRADE NIVESTATA NA JANKULA KAPIDAN

Si bila adna majka i si imala adno sin i nišćo drugo. Arno sma ; še si veli, adno sma vredno. Sin mu na va majka pričaem kapidan i gu vikale Jnkula Kapidan, oti kaj še fatil, su koj še si beril, nasekde čaruval i na sekoj viće i ne mu držil da si beri su nego bilo to da bidi su stap, puška ili su klčka. Koga dojdel na vremena akran za ženenje, Jankula Kapidan si žemil za adno nego lična žena, koja si vikala Bela Angelina- Jankulica.

Jankula Kapidal bil i nego silen i arem levdžija i često pti odil za lev zajdne su nejnte rti i zagarijna. I taka adno den mu na nejnta majka: Majko moi stare majko, ti neljam, ako sakaš, asarisajni rti i zagari i ta moja puška "Lazarina" jaka ći odam za lev da levam, a mlada Jankulica na tepka ći a ustavam, ti da a čuvaš. Rčćno stereno. Koga bi še se asr, Si a namitna puška Lazarina na rame, si seva rti i zagarijna i trgnuva za lev. Aj mi si , ka trgnal i vadin i utre, duri tritete den stignal u Stara Planina. Koga stignal U stara planina i rasturil rtitei zagarijnatai kaka čekal , ka leval, puminale tri gudini vremea na nego mu si činile tri dena, sma nišćo lev ne pugodile, ni pešćuka ne fatil. Ka vide taka, oti ne mu edi arne rabotata i oti ći si astrani od svetot, i subi ste rti em zagarijna i mu veli: Ej, moja družina, tri gudini vreme si čini še levame, nišćo lev ne fatime. Arem da vi bidi lebot še go jajte i veata še a piite, tri gudini ne mi demcete na pusija. Ošće adna mala puljanka ustana natrista metra dlga i trista širina i ake ne mi fatite nešće ili ne mi demcite lev na pusija, čudeti si arne. K taka rti em zagari, ste nakarani, ste nažaljani, na koj si isturija niz puljankata i na minutta skernaja adno elenče i prae gu na pusija gu terat, prae na Jakula Kapidan sma koga stignale elenčito du Jakula Kapidan, zastana pred nego i mu veli: Abre Ti, Jankula Kapidan, ti znam oti si baš levdžija i baš kajdžija, tuku rašir si tvojte crven pojas, ta aršijna dlgo, jaka ći ti stojam živo da mi fatiš, sme ne kajdisaj da mi otepaš. I ći mi fatiš da mi teražživo pred tep, kate trigudišno junče i koj ći vidi afirum ći i gulem bakšiš ći zevaš od alkot. Toga Jnkula Kapidan, si izvadil crvenite pojas, gu rašir na trista aršijna dlgo i trista na široko, gu fatil elenčite i gu puvide su nego, čef miraklija. Arne sma koga stignal blisku du nejnte selo, a pu ptat ste lugje mu si bla lei se za nego lafile, oti živo elenče fatil, zastanal da si udmori i koga šluša neš surli da svirat, i tpam ajna da šukat. Togaj , Jankula Kapidan, vikmava nekuj maleški dečijna i zafati da i pita: Abre maleški dečijna še sa vija surli še svirat i vija tapa šukat? Ej, čičke pom ni pitaš nija prae či ti kašime. Tapajnata še čukat i surlite še svirat, si praj gulema svadba u našte selo. Ošće ud neknі dojde germanckoto kralj da a seva

Jakulica za nivesta. Ete čičke, za te zurlite svirat i tapajnata čukat. Spulajte da mi
živi i zdravi dečijna.Ej, sea? si rekol Jnnkula su umet.Si vrnuva nakaj elenčite i mu v
Ajde sinko elenče, brm ti bidi kšmetlija, ako jaska, ne, odi si ud kaj šo si došel. A vija
em zagari, ojtišmanc si doma i pulej ti si kšmetot, a jaska, šo da prnm? Si čudil, si č
dil i na kraj si rekel:Či si berm,p ake saka i krfta neka mi kapni.

Ud kak i ustavi elenčite, rtite i zagarijnata,si a klava puškata pud miškata i o
prae doma i mu si kažuva na majka mu.Majke, meri majko še e va rabota , koj ve šo saka
mi a zeva mojta Jankulica? Ej, bre sinko, neli tri gudini ti nema tebika tinbanija stan
niz cel svet, duri i germanckote car čul, oti imaš lična žena i ete ti gu dojde ud pred
na nidelja da a zeva za nejna žena. I ne smo te, tuku vo car ti gu ze i kojnot jarenog
i tvojta ostra sabia. Kaži mi sea majke, še da si steri za a vrnam nasut mla da Jakulica?
Ne sedi, ne gubi vreme sinko, tuku brgu odi kaj vujči ti Kralj Marko za da ti dadi tija
kejni silna kejna i ostra sabja ake sakaš da kurtališ tvojata mlada Jakulica. Oh, majke
meri, še e ve taksirat?

Jnnkula Kapidan naistina bil gulem junak, en i sea vlizel doma su puška u ruka
ma en ne sakaše ud skrišum da puka i da tepa ljuge, tuku, kak še mu beše adetot, en sa
še na migdan da si bie su dnšmanot. I taka, Jnnkula Kapidan a poslušal majka mu i trgul
nakaj vujke mu Marke da i saka silnite kejna i ostrata sabja. Koga stignal kaj nego i m
kažal, kak še e rabotata mu veli: Ti meljam vujče dajmi gu tvojte silne kejn i ostrata
bja za da mu kažam na nego čija žena en saka da zeva. Arno ama vujke mu Marke mu ja d
ame ostrata sabja , a kejnot ne mu gu dava. Še da praj sea? Sabja, sabja si rekel su sl
Ošče svatejte ne bigami,Jankula si vrnal pak kaj majka mu i a pita:Majke, vreme za ču
nešmo, kaži še si praj sea, oti jaska sabja ima, a kejn nemam za budinkajne i berejne
germanckote car. Ama viče ud ka mu ja zele mlada Jnkulica, nejnte vredni kejna i nejna
tra sabja, trgnale da si odat. Jnnkula Kapidan ud um či ispadni, oti ošče nišče u rci
ma. Tegaj pu malce, pu malce si nabližuva du Jnkulica, mlada nivesta, i mu vika:Kelku
si brzat, telku pu javaš da odišmx ti za da možam da vi stignam.A na nejna majka, mla
pusistrima mu veli:Brgu kejn da mi najdiš majke, oti prve na tebka či ti rasipam. Tega
mu veli:- Odi u širokite čajri, na zilena treva, fatija starata kubila i trgne pu ma n
ta mlada Jankulica.

Jankula Kapidan si zeva ostra sabja i odi prae u širokite čajri na zilena tre
za da a fati srbarata kubila. Arno ama tuku šo ftasal i si nabližil du starata kubila,
zafatila da frči i da bega- ne saka da mu si dade na Jankula Kapidan. Vrti ja ud tuka,

ti ud tuka namoži da a kandisa da a fati na starata kubila. Togaj, nažaljano, mu veli na starata kubila:Šlušaj, ti staro kubilo, zašćo nejćaš da ti fatim i da vjanam? Znajš li ćti tvojata domakinka, mlada Jankulica a kradea i a nosat u ćuža država? Ej, Jankula, Jankula moj domakone, šem e za mlada Jankulica ela da mi fatiš, ćti ona zimno vreme mi davaše leb-leblija i suve grozde i to skrišum ud tepka. Ama nema da zabravam, koga ti adnška mu kaža na Jankulica, koga ona mi davaše lebleblija i suve grozde, zevaj gu staput, udrija silno i isteraja namaka. Oprosti mi stara kubile, si gu primam kabaetot. Starata kubila zastana i Jankula kapidan berdem si kači vrs nea i mu veli na starata kubila: Brgu da ojme na kuvačot za da ti putkovam. Ama starata kubila mu udgoveri: Bršaj da brzame, ćti nema pojće vreme za gubejne se dudeka nega puminale naśte cuhoń svatejte. Jankula Kapidan bez da gubi vreme a vjanuva starata kubila i trgnuva pravnakaj svatejte i nejna Jankulica.

Koga nabližil blisku du svatejte, kojnata na Jankula Kapidan, śe i imaše zeme germanckete car, zafatile strašne da frčat i da skokat ud rados. Ka i videl taka carot a pita ta mlada Jankulica: Ne mi veliš, kaži mi zašćo taka frčat i skokat vija Jankulevi kojna: Ne berri gajle care, tija tuka, na vija bajri i čajri imat pasenc, p zato taka frčat i igrat. U vija bajri i čajri tija kojna imat adna stara kubila i su nea pravija dobra družina i ud mka taka ržat, frčat i igrat. Ama i Jankula Kapidan, su starata kupila ftasaja i i prestriteja svatejte. Ajde mori staro kubile, da ti vidam junaškite nedzi i silnite nuzdrini i puli nišam da ne udtajme ug našte dušmani. Ošće zborot nedorečem, stara kubila, i pušći da frčat nejnite nuzdrini i na adnš napravi temna mgla i sitna resa purasila, ai Jankulevte kojna zafatija i tija da ržat i da i ksat na svatejte. Togaj Jankula si izvagja ostrata sabja, śe a imaše zeme ud Krale Marke, i ka mu pripagja, udri seći, udri seći mi adne ud svatejte ne ustana, madav ud zetot- germanckete car i mlada Jankulica.

Ud ka svrši su ste svatovi i gu fati na carot si vraja nazut i zafatija su gezbi su zurli i tapajna, a germanckete car mu gu pridadea na kralj Marko on da mu prisudi i da vidi kak si meži ćuža žena da pripala ešće adnš.

DVE PILIŠĆA; DVE MINA BRATĆA U ZATVOR I KLAVAT ĆTI AS NE I ČINAT

Nekagaš u anadolckata zemja živele dve mina bratća, majka i tatćko. Va tajfa tolku arne si živela, śe ste u nejnete sele ne i činija as, e ud den na den mu gu palaja čare to kaka i kak da i pugubat vija ubavi deca- dve mina bratća. Si čudat, si misljat śe da rpavat?Ej, ej na menka mi tikna, ričel adne dušman na dvete ličnі bratća. Nija ći mu frli-

e guléma iftira, gjo máana turcka méma zadrále i ná adnó ói i piknat u zatvor. Vadin sú útre, vadin sú útre, adnó dem ódat káj túrckete glavatár i mú veljat: Vija tuka zá pravda služite i rabótite, éma vija dvé mína bratóa va dín zadraja adná túrcka méma i ako ne ne nija, kój znaj šo ói staníše. Bre, démek, takáa ja? Séa ói vidime šo ói stáni sú nih. bez da i pitat i fačat dvéte mína bratóa u zatvur i piknaja. Kutrite déca! Ní málce ní oge tri gudíni ležat ni da i ispítat, ni da vidat. Zandánite bíle zémni i témni, šo ní álnce da i vídi, ni vétar da i pudújne. Ná vrs trite gudíni utišli da i izvádat zá da ma zádat zá kabáčtet šo gi napravíle. Árno éma éšće pred da i izvádat túrcite glavatári tilegrav árile na ste čitíri strani na svétet, óti dvéte mína bratóa ná súd ói i izvadat, óti gjo túrcka méma zadrále, a séa ói i ubésat.

Kóga čaja néjnete tátke májka tréska i fati, zašćo da ímat éme dvé takvija árni sínovi i da ne i radúvat. Árno éma ká čaja dvéte mína bratóa, mólba napravíja, da túrcite glavatári za muvlet da mu dádat éme málce vréme da prešétat niz gradut [redacted] Stambul, niz láčnite ijáni i širókite pazári. Túrcite glavatári mu a prifatíja mólbata i mu dadéa tri déna muvet za da prešétat niz Stámbul. I tamán ispadnaja i zafatíja da šétat niz stambálckoto azar, gu najdéa néjnete stáre tátke káj jo si i prodáva néjnite veléj i druga stéka. Kóa nabližíja du négo gu pítat: Ne ní kažúvaš stáre déde, zašćo si i prodávaš vija úbavi i údi velóvi? Ej bre déca, déca kák da ne si prodávam úbavi velóvi, kóga jáska si ímah éme ve sínovi i tija mi sa u zatvur? Éte vádin firmán udríja óti pu trí déna nih ói i ubéat, gjo ména guléma iftira mu frlíle óti túrcka méma zadrále. Trí gudíni kak i ímat zatvéno u zémni témni zandáni ni vétar da i pudújni, ni álnce da i vídi. Adnóte alís ná topa líči, mu rékel na pomalečkete déte. Décata si gu pikasája néjnete tátke, éma ne mu si adél rka i ne mu ói kažále ná tátke mu, túku stanále si utišli.

Ud kak si uddaličija úd tátke mu dvéte mína bratóa, pridližija sa šetajnete, éma e utišlé málce vréme a naegjat néjnata májka i nea ká si a prodáva céla béčva plna su éjne blágo víne. Ká a vídele kútrite déca, néjnata stára májka, kak si néše i prodáva plna béčva su réjne víne, utišle du nea i mu veljat: Dóbar dém stáre bábo, srára májko šćo si prodávaš plna béčva su réjno víne? Kak da ne plačam, kak da ne prodávam réjne blá e víne kóga jáska ímah éme dvé piliščá, dvé dečišča ísto káto vaska, a séa u zatvur da mi nijat? Tija dvé dečišča, dvé piliščá béa pričúeni u célta anadólcka zémja, éma dnésnajata ás ne i činija i guléma iftira mu frlija, gjo máana turcka méma zadrále i zató u témn i zandáni i frlija, a uvčéra tiligrem udríja óti pu trí déna ói i ubésat. gu prodava

sakam nejóam, sea ói si gu predadam rejnoto . da azarisam pari za da mu platam b
i, ake meže da i utkinimekutrite na majka. Sinko na majka! Adnóto bre deca,pemalečkoto,
vaska liši. Nore babe, babe staro babbo, zevnsi gu vinte i e. si dem na kažale dveto
ca na babata, a l a si naddaličiga ud babato- ud nejnta majka i pak zafatija si
tat niz stabulckite pazari.

Ka utidaa malce pemanaka, še da vidat?- Nejnte dve nivesti- nejnte dve ž
kak si i prudavat nejnte l k deca. Koga .U p " . a _ blisku zafatij
nere nivesti, zašóe si i prudávate vija J n ' e .? A b e . _ áci, junaci mi
decata . . i , n D vame za pari za nejnte tatkovci
imat u zatvuret piknato. Tam l a še s tija tri gudini nej ima m
tar te i slnce da i vidi. Tija pusti nejni tatko
ka ecka zemja bea pričuemi. Arne ema nih i kadisale nej D e dušmani i mu frlile
a gje mama turcka mama zadrale, ame i ame pred nih da i puljat. Ete zate sa zatvure
tija pusti stambulcki zandani. I sšóe peleše e deka pred tri dena femam a t j . u cel
nadelcka z _ . a oti utre ói i ubesat, kx p zate nija i prudávame našdite mški deca-pri
li. Ud zafatuket em
ku tija imale i ame adna sesrta še si vikala Bela Angelina. I koga mu kažale i na nej
nivesti da si zevat nejnte mški deca i da si edat dema, utišle malce penanaka i a na
nejntd sestra Bela Angelina kak si a prudáva nejnte prikija, Koga a pitale i neaxxx
si j a prudava nejnta
dve mili btatóa i tija
prieuemi junaci i as ne i činij
dšizaba na me.". br ja tvojta
ima Mistigniš dema na adnš aber ói i činiš na našóa stara majma koga ói "Ó" red
naska da ni ubesat neka si seva i klade u pujaset dveto sabji kudaklii za de bidi as
sekuj zle.

Koga i ču da Zafat junaci, sestraxxxxx Bela Angelina i pikasa,
ma vija ne ga ustavija ni da si pusdravat, a kamu li drago nešóe. Bela Angelina na ste
rabeta istraja i šem si naddaliči ud nejte mili bratóa, trčinikam udide kaj majka mu i
kaža se pu red kak še si razbrale su nejte bratóa.

_ a k . mu , ka razbra za va rabeta, afati da i čisti d
klički kulaklii. Koga asmna zafati da čuka kambanata i taksiljdarite zafatija tiljal d
cat oti vadin dveto mina bratóa, pričuemite junaci, u celta mnadeloka zemja, še nadr
ka . . . . . © bisilka i nosat za da i ubesat. Toga nejnt stara majka oi ći.

vata, si skri dvete sabji kulaklii u leva i desna pazua itx trgna prâe na mestoto kaj še treba da i ubesat nejnte dve sinovi. Koga ftasana to moste, ete ti kaj i nesat dvete mina bratča na bisilka da i ubesat. Kutrata majka mu moste ne a faća , triperi ud strah, sma i gulema radus krie u nea. Koga i domsea blisku du bisilkata, ispadnal turckoto glavatar imu rekel na dvete mina bratča: Vija pred tri gudini ste zadrale turcka mema i spritu našće sakem nija ste tija na bisilka i klavme, a sea ako imate nešće da kažite bujrum kažite, oti ešće pet minuti vkt imate da živite. Ama nejnte majka eme si pika nis ljugite sa da doj še pobli

nešće da kažat, kato streli si pušćija, prâe nakaj majma mu i na adnš si zgrapdija sa nejnti ostri sabji kulaklii i mi pet, mi šes safatija ud red da kaljat.Ebre brate, noj leme tri gudini da ležiš u temni zemni zandani, bez da ima čuvek nikakev kabaat, a napkum milus da mi dade čuvek na takvija dušmajna a? Za nih , na te inat še mu gu berija na turckite gl[illegible]ari kato na kavo mu dojdea koga si izmakmaja nejnte ostri sabji.Ud kak i strbušija ete si a sevat nejnte stara majka, simodat dema i ud togaj navaka na rat i radne si šivat.

MAJKATA SI GU KLNI NEJNTE SIN

Za vreme na turckoto ropstvo si bila edna majka ši imala devit mina sina i edna ćerka. Ste tija rabotile čifčiska rabeta. Arme ema koga safatija da ispagjat kumitite, pu plainite i pu gjelijnata, kak še beše Pastalj vojvoda u pasarckoto blato -gjele, adno ad si nejte na va tajfa, pu ime Jankula safatil, skrišum, da raboti su kumitite. Ste gosti kumiti še idele u seloto edile na gosti kaj Jankula, kaj devitminata edna bratča i tem tajnb si lafile i krejle, še veljat starite, ćurk na turckite dušmani. Vadin taka, utre taka mu si gudeale na majku mu i na drugite nejni bratča i safatija da gu klnat na Jankula. I taka safatija da si karat i da mu prifrluvat na Jankula deka, ete ti i nosiš tuka gostite, ći di jdat Turcite ći ni izgorat, nija ći rabotime za tepka i še li ešće ne drudni kletvi. Še veljat starite, neli vlisel vraget u kujćata?! Koga nemožal da si smirat, su kavgata še zagafatila migju nih, adno si naljutava majka mu na Jankula , i vika i drudzite edn bratča i mu veli na Jankula:Slušaj sine, da staniš i da mi di lipcaš ud tuva i kaj da ojš, kaj da sasediš, ixxx se še da si safatiš ajr da da ne vidiš i prah i pepl da staniš. Drudzite bratča (edn)na Jankula mu veljat: I mlja eme su majka i ud naska imaš takva kletv, da staniš da mi begaš ud tuva i nišće ne ti davame ud malot. Debre neri majko i vija bre bratča, jeska ćixu si edam, ama eme adna neljba imam du vaska. Ako sakate, bre dajti mi gu eme kojnet Šaponego za da vi misljam i da ne edn pišak pu ptut niz svetet.Togaj pak stanava majka mu i mu veli: " Ke nekoj u selto ne gu sakat", a on popovta ćerka a sakal da ix i tija Nija dema ne ti

sakame, a ti kejnot Šarenoga ni gu sakaš. Bratćata i tija ne sakale nejnte brat Jankula, ama sestrata kate sestra, skoknala, nažaljana i ud kak mu nazburuva na mejka mu i na drudzite osm bratća mu riče: Ako vija ne sakate nišćo da mu dajte, jaska ći mu gu dam majte del na brat mi Jankula. Togaj stana Jankula, a bakna nejnta sestra i ud kak si mori staro majko i vija osm mk bratća moi, jaska ći si odam ud mojta kujća šo tolku gudini sm rastel, ama koga ći si vratam, pusta da a nam, su naniknati kapini u dverut, su isušena češma i isušeni ste čitiri tapoli. A tepka mori majke, sama da ti v dam, su čulče pukriena i su kapina pudvrzana, pusta, pustelija, kujća, koga ći si vrnam, puščuka i nišam da ne najdam ud vaska, čuma čuma da vi udri. A ti milo sestre, šo tolku si kajne mi si Šarenoga, na gulem palat da ti vidam, su paška da si vidiš ud vek du vek.

Ud kak i priklna ste nig šo ne gu sakaja doma, Jankula si trgaa i si utide ud doma. Ama neli kažalme oti Jankula bil puvrzam su kumitite, nameste da edi na drúge meste, on prao utišel u Karakamen Planina i si stretnal sakaše. Ni malce ni nogo, Jankula tri gudini si biel su čarckite dušmani, zajdno su drudzite kumiti ud tija mesta i planini. Na Jankula ste gu sakale i ste glavatari na kumitite si karale, koj ug koj su nege da gu zevat. I ud negoti borbi i zijam šo mu napravi Jankula na dušmanut, bil krsten Jankula Kapidan.

Koga svršila kavgata, togaj mu teknal na Jankula kapidan oti i on e ud majka raden i deka i on ima kujća, p si rekol: Aj da odam da vidam šo stana su mojta majka, bratća i sestra i šo stana su mojta kletva šo mu ja dadeh na ste tija taka si Šarenoga i trgnuva prao doma, šo veljat starite kate kuršum. Aj, bre bratća, koga stignal doma šo da mi vidi?! Kak kažal, taka najdel. Celta kujća zapustena, u dverut plne kapini i treva, pusta češma isušena, ste čitiri tapoli kate vampiri isušeni, a majka mu su nejni bratća adne doma ne najdel- ste čuma i fatil i ste izumrele. Togaj na Jankula nogo žal mu padnal, ama nemal še da praj za da mu i vrni dušite na nejnte osm mina bratća. Dejči si taka, mu tiknal za nejnta mila sestra i na adnš ja pita nejna mu stara majka: Stare vrla čuma, kd si naegja mojta mila sestra? Tvojta sestra za baš čurbadžija si mži i vadin na gulem kunak sedi i kuprineni rizi vesi. Koga ču taka Jankula gu budnuva kejnot Šarenoga i kate pile na nebo videa si izraduvaja, ama koga si nabližija i si prignšnaja, plakaj i roni šldzi, plakaj i roni šldzi nikju

LOŠTA MAKEA NAJDENITE DECA I FRLJA U URMANUT

Nekugaš si bila adná tajfa úd mž, žena adné máške i adné žénceke dete i živejle nége árne. Árne éma, za né kmet, pú malce vréme, pagja májkata ná décata i umíra. Úd pišim, tátkete árne i gledál décata, še vélja starite dnéka éšće né mu bíle očite ná májkatamx u grébat, éma mž káte mž, zafatí ná strána da púle, a kutrite déca sémi páljat déma, sémi gámat- i glidémi i né glidémi. Vadin su útre, vadin su útre, adné dén faća tátke mu ná d décata i si žémi sú druga žéna. Démek da kažíme séa décata ímat makéa. Ta pústa makéa úd safátuket i pulila, gje mama décata, éma né puminá nége vréme, zafatí da mu véli na mžet éti né séka da i vídi vija déca éti né bíle prikupcéni, né á slušále i še lí ešće da mu rodi. Tátkete ná décata ud pišim i ém á karál, á pustil, éma še tí fájda bre brate! Vlizél vraget u kujćata i éme ja dupi, nekake décata da i razipi. I taká, džémem, adné dén doz da znáj tatke mu na décata i zeva i klava u adna vrejća, á pregnúva kélata, gje pú drva ši édi i úd kak stigna u stréd urmánut i ustáva décata i si vrnúva déma. Kéga si vrnál tátkete náznut ud mvta i vidél éti décata i néma déma, já pita pústa néva demakínkas Méri žéno kaj ba décata, še stana su níh? Pravejći si déka ni lúk jadéla, ni na lúk da mirísa tá mu rékla: Kej i znáj bre mže kd sa, úd dsastra ka ispadnaja ešće i néma, sam jáska níh ći i pásam némam druga rabéta! Kutrete tátke, pálaj túva, pálaj tém i néma, i néma décata. Ah, méri žéme, še beše tá pústa zmija še mi kmá emeći u sémut! Tí i meška négde décata, túku aj da vídime še ći si rodi su vá rabéta. I kéga mu kaža, méri mže bídi ti živ i zdrév i pulisi ja tvójta duša i ake mi nejćaš édisi i ti káj vraget se tvójte déca, mžet a razbra rabétata i si sidná na bradnete.

Kutrite déca, puste i miretne, úd kak i ustavi a urmánut prekletnata makéa, tija zafatile da plákat, éma še fájda! Sme vleite i drúdzite divini i slušája i nikuj druć. Še da pravat séa? Leb néma, namdža néma, pukrivač néma i še lí íma?! Ošće prvnete dén mž si najdéle adna ljupéška úd guvéda i zafatija da jádat úd néa, tračejći éti e nékuja tepcija plna su zélnik. Jadéjći úd puste" zélnik" mu si javila éma gulema méčka. Ka á vidéle tija kutri déca, ešće málce še ne puludéle úd strah. Árne éma mečkata zafatila da i gulja, mu subrala kapínki, krúški i divi jabłki i zafatila da si gléda kabe néjne čéde. Décata séa né éme še ne bea gládni, túku nemešíše nikuj da i čepni, éti babalár méčka e nej kej zná še. Pu málce, pú málce decata zafatija da rástat i da ispágjat na prešétka níz urmánut. Šetajći adén dén níz urmánut, najdéle adne málo vlče i gu demcéle i te na méčkata i namésto dve séa mečkata íma trí déca za glegájne. I bidejći málate vlče nege gu sakále i si igrále décata, mečkata i za nége mu nesíše jadéjne. Ajde, ájde pú málce vréme décata

pak ispadnale na prošetka niz urmanut. Šetajći si taka niz urmanut najdele adna dupka i sú vlizejneto u ntre, videle adno male lisiče, p si gu zele i si vrnele pak na nejnta doma, bez da znajat bti na majkata mečka mu nosat tavar na dušata. Mečkata ka videla eti plnisa decata su radus su lisičite, ud sea naneka i za nego nosila jadejne. Tajfata na ba ba mečka sea si zgulemi na četiri duši.

Puminal nego vrme i decata, zajdne su nejnte prijateli, izrastele i bile ne go adne izledni i ubličeni- ame u elenska keša da ti bida pukriemi. Vadin taka, utre t taka, decata vike stanaja na akram i si činija za mžejne i za ženeti.

Urmanut bil plne su divi ovci, kozi, kekeški i druga divina i šo ti pravat se a decata? Ukretuvat adno biljuk ovci i kozi, si napravilo adna arna kujća u sredin na urmanut i zafatija da si utvarat domakinve. I sea da vidiš kakva rabeta! Nemeste mečkata da i rami na decata, vlčete i lisičite, sea tija mu sa na gosti na decata i sea tija mu davat jadejne i mu berat gajlete na šte vija arni prijateli. Ovcite ispanik pasil dete a domašnata rabeta ja pulela divojkata, demek sestra mu na deteto de. A pak, mečkata, vlket i lisicata mu bile čuvari na ovcite i doma. I šo tračiš, meši li da vlesi u trlete druga divina koga ima takvija uvčarski čuvari? Ne bre brate, beš fav da pirpirisa šiva duša u dverut na vija novi domakini. Rabotata na decata mu trgna telku arne, še skoro nikaj nemaše druć kato nih. Tija stanale nego bugati, a mečkata, vlkot i lisicata stanale telku jaći, še nikuj nemožel da si dubliži da nih. Arne ama neli rekohme deka i nemata i deteto stanele za nenejne i mžejne i zafatija da si palat kulaj za ta rabota. Nemata bila nego lična i koga ispagjala na prošetka niz urmanut, šte granki ud drvta i kuiaky nemka si navidnuvale da ja pugaljat. A pak deteto imal adno kaval i tolke arne svirel, š šo koga gu dujnuval, šte pilišća, šta divina si nablišuvale du nego da gu slušat. Nejnte verni čuvari, mečkata, vlkot i lisicata sekaj prumenuvajne na prstet, koga gu svirel kavalet nejnte domakin, ako bile za arne, za radus, tija e. Ama ako bile nešće za leše, teške koga ći najdat tam kaj še pala nejnte domakin.

Arne ama eto še vrag vlizel pu migju sestrata i bratet: Koga ta adnž ispadnala na prošetka niz urmanut, mu si javil adna nego lične dete i ešće su prvneto vedejne nemata gu sasakala telku, še bila kajl se da turi, ame i ame da gu zova. Kutrete bart mu na nemata, nišće na znaj ud va rabota, deka divojkata si najdela nemče. Ama i ne nata ne zajla nišće za deteto šo gu sakala. Dali e te istincke dete, ud kd e i šo raboti ta kutra ne znajla. I na meste istincke dete, še da ti bidi semovila. Vadin taka, utre taka adno iden ama gu videla kak si preprava ud čuvek na riba, na zmija i ešće na šo li ne

Arne nikak da odi umot oti va rabota a vrši vo dete. Koga dneden si našle pak u urmanut deteto-smovila mu veli na divojkata: Jaska ći ti zevam, sma ako gu zaginiš tvojte bratče inak ne si nadevaj, nema da ti zevam. Kutrata divojka ne znaj koj pt da fati. Da gu zagi ni brat mu mu e žal, da ne gu zeva momčite, šb si gu najde nema da si mži. Utre dsastra ta stanuva sabajle, odi kaj na urmanut, si naegja su puste nejne libe i mu veli: Dobre, jaska kandisag i kajdisah da gu zaginam brat mi, sma ne mi kažuvaš, kak ći bidi va rabeta? Su koj red da si zafatam ? Ej, Ej lesna rabota kak ći mu najme čarete. Utre dsastra koga ći i pušči ovcite za pasejne, ti zatveri i tija pusti čuvari, domek mečkata, vlkot i lisicata de, a jaska ći odam tam kaj šo i pasi ovcite i ći rasipam, a napkumta nija ći si sevame i ći si živejme debro. Divojkata bez da si isčudi arne sma mu riče ći a svršam mam va rabeta i stana si utidi dema.

Ud kak usmna arne, stana nejnte bratče, gu utveri trleto i i pušči ovcite da pasat niz širokite čajri u urmanut, a on si gu dujna kavalet i zafati da si sviri, šče su zafatuket šo zafati da sviri, ste pilišča i druga divina si nasubra okolu nego i zafatija ste zajdne da si raduvat. Arne sma taman vrs čefet uzgora, mu si pujavil adno strašno čuduviše i prae nakaj nego. Tuku šo ftasa epten du nego, zastana i mu veli: Dosta viče svire, tuku ajde azarisajse oti jaska dojdeh da ti izedam. Togaj, bez da si iplaši deteto mu veli: I taka, itaka ti na menka ći mi jadiš, sma ti moljam, ake sakaš, čajni pet minuti sakaš čraj su menka. Arno, taka neka bidi zasviri dve ne adna pesna. Togaj dete, ka zafati da sviri adna žaljovna pesna, ste zemja si petrise. Vlkot, mečkata i lisitata na minutta uzgora a čuja žaljovnata pesna i na nih petres i fati. Arne sma neli bea zatvoremi?! Za ste vija verni drugari na deteto, lisitata beše najvredna, p zato nea a imale kato glavatarka i se šo kažala kuma lija te i ći bidele. I koga gu čuja kavalet, lisicata mu veli na mečkata i na vlkot: Brgu, brgu da ispadnime i da strčame oti našte domakin e na umirčka, sma i zafatila da ja kerni vratata. Koga videla mečkata deka kuma lija nemoži da utveri, zapnala jake i vratata ja utkernala su se čirčivemi i de pakla kate strela za minut stigna ja du nejnte domakin. Koga puljat, šo da vidat?! Viče sambvilata mu si kačila vrsdeteta. Koga i vide nejnta verna družina si izraduva i mu veli: Da vi vidam mili moi, da raskinite i da gu prajte parče pu parče-mravite da vlečat ud nego. Telku i čekaja, baba mečka, vlkot i lisicata. Ka gu zgrapčija gu raskinaja i gu pravija kak šo mu ričel deteto mere ni mrava nemaše da fati ud nego.

Sestra mu tračiše deka su brat mu viče svršeno i zafati da si raduva, sma

tuku šo zafati da umrknuva, eto ti gu brat mu kaj si ide svirejći su kavalet, p si ričela su umet: šo lj stana, dali si najdea vadin vija dve junaci ili nemeste brat mi utide pu vraget mejte libe? I ne šmo te, tuku i ud ka si dojde nejnte bratče nišće ne nauči eti on ne mu kažal nišće. Dur da usmni, bilja urdisa, meste ne ja fačaše memata. Taman usmna trčinikum utide na urmanut, si stretna su nejnte libe i mu veli:Meri steri libe uvčera? Mejto bratče svirinikumsu kavalet si dojde doma i ič aber nema ud nišće. Oh, meri moja verne bulke, šte koski mi beljat ud tija pusti nejni kučijna uvčera, za malce ći edeh pu vraget, tuku eto si imal kmet i ustanaf šiv.

Va rabeta uvčera ne mi si pugudi, tuku sea ći prajme druga rabeta: K ga ćirnu sednete večar da vičerate, mu veli samovilkata na divojkata, ći zevaš adna grutka selj, ći ja klajš u adne parče crne drep i koga će gu kiljš u oginut, ći pukne seljta i ći mu i izvadi dvete oči, a napkumta lesna rabeta za naska dvete. Arne, taka neka bidi, mu rekla ovojkata. I koga umrknal arne i dojdel vreme za vičera, [redacted] gu pikna la u adne parče crne drep i še tuku gu kladela u oginet, te puste selj puknal, ama šmo na adneto oke gu pugudil. D mak brat mu sea ustana su adno oke, ama pak si teraše rabetata kak šo treba. Sestramu i samovilata ći puknat ud inat eti ne mu si pravil šeftet, ama ne si utkažaja ud dušmanlket spritu brat mu na divojkata, tuku i naneka kreja čare kaka i kak da gu rasipat kutrete dete. Šo ti pravat Sea? Samovilata mu veli na divojkata: Du sea nišć čo fajda, ama ete še ći mu steriš sea. Ć zevaš ud filjan biljka, ći ja variš arne, napkum vodata ug biljkata ći mu dar ja dajš da ja pie zajdno su voata. On šem ćirja pie ći mre i ći zevaš lopata i ći nosiš dileke u urmanut i tam da gu zakopaš za da ne gu najdat tija pusti nejni kučijna da gu utkopat. Va budala divojka, gu pusluša i napravi kak še ma kaža vraget. Ošće te den utide a najde ta zapustema biljka i ud kak ja izvari, mu ja dade pie brat mu zajdno su voata. Ošće su piejnete,kretke si ligna brat mu i si mre.Koga usmna gu klava na lesta, gu nosi dileke na urmanut i gu zakopuva, denek gu suredi. Arne ama utre dzastra šem i puščila ovcite niz čajrite, tija pusti kučijna, puli tuka, puli tam gu nema nejto domakin. Bre taka, bre tam nema i nema. Togaj kuma lija mu veli na mečkata i na vlket:Eh, eh ne berite gajle bratća, tuku ajde ejte pu menka dudeka e brgu. XX I taka trgnale niz urmanut, tuka dira, tam dira(traga), lisicata napred drudzite pu nea, ftasaja do grebut na nejnte domakin. Togaj lisicata mu veli na mečkata i na vlket:Da vi videm brža, renka, pu renka pulejte ni adna grutka da ne padni vsr nego i grebut ći prajme kak še bila zemjata perano. Ama ako adna grutka ako padni vra nego, nim čikajte da ni stani domakinet. Ošće lafet ne ričam, zafatija da rijat i ud kak gu utkopaja, pišim gu pokrija grebut arne, a napkum zafatija da gu ližat ,a kuma lija mu ričela na vlket i mečkata: Jaeka

znam adnè bil ka i šćm ći mu dajme- klajme na očite i na muckata, on ći stani i pak zajd
ne ći si ejme kaj ovcite i pak ći si bidime zajdne. I kate strela da ja nema ud tam.
Ne puminale mi adna minuta ete tija kaj ide su biljkata na rci. Šćm dojde, si navide mal
ce, gu namačka na očite i na muckata i na ak adnš pipna deteto na nadze i mu veli ne nej
nta verva družina: Oh, oh, oh , ej, ej ,ej kolku slatku ćm si spal, kate nikugaj dn seaj
A kuma lija mu veli: aj džanam aj dosta čitalme niz urmanut, aj da si ejme kaj ovcite da
patat nešćo. I bez nišćo da pikasa deteto trgnaja i si utidija na biljuket ovci. Tuka še
si smrčile ete ti gu deteto pak svirejći su kavalet kaj si ide doma. Koga gu vide sestra
mu u čudo ustana i si rekla su aklet: Za vo čuvek ći nema umiračka i se puli deka nameet
te nego jaska ći odam pu vragot.Si čudi, si čudi, (p) si veli su umet: Dali imam prae va
rabeta še a pram? Kak ći mi beše na monka, koga behme maleški da mi ustavište sama
manut?Gospode prostime za vo greh še gu pravig dn sea spritu mojto bretće! I čudejći si
taka, si vrna na drugata strana, umet
Jaska dn sea živeh su brat mi, sma on viće e slep i ne znam koj ud naska pomaprit ći um-
re, a napkunta, koj na koj da gleda?! Nej, jaska i taka si zafatih su va rabeta i ći ja
teram du kaj še ći možam.I ne gubejći, (prene) ud ka usmna, trčanikum ći odi na urmanut si naeg
gja su ta pus
mesto nej ćaše. Ej, mome, mome, ešće adna itrina ustana da prajme i pu-
godime, zbogum su zdrave u rajet ći si vidime.

Koga ču taka divojkata deka ešće adna itrina mu ustana da pravat, divojkata
kate putrisena zafati da gu pita: Da čujam mile, da vidam šo ći kažaš. E šćm e taka, slu
šaj sea: Ći od š niz urmanut i ći najdiš suvi ežuvi trjna, ći i brkniš u zmien etrov i
koga ći doj red da si legni brat ti, ći mu i klajš pud pus (šćm) ći legni vrs
nij ći lipca. Napkum ći gu sevaš i ći nosiš ej, tam naka prake mere na ta nisijata i
tam zakopajge, sma da ne zabraviš kućijnata da ne vlezat pu dirata. Šćm ći ja svršiš va
rabeta, pu tri dena nija ći si venčame. Da si ubidime ešće va pt i da vidime še ći nap-
rajme. Šćm usamna, pincite na noga, a kape pu ežuvi trjna.Ud kak najde takvija trjna,
i brknala u zmijni etrov i koga dojde red da si legne brat mu, mu ak i klade trjnata
pud pusteljata. Ešće su lignajnete katrete brat mu nagasa na trjnata i na adnš bljdisal
i padnal u damla.Sestra mu tekmu te čekala, gu seva, gu kačuva vrs lesta i su adna šaj-
ka gu nosi na nisijata i gu zakupuva tam kaj še mu beše kažame ud samovilata. Napkum si
vrna nazut i pušći ovcite da pasa
le zatvoreni. Arne sma veata stoi vernata družina ne stoi. Ud kak razvrte (19) ekullu ovci-

i ud kak videa deka nej tuka nejnto domakin, kuma lija mu veli na nejnti drugari: Pu m
ka brgu da gu najme našte stopam, (oti) ne znajme še stanuva su nego. Ajde, ajde vlkotk
mečkata ne gubat Tuka stopam, po nanaka stopam na suva zemja ni
gu nema. Tasaja dn breget na morete i ud kak paspulija nanaka, naveka kuma lija mu v
na družinata. Ja upréstise baba puliš, neli ej, tam
nisijata u ntre ima adno presmo grob? Imaš prao kamo ima. Ajde brgu vlče ti trgni sam
jaska oi si kačam na mečkata i za čas tamka smo. Ričeme stereme. Trguva vlče naprid,
si kačuva lisicata vrs mečkata i za pet minuti si najdea da grebat. Lisicata mu veli
na vlkot i na mečkata: Da vi vidam ni ronka da ne padni vrs našte stopani (šem) oi gu i
dime nadver, da safatime da gu ližimsi se še oi n agata da na vagjame. (Šem) gu
vadija safatija da gu ližat, a kuma lija na adnš vikna: Evo, jaska vče najdeg adno t
pobrgu da gu usvestime. Ne pomina ni tri minuti vkt, stopanot zafa
da si utege i da lafe: Lele, ama dlbok sam še sm sunuval, lele še videh i še čug u sem
Ud kde dn kde jaska tuva u va nisija?- Ričel deteto. Ej, stopane, ame na suve ne si pr
prešetka, tuku tuka kak e svata. T
kaži mi kakve som vide kmx i še druge ču? -Gu pita kuma lija. (Šem) mi pitata mili mei
vi kažam, ama vi moljam tajno da gu držite vo laf, va lkrdija. Ne plašise ud naska st
pane!- mu veli lija. Slušajte mei drugari, mei verni prijateli, U semut a videg mojta
sestra, kučkata nieona, kak si lafiše su adno lično dete, ama nego lično i mu kažuvaš
na sestra mi oti celta sila na nego mu si naogja u glavta i kosata i ake nekuj mu ja
va glavta i mu ja kalj u furnata i mu ja ispeči, ud nego nišam ne oi ustani. Dali oi
di istina ne znam, ama treba da ja ispitame va rabota. Či mu najme i dajme džijapet n
stopane, ne bere gajle ti zate. Ajde, sea, stopane da si ojme oti ne znajme še stanuva
ovcite. Ti baba mečke prve oi pumineš stopanot preko more, a napkumoi si vrneš na mei
da mi zevaš , akmx ti vče mešiš i sam da plivaš dn bregut.

Ud kak puminaja preko bregut, si očidija prao na ovcite i pak svirinjku
kavaletm ste zajde si vrnaja dema. Koga i vide divojkata deka pak ste zajdne si idat
na, muckata si ja prikasala, ama i si rekka: Dutuka neka bidi, brat mi ima kmet da
nego gudini. Ako si najdam utre su momčite, oi mu kažam oti desta vče pu takva rab
Arne ama puste mirak še ne praj? Koga si utredmta su te puste libe, pak mu si savrt
met i se zbravi, še velija starite kate nšče da ne bile. Hm, hm oi ja vidime va ral
utre gospet zdrave da dade, mu ričel s
pak kašal momčite na divojkata. Sme ti moljam, meme, tija zapusteni kučijna ne u ud
tuku puli nekde u zemja da i p š(ni) vetar da i čujni, (ni) slnce da i vidi. I znaj

útre večar ili si venčame ili dvete ći umrime. Taka neka bidi bre mile libe, mija i[illegible] ta-
ka zagazime du sea. Puli vaka neme, mu veli memčitena divojkata: Ud kak ći zatvoriš [illegible]
kučijnata ći mu napraviš nego arna mandža na tvojte bratče i ći mu ja klajš u torbata za
da jadi cel den i da nemožä da gu sviri te puste kavalo. A pak jaska ći si prepravam u adn
na gulema zmija še tuku šo ći mi vidi, ud straa ći mre. Sé či pram bre lude mlade sme i
sme da si svrši va rabeta adnš za sekugaš.

Ošće sabajle utredenta mu ja neplni torbata su arna mandža, mu i zatveri u adna dup-
ka vernite dragari nadetete i zafati da si krsti i da si meli na boga veljajći: Gespodi,
pomegni mi vadin, neka edi i m
veljat starite, še ći bidi pisano na triteto den te ći bidi du veka na čuveka.

Brat mu, kak i sekuj den, si i izvadi evcite nadver, si ja utvara torbata koga puli
?! Plna su lugij, lugij jadejne i si rekel su umet: Mori še mu tikna na va mojta sestra
vadin da mi pušči takva arna jadejne? vadin? Kame sekuj den da dej gosput taka da mi reni,
ama, koj znaj ne mi veli umet. I ud ka si najde arne si začkdi malce i si riče: Ud ve ja-
dejne peluvinte ći ga ustavam na mojte drugari, eti i tija sa dnša neli? I taku še si naj-
de si izvadi kavalčete i zafati da si sviri kak i sekuj den. I šetuku zafti da sviri i mu
nabraja ste drudzi divini ekulu neho, mu si javila adna zmija tolku gulema, še ličiše na
zmija. Ve kutre ka a vide, va pt, ne malke, tuku baja si isplaši. Ama ne si zabravi, tuku
ud deka svirišе radusmi pesni na adnš zafati da sviri žaljovni kato na nosilo da gu nosat.
Ošće mu svirnat te žaljovnata pesna, lisicata čula i mu veli na mečkata i vlket: Brgu še pr
prjme še da prajme da trčeme eti našte stopan e na umiračka. Ud ka čuja mečkata i lisicat
deka naistina e taka ći i izbesmat ud inat, ama pusta dupka, kak ći ispadnat ud tam?!
Pogaj lisicata mu veli na nejnte drugari: Brgu, brgu jaska ći rija pud zemja, a vija vle-
šite ja zemjata puzadi menka. I taka, kuma rie, tija vleči za malce vreme napravija dupka-
de kape lija napred, drudzite pu nea trčat kato streli prae kaj nejnte stopan. Koga ftasaj
tam, še bre brate! Ka gu prigušnala i stigla kutrote dete, ud kuj
kljuka. Ajde, ajde bre brate, koga mu si isturija i zafatija da raskinuvat te čudoviš
za pet minuti ij b il so-
nut še mu gu kažal nejnte stopan ošće koga bea na nisijata, p mu veli na mečkata i na vlk-
et: Drimi pepl ći prajme, ama sme glavta nekaja nastrana za da si gostime su nea večar. I
koga mu dojde sumlukut na deteto, puli du nego kak leži adna gulema glava ud zmija, si iz-
raduva i mu veli na nejnta terna družina: Ej, moi druški, ete ti gu senut še gu pulih ke-
lbeke si spiea u nisijata, a sea nositi ja doma za da vidime šo e va rabota. I ete, pak
si vrnaja doma svirej ki su kavalčete. Koga sestra mu vide deka brat mu e živ, a kučijnata

skekat gapat okulu nego, za malce še mu ne pukna ud mka. Sea na sestra mu ne mu beše mka o- ti si ideše brat mu sa nejnte družina, tuku pejko i mka i petros a fati koga vide kak ne- sat adna gulema glava tija mirecki kučijna. Duri togaj ja se šubo deka nešče stanale vadi- sa nejnte libe, gibi nejnte momče. Koga stignaja dema, brat mu mu kaža na mečkata, na vlk- i na lisicata: Mé gubejte vreme, tuku brgu zapalejti ja furnata za da ja klajme glavata u ntre ešt zafatija da niknat vlakna ud nea i neži da ni najdi nekuj druge zle ili pakes. T- gaj kuma lija mu veli na nejnte stepan: Arne demakine, nija ći prajme sé še ći ni kažiš, a- ma neli ti ni kaža oti u senut, koga bekma u nigijata, si ja videl tvojta sestra zajdne s- va samovilata i daka en ti ga pala lešte za da ti rasipi? Nego si itra mori lija i ud nego dušmanski roi mi utkinate po sato jaska veljam vija da ja sudite va nejt s- pustena sestra. Hm, hm, hm rekla lisicata. Vlče, i ti baba mece, še velite da mu prostime n- va našta demakinka ili da ja ustavime ešče da ni šeta i nče gore- dole? Mazala, mazala re- le tija. Nikakve prostejne, tuku ajde dudeka e ešče rano i nej prigurena furnata da ja pi- nime i nea u ntre. I taka, ja facat divojkata i zajdne sa glavata na nejte libe- samovila ja piknaja Ne detete nego ma bele šmj, sma nikuj pt ne mu grešil na se- tra mu i ne sakaše da mu dukundisa du vo red, sma ako ne ja spastrija nea, sa pomušta na n- jnte verni drugari, on nemaše da ustani živ.

Ud istrebija dušmanite, kuma lija našla nekuj si lek ud biljka i ešče še mu i namačka očite na nejnte stepan na mamutta uzgora pak mu dojde videlina na detete i ud te- gaj navaka nego arne i radosno

DVE SIRACI KSMET PALAT

Nekugaš, u stare vreme, si bile adno mž i žena i si i imale dve deca- mško i žen- ko. Ne puminale nego vreme, a decata bile ešče maleški, pagjat kata i katrite deca ustanuvat siraci. Še da si praj sea?- si rekle decata. I neli mške ka- te mške, i kato pugulemko še bil, mu veli na sestra mu: Sestre, nija sea sme siraci i niku nema da bere gajl , aj da izbegame naka i da si gu palame ksmetot belkim ći najme negde rabotička i ći izvadime kera lepče. Dobro, rekla sest- ra mu da ejme. I taka si zevat pud rka i trgnuvat za ne puznat kraj.

U te vreme si bil adno car i bil nego singin, sma nemal jlisam, še duri adno den mu ričel na žena mu: Nija eme nego bugati i imame ud se, sma še ć- mi vija telku pari gega nemame bra adno dete? Jaska žene ći idam nadver ad našte carsvo da vida i da najdam nekuj da mi zemeni u carsvoto. Šam taka si videl munasip mže, odi i vidi si gu kmetot. Carot si

će drugoto den sabajle, si azarisal i trgnal da si
ustavime caret na strana i da vidime šo pravat decata. Koga trgnale tija ud dema, da kaši
me na kaj Pazar, pu put stretnale adne stare dede i koga i videl
til da i pita: Za kaj trgnagte bre mali dečijna? Ej, dede dede,
ič nema da ni piteš, tuku spelajti i na te šo ni pitaš, rekle zaspravil
se kak šo e na dedot na
jaska ći ti si naj u tvojto život, ama nema da mi izl-
žiš da gu dajš na nekoge, oti jazk na tepma togaj. Spelajti da mi si
dedoto i pak si stret
nuva adno drugo čuvek, ama malce po mlad ud prvnoto ud ka i pozdravi decata, zastanal da
si praj muabet su nih. Na vrs muabetut ozgora, ud kak razbral ptnikut oti tija sa sirmaš
ki deca, mu vel Mili dečijna znajte deka jaka da car i noge zingin, ama bidej
nemam deca ispadnah i jaska da si palam kmet, demek da si palam dete za udmena. Sedna
da kažam deka ve čuvek e caret šo nemal deca i ispadnal de ud pala dete, p ete s
retna su vija kutri siračijna. I šem vija ispadnahte da palate rabetdička i kmet, jaska
vi sakam da dojte su menka i da mi bidite kako sin i ćerka, demek da vi pusinam
mu veli mškoto dete, oti neme ći ja zameniš mojta ca-
rica. Ete i jaska ći imam udmena i žena mi ći ima udmena i vija ći
neste emisteni. Koga čuja decata takve laf ti-
de caricata oti nejnte car mu nosi ne adno, tuku dve ubavi
te den caret naračal da si vike i-
na deca i deka e bez gajle.

Va rabeta za decata
ima udmena. Detoto stanal noge vrzden k mikuj nemožal da gu nadeli
bil falam ud caret. Arne ama ne pumnale carevta žena si perudila e
Togaj detoto ričel su umot
den ći doj red istera. Tuku si ričel: Ima vkt pamenaka ći
ta redila, gje maana, ama nišć sa-
neviłče? Sekuja već carći
kojna u dverut i noge ud
si rekel detoto su aklet: Ake edam va večar vida še ć bidi su va
rabeta. Ama pred da trgni za da čuva pu aerite si , neli
mi dade adno malečko nešče i mi riče oti ći mi si najde u životet? Faća si klava u džepot
i trgnuva za čuvajne. Koga došel šo da vidi! Adna samovil

zapil ńaš na nejńte kojn i zafatil da mú ja smuka krvta.Togaj dętete ne gúbi vrćme, tuku si gú izvágja neščete i gú brcnúva u semevilata.Ta pústa semevila ispagja i ódi prae ú nejnta ljuljka kaj majka mu. Koga vide dętete óti krvta úd aeret ódi prae u ljuljkata, si isplašil i ne mú kažal na cáret, tuku ódi ja razbudi sestra mú i ešće ta večar gú najńščja cárckete dverišče i bega úd tám.

Koga stana cáret i razbra óti na-
sékde za dakrr i najde, ama sé bile popuste- ni dira ne najde úd nih. Detete sú divojkata úd kak ispadnaja úd cárckata država, vlizéle ú adno česte urman še zmija da nameži da gú cepi. I ka odile, ka odile došle ná adno méste i koga puljat
té urman. I taka, džanam, vlizéle u ntre i še bre brate, plne kosti úd lugii lugii životni áma živa dúša néma tám. Aj, majkata, si rekel dętete. Še li ći bidi va rabota Árne kunák najdehme, ami še ći jajme tuka? Árne áma koga si setil óti ima silno nešće, mú rekel na sestra mu: Sédi ti tuka za da vidam ako móže da utépam nešćo nekuj lov za jadejne.Ispagja vadvur, ódi u urmánut, utepuva adno élin i za čas si vrna kaj sestra mu. Áma še tuka kladéle da vičerat,óte ti gú damakinet na kunakut. I še tračite stráh
na Arapina kockite da si ežat úd
nejnta kujća, mú rekol na gostite:Áma kámet, jaska naka si palam lev, a vija dáma jdeh
te, demek bez puška de pukni dve mizijna mi došle. Tuku (sjge) jde da ne gúbime nego vreme, azarisajti si da vi jadam. Ej, Crni Arapino še tračiš ti óti si nego gulém i stražen ći ti si isplašam a? Séa ći vidiš sú kogo imaš da prajš rabota. I ne gubejći nego vréme, si gú izvágja neščite mu gu zabudúva u meut, gú rasparčúva na drobni parčijma gú zeva i gú frlja u bunaret, še gú imaše u dvérut. E sea, sestro, ći si naživime na raat mú rekel dętete sestra mu. I bidejći ú urmannt imále nego divina, dvete deca nego áma si puminuvalà
ódil pu lev, a divojkata sedéla (sigela) dáma i pravila izmet. Ćel
la ta rabota, te úbav život še gu živejle sámi i úbav pémin, ne trajle nego vreme óti pu
čtrdesit dena, úd ka gú ubija Arápinut i gu frlile u banarut, pak užível i ešće po jak úd
še penapred.Árne áma dętete ešće posilen, še Arapinut nišće nameźiše da mú pr
j, tuku ešće sú uživejnete utišel prae kaj dętete i mú ričel: Še bile, bile du sea naka j
ustavime kavgata na strana i áj viće da živejme zajdno i urtački. Dętete
disale i zafatile da živejat zajdno- bratcki. I taka džanam,zaf
jádat i da pijat zajdne kate istincki bratć
kuva sú divojkata gú pujat nastrana kutrete dete. I ne áme te, tuku zaf
mu gu palat
zafatija

vejkata: Ej, tam gore ima adno meste še sé udirat dve planini i sé še si naegja migju nih parčijna stanuva i nkak ne se vrnuva nazut. Debre mu rekla memata, demek kajdisala na brat muše. Ričene stereme. Ošće ne stanat dete, sestra mu si preprava oti e bolna, odi kaj nego i mu veli:Brate, brate nego se bolna i sme ti možiš da mi izlečiš. E še sme e še rabetata meri sestre? Čuj brate, mu veli sestra mu:I puliš li tija planinte, tam gore? Ći ojš tam,ći fatiš adna arslanka, ći a mlziš i ći mi denciš mleke na da pijam ud nea, inak jaska ći umram. Kake more sestre, še e te laf adna sestra ne pojće, ći odam du kraj na svetut i ti utkinam. I bez da gubi nego vreme, si azarisuva arne, si gu zeva neščite i trgnuva prae kaj šo mu rekla sestra mu. Ama tija pusti planini bile tolku dileke, šo ni malce, ni nego ptuval šes miseci. Dileke nedileke sestra puvelja i trebuva da si lekuva i za nejne atr ći si odi duri po dileke, ako ima potreba. Su nogo mki idvaj stignal na to meste i šo tuku ftasal, si skril puzadi adna drma i zafati da čeka da pumini nekuja araslanka. I tak, čikajći, čikajći adno vreme puli a kak adna araslanka ka ide na kaj adno izver za da pie veda. Za ta rabeta, še kažuvaše Arapinet, oti šem ći stigne tam ći si udrat planinte i ći gu snema, dete nišće ne bilo žil, demek planinte ne si razigrale. I taman stignala araslnkata du izveret, koga puli ta da mi ti odi su tri nedzi, a adnata ič da nemeži da ja stpni i nekuj tri čitiri araslančijna da vedi su nea. A poblisku, apoblisku, gu izvagja neščete, nišani arne i mu frlja prae u nea. I šo tarčite kde ja pugodi? Prae u krivata nega na araslankata. Ta kutra da mu gnoj nigata i vreme da ja mčibek da mu pumni i koga dete ja pugodi u ta nega,mu ističele ste gnoj i na adnš- na minutta mu pamina i zafati da odi zdrava i prava. Napkumta zastanala i zafatila da puli na leve i desne i da vika: Kej mi gu pravi ve arne neka mi si javikr i neka ne si plaši ud nišće. Jaska ne sme šo ne ći mu pravam šešo, tuku sakam da mi si blagudaram i da mu pumognam su se šo možam. Koga čul taka dete, ispagja ud drmta, odi kaj arslankata, si gu zeva neščito i galejći ja araslankata Mu veli:Jaska sm te šo tija izleči nogata sestre araslanko.Ud kak mu si blagudarila araslankata si obrnuva nakaj malite araslančijna i mu veli: Ud sea nanaka ve čuvek ći vi bidi tatke i ći ejte se zajdne su nego. A nadetete mu veli: Šam sakaš mleke ud menka jaska ći ti dadam, ama ti kažuvam oti mejto mleko e utrevne, tuku šem telku ti trebuva ći ti dadam. I ne gubejći vreme si navrtuva nakaj dete, a izmlzuva napluva adno misur su mleko i stanuva i trgnuva nakaj doma. Koga stignal dema su misur, plno su mleko i su araslančijna pu nego, u čude ustanale sestra mu i Arapinta. Beše li tam kaj šo ti kažah bre brate? Ka si pumina, se vide, še ne vide, še ču, še ne ču? Gu pitala sestra mu. Meri sestre kame i druć pt da mi puščiš na ubo meste i da si zapuznajam su nego prijateli!

Meri šo si praj sea Crna Arapino? Nija gu puščime na takve meste zadx da gu pogubime, a on ni si vrna su araslančijna nazut. Ajde, džanem, ći mu najme čarete, ne si vgjasaj nego mu rekol Arapinuta. Ej, tam dele ima adna baščа plna su utrevni pipejna i šem ći usmni, ti pak ći si prepraviš gje eti si belna i ći ma kažiš da edi da ti denci za ilјač. Tija pipejna sa telku slatki, še ešće su kasnat te na mestь ći umri, i, ete ći si utkinime ud nege. I še tuku usmnale, pusta pridadenasx sestra na Arapina, si priprava gje eti e belna, mu edi kaj brat mu i mu veli: Mile bratće, umiram ud žka, ti i gesput! Nančih deka ej tam dele imale adna baščа su ubavi i nego slatki pipejna i ake možiš zagni si i denci mi ti meljam kate na brat. Ne beri gajle sestre dndeka am živ jaska, ud pile nlčke da mi palaš, ći ti dencam.

Ošće sabajlьn edi si i udvrzuva malite araslančijna ud armanut, bidejći mu beše strah ud Arapinut da i čuva dema, i ni pet mi šes trgnuva prac za nakaj baščata. Pu tri dena ptuvajne, stignal da baščata i kega vide eti nema nikaj u ntre, vlizel i zafatil da beri ud pipejnata i da i klava u terbata. Arne sma tija pusti pipejna bile telku slatki, še nemožal detete da traj, zel adne ud tija i zafatil da kšx seći ud nege. I taman da kladi u ustata skuknuva adnete laf i mu ja faća rkata na detete bez da gu ustavi da kmi ud pipejnet. Tegaj detete si ja pušća drugata rka za da kmne, sma še taku gu dnbližil salakat u ustata, skoknuva drugute araslančе i te mu ja faća rkata i ne gu ustava da kmne pak ud pipejnet. Kega videl taka detete si rekol su umet: A, a, a! Taka ima nešše še ne mi ustavat da kmam mojte prijateli. I taka si i klava u terbata tija pusti utrevni pipejna

trgnuva prac za nakaj dema. Kega gu vide ta pusta sestra mu deka pak si ide su plna terba pipejna, si rekla su aklet: Ve čuvek nema kraj i nikk nemožime da mu najme čare za da gu sapipime. Sea sestra mu edi kaj Arapinata i mu veli: Vide li eti i va basma ne ti fati meste? Še prajme sea? Ajde, džanem, nim beri gajle ti za va rabeta, ći mu si najde čare na va rabe ... Ete sea da ti kažam še ći prajme! Pišim sakam da mi kažiš kaj ja krie silata ve tvojte brat i ake znajš kaži su kakve čare možime da mu ja utkradime ta sila. Abre še da ti kažam mile Arapine?! Nišće ne znam drage, madav ud adne malečke nešče še mu gu dade adne dede kega ud pišim ispadnalе ud dema i si stritnalе na ptut. E tega dobre mu rekol Arapinet na divojkata. Sea ti ći zevaš adne crne gajtam, ći mu kažiš na brat ti da dej kaj tepka i kate sestra ći mu kažiš: Abes brate, nija telku gudini živime zajdno i ne ti ja znam silata še ja imaš, daj da vidam kelku si jak. Tega on ći dojde, sma puli nešćite da gu ustavi na sinijata a ti da puliš da gu stegniš še možiš pojće, a pak jaska baš tegaj ći mu najdam čare da gu razipime. Lafet sii laf, neli? Ošće sabajlin gu viknuva brat mu kaj nea i mu veli: Brate, nija telku vreme živejme zajdno, a jaska ne tija znam silata še ja imaš. Dojdi, ake sakaš, da tij izmeram su ve gajtamet. Arne meri sestre zašće da ne, ete izmeri nija silata da vidiš, neli

me bratća! Itaka zeva sestra mu i zafatila da gu vrzuva za rcite. Vrdzi nekolku pta, ski-
i gu to puste gajtan, vrdzi gu su nekolku reda, pka skini gu, sma koga gu vrdza nego gaj
sn, udri naka, udri vaka nemeži da gu skini gajtanut. I taman beše arne vrdzan, ete ti g
rapinet. Ej,oj , prijatile, ud koga ti si tekmam da ti vidam na takve al za da tà gu nam
ajot! Taku, aj , neli krvta veda ne si čini? I jaska nema nišće da ti pram, nema da tija
zvadam dnšta, tuka sme ći ti izvadam dvete eči i ći ti isteram ud tuva, sme i sme na rat
si najdam ud tepka. Kutrete dete šo da praj sea? Očite mu i izvadija, neščite mu gu ze-
i ud dema gu isteraja. Oh, eh meri sestre še čudi, še pravi adne brat da imeš i te s-
lep gu dutera da gu puliš. I taka, lazanikum, lazanikum ispagja ud dema i edi na urmanut
aj nejnte araslančijna, si i zeva i trgnuva za ne puznat kraj.

Ka udil, udl, udil ftasal u adna kasba i zafatil da prusa za leb pu kujćite. Arne
na ljugite mu beše srtah ud araslajnata i nišče ne mu dapa na ve kutre i koga adne den
subrale nego lujge i zafatile da i tepat nejnte araslajna, si trgnale nekde na strana
kutrete dete ustanal epten sam. Da i ustajme sea araslajnata i da vidime še napravil de
ete. Ošće ud dema ve dete znajal da sviri sekakvg svirki, a najnego znajal da sviri na
lajna. I ka čul na adne meste da sviri nekuj su viulina, gu zamolil da mu daj da pusvi
i en malce. Koga čuvekutmu dadel viulina i ka videl eti nikuj nemeži da sviri kato nego, gu ze-
za drugar i zafatil da sviri i da rabetat zajdne su detete pu ksbata i pu selaga. Ka
taka , ut re taka ste lujge naučile eti ve dete nego arne sviri i ste gu palaja koj
svadba, koj za še druge imaše istiza da mu sviri, mkar i še beše slep, sakam da kažam
ka stana pričuen svirač u celta država.

Koga viće telka nego mu si aresa na nejnte drugar ve dete i koga ud najsirumas
stanaja nego arni i si gu uredija arne živetot, nejnte drugar zafatil da pala čare i
da mu gu vrne videlte na slepute dete. I tuku še adne den čul deka na nekuj si meste imal
kuj si izver še sme da si izmie čuvek i da mu pomini i mu doj videlete, mu kažuva na ve
tre dete, gu zeva i edi na te izver. Koga utišle i si izmil na adnš mu dojdel vide-
i si izraduval telku, še ne znajal kak da mu si blagudari na nejnte drugar. Sea, si re
detete, lesne ći si gu naredam živetot i ći si gu izvadam ifćaret na ste dušmani. Sea
tiknal i za nejnte verni araslančijna i zafatil da pita za nih dali ustanaja živi i kd
naogjat. Ud kak si razdelile detete i araslajnata, tija ustanale živi i utišlenadver ud
sbata na adne izver. To izver imal nego čista veda i bidejći nemal druga veda ud kde da
jat, ste
m da naplne ili da pie veda, araslajnata i jadile i ekulu izverot bil plne koski ud lju-
. Carot ud ta država bil nogo u gajle i ne znajal še da praj su tija araslajna.

On puščal nego asker za da i utepat, ama se džaba bilo, oti ni kuršum ni strela, ni top ne i faćal tija pusti araslajna, a nego insan kardisale. Detete ka čul oti araslajnata mu sa živi ni adna peda ne si mrdnal za da si stretni su nih, tuku en si ja teral nejnta rabeta- da sviri su svirkata. Ama bil i tolku ličen, še kega stretnuval nekuja divojka nesakala da si razdeli ud nego i koja ud koja da mu si molja da ja zeva. Ošće pojće stanal ličen koga mu dejdel videlte na očite.

Detete stanuva carev zet i si izvagja ifćaret su ste

Kega adne den si nabližil du carevto dvor i kega čula carevta ćerka oti nogo arne sviri i deka bil nego ličen, sakala da gu vidi i mu naračal na tatke mu še praj da praj da gu den ce u nejto dvor. Caret, neli adna ćerka ima, mu dava zapuvet na nejte zaabiti še ći pravat da pravat ve svirač da gu doncat u dverut. gu

naegjat detete kog

zafatil da sviri, ste u čudo ustanale u carckoto dvor. Carevta ćerka ošće na to den gu zasl kala i nego mirak frlila na nego. Ud kako svrši prvoto den, carevta ćerka naračala pak da dojdi, ama sea si izlafuva si deteto oti su vtornoto idejne meži da stani nešće. Detete tol ku i čekaše. Ej, ej od kde du kde jaska da stanam sea carev zet?- si rekel deteto su umot. Ama neli e carcka zapuvet? Drugoto den duri malce i porano stanuva i odi u carckoto dver i zafatil da sviri i da pej. Carevta ćerka ošće pojće poludela pu nego i bez da si čudi nego odi kaj tatko mu i mu veli: Tače, tače vo mi bil na ksmet i vo ći si gu zevam, p koj znaj neka bidi. Bre ud tuva, bre ud tem, mili koli da si zeva za zet dete ud sukak i bez da si znaj ud kde e reden i kakve soj e,ne fati mesto oti momata ne si kandisala na nišće,madav nejnte sakajne. Ka videl taka takko mu na momata, demek na carevta ćerka de, nameżiše da a vrši i mu gu pravi ćefet. Pišim pravija armas, a napkumta sfadba, ama takva svadba, še traj la pojće ud adna nidelja, a momata bila sme ćef oti gu zela najličnoto dete ud nejnata dr- žava. Demek da kažime, ud sukakut deteto si kači na kunakut i stana carev zet. I ud kak gu zel detete u dverut na caret nego mu trgnal rabetata na naprot.

Amne ama neli kažame deka caret imal adne teške gajle u državata i deka sekuj den mu ginel nego ljugo ud araslajnata i nišće čare nemožil da najde.Detete , da rečime ca- revet zet de, gu viknal na caret adne den i mu veli: Slušaj dede care,nim beri gajle za va rabeta ći mu si najde čare i na va rabeta i te za malce vreme. A pak caret mu veli: Ej bre zete, zeto kolku zaabiti i asker umre za tija pusti araslajna, brojne nemat, a kamo li ti da mu tariš kraj. Debre mu rekel zet mu. Jaska ći ti i doncam dema vrzani za uglamnici. Kega čule taka deka zetet ći mu turi kraj na araslajnata, ste si pučudile, a carevta ćerka zafatila da plaka i da gu moli da ja praj va rabeta i da ne odi kaj araslajnata.

Ama na detete ič ne trepnuval ekete, oti znajl deka se še mislil će pugodi i de ka ake edi kaj araslajnata ći i ukroti i nišće nema da mu pravat. Ste vikajna, plakajnate na nejnte nivesta i žalejnete na ste drudzi zaabiti i carevi prijatili ne fatija meste eti detete vi- će i potsukal rakavite i si činil kinisuvajne. Sme adna rabeta sakam dede care, rekol zetet, demek detete: Sakam da si pravat dve kuprinini uglamnici za da mi liči rabetata. Neli carova sila, ešće na minutta se bil azr i detete trgnal za nakaj araslajnata.

Koga trgnal pu ptut, ste ljuge še razbrale deka detete edi na izveret kaj še bile araslajnata i gu pulele takve ubave i lične dete, ste gu plakale i gu žaljale. Ama neli kletva dadel pred caret deka ći gu utkini ste narod, ći živi, ći umre še saka neka bidi on viće tr gnal i nazut nikk ne si vrnava. Ajde, ajde pu malce vreme ftasal na izveret i si nabližil da araslajnata. Ka gu videle tija vradze araslajna, nemeste da mu si puščat za da gu izedat, tija na adnš gu pikasale i zafatil da si vrtat paškite i da mu i ližat rcite. Togaj detete u i klava uglamnicite,

gu videja caret, nejnte zaabiti, nejnte prijatili i nejnte nivesta, u čude ustanale. ftasal detete u dverut i vrdzuva araslajnata u adne aer i edi prae na dede mu- na caret i d kak gu pozdravil mu veli: Care, jaska si ja svrših mojta rabeta i gu utkinah našte alk- ašte insan uš silnite araslajna. Togaj caret mu rekol: Za tepka zete malečka e va država. a va rabeta še a pravi zet mu caret dade tiljal u celta zemja svirki i tpajna da čukat i ama nidelja da si jadi da si pie na carev mastrav. Še stanale u carckete dver ta e bam baš- a rabeta, ešće pija i igrat.

Ud ka i ukroti araslajnata, napkumta ud malce vreme, detete zafatil pak da i ararisuva za dilečne pt. Kutrata mladata nivesta, demek nejnta žena, carevta ćerka, gu videla eti pak za nekde si azarisuva, zafatila da plaka i da gu moli da ne ispadni di- eke ud kujćata, dileko ud nea, sma ve ič ne sakal da čue. Še ti praj sea? Neli adne vreme n zajdne su sestramu beše pusinet ud adne druge car i mu izbega koga mu gu brcnal su nešće s dedete samevilče? I te ca r imal nege mka eti ta pusta samevila nišće žive ne mu ustavila na caret. Ste dubici i ispila i nego insan i smukala, a ustanal sme caret i nešče malce juge ekulu caret. Za ta rabeta te car imal udren tiljal i kej ći gu pronajde ve dušman, še a istrebi celta država, kej znaj kelku zlate i drudzi bakšiši ći mu daj na junakut. I taman a čul va rabeta detete, a mu gu znajal iljačut na ta samevila, ne gubejći nego vreme i pek- aj te še ne sakale da gu puščat, on si trgnal prae kajše znajal. Debre vadin, de bre utre a si i zel i araslajnata, adne den ftasal kaj te car. Koga stignal tam caert ne gu pikasal i ne sakal da mu daj izim da vlezi ni u dverut, sma koga mu si zaklnal etiake gu nejde

zlete da bidi utepan lične ud caret, mu si dade izim i ešće te den zafati gje maana da pa-
la pu ćešijnata na carckete dver. Koga si stanni mu veli na caret:Ej, care, care sakaš li
da vidiš koj te še ja zapusti va tvojta zemja du sea? Caret i uvragulil očite koga čul oti
lešitijata dema mu si naogja. Gu poslušal na detete i utišel su nege. Taman dojdel strod
noć koga puli caret še da vidi? Nejnte dete, gele ugelene šeta niz nejnte dverevi i pala
krv da smuka. Togaj mu veli detete na caret: Ete voj dušmanet u tvojte carsve i ake ne sa-
kaš da gu utepame, adne den i tvojta krv ći tija ismuka.E kak ći možime da gu utepame? Re-
kel caret. Bidejći nema druga živa duša u dveret, ći mu puščam adne ud nejte araslajna i še
šem ći gu vidi ći edi i ći mu si zapie u nege. I taman ći zafati da smuka jaska ći ispadnam
i ći gu utepam.Caret na se kandisal, ame i ame da utkini u ve vrag i dašman še gu najde du
sea.Koga gu puščija adnete araslan niz dverut da
araslanet i na adnš mu si zaši i zafati da smuka krv ud nege. Toga detete mu gu
pušća i drugete araslan. Eh, meri majke, majke! Koga mija faćat ta pusta smevžla a napravi
partali da letat ud nea, ni mravka da nameži parče da fati ud nea. A ešće pred da ja ras-
partaljat detete mu imaše kažano na araslajnata sme crnete drep da mu gu ustavat cele za da
mu bidi verne na caret. I kak še mi kažal taka i pravile tija.Koga da vidi caret, še bre
brate, cela pulena si naplnila su krv, a crnete drep na strana ustavene.

Za ve arne še mu gu pravil detete na caret, ne znajal kak da mu si udberži i ne
znajal še da mu dade za pudarek. U čude ustanal caret koga detete mu zaspravil deka nekugaš
bil nejne pesinete dete, zajdne su sestar mu i za sé druge še stanal koga izbegal ug nege.
Caret nege gu molil da sedi pri nege, ama bez fajda. Detete ne eti bil ži ćerka
tuku sea sakal da si izvadi ifćaret i na nejnta sestra i na Arapinut še mu i izvadi očite.
I taka, džanam, gu natuvaruva caret su zlate i drudziskpi migjafi, si zeva araslajnata i si
gnuva prae za dema, pak nejnta nivesta.Koga ftasal dema i koga gu videle natuvarem su ne-
ge akpi rabeti i drudzi gu darevi, ste ljuge u dverut u čude ustanale i ne znajale kde da gu
kladat.Ama ve pak si rekel su umet: Da si pačinam malce, p ći vidite še ći pram . Sea mu e
ekete na sestra mu i na Arapinut.

Ne puminal ni šeo nideli, pak zafatil da si azarisuva za dilečen pt. Koga razbra
la nenjta nivesta treska a fatila, oti nej viće adnš da ispadni i da si zabava koj znaj kol
ku vreme. Arne ama veata stoj on ne stoj. Mu žeži na srcete i kak da ne si gu izvadi ifćaret
koga sestra mu i Arapinut mu pravija takve gulame zle? Ne bre brate, laf da
du tam , p še saka neka stani. Arne ama dedo mu caret sea viće imal vera na nege i ne si pla
šil za zet mu, tuku mu ričel na ćerka mu: Ve čavek koj znaj kakvi mki ima tignate i treba
da gu pušćime da si izdiše na ste še mu ima in si

i trgnuva za dlg pt.Ka udil, ka udil na adno meste stretnal adno pop i mu veli:Abre pope, pope ne mi ja davaš va tvojta rasa i tvojta crna brada?! Abre kak ći tija dadem crnata rasa i mojta crna brada ptniku? Da ne si izbudalil ili taka sakaš da si igraš su menka? Nej pope, ne tuku sakam da ti kažem oti ako mija rasata i bradata ći ti dam nego zlato. Ama popot pak ne si kandisal, oti tračil deka ptnikut mu si bie poza. Koga vide deka popot ne si kandisuva ni su arne ni su zlato, faća gu zakeljuva,

i pak si trgnal za nakaj sestra mu i Arapinut. Napkum ud nego patuvajne idvaj stignal du kumakut kaj še živejle sestra mu i Arapinut. Koga ftasal tam, tija ne gu poznale i kato na pop su pravile gulem čes i iftibar i gu izgestile kak še treba. Arne ema koga pu vičerata sestra mu dencela jablki da jadat, popot, gje masna kato pop de i kato nepoznat, mu ričel na demakinkata: Demakinke, ti moljam, ako sakaš da mi dajš adno nešće za da si ja ljapam jablkata?! Demakinkata, demek sestra mu de, faća i mu gu dava nejnte nešće. Ama šem gu klade u rka gišnarckete nešće, mantija, ja iskubava ta palena crna brada i mu veli na sestra mu i na Arapinut: Ej, mori sestre kuška niedna i crna Arapina, vija trivte oti nema da vi dej redet da si izvadem i jaska ifćaret a? Sea ći vidite maskaraj niedni! I taka, ka si faća džanem te Arapinut, gu napravil ćuftijna da praj čovek ug nego, ema pt ne bu frlja u bunarat, tuku gu obesil na drvta še bile na stret pulenta za nikagaš da ne uživi. A na sestra mu ka a faća, a nesi na adna raskrnica še imaše čitiri ptišća i ja iseava taka, še na dve ptišća klava pu adna rka, a na drudsite dve pu adna noga.A pak emagata mu ja klava na strediata na raskrnicata su adna pleča vrs nea napisana su skite na detetena brat mu. Ud kak si ja svrši i va rabeta mu gu vjamava kejnet na Arapinta i si trgnuva prao za nakaj dema, na kaj nejnte istincke kmet. Koga ftasal dema, carevta ćerka idvaj čikala da si javi ud nekde i koga gu videla ud dileke trča kaj nego si prigušnuvat i plačinikum ud radus si utišle dema. Koga mu raspravil za ste vija rabeti na dedo mu, gibi na čaret i ste drugi gulemci u čudo ustanale, nego si israduvale ud dukumijte še i pravil zetet i ešće adnš udrile fizma na celta država za gezbi i džumbuši, a mladite ud tuva nanaka si naživele na raat n mir.

IZGUBENTO UGLIDALO

Si bil adne car i imal tri eme tri muški deca, ema bil tolku bagat, še malet ne si gu znajal.Ste tri deca odile na majne pu malet i nemožile da dustignat ni da gu nabreat imetotex ,a kamo li da ćinat majne na nego. A pak caret imal adne uglidale še celte svet gu puliše na nego. I ne eme vrs zemjata, tuku i pud zemja, i nad zemja, i nad oblaci reata. Demek ste skrišni rabeti u svetot i puliše caret i znajše za se še si praj ubedjnata

u dujnata. Arno ama adno den koga nu si vrnaja ste tri sinovi gu najdeke nejnte tatko nego
sakldiam i sme da fuči gore dolo. Ka gu videle tak
puliš nekk čeflija i ne mi kažuvaš še ti e alet za da ti pumežine? Še fajda da vi kažam k
ga nemežite vija da mi pumognite? Vija znahte oti jaska imah adno uglidal
ama ste, ne kmet i jaska i vija, uglidalcite nekuj mi gu iskrade i gu nema nigde. Pe
ne živem utkolku še am živ bez nego. Kakva e ta
teni rci aj Ošće vadin trgnavme da gu palme uglidalcite tej še ni gu iskrade.

Trite brat

Koga namna ste tri bratća si zea pu adno ud najarnite
žlti liri, zea pu adna ostra klička, še si veli, leb mandža u terbata
dalcite da gu palat. I e na adna gulema raskrsica i tam zas
tanale i zafatile da pravat pt imal adna pl
ča, a na nea napisano: Kej odi ud tuva nanaka, odi i si vrnuva. Na drugata pleča, na drug
pt,
A pak na t napisakx plečat vrnuv
I taka, džanam, ka si lafile, ka si lafile, pogulemte brat mu veli na drudzite: Ej, bratća
jaska am najgulem i ći si kinisam pu ptu še ode i si vrnuvat i ne am jaska kriv oti vija
ste pomaločki. Drugute, demak stredneto brat mu veli: I jaska ći si kinisam pu ve pt kajše
odat i si vrnuvat i ne dokx si vrnuvat, p še eaka neka bidi- jaska ne am kriv še am pogul
ud tepka, mu veli na najmaločkete
bratća: vrnuvat
p še saka neka bidi. Ama pred da kinisat si izvadile ste t
ne kamin. Lafet mu bil, kej pišim ći si vrni da si gu zeva nejnte prstin i da si odi dema.
a ako nekuj ud nih si zabava pojće ud tri gudini, drudzite dve ili kej ći ustane
da odi da i pala drudzite. Lafet, laf si i klavat
kde tr
brat

Ud ka si pozdravile ste zajdne kinisale sekuj pu nejnte
ne najmaločkete dot
živa duša u ntrin. A po blizku, a poblizka ispadnala adna baba i mu veli: Nimu bre sino id
tuva oti sea za malce ći dej Arapinat
klnate neste da ne ti rasipi t si plaši ta e moj
rabeta še ći pram jaska am Arapinat. I ošće lafet

НАРОДНА БИБЛИОТЕКА М. ЦРНКОВ СКОПЈЕ

Koga gu vide na detete u nejnte dver mu rišel: Še palaš bre ti tuva? Znaiš li oti nema da mi bidiš slatko bez da si mčam na asr namdža? Ej, oj gospodin Arap ne si sakldisaete vija z ta rabeta. Neži ći vi bidam slatko, oti tračam deka ći vi mčam malce dudeka mi nadelite. Bre, demgk jaska su tepka ći imam mka za da ti jadam a? Sea ći vidiš su koj imaš da praji I ešće ne arne nabližen Araput du detete, ka mu dava adna su adna kukudarka pu glava na d raput gu katnava dole na zemjata i mu si kačnva vrs nego. Koga vide Arapinut oti ći mu ja isvadat dušta kato na mače, zafati da mu si molja na detete: Amam ti si moljam sakaj sé š sakagš eme dušta ustavija mi. Ili kaži mi kaj si naogja uglidalte na tatko mi, ili prvne crevta ći ti i isvadam i mota na vratat, a nepbmta dušta ći ti ja isvadam. Arapinut nemal še da praj, tuku mu veli na detete: Uglidalcite na tatko ti mu gu iskradoa vradzite, a ti ej, tam naka živet i puliš? Kažuvajći mu taka detete videl adna reka i demgk preko rekata živele vradzite i tam bil uglidalte na tatko mu. Ama puli vaka, mu veli Arapinut: ći stam i ći ojš preko mostut, ama nećne vreme, tija ći imat zapalene ogin i ste zajdne navečar č čuvat uglidalte i koga ći vidiš deka ste puljat, togaj ći odiš i ći mu zevaš uglidalte. A ko i vidiš deka mižat iš mene si nabližuvaj du nih oti tija togaj puljat i ći ti fatat. I će nešće: Nejnte siner mu du rekata i se dudeka ne gu puminiš nejnte siber puli da ne pri niš u uglidalte, oti za minutta ći si razbudat i ći ti fatat. Sepak i jaska ći dem da ti em kompanija i ako vida deka ne odi rabotata kak še trebuva ći ti pomožam. Ršene sterene

ešće ta večar detete kinisuva, a puminuvarekata, demek sineretde, i pu malce, pu lce si nabližuva du tija pusti vradzi. I koga videl deka ste puljat si izlegal migju nih, mu zeva uglidalte i ja bakla na bigajne. Arne ama, neli dete kato dete, gu fatil mirak da vidi i si rekel: Jaska su pejset račkori du sineret i dar da dojdat, jaska kuršum ći si s rem. Ama starite veljat: Nikuj pt esapet ne ispagja kak še nija sakame. Tuku še si nabliži blisku du sineret gu zavrtuva uglidalte i zafatil da puli na nego. Ama ešće ne priznal ar u uglidalte, gu vjanaja i mu si isturija ste vradzi vrs nego. Ej, ti aritlić, koga pita a pravi va rabeta? Še sakaš sea da ti prajme i kakva džiza sakaš da ti klajme?- mu rekle te vradzi na adnš. Š sakate, kakvekxx vi e adetet taka prajte, mu rekol detete na vrad te. Togaj stanuva detete: Za prv pt nija ći ti prosti i nišće nema sl da ti prajme, ama čudi si arne ako ešće adnš ni padniš na rka- ajxx ojsi sea krši glava naka. I ud ka mu sea gu nazut uglidalte, gu puščija nazut kato resne zajak. O majko meri, še da si praj sea?- si rekel detete su eklet. [illegible] oka oti viće znajše kde si naogja uglidalte, ama imaše i adna skrišna radus i si veliše d ka beljćim ći si doj du nego su nekuj čare.

[illegible]

ći zabravih da kažam deka kega si razdeli ud vradzite i kega mu palaše da mu dadat uglidal te nasut, tija mu kažale: Ako ni ja denciš kalčkata ud Arapinta nija ći gu dajme uglidalte ako ne ič ne ide oti i ti ći ejš pu nego.

Detete odi kaj Arapinut da mu ja zeva kalčkata

More šem pu arapckata kalčka ći mu ja zevam, ama druge nešće da ne palate, si rekol d

rapinut deka gu nema detete da si vrne nazut si rekol: Kej ti gjavol dence tuva, p i jaska da ti gu beram gajlete sea. Aj krši noga i glava naka, samkin namam druga rabota, tuku tep ći

nego, ud dilako gu zaušil i pu malce, pu malce, pudzadi drvete si ja puščil rkata za da mu ja zeva kalčkata, ama baš tegaj Arapinut si razbudil i ud kak gu pikasal še saka da praj mu vali: Su takve red ne ja dubivaš kalčkata, tuku aj neka ti bidi prestanie va pt, ama za druć pt nema prestejne. Tegaj detete mu ričče za šta rabota, kak še e i kega mu kaža et vradzite mu ja sakat kalčkata, Arapinut mu veli na de

detete: Nege losma rabeta! Ći ti ja dadam sabjata, ama ako mi ja denciš na filjam car ćerka laf da nema kate nišće ći tija dam. Lele mar majke še e ve taksirat še mi najde? Kak ći si odi duri tam na ve dilečen pt? Nema fajda ći si odi, neli mu dademe laf na tatke mi?

Detete odi da ja kradi carevta ćerka za Arapinut

Bez da gubi nego vreme detete si kačuva na kejnet i trgnuva prapsa nakaj caret še imal nego lačna ćerka. I taka pu nekolku miseci patuvajne, su nego mki, stignal blizka da carcketa palata. Ama sea kak ći praj za da dej du carevta ćerka? Nej, si rekol detete. Vadin nama vreme za va rabeta da si zafatam, tuku utre da vidam nekk. Sea pala da najde kujća za da prinoćuva. I tuku si čudiše na kaj da odi, ete tija adna stara baba, p mu detete:Dobra večar sinko, da ne palaš nešće kujća za prinoćišče?Sakam babe, sakam mu ričal detete . Ej, bre sinko gade de ela kaj menka va večar, jaska sm nego sirumaška, ama ete nistarite sme žaljoviti i ne ni kajdisuva da ustajme čuži ljuge na ptut. Spelajte nego babe, šem etaka jaska ti sm na gosti va večar, p ći jajme šo ći daj gosput sfalju va ud kejnet i odi kaj babata na gosti. Laf muabet, laf muabet dešle na lafet za carevta ćerka. Kega mu kaža detete oti za nea e dejdem i ja pita babata su kakve red ći meži da ja krade, babata mu ričela na detete: Puli sinko, ama detete mu dadel nego slatć na babata, kega ći ejš utre u carcketo dver, pišim ći pitaš šo trebuva da praiš i se še ći saka caret ći si vriš kaj menka, a napkumta ći vidime še da rabetime. Debre babe, jaska sme tepka ći ti slušam i nikuj druć. Ošće sabajlinut utreto dem dem, stanuva i odi kaj caret za da vidi su kakve red da si seva ćerka mu. Arne ama še tuku vlizel u ntre, kaj caret, še da vidi.Adna gulema niža ud kejlja plna su glavi ud umreni. I ka gu videl varet na detete mu veli na detete: Ej junače, junače i puliš vija glavite še visat na kejljata? I ti ći ejš na vragut

ake ne pugediš še ći ti kažam. Ama ake si majster da puge sm oti ti dojde za m
mojta ćerka, p jaska ći tija dam za niveata. Ama adna ćerka še imal, kapka natinaa. Debre
care, še e va rabeta še trebuva jaska da ja pram? Mu ričel deteto na caret. Ete še e, mu
i caret. Še puliš li ve direkut še e pred tepka spresteen?- Ga puljam, mu udgaveril deteto.
E togaj, ći zevaš adne čipčak plne sa veda, ći gu klajš u adna tepcija i ta da bidi plna
su veda, a napkumta ći i klajš dvete na glavata i su nih da si kačiš na ve direkut, ama da
ne ti si isturi ni adna kapka veda ni pri kačuvajneto,
mu veli caret: Ame adna kapka da ti kapni, i ti ći ejš kajše utidija vija drudzite momčij-
na i puliš li ? Kačuvajći mu su prstut nakaj zakačenite glavi i naredeni na kojlajata eku-
lu carckate šadrsvan. Ej, care jaska sea sm nego izmeren i nameżam da ti kažam na adnš za
va rabeta, tuku utre ći dam bas drage za da ti javam.

Ud kak vide imxxxx razbra kak še e rabetata, deteto si vrna kaj babata i mu ka-
žal za se še čul, videl i še trebuval da praj za da ja zeva
ričela na deteto: Ej, kusum šam e takva rabetata, carevta
kažam, ama puli na nikuj da ne kažiš oti da ti si fatimx mu veli babata. Ti
ešće sabajlem ći ediš kaj caret i ći mu kažiš oti mu si nafaćaš za va rabeta, ama neka i-
ma i drudzi ljuge tam da ti si najdat kate kifili.I tman ći gu zevaš čipčaket su veda i
tepcijata i ći i klajš na glavata, tri pti ći si rečiš su umet: Gospodi zamrznii, gospodi
zamrznii, gospodi zamrznii. Tija na adnaš ći zamrznat i ti ći si kačiš na direkut, ama p-
red da ja puščiš krajnata noga, koga si sfaljuvaš, ti ći kažiš: Udmrznija, udmrznija, udmr-
znija, a napkumta fatija tepcijata i čipčakut su rka i daj muj na caret. Ete ake mi čujš
na menka i napraviš taka, kak ti kažuvam jaska, ni laf da nema deka carevta ćerka pud miš-
ka ja imaš. Eh, meribabe ake va rabeta mi si pugedi, u zlato ći ti zarijam muričel deteto
na babata. I ešće su usmuvajne deteto kinisal i utišžl kaj caret i mu veli: Jaska care
dojdeh i asr sm da si kačam na direkut, ama donci i drudzi ljuge da mi bidat kate kifili.
Caret tračil deka detete ne ći meži da ja svrši va rabeta, mu kažal na nego ljuge da dej-
dat tam za da si puljat sair. Arne ama tuku še si subrale ekulu dedetv i mu i dadele čip-
čakut i tep
ket, bez ni adna kapka veda da kapni ud tija raboti še i imaše na glavata. Denak, lafot m
babata, gospodi zamrznii na istina mu ispadnale. Caret i en kate skovan ustana kega deteto
utide kaj nego i mu ja dade tepcija i čipčakut plni su veda. Togaj mu veli deteto na ca-
ret: Jaska sm asr, care i ti moljam daj mi ja ćerka ti za moja nivesta.
Ko car mu padnal [illegible] na adnš da kandisa i da mu ja dade ćerka mu, ispadnal pred dete
to i mu veli: E, džanam, taka ni beše lafot, ama ake pugediš ešće adna
laf ćerka mi tvoja e. Da čujam care še e va rabeta [illegible] da ja pram pud tvoja zapuved, mu

rekel detete. Sakam ve direkot, šö si kači da sečiš sme adne manate, a jaska ći ti dadam kak
va sakaš kalčka ud mojte mazi i ći ti puščam ti sam da si udberiš kalčka. Debre care,
ama vadin va rabeta jaska namežam da ja svršam eti su nege izmuren, utre tuva su i ći si ja
ubidam silata. Kandisuvam mu rekel caret na detete. Aj, meri babe ake i va rabeta mi si pu-
gedi, alal ći ti činam parite še ći ti dadam, si peren gejsko eg rgjasa.

Detete kato petrisen ud radus si gu vjanuva kojnčite i trča prae kaj babata i
mu veli za sta rabeta kak še bila. Dadeka am živa jaska, bre sinke, ti ne beri gajle mu ve-
li babata na detete. Caret ti kaža deka ći ti pušči u nejnte azni za da si udberiš takva kal
čka, kakva ći ti si fati na tvojta rka, ama ti nema da puliš da zevaš neva i
strebrina ili zlatna kalčka, tuku tam puzadi vratta caret ima adna stara, rgjosana i štr-
beva sabja. I pri udbirajnete ti ći mu kažiš na caret deka ta kalčka ti si faća na rkata i
druge nišče. Ste ći ti vikat eti ta sabja ne čini i eti ći bidiš utipam ud caret ake na gu
sečiš direkut su adne manate za da ti kandisat da ja ustaviš ta i da zevaš druga. Kaži ba-
be, kaži i ete ti kelku sakaš zlate. I faća mu taruva adne kup zlate na skutet na babata.

Kega razbra za celta rabeta i deka prvne trebuva da šeta niz mazata i da puli
drudzi kalčki, za da izgubi dira i gje masna ne mu si faća sekuja kalčka ne nejnta rka, eš-
če rane dzastrata, na drugute den, kinisuva i mu edi pak kaj caret. Zdrave, žive care mu
veli detete na caret. Ete jaska pak dojdeh da si gu ubidam kametut, ake si čini sebap da
ja zevam tvojta ćerka za žena. Bujrum, junače ete vlezi u ste azni i udberi se kakva sakaš
kalčka, ama čudise arne ake gu prisečiš direkot sme su adne manate. Detete vlizel u aznite
i ka vrtel ka sukel, fati adna kalčka pušči druga, fati strebriva pušči zlatna, ne da ne,
nej kabalj da mu fati sabja na nejnta rka. Ama ste najgulemi zaabiti edat i gu pratat, p i
mu veljat: Zevaa bre va kalčka nege e jaka, nege e ostra, nija ti žaljame da ne ediš kaj
utišli i drudzite kato tepka. Ama detete živ uva, tuku sme
pametuva za babata i skrišne napuljuva nakaj starata i štrbljata sabja še beše kladena pa-
kega dojdel pudzadi vratta
dzadi vratta. Na kraj mu veli na caret i drudzite zaabiti i gulamci: Ete sme va kalčka mi
si faća na mojta rka makar da e stara i štrbljava. Bre nemoj ta sabja ne čini, jask ći mi
ješ i ti pu vragut, mu veljat ste še bea tam, ama detete a klade u rka i nikk ne ja pušča
ta pasta rgjosana sabja. Ka videle eti detete ne si dava i ne ja pušča ug rka kalčkata na
dadele izim i ste pak zajdne ispadnale i utišle kaj direkut. I ešće ne stukneni arne za da
vidat kak ći si asarisa detete za da mane, a kreva desnata rka i ka mu dava adna na tg di-
rekut, kato pras gu iseče. Tegaj si vrna nakaj caret i mu veli: Care, care ake imaš ešće
adne takve direk dajmi gu eti sme su adne jaska nišče ne pikasah. I sea, tračam eti ći ne-

maš še druge da kažiš i deka sea ći mi ja daješ više ćerkati. Caret ka videl eti detete i va rabeta ja svršil, safatil da si peti ud obrah, inat ili kak sakaš reći. Eh, bre junače, mojta ćerka, mi si puli deka ći ja zevaš, tuku aj, ake sakaš ešće adna lesna rabetička da š svršiš i napkumta više tvoja e, ma rekel caret nadetete.Debre care, da beh jaska na vaštem meste nemaše da ja pravem va rabeta, tuku kate car, pak ći vi gu prem ćefet i pak ći si ubidam na sè še ći mi kažite vija. Puli vaka mu veli caret na detete: Mojta ćerka jaska ći ja skrijam tuva, u carckete dvor nekde i ake ja najdiš kaj ći bidi skriena, davam klętva pred ste še sa tuva, p i pred tepka deka ćerka mi ći bidi tvoja. Ama va rabeta nema da bidi vadin, tuku utre ći dojš. Taka neka bidi care i na ve kandisuvam, ama i va pt ake ne mija dadiš ćerka ti, da znajš deka namesto mojta glava, sea tvojta ći visi na kojljata. Zdrave, zdrave i detete nazut edi pak kaj babata i veli: Babe sea ti i gospod eti jaaka i pokraj te te še za dvete rabeti gu nadelih caret, pak ćerka mu ne mi ja dade i mi riče eti ći ja skrib u nente dver i ake ja najdam duri tagj ći mi ja daj. Ake babine, ake nim si plaši i va rabeta ći ja svršime. I ete kak mu veli babata na de
ći ejš i su nivesta pud rka ći mi si vrgniš. Detete izvagja i mu turava adna terba zlate u skutet na babaša. Eh, mori babe ake bidi naistina ve laf še mi gu kaža sea, nikagaš nema da ti zabravam, a ti zlatko ći si naživiš u va dujna, dudeka im jaska šiv mu ričel detete na babata.

Koga umna arne mu veli babata na detete: Slušaj cinke, carevta ćerka ći ja skrijat i ći ja zadzidat pudsadi prnata i najgulemta vrata, ama ti ći šetaš niz celte dver i ći prajš gjea nišče ne znajš. I kak ći šetaš, šetaš nakraj ći trgniš nakaj va vrata še ti kažuvam jaska, ama ći gu pratiš debre caret eti koga ći šetaš niz drage meste caret ći si raduva, ama koga ši nabližiš tam, kajše e skriena mojata ćerka, on ći safati da pežltuva i da pecrvinuva. I ake ti kažat deka, =ete niz celte dvore šeta i ne najde i deka na vratta nišče nema, ti nema da si kandisaš, kusum, eti tuva duša si deli. Ti tegaj ći mu kažiš: Ete tuva e vašta ćerka i pred tepka neka safatat da kopat. Alal da tie mori babičke, še tulku sakaš da mi utkiniš ud mkite i mojte živet mu veli dedete na babata.I taka, efendim,utre na sabajle mu edi na caret.

Ka gu videl caret na detete radosen, radosen ispadnal da gu priča ka dedete, tračejći deka va pt ne ći meži da pogodi, demek, ne ći ja najde skriena mu ćerka u dzidet.Caret i sea ne bäše sam, tuku su nego bea ste drudki zaabiti še sekuj den gu čuvaja nego i pulile se še praj i rabetil detete. Tamam vlizel u dverut detete caret mu veli: Ete ćerka mi a skrihne u dverut i ake ti vadin ja najdiš, više tvoja e i alal ne ka ti bidi.Vaša puvelja, mu udgoveril detete i safatile da šetät i da ja palat skrienta carova ćerka. Arne ama detete rabetil i pravil se kak še mu kažala babata safaćajći da pala pišin

ud drugate kraj na carckete dver, a caret plne su radus sme si putamevaše pud mastajći. Aj-
de, ajde, tuka čepni tam udri, vrti sukaj, vrti sukaj ja nema xxx nigde na druge meste. Ar-
ne sma koga dešle du najglavn
ti žaljam, sma še da pram koga nameža da ja najdiš Kerka mi? Ej, care dur bakla de, jaska e
ešće ne sm ispadnal nadvor ud carckete dverišče i mi si čini deka imam prae ešće da palam
dudeka sm u ntre. I ešće lafet nadveršen trgnal nakaj še bila skriena nejta ćerka. Ka videl
caret eti dete to edi prae nanaka, zafatil da pežltuva i da pecrvenava. I taman dojdel du za-
dzidante dzid detete zastanal i mu veli na caret i na nejnte prijateli: Ete ja vašata ćer-
ka care i vija p
va. Togaj tuka še zafatile da kopat, ete tija kaj ispagja carevta ćerka trčajći prae kaj de-
tete i zafatila da mu ja stega rkata. Togaj caret nemal še da praj, edi kaj detete gu puzd-
ravuva, gu prigušnuva i mu ja čistusa ćerka mu. Drdite nejni prijateli ne bea u ćef i pu-
lija nastrana, sma se bede bez fajda. Napkmata si kačuvat gere u palatata, ja udrija banda-
ta, demek svrkite de, i zafatija gezbite i šćembušite i te sme u palatata, tuka i u celta
država.

Detete ja seva carevta ćerka i si vrnuva nazut

Ud kak svršija gezbite i svadbata, pu nekolku dena, detete mu veli na caret: Dede car
re, nim berigajle za tvejta ćerka eti jaska ne sm koj znaj kakve dete, tuka sm carev sin i
edne den se ći znajš za menka i za živeebt na tvejta ćerka. Ud kak beše se azr, pak su svir-
ki, su radus i plakajne detete, sajdne su nivestkta kinisaja za da si edat kaj še trebuvaše.
Taman kisaja, caret izvadi ud aerut dve najarni kejna, mu dade na dvete pu tri magišnarcki
arej, i natuvari su najspi nigjafi iisprevedi dunekde i si vrna nazut. Katrete dete! Žalna-
ta divejka! Arne si najdele i dvete lični kete kapki, zingini še ne trebuva pejće, sma za km
koge? Namesto nege Arapinut trebuva da si raduva sa dna pusta sabja, še mu ja palaja vradzi-
te- natimaj. Koga čuvek si ima mka ne puli na nišće, tuku sme da si kartuli ud nea, a carev-
ta ćerka neka stane kurban na dajnata. I taka, ptuvajći nege dena, stignale kaj Arapinut. Ke-
ga videl Arapinut še da vidi! Carevta ćerka bila telku lična, še dari zdrekot na ečite mu si
fatil na Arapinut. A poblisku, a poblisku Arapinut ispadva da i pričeka, sma ka gu vide na de
tete nege nažaljan, mu padnal greh i mu veli: Čjunki i naddeli ste teški mki i dojde du ve
deridže, alal neka tie divejkata, eti jaska neam za mea i ti prostam sa se kate na vredin
junak. I ne sme te, tuka sea jaska ud se crce ći tija dam mejta sabja za da mu ja dajš na
tija klnati vradzi za da ti dadat ugldalcite nazut. Ka i ču vija lafevi detete, litna ud

radus, kutreto i na adnŭ mu dojde-[illegible] na um kak si pozdravuva su tatko mu i kak mu gu da
va uglidalte. Za ve arnb še mu gu pravil Arapinut, detete mu si blagudaril i ud kak si poz
dravil, kinisal da odi nakaj vradzite še bea preko rekata i gu držija uglidalte na tatko m
mu. I taka, pu malce vreme, stignale u sinorat na vradzite i ka videle tija deka detete
me ja nosi kalčkata ud Arapinut, mu gu davat uglidalte i pu nekolku minuti vkt, sija zeva
ličnata nema pud rka i si kinisuvat prae nakaj rskrnicata, domek na mestoto kaj še su brat
ćata mu si razdilile.

Detete, mladoženic si stretnuva su nejte bratća i nejnte leše puminuvajn

Šem gu klade uglidalte na rka i si zakandisa i su cerova ćerka, lična kato angel,
detete kato strela letaše za nakaj dema, oti viće i mu si imaše stimnete ud nki. Ama koga
ftasale na rskrnicata i gu putkrinal kaminut, koga puli dvete prstejna stojat pud nego.
Ej, meri katre mlade i zilene, mu veli na divojkata, gibi na nivesta mu: Jaska imam da pa-
lam ešće dve mina bratća, p sea i nih trebuva da i najdam i ste zajdne ći si vrnime dema
kaj tatko mi. Aj sedi ti tuva i pasi gu kojnot dur da si vrnam. I ešće lafet na durašin, k
gu budnal kojnot i famfanija stanal. Ud pišim utišel pu vterete btače, bidejći te pt bil
po šubelija za životet na brat mu. Da ne a dlžime nego, ka vrtel, ka sukal, tuva ći gu naj
de, tam ći gu najde, koga puli ud dilekoxxx adno kojn pasi u adno malečko urmanče. De pob-
lisku, a poblisku koga puli še da vidi?! Brat mu ka si izdalžil pud adna senka, azr da um-
re ud ghad. Togaj si sfaljuva brgu, mu dava voda, a i malce lepče i ud kak si skutilavil za
fatil da gu pita kak puminal za bréme na nejnata razdelba. Brat mu mu ričel: Nišće brate,
ći si us remime pred tatko ni i jask telku je si mačime i telku pari še ardžime, a nišće n
ne pravime. Ajde, ajde stanuvaj brate da gu najme postareto bratče i ne beri gajle za niš
će oti rabeta e maridena i natukmena. Gu najdoh uglidalte duri i snaja ći mu nosime na tak
ko ni, mu rekel ve xxxxx najmaleto vrag. I ud ka si razbrale koj kaj da fati, za da gu naj
dat i postareto brat, si razdelile i kinisale pu dirta. Strednete brat meži utide malce pe
nanaka i koj znaj kaj mu si kutna da spie, a kutrete, najmaleckete, si skapal šetajći dur
da gu najde i na postarete brat. Koga na xx adno meste gu stretnal, še bre brate, ne sme
še ni adno parće zlate ne ustanal kaj nego, tuku i pes nemal še da fati ud nego. Ama ve kŭt-
re i na ve brat mu pomužal da si skutalavi i ud ka si dujdel na sumlukut, trgaja nakaj rs-
krsnicata, gibi nakaj mestete še trebuvaše da si najdat. I na ve brat mu kažal deka gu naj-
del uglidalte i deka ći si vrnat kaj tatko mu i su snaja. Ama ne bile baš taka kak še tra-
čil i belel najmaleto bratče za nejnte bratća. Ete zaščo: Koga ftasale na rskrnicata i vi-
dele deka naistina najmaleto brat gu najdel uglidalte i si najdel nivesta še ni na sme ne
videle si začudile, ama nego gu kakandisale na majmaleckete brat mu. I ne sme to, tuku sea pa-
lat i čare za da gu rasipat nejnte bratče za da tija zevat afirum i brae ud tatko mu.

éte šó stukmile: Tám, négde blísku, imál adnó bunár, ama bil nógo dlbokoi idvaj si dzir-
tal veata dsle. Šó tí práat séa dvéte bratća? Si izlafuvat árne , nastrána, gú víkat brat
ma i mú véljat: Brate, brate níja sme nége gládni zá véda i dar dá ne sí napijme nígde né
édime úd túva. Éte, túva íma adnó bunár i dá vídime munasíp kój úd náska ói vlézi dá izvadi
véda zá piejne i zá péjne ná kejnata. Tógaj najgulémete brat rékel: Jáska né ám kriv šé ám
najgulém i né trebuva dá vlézam jáska dá naplnam véda zá pemalite bratća.
kaži? Éte najgulémete mú praj izmét ná pemalite bratća. Stredñete brat i én stanál i mú véli
na najmalečkete brat: Brate, brate i jáska ne ám kriv šó si najmál ud náska i, mi si čini,
déka ná tépka tie redud dá vléziš u bunárut zá dá izvadiš véda zá náska i zá kejnata. Šme
té gajle neka bídi mili bratća, rékel tógaj najmalečkete bratče. Jáska víće ám kajlj krf da
prelj am za váska i za nášte cársve, a kámo li úd adnó bunár dá si isplášeme. I úd kák naj-
déle nekuj furtémi ili nekuj skrábi úd lezánki, si vrdzal najmalečkoto brat za puluvínta i
vlizél u bunárut. Árne áma, tuku šé naplnil su véda buklata i sé kačil dn četrata ná bunárut
i zéle i si napíle dvéte bratća, ma já sičéle furtémata íli skrébata úd lézata i áuf prán-
déle pagja té kútre u bunárut. Tógaj dvéte,pestári bratća, si já zévat nivestata, uglidálte
i drudzite nigjafi i zlato, si kinisúvat i stignále prae dóma káj néjnte tátke- cársve. Á-
ma ta kútra divejka já zaklnále déke áko kaži nešće ná cárot, demek ná tátke mú ná décata
éti majmálete bratče gú puščíle u bunárut, párče pú párče ói já drébat.

Kéga ftasále u néjnte cársve i kéga i vidé tátke mu, ispadál nadver i plakajći
sl i baknuval. Cárot ošće pójće si izradnuval kéga videl déka mu gú nesat uglidálte i nivés-
ta kato kápka líčna. Árne áma kéga videl déka adnéte dete, najmalečkete gú néma i pitál dvé
te sinóvi: Míli méi, šé stana sú najmálete sin i vaš bratče? Ej, tače ija bídite živi, én
zagina u adná kavga sú adné Árapin i néma dá si vrni víće. Tógaj ná cárot mú padnál nógo
žalj, áma nemal še da praj, tuku mu véli ná sinóvte mu: Gospod neka gú prosti, šó da praj
séa, vija da mi bídite živi i zdravi i ćerdesmi. Ej e, séa, šem dejdé taká rabétata, tré-
ba da si práj svadba, áma da vídime zá kégo ói bídi nivéstata? I éte šé tí právat: Si fatí
te ždrepče i mú padnal da si vénča sú nivéstata pegulémte brat, áma nivéstata nikk né kan-
dísuva ni za adnéte, ni za drúguto, tuku mu véli ná cárot: Ustavejtime málce da si pučúdam
s napkumta, šo ói stáni. Árne mú rékel cárot. Taman ói dój vré-
mito i nija du tógaj da si azarísame.

Dá vídime séa šé stanuva sú najmalečkete bnat šé padna u bunárut

Te kútre, ka padnál u bunárut né si udavil, tuku ustanál žív éti bunárut nemál nége
véda. I idé kak puminal nekuj den, a én sme vikal
évcite i kéga čúl déka nekuj víka u bunárut, ná ekr adnš naégja adná furtéma i gú izvágja

ud bunarut.Tegaj deteto mu dade se šo imaše vrs nego i ud kak mu si zablagudari, kinisa d
si edi doma. Arne ama, šo veljat starite, najmalečki te sa živi vradzi i nego itri. I nemest
da si edi prae doma, on odj u ta kasba kaj še
ke kalfa na adne tirzija i ud tam ja pratil sta rabota šo stanuval u palatata, ama nikuj n
znajal oti on e carcki sin.On tam rabotil sme za lebot i kato kalfa bil i nego pti izmaču-
vaj Arne dur bil nego umen i nabrgu zafatil i stanal dobar kalfa.

Koga puminale tri miseci caret ja viknal nivestata i mu veli: Nife, mi si čii
deka e vreme da zafatime svadba da prajme oti vktet si vrvi i pojće ne venčani ne trebuva da
vi držime. Ama vu te vreme divojkata nikk ne mu si pudadela na, giti, mamčite. Tegaj mu ve
li divojkata na caret: Arne care, i jaska veljam deka taka e, ama ake mi prajš adne fstan
kato slnce da grej ći si venčam, ake ne jaska nema da pristanam da si venčam. Da vidime ni
veste, šo nameži nija da prajme? Cela dujna ći ja privrtam i se šo si palašći gu prajme.

Ošće sabajlinut, drugute den, i vika ste tirzii ud
adna nidelja ake ne mi si praj fstan da grej kato
rite tirzii si subrale, ama šo fajda?- Koj meži da ti praj, da ti sii takve fstan?
ste ispadnaja su navideni glavi nadele i ni adne na mu si zafatil da mu kaži na caret deka
ći bidi va rabota.

Koga si vrnal nazut, majsturot na kalfata, demek sajbijata na najmalečkoto carev
sin, kato su kuršum bil udrem.Sakldisan tolku, šo ne trebuva pojće. Koga gu videl nejnte k
fa, zafatil da gu pita: Šo ima majstore še si taka sakldisan? More aj manimi si ud tava i
mi pitaj pojće oti arap mije rabotata. Na menka glavta na kol mi visi, a ti
koj znaj su šo ći mi pumogniš. Ama koga zafatil pak da gu pita na majstorot mu si dideal i
mu kažuva kak še e rabotata. Koga nauči deteto deka carevta snaja mu palala ud caret fstan
da grej kato slnce,mu veli na majsteroet tirzija: Slušaj majstore, za va rabota ič ne b
ri gajle, nego lesno ći puminiš, ti ći gu zevaš najgulemto bakšiš ud caret. Abre kak ći gu
zevam bakšišot koga aber nemam za va rabota? - mu veli majsteroet na detete. Jaska še ti ve
am majstore, smo ti kupi nekuja oka urej, nekuja oka med, pet oki Svinsko-Gurgino meso i bel leb za pet
dena, a ti bidi bez gajle.Bre aman da me mi klajš u prinka i da mi zevaš decata na šija, kaži
mi su še ći ja prajš ti va rabota koga nija nemame takva ruba.
žal jaska oti nema da ti izlžam i bidi saal amna vera spritu menka. E, tegaj taka neka bidi.
I bez da gubi nego vre, mu nakupuva
Prvnoto den majsteroet ne ni mu
nego i mu veli: Šo veliš, kak ti edi rabota junače! Nego arne majstore, mu veli detete.

Koga fleva majsteroet u udajata kaj še beše dete, še bre brate, ni igla nemal ni krpa vide
del u ntre. Abre taka
Tuh, bre jazk še taksirat mi najde! I ne mi stigna deka jaska na bisilka še ći edam, tuku
ve pozivenk i beza ći mi bie. Budla glava jaska, kupi si [illegible] i jadi, jaska i taka, itaka ći
umram, p za še druć da megjam?- si rekel majsteroet su umot, Arne sma dete, pak gu kandi-
sal nejnte sajbija nekk i pak zamelčal. Utre denta majsteroet ešće perane stanal i utišal ka
j dete, sma gu najdel pak taka kak še beše na nvčerašnete den, a sea ešće pejće si zanaj-
vil, p duri i zafatil da gu pcue na dete. Te kutre pak si ebidel da gu smiri, sma mastere
rži ne si drži, ći gu sutepa na dete. Asal koga dojde krajnata vičera, majsteroet duri bi-
silki i greb išča zafatil da sunuva ud starh. Usmna. Majsteroet sea ešće ud crna zera edi
kaj dete i zafatil da mu vika deka ake noj azr fustanet džamden ći stani su se nege vadin
Dete bez da si mrdne ud mestete mu veli: Majstere, za koj saat gu sakaš da bidi azr fus
tanet? Du devit saatet ake ne bidi azr, jaska viće sm stuknen za bisilka mu udguveril majs
teroet. E, tegaj ti ela u esm saatet da si gu zevaš te še palaš. Na majsteroet viće ni veraxm
mu ustana, sma ni duša ud nege ustana. Trite saati trista dena mu si videa i pepet bivel mu
si puliše. Arne sma koga edi na vremite še mu kažal dete i koga vlizel u udajata, še daxm
vidi bre brate?! Koga ti gu izmaknal adne fustan, tračiš istincke slnce. XXXXXX Tegaj majs-
teroet si izdišal i mu ričel na dete: Alal neka ti je mlekete še si gu cical i prosti mi
še telku vikah pu tepka sinke. I taka gu zeva te paleno fustan i trča prae na caret. Koga
ispadnal caret še da vidi?! Fustanut beše ešće pearno i ud slncete i u čude ustana kak me-
šal tirzijata takva rabeta da izmisli i da šie. Ošće na minutta edi kaj nivestata i mu veli
Kte ti gu fustanet še gu sakaša niveste, sea tvebuva da zafatime viće su svadbata. Divojka-
ta ka gu videla te paleno fustan si ričela su umot: Živ e mojte mamče, taku aj da vidam du
kaj ći edo rabetata. I koga caret mu rekel za svadba da zafti, divojkata
bave care, sma ake mi si šijat ešće dve fustani, adnete da bidi akte misičina i adnete kate
more, ći kandisam da si venčam ake ne nišće nameži da si praj bez tija dve raboti. Tveja
puvelja niveste, se
druge tiljal, ajde pak i subaruva ste tirzii i da pala koj ći ispadni majster da mu i šijat
i vija dve raboti. Ka čul dete pak mu ričel na nejnte majster: Mi si čini deka brm sea
imaš vera na
Za da ne ja dlžime nege rabetata, dete mu pusakal pak takva punada
nete fustan. I koga na pette den bea azr i vija dve raboti, demek fustan kate misičina i
druć fustan kate more, majsteroet mu i nosil na caret i zel nege gulem bakšiš.

Koga vědela divojkata deka ste tri urej, mu ispadaja na migdam, da rečime tija urej še mu i imal ždademe tatke mu koga si oddelile od nego i koga bila benli deka dettte e živo, mu rekla na caret: Vija arne mi gu pravite ćefot i mi i pravite ste fustajna še vi pusakah jaska i da mi prostite še ešće nešće ći vi palam, ama tračam deka i va pt nem da mi gu skršite ćefot oti va rabeta še ći ja palam jaska i za vaska e arne. Šne da čujm niveste še sakaš, a ti bidi bez gajle- caret e vredin za sè da svrši še palaš ti. E, šem e taka, jaska sakam da dej i da gu vidam čuvekut še i šiiše vija fustajnata za da gu i j ka daruvam su nešće. Oti da ne?- mu rekol caret. Ošće na minutta i viknal carcite zaabiti i mu naredi da odat da gu viknat majsteret še i šiiše ste tri fustajna. Tija ešće ne stanat majsteret mu utidija na dućanot i od kak mu kažaja deka caret gu vika, stanuva i di zajdne su nih. Koga utide kaj caret, divojkata mu veli: Majstore, sakam da mi kažiš p rekoj i šiiše vija tri fustajna? Dilgam mi pitaš meri niveste jaska pre ći ti kažam. Ka menka imam adne mlado kalfa, ne gu znam od dekae, ama nego vredne dete, ima adna gudina raboti sme za lebot, a nikk pari ne saka od menka. Ete te dete i šiiše tija tri fustajna za tepka. Spulajti da mi si živ i zdrav, mu veli nivestata. Togaj mu veli na caret:Vi me ljam, Vaša puvelja e ako meži da gu vidam ve kalfa, še naistina mu i šil fustajnata na m jsteret, p i na menka. I va rabeta i puvelja ći ja sterime, niveste mu veli caret na div jkata. I taka i viknuva nejnte zaabiti i mu nrčuva da odat da gu demcat dete še i šie fustajnata. Ajde pak tija kutri oda nazut, gu naogjat dete dema i mu veljat: Imate zap vet od caret brgu da dojš kaj nogu da ti kaži nešće. Togaj dete mu veli: Šem caret ima telku zort, en neka dej tuka, a ne jaska kaj nego. Ste lujge si začudile koga čule takvi muabeti ug adne tirziicki kalfa, ama i si vrnale i mu kažale na caret deka ve čuvek ne še ne ida, tuku nrča koj še ima mka te da edi, XX domak vija da edite kaj nego. Bre, d mek en ći mi zapuvedi na menka a? Brgu da mu kažite da dej tuka za pet minuti muvle, e rag ći gu mesi naka. Toga zaabitite si vrnale pak nazut i su gulemi meljbi idvaj gu ka disale da trgni pu nih.

Koga stignal u carckete dver, ste XXXXXXX XXXXXXX ispadnale nadver za da vi še čuvek e ve majster še mu ši takvija ubavi fustajna, ama togaj ispadnale i dridzite d pogulemi bratće na detete. Divojkata ešće od dileke si frlila na vrs nego i zafatila da plaka. Caret gu zel šubo i si rekol su sklet: Aj, majkat, še e va rabeta sea pred menk pred decata na čuže mž da baknuva? Čudejći si taka caret, divojkata gu ustava detete i veli na caret: Vaša puvelja care i tatko, vi meljm da i pštate vašte dve pogulemi sin prae da vi kažat, kde gu najdea uglidalte, od deka mi sea na menka i kde gu frlija

i gu puščija nej
ud strem i strah
care, care i česme tatko, na menka nege mie žalj še stana va rabbta, sma istinata trebuva
da ispadni na migdan i desta viće si lžahme. Na caret zafatil da mu si
re i zafatija mornici da mu lasat
te, moljam, kaži mi še e va rabeta še stana, a jaska nišće da znam? Tače, tače, p ve e
tvojte sin, najmaločkete, še ti gu najde uglidalte,
cke destojnsve,
gulemi bratća si izlafija i gu puščija
nih i za kojnata i ve e istinckete moj mž ud sea nanaka. Ama koga divojkata zafatila
lafe vija laf
Caret ud kak jaču arne divojkata, si dobližil p
afatil da i pita:
nege gu pita: Istina e li deka ti
i prikkopcana i še ti frlile
le: Istina
ja napravihme. I ešće tija ne svršile
deka mojte bratća napravija gulema greška spritu
uglidal
jdne da si vrnime i koga umiraja za adna kapka veda vli
veda, tija istikli mi
bea uglidalte i va ubava i pitimija divojka. Ama se neka bidi kat
oga na
ivi sinevi da si ubesat, kak še i bea ubisemi.
Ud
ati svadbata i džembušet u celta država, sma na svadbata deteto ne zabravilxxx da i pukani
a babata še telku arne mu pravila i na uvčaret še gu izvadil

SIRUMAOT SILJANEC I TRITE LAŽLIVCI TUDŽARI

Si bil adne nege sirumah siljanec i imal sme adna žena. Nejnte nivimx en sii eral
me su adne vel i adna magare.
lina ći daj, kutriet
len mu velâ na žena mu: Meri žene ne gu prudavame ve velet a upime malce žite

najájme brm ná čísto leb?! Áma tó pústo vól,óti mú beše smo adnó,beše tólku svrnáto,šó idváj udél úd méso.Ábre mžo, šó mí pitaš ná menka?neli si mž í ti ja vódiš šte rabóta i gajlé ú kujćata? Prudáj go i kúpi šó sákaš, a pókraj tepka i jáska béljćim ći ksnam néščo. I taká ušče sabájlinto ná drúguto den, si gú vjanúva magarénscito, si gu vrdzúva vólot ná samárut i kinisúva za ná pazárut.Túku šó kinisál i ispadnál nádvor úd sélto,gú stretnále trí tudžári i ká vidéle déka vóloj nógoj dibélo mú rékle ná siljánicot:Kde ójš bre čičko?Ná pazárut za da gú prudaj vólot,udguvoríl siljánicot. Áma svrnát vól imaš mášala! Mú rekle tudžárte. Sé múj árno i nógo pójće pári ći fatiš,ti čičko,áma smo áko vó vól bídi bez rugóvi. Bre,démek,takáj á?- velí čičkoto i bez dá gúbi nógo vréme,si sfaljúva úd magárto,múj séči rugóvte ná vólot i si trgnúva za ná pazárut.Ajde,ajde málce ponanáka tudžárte si ublučéle sú drúdzi rúbi,mú ispágjat pák pred siljánicot i mú véljat:Kde ójš bre čičko?-Ná pazárut,mú rékol pák čičkoto,ći gú prudám volot.Árno i nógoj svrnáto vól imaš,áma smo adná maána ima čičko,mú rekle tudžárte.Ako múj séčiš ušite ći zevaš nógo pójće pári.Čičkoto tógaj si sfaljúva pak úd magaréncito,gú izvágja sórot i múj séči ušite ná vólot.Árno áma,taman ftasál blísku dú pazárut,tudžárte pák múj ispadnále nógo i mú véljat pak:Za kde bre čičko ójš?Ná pazárut.Gu prudavaš lí volot čičko?Gú prudáva rékol čičkoto.Tógaj tudžárte mú véljat pák ná čičkoto; Sé múj árno i nógoj svrnáto volot áma áko némaše páška,nógo pójće pári ći zevaš čičko.Bez dá gúbi vréme i bez da mú si čúdi nógo,si gú izvágja sorčito i mú já séči i paškata ná volot čičkoto.

Kóga ftasál ná pazárut i zafatil dá víka za dá gú prudáj vólot čičkoto, ábre bratte, ní adnó muščerija né ispadnál zá dá mú kúpi vólot,túku smo gú pulíle ćorlimički nastrána.I kóga dujdél vrémito dá si túri pazárut,mú ódat tríti tudžári i zá nógo éftini pári mú gú kupíle vólot úd čičkoto,démek,gú izlžále kútruto čičko.

Ah, ah sinko majčini,šó mi storihte,šó pravihte?Em volot si gú mnčih,em ič pári né fatih.Áma čekajte,čekajte vija,ći ví kažm jáska ná vaska,ći doj red dá si gú izvádam í jáska ifćárot.I taká,si gú vjanúva magárto i si ój dómmo,áma babata níščo né mú kžuva.

Pú nekólku déna,si gu zéva magarencito čičkoto, si kačúva ná nógo i ódj pák ná pazárut,gjó,magárto dá gú prudaj.Ka stignál tam,ná pazárut,i zaušil tija klnáti tudžári i túku šó si nabližíle dú nógo,faća,si izvagja adná žlta lira i mú ja klava púd paškata ná magárto, a nápkumta mú klava i málce brnút ná nuzdrúnte.Magárto tógaj zafatí dá ćífe i ná adnš ~~isfrli~~ ja isfrli lírta tám naka,démek,pred tudžárte. Kóga vídele tudžárte d agai to zlato frlja úd nógo, gú pitat ná čičkoto: Šoj vá rabóta,bre čičko?Úd kde vo zlato?Šó mi pitat?Kóga púlite úd kde ispagja lírta?-mú rékol čičkoto.Gu prudávaš lí magárto čičko Šo?dá prudám magárto, a jáska dá trpam úd glad á?Víja vidéte smo adná kažm séa, mesto ći némam kde dá i klám parite,a kámo lí dóma šó imam.

Trgovcite ešće pejće zafatija da si vrtat okulu sil janicot i kej ud koj su nadavajne pój
će pari, zafatile da gu kandisuvat za da gu prodaj magareto. Koga vide e-
čali nego parisi pravil, gje deka kandisal da gu prodaj magarete i mu gu dava šme za edna
terba liri. Ama pred da trgni da si odi gu pitat trgovcite: Čičke, su še gu raniše
magareto du sea ti, šo ti davaše tolku pari? Ako sakate da vi dava pojće pari, jaska du s
ea gu ranim šme su pu adna torba proso i pu adna keva voda na večar, ama vija dajte mu pu
adna tenikija proso i pu adna arnija veda sekuja večar. Napkumta čičkoto si ja zel torbat
plna su zlato, si kinisal i prao doma si odi, ama edejći pu ptut sal dzirkaše nanazut da n
nešćo trčat pu nego tudžarite.

Ud kak si razdelile su čičkote tudžarite si gu zele magareto i su gulema ra
dus gu nesija u adne neve i zdrave ajer, demak da ne vlezi nekuj u ntre nećne vreme, mu k
vat adna plna tenikija su proso i adna arnija su veda, ja zatverile arne vtatta i si legn
vat su gulem mira da spijat. I ne šme te, tuku sekuj ud nih si pravel esap še da kupat su
tolku pari, šo ći kazandisat imesto kde da i skrijat. Su čudejnje i sunuvajne, gosje
i usmal, a tudžarite, kej su terba, koj su vrejća, stanale i trčat prae nakaj aerut. Amm
ama to pusto magare si najdel arne ubave i si napil veda, si nadul kate tpan i puknal
I kde ći edi da umre? Pudzadi vratta i ja zatvuruva.

Koga stignale tudžarite du vratta i taman si fatile za nea i nemožale da j
utverat, duvat i da vikat: Lele, ljuge ste aer nam
žime ni vratta da ja utverime. Brgu bltijte da ja skršime vratta i brgu da dencime keli d
gu kremime ste zlate. De, kape, demcele bltijte i ešće su prvnete manate, prilskale tij
pusti pleći ud nodzita ešće pejće si izraduvale i duri zafatile da igrat ud radus. Ama ke
ga epten ja utverile vratta, šo da vidat bre brate? Magarete kate kapcula naduen i nemest
liri plno aerut su gargalini ud kratroto magare. Ah, majkata šo ni napravi čičkote! Si rek
le tudžarite. Sea še si praj, bre bratća? Lesna rabota, mu veli nejnte glavatar. Ći mu ej
me doma i ći mu ja zevame dušata kate nišće. Ričeme stereme, rekle drudzite tudžari.

Drugute den si kačuvat na kejnata i odat prae kaj čičkote za da si gu izvade
ifćarot. Ama čičkote znaejći eti bez drugo ći mu dojdat na gosti tudžarite i ći mu palat
esap za lžata, si izlafil su žena mu arne i si trgnal na nivta. I šo ti praj sea? Urajći
si ja nvta čičkote, si našel dve zajčijna i si i dencel doma. I koga tračil deka ki dojd
nejnte prijateli, si zel sa nego adne ud tija zajčijna su nego na nivta.

Tudžarite stignale viće doma i ud ka videle deka čičkote nema gu doma ja pi
le žena mu: Strinko, kaj tie domakinot? Ej, tam na filjan niv mu rekla strinkata na tudž

rrite. Toga si vrnaja ud tamka i odat prae kaj uračut,
tuka?- mu veljat tija nameste dobreutre. Zaščo ni izlža bre čičko i ni kaža deka tvojte ma
gare dava nogo pari i te žlti liri mu veljat tudžarite na čičkoto. Si eram i si ja pu-
ljam rabotata, mu rekol bajčite. E, dobre nija dojdelme da ti zakelime ako ne ni idajš ste
pari šo ni ize za magarete, mu rekle tudžarite na čičkoto. Abre kak ći mi zakelite, ljuge
čikajte malce da si razherime, neli sme ljuge ud gospud dadeni, ajde do bujrum sinajte
malce ili da ojme dema da si izgosti e, p napkumata pe sakate prajte sa menka. Ete pulite
sea tuva mu veli na tudžarite i nam adnš odi, si gu zeva zajčeto ud terbata i mu veli:
Ajde mile trčaj odi da mu kažiš na stepankata, dema, da izmesi adno bamik, da zakoli najr-
rni kukeški i tri gudišne rejne vino. Ud kak mu i kaža vija lakrdij gu puški zajčito. Te v
vrag zajc, kak si pugudi da izbega nakaj selete, a tudžarite tračija deka e naistina va
rabeta i ešće ne trgati nakaj selete, zafatija da gu meljat čičkoto veljajči mu: XXXXXXX
more ne zajc, tuku i mečka da puščiš nišće ne ti gaća meste- nija va pt za tepka dujdelme.
Arne sma kogu utidija dema i gu videle zajcet dema i babata prigutvila se še mu kažal čič-
koto na zajcet si puču
ti gu arizame životet, sma ako ni gu dajš zajcet. Togaj mu udguveril čičkoto: Se, se sma
tuka ič ne mi zadirajte oti jaska, akto star čuvek nemožam da trčam gore dole i ako mi gu
zevate i zajcet, taman rabeta i jaska ći vi prikupija. Sma koga zafatija da mu meljat
noge tudž mu dadel zajcet. Tudžarite imale nogo pari i
si rekle: Nija sedime nje na dileko adno ud vr-
ši rabetata. Sea i čičkoto kandisal, sma i tija ni adno laf ne kažale za zakeljuvajne na
stariot siljanec i ud kak si izgustija i mu gu zea zajcet, stanaja i si utidija. Arne sma
tuku še stiguale u nejnta kašba i ešće na drugata dzastra gu puščile te vrag zajc, gje da
da mu ja vrši rabetata, ka prasnal, kaj bre brate ešće adnš da gu vidi čuvek! Duman stanal
. Tudžarite, dehek kaše mu bil lafet da si alnatisat preko zajcet, čekaj, čekaj gu nema i
gu nema nkde zajcet. Koga si stretnale pak ste, si rekle: Ax, majkata i čičkoto vidi še ni
pravi sea, ešće peloša zuvija ni čukna.

Pu adno dve dena, si i vjamuvat kejnata i odat kaj čičkoto, sma va pt si i
decele munasip da gu utepat siljanicet, p koj znaj še neka praj, koj znaj še neka kaži.
Koga fatsale dema kaj čičkoto, zafatile da gu pcujat i da mu si faljat deka sea ćefte ći
ti prajme, te ći ti pajme, filjan pišman i še li ne lakrdij. Kutreto čičkoto pak znajše de-
ka oti ći mu dojdat tija nesakani gosti i ešće ud vreme si ja nagudil rabetata su nejnta
babička. I koga dojde, še veljat starite, kosa du kamin, čičkoto mu veli tudžarite:

Abre, neli 61.8i umre? I k.g jaska 6i umram, zašto da si ja ustavam sama mojta b.biaka da tguva i živi crn život? Bez da gubi nego vreme neva samo ostro nož i ku mu dava adna na babata, pagja na zemja i zafti .a"4ai krv ud nea. Ama sama šo da ti praj stariot? Ošće p- red da dojdat patit., odi i izvagja adno gaklam ud gaka, gu naplnuva su sa krv ud gaka i mu gu klava na vratut na nejnta baba. I k.,. ja udri stariot su nežut istina beše oti teai- še krv. sma t. beše krvta ud gakata.Ud ka. g., a sakolj. babata, stariot sea ti praj druć murafet: Gu zeva šarento kavalče i .arati da sviri i da s1. vrti okulu nea. Tudžarite sme pulja sair, sma bile nego začudeni, i n. znajale šo da pravat. Pulejći ta a, a čičkoto sme Siril, ta zaratila babata da stanuva i ud kak si gu i.bnl. krvta, utide i si sidna pak kaj nejnto mema è k.j čičkoto, kato nišće da ne bile. Šo ve1..t léitê.i 1uk j.,el., ni na 18 da mirisa. Koga gu videa ta iarit.,. audo, deka čuvek a.i da ke da zakeljava ljugo i sme da za Siri su takvo kaval, kat. šo gu imaše čičkoto, zabravija za šće bile udeni kaj čičkoto i nameat. ia palat da gu rasipat, zafatija da s.r.t okulu nego i ,a mu nosat meubetat zak a ikak i. mu gu sev.t magišnarckoto kavalče. Ama aiak.,. ne sakal ni da 6_ za takvo mubet. Bre, smahëik. daj ni gu kavalči.., či ti i prostimo ste groški du sea še i napravi .ritn aae., p'ote i pari kolku sakaš či ti dajme, 5iak.t. ni lafet ne saka da mu zeva na tuždarite. I ae sme te, tuku mu veli:- ako ste dajdeni da mi rasipite jaska ič ae si plašam, sekk či ni naj nekuj da za nin_ k.va!it. i i. ušivam pak. Ka videa ie. čičkoto mu lafi b. lk., gu zevat kava!ite i a a a.at i si odat.

Udo.6i pu ptut, tudžarite zaratile da si kír.t k.j pobrgu da gu zeva kaalai.. i za malce šo ne došlo do kmata. Na kr&8t. îi.l. laf deka Ja, ait. či si p h j.t na ždrepče i su red ia gu svirat i gu ubidat dema. I taka, džanam, ui k. frlija ždrepče, gu z zeva adno ud nih i radosen .i odi i.a Ama si reko1 81 umet: Ako si abi ..pilim su ženta majkata! I k.g si stretnal su ženta mu bez da mu kaži nišće na ta kutra, gu izvagja n mu gu zapnuva u vratut i ja sa.l."va. Napkumta ai gu zeva ka.alit. i zafa.il da sviri. Ar ne sma sviri, sviri ja nema da stane katrata žena. De gu meni.glasu., ie ..sal pomata ne stanuva i ne stanuva ženta. Ah, ah, ah, bre, stare are šo pravi, šo stori dari i ženite ni natera ia si i zakolino. Sea šo i.. i praj? Stanuva i mu odi na te tuždžar šo ideše radnt za gu zeva kavalet. K

gu pita: Kak, bre prijtile ima li J i6. nove i ubavet im. li ajr ud ta rabeta šo tolka pari dadelme za nego? E,E, ka da ne prij.ile! Kaj .a a nego arne ispadna rabštata, za mérak da puli čuvek. E, tegaj dajni gu na menka i jaska da si gu vidam ajret. I ta a namesto da mu

kaži deka en napkosal, sakal i nejnte prijateli da si čerdesat su puste kavalče. Ne čude
ći si nego mu dava kavalet na nejnte ismaf stanuva i si odi.

Kega gu klade u rka kavalet vterdeset tudžar, da da zeva ime, dari i kumšijte i vik
nal da puljat kak ći si ja zakoli ženta i pak da ja užívi. Arne ama alis i na nego gu najde kak i na prvnete prijatelj kega si ja zakolja ženta. More, brate, ni da mrdni od mestete a kamu li da stani. Vrti sukaj, izmeni adna, izmeni druga pesma ne stanuva i ne stanuva kutrata žena. Kega vide deka i ve tudžar si izlžal, odi kaj drugite tudžar i, na nego mu gu dava kavalet. Da ne a dlžime nego rabetata, beljata i na nego gu najde, demek i tritete ismaf si ja zakolja ženta.

Pa dve- tri dena si naegjat ste tri tudžari i pravat mišliš su kakvo red da mu najdat čare i da gu rasipat čičkoto še telku i telku i lžal ni bez pari ni bez ženi i ustavil. Ej, ej, ej, bre čičko še imaš da tegniš sea i ti kato naskal- si rekle tudžarite.

Ošće dobre ne usmnate si i vjanuvat kojnata, si zevat adna pošireka vrejća i kuši-ja odat kaj čičkoto. Sea ne ma veljat ni zdavo živo, ni kak si, ni šo si, tuku gu faćat, klavat u vrejćata i gu nosat za ne puznat kraj. Kega i pital čičkoto deka gu nosat, bre da znaj, tija mu rekle: Ej, čičko, čičko i nija ustanahme bez ženi i bez pari, ama i ti ći i naraniš sea ribite u moreto. Čičkoto sea naistina namaše še da praj i nemožiše da ni murai fot za da i izlži oti tudžarite bea viće nego nagoreni i za nišće nemale vera na nego. Ajde, ajde, kreni gu adnoto, kreni drugoto ftasale du moreto. Arne ama tam najdele nekuj nego ar-ni lezgja i plni su crveno dzanbakovo grozdo i nemožajći da trajat, gu ustavat čičkoto u adno andak i utišli da berat i da jadat grozdo. Čičkoto ustanal sam, ama nemožal da ja skini vrejćata za da izbega. U to vreme ći da klupotat nekakvi klupotarki, demek vrvil nekuj si uvčar i tuku zafatil da vika čičkoto: Ne jasakam, ne ja sakam, ne jasakam carevta ćerka na sila nemožite da mi ja dajte i se taka, dndeka ne dajde uvčaret bliska du nego. Ka šul deka vika nekuj si od andakut odi tam i kega puli čičkoto al vika. Abre šo palaš ti tuka u va vrejća? Mu veli uvčaret. Da znajš deka za pet minuti sakat da mija, su sila- na zerle, carckata ćerka nema da mi pitaš, ama še da prem carcka puvelja. Bre, aman taka li rabeta ta? Čekaj da vidam še e va rabeta! I faća gu udvrzuva i gu pušča na čičkoto. Ud ka kandisal uvčaret da ja zeva carevta ćerka, si piknuva u vrejćata, mu ja vrzuva čičkoto arne ustata na vrejćata, mu gu zeva krliget i gunata i si odi na biljuket ovci i stanuva uvčar. Kega dešle tudžarite i ja dignale vrejćata, uvčaret zafatil da vika: Ne ja sakam, a napkumta, ja i ja zevam, ći ja zevam carevta ćerka, ama nišće, bre brate kde mu si sluša i ud kde da

Ama ošće ne svršil su lafot , gu udira magareto i mu veli na prijateljot: Aj da si ejme pu
bota, oti pokraj vlnata imam i druga rabota. Ej, čekaj de , malce da si vijmem bago bilja
ima vreme za rabota. Aj, aj, aj, jaska zabravih da ti pitan tapka eritlić, prosti mi, ti
šo imaš natuvarene na magareto i kde su gospud napret? mu veli na vtorete prijatelj, te
imaše vlna ud gingir. Ete i jaska naumih vadin da odam da i prodam kužurcata, oti tija n
trajat nog vreme.Demek i ti imas skpi raboti za predavajne a? Mu beli Sinko na Sako ipel
demek prvete na vtorete. Ami kak mi tračiš ti na menka deka jaska udge
vara Sinko ipel. E, togaj, ako sakaš, aj da si smenime su tuvarite, ama bez da i pulime
ka i te su se magarijna, mu veli Sinko na Sinko ipel. Zašče da ne?- da si smenime rekol
Sinko. I taka, bez da gubat nego vreme, si i smenuvat magarijnata, kak šo bile natuvarin
i si trgnuvat adnete nanaka, adnete navaka. Arne ama koga stignale blisku du nejte čarši
si rekle su aklet: More aj da vidam šo ima u vrejćite, adžaba isina e li vlna ili ima ne
će druge? A Sinko ipel i on taka napravil. Ama koga utvarat šo da vidat u vrejćite? Adne
puli vlna ud gingiri, a druguto puli slama u vrejte. Bre, majkata, si rekel Sinko. Jaska
tračih deka su po irbap ud nego, ama i on bil arne majster!

Ud kak si izlžaja dvete, adnio au druge, Sinko i Sinko Ipel, bez da sakat, ad
den si stretnuvat u adno selo i kato birindžij lžači, zafatile da mu krejat čare kak i k
da i doncat u nekuj deridže na siljajnata. I ete šo ti pravat: Baš togaj vreme za kolejn
na biškite, demek nakaj Spiti Ignat ći bgše i koga si zbrale nekalku silajjna za da mu j
zakoljat biškata na adno ud nih, si nabližile vija du nih i mu veljat: Šo prajte, bre lj
ge i si mčite tuka? Zrm ći si najate tolku mina su adna malečka biška? Siljajnata stanale
na nodze i mu veljat na Sinko i na Sinko Ipel: Ud kde ste vija prijateli? Ajde, bre nija
ne sakame da lafime su vaska koga pulime desit ljuge na adna malečka biška, šo ud grlo n
grlo, ud zp du zp nišće u meut nema da edi. Ama dobre, bre ljuge oti nejćate da kažite u
kde ste vija? Pak i pitat siljajnata na dvete lžlivci. E, šem sakate da naučite nija ći
kažime, ama na nikuj da ja kažite skrišnata rabota še ći vija kažime. Siljajnata i utver
ušite i očite azr da čujat. Nija sme ud filjan i filjan selo ma ne kat, vašće, taku koga
vrvihme niz slanina gazigme i ste selo na džumerki mirisaše. Najstina li e va rabota?- i
pitat siljajnata na dvete lžlivci. Togaj Sinko Ipel rekol: Jaska nišće na zabiližig pu z

mjeta, ama koga mi si puščija kučijnata i sakah da si branam ud nih, namesto prt ili kol-
da fatam ud plitinata za klbasi si zakačih. Jaka tračig oti sme te plet e ud klbasi napr
ven, ama koga videh deka i pu ste drudzi plitišča ima klbasi i na menka mi si fati vera
ti ve sele e nego zimzincke. Bre, demek takaj a? Ja ustavat biškata siljajnata, si zevat k

znajat še stanale vo vréme kéga tija bile niz lézgjata. Duri i mu rekle na čičkete: Móre né carevta (kerka) da ja sakaš, tuku i sviti petar da si sfali dele ti nema da utkiniš sea ud naš te réi. I taka, on vika, tija vleči, on vika tija vleči de kape gu puščat ud adna praedulina u mórete. Éte ti ja carevta ćerka še ne ja sakaše, éte tá carev zet še napkumta zafati da vikaš deka ći ja zevaš, si ričele tudžárite adno su adno.

Ud kak gu frlija čuvekot še beše u vrejćata, tudžárite si vrnaja názut za da si édat dema. Ama tuku še ispadnale na ékulu petstotini račkori dileke ud mórete, kéga púlja še da vidat? Čičkete, še tračile oni dé a gu udavile i deka adnš za sekugaš si kurtulile ud nége, šme si dnj su krligut na rka i su cel biljuk ovci. Abre še palaš ti tuka ejddepsus niedne? Néli ti puščime nija u mórete da si lipcaš náka i da si utkinime ud tepka? Mu rekle tudžárite na stárčite siljánec. E, e, e, si nasmija čičkete i mu véli: Kéga čuvek ći mu daj kmet gosput i u kapinta da gu frli nekuj en ći ispadni i ći edi u kkuprinta"- taka véljat starite, mu udguveril čičkete na tudžárite. Ama še da vi prem? Greškata e vašča še ne mi frlíte ešće pedbeke u mórete, p ći vijhte su kakve biljuk ovci ći ispadniše čičkovi!- mu véli čičkete. Bre, še e ve laf, kak stana va rabota nija da ti frlime u mórete, a ti da ispadniš su cel biljuk ovci! - gu pitale pak tudžárite na čičkete, Ake sakate dam mi naprajte ešće po bugat ćaa, vi si moljam , izmčejte si ešće adnš i frlejte mi u mórete. Tegaj tudžárite, za da prdftasat tija da i suberat ste ovci ud mórete, si vrnuvat názut i zafatija adno pu adno da ripat u mórete i kój ud kój še pedlbuke da skokni u mórete, a čičkete si valjka ud smejajne. Éte sea ja videjte majka vi, éts séa vi gu najdoh čarete na šte vaska tamaćarlii niedni za pari i čuži málovi si rekel čičkete su umet.

- SINKO I SINKO IPOL

Si bile dve prijateli še nége si sakale, ama i nege lžale. Tija sme si kakale ne za koj znaj še drugo, tuku kój ud nih e pemajster na lžite i koj ud ći bidi izlžam. Vadin taka, utre taka, adno den si stretnale na adno pt. Adnoto ud nig gu imal natuvarene magarete su vlna ud gingir, a drugoto prijatelj s

Koga si stretnale i si pozdravile, prvnoto mu véli na nejnto prijatelj: Zdrave- žive prijatile, kde kmet nanaka? Ustavime na raat more i ne mi zafaćaj vreme éti si vgjasam nege. E, dobre de, še tolku si vgjasaš, kate da ći si skisni vinte? Nej, nej prijatile, tuku ka zafatime da i strižime tija stepankini ovci sé si isplni su vlna i nema kde de ja klajme, p rekeh da predam sea za sea, brm, adno tuvar ud néa, a napkumta ći pulime i ći prajme kde ći ja klajme.

torba, koj vrejća i trčat prâo nakaj gingickote sêlo sû biški klbâsi i slanina. Koga ft
sale i zafatile da si grabat za plitiščata i da vliguyat niz kujčite i zafatija da kreva
slanina , klbâsi i ligda ud kujčite, ka majspadnale ste siljajna
i ka i putišnuvat, desit udri adno broj,
desit udri adno broj i skapali ud majajne. Duri tegaj mu tikna deka bile izlžâni i nabr
si vrnale za da pridtignat lžlivcite, ama tija si gu napravile tuvarut i si utišle nanak
Kutrite siljajna! Palajći nego raboti si ja izgubija i nejta biška,
lajći rogovi i izgubija i ušitej!"

Sinko i Sinko Ipel sea arno si združile,
naka. Ud kak mu ja zea biškata na kutrite siljajna, si izlafile i si spugodile da odat d
palat rabota i zajdno i zajdno na adna rabota da rabotat, demek na adno sajbija da si gl
vat kato izmićari. Ajde, ajde ftasale na adno selo i zafatile da pitat kde ima rabota da
najdat. U to selo imal adno pop i taman ćikal da dojdat takvija mladi ljugo za izmićari.
Koga si stretnale popot mu ričel na Sinko i Sinko Ipel: Jaska nemam takva silna rabota,
ma jem ne si delite ći nam za dvete rabota. Adnoto ud vaska ći ja pasi biulicta, a druga
ći pumaga dema. Urista gjurista si spugodile i ešće utrete dzastra si trgnale sekuj pu r
botata .

Sinko stana na sabajkin, si ja zel torbata, a puščil ta palena biulica i trg
nal da odi da ja pasi. Arno ama ta pusta biulica, ka si pugudil tega da si vodi, ešće s
puščejnote ka mu ja letnuva, tuka ći zastani, tam ći zastani dvanajset sela ubrnala, a n
Sinko ni leb ne mu si dadel vreme da jadi. Koga i biulicta i on papcale, idvaj si v
nale duri dockina noća. Demek Sinko bil tolku zamoren, še nameżal ni da si pulafi su nek
Arno ama na nikogo ne mu si pužaljal za kak si gu puminal denot.

Da vidime sea su Sinko Ipel še stanuva. I ete še ti praj on: Ošće su usamna
ne, ka si a zel metlata u rka, ka mu pripdnal na ta pulenta ja napravil kato slnce da gr
Arno ama u dvorut imal nego kamejna i koga i nasubral ste u kup, zeva adna vrejća i pu m
ca, pu malce odi ii frlja u dukarite na adna vudinica pu bila tam blisku. I ešće su frlej
te na kamejnata u dukarite, vudinicta si zatnale, a vodata prilila i se udavila ekulu kum
šijte. Ka vide taka vudinčarut ispagja nadver i zafatil da vika: Kej mi ja napravi va ra
ta neka ispaddi da gi vidam i da gu daruvam! Tega Sinko Ipel mu si kažal i utišel kaj vud
čarot i tračil deka naistina ći dobie dar. Ama koga vlizel u vudinicta, de meri majke de,
ka mi grabnuva adno lest i ka mi naligauva dele na Sinko Ipel, kučite umira on ne umira u
ćutek- gu napravil mek rak i meveći grbet mu bile adno. Oh, eh, he , majko meri, še beže

ve taksirat pu menka, ešće prnete dem da mi skapat ud ćutek?! I sirumaet, vličéjći si vli
čejći si utišel u aeret i lignal da si udmeri. Koga navečar si stretnaja su Sinke ne sme
še ne si ćudat ud rabtata i ud peminut na te den, tuku zafatija da si faljat deka nego ar-
ne si puminale. Sinke mu rekel na Sinke Ipel: Ej mere prijatile, kato vadin še ni udmuri
rih pud adna senka nikegaš du sea ne sme činil (DOAKY) raat. Koga a natirah ta palena biulica nt-
te u blatinta, adna trava du koleno, ka si mu kutnah pud brestut, na dibela senka, si s-
kinah ud spajne. Utre ći si gu zevam i krivatet ake ne drugo, hm, ći si naspijam na ve
vek. Ati kak si pumina aritlić? mu veli Sinke na Sinke Ipel. Ič ne pitaj Sinke, kak si gu
puminah jaska denet. Koga svrših su mitejnete i subrah du še imaše kamejna i su adne keš
utidh i mu iisturih u dukarite na vudinčaret. Pu malce vreme, ete ti gu vudinčaretkaj vi-
ka: Gulema gozba ći pram za ve arne še mi gu napravi. Togaj jaska i mu kažah deka jaska
ja vrših va rabota i ka mi vikna ntre u Vudinicta, e bre brate, še da vidi čuvek? banik
su pičena misirka, vino, rakija, arvanija alva i še li ne druge! I koga mu sidnah, jadi i
pie, jadi i pie kato tpan si napravih. Koga viće arnisah i nemežih pojće da jadam, vudin-
čaret mi riče: Jadi ne si stramuvaj Sinke Ipel, iadejne ima i kaj menka, znajš vadančarcka
rabota, nikuj pt ne si svršuvat gakite, misirkite i kukeškite. Ama jaska mu ričeh: Ej, čič
ke, ake imaš ti jadejne i piejne jaska nemam meh za dupejne. Bre, bre, bre vidi kšmet še si
imal ešće da gu imaše mejte sidejne i raat, kato tepka nikde ći nemaše. Prae da ti kažam
Sinke ake i utre mi si pugodi taka, kak še i vadin, demek pak da mi povika i da mi gosti
vudinčaret, neznam kak ći mežam da jadam tolku jadejna. Ej, lesna rabota za utre Sinke Ipel
ake sakaš da si smenime utre, a ondin pak ći si ejme sekuj pu negnta rabota, mu rekel Sin
ke na Sinke Ipel. Sinke Ipel idvaj čikal da čuj za takva rabota i na adnš mu dadel laf za
takva smena oti utre em ći ja pasi biulicta, a Sinke ći bidi demakin, gibi ion da kmi
nešće ud vudinčaret. Lafet si e laf i koga usmna, si udvrdzuva biulicta Sinke Ipel, si gu
zeva kribatet na rame, terbata na vratut še mu kažal Sinke, demek prae pud
brester, Arne ama ešće ne utiden du brestut koga litnala ta pusta biulica nameste dvanaj-
set dvajset sela ubrnala. Kutre Sinke Ipel, su krivatur na rame dali baulica da pasi, dali
terba da drži ili krivat da stega u rci? Da gu ustavi pari vredi, da gu nosi teške, mka e
šo da si praj?! Ah bre cerata še pravi šo steri! Ne ti stigaše še mi izlža, (tuku) mi natira
i krivat da nesam na rame a? Ama čekaj, čekaj sme da si izlžiš da mu turiš kamejna i puli
malce pogulemi da bidat ud mejte, p ći gu vidiš i banikut, i misirkata i ste drazi jadejna
Ama, pk Sinke še ti praj? ešće pulenta ne arne ismitena ti nasubral kolku še mežal pogu-
lemi kamejna i se pogulem keš edi i mu i turuva u dukarite na vudinčaret. I koga ispadnal

vudinčaret i zafatil da vika za zijamet še gu najde pak, Sinke mu si javil i mu rekel: Ne, ne vikaj da ne čujmx nekaj drug, jaska a svrših va rabeta, jaka ti napravih takvo izmet vudinčaru. A, a, a, demek pak ti si včera še si raspravalme i mi si puli deka ne bra ud uvčeranete dajak a ? Dojdi vame da dukrajčime ake ne ti si arisa uvčera! Kega ču sinke takva lakrdija si rekel su umet: Vidi, vidi gospude, ešće ud uvčera imal jadejne, a ud vadin koj znaj še ći ima azarisane! I, trčanikum mu ode kaj vudinčaret i vlizel u vudinicta. Ama, neli kažame deka budalajte ljuge nemat rugovi, namesto da si suberi še pravi, mu veli na vudinćaret: Majstore, jaska eme nege mukaetlija čuvek i ake imaš nege teška rabeta daj i jaska da ti pumožem malce. Abre da ne si budala ili ći si izbudališ ti? Mu veli vudinčaret. Demek ubava rabeta si mi svršiš, p sakaš ešće pakesti da mi praješ a? Tuku ela penavaka da ti platam za [illegible] še i vadin mi ja napravi. Sinke tegaj pak si rekel: Vadin ešće pearne ja pugutih rabatata, em jadejne, em pari ći imam za bakšiš. Ama , bre brate, ešće arne ne duvlizen ka mi grabnal adne lest ud dukarite, te vrag vudinčar i kega mi ti gu putisnuva dele, udri, udri, udri se dudeka ne padnal u damla kutrete Sinke. Napkumta, ka gu faća vudinčaret gu izvičel i gu isvrlil nadvur u bašćata kato kuče neduumrene. Oh, oh, oh more majke še e ve taksirat i va din še mi najde! - Si lafil kutrete Sinke ud kak si skutulavil malce. Napkumta, pumalce, pumalce, vlečinikum idvaj si edi dema. [illegible]

Kega si vrnul, na večarta, Sinke Ipel edi kaj Sinke i mu veli: Abre ćerata mi ed ne, na menka li najde da mi izlžiš i da nateraš cel den umram ud alak bisalica? I ne ti stignate, p mi natira i krivatut da si zevam, gje cel den da spijam a ? Eh, aritlić nija su tepka nema da ljupime pilišča, mu veli Sinke Ipel na Sinke. Tegaj si vrnuva Sinke i mu veli na Sinke Ipel: More ti prijatile, arne si peminal šem si vrna zdrav i živ, ama mi pitaš na menka kak mi e alet: Na menka li najde da mi gu steriš to i da bidam dukršen ud ćutek? I ne ti stigna še mi izlža, tuku mi natira da turam duri i pugulemi kamejna u tija pusti dukari za da ne ustane menka. Znaš li deka grbet i mevut mi se adne?- mu rekel Sinke na Sinke Ipel. Dobre, bre prijatle, koj ud naska e izlžam se a? Mu veli Sinke Ipel na Sinke. Kak da ti kažem i jaska neznam oti i dvete ukrkahme pu tekme i sea puli da begame ud tuva oti i čavkite ći ni bijat peza ake naučat. Da begame prijatile, mu udguveril Sinke.

Ud kak si izlafija arne, si gu zevat aket ud pepet, za te vreme še rabetele, torbata pud miška i kinisuvat za nepuznat kraj. Ajde, ajde, dumreni ud glad, ftasale na adne meste kaj še imal adne gulema [illegible] su bustalna. Ake ne druge, brm na libinici da

si najajme ako ne druge. Ama ešće pred da vlezat u bustanut ja videle padarnicta i si rekle: Koga ima padar, bre prijatile zašče da si mčime nija da skinime lubinici ud bustanut? Vrs te vkt, ete ti gu i padaret. Še sakate vija nekneti gesti tuva? – Me rekel padaret na dvete ptici. Nija sme nego izmureni i dujdehme da ni dajš nekuja libinicta da si udmorime, mu udg duverile dvete prijatili. Ej, togaj kačejti si na padarnicta i čikajte mi dudeka da dem ja ka mu kažal padaret. Ptnicte gu puslušale padaret i si kačile vrs padarnicta i zafatile da čekat. Arne ama koga trgnal ud kaj nih, bidejći padarnicta bila nego viseka, mu ja zel skalata i aj nanaka. Vija kutri, čekj, čekj de sea ći doj, de penapkum ći doj padaret, gu nema i gu nema. Zafatil da umrkuva padaret, pak gu nema i koga alntisaj deka nema nikakve ajr ud padaret zafatile da krejat čare kaka i kak da si sfaljat ud padarnicta, a za libnicite i ne si nadevale eti nameste te tračile deka ći i najdi ešće poguleme zle. I taka videle mu nasip da skeknat ug tam nadele. Prvne trebuvaše da skekni Sinko, a napkumta Sinko Ipel. Arne ama koga skeknal ud tam nadele Sinko si ja sršil adnata noga, ama nišće ne mu kažuva na nejnte prijatelj, tuku mu veli: Puli da ne skekniš blisku du menka eti tuva ima kamejna. Ama nameste da mu kaži zakx da skekni na pearne meste, on mu kažal da skekni tam kaj še imal adne guleni čepari. I koga dojde red da skekni nejnte prijatelj pagja vrs tija čeparešKite i si izvagja dvete eči. Demek rabotata stanala aj da mi se, ud leša na najleša. Ša, oh, oh more male, zrem i ve taksirat trebuvaše a ni najde? ve deridže i koj na koga da nosi?

Nema nikva fajda da gu čekame ve odepsus padar i terbuva da si odime ud tuva eti nej čudne i ešće peleše da ni najde na ve meste. I taka si kačuva Sinko Ipel na grbut na Sinko i pak kinisuvat za nepuznat kraj. Ajde, ajde, umreni ud glat i mki, ftasale na adne meste kaj še imal adna bašča plna su drviči ud jablki. Ej, bre prijatile, nija i taka, i taka ći umrime, tuku aj da si najajme brm ake umrime siti da umrime. Arne, taka neka bidi! I ete še ti pravat: Sinko Ipel gu kačuva gore na drvičet, demek uslepenete, a Sinko ustanuva dele. Ti sme čukaj da pagjat jablkite, a jaska ći i berem i koga ći načukaš nege, ći safališ i togaj zajdne ći i jajme. Dobre rekel Sinko Ipel, taka neka bidi i su pomeš si kačuva vrs drvičut i zafatil da trese jblki. Arne ama, tuku še zafatil da tresi ud tija pustija ni lablik, ete tija adna gulema mečka kaj idi prae nakaj nih. Koga videl Sinko deka mečkata ide nakaj nih, bez da mu kaži na nejte prijatel, demek na te še beše na drvičut, gu ustava i bega. Ama kde da ti edi da skrii u dupkata– u piščerata na mečkata.

Mečkata pem dejdela šud jablkata, zafatila da jade i da i krcka padnatite jablki

béz dá gú vídi na to šo béše vrs drvičut. Kóga čúl déka délo si jádat azrot jablki, očera vénoto Sínko Ipól zafatíl dá zburúva déka to néj práo i déka néj prijatélcko i ka si nalj utúva skéka ud tám nadélo i naméstо da pádni vrs néjto prijátelj, sirumáot págja vsr méčk ta. Tógaj méčkata si isplašíla i zafatíla da béga kólku gó méži i práo za nakáj néjnta pi čéra. Ká vide kútroto Sínko déka méčkata íde mú vika ná néjto slép prijátelj: Amán, bré, ti moljám ne ja nósi práo naváka éti i na dvéte ći ni izédi! Áma se béše naprázno. Méčkata utišla i vlizéla u piščérta i ud ka si udmerí arne, bidéjći znajála déka i dvéte prijateli se sakáti i namóžat da bégat, napkumta, ispadnála nádver i na dvéte i suredíla, demék i na dvéte i izidéla. Éto taká mu si svršija lžíte na lžlivc te.

UVČAROT, TRESKATA, PLEVLITUT I ANGELOT

Pasejći si i óvcite, adnó uvčar, a bil prólitno vréme éve šó mú si pogudílo: Tó kútro uvčar imál nógo árni i dibéli jagnca i šte drúdzi uvčári gú kskandisále. I né sme uvčárite, túku i nógo drúdzi ljúge šo mú i pulile jagncata, p i sámite ángeli. Áma kóga ódiše da mú posáka nékuj jágne, uvčárot néjkabilj da mú dáde, p mákar i kólku pári da mú davále. I taká, adnó den, si stretnále Treskata, plevrítot i Ángelot i úd kak napravíle mižliš si rekle adnó su drúgo: Vó uvčár dú séa na nikuj néma dadéno nítu adnó jágne, séa nija séa ći mú zevame i bez pari. Skoknala pišim Treskata i mu rekla ná Plevritot i ná Angelot: Vája velite déka ći mú zévate jágne bez pári, ama jáčka ći mu zevam pójće jagca za dá ímame gú jajme pójće vréme. É, sjdi dé dá vidíme šo ći praviš tí, a napkumta i nija ći si ubídi me mú rekle XXXX Ángelot i plevrítot ná Tréskata. I taká, džánam, stanúva Treskata ódi ká uvčárot i mú veli: Uvčáre, uvčáre jáska dojdéh da mi dájš adnó jágne šaréno, adnó mško i adnó žéncke. Áma čúdise arne áko né mi dájš! Da znajš, ti kažúvam déka jáska XX ám Treskata i ako ti putfatam, koskite ći ti i moljam i šte óvci i jagnca vlcite ći ti jádat. Šo če? Dímek ti te arne mi gú palaš XXXXX a? Séa ći ti dám mú rekol uvčárot. I ošće si lafše, a tám blísku imál adná dlbéka réka i sidél ná bréget ná rékata, si pušćil u ntre i nál u strét rekata. Kavidélq taka treskata idáj utkinala i izbegála. Kóga utišla kaj néjte prijateli mú véli: Amán bré bratća, znajte li šo ptíh? Nameste jágne da mi dáj on nurn u vódata i ošće málce ći mi udávišo. Áko saka nékuj úd vaska neka éši i néka mú pála jag éti jáska nejćam da priznam ná názut ošće adnš, á kámo lí jágne dá mú pálam. Tógaj stanó plevritot i mú rekol ná družínta: Ej, ej prijátelko, áko čékame úd tépka jágne i nija ći

jajme jagneške meso. Tuku, ja de odam jaska rekel prevlitet. I ne gubejći nigo vreme kinisuva i odi kaj uvčaret i on mu veli na čobanet: Jska sm dojden da mi dajš adno jagne oti ako mi dajš ki ti fatam, ći ti si zalepam za rebrata i na adnš ći umriš. Še riče, še riče ešće adnš da čujam? Jaska na treskata ne mu dadeh jagne, a kamo li na tepka? mu udguril uvčaret na plevritet. Sea ći vidiš še ći stane i su tepka.

da mu beli na levata strana, demek plevritet si ja zafatil nejnta rabeta. More še sakaš praj jaska jagne ne ti davam mu ričel pak uvčaret. I taka zeva adno žileze, gu nažižuva arne, si ja nažižava petata i na "dnš mu puminuva. Plevretet ešće su prnete nažižuvajne še zafatil uvčaret, kato grela bega i gu ustava uvčaret. Koga ftasal kaj Treskata i kaj Angele mu veli: Slušajte moi prijateli, nija nameżime da jajme jagne ud ve uvčar, tuku jaska veljam da gu ustajme na raat oti meži ešće poleše da ni najdo. Ne tepka u veda ti frli, ama na menka ešće malce ći mi izgoriše.

ze, kato žar da stojš i da ti žežat? Ebsik i jagne i mandža neka si steri koga duša noj ći ti ustane. Arne ama Angelet ne si isplašil i mu rekel na nejnte prijteli: Jazk da vi bidi i na dvete še tolku vreme trčate gore dole i na menka mi ustavihte gladne. Ama jaska nema da vi ustavam gladni ame ako si činam mufaza da odam. Ete sea ći vidite, riče Angelet i brgna da odi kaj uvčaret.Zdrave- žive, uvčare, jaska dojdeh da ti pumeljam da mi dajš adne jagne za ubave da si izgosta? Koga gu videl uvčaret, taka ubave priminet, kato ženska, si rekel: Hm, hm, hm, kakvija i kolku došle da palat jagnca i ne dubija ud menka ni vlakne a kamo li i na tepka da dam jagne. Ama ešće čudejći si kutrete uvčarče, Angelet mu veli: Da ne tračiš deka ći si ubidiš i na menka da ne mi dajš jagne, p duri togaj ći ti ja zevam dušičkata. Togaj si vrnal uvčaret na kaj Angelet i gu pita: Ne mi kažuvaš, koj si i še si ti? Ha, ha, ha, si nasmija Angelet i mu veli na uvčaret: Jaska sm te še zevam duši- jaska sm Angelet. Angelet? Koga ču takve laf kutrete uvčarče koskite mu zatrisea i ni laf ni ništo mi gu zeva krligut na rka, mu faća adne ud bašut jagnca, gu klava na rame i tegni pu Angelet. Bre tuka ći zastanat, bre tam ći zastanat, koga adno vreme vlizea u adna piščera, ama temnica kete ktran. Togaj uvčaret mu veli na Angelet: Ne mi kažuvaš, Angele, kde si naogjame sea. Ej, uvčare, uvčare šem si došel tuva, na ve mesto, nema viće ispagjajne i se še ti beše pisano duri vašin ti si svršija dnite.

Koga mu donce jagne na Treskata i na Plevrić

duri i umrel mu pravija pardon na Angelet i ud togaj navaka mu stanaja nejni izmićari. Ama ud togaj navaka i ljugete koga ći čujat da si lafe za Angelet, gulem strah i faća i meste me i beri.

SEKUJ GRANČE I PILENCE

Si bil adné car i si imál dne tri mški deca, sma bil nego zingin i ne znají še da praj su parite. Caret slušál deka sekuj car praj pú nešće za da mu si slavi imnite, p i on si rekel: Jaska i taka imam nego pari ći napram adna palata za da mu ustani na decata i da mi si slavi imite. Neli e carcka puveljа?- Ričene sterme.Navikuva najbirindžii majstori, še i imaše u nejnta država, si napravil [illegible] še druge ći mu trebuva i zafatil da ja pravi palata.Ne si znaj kolku gudini puminale dudeka da si svrši palatata i kolku iljadi ljuge rabetele na nea, sma tuku še ja duvršile, caret dadel tiljal, ili zapuvet niz cela nejna [illegible] žava ste ljuge da od [illegible]
će drugute dem zafatile da si redat, da ja raspuljuvat i da mu ja čestitat palata na caret I taka, ste ljuge še puminale i ja videle palatata u čude ustanale koga videle tolku ubava palata i ste si ričele: Carcka rka rka kaj še faća tam nema šika. Arne sma, nakraj, pumin adné stáre dede i ud kak ja vide palatata mu veli na tija še ja čuvale palatata: Sej arne, sej arne, sma ešće da imašel. Demak dedete kate sakale da kaži deka va palata e nego arna, sma ima nešće kusur. Koga čule čuvarite deka nekuj si star čuvek kažal deka see arne, sma ima nešće kusur, edat kaj caret i mu veljat: Care, care ste ljuge še puminaja i ja videa palatata kažaja eti nego mu si bindisuva,
arne, sma ešće adna rabeta mu lipca. Bre, demak takaj a? Brgu da ja isturite ta i da zafatite druga i ešće pearna palata, šem makar i na adné čuvek ne mu si arisa. Carcki laf, carcka puvelja. Še veljat starite za turejne lesno, sma za pravejne treba stegajne na pincite. I taka, džanem, fajćat a turuvat ta i zafajćat da pravat druga i ešće pearna i pegulema palata. Su vadin, su
ud kak svršile majstorte i su va palata, atdil tiljal pak niz nejnta država za puneve da ja vidat ljugite za da vide sea dali ći ima da ispadni nekuj da kaži i za va palata. Ljugite pak puminale, pak ja raspulile palatata i ešće
sma ešće pred da zafatat da vrvat ljugite, caret mu rekel na čuvarite: Ako si javi nekuj da kaži deka i va palata ima kusur, ći gu zevate čuvekut i ći gu dencite kaj menka. Ajde, ajde puminale ste ljuge, ste insan, ja pušile arne i va palata i deka, deka pejće mu si bendisalš od nekolku prvnata. Arne sma koga dešel red da pumini starete čičke ud kak ja obkoli arne palatata na ispadnatte mu veli pak na čuvarite: Sej arne i va pt palatata ešće pearna ud prvnata, sma ako ešće adna ako ja imaše:i stanal si izbegal, bez da gu vide nekuj. Sea čuvarite edat pak kaj caret i mu kažuvat deka ste ljuge ja bendisaja palatata,

ama adno srčare čičko mu kažal deka sej arne i ešće pearna e sea ud prvnata, ama pak nešće ima kusur. Tegaj caret si naljatil i ešće na minutta mu dal zapuvet na majsterite i va palata da ja istúrat i da naprávat takva palata, še da nema u celta dajna kate nea. Ama sea mu naračúva na ste nejni čuvari deka ešće adnš ako si javi čičkete i da kaži deka i v palata ima kusur, neka pravat še ći pravat da mu doncat čičkete kaj nego. Ajde, pak ud ne ve, pak mki i pet , ajde pak ešće mastrav ja zaračat ta palena palata i napkum ud kej zna kolku gudini ja duvršúvat. Ama va palata i nadiljuvala ste palati du sea še bile prabeni. Caret pak udril tiljal i pak ste ljuge ud nejnta država puminuvat i mu si blazdisat na caret za va i najubavata palata, ama koga došel red da pumine staréto čičko i ud kak ja videl palatata, pak kažal deka nešće kusur ima i va palata. Arne ama sea čuvarite gu grabnúvat i pra kaj caret gu nosat i mú gú činat tislim.Ka gu videl caret na čičkete si nabližil du nego i mu veli: Abre čičko, mežiš da mi kažiš še ešće kusur ima va mojta palata, še na dve pta mi napravi da i turam i da pram džidit nova i pearna? Ama čudi si arne ako nemaš prae na va rabota ći igra carcka kalčka da znaiš! Mu rekel caret na čičkete. Ej, caro, ca re na menka mie žalj še ti kladeh u tolku mastrav, ama šem dojde rabotata du tuva, jaska ći ti kažam še ešće kusur ima tvojta palata, a ti praj še ći praiš penanaka. Ete, še e rabotata: Tvojta palata sea e najrna u celta dajna, ama ako ima ešće adno drve še nikne na sekuj granče i pú adno pilo ima i koga ste pilijna koga ći pejat za milina e da i puli čuvek i u lugij, lugij bej si pripravat, kato tvojta palata nikvu svetot ći nema. Koga čú takva rabota caret gu pital na čičkete: Dobre čičko, kak ći meži da gu najme vo drvič i kak ći meži da si dej du nego? Tegaj čičkete nišće ne mu kažal na caret oti i on saalam ne znaja kde si naogja i ako mu kažal nešće, pu čuena rabota. Ej, čičko ja ojsi sea, a jaska ći vidam sea va rabota.

Ud ka si utide čičkete ud kaj caret, si i viknuva caret ste tri nejni sinovi i mu veli: Slušajte sinko, nija dademe tolku i tolku pari, ama ako gu najme drvičet, še ima u sekuj granče i pilence i še ima lugij, lugij bej i neg i najubavi pesni na dujnata, našta palata za nišće nema da ja biva. Ká čuja taka ste tri deca mu rekle na tatko mu: Tače, nija sme vredni da gú najme vo drve, p makar na kraj zemja nika bide, ili u velet u rogut neka bidi piknato ći gú najme i ći gu doncime dema. A nih najmalečkoto dete mu rekel na tatko mu:Ako ne gu doncime vo drve u našto dver, jaska živ nema da si vrnam tače.Sme sakame da

zlato, pu adna ostra sabja i se druge še trebuva za dlge pt. Tegaj caret kandi-

sal i ud
trgnaja, ama i tija ne znajale kde
kaj prae da kinisat i stgnat tam kaj še bil drvičut. I taka,
adna rskrsnica i tam zastanale oti ud ta rskrcnica zafaćale tri ptišča. Arne ama na sekuj pt ud zafatukut imale pisano pu nešće. Na prvnoto pt bil napisano: Ud tuva nanaka koj odi meži da odi i da si vrni. Na vtoro pt bilo napisano: I na vo pt koj odi meži da odi i da s vrni, ama tritto pt bilo napisano nego lošo
meži sme da odi, ama nikuj nameži da si vrni. E, togaj ći naprajmo vaka, rekol najgulemto brat. Jaska, kato pogulem, ći odam pu to pt še meži da si odi i da si vrni čuv
sredneto brat i on rekol: I jaska ći odam pu to pt še
Neli nija sme postari? Nema še kardaš. Nija ne sme krivi še ti si najmal ud naska i ako sakaš odi ako ne še sakaš praj. Togaj mu ričel najmalečkoto bratče: Bratća, bratčá na menka n ne mie strah i odam pu najlošto pt, a vija ojte pu koj pt sakate. Ama ešće pred da si razdeljat si i izvadile ste tri prstejnata, i kladele pud adno kamin i si izlafilo deka koj ud naska ći stigne najnapret ći si zeva prstinut i ći odi da i pala drudzite bratća. Ud kak ja napravile i ta rabeta si trgnale pu ptut še si gu imaja udbrano sekuj sam.

Da i ustajme drudzite dve i pogulemi bratća i da vidime še stana i šp na pravi na jmaloto bratče. To kutro najstina bil najmal, ama bil nego srčan i ud nišće na si plašel. Koga si gu podnal kojnot i trgnal pu to pusto najloše pt, drim si krevaše pu nego. On udil nego pt, ama ništčo ne pikasal, demek tolku silen bil. Ajde, ajde ud kak a pominal adna nego gulema pustijna, ftasal pud nekuj javori i si ričel su aklet: Ej, šem zmo tuka malce voda i zilena treva ći zastanam za da si udmorime malce su kojnot. I taka si sfaljava ud kojnot, gu vrdzal da pasi okulu nego i ud kak si naručal i si napil voda, si puslal i si lignal pud javorite da spie. Vrs javorite
sal še ima ime i še nema na drvičut. Arne ama koga gu fatil prvato i najteškoto son adna pu ta gulema zmija, kato čudovišče, si kačila gore na javurot i zafatila da i jadi piliščata a orlicata. Tija kutri pilišča ka zafatija da civkat, da piščet se še imaše živo na nega ignaja. Vrs ta minuta si raz uva i
a si okulačila ta pusta samovila sme jadi i glta pilišča. Togaj detete ne gubi vreme, taku a mu dava adna su kukudarkata zmijata pagja ud tam nadole i ud kak ja napravi na parčijna a isvfrli u adno andak, a on si vrna nazut i pak si lignal da spie. Koga si vrnala ta pčle a i kleta orlica i ka videla deke ne mu se ste pilijna, mesto ne ja fača. I koka gu videla eto kde še spie mu si puščila i a, a, a, ešće malce da gu utepa, zafatija da mu vikat nejn

te pilišča. Aman, mila majko, nim gu zadevaj čuvekut eti ako ne beše on , šte nija ći beš me izedeni. Nej on kriv, tuku a puliš ta pusta zmija tam dolo, ete ta e naište dušman še M sekuja gudina ne ti ustava pilišča da purasniš. Tegaj zijan da mu praj na dete, si i rašira krijata i zafatila da mu drži senka na dete. Koga dne vkt si razbuduva dete, še ći vidi! Orlicata zastanata na vrs nego sme gu pafka i senka ma drži. I ne sme te, tuku si ubrnuva nakaj dete i mu veli: Aman, ptniče, ti i i kakve gosput, ti mi i utkina mejte mili pilišča i kaži mi, še arne sakaš da ti pram? Ej, ej mori orlice te še sakam jaska nikuj nameži da mi gu daj na rka, tku šem sakaš da ti kažam kakva mka imam i kakva pomeš mi trbuva ud tepka, ete še mie e rabetata : Jaska trgnah da palam adno drvič še na sekuj granče ima pu adno pilence, su bendine, bendine boja i koga zapeju vat za milina bilo. Ete taka mie ričeno na menka i taman za va rabeta sm trgnat za da meža da gu najdam ve drviš. Koga ja ču va lkrdija, orlicata mu veli na dete: Malečka rabeta e ta za menka i nego lesno ći gu najš te drvič i viče gu imaš, ama sme ako mi poslušaš arne. Sme sakam da ti kažam deka te drvič e nego dileko i za da odi čuvek du tam mu trobvat pet gudini vreme da ptuva, ama nija ći ejme sme za pet sati. I ešće nešće orlicata na dete: Te drvič XXXXXXX si naogja u adno zmeuvcki dver i gu čuvat nego zmeovi, zato jaska , pred malce ti kažah da puliš arne i da ne napraviš nekuja greška. Ete se a kačise vrs menka da ejme zajdno. I ešće su kačuvajnete dete vrs orlicata kato strela litnaja i da i snema u nebite. Ajde, ajde za pet minuti ftasaja du mestoto kaj še beše drvičut. Ama ešće koga stignaja blisku du drvičut orli sea e dvnajset satot zafatiš da rijš okulu nego se dudeka arne gu razgoliš, a napkumta ći gu utkorniš, ći gu digniš narame i ći si vrniš nazut. Ama puli da ne si izlžiš da skiniš nekuja granka ud drvoto. Dobro, rekol dete i kinisal nakaj drvoto. Tuku še stignal du drvoto zafatil da kopa, da kopa, da kopa se dudeke ne mu si dodijal. I koka videl deka mu padnal nego mka i tračil deka ne ći meži da gu utkorni to paleno drvo si rekol su umot: Mori čekaj da si skinam adna granka i da vidam še ći stane! Arne ama tuku še ja skinal grankata, zafatile da civkat tija vradzi pilišča i ete tie zmevojte ispadnale prad dete. Ej, momče, ne si zeva taka lesno takvo skpo drvo, tuku aj, nija ći ti prestime, ama ako nija donciš kalčkata še ud pet iljadi metra dileko k- si em ći ti puščime, em drvoto ći ti dajmo. Oh, eh eh, majke more, še e vo taksirat še mi najde sea? Si rekol dete i ud kak mu dadel laf na zmeovite stanuva i odi kaj orlicata. Aman orlice, jaska ja zgreših rabetata i sea kaži še trebuva da si praj eti sam nišče nameža

da prăm. Togaj orlicata mu veli na dete̊to: Dobro, džanam, nim si skldisaj i ta rabeta ći ja svršime. Ti vo arne ši mi gu napravi jaska nikuj pt namožam da gu zabravam, oti te zm zmeot šo gu utipa ni adna gudina du sea na mi imaše ustaveno da si radnvam na mojte pili ča. Ama, kak i du sea, sakam da ti kažam deka tam kaj šo e klčkata e dileko pójće ud pet gudini, ama nija ći stignime za pet sati. Šmo sea ći trebuva da mi poslušaš nogo arn oti moži i dušata da si ja izgubiš ako napraviš greška. I taka mu si kačuva dete̊to vrs orlicata i odat na mestoto kaj šo beše klčkata šo ja palaja zmeovite ud dete̊to. Kega fta sale blisku du mestoto kaj šo beše klčakata orlicata mu veli pak dete̊to: Sea memče vaka ći prajš. Tuva u va kujća, kaj e smistena klčkata ima adno slep zmah i taman sea e dvanaj jset satot i on spie. Ama ći puliš kega ći si kačuvaš pu basamacite da ne gaziš na ste basamaci ud red, tuku adno basamak ći gaziš, a nam adno nema da gaziš. I da znajš dobro oti ako zgaziš ud red na basamacite, ći gu zazbudiš slepote zmeh i ći tija zatvori vtata ta, a ti ći ustaniš u ntre. Dobro, dobro rekol dete̊to i kinisal, vlizel u kujćata, a zel klčkata i si vrnal nazut. Arne ama kega došol na najkrajnote basamak sš rekol dete̊to se akljet: Mori ći prigazam i šo saka neka bidi, dur da si razbudi zmeot jaska ći ja fatam dlgata. Arne ama ošće adnata nogašx šo a puščil na basamakot, drang vratata si zatvori vratata, a dete̊to ustana u ntre. Togaj mu ispagja zmeot, alajći, alajki gu nagraba na dete̊to. Ej, ej, aritlić, šo palaš ti tuva? Na kogo pita šx i bez izim šo vlize u mojta kujć ća? Togaj dete̊to mu ja kažal istinta, za šo došel, ama zmeot mu ričel: Lesna rabeta, sinko, jaska sam ći tija dam klčkata, ama ako mija denciš carevta ćerka za nivesta. Dobro, dobro mu udgoveril dete̊to i ud kak mu ja utveri zmeot vtatata, ispagja nadver i odi pak kaj orlicata. Eh, eh, eh, prijatilke orlice! I va pt a zgrših rabotata i prostime šo tol ku ti izmačih du sea, mu rekol dete̊to na orlicata. Ako, ako memče ič nimberi gajle i nim si sakldisuvaj, tuku aj xxxxx da pevjasame i da ejme kaj carevta ćerka, oti i tija se ne go dileko. Dete̊to si pečudil kega ja čul orlicata da veli za takve dilek pt inza nejnte tolku znajajne šo znajala u svetot. Ama sea orlicata mu veli na dete̊to: Šlušaj memče, pu li i sea da ne grešiš oti ud tuva nikuj nameži da ti izvadi ako ja grešiš rabotata. Nija za pet sati ći ejme du carskoto dvorište i okulu dvanajset satot caret su nejnta ćerka ći ispadni na prošetka. Togaj ti ći si skriiš pudzadi carckata vrata i kega ći čuiš silne fu čejne, togaj znaj deka jaska si sfaljuvam, a ti ći ja udriš vratata su grdide, či ja akr šiš, ći vleziš ntre i ći ja grabniš carevta ćerka, a jaska ošće su puščejnte nadole ći gu klvnam caret za da mu padni damla zaxx da možiš ti da ja iskradiš ćerka mu. Dete̊to ud kak

ja čn srne zapuvetta na orlicata, ni zaklnal oti va pt nema da greši, na si kačuva na orlicata i na pet uuti ftasale da zapcketo dvorišče. Pleto utišel i si zalipil da vratata na dvoricot, a orlicata duo vrti i muka nuli dvoret our da si puši na tam nadole. I koga ispadnaja caret sm čerka mu na prošetka nis dvoret, orlicata zafatila da fuši i da si mu ljuva prac nakaj caret. Tegaj dotete ka mu dava adna, sm grdite na mr vratata, a skakuva vligava u ntre i mu ja oryakva čerkata na caret, a orlicata koga gu čuynala na caret na adnš padnal u dmla. Tega dotete i divojkata mu si kačuvat na orlicata i begaj ka si be ga krate.

Vš kak ja zele caravta čerka, ma talku bila ubava še da tie šalj zka da klaš na nea, a kame li da ja srina čuvek na adno slepo mesečetaj, ljtaj idvaj ftasale da čo-ravata smeh. Najstina i na orlicata mu beše žalj takva ubava divojka da mu ja jarovat na smeot, (p)na veli na dotete i na divojkata: Čujte mili uladi, neli si sakate [illegible] luvate sea? E, dšanam, takaj, ama ajde kaši še da si praj? mu rekol dotete na orlicata. Puli vaka nemče, na veli mačkata na dvete uladi. Ve smeh i taka, itaka o čor i nemaš da puli i nemaste da mu ja nemaš takva ubava divojka, ći naprajne adna pegulena kukla sš pr-tali i koga ći vleziš s ntre, ći mu ja ustaviš na krivatut, ći mu ja zeveš kalčkata i aj mu sm zdrave neka mu bidi. Ama pri vl[illegible]ejkata ći trebuta da mu si javiš i ete va rabota da mu kažiš, oti da (ne) stami nakaja belja, p da ja zagubine divojkata. Ej, a, a, sea ći vidiš še sm ći (mu) prm na čor smeot, rekol dotete. Za nalso vreme kuklata beše napravena i ja zeva dottto i odi kaj smeot. Koga vlaze u ntre ja ustavi kuklata na krivatut, a adna ulaja, ma kuša na smeot čeka mu ja čamce caravta čerka i čeka mu ja ustavi na krivatut u udajata. mu ji dava smeot kalčkata i ispajja radosen nadver. Tegaj si ja zeva divojkata, si kačuvat na orlicata i sš kape na begajne prac sm nakaj smeovite še gu čuvaja dryčut. Koga stig gnale tam orlicata mu veli na dotete; Aj, sša zavrtija kalčkata! I koga mnogi sm ta pusta, kalčka, ni adno smeh ne ustanal. Tegaj dotete, zajdne sm namata, odat, gu utkurnuvat dryčut, si kačuvat pak na orlicata i si odat prac na sidelete na orlicata, demek tam kaj še si gu imaše ustavene nejnte koja.

Dotete, divojkata i orlicata ftasaja na nejnte mesta, ama koga stanal deka sm i zafatil da ala sm rnite na da si dogre da caravta čerka; a pred ta si i zaspal i sne-tajkite, gjoa, da si gosti sm mlada-milena divojka, še da vidi, še ći fati? Kakva sš pr-li i nišče druge. Ah, ah, eh, eh, ama se beše napravena, kalčkata vide ja nemaš. I taka, koga utkurnuvat dotete sm divojkata i orlicata stignaja da nejnte mesta, si izzemlija sr-i ubave, a napkunta si gu zacrleva kajnet, si ja zeva namata, še tolku sne tuni na nea, i si tuna na da si vzni domu. Ama pred da si razdelijat, orlicata mu veli na dotete: Vidiš junačka ustaja da ti pljuknam tri pti beličm ti daj rod da ti si naj se mučej, ama se na kuša kakva skrišna rabota o ta. Tegaj i divojkata mu rekla na dotete:

Jaska si imam edno pudarek od nejte tatke i za da ne gi izgubam ti gi davam na topka, ama i nemata ne ma kažala na dete-to kakve pudarek e to. Napamta si trčaja, ama sos nej ne vel ičeta, tuka su nejte kojnče, i pu nekálku dena patuvajne stignaja na makruiceta, denèk na nesteto kaj še si razdelija ste tri bratča. I taman fatnaja tam, si sfaljuvet od kojnot, a dèteto èdi prav na kaminot kaj še i imale kladene pratójnata su drugite dve bratča. Ama koga gi podigna kaminot i videl deka nejte bratča više ne puminale, treska gi fatil na dèteto i si rišel na skiot: Lele, nare nalel! Kaj ći èdi èaj pala, še si sterija vija ljage? Ama neli krvta voda ne si praj? I taka, si ja ustava mladata divojka, si gi vjamava kojnot i kinisava za da i pala tija pusti nejni bratča.

Oče od kak si razdelija i trgnaja sekoj pu pat še si izberaja sami, tija givi, dvete pogulemi bratča, si skupale od žitajne, si i istrešile ste pari, si i pratéle duri i kojnata i bidejći bile nego dileke i nemožale da si vrnat, zafatile da palat rabeta da nožat, ako ne drugo, brn, leb da izvadat. Pogulemte od nib fatil da prudava simiče- kulare- a edneenx kaba, a drugete brat prudaval aiva, ama ne na taja kaba, tuka koj znaj kolku dileke od drugete brat. Za vrnavajne ili da gi palat drvičut da gi najdat, laf ne stanava više oti i zabravija za ta rabeta. Oni iake bile carevi sinovi i si falele tam kaj še odile, ama koj ti dava vera bre brate?! Fuli da ne stimi čuvek jabanèlija i dè ne si m dni čuvek od dema, inak taka ći mu edi životet na čuvek.

Ud ka si vjama najmaločkoto dete kojnot, zafatil da četa od sela na sela, od kaba na kaba, od državo na državo, ama skde nemoži da i najde tija kutri nejni bratča. Dete-to utišel tolku dileke, še i on si pučudil koga mu tiknal še ustavi nasut i kak ći si ni pak nasut. Bil vežgiasan više od životet, ama neli si zafatil na va rabeta sos trebava d ja izvadi nakraj. I taka, pak mu ide sila i pak zafati da i pala nejnte dve bratča. Tava p kaj, tam pitaj, edno dem vlizel u edna gulema kaba i tam zafatil da pita i da pala pučuk za nejnte bratča. Ama ćelta kaba ja obrnal i ništo ne razbral. Dete-to sos si rekol: I ud tava nema nikakve ajr i da edem da si čuknam glavta na drugo meste, oti koj znaj ke stanav su ta pulema mlada i zilena še sama ja ustavih. Ama pred da kinisa za da izpadnè od ta kab ba, ete ti gu edno simičija kaj še prudava simiči. Ako gu pitam, si rekol dete-to na mene I taka, edi kaj simičijata i mu veli: Zdrave žive, majstore! O,O, zdrave žive mušterija, m veli simičijata na dete-to. Či neki li da pitam na nešto majstore? Oti da ne, ljagiam mu, jrum še sakaš?- Mu udgoveril simičijata na dete-to. Ud kaj si ti, bre majstore? Še, še, še, od kaj su jaska? U, u, u, u, e, e, e, i jaska ne znam od kaj ém. Togaj dete-to veli pak. ke do, čkmam, i jaska ém od nego dileke, ama nepk; nište ne zabravih od koj kaj togaj simi jata pak izvikala A, a, a, a, a, a, ič ne ti trebuva simke da nemiš od kaj da znajem jas

Arne ama koga vide deka dete navikaše nego i sakaše da mu si kaži ud kaj bil, simišijte tegaj mu rekel na dete: Šem telku naviskaš, bre brate, jaska ći ti kažam, ama še fajda ud ta rabeta? Ete jaska sm carev sin i pred pet- deset gudini ispadnah ešće su drugi dve bratća da palame adne drvić, ama ni ud drvić, ni ud naska nišam ustana. I ete sea ud carev sin simidi pradavam. I ešće lafet ne dusfršen na dete gu žignal na srvete i si rekel: Ej, ej, ej, šućur na gospot su adnete brat si najdehme! Ama mu si frlil vrs nego i mu veli: Brate, brate mili brate, nija sme bratćata še si izgubihme telku vreme i dojde da puvjagjame i da gu najme i stredņete bratče. Za drvičut ič ne beri gajle ćti jaska gu najdeh i se je azr sme da si najme živi i zdravi ste tri bratća. Tegaj i frljat tija simidite maka, kupile se še mu trebuvaše za dlgete pt i kinisuvat za da gu palat stredņete brat. Arne ama ka zabavale nego i nemežale da gu najdat brat mu, najmal te brat mu veli na pogulemete bret mu: Slušaj brate še ći ti kažam! Ti edi na rskrnicata i vidi še praj divejkata, a meži i stredņete brat da utide tam, a nija niš će tuva ne znajme. Tegaj brat mu si azarisal arne, trgnal i utišel na rskrnicata.

Razdelbata beše teška, ama ta rabeta trebuvaše da ja pravat, ćeti vremite si vrviše i napred ili nazut trebuva da si vrnat dema eti i caret viće bil nego skidisam i na skde i palal. Sea dete imal pojće gajret eti, ake ne druge, brm su adne brat su drvičut i su mlada nivesta ći si vrnat nazut kaj tatke mu. Ne si znaj kolku sela, ksabaj i državi izminal dadeka gu najde ptut še trgnal nejnte stredne brat mu. I koga vlizel u ta država, kaj še vlizel brat mu, zafatil da pita se ud red. Pitaj tuva, pitaj tam, edi na adna ksaba i sele, edi na drudzi, vlizel u adna gulemka ksaba i zafatil da pita. Arne ama skore ste ljuge i pital i nišče nišan ne čul i ne najdel za nejnte brat. E, si rekel sm aklet: Nema fajda, ći si edi i na druge mesto, ne čare, ne kmet da si vidam i su nego. Ama zeda trgne ud tuva za druć kraj trebuva da si arne azarisa su jadejne. Ud kak kupil se vlizel u adna alvadžijnica za da kupi malce alva. Ud kak si kupil alva, si rekel: Aj, majkata, še ći izgubam ake gu p alvadžija brat mi?! I ta ka, si vrnal, sidnal na stolut i zafatil da gu pita alvadžijata. Abre, majstore, mnja alvadžijte ste ste šitani ljuge i meži da znajš nešče še ći ti pitam, ama najprvin kaži mi: Ud kaj si ti? Še ti trebuva, bre brte, takva rabeta i da mi pitaš ud kaj sm jaska! Ama jaska tračam eti ći nema zijan, de, ake mi kažiš! A, u, a, u, a, u, ud kaj sm i jaska ne znam bre prijatile! Nej, nej ći mi kažiš i nišče druge majstore. Oh, oh, oh, jaska ći ti kažam ud kaj sma i ti alantisaš nešče ud va rabeta mu veli alvadžijata na dete. Arne ama koga dete pritiskaše se pojće, alvadžijata mu veli na dete: Slušaj sinko, ti ake mi pliš sea deka sm alvadžija, ama jaska sm carcke dete i ete, deridžete mi dojde jaska sea

alva da prudavem. Ama , še da si proj druge? Alva, alve, izmičar, izmičar ame perča ieb d
da ispadni. Koga si razdelihme ni tatke mi nija ete tri bratča imahme pu adne tuver un si
te, ama ete taka utidija pu vragut, p ni uš zlato, ni uš bratča ni uš drvič uetema uš nes
ka. Na dete te zafati da mu triperi droete i nemožajči da istraj, mu ei frija vre nego i u
mu veli: Brate, brate nija em tepka ame bratča et, i jaska em adne uš tija tri bratča kog
si razdelihme na rakrnicata i uš i nstavihme pretejnata puš kamunt, pametuvaš ili neš Pe
ete lafovi i nišajna še i ču alvadžijata, demek strešete mu brat, zumbra deka va dete mu
e istinskete bratče, gu gušnava i un i zafatija da si i kačuvat tgite i mkite. Kapkunta
azarisuvat arne i de bakiu, si kačuvat vregnem kojnata i pu nekolku misači ptavajne ftasel
na rakrnicata kaj še bil najgulemte brat mu i mladata divojka.Koga ftasaja tam ša da vli
adna mama kato kapka, advičut za milina da gu puli čuvek.

Sea se e arne i ubave, ete rabeti se naridani i ame da si umeserat nešto, s
kapkunta da trgnat i da si edat dama radosni i ihtiberlii. Arne ama, še veljat eberite, e
če ne videni mu vlizel vreget u nih i zafatija da si kakadisat migju nih. I ete še ti pra
vati Najgulemte i stredneto brat, si islafija arne i mu krejat šare kak i kak da gu utep
pat ili da gu rasipat na najmalete brat, še telku i telku si mačil i na nih da i najdeš, n
kame li drudzite mki še i videl deteka gu klej na rka drvičut i momata. Tija si krejle s-
sap da gu rasipat najmalete brat, da mu ja zevat momata i da si ja frljat na štrepče, kaj
uš nih da ja zeva i da prikažet na tatka mu deka tija gu najdele drvičut i ame tija da uš
vat brae i afirum. Uš kak si islafija dvete bratča, si prepevat deka nego se glašut za ve
da i deka i za kojnata trebuva da si najde veda,najdele, tam blizu, adne dlbok bunar i u
fatija da si redat koj či trebuva da vlezi u bunarut za da izvadi veda. Tegaj najgulemte
brat mu veli drudzite dve bratčat Jaska ame najgulem i tražam deka ne em kriv še nema da
vlezam u bunarut za veda, ošče en na drvičel, zafatil da rodi stredneto brat veljajči: Zaš
če da vlezam jaska u bunarut koga ima tri mu i uš momka pemal brat? Žru jaska da kriv za
va rabeta? Neka vlezi najmalete i on da izvadi veda za naska i za kojnata. Tegaj, katvete,
najmaločkete bratče, si zasukuva arne i mu veli na nejnte bratča: Iš nim si kerajte, mili
bratča, jaska či vlezam i či izvadam veda za vaska i za kojnta. Nija telku vreme si pale
dur da najme i kolku mki i teški dni puminahme, kame li gea veda da ne izvajme. I ošče
lafejči vliguva u bunarut i mu adne kotal zafatil da mu črpi i mu pušče veda gore. Ame k
ma, taku še si iskačil deteto i došel du četrata gore, mu veljat dvete postari bratča: B
brate, brate kaži še sakaš i deka nadberi si uš vija dve rabeti, deka: čite da ti izvadim
ili glavata da tija isečime? Koga čul taka deteto petros gu fatil. Ama koga vide oči mu

fajda ud mojej ksknežijta mu bratća: E, džanam pearne očite da mi i izvaje te etkelku dušata da mija zevate na čija. Kutrata divojka duša ne ustanala u nea, ama će će pred da ja pravat va rabota dvete mina bratća ja zaklnale deka ake kaši nekde i nea ći ja rasipat. I taka, džanam, mu i izvadija očite na brat mu, gu ustavija tam, na [illegible] ekula bunarut, si gu zevat drvičut i si edat dema. Kega ftasale dema ispadnal tatke mu caret i pučikal nege arne, ama kega pital za najmalete sin i kega vija mu kažale deka brat mu zaginal nekde, palajći gu drvičut na caret mu pad nal nege mka. Ama, ud druga strana, bil i radosen oti, ake ne druge, hm, dvete deca mu si vrnaja i deka mu gu dencea drvičut i neva znaja i ta careva ćerka. Arne ama ćće ud minutta kega mu i izvadija očite na najmalete bratče i drvičut i divojkata zafatile da puvenuvat i da uslabuvat, a najnege divojkata. I še fajda, ka gu dencele drvičut dema, kega piliščata ne pejale i divojkata bila bez ćef?-Kate niśće da ne pravile. Tuku, aj de i ustajme na nih i da vidime še stana su najmalete dete še gu ustavija bez oči na čuša-čušina, na zapustena pustijna.

Te kutro dete, ćerve i puste zapusteme, ka zafatil da si vrti gore dole, kde naj trevka kšne, kde čuj glas ud piliśća trčaj, si smačil du koj znaj kde. Ame ama, neli imal dni kate prese za da živi, vrtejći si tam na okulu, čul nekuj piliśća kak si karat i edi nakaj nih. De poblisku, de poblisku zafati da i sluša kak si karat i migja nih da si veljat: Oh, oh, oh, kutreto dete! Da znaj deka ej, tam naka ima adne izver i da meći da gu najde, da si izmije, ida mu dojde videlete pak, a napkumta da dojdi kaj nas i da si razdeli, nege arne ći bidi em za nege, em za naska da ne si karame. Detete śte vija lafe-vi i čul i dur tegaj mu tiknal oti kega mu pljuknala erlicata u ustata, ne bile džaba, tuku ta rabeta bila za da meći detete da zasbira ce še sluša kega si lafat piliščeta. I taka, dur pu malce, pu malce edi nakaj izverčite še mu gu kažaja pilcata, gu naegja, si izmiva arne ubavu i na adnš mu ide pak videlete. Tegaj si rekal su aklet: Ej, bratća bratća, demek taka ričeme da si pumagame nija a? Tolku vreme da trčam i da vi palam i koj ud simićija, koj alvadžija da vi priberam kate asal carcki sinevi, a vija na menka na ve derišće da mi ustajte, teške ći vi bidi prostene i ud menka i ud tatke mi ake mu adne den nauči. I ridejći si taka śte mki trgnal i ftacal u ksabata kaj še bil nejnte carcke dveriśće. Arne ama namesto da si edi dema, on edi i si faća, kate kalfa na adne tirzija i te da rabeti dmo za lebot- taka bil pazarisam. Ama kak daj sea bil pearne ud kolka še kega bil slep i čital niz čuša pustijna.

Ud ka puminal baja vreme i ud kak gu prižaljal caret na najmalete sin, za-

fatil da si prigutvuva za svadba, demek da gu venča najgulemte sin za najdenata divojka. Arne ama koga ču divojkata deka caret si azarisuva za svadba i deka ći trebuva da si venča za pogulemte carcki sin, gu viknala caret i mu rekla: Jaska care ći kandisam da si venčam, ama trebuva da almatisaš deka i jaska sme careva ćerka i tračam deka i jaska imam pri e da narčam nešće, p napkumta da stanam nivesta. Dobre more nivesto, sme kaži ti še e rabe tata i ič nejćam da beriš gajle za nišč

sakam da mi si narčeš fustan da liči kate nebite, ama aakam da bidi alis kate nebite, inak nema da kandisam za venčajne. Lesna rabeta nivesto, carcka rka e dlga zingincka.

Ošće sabajle na drugute den caret udril tiljal niz celta nejna država i subral ste tizii i mu rekel: Ud ste vaska sakam da mi naprajte adno fustan da bidi alis kate nebite, oti ako mi gu išiete takvo fustan za osm dena , na ste ći vi i sečam glavta. Razbrahte li arne? Katrite tirzii, ka čule si ste vrnaja pu dema i ošće ud prvnote den zafatija da krejat čare kak i kak da mu šijat takvo fustan kak še sakala carevta snaja. Migju ste tija tirzii bil i majstore na kalvata, gibi, majsteret na najmaločkote carcki sin. I koga si utišel dema su navidena glava i noge sakldisan, gu zabiližil kalvata i mu veli: Majstore, še taka, vadin si noge sakldisan i ne mi si u ćef? Ustavime, bre dete nim mi si čini i ti tuvar na dušta, oti mozek ne mi ustana dzastra navaka. Aman, bre majstore, kaži mi še e va belja še ti si namitna na tvojta glava? More aj begaj ud tuva, ti ošće igla ne znajš da brcniš u ševite, a kamo li da napraviš takva rabeta še ni pala caret. Če kažiš i nišče druge majstore mu rekel za krajn pt detete. E, šem sakaš da naučiš še e rabetata, ći ti kažam bre sinke. Vadin caret dade zapuvet da mu si šie fustan za nejnta snaja i da liči alis na nebite, ama kaj, bre brate, koj ći meži da sie takve fustan? Tuh, tuh, tuh, jazk še ći oj tolku svet na vragut sme i sme za adna nikkva divojka. Koga ču taka detete mu veli na majsteret: Češki ve naka ti bidi gajlete majstore! Ebe, jaska ći ti gu šijam fustanut majstore, a ti ći zovaš gulem bakiš ud caret. More, aj begaj naka še ti ći mi šieš takve fustan koga ošće igla namežiš, saalam da dupniš. Nej, da nej , jaska ći gu šiam

oret. Sme, ti majstore, ći mi denciš osm oki urej, osm oki med i osm oki vino i nišče druge. Češki tolku neka bidi

rabeta i ći oj glavta naka- aj mi su zdrave. I taka edi, mu kupuva se še sakaše i mu i dence na detete, ama i zafati da si tresi ud starh majsteret.

Majsteret sea i si tresiše ud strah, ama i si nadevaše dunekde, oti on ni-

kaj pt nameženo da napravi takve fustan. Kutreos majster, oco ne mu beše umet da šie i fati nekuja para, tuku mu umiše kak i kak glavta da je kartali. I zato očče mrno da mi umnat, edi kaj nejte kalfet mu veli: Kalfa, zafati ti da gu šiiš te palamb fustanu. Ovoj majstore ima vreme, iš ne beri ti gajle za va rabeta. I koga vlizni majsteret u mre da vidi! Dotete mre si krši urej, si neka su med i si pie vino. Togaj majsteret si rekel su umet: Ah, ah, majkata, ne mi stigaše mojta glava še či edi, tuku peturdih i tolka pari p i decata da mi trpt. A dotete mu rekel: Majstore, iš da ne beriš gajle za va rabeta i ed kam da bidiš saalam deka fustanut či bidi asr za nekuj den i bakšišet e tvoj. Za da ne a dišime negasu nego rabetata, majsteret sekuja dzastra bašiše kaj kalfata i sekuj den ispagjaše sakldiem i pulavinta i pojde beše firusam ud gajle. Ama najnego firuza kega na krajnuto den, na sabajlinte, vlizel a udajata na kalfata i ne videl nišče druge, medaf ud jadejne urej, med i piejne vino. Togaj dotete mu rekel na majsteret: U kolka satut treb va da mu gu nesiš na caret? Vidi, vidi belja čuvek! jaska prgt gemp stojem, on pata si bev su menka. Ama kega dotete naviskače za da znaj u kolka satut trebuva da mu si ugut fustan nat na caret, majsteret mu rekel: A bre, i da znajš i iš ne znajš sega mlo se edna, ama d ret fustanut gu saka da mu si nesi n devit satut. E, togaj majstere, dojdi a devit sa za da gu zevaš i da mu nesiš. Dobra, momče, saka i tako da umrem, p či dem da vidam še bidi. Arne ama kega si vrnal i ntide u oem satut kaj dotete i vlizel a udajata, še bre te, fustanut bše asr i lskaše temam kato nebe, p duri i očite mu si semagilja. Togaj mu veli mu kalfata: Aškejem, bre dete, ti mi ja utkina dušta i ve arne še si gu napravi niku pt nema da ti zabravam.

Očče na minutta majsteret gu zeva fustanut i mu trča na caret su fustanut ra. Kega gu videl fustanut i zamete asr si čudil sti nikaj pt dum togaj ne videl takve beta. Togaj ja viknal caret na divejkata i ud kak mu dašel fustanut, mu rišel deka skore vreme e više da si zafati za svadbata. Ama i divejkata si rekla su umet: Eh, eh, eh, spe lajte gospode še mi fustana žive mojte istinske momčel A na caret mu veli: Prosti mi, va ama jaska očče adna rabeta sakem da mi si napraj, a t, e, da mi si šie očče adna fustan ša da liči alis kato zemjata, p duri tegaj či si venčam. Lesna rabeta, mivenče, očče va bid lja či bidi asr i ne sakam da beriš gajle za va rabeta.

Caret očče sabajlinte, pak udril tiljal, du ste tirzil i pak mu rišel deka za edna deka mu si šie fustan še da liči alis kato zemjata na očte glavte či mu kapnat á na te še gu šie i ve fustan, či mu daj gulem bakšiš. Ve kutra tirzija, očče na izvadev ka šu deka si paia i druge fustani, nienova i edi kaj mojte kalfa su prvnete bakšiš

i mú veli: Ej, sinko, sinko, dú séa nége árne puminalme, áma dúri séa ći ja rasipime džúlata. Éte, séa ná caret mú tikná drúge fustán da mú si šie, áma vé fustán da liči kaťe ná zemjata. Kak tí veli umét séa a? ći ja skoknime li i vá sepka ili ći edat pú vraget i bak šišet sú se glava a? Mú veli majsteret na detete. Aj, aj, né si plaši majstere i vá prinka ći ja skoknime. Šme ti kupi ešće tólku urej, méd i víne i puli sí ja rabetičkata, a kéga ći dej osmeto den, sl zevaj gú i nési mú gú ná caret. Mére né tólku, (tuku) ešće tólku jadejne da mí palaš ći ti doncam, rekel majsteret. Šte rabeti mú i kupil na detete, áma sekuj den pak edil i dzirkal kaj kalfata, eti i imaše, áma i nemaše véra, bidejći sú dúša si igrajše. Čúdna sú umet. Vé dete ní igla u udajata íma, ní platne, ní nekuj drúdzi nigjáfi, (a) ti praj čúde ipel. Šé li gjavel ći bídi vé dete Áma i drúge si veliše: neka mi brka na menka rabeta (p)en ake saka i u sgn neka i praj. I, kega dejdel krajnte den, edi kaj kalfata i ešće ud nadvet, ud pinéžerkata mu veli na detete: Memče, kak ni vrvi rabetata a? Mére majstere, ustajme ná rat i né mí zadíraj, eti nége sm zamurćn ud rabeta i el u devid satut za da gú zevaš fustanut. Majsteret napravil taka, kak šé mú ričel detete, áma kega utišél tamán u devit satut, fustanut bil azr i kéga gu videl u čúde ustanal. [illegible]

Séa majsteret su ešće pojće mirak i radez gu zel fustanut i mú trčal kaj caret. Kega gu videl caret i vá pt si pučudil, eti u fustanut sí puliše sé šé íma ná zemjata. I ne šme caret, tuku i ste drúdzi tirzii i drúdzi ljuge šé imala tam ustite sí i prékasale kéga gu videle te palene fustan. Áma nejnége si izraduvala divejkata eti tá séa bila na saalem véra deka nejnte istincke memče e živa i sí naegja tuva nékde.

Kega gu zel fustanut caret, utišel pak kaj divejkata i mú ričel: Nivoste, séa e se azr i viće zafaćam svadba da prajme eti vremite si vrvi. Dobre cáre, ći mí prémtiš, áma jaska imam ešće adná rabeta da mí napraviš i tegaj viće nema lža i ći vénčame. Sej e arne, sej e namesto, áma (ake) mi si čini čefet i da mí šie ešće adné fustan za [illegible]. Caret nemal šé da praj, tuku i vika pak ste tirzii i mú kažuva, kak šé muj alet, áma i mú kažuva deka ake ne bídi azr za pet dena pak biscilka i čeka (ili) gulem bakšiš ná te šé ći gú šie. Vé kak čú tirzijata deka si pála da mú si šie ešće adné fustan za carevta snaja, trčanikum edi pak kaj detete i mu veli, takaj, takaj, i takaj. Demek caret saka ešće adné fustan. Dtete tegaj mú rekol ná majsteret pak da né si sakidi sa i deka i te fustan ći mú gu šie, (p) duri mú ričel deka na filajn i filjan sat da dejš da gu zevaš fustanut. I, taka, džanam, za da né gubime nége vreme, kega dejdel denem, kak šé si imale lafene, edi majsteret kaj detete, gu najdel azr fustanut, gu zel i mú gu

dencel na caret i mu gu dadel. Caret i sea si pučudil koga videl takve fustan, ama i si rekel su aklet: Aj, da vidam sea še maana ći najde i še druge ći pala nivestata! I taka gu zeva i te fustan i edi ga vika divojkata i mu veli: Niveste, i vaša pavelja a svršihme i tračam deka vreme e da ja zafatime viće svadbata oti ste insan ći ni si bie peza sa va našča rabeta. Ej, svadba, svadba care, ama ešće edna rabeta sakam da mi si steri ćefet. Jaska sakam da mi gu dencite da gu vidam čuvekut še i ši ste vija tri fustajna, a napkumta venec na glava i nišče druge. Bre, demek ešće va rabeta ustana kusur a? Brga, bre ljuge, edite i dencejti gu tirzijata še i ši fustajnata za da gu vidi nivestata! I taka ispratil nejni ljuge da tirzijata i mu edat kaj majsteret. KOga utišle kaj majsteret i mu kažale na majsteret deka caret gu pala, en mu rekel: Arne, bre bratća, jaska ći dem, ama da si razberime, oti fustanut ne gu šig jaska, tuku mojte kalfa i en trebuva da dojde kaj caret. Tegaj carevte zaabiti ušidija kaj detete i mu veljat: Mamče, carcka puvelja e dojš i da mu si javiš kaj nego! Koga čul detete taka, mu veli na zaabitite: Bre, demek jaska da dem a? Nej, nej, jaska ne idam, tuku neka doj caret ake ima mka. Abre, kakva e va lkrdija ti da dajš zapuvet caret da doj kaj tepka? Ete, taka. Mu veli pak detete. Neka doj caret oti jaska ne idam. Tegaj si vrnale tija nazut, mu kažale na caret oti va i va e rabetata i deka detete saka en da edi tam kaj nego, ama caret si naljutil malce i pak i pratil nazut pa detete. Zaabitite pak došle kaj detete i su nego melejne idvaj gu kandile detete, gu zele i utišle kaj caret. Arne ama ešće su vlizejnite u nejnte dver drvičut, še tolku vreme stojše puvinat i ni adne pile-ne pejše da tegaj, zafati da prisilinee, a piliščata i tija zafatija da pojat. I ešće nešče: Kalčkata še ja imaše zeme detete ud abe pete zmah nejnte bratća ja imale zakačene nekde u palatata i zafatila da rgjeeuva, ama koga detete vlizel u dverot i ta zafatila da dzvendže i da si klata. Koga vide caret deka u nejnte dver nešče si izmenuva, a divojkata ud deka beše žlta i patsufana i ta stanala crvena kate jabčke, ma došol idea deka tuva ima nekuj vrag i, ja vika divojkata za da gu vidi istinckete majster še i ši fustajnata. Koga ispagja nadver caret i koga puli, še da vidi?! Najstina bil nejnte najmaločke sin, pa gu prigruva i zafatile dvete da plakat. Tegaj divojkata mu veli na caret: Ej, care, care ete ve e mojte istincke memče, ve e tvojte najmaločke sin še ja najde kalčkata, še gu najde drvičut i ve e še mi najde na mamka. A tija, drudzite dve s pogulemi bratča ić ne mu padna žalj ne ame kate na brat, tuka tuka ake ne beše en da i najde, ešće ći bea pa čuži zemij i čužina. Ka čul taka caret tegaj nego si naljutil i ešće te den i vika drudzite dve sinovi, prve i sudil, a napkumta dadel carcka puvelja na dvete da i ubesat. Napkumta ja zafatija svadbata i džembušite i te ne ame u carckete dver, tuka u celta država i nemeste za najgulemte dete, carckata mama si venča su najmalvte carcke dete. Фуснајната детешце и изваѓање од Момчилата Крстевска

TAMAČAROT ČUVEK

U nekuj si vreme, nekuj čuvek zakal da ima nego zlato. Ošče ni malečko dete ne mislel na ništo drugo, nadav na zlato. Oti ugrabeta, vrni si doma, umet ni bil na zlato. Legni si da spie, stani na dvaestreta, jadi i pie, sma umet nikk da izbega ni zlaeto. Oti na crkveta, nastreš selo, laf muabet su ljugete, pak ne mu bega umet ni zlaeto. Kega si lafel su ljugete duri zafatil da greši i namesto da keli nešto drago, on nego vta kolavel zlato, zlato. Vedin taka, utre taka, sdna dur večer mu ispagja na som sdno stero dete i mu veli: Čuj, čuveše, kakva mka imaš i še zakaš ni nenka da ti daruvam? Ma, ne, p koj ni oti še mi gu palaš arnatet? Či ugbiš li ti da mi dajš še sekom jaskat mu veli mirakljata za zlato na dedeto. Jaska nešum ne sme da daruvam ne še zakaš, taka nešum i u zlato da ti darijem mu rekol dedeto. E, tegaj dajni zlato, mnogo mu terbe ili vrejče, taka zlato, zlato, zlato da grabam i gulem singin da stanam rekgi tamadarlijeta. Dobr, ščanam, oti ni stara nemaka vače si šerbadžija i ne še oj faćaš mu zlata oti ti priprava u zlato. Sma da gulič ni vgjaeš i da ne faćaš mu dveta roe, taka da kak oi stamiš na sebajlinte oi si najdeš u napkunte oi vlezeš u bačkata i di zafatiš, mu lerte mka da faćaš pu sdno drviš na rek, sma oi puliš da zafatiš pišim ni krgšta, a ne kunta ni druguite drviši. I ošče nešto, ni kak svršiš mu drvišite u tvojta bačka, puli da ne oj na drugo mesto oti di grušiš i grešku ne nema da ti bidi prestena. Kega čul takva lkrdija tamadarut, zafatil zvuete da mu trigne ni mirak, p duri zabravil spuljti da mu kači na dedeto. I taka ošče dedeto ni ispadnal še si veli lafot, ni doma nadver, čičkoto zafatil da si radava, domak, da poj, da igra i da viku, zbogum, zbogum zdravaltio. On neli i celta ned da ne zapej sma koj gu videl.

E, dal geopad zamnal i ni kak si izmil i pukanal nalce leb, si zaljuve dole u bačkata i ja nagrabal krušta, domak kak še mi ričel dedeto de, kega di vidš, bre brato, kul celta kruša si prepravila u zlato. Sma tamadaret ošče pejče si ispadnal i se pobrgu da zbi tigne, zabravi še na kačal dedeto i zafatil da i grabe drvišite za dveta roe. Najednaš sma ne zabilišil nikkva greška oti se še faćal, p nkur i za dveta roe, ce si pripravuvala u zlato i se pet minuti celta bačka beše dnitvena i pritvarena se u zlato i na beše dost ni mašina na čuvek da pali ni večer, a kamo li domakinet na bačkata i zlatoto. Ama nešto še o ve čude, še o ve kamet še mi najde da živem i da si naradvam u zlato a ve polen na dujnat. Arno sma neli čuvečkoto oka nema nametka, tamadarut domakin si rekol en mirk: še oi vidat ljugite še oi napram i vrdunikum edi je faće nejnte kujče i ta na edno ni pripravva celta u zlato. Domak rabotata sen edi se mirak i ni najfukava čuvekot sen stanal zlatnigin. I ne mre to, taka sen zafatil da faće, sa dveteman roe, i dve trudni rabeti še i kuče u dvorut, domak, relte, kumjunte, plitkite, vejči, drva i še li ne drago. Ni edna

ИНСТИТУТ ЗА ЈАЗИК „КРСТЕ МИСИРКОВ" БИБЛИОТЕКА СКОПЈЕ

Ikrdija, da kažime, siljanicat nejnta kujća a napravi da sveti u zlato i celte selo sa priliče, ama i ete siljajna u čudo ustanalo za va čubelija rabeta i zafatija su kakvdžilk da puljat nakaj nejnte desigačen sirumah, a sea najčurbadžija u selete.

More šem taka ubave mi edi rabetata jaska sea ći napravam i druge čude, si rekol siljanicet i zafati da si krej nunasip kak i kak da stane i car. Ći edam kaj caret, ći ga pripravam, demk, ći skamenam u zlato, ći ja fatam palatata i ta da si steri u zlato, ete nejnni zaabiti ći i napram ad zlato i ći mu kardisam ntre u palatata i ći stanam car u cela ta država. I čuvekut iš neme^ći^ si zafatil da edi nakaj czockata palata, ama ete pt kaj še pominuval ga čepkal su reite i si pravel u zlato. Eh, oh, oh, majko meri, koj kato menka? Čija e ta sila še ći doj da si beri su menka? Koj li sea posingin, caret ili jaskafai velil neviet čarbadžija se aklet. Ajde, ajde koga dajdel na ekulu strediata na ptut, zafatil nekk da mu si jadi leb, p si rekol su umet: More čekaj da si nakrkm pišim same leb, a napkumta ći si pridližam su rabetata. Arno ama, taku še si vrnal i sidnal da jadi leb, ete še zle ga najde: Taman ga kladel nežat na rka mu si činil ad zlatej seva samunet leb u rk mu si steril ad zlato; čini da skrši zalak leb i taku še klajge na usta, čini mu si ad zl te. Aj, majkata si rekol tegaj siljanicat. Še pajme sea? Ći neši li da si jadi zlato i m kak ći si šive sea? I ečće umejći si taka, ga zafatil adne glad za voda. Lele more majko, ake i ve pak mi naj sea da nameš^i^m voda da pijam, ja videhme rabeta? Taku mu stanuva i e di kaj stemnata. Arno ama, taku še ja čipna ta pusta stemna, ečće na minatta si napravila ad zlato. Oh, oh, oh, majko meri, še e va taksirat še mi najde ad glad da umram?! Stanuva edi na furnadžijata, mu plaća za edno samun leb, ama taku še ga fatil su rka i samunet si pripravil u zlato. Ama za leb taka i taka, ama za voda viče zafati da mu si suši ustata i zafati da nameži da istrpuva. Čekaj, si rekol, ći vlezam u bunaret beljkim ći bidi nešče, ake ne drago, brm, ći si napijam na voda. Arno ama, taku še vlisel i zafatil da crpi i vo data, i vžito stanaja zlato. More, more, more, še e va pardija pa menka gospade?! Sea viče čudisa da pala leb i voda, taku zafati na boga da si molja, a za pojče zlato i za car stemi, laf ne spominuva viče. I dšanam, ka zafati da mu ad molja na gospud, moli ko li, moli koli, ete ti ga dedete kaj na ide. Še e va rabeta še si moliš, bre sinko, talku vreme a? mu veli Dedete na siljanicat. Amam, amam, dede ti i gosput! Umiram za adne zalk leb i za adna kapka voda. Pearne se da mi sevaš, atkolku kato kuče ad glad da umram. Ama koga ti kožah jaska da ne fačaš su dvete šce ti ne mi poslaša a? Arno neka ti si steri se mu rekol dedete. I a, a, a, da si edi tamaćaret mu veli pak na dedete: Amam dedeXXXX žiti boga utkini mi ad va kšopka i nim mi ja ustavaj tajfata na ptut! E, dobre de, aj taka neka bidi, jaska pak ći ti utkinam, ama ake ete raboti še i pripravi u zlato i napraviš pak kak

še bea i ake ošće adnă da ne ti čuja" da palaš i sakaš zlato, ći ti ga puvraam životet. Aman dede, na se kandisam, se ći pram še mi veliš, ame i ame da si napijam bum adne češ vedal I taka, namesto na pet na adna minuta si sfaljava dele u baščata i se drugo še s nače pripraven a zlato i priprava pak kak še bea i odi dema zeva i si napiva ubave ilj slatka voda, a napkumta si najadava arne ubave na leb, a na zlatete na veli: Šej na zdrave čurbadžilk i vjrtlk.

UD SINUMAN I SIRAK DU ZLATNA RIBA I ČAROV ZET

Nekuj vreme, si bila edna tajfa sa nego ljuge, ama koj znaj ud še i fatil adna - belnetija i skoro ste izmrnja, nadav ud ame na tatkoto i adne nake dete. Detoto si vika l¢ Ivan, a tatko mu bil ribolevec, bidejći tam blizka imal adne blato i imal nego ribi. Ud zafatakut tatkoto odel sam, odi bil ošće naleško. Ama da ne si razbrame naegka deka detoto ne odil sa tatko mu, tuka on odel, ama namošal da leva ribi nadav da na ga čuva d dabitakut. Koga puraatel i si činil desetina gudini zafatil i on da leva i da mu pomagni na tatko mu.I za čudo, koga zafatil da leva i Vane nego mu trgnal rabotata oti ednuj dem fačale pu adne du dve tavari riba, damek sea životet mu stana pearen ud kolku še mu beše ud zafatakut ili perame da kažime. Arne ama, dudeka si priberat i adnjaš gajle ud umi- račkata še i najde, pagja i tatko mu na Vane i on umira, a kutroto dete ostanava same.

Vane sea ne ame še ostana sam, tuka o ošće mal i namošal da si vrši rabotata kak še trebuvaše. I ne ame to, tuka ud kak umre i tatko mu on ijše pak za ribi, ama kato da bil priklnat ud nekuj i namošal da fati ni adna riba, še si veli, hm, za iljoš. Oh, oh, majko mori, še čudi še pravi sam da mi ostaviš, optem sirak i dudukam ud sol si veliše de deto su sklot. I na istina beše taka oti še ći ti praj dete ud petnajset gudini? Vadin taka, utre taka, ka mu si zamagija očite adne dem faća i bega ud dema i si rekol deka jaska i taka, i taka am taksiratlija, p ći am nanaka da si vidam kmetot. I ben da si čn di nogo ja ustava knjčata sama i kinisuva, da kažime za nakaj pazar, da pala rabota. Aj- de, ajde ftasuva u ksabeta i zafatil da pita pu rabota. U pazar imal adne čiflikar i ima nego rabota, ama imal i nego izmišari, p ad pišim ne sakal da ga seva i na Vane. Arne na nego molejne ga sel i nego a čiflikot. Sea arne napravil še ga sel na rabota kaj nego, a na ne mu dadel dnugux kak i na drudnite da raboti čiščijcka rabota, tuka na Vane mu dava da i pasi kukoškite. I si pasat tija pusti kukoški, kak še trebuva? I ne ame to, tuka na večar ga kladel da spie sajdne su kukoškite. Kutre Vane ći pukni ud mka, ama še da praj? Pari nema, druga rabota na drugo mesto nema, leb nema, agolje? bos kde da odi? Stera si- mea, ći trpi i ći raboti.Vadin taka, utre taka, vremito si vrvi, a Vane pak namoži da si ubleči oti pazarot mu bil ame za lebot da raboti.

Arno ama čiflikarot imal nekolku duši ribari kaj nego i tija ne rabotale nikkva rabota madav ud ribarsvo, ama na gudinta namožale da fatat ni adna vrejća riba. Ka videl taka Vane, odi kaj čiflikarot i mu veli:Slušaj, čurbadžija, aj puščime i na menka adno den lovam ribi? More, aj trgimi si ud očite naka oti i to leb šo gu jajš da ne gu izgubiš. Tija se najstari ribari i namožat da fatat i da mi doncat ribi kolku za menka da si is ržam, a ti, surat nieden, ći mi lovaš ribi mu rekol čiflikarot na Vane. Deteto si trgn nazut i si utišol kaj kuoškite, ama pu dve- tri dena, pak mu utide kaj čiflikarot i pa mu veli: Ti moljam čurbadžija, puščime i na menka, ako sakaš, da om za ribi, brm, adno den! Togaj čiflikarot ka si čudil, ka si čudil mu veli na Vane: E, aj karši glava i od vadin pu ribi, ama bez riba ič ne si vrnuvaj nazut. Arno,arno čurbadžija, jaska či si ; tamčam i tračam deka nema da si vrnam su adna torba ili vrejća ribi, tuku brm su adna kola plna su ribi. Ti ne znajš deka i tatko mi beše strašen ribar, deka i jaska su nego lovav ribi u našto blato, mu rekol Vane na čiflikarot. I taka, džanam, stanuva Vane i ć di za ribi, a kukoškite pusti neka ustanat- i taka ne mu bile milni na Vane.

Vane sea ne odi za ribi zajdno su drudzite ribari, tuku odi epten sam. I neli r bar pu zanaatot? Ošće na prvnoto den ne adna, tuku dve koli riba fatil i koga mu i nosi na čiflikarot u čudo ustanal ka videl tolku nogo ribi. Arno ama koga mu ričel Vane deka namoži da istraj viće da spie zajdno su kukoškite, čurbadžijata mu rekol: Smo va rabota namoži, oti jaska ne ti puščih, tuku ti sam saka da ojš za ribi. Ako tie milo, ako ne s tani i oj si kaj sakaš mu rekol čiflikarot na Vane. Sea i drudzite ribari si ja fatija beljata, oti ošće na to den i vikna ćurbadžijata na ste ribari i ći i sutepaše veljajći mu: Ka moži adno kopile da fati tolku ribi na adnš, a vija ste desit gudini kaj menka i du sea namožahte da fatite tolku riba a? Jok džom ći vi naj ako i ud sea nanaka ne mi i ćate riba kato deteto. Ama nej ksmet ribarite kolku si mačija namožaja da mu fatat riba na nejnto sajbija. I koga si svršija ribite , šo i imaše fateno deteto, čurbadžijata gu vikna i mu veli na Vane: Ustavii vadin kukoškite, zevaj gu surkmeto i aj, odi za ko ne fatiš čudise arno. Deteto namožal da gi udbie, si gu zeva surkmeto i odi za riba. Ni malce, ni nogo i to den Vane faća pak dve koli riba. Arno ama sea ne mu i nosi dvete koli ribi na čiflikarot, tuku adna kola faća, si ja prudava, si iklava parite u džeb, a na gospudin čurbadžija mu nosi smo adna kola ribi. Sajbijata ič ne razbral šo pravi Van i bil nogo blagudaren za ribite, ama koga Vane mu ričel za da gu primesti ud kukoškite da mu daj druga rabota, čiflikarot pak gu udvil. Kutroto Vane sea ne smo čiflikarot šo mu dava druga rabota i gu mči su tija stopankine kukoški, tuku i drudzite ribari gu nas kuvat na čurbadžijata za da ne mu daj drug

Van

ud kskndžilk oti faćaše nogo ribi i mu dukundisuvaše na nejnta rabota. Arno ama sea Vá-
viće si ima malce parički i si kupil nekuj šejvički, demek, si ublučel tro, tro i ne mu
plaši nogo i nogo. Pu dve- tri dena mu odi na čiflikarot i mu veli: Slušaj čurždija, mi
si čini deka pak ći sakaš da mi puščiš za ribi, ama jaska ći nejćam da odam se dudeka m
ne mi smeniš ud va rabota šo mi ja dade, oti jaska namožam viće da spijam su kukoškite
zajdno. Ama za da gu izmami na Vane čiflikarot mu ričel: Aj, džanam, odi ti i donci mi
riba, a za ta rabota lesno e ći ja nagodime. Vane pak utišol za ribi, ama namesto da fa
ti adna ili dve koli ribi, sea faća smo dve, ama gulemi ribi. Vane si rekol su umot: Hm
hm, hm, zrm dvete ribi da mu i dam na neprikupcaniot a? Nej, nej, ći mo ja dam smo adnat
a drugata riba ći si ja zdržam za menka. I taka napravil Vane. Mu ja nosi adnata riba n
čurbadžijata, a drugata faća i ja prudava, a paričkite u džepčito. Koga mu ja dade adna-
ta riba na nejnto sajbija ne mu rekol nišćo oti ne fatil nogo riba, ama smo mu kažal: E
ej, sinko majčino, ošće i ud rabotata sakaš da ti smenam i to za adna riba a? Dobro de
ne sme smo vadin, tuku jaska i druć pt ći ti lovam riba, eto puliš deka tvojte ribari-
ič namožat da fatat. Ne beri ti gajle za mojte ribari, tuku ti beri si gu tvojto gajle,
mu rekol čurbadžijata na Vane. Lele, mori majko, ud tvoja kujća i tajfa da nema po slat-
u dujnata si rekol Vane. Šo si praj sea su takvo opak čuvek a? Kutriot Vane pak utišol
i si lignal su kuboškite i pak bil sto berbat napravé ud krošnicte. Ama sea ošće pojće gu
gu faća inat i ošće rano na dzastrata odi kaj čiflikarot, mu zeva izim i pak odi za ribi

Vane sea namesto da fati pojće ribi, to den faća smo adna, adna koga a puli
arno šo, bre brate! Zlatna riba. He, he, he, takva riba mojto sajbija ne jadi si rekol
Vane. Va riba e moj ksmet i na nikuj nema da mu ja dam. I ošće su doncejnto doma, koga
ja utvara šo da vidi! Bišukta na zlatnata riba bila plna su zlatni liri. Togaj, faća a
izraznuva ta blagusuvena bišuka, ja izmiva arno- ubavo, ama tuku šo sakal da ja isturi
vodta si priprava pak u zlato. I ja, ošće adnš, ja ošće drug pt, se namesto voda bišukta
se liri turuva. Arno ama si stamnil i mesto za spiejne pak nemal i Vane utišol i si lig-
nal pak kaj kukoškite. Ama ud mirak i tmaćarlk Vane cel noć ne spal, tuku su bičukata
ti napravil adno kup liri. Koga usmnal, stanuva, odi kaj nento sajbija i mu veli: Jaska
viće ne spijam kaj kukoškite i palaj si druć izmićar da ti i pasi- dosta viće so to pus-
to izmećrlk čurbadži. Bre, kakvo e vo laf ud tepka vadin? Gu pita na Vane čiflikarot. E,
p šo tračiš ti jaska ne begam ud tvojte kukoški, tuku ud tvojto loštlk šo ni adnš du sea
ne dojde da mi prizniš kak i kak mie životot ili da mi dajš adna zagija gajći ili kušu-
lja. Ama, eto tvojte mi pužaljaja i ste krošnici du sea ši mi i pušćaja vrs menka, si
pritvorija u zlatni liri. Jaska smo možam da mu kažam spolajti na tvojte kuk ški, ama

i si ričeh dosta viće da pasam kukoški koga imam tolku pari. Abre kakxxx taka ti da ima pojće pari ud menka? Mú rekol čiflikarot i ne gubejći nogo vreme, zajdno su Vane, odi u kukušarnikot za da vidi dali e naistina va rabota šo mu ja kažal Vane. Arno ama koga otidija i vlizea vtre šo, bre brate, adno kup plno si liri. I kato zavijan ud tamaćarlk i zanamćorlak mu veli na Vane: P sea i da sakaš jaska ne ti držam, oti ud sea nanaka jaska ći spijam tuva. I ne mu stigaše to, tuku saka i tija šliri na lajći mu deka šom kukoškite se nejni i parite ći bi čiflikarot. Ti spie va večar tuva, a utre neka daj gospud da i ći prajme. Sea na Vane ne mu beše ništo drugo, tuku sakaše da gu natera, brm, adna večer, čurbadžijata da spie su kukoškite. Čiflikarot ošće nearno stimneto, šo veli lafot, ošće prad da si legnat kukoškite utišol i si lignal u kukušarnikot, ama za da mu si najde si zel i adna vrejća, gibi za liri da ja naplni de, i idvaj čikal da vidi šo ći stani su varabota. Ama kaj si čul, bre brate, ud krošnici lira da si praj? Cela noć oko ne tripnal i namesto liri si naplnil su kukušini u krošnici kolku da mi sakaš. I koga stanal na sabajlinto, naljuten, rži ne si drži, tegni prao kaj detto Vane i mu veli: Ejdep sus niedmo, na menka li najde va rabota da mi ja sfaljkaš a? Daj tuva parite oti ti utide kožinkata sea! mu rekol čurbadžijata na Vane. Arno ama Vane ič ne si isplašil, p mu veli na čiflikarot: Ej, čurbadži, čurbadži puliš li kak si vagja kora leb a? Davat kukoškite liri a? A ti sakaš i mojte da ti i dam a? Jaska tija pari nej pečalih u kukušarnikot, tuku eto puli ka si pravat žlti liri: kažuvajći mu ja bišukata ud zlatnata riba ka isfrlja liri. Koga vide takva rabota, čiflikarot zabravi i da si istresi ud krošnicite i kato putrisen mu veli na Vane: A, a, a, eto va rabota e nogo arna! Ajde de, kaži mi kolku pari sakaš da ti dam za da mi dajš va bišuka? I smo pari, tuku ud sea nanaka kaj menka u mojta udaja ći spijš. Se, se ama smo za va neščo nema da ti kandisam čurbadži. Kak da si dam va rabota šo mi dava liri kolku sa kam jaska i koga sakam? Su šo ći živam jaska napkumta? Demek sakaš pak da i pasam kukoškite i da spijam su nih a? Nej, nej, da ne čujam ošće adnš za va rabota, rekol Vane na tamaćarot sajbija.

Ud kak si naplni su pari Vane, naistina i nikugaš nema da i zabravi tija pusti kukoški, ama sea si ja ulisne rabotata i životot i ne saka pojće da gu puli nejnto čurbadžija. I taka si i zeva šejvite i si bega ud tam. Sea na Vane ne mu trebuva rabota, tuku zafati da si kroj čare za da si ženi i si utvori kujća, ama saka da si naj takva ni-

vesta šo da bidi spritu nego, oti Vane bil nogo lično dete. Ajde, ajde, neli sea ima nogo pari i nema gajle ud nikuj, vlizel u adna druga država.Tuva pitaj sakaj, tam pita, KQ sakj, Vane namoži da naj nivesta spritu nego.Arno ama koga adno den sluša ud nekuj decarot imal adna nogo lična ćerka i a čuvak tolku, šo smo adnš, i to su nogo verni ljuge a pušćal na prošetka u carckoto dvorište. I ne smo to, tuku za da oj čuvek u dvorot tre buval ud nekolku reda asćer da pumine, p duri tagaj

Vane celta rabota amo a razbral i sea pala čare kak i kak da vlezi u carckoto dvorište, a napkumta lesno ki mu vrvi rabotata. Sea Vane dujdel du dvorot,ama i najdel munasip kak da vlezi kaj carovta ćerka i eto kak:Vrtejći i sukajći okulu carckoto dvor stretnal adna baba i mu veli : Babo, mori babo ći mi sakaš li da dom na gosti kaj tepka nekuja večar da spijam?- ama babata bila najblisku du carcko dvor. Ej, bre sinko, ela, ama jaska gladuvam za adna kora lepče, a kamo li i na tepka da ti ranam?! Ne beri gajle babo za jadejne i piejne! Jaska ki ti dam se šo trebuva. Dobro, dobro taka neka bidi,el kaj kemka i taka smax jaska sama. Vane utišol kaj babata, ama ošće prvata večar mu riče čel na babata. More, babo, babo kak ki možam da vlezam u carckoto dvor za da ja vidam ta palena carova ćerka? Lesna rabota momče, ako imaš nogo pari jaska ći puminam pu ste čuvari ud ste vrati i ći i kandisam da ti puščat. I taka, babata ošće utredenta si nabližila du ste askerlii i fatla kunišmak, a napkumta si vranala nazut i mu kašala na Vane deka se e azr i deka ći moži da vlezi u dvorot.Koga uamna Vane si ja naplnil torbata su liri, kinisuva i stignuva du carckite porti. Ama ošće pred da otrgne za tam, babata mu rečel na Vane deka šom ći stigne i ći vlezi u dvorot da odi u baščata i da legni blisku du češmata i da si praj,gjo, deka spie, a napkumta se ći bidi na red. I tak, džanam koga ftasal du čuvarite mu dal na ste pu adna šepa pari i gu puščile na Vane da vlezi u tvorot. Šom vlizel Vane utišol u baščata i su ta bišukata i naprakal ste drviči i na adnš ste tija drva se puzlatele, a cela bašča stanala za milina da a puli čuvek. Ud kak a pravi va rabota Vane, utide i si ligna blisku du češmata.

Pu malce vreme, eto ti ja adna izmićarka kaj šo ide na češmata pu voda. Koga gu vide deteto šo spiiše, ama mu si bendisal nobo, izmićarkata naplnila voda i trčanikum odi i mu kažuva na carovta ćerka.Carovta ćerka ne tolku beše začudena kak vlizel deteto , tuku kak ste drviči si pritvurile u zlato. I ošće bez da čeka da doj vremito za ispagjajne u baščata, si zeva nekolku divojki i si sfaljuva dolo i odi kaj detto. Koga utišle kaj Vane i gu pitale kak i su šo i napravil ste drviči taka, Vane mu ričel na divojkata: Ej, ej, zlatno mome, va rabota e skišna i namožam da ti ja kažam pred ste

ljuge. Carovta ćerka si trgnala na strana, a togaj Vane ja izvadi bišukata i ud kak mu j kaža, ja naplni su voda i pred momata isprskal nekolku drudzi drviči. Koga vide carovta ćerka deka naistina e va rabota gu zeva na Vane ntre u nejnta udaja i zafatila da mu ja pala bišukata. Ći ti dam nogo pari i se drugo šo sakaš, smo i smo da mi ja dajš va rabota na menka. Ama trebuva da si kaži deka i Vane, ama i carovta ćerka Bila ličnа kato kapka. Va ne togaj mu rekol na carovta ćerka: Jaska ći ti ja dam mojta bišuka, ama ako ti pugalja malce, inak ič niščo ne parjme. Divojkata moži i tolku čikala, ama eto, žencko čedo, pišim momčito trebuva da si zagni. Vane si gu pravi ćefot, a napkumta stanal i si utišol ka babata. Koga videl carot deka nejnta bašča lskla ud zlato i palal da nauči koj a pravil va rabota, ama Vane viče bil dileko ud nego— carot. Su vadin, su utre ne puminale ni pet miseci, carot ošče pojće si začudil koga deka nejnta ćerka ustanala trudna. Ama čudna rabota, momata na nikuj ne kažala oti ud Vane zela neščo šo pra nogo zlatni pari, tku gu čuvala nogo skrišno. Sea carot bil nogo ljut i nog si ustramil ud alkot, p iako mu bil smo adna ćerka, iako majka mu na divojkata, demek caricata de, a ze i a piknal u temni zandani, še ni since ni vetar da ja dujni. Kutriot Vane i pud rvo i pud kamin a pala, ama nikde namoži da ja naj. Arno ama ud tuva, ud tam, su pomuš na babata, naučil deka divojkata e matvurena i zafatil da kroj čare kak i kak da ja utkradi. Toga mu veli na babata: A sea babo ka ti veli momot a? Ći moži li da si napraj neščo za da ja utkinime kutrata moma? Togaj babata mu udguvori na Vane: Eve šo ći naprajme Vane?! Ći čekame ošće nekolku dena dur da doj mrtvin, a napkumta ći pulime i ći prajme. I koga dajdel mrtvin si napravil babata adno misur bljut i drudzi razdavačkii trgna za da vlezi u carckata bašča. Babata va rabota ja napravila oči na denot na mrtvin ste možele da vlezat i da razdavat i na ste zatvureni ljuge. Ama eto kak mu beše lafot na Vane su babata: Vane mu ričel na babata deka šom ći si najde su divojkata da mu i daj nejnte crni šejvi i na nejnto mesto, kato stara, baba da ispadni divojkata i da doj kaj nego. Nogo lesna rabota, babo, ti ći pugežiš malce vreme, a napkumta em ći ispadniš, em ći ti dam nogo pari. Ej, ej, ej, sinko, va rabota taman za menka e oti ako ne drugo, brm, ći si najam na carcko leb. Babata na adnš kandisala i utišla i vlizela u carckite zatvori. Tam ja najdela na carckata ćerka i ud kak mu i dadela nejnte šejve, si ubličela momata, si ja zela i bišukata pu nea i kato baba ispagja i odi prao kaj Vane. Carot za va rabota ič ne

Ud ka si stretnaja divojkata i Vane, plni su radus i ksmet, stanuvat i begat ud ta ksaba i odat na druga. Arno ama neli imat čare kak da izvagjat pari, kd utišle nikde ne trpele. I koga dukundisale na adna druga ksaba, da rečime kato na Vodin, Napravile adna ~~palata šo ni carot nemal namožal da praj takva palata. Sto ljuge si čudele ud kde i ka~~

ná palata šo i carot namošal da ja kupí, a kamo li da ja praj. Ste ljuge u čudo ustanale kak a pravile i úd kde najdele tolku pari za va ubava palata. I ne mo to, tuku Vane dadel tiljál niz celta država za koj ći pumináva úd tuva, em ći spie, em bez pari da jadi i dan pie. Koga čuja taka álkot, zafatija da vrvt i ne mo tija šo nemale pari, tuku i nogo singini ljuge. Šo, bre brate, jadejne nej šikal Sekuj den pu iljada i pojće insan jadat, pijat sa sfirki si viseljat i šo li ne drugo.

Ne puminal nogo vreme za va palata čul i carot i si rekol su umot: Šo e va rabota, jaska em car i namožam da prem takva palata, a kamo li da gu gostam sto insan. E, bai ći em da vidam dali e naistina i da gu vidam čuvekot, koj e to šo napravil takva palata. I, negubejći nogo vreme, vrs pajtonot, aj, aj, ftasava da palatata. Koga vlizel u ntre i koga puli se šo slušal úd insanot za va palata, se naistina bilo. Togaj nrčal da si stretni su sajbijata na palatata. Koga čul Vane (deka) carot mu dujdel na gosti, nrčuva najbaš jadejna si sfaljuva dolo, pričikuva arno- ubavo carot i odat u najarnata udaja za ručajne. Cai tuva u čudo ustanal koga videl takvija skrpi jadejna i (kak) úd si naručal mu veli na sajbijata na palatata: Ne mi veliš, bre brate, úd kde vija tolku pari šo ja pravite va rabota? Hej, hej, hej, care, p eto kak si izvagjame nija parički! I mu ja pukažuva Vane bišukata na carot. Koga vidé taka carot deka bez mka i pot si turuvat ćasmat pari, mu veli na Vane: Kaži mi, čurbadžija šo sakaš i kolku pari da ti dam za da mi ja dajš va rabota? Ej, care, care ći ti ja dam, ama va rabota ne odi taka, tuku el vlezi u drugta udaja da ti kažam šo treba da prajš, p napkum ći vidime dali ći ja zovas bišukata. Carot gu puslušal na Vane, utišol i vlizel u udajata. Togaj mu veli Vane na carot: Eto ja bišukata, ja puliš li? Vide tvoja, ama ako si sublečiš ugolj gol i da ti gu vidam dsadnikut! Ama u to vreme vlizela i ženta mu na Vane, demek nejnta ćerka de, si trgnala na adna strana i zafatila da si puli sajr. I taka, carot zafatil da si subličuva i koga si dogulil saalam i si napučil arno, ie pagja ćerka mu i mu veli: Na menka mi si napravi ćefot, taše, oti koga jaska si gu sakav memčito, ti u zatvor mi klade, ama sea za pari i cel gol si subliče pred mojto mž i pred menka a? - jask da tie, strsm neka ti gazi taće! Togaj carot nogo si ustramil i zafati da mu si moli da ne kažat niz alkot i da veli: Prosti mi ćerko, prosti mi. Togaj ćerka gu prigrnala, si prostile i zafatile pak zajdno da živat, ama dali se živi ćće ne si ama

-DVE DRUGARČIJNA-NE DRUGARČIJNA

U nekuj si vreme si bile dve deca, ama bile nogo milni drugarčijna. Adnoto ud nih si vikal Stefko, a druguto Pemo. Tija ćće ud maleški se zajdno si igrale, zajdno udil na skoljoto, [illegible]

koga purastele zajdno rabotele, duri koga si šumale, pak zajdno si živele. Arno ema bile sirumasi i namožnle da si gu uredat životot kak šo trebuva. Sá vadin, ma nitre zafati da si raste tarfeta i koga videle deka ne odi arno rabeteta, zafatija da pajt čare za da edat nekde na jabandžilk za da fatat nekuja para. I taka si pravile aer i sa plakajne, su tej ne kinisale ud doma za Amerika, da kažime. Arno ema koga si razdelile su nejnte šeni, ni- vestata ne Stefko mu dadela adna kitka i mu ričela: Milne, šgo, va kitka šo ti ja dadoh tri guduni ći traj i koga ći puliš da ti bidi se roma i radoema, iđ da ne beriš grije ći janka ći ti bidem verna i šesna. Ema koga ći vidiš deka kitketa ći ti zafati da ti pevim va togaj ći pikasaš deka ili ja bolna, ili umirem, ema nikugaš nema ni da pripuljam nekaj čudo mi, a kamo li da stanam nečesna. Dobro, spulajti, saj sa zdrave, saj sa zdrave.

Dvete drugarčijna kinisale i utišle na jabandžilk-na Amerika. Udri tuva, sa- naka najdele rabota, zajdno pak,počelile tro pari i zafatile da pušćat i na nejte nivest Arno ema na admó mnabet, adna večar, Stefo si ja izvadil kitketa i zafatil da si ja puli i bakmuva. Ka gu videl Pemo mu veli na Stefo: Aritliš, šo e va rabota? Ud kde j najdo va kitka, takva ndava i roma?Ha, ha, ha, Pemo, p znajš koga si razdelihme sa noj nivesta mi ja dadé i mi ričé deka sé dadeka ći ti bidi roma i radoema kytkata, janka ći ti bidam živa, zdrava i česna. Ha, hm, hm, hm, sum ti si faša vera za va rabota ef p i nejta koj znaj šo pravat, a ti tuva miriskaš kitka ef šj mori glavo, glavo na žena nema broj, razbiraj adna.A, a, noj taka kak šo kažuvaš ti Pemo! Na ženka taka mi kaža n ta šena i janka, prav da ti kažam, inu hago vera ne nea.Sea na Pemo mu bašé mka sašé d ne pašći i nejnta nivesta i nogo kakvidisaše na Stefo. Demek, zafatil da igra vragot vr nejnte ramejna. I šo veljat starite, vragot ni ora, ni kopa.I taka si raskarúvat majce, Pemo mu veli na Stefo: Stefo, aj ći fatime kaul deka noj rabota kak šo veliš i deka ty žena ima nešče šo ti ja dade kitkata. Nte, janka ći i dam ste pari šo i kasandisame v tri gudini vreme ako tejta šena e tolku česna. Dobro bre Pemo i janka kandisam da si f ne kaul, sma ni čini deka ći si izgubiš parićkite, broj dete! E, aj ći vidiš deka ti ći gubiš Stefo, mu rekol Pemo na Stefo. Da si fatime, da si fatime kaul. I bez da gubat n vreme, fatat kaul i da kape pemo trgnuva i ódi na nejte selo i zafatil da pita gore do da da nauči kakva e nivestata na Stefo. Arno ema koj šo pital nasekade mu ričele deka t šena e najčesnata šena u celto selo. Koga vide Pemo deka ći gu izgubi kaulot i ći mu s parite Stefo, si rekol da umot: Nema fajda trebuva da palam nekuj itrina oti ni ukradj ste parički. I eto šo ti praj: Ódi i nagja adna stara baba, a putkopuva su parinka i veli: Babo, babo evo tá tolku pari sé da ójš na filjan i filjan šena, ći si preprajš,

maana deka si pitačka i ud kak ći vleziš ntre kaj nea, ći zafatiš da a bajš, ama nema da mu zevaš pari, tuku ći puliš da ja kandisaš da ti si razgoli i da vidiš kakvi biledzi ima na nejnta smaga. He, he, he, za menka va rabota e nogo lesna i bidi saalam deka ći ja svršam. Ošće utre na dzastrata babata si preprava kato pitačka i ud kujća na kujća dujdela du nivestata na Stefo. Ud kak mu dadela tro leb, babata zafatila da mu vraži na nivestata i ud kak a zaštisala si izdava i mu i kažuva šte biledzi šo imala na nejnta smaga. I taka, ošće na to den odi kaj Peno i mu kažuva deka nivestata na Stefo ima: damka na grbut, maslinka na tilot, nekuj druć nišan na smagata i se drugo šo imala.

Ka ču taka Peno bez de gubi nogo vreme kinisuva i odi pak na Amerika, demek tam kaj šo bil Stefo. Koga stignal kaj nego mu veli: Ej, kardaš, ti veliš deka tvojta nivesta e nogo česna i viruvaš na kitkata šo ti ja dade aj I zafatil da mu i redi šte nišajna šo mu i kažala babata. Koga ču kutroto Stefo deka šte nišajna šo mu i kažal babata mu si fatil vera, a Peno mu ričel deka sam on a vršil va rabota, mu i dava šte pari šo i imaše kazandisano na Peno i stanuva i si odi doma. Ama kitkata pak mu bila rosna i radosna i ne kagdisal da ja skini, tuku si ja zel su nego. Koga si dujdel doma namesto da ja pozdravi nejnta nivesta, Stefo smo frča, naljuten i ni oko frlja nakaj nivesta mu. Ta kutra ošće ud dileko ka gu videla trčala za gu pričeka i sakala da du prigušni, ama kaj bre brate, Stefo rži ne si drži. Abre mžo, šo tie šo ne mi lafiš i nejćaš da mi vidiš? Tri gudini ne si imame videno, džanam, kakva e va rabota? ako ne drugo kaži mi, bre, za šćo mi si ljutiš? Ama Stefo nejćaše da čuj, tuku samo mu veli na xxx ženta mu: Ajde, azarisaj kojnata va večar či ojme na gosti kaj tatko ti. Kutrata nivesta, čudejći si i su sldzi na ošte odi i zarisuva kojnata i kinisuvat, gjo za na gosti. I taka, ni laf ni muabet pu ptut, gore- dolo nabližile du seloto. Arno ama namesto da ne odat prao za nakaj seloto, Stefo i zvrtuva kojnata pu druć pt. Koga vide ženta mu deka Stefo ne odi pu ptut šo odi prao za nakaj nejmto selo mu veli na mžot mu: More mžo, ne puliš oti vo pt ne odi za seloto, tuku odi nakaj urmanot? Koga du jaska tuva nejćam da mi si brkaš ti na mojta rabota- jaska poarno gu znam ptut ud tepka mu udguvoril Stefo na ženta mu. Maka sila i ne čare da mu si čuj lafot na ženata. Ama, kutrata nivesta si rekla pak su umot: Koj znaj? Moži da mu si dubari vija na mojto mž. Arno ama dubari tuva, dubari ponaaka zdlbile i vlizele u adno često urman i zafatija jako da si stemnuva. I ne samo to, tuku sea i ptut gu izgubile. Togaj Stefo mu veli na ženta mu: Ženo, nija i taka, i taka si izgubime, tuku aj va večar ki spijme tuka, a utre dzara či ojme u seloto. Ej, mžo šo či kažiš ti, to ći pridam i jaska rekla ženta mu. I taka, pustiljale tam i si lagnale da spijatm Arno ama, tuku šo došla vreme okulu strđd noć, stanav

Stefo, si i tmdisuva dvete kojna, ja ustava žemta mu kaj šo spie i bega ud tam.Katrata
žena šo mu beše pisano! Ugolj sama na stred urmanut da spie i ništčo da ne pikasa.I koga
ćuna šo ći vidi?! Epten sama, pusta zapustena. Lele, lele more male šo takaigat mi najde
šo da prem sea?Arno sma duša mila ne si dava su kulaj, su sldzi na ći, su krst na šeie,
kinisuva i zafatila da drabi niz urmanut i da pala pt za da si vrni doma. Ama kaj mre ka
te, šta si iščesnala, ni riza na glava ne ustanala, bosa, gladna, vrti sukaj nikk nemoži
ud urmanut da ispadni. Vdin taka, utre taka kutrata žena nemoži da ispadni ud te puste
mam. Arno sma pu dve- tri dena stretnala adno uvčar i ka e videl na takve al, si i sulli
čel nejte uvčarski šejvi i mu i dava na ženata, a nephumta si trgnala pak, gje sa nakaj
ma. I taka, ka udila, ka udila na adno mesto pak a stemnuva i si liguva da spie pud naku
pipčera. Arno sma koga ckulu streć noć, sluša nakuj glas na ljuge i si reklai šo li ći
di sea va rabota? Koj li si lafe tuva ckulu nemka? Isplašena i trisejći si ud strah, za
rila da naslušuva šo stanuva ckulu nea, sma smo glas sluša, a nikvi ljuge nemoži da vidi.
kutra da ti ći i da si legai blisku du vradnite.Koga viće pristrašila i si ričela čaka
i taka, i taka jaska sm umrena, zafatila posrno da sluša šo si lafat vradnite. I eto da
slučala: Glavataret na ste vradni šo bile tam, gu viknal na adno vrag i mu rekal: E, aj
ži mi, kak si pamina su vadešniot dpn? Ha, ha, ha, si nasmijal vragot i mu ričel ne gl
taret. Na adno mesto ima adna reka i tam rabotetele 80 majsteri i nemam kolku orgati
da napravat adno gulem most, sma jaska, veli vragot, tuku šo ći napravat prem denta, ći sm
večarta i ći mu gu isturam. Eto, viće ima pojće ug tri gudini ka rabotat i mogtet nem
da gu pravat oti nei ustavam jaska. Brao, brao taka ti sakam nekuj pt da bidiš, mu re
glavataret. Togaj dašel da doj druć vrag za i nego gu pita kak mu ći rabotete. I koga
čujdel drugjot vrag mu veli i na nego glavataret. Aj, ajdi de kaži mi i ti kak ti vrvi
botata? Nego arno čauše. Caret na va država ima viće pet gudini kak e bolin i stanu sl
ud dvete oči i skoro ste ikmudii odat za da gu islečat, sma jaska ste ligadi mu i resi
vam i ne gu ustavam da stane ud pukrevet. E, beš mie čef, brao i na tepka, šo ne gu up
vaš caret da uzdravi. A kutrata nivesta sma sluša i si tresi ud strah i inat. Uš kak s
su dvete vradzi, čaušot na ste nih gu viknal najmaločkoto vrag, p zafatil i na nego da
pita: Du sea ste arno mi kašeja i ste nego arno mi rabotat, p da vidime kak ti vrvi i t
jta rabota? Najmaločkoto vrag togaj mu odguvoril na glavataret: Jaska du sea nišče nem
da prem i neznam kaj da mu da napravam nakuj pakos. Brc, čunak, ćače nišče ne si napra
a? Sea ći ti kažem jaska na tepka. I taka, ka si seva sma nedaketrem čunov step, ka g
tisnuva čelo, udri, udri, gu skapal ud šutak. Napkumta, gu suva i gu isrijuva u adno m

šo bil blisku du nivestata i si vrnal nazut. Arno ama ne ja zabiližil na nivestata koja la skriena du nih. To kutro vrag, koga si skutalavil i si dujdel na somlukut, zafatil da poaj i da veli: Ah, ah, ah, šo da vi pram? Da ima nekuj da čuj i da znaj deka tuva blišk ima dno izvor, p da si zeva malce voda, da odi da gu ispraka mostot šo gu pravat 80 maj ri, a šo našte sekuja večar mu gu rasipuvat i su prakajnto nikugaš da ne si rasipi; Nap ta da odi kaj carot i nego da gu izmačka i da mu doj videlto, togaj ći vi kažem jaska n vaska šo mi bijte na manka bez da imam kabat. Nivestata i čula ste vija muabeti i ošće asamnatto, odi kaj izvorot, si naplnuva dno šiše ud ta voda i si kinisuva i bega ud urm

Arno ama sea namesto da si oj doma, trgnuva za nakaj mostot, a napkumta za nakaj carot

Pu nekolku dena ptuvajne, nabližila du mostet i koga puli, šo da vidi! Majsto i argati kijamet, demek, dubruejne nemale. Ama ste tija bile zabradeni i nogo nažaljani. Koga stigala nivestata du nih mu veli: Ama da si razverime, oti nivestata nej su ženok šejvi, tuku ošće e su uvčarckite šejvi. Dobro utro majsori, kak vi odi rabotata? Zdrav živo uvčarče! su zdrave arni ame, ama šo fajda? Evo ima tri gudini vreme kak rabotim i mostot namožime da vidime napraven. Koj e to šo ni gu turuva, koj vo posilen majstor, možime da naučime. Togaj uvčarčito, si gu izvagja šišencito, gu ispraknuva mostot i mu v na majstorite: Vija pulejti si ja rabotata i ud utre nanaka više mostot nakuj namoži d vi gu isturi. I kutu kak kažal uvčarčito, taka i stanalo. Koga usnmal druguto den i ut le majstorite da rabotat na mostot šo da vidat? Mostot bil ošće poarem spritu ka gu ust vile, vragot gu najdele puknat ud mka pud mostot. Tija sakale da naučat koj bil to čuva šo mu pravil takvo arno, ama uvčarot fan fanija stanal ud tamka i namožale da gu najdat

Ud kak gu isprakala mostot, nivestata u moški šejvi, trgnala da odi kaj carot za i go da gu uzdravi- izleči. I taka ka udila, ka udila idnaj ftasala kaj carckoto dvor i k si nabližila du carckite čuvari sastanala i mu veli: Jaska sm ikimdžija i sakam da vle kaj carot za da gu izlečam. More aj begaj naka, bre ti uvčariše niedno! Du sea skoro ikimdžii ud celta dnjna dujdea i namožaja da gu izlečat, a kmo li ti takvo prtalko! N da nej, jaska sakam da vležam i niščo drugo mu ričel uvčarot na carcite ljuge. Togaj m vuvat na carot deka adno sukapan ikimdžija saka da vlezi za da ti lekuva i ud kak mu n dil carot, uvčarot vlizel i utišol kaj carot. Ošće su vlizejno rekol deka ste trebuva da ispadat nadvor, p duri togaj da zafati da raboti su carot. I neli cka milost? Su adno laf ste drudzi nejni ispadnale nadvor i ikimdžijata si zafatil s to majstorlk. Arno ama ošće su pu adna kapka šo mu kapna na očite,

carot zafatil da trepka veljajći mu na ikimdžijata: Aman ti moljam, kapni očće nekuja kapka beljkim ći mi si upuljat očite. E, care jaska im ikimdžija i jaska šo ći pram, ći pram, taja e moja rabota, a ne tvoja.Ti amo imaj trpejne, a za videlto ič ne beri gajle, mu ričel ikimdžijata na carot. Koga usmna na drguto den, ikimdžijata pak mu kapnal pu adna kapka ud od iljačut i carot viće zafatil očće pearno da i utvara očite. I koga na tri pta mu kapnal vo očite na carot, on viće zafatil da pule i ug kak uzdravel gu viknuva ikimdžijata u nejnata stulnina i mu veli: Ej, ej, ej, milno ikimdžijče, ti i gospat šo mi ja puvrati videlinta i vo arno šo mi gu pravi nikuj pt nemožam da gu zabravam. Tuku, aj sea kaži mi šo arno sakaš da ti pram, oti neli i jaska im ćuvek, p i car u va država? Togaj ikimdžijata mu rekol deka ništo nejća, ama na carot ne mu padna arno i pak zafati da gu molja za da mu napraj nešto arno. Carot mu rekol da mu daj nogo zlato i koj znaj kolku nigjafi, ama ikimdžijata na ništo ne kandisal. I koga vide deka carot zafatil da navi ka nogo, ikimdžijata mu rekol:E, care šom sakaš tolku dajš nekuj dar, jaska ći ti pram ćefot, ama da znajš deka pari nikk nejćam da mi dajš, tuku sakam da dajš zapuvet da stanam muvtar na , da rečime, na pasarokata kaza- demek na ta kaza ug kaj šo bil ikimdžijata. Carot na adnš kandisal i očće na to den dal naredba da gu nosat ikimdžijata na ta kaza kaj šo saka.

Carovte ljuge mu pumušaja na ikmdžijata i su adno pjton gu zele i gu nosat na mestoto kaj trebuvaše. I taka nivestata ud uvčar i ikimdžija, stana muvtar na cela kaza [redacted] Koga pu nekuj den, muvtarot puščil džandarma da odi, da gu naj Stefo ud filjani filjan selo i da mu doncat kaj nego. Džandarmata stanuva odi i ud kak gu najdel na Stefo, gu priberuva pred nego i mu gu nosi kaj muvtarot. Kutroto Stefo, očće na minutta, koga gu pribral džandarmata, zafatil da si čudi i da si veli su aklot: Aj, majkata, šo li ći bidi sea va rabota? Moži li da ustana živa ženta mi i da si najde nišan ud nea, p dur sea mi vikat za nea? I šo li drugo ne mu dujdel na um?! Demek, dur da odi du muvtarot, puluvinto firusal. Ama Stefo si činil pišman očće na druguto den ud kak a ustavil nivestat mu na urmanut i očće togaj utišol da ja pala, ama nemožal ni dira da naj, a kamo li nea. On kutriot očće pred da ftasat kaj muvtarut gu pital na džandarmata i mu ričel: Dobro, bre gospudin ne mi kažuvaš, zaščo mi vikat na krkolot? Ej, ej, zrm jaska znam zaščo ti vikat kaj muvtarut? Kaj muvtarut?- udguvoril Stefo. Lele more majko, ako imat neščo namirisano za va rabota, [redacted] koga imme i nov muvtar, koj znajkak ći mi sudat. I taki on si mislil i si čudil, džandarmata pu nego ftasale kaj muvtarut. Koga gu vide Stefo taka ubavo dutiran i nepuznat za

nego, očče pojče zafatil da si tresi od strah. Ama eepk, on trebuva da si pukaši deka ništo ne znaj i da si puli kato naamijaat, što naistina koga vlizel kaj muvtarut i teka pravi arno ama nakxxx koj ći praj takvija dubari? Na ženta mu što i znaj šte raboti kak što bilo! Dobro utro, dobro utro! Zdravo živo, zdravo živo! Ama i zafaćat su musbetut. Muvtarut mu veli na Stefo: Ti li si Stefo od filjan i filjan selo? E, jaska am, muvtare udguveril Stefo.A, a, demek ti si ti? E, aj kaži mi nešče što ći ti pitam, ama dno nejćem da mi lžiš, ti jaska se znam za tvojto život. E, džanam, će kažem de, veli pak Stefo.Mi si čini deka ti adno vreme imaše adna žena, p ako sekaš, kaži mi,što stana su nea? E, džanam, jaska imaah žena, ama ta mi umre i jaska od žalj za nea očče ne si ženih za druga, iako mi ispadjat kmeti. Ej, ej, ej, du sea se arno, se arno, ama ne mi ja kaža istinta. I sea očče adna ti pitam, ći kažiš li što a pravi tvojta nekugašna žena, ili da ti dam adno mirnat ot? Jaska to znam i to kažuvam, rekol pak Stefo. Sea ći vijš dali ći ja kažiš istinta, ili ne I bez da gubi nogo vreme, viknava adno džandarma i mu veli: Da ti vidam, grbot i mevet da mu i padjš adno! Ama puli živ da ustani oti ći mi trebuva za pemanskej Džandarmata vikna i čekaše. Ka mi ti faća su adna mastagarka, leleee mr male,demit dari adna broj, deset dari adna broj, kutroto Stefo pet za pari. Arno ama očče ne arno umiknat, demek kak što ne čel muvtarut de, Stefko mu veli na Džandarmata: Aman, aman puščime kaj muvtarut da mu ja kažem istinta. Togaj džandarmata prikinal su majanito i mu ga nosi kaj muvtarut pak. Ki, eh, Stefo jaska nogo žaljam, ama i ne am kriv za va rabota, taku ti si kriv am što si napravil zle sprita tvojta žena, am ši na menka mi lžiš.I od kak jade očče adno ateg od muvtarut, Stefo zafatil da mu ja kažuva ota istina za co kak što bilo i što a pravil nogoto te na pred nekuj vreme. I koga mu ričel deka on nej kriv za va rabota, taku ga izlžal nejzo drugdu Pemo i deka mu i sel šte pari Pemo, muvtarut mu veli na zaptijata: Sea ja dumal istinta, ama klajte ga na Stefo u adna odaja, ne amo i odi da mi domeši Pemo od filjan filjan selo. Zaptijata ga zatvara na Stefo u adna odaja i odi prec kaj Pemo. Dobar den, dobar den! Na menka mi naredi muvtarut da vrdam i da tr nesem kaj muvtarut i nama što ći si odil E, džanam, ći si odi, ama p zaboco i vrdam da bidem? Rekol Pemo na džandarmata. I tak, ga zbva i kinisuvat sa nekuj muvtarut. Sea Pemo, kak što i Stefo ponapred, nogo si čudi, ama si misli što i va rabota. Nogo šte, on si veliše su umot: Aj, snaašni, nešti li da mi vikat za ta palena žena na mojto prijatil, ili sa tuja pusti pari što mu i seh od Stefo? Koj li ja ima rabosa va rabotat I čudejći si taka, adno vreme stignale kaj muvtarut. Sea ne ga klevat kaj Stefo, taku ga nosat prec kaj muvtarut. Koga vlizel s a-

dajata i gu videj na muvtarut, takvo serbes čuvek i on, kak i Stefo, safatile da mu si t
resat vilicte. Togaj mu veli muvtarut na Peno:Šlušaj Peno, za se šo ći ti pitam sakam p
rao da mi kažiš ako sakaš dobro da puminiš i da ustanime prijatili. A pak ako sakaš da m
ližiš, nogo lošo ći puminiš. Razbra ili ne! E, džanam, ći si pumčam se da ti kažam i da n
ti izlžam.E, aj, togaj kaži mi, šo tie i šo ti beše Stefo? P du sea Stefo mi beše najbaš
drugar rekol Peno. Dobro, du sea e istina. Daj, kaži mi neščo, ako znajš za nejnta žena
kaj ja ustavi i dali e živa?!E, džanam ta nej moja rabota i ne znam šo a pravi na ženta
Stefo. Dobro, za va rabota ći ti prostam, ama kaži mikolku pari mu ze ud beht
na Amerika?Ama nejćam lža oti jaska sek znam. Ba, ba, ba, takva rabota jaska iš neznam.
Sakm, ne mi klivetuvajte su takva rabota! rekol Peno. Ama, ošće ne dukažano lafot, muvta
rut mu nemignuva na zaptijata i on zafti da gu mava su mastagarkata pred nego. E, džanam
mu zeh tri iljadi dulari, ama jaska ne beh kriv, tuku taka si imahme fateno kaul. Kakve
kaul bre? mu vele muvtarut na Peno. Togaj Peno mu ja raspravq celta rabota na muvtarut,
dekak, su kakvo red mu i zel parite ud nejto drugar Stefo. Togaj mu veli pak muvtarut na
Peno:Ej, ej, sea e na red rabotata, ama sakam da mi kažiš ošće neščo: Su kakvo red dujde
ti za da gu izližiš na Stefo i da mu i zevaš parite? Kak mu i vide nišanata na nejnta še
na? I za va rabota ći vi kažam naistina, rekol Peno. Eto kak: Jaska, ka vrteh, ka sukah s
možah da dom du nea za da mu ja zevam česta, ama pk sato najdoh edna baba, davajći mu to
ku i tolku pari. Ta baba si prigvori kato vražaljka i najde čare da ja izliži nivestata
Stefo i,neli parata e slatka i blaga, iako ne beše dobra rabota, jaska ud kak mi i kaša
babata šte biledzi na nivestta na Stefo, atidh kaj nego i mu i seh parite. Hm, hm, hm, i
ka e? Zaforejti gu u baška udaja i ojte da mi ja doncite filjan i filjan baba. Naideno
storeno. Ud kak gu kladeja na satver, u baška udaja na Peno, žandarmata edi i ja doncu
i babata kaj muvtrut.

Koga dujde babata kaj muvtarut mu veli: Dobar de muvtija- kdija, dal ti gos-
pud dobro babičko! Hi, hi, hi, sakm da znam, sinko na majka, za šćo mi viknate na nenka
da dom tuva kaj vaska? Mu veli babata na muvtarur. Prosti mi babičke, šć ti izmčihme va
ama ćto takva nie rabotata. P, ako sakaš kaži mi kak dujde ta rabota, denek kak mu vide
biledzite na nivestta, nekugaš i kolku pari mu se ud Peno? Aj, aj, aj, čedo na majka, s
jaska da prem takva rabota a? Sakm, čedo za va rabota šo mi ja palate ud nenka! E, babi
babičko, jaska tražam deka ,bm ti nema da ni izližiš i ći ni ja kažiš istinta, ama ako
kaš da ne ni kažiš su arno, nija ći safatime su lošo, kak i tig mu rekol muvtarut na babat

I koga si ubide pak da izliži babata, muvtarut pak mu namigna na džandarmata, p i na nea, stara ne stara, mu dadea adno sultan mirimet. Koga puvtorno a vrnaja babata u udajata n na muvtarut mu xxkk riček deka da ne a bijat pojće oti sea ći ja kaži istinta. I očće p da zafati da ja pita muvtarut, babata mu kažala deka zele tolku i tolku pari od Peno za da oj kaj nivesta na Stefo za da mu i nauči ste biledzi od nejta znaga.

Koga viće ja izbistri sta rabota,muvtarut mu veli na babata: Za dvajset i četiri sati sakam ste pari šo mu i ze od Peno da mu i vrniš, oti ći ti zatvorem u temni i zemni zandani i ći ojš pu gragot. Amam, zeman, nemam pari, vikala babata, se beša bez fajda i šo pravi da pravi, mu i vrna parite na Peno. Koga babata si udborđši spritu Peno, sea muvt rut gu vika u udajata na Peno i na nego mu veli: Sea ti Peno imaš da platiš adna džiz ako sakaš da ispadniš od zatvuret, ili, pk ako nejćaš va rabota da ja storiš koskite ći ti si isturat u temnite zandani. Bre, zeman, bre zeman od kde ći i nam sea tolku pari da mu i vrnam na Stefo? zafatil da ći plaka Peno na muvtarut, ama i na nego ne mu pumina ba mata. Za tri dena muvlet, praj šo praj, ete ti gu kaj mu i vrnuva parite na nejnto neg šen drugar na Stefo pred očite na muvtaret. Togaj muvtarut mu veli na Stefo i na Peno: S ea sakam da si smirite, pred menka i od sea nanaka da bijte pak drugarćijna kak šo bekte i da sea. Dali si smirija ili ne, koj i znaj, ama od kak mu i vrna Peno parite na Stefo mu veli muvtarut na Peno: Aj, sea begaj ti od tuva i očće adnš da ne praješ takva rabota oti ame se glavta ći si udborđšiš. Togaj Peno, kato rosen zajc i ubavo istrugan, si ja z va kapata i si odi pak doma.

Koga viće beše rasčistena rabotata su babata i Peno, muvtarut nariduva da mu gu doncat pak u udajata Stefo. I pu nekolku minuti vkt, pred adno džandarma, ete ti gu Stefo ka ide kaj muvtarut. Toga muvtarut od kak i rastiral ste drudzi od udajata, mu veli na Ste fo: Ej, Stefčo,Stefčo na kakvo al ti donce tvojto drugar od nedusulen pamet kaj tepka Tuku, aj da i ustavime sea ste raboti nastrana i da si pulafime malce su tepka, mu veli muvtarut na Stefo.Da si pulafime rekoše on. Ne mi veliš, Stefo, da a vijš tvojta nivesta m žiš li da ja pikasaš? Ami, koj znaj? ima noge vreme kak ame razdileni i ne mi veli umet da ja pikasam. E, dobre Stefo, mu veli pak muvtarut. Sakaš li ti pak da si stretniš sakr tvojta nivesta i da živiš pak zajdno su nea?Eh- eh, eh, kamo da nam i da ja vidam, ć les na rabota napkumta. I jaska očće togaj si činih pišman, ama šo fajda? E, šom taka e ra botata, sedi malce tuva, p ći vijme šo ći bide su va rabota. Togaj muvtarut odi u adna d ga udajka, si i subličuva mščite šejvi, demk ubleka de, si dutera arno u ženski šejvi i

mu ?

Koga á vidél i pripuznal deka e nejnta žena, ustata si ja prikšal i ud zafatakut si sestisel, ama gu zafatil i adna skrišna radna da mu javuva kaj nego. Togaj i žemta mu, i ón si prigušnuvat, tuva su oldzi, tuva su smeh na ustata ud radna, si sake i pak zafatile da si šivat zajdno, ama sea kak šo bile sirumasi kak šo bile neknagš, tuku nejnoto život bil noge singinsko i su careka zakrepka.

MAJKA ŠO KAJDISUVA DA SI I ZAKOLI ŠTE TRI DECA ZA DA SI MŽI SU ADNO ÓRŽA

U nogo naddarmešno vreme, si bila adna tajfa ud majka, tatko i tri mški deca, ama bile tolku sirumasi, šo ni korta leb ne ja znajale kakva e, a kamo li da si reči neščo za namóža i drugo neščo. Kutroto tatkoto na decata ól tročal gore-dolo da subira zele ud kuprivi za da si i rani decata. I kulaj koga beše leto možiše da si najdat i kuprivi i druga rabota i jadejne, ama kak ja pumivale zimta, oni i gospud si znajale. Amno ama tatkoto na decata tolku viruval na gospud, šo sekuj den odel na crkvta i si molel na boga da mu pomoži I tak, puminal nogo vreme šo i kuprivite zafatile da si svršuvat, a za drugo jadejne, laf da ne prajme. Ajde, ajde spiejći adna večar mu ide na sone adno staro dedo i mu veli: Čuj čuveče, ti utre ći ójš na filjan mesto, ći najš nogo presni/zileni kuprivi, ama koga ći ispadniš ud crkvta i ći ójš da i beriš nema da i najdiš pak zileni, tuku ći najdiš ste izgazani i zdrabeni. Ama da ti kažam i adna druga rabota: Tija kuprivi ói i rasipi adno crno Arapin i koga ći ójš ti, tam du kuprivite, Arapinut ći gu najš na češto kaj šo stoj. Togaj ti, ič nema da si uplašiš, tuku ći zevaš adno nedukastren pesdremov step i ći zafatiš da gu tepaš, tepaš se dudeka ne ti ja taksa crnata kukoška, a za kuprivite, on ešče si prvnata udrejne ći ti/praj kak šo bea porano. Smo puli, pšče adnš ti kažuvam, da ne si ižliš da gu puščiš ako ne ti ja daj crnata kukoška. Eh, eh, pusta sirumaštija, dali smo ón e vo, ili ima neščo istinsko? si ričel sirumast su umot. Ama ćem da vidam de, p šo s neka bidi.

Na nideljta na dzastrata ričkoto stana i utide na crkvta, ama ne zabravi da zaši i da vidi šo stana su kuprivite, spritu somot šo gu videl. I, koga utide na mesteto dzirna, naistina imaše i šo da vidi: Adni rosni i zileni kuprivi, za mirak da i puli vek. Aj, aj, beljkim ći ima gospud i mojte deca da živat. Tuku, aj da ći pišin crkvta kapkumta ći si vrnam za da vidam šo ći bidi su va rabota. I taka, stanal i utišol na cr va i ud kak si i svrši ste adeti, ai vrna i odi prao na kaj kuprivite. Arno ama tuku šo nabližil šo da vidi?; Ste kuprivi bile sugazani tolku šo čavek nemo-

že da reči deka tuva imalo kuprivi, a kamo li da beri ud nih. Arne ama, [illegible] poblisku, a po
lisku koga puli adno crno Arapin stoi na adno ćoše i amo si puli saiv. E, e, e, sea im m
alam deka sonot ći ispadni istincki. I bez da gubi vreme sa zeva adno pesdrenov stap i za
faća da gu tepa Arapinot, ama tepajne ne šika oti on tračiše deka Arapinot e kriv za šta
nejna sirumaštija i na nego sakaše da si gu izvadi što ifćar. Čičkoto udri, Arapinot mu s
mole deka ći mu i daj ste kuprivi i ći i praj kak šo bile na sabajlinto, ama čotekot ne
papcuva se dudeka ne mu ja taksa crnata kukoška na čičkoto. Togaj čičkoto mu veli pak na
Arapinot: More, brej, ud taksajne kujća ne si tguva, tuku brgu daja vame na lice mesto,
oti koskite ći ti isečam tuva da znajš. Nemajći šo da drugo da praj Arapinot, odi na kuši.
ja i mu ja dancuva crnata kukoška na sirumaot. Ta kukoška ne bila koj znaj šo drugo, tuku
da ti bidi amo kmet za čičkoto. Togaj gu ustava na Arapinot, si odi doma, ama spritu ka mu
beše kažano i taka napravi, oti ako ja zakoliše kukoškata, nemaše ništo da razberi.

Ud kak gu nadeli čičkoto na Arapinot i mu ja ze kukoškata, si ja doncel doma i
ošće ud prvuto den najdele adno zlatno jajce na sidelto. Ha, ha, ha, eto kaj ni bil i le-
žil kmetot! rekol tatkoto na decata. I koga na druguto, demek, vadin, utre, ondin i ste
denovi pu red kukoškata mu snesela pu adno zlatno jajce, tatkoto ne amo šo zafatil da kupu
va i da jadat čisto leb, tuku zafatil da kupuva em imajne, em nogo pogojne niva. I za nogo
kuso vreme ud najsirumasi šo bile u celto selo, stanale tokmu zingini. Ste ljuge zafatile
da si čudat i da si lafat ud kaj vija ljuge i najdeja tolku pari, ama ud stipca ispadja li
neščo, p i ud čičkoto da naučiš neščo? Nej, bre brate, mazala!

Sea sto rabota mu beše naridena i za ste tri deca kupi mal, p duri napravija i at
no biljuk ovci, ama neli okoto nema nasitka? Tatkoto na decata mu veli na ženta i na deca-
te adno den: Spulaj mu na boga sea imame ud se, ama jaska sakam da imame ešće pojće, p ae-
to ćem na pičalba sa da pičalja malce pojće pari. Koga čuja taka decata i ženta mu, ste za
fatija da gu karat i da mu vikat za da ne odi naka, ama neli selcka glava? Ćem ć ćem i nit
o drugo. I koga više namožaja da gu saburdisat ženta mu i decata, stana i skrši noga nako
utiđe na kazamak. I taka, ja ustava žentamu doma ona em deca da gleda, em imajne da puli
ne amo šo utiđe na kazamak, tuku napravil tri gudini vreme i ni adno pismo ne puščil do-
ma. Vadin taka, utre taka, zafatil da si vrte nekuj si odža okulu ženta mu. E, taka e koga
čuvak ći ašavi mlada žena ama su drobni deca doma i koga ima malce vrtlk.

Odžata sea ne amo šo vrtiše okulu majkata na decata, tuku kladel mirak da ja zeva
i za žena, ama evo šo mu palal ud ženata: Jask i ti zevam za žena, ama ako ja zakoliš cr
nata kukoška i da mi ja zgvotviš su oriz. I ne amo to, tuku mu veli na ženata deka ste za-

ladsi ud kukoškata da bidat na lice mesto oti inak nema da ti zevam za žena. Gore golo
ožata ja imal namirisano rabotata za kukoškata i sakaše i on da si zbugati. I va budala,
neli žencki pamet, ja faća kukoškata i a zakoljuva, izvadila ud tem
žerto, koj znaj kak si pugodile ste trí deca doma, a nagazuvat varenta kukoška i mu izi
dele em burbučakut, em dropčito, em srceto, a napkumta si zevat i si odat na ovcite. Kog
dujdel vreme za ručuk, eto ti gu odžata kaj ide. Arno ama, tuku šo sidnal da ruča, koga
puli ne mu se ste zaladzi ug kukoškata. Hej, hej, hej, ti tračiš taka a? Jaska nema da t
zevam za žena, znajš ili ne? Bre, aman odža, šo ti stana i tá si rasipa čefot? Neli, mori
ti kažah jaska da bidat ste zaladzi ud kukoškata na lice mesto? I kak i pugudile najbašu
zaladzi da jadat a? Nikk odžata da kandisa da ja zeva, šo va rabota ne mu si pugudi. Duri
su nogo molejne odžata mu ričel na ženata: E, dobro, ći ti zevam ama, ama dkx ako i zakoli
ste tri deca, da naplniš adno gjum su nejnta kriv i da mi gu dajš da gu ispijam, arno, ako
ne ič ne undisaj da ti zevam.

Batrite deca imale kamet da živat si pugodija doma, ći odija na
vragut. Arno ama zavijanata majka, ud odžata, ne mu si čudi nogo, tuku zafati da kroj čar
i si umi kak i kak da i najde za da i zakoli kutrite deca. Umejći si taka, eto ti gu adno
ud uvčarite. Koga dujdel doma uvčarot, stopankata odi kaj nego i mu veli: Slušaj Božino,
ći ti kažam adna krišna rabota, ama ako kažiš ne amo šo ki ti isteram ud rabotata, tuku i
ći rasipan da znajš. E, šoj, a-
ta. Tamu li si naogjat decata? mu veli ženata na uvčarot. Za kametut vadin ste tri deca s
dujdeni na trloto, stopanke, rekol uvčarot. E, séa zevaa plitijata i vo gjumot, ći ojš na
trloto, ći i fatiš ste tri deca, ći i zakoliš, ći mu ja suberiš krvta u vo gjumot i ći mi
gu donciš doma kaj menka. Ama ako kamet si vrne rabotata i da zafatat da palat nišem za
decata, ti ći kažiš deka tija umrea i se zakupani na filjan i filjan mesto.

Kutroto uvčarče na se kandisal i zel kletva pred stopankata, ama koga utide
na trloto i i vide kutrite deca, zafati da mu si tresi dušta i nikk namožal da kajdisa za
takva rabota. I kak da kajdisa takvija lični deca kato araalajna da i zakoli ǒuvek? Vrti
sukaj, čudisi, umi si, amo i puli na decata i amo ofka okalu nih. Koga gu pikasaja, kutri-
te deca, mu veljat adno den: More šo tie čičko Božin, šo tolku si skidisan vija dena? Šo
amo tuku ni puliš žaljovito i nepra ni lafiš? Eh, eh more decai Du sea amo u menka beše
ta, ama ud sea nanaka i vija ći naučite šo e rabotata. Abre, šo stanuva čičko Božin? To-
j uvčarot Božin mu veli na decata: Ej, bre sinko deca, da znajte šo vi si kroj, iš nema

vda pitate, ama eto, vija tuva si smejte i si radnvate su ovcite i jagnceta, a vašta majka, ogin da ja izgore, saka da vi zakoli i vašta krf saka da mu ja nosi na adno odža sa da ja pie. Koga čuja taka decata, potrea i fati, ama i mu veljat na čičko Božin: Čički gajle neka bidi, čičko Božine! Diljom taka e rabota; nija ći mu dajme krv na odžata da pie, ama ne čuvečka, tuku kučiva krv. Eto, ći gu zakolime vo staroto kuče Murdžo, ći mu ja suberime krvta u gjumot, napkumta zevaa i nosi mu gu gjumot plno su krv. Ama puli da ne necči nikuj za va rabota, oti ne tolku za naska, tuku za tepka ći bidi pojče loše.

Čičko Božin idvaj čekaše da čuj za takva umna rabota ud decata i ošče na minuta faća i gu zakoljuva kučito Murdžo, mu ja suberuva krvta u gjumot i mu ja nosi na nejnta stopanka. I ošče pred nego, gu zeva odžata to gjumot i gu izmukuva, a čičko Božin na zdrave mu veli. Arno ama koga stanal odžata druguto den na dnastrata, ništo pak ne mu si pugudila rabotata. Što ta rabota što ne mu si pugudi, ći ja vijme ponadut.

Decata i čičko Božin arno si ja skrojle rabotata, ama sea mamesto doma da si odat, decata si izlafuvat i begat nogo, nogo dileko ud nejnto mesto. Dvete, demek najgulemto i strednoto bratče ne sakale da si razdeljat i si rekle deka zajdno da živat, ama najmalečkoto si uddelil i eptem sam, trgnal da si gu pala kmetut. Sea na ste tri bratča ne mu beše rabotata da odat na kazamak za pari, tuku da izgubat dira ud nejnta loša majka, oti eko sedija doma trebuvaše tija na nea da ja zakoljat, ama taka lesno nemu si kajdisuva majka da si zakolii. I togaj, demek, u nogo staro vreme ljugito na liceto ama majkata putčiš na gospud pulija. Tuku, aj da jx i ustajme dvete bratča i da vijme šo stana su najmalečkoto dete, koj si vikal ličen Eftim.

Ud kak si razdelil ličen Eftim ud nejnte dve bratča, kinisal da odi i da si gu pala kmetut. Ama ne takvo kmet da pala rabota za pari, tuku neščo drugo! XXX I taka džamam, ka udil, ka udil stignal u adna gulema ksaba. Arno ama mesto za spiejne nema da najde nikde. Ama su nogo čitajne idvaj najdel adno mesto i to kaj adna stara baba. Koga ja najdel na babata, ta mu rekla: Abre sinko doj kaj menka da spijš, ama jaska ame nogo sirumaška i nema za menka leb da jadam, a kamo li i na tepka da ti ranam. Togaj ličen Eftim mu veli: Ti babičko, ič ne beri gajle za jadejne i piejne i nati kolku sakaš pari. I izvagja adna šepa plna su zlatni liri. [redacted] deka [redacted] ličen Eftim i on kandisal za za rabotka i stanal sin na babata. Ama da si razberime i za adna druga rabota: Kujčata na babata da ti bidi nogo blisku du carckoto dvorište i sakuj se možiše čuvek da vidi koj kde odi i koj vleva u dvoret kaj carot.

Koga više ubavo si pomesti ličen Eftim kajgr babata, uć nego ajljak še bil i uć ne-
go pari še imal, zafatil da pala nekuja rabota , ne za koj znaj šo drugo, tuku za pčelna
vremite da mu vrvi. I ka palal, ka palal ete kakva rabota fatil: Šte Kasabajski krevi da
pasi, ama nego ubavo dutiran, demek, sekuj dem bil mu noša prinesa i prosto ne liči na
vičar. Babata nego mu si karal na ličen Eftim oti stanal guvidar, ama on nejodil da čuj
va gabota. I taka ličen Eftim zafati da i pasi kravite, ama sčno dem koga si idel na va
čar, koj znaj kak, čarovta čerka izpadnala na pindiečkata i ja vidi nemata.

Ličen Eftim oče ne bil na mir i rat u babata, oti ta sekuj dem gi karaše sčno
zafatil da i pasi tija pusti krevi; koga si otide dema mu veli na babatas Majko, majko
ustavija ta rabota šo ne ti faca mesto, tuku aj odime utre kaj čarovnikot neka da mi ja
daj nejnata čerka za nivesta. Hij hi, hi, si nasmijala babata i mu veli na ličen Eftim:
Yaman rabota, oče čarovta čerka tii kumur sesi Abre sinko, ič li ne ti idi na un čeka
čarot nema da ti ja daj čerka mu na tepka kak še si guvidan? Tolku li traši ti oti e ku
dela čarot a? Pišim pišim, na nemka mia etrem da mu i da mu kažem za guvidar da mi ja da
nejnata čerka, mu veli babata pak na Eftim. Koj da noj, ći ojš i nišče drugo. Oh, majko mi
ri, si rekla babata su sčiot.

Še ličen Eftim ja puštil babata kato strojnik na kuknite kaj čarot, nesra-
en na sabajlinte pak si trgnal da i pasi krevite. Tatreta baba, uć kak napravila sčnky
stanala i otišla kaj čarskite jasalčii, demek kaj čarskite čuvari da, ama imala uć dade-
le izin da flisi u čarot i da odi kaj čarot, babata si šmisla pišam i si vrnala nazad.
Koga ftasal na večerta ličen Eftim, oče si dlabko a pita na babatas Ej, majko, ajdi da
kažime še ti kaža čarot? Kakva čar, bre sinko?! Ne nemka oče mi kapnaja si etrem i si
vrnah nazad, a ti mi pitaš kak si pominah kaj čarot. Koga ne odi sama rabota, ne ona i
aj su zdrave, mu odgovorila babata na ličen Eftim. E, dobre majko, vadim ti ti prostem ja
jaska, ama utre bez drugo ći ojš i nišče drugo. Dilječem sekuš tatka i si kiadel mirak na
čarovta čerka, taka nemka bidile. Kto ti si klim čeka utre sabajle čem kaj čarot, p še ne
ka nemka stime. I taka koga usnala drugnite dem, Eftim nanesla mu krušite, babata navesla kaj
čarot. Koga flisnala babata kaj čarot, ja vjknal u negnite udaje i mu veli : Ajdi de, stan-
ka, ajdi de babičko kuši mi še ima i za [illegible] še si dujdema kaj nemkat Ej, aj, čarej pro-
ti mi, ama, ete jaska mu dujdema , ako e namet da mi ja daj Vadite čerka za nivesta. Ima
vo detelce mirak, ka mi pudbre vadim, ći ojš da ći ojš i nišče drugo. E, ako da bude, ako
neli inše doca, sekuj ći doj i sekuj ći si pala kumstot. Ama aj, kaki mij še rabotil ne

tvojto momče? Duri tuva mi zakla care, ama prao
ti kažam, mojto dete ksabajkite kravi i pasi. Ako babičko, ako nej čudo i da stani car
zet, ama ako moži se da napraj što ći mu palam jaska, iako e guvidar tvojto dete, može da
bidi i naš zet. E, ajdi de da čujam care što e va rabota i što sakate Vija ud naska? mu re
la babata na carot. Čuj, babiške, ako moži da napraj adna palata ošće poubava ud mojta, j
ka ći vija dam mojta ćerka i ći si usvatime.- Spulajti da mi si živ i zdrav care i sej s
zdravel- mu ričela babata na carot i stanala i si utišla.

Babata sea si odi doma, ama i sć umi pu ptut: Bog da čuva ako mojto dete moži
napraj takva palata i ne kamet jaska da si usvatam su carć.I tak, džanam, si odi doma.
Koga na večarta eto ti gu ličen Eftim i ošće nć frlena kukudarkata mu veli na babata: Ma
ke, beše li vadin kaj carot? Beh, čeh sinko, ama koj znaj kak ći bidi va rabota! E, što e
džanam, ajdi de kaži mi! Ako saka neka bidi za lošo, ako saka neka e dobro, ama jaska sa-
kam da naučam. Sine, sine carot ni saka da naprajme adna palata ošće pcarna ud nejnta, p
duri togaj da ni ja daj nejnta ćerka.Češkin vo neka bidi gajleto majko. Utre i ti i ti ca
rot ći vijte u kakva palata ći si naogjame, rekol ličen Eftim.Ama sta va ne bila naprasno
lkrdii, oti koga stanale na dzastrata, utruto den, u dvorot na babata si činila takva pal
ta, što ne smo to car, tuku i nogo drudzi carovi nemale takva palata. I naistina, koga si
rasbudil carot na sabajlinto i ka a videl palatata, u čudo ustanal. A pak babata safatil
i ema da si krsti ud vo čudo što gu vide. I eto kak stanala va rabota: Neli ličen Eftim gu
imal izideno sreeto ud crnata kukoška? Ud to den p navaka, koga stanaval na dzastrata kte
den naogjal pu adno kup liri pud nego. I koga si vrnala babata ud kaj carot, ličen
Eftim pred da si legni, kak i sekugaš, rekol: Kamet, kamet, kamet, parjme adna palata što
carot a nema i koga stanal na sabajlinto se bil asr.

Palatata e asr, ama trebuva da si oj kaj carot i da mu si kaži da ja daj nejn
ta taksuma ćerka na ličen Eftim. Babata togaj si činila krstot na glavta i kinisala rados
na kaj carot, a ličen Eftim si ja grabnal kukudarkata i pak utišel da i pasi kravite.

Koga babata stignala kaj carot, vlisela u nejnata odajka i mu veli na carot:Kam
šija Care, eto jaska dujdeh da Vi javam deka nija ame asr, demek palatata e napravena i s
ća ći ni ja dajš li Vašta ćerka? Nere, koga stana va rabota babičke? Dali e naistina ili
na memka taka mi si čini za va vašta palata što kato kitka nikna na adna čečar? Rekol care
I jaska nemah vera, ama sea mi si fati vera deka nija ći si usvatime, mu veli babata na c
rot. Tuku, aj kaži mi sea koga ći ni ja dajš Vašta ćerka carel Ej, babo, ne odi va rabota

taka lesno. Nej vo leze, p dupne prčka pie vino, tuku trebuva nogo da si umi čuvek. Jaš
namožam da ti udbijam i da ti kažam deka ne ti ja dam mojta ćerka se sama, sma sakam ošće
neščo da mi napraj tvojto dete. Da čuješ care, rekla babata. Ete, eto, babo, ako tvojto m
napraj edna tramvaja što da raboti bez čuvek, da bidi puvrdsama za našte dve kujći da odi
da idi, ako sta kladma ja napraj od zlato, koga sakaš doj kaj menka i jaška ći ti ja dam
ćerka mi za nivesta na tvojto dete. Hi, hi, hi, care mlja nogo i skpi raboti palato i nij
koj j dali ći moži mi da i naprajne. E, ošanam, znam i jaška oti skpi se, sma što da p
prajme koga taka dujde rabotata?

Kutrata baba od deka beše radosna, koga ojše naneka, sea si vrnuva kato pupe
rena kupriva. Koga si dujde ličem Eftim na večarta, si ja ustavi kukurdanata padnadi vr
čta, trča i mu veli na babata: Male, kak si pumina vadin kaj carot? Dade li laf deka ći
ni ja daj ćerka mu? Koj znaj sinko kak ći prajne sea mu vija raboti što i pala carot za d
ni ja daj momata, mu odgovorila babata na Eftim. E, što ošanam, ošće saka? Neli on taka t
kaša uvčera deka ako prajne palata pečna od nejnata ći ni ja daj? Mr taka kaša uvčera, s
ma vadin, p inak mi riče. Koj moži da mu kaži nim praj taka care? Gulema i careka sila,
mu veli babata na Eftim. Arno, arno majko i va rabota su lesno ći ja pumgnime rekol Eftim

Koga ču babata takvo laf od ličem Eftim si rekla su umot: Moži li ve dete da
ima neščo su gospod što mi veli taka? Ama i dujdel vreme viče sa ligauvajne.

Kak i seknjpt Eftim i ta večar pred da si legni zafatil da veli: Komet, komet,
komet, napraj mi edna tramvaja, bez čuvek da odi i da idi od našta kujća du carckoto dvo
i ste kamejna od zlato za da ja zevam nejnta ćerka! I napkunta si ligna da spie. Koga si
rambudil utre dsastreta, što da vidi, bre bbatća?! Celto dvor sveti od zlato, a tramvajot
mo odi ela mu čini od nejnoto du carckoto dvorišče. Koga videl carot deka i va rabota ja
pravil deteto i mu si bliži vremito da mu ja daj ćerka mu na ličem Eftim, mu ijše da puk
ni od mka. Na carot ne mu beše tolku mka oti ći ja zevat nejnta ćerka, tuku zašto on da
nema takvija bugati i nogo skpi raboti.

Najngo si izraduva babata koga vide deka i va rabota mu si pagudila na ličem
Eftim i od nogo mirak i radua, duri mekanikum mu tročala kaj carot, - katenku mlada divoj-
ka bila. Arno sma koga vlisela kaj carot i mu kažala deka sea trebuva da mu ja daj vide
ćerka mu, carot si pučudil malce i mu veli na babata: Carcka puvelja si e puvelja, sma
za da ja zeva tvojto dete ćerka mi, trebuva ošće neščo da napraj i eto što : Du sea se mu
e arno, sma ako moži utre slnceto da ogrej od vašta kujća, iš laf nema da pram, tuku oš-
će utre su gozbi i su svadbi ći vi ja dam mojta ćerka, demek ći si usvatime de.

Ka i ču vija mumbeti babata uđ carot' nego mu padna teško i pak kato papurena mi
nala dema, ama va pt bila duri kato nama uđ nego đelnik.

To dem ličen Eftim pormo mi vrnal mi kravite i za kimet, pak e vidal carevta dešte
pindiserkata i mi mavkajno na veite mi pundrutila, a kutreto deko cišo pojšo mirak ki
del pu momata. I koga mi gtišol dema cišo mo udnoren mu veli mu babata: Ej, majkaj ma
veli umot, ći bidi li mošo, ti kaka li carot đeka ći mi ja daj đemka ma? Pusto da ti
temi zamatut še imaš minka, še i na monka i na tapka mi šamaši. Ako bože gradinar, veli
kim ći bože kimet đa sea, ama všo carot mea pala dimveto da ugrej uđ našta kujšo; p ć
ja daj crka mu.More majka, gtara babo, jaka đegude uđ mobito ći mu afaljam i ći mi j
sevam nejnta lična šemka, mnaji lif đeupuđ na pimni mska tie minka; ma kak ći mašiš đ
gu navrtiš dimveto da ugrej uđ našta kujšo? Ij no bori gajle majko, taja moja rabota o
ma veli Eftim na babata. Utre ći vijš šo ći bidi. Šmo ti oj kaj carot i kaši ma đeka utr
a nedi zatut neka ei i vika šte nojni gulemi i neka ispadnat šte, koj na pindiserkite,
j na balkonte za da puljat kak dimveto ći ispadni- ugrej uđ našta kujšo.

Sea babata ma gulema radna tegnala za nekuj carot eti đuri ma imala tuka i rad
ličen Eftim ima gulema mlšo. I taj edi kaj carot, mali vido stama strejnik, vlim
kaj nego i mu veli: Čaro, carev imaš nagoren klejnato uđ ain ai i mlšo đa vi kaka
đeka utre nabajš, nedi zatut, da ispadnite šte i da pulite kak ći ugrej dimveto uđ na
ta kujšo. Ama to đem ličen Eftim vido ne otido đa i pasi kravite, tuku ustama đema.

Uđ kak mu kaša za ve na carot, babata ai vrna nazut i se gulem mirak čikula đa v
rkni i đa nemni. Aj, aj. đeđo svogud i umna; ma koga đajšo vreme, vit, drulo mešo ma
tet, šte carći ljugo, p i carot navismale pu pindiserkite i likmite i nafatile đa puljа
šo ći gtmi ma va rabota. I tuman, na minutka, đajšol nedi zatut, che ti gu dimveto kaj
šo ugreva tuj alia uđ kujšata na ličen Eftim. Tegaj šte razbili, deto ljugo šo e vidale v
rabota i vo čudo, muckite mi i pvikvale koga videle deka dimveto istina ispadnal uđ kuj
ta na ličen Eftim.

Arno ama ošše ljugite ne udemi i ošše mi lafale tija za ve čudo šo gu videle, b
ša chignala kaj carot i mu veli: Ima li ošše mošo đa mrčaš carot K, e, đa pan ti vrnil
bo, ama uđ vadin mamaka mi navratimo vše i aj, neka mi ai živi i zdravi, aj neka mše č
tita i ajrlija rabotata prate, mu rekol carot na babata.

Uđ svrdija i mi ja čistemaja svadbta mu carot, babata ekontra na tija vrabti, s
vrna nazut, mu kažala na ličen Eftim deka vše mi činil kimet đa ai narajdi mu tuman, a

tija da si azarisuvat za venčajne. I taka ud kak si azarisaja ud dvete strani, zafati
vadbata i trajala pojće ud adna nidelja i si raduvaa ne samo najbliskite ljuge na dvete
trani, tuku i sto insan u ta država. Duri i bratćata na ličen Eftim čule deka carevta ć
ka si mži za nekuj si Eftim, ama tija ič ne si nadevale deka to e nejnto bratče.

Svadbite i radosta idvaj svršija i mladite zafatija da si živat nogo aren život,
ma za nogo kuso vreme bila celta mka dudeka si venčat. I eto kak: Ošće ud prvta večar i
prvata dzastra koga stanala mladata nivesta i videla adno kup zlatni liri pud ličen Ef
u čudo ustanala i kladela mirak da nauči su kakvo red idat tija pari pu pusteljte na Ef
Aj, aj puminaja nekolku deka i ete udajči šo i imal u nejnta neva palata, bile nplneti
pari, p zafati duri i da nej beri. Na prvičut nivestata ne mu kažala na tatko mu ; ama
ga utišle na vtoričut kaj carot, odi va i mu kažuva na tatko mu deka sekuj sabajle pud
jnto momče pu adno kup pari naogjat i nemat duri nesto kde da i kladat. I ošće nedšo
veli na tatko mu, gibi, na carot de, deka sekuja večar, pred da si legni nejnto momče,
žuval, kamet, kamet, kamet, ti puli si ja tvojta rabota kaka šo znajš. Demek, mu ja utk
la skrišnata rabota, ama ošće ne znajala deka Eftim ima jadeno kup srce ud crna kukoš

Na carot zafatija da gu crat umot vradžite i zafati da pala ćare kak i kak da ja
krie tajnata rabota kaj zet mu. I taka, utišol kaj nekuj si pričuena vražaljka i ud kak
bajala babata mu rekla na carot: Vašto zet ima gltnato celo srce ud berićitlija crna ku
ka, ama za da mu gu izvajte ud nego eve šo trebuva da naprajte: Va rabota ći ja svrši
ženta mu, demek vašta ćerka, mu veli babata na carot, i eto kak: koga ći spie deteto, ć
zeva bubajć, ći mu gu klaj na nosot, ći si zadavi, ći gu izbljuva srceto i togaj, bez
pikasa zetti, ći lapni ćerka ti i namesto on, ud utre nanaka sto zlato ona ći gu ima i
kuj sabajle pud nea ći ima zlato.

Tamaćarlija za pari, carot ič ne mu bil žalj ni za ćerka mu, ni za zet mu, tuku oš
ta večar, neli bea komšii, a viknal na ćerka mu i mu veli: Puli vaka ćerko, i vo dete e
arno i lično, i vo kamet tie arno, ama jaska sakam va i va rabota ud tepka da mi ja svr
ne samo šo ći si zbugatime nogo, tuku imam mirak da gu vidat tvojto momče kak ći bidi be
da ima takvo crce u nego. Ti ako sakaš i ponanaka drži si gu za mž- na menka ne mie gaj
šo ki stane ponanaka. Dobro tače, jaska imam samo adno tatko i se šo možam ći ti prav
i samo ćefot da ne ti skršam. I ošće na ta večar, okulu sted noć, zeva bubać i mu klava
Eftim u nosut. Taman ošće su kladejnto to pusto bubać na nosut, ličen Eftim si iskrfnal

mú si pavnal i zafatil da puvraća i bez da pikása gú izvagja i crceto úd kukoškata. Togaj
nivestá mu gú zeva, gú éltnuva crceto i pak si lignale da spijat, starite ni
luk jal, ni na luk mirisa. Koga ói stanat na sabajlinto, šo da vidat? Kuput úd zlato, na
mésto pú ličen Eftim, bil pud ženta mu. Kutriot Eftim kato putrisen mú veli na ženta mu
More ženo, šo e va rabota kaj tepka vá večar a? Ej, mžo ti sekuj sabajle pú adno kuj
su zlato, p aj i jaska adnj da imam de? Neli sme tepka, e kaj
menka. Ama lafejnto bilo ošće koga bile ošće na pusteljta na krivatut i ništo namožil
da si vidi. I koga stanuvat i ispagjat nadvor, se bilo izmineto, demek se stanalo kak še
bilo porano. Ličen Eftim stanal sto raspartlen, kato kbis guvidar, ste raboti šo bile úd
slato i tija si činiče kak šo bile p ano, Palatata i ta stanala kato kušina i slatoto s
stanal sto vglen, babata napravena kato zdrpuvena vražaljka.

Nivestata namesto da mu daj gajred na momčito, gú ustava i bega kaj tatko mu
Na carot úd pišim ne mu si fatil vera, ama koga utišol i videl se bil izmineto, si ja pr
pribral ćerka mu doma i ič mk mu tiknal da si raspita za zet mú Eftim.

Ličen Eftim ne si ja isgubil ličotta, ama šo ói tie ličota koga nemaš pari i
palati? Šo da praj sea sirumaot Eftim? Mesto za nego nemal tuva, tuku ka si i faća očite
úd stama da ne gú puljat insanot, napuščil se i bega u adna zapustena planina i kajdisal
tam da umre, kolku šo da ustani živ u svetut. Itaka, pa nekolku dena ptuvajne, den i noć
ftasal na planinta i namesto su leb i zgutvena mandža, zafatil da si rani su treva i dru
imiš. Demek, úd čuvek su ste mu redovi, stanal kato divo i zapusteno životno.

Vadin taka, utre taka adno naogja adna smokva, si kačuva i zafaća da jadi.
Arno ama, tuku šo kasnalo úd ta pustijna smokva ud čuvek si pritvoril na magare i zafatil
da rika. Vidi sea! Ne mu stigaše va bilja, tuku gú najde ošće pološo. Ej, ej, magare ne-
ma čare i taka ói si umre, si rekol sea magareto. Arno ama, pasejći taka i udejći úd ad-
no na drugo mesto, najdel adna druga smokva, p i úd ta kasnal adna smokva. Ama, tuku še
kasnal ud drugata smokva, na dnš úd deka magare, pak stanal čuvek kak šo bil i porano. E,
sinko majčino, sea ói ti kažam more na tepka žene i na tepka dedo care, si rekol ličen
Eftim ti praj. Zeva dna torba, napinuva su smokvi úd tija šo čuvek mo-
ži da stani magare i adna torba úd tija smokvi, šp úd magare može da si pripraj pak na
čuvek. Úd kak si nasubra úd dvete lugij smokvi, si sfaljuva dolo i pú nogo ptuvajne, fta
sal u carckata stolnina. Arno ama za da si čini tivdilj, kupuva adni pamdavački šejvi, s

i adno magare stanuva i odi u carckoto tdvorište, vikajći o, e, smokvi ubavi i nogo sla
ki , smo za cərovi ćerki udbrani. Koga čule alajtkite, šo bile nasubrani u carckata baš
ča, okulu adna čečma, ntrčale i zafatile da gu moljat na prudavačut da mu daj smokvi. A
prudavačut naj kabilj da daj makr i adna smokva na koj da bidi, tuku mu vikal deka
vija smokvi i doncel ud alajtkite, trčala
mu kažala na carovta ćerka deka adno prudavač doncel smo za nea ubavi i slatki smokvi i
eto ti ja kaj ide prao kaj prudavačut. I taka, bez da pita, kato carova ćerka, si navid
nala i kmala ud smokvite šo ud čuvek pravat ma raspravija, ud caro
va ćerka stanuva adna jaka magarica.Prudavačot to i čekaše. Kato strela mu i vrli disaj
gite i samarot, si kačuva vrs nea i zafatil da ja dupi su adno ostro šile pu dzadaikot.
A drugite alajtki, šo ustanale tam, ne smo šo ne pikasale, tuku grabnuvat adno stap i g
isteruvat nejnto magare nadvor ud dvoret.

Na ličen Eftim sea mu si pugudi rabotata i pak si vrnuva nazut za da i pala vić
dvete pogulemi nejni bratća, ama sea, brm ne odi pišak, tuku e vjanat na gligana i jaka
prlica.

Da gu usmajme malce na ličen Eftim d ptuva i d kažime nešćo za nejnte dve i pogu
lemi bratća. Tija kutri i oni bile kmetlii, ama i vikame kutri deka i tija se dleko ud
nejnto rodno mesto, i tija se dileko ud majka i tatko. Arno ama, neli i tija imale kmet
to ud kukoškata i deka sekuj den pud nih naogjale zlato? I ka utišle na nekuj si mesto
nogo berićetlija, nakupile nogo nivi i drugo imajne i napravile cel čiflik i živele nog
singinčko.

4

Pu nekolku miseći ptuvajne, ličen Eftim ftasal u selto, kaj šo bile nejnte bratć
utišol na nejnta kujća i zafatil da ropa na vrtta i da vika: Utvorejte, mili bratća, ja
ka sme najmalečkoto vaš brat i idam kaj vaska zjadno da živeme ud sea nanakaj Nejnte
brtća bile kato putriseni koga čuja deka dujdel brat mu kaj nih, oti mu dujde nogo ud
apnss i zafatile da mu vikat da si kači gore, Arno ama ličen Eftim mu rekol: Ej, mili b
ratća, jaska ći si kačam gore, ama ako sakate da si kačam su se magareto, ako ne iđ ne
mi čikajte. More gebir da gu jade i magareto, trgni mu adna kloca , pušći gu naka i aj
su zdrave. Tolku li tie žalj, pusto da ustane? Brm magarijna ima kolku da mi sakaš mu
rekle dvete bratća. I taka, urista, gjurista mu dadele izim i Eftim mu si kačuva gore i
zafatile da si guškat i da ronet slzi. Togaj mu veli ličen Eftim na nejnte dve bartća:
Ej, ej, tžni bratća! Vija tračite deka na menka koj znaj kolku mie milo ve puste, sadno
sano i krvtosano magare a? Da znajte šo si krie u nego iđ ne mi pitate, tuku evo pulite
ud šo e pripraveno! I na adnš mu dava adna smokva na magareto, ud tija šo trebuva da gu
pravat pak kak šo bil i za minutta mu ispagja adna pusta lična i primineta ženska, za m

rak da a puli čuvek, šo veli lafot u da a klajš u češa i da ispiiš. Koga videle dvete pogulemi bratća na Eftim, si zavile ud čudo, strah ili koj znaj kak da kaži čuvek. Togaj li čen Eftim mu a kažal celta rabota kak šo mu beše ud zafatukut na nejnto život, ama neli ustanale živi, zdravi i pak si stritnale, zabravija na mkite šo du tagaj si mšile.

Naistina sea si najdea ste tri bratća, napravile džombuš, si izraduvale nge, ama ne zabravile oti tija imat nejna kujća, nejna pustelja, tatko, majka i deka i čeka rudenote mesto. I ud kak si udmorile arno ubavo, si azarisale i kinisale da si odat doma za da vidat šo stana su nejnta kujća i tatko mu, a za majka mu nepra berale gajle tolku, oti ud nea izbegale. Ste tri bratća su ubavi ženi i deca, su nogo pari i pukućnina više ptuvat, ama sea da vijme malce šo stanalo su nejnto tatko.

Pu nekolku gudini tatko mu na decata si vrnal doma, ama šo da naj?! Ženta mu sema kato kukuvejka doma i se zapusteno. More ženo, kaj ni se decata? A pita mžot. Gulem mu taksirat ni najde mžo! Ste tri deca ni umrea i ako ne viruvaš eto ti i grubiščata, eto ti gi i uvčarot Božin odi i pitaj gu. Kutroto tatko, ud tuva, ud tam a naučil kak bila sta rabota, ama taman si raj, eto i kaj šo idat ste tri deca. Koga i vide tatko mu deka ste tri deca mu si vrnaja živi, zdravi i nogo arno tkmdisani, mu si frli vrz nih i ne znajše kak da i pričeka. Ama majkata? Mu idiše živa u zemja da mi pikni.

Na tatkoto sea ne mu ustana ništo drugo, madav ud to da si uveri šo napravila onta mu koga on utišol naka. I taka, a vika pred ste tajfa ženta mu i mu veli: Aj, kaži mi more rgja niedna, koga umrea i kak i zakupa ste naši deca koga jaska bigah naka? Zašto ti beše gjumot plno su krv ud decata, more krastava i džadija niedna? Za odžta ti beše pojo žalj a? Ti trašiš deka uvčarot Božin na tepka ili na odžata mu gu zbra gajleto šo gu zakolji kučito za krv a? Če a kažiš li istinta, ili živa da ti zakopam a? Togaj ženta mu rekla: Vija nesa našti deca, tuku sakat da ti gu puljat sairot kak oj si mčiš koga oi ustaniš ti sam- istinčite naši deca umreja i ništo drugo. Bre, demek, ašikire sakaš da ni ližiš na ste i ne sakaš da ni pripuznajš a? mu rekle togaj decata na ne prikupcanta majka mu. I koga viče bila tolku klnata i tvrdoglava, ne a čekaše ništo drugo, tuku, kak šo rišel tatkoto, živa u grob da a kladat. Dvete i pogulemi bratća ne tolku, ama ličen Eftim očće na minutta a zel lupatta i mu gu iskupal grobut. I taka a zevat, a klavat u grob du vretut i spita tatkoto očće adnš: Oi kažiš istina more crospio niedna ili ne? Nej, nej, nej, rekla pak ona. Ama u ta minuta eto ti gu i uvčarot Božin. Koga mu rekol on deka ona e kriva za se, majkata pisnala da plaka i vikaše da i prigušni decata očće adnš, ama lupatte, plni su zemja nebroeno si turavale vrz nea i istina beše deka živa a zakupaa oti na takva majka taka i trebuvaše da umre.

Napkumta tatkoto i decata dukraj zajdno si živele i nogo ubavo puminale.

„ČITRDESET LJUGE NA URMAN ODAT BOR DA SEČAT

U nogo rano vreme u adno selo živejle smo čitrdeset ljuge, ama ste tija bile b
dalaj. Arno ama kolku šo bile budalaj, tija nikujpt ne sakale da živat sami, tuku živejl
ste zajdno i se zajdno rabotale. Ajde, ajde koga mu si svršile drvta i nemale šo da gorat
si izlafuvat ste zajdno, si azarisuvat arno i kinisuvat da odat na urmanut, ama neli bile
nogo, tija sakale da najdat tolku gulemo drvo, šo za ste da imalo rabota. I taka, ošće pr
da trgnat ni naučile deka na filjan ste ći ima
rabotat. Arno ama lafot ne sekujpt ispagja na migdan kak šo tija tračile, oti ošće pu pt
zafatil da i naogja pakkus. I eto kak bila va rabota:

Koga bilzsle u urmanut, adno ud nih najdel adno saat i ošće su videjnto zafati
da vika i si nasubrale ste tam. Ud s ka
čuka saatot mu veli na drudzite: Na menka va rabota ne si aresa, oti vo šej šom ustanal
sam tuva i sam da čuka taka, ći bide nekuj dušojadic. I bez da si čudi nogo, mu nariduva
na drudzi
da naj. Eto, veli glavatarot, adno dušman više utipame, ama ud sea nanaka pulejte arne
ne nagazime na drugo zlo. I taka, udejći, udejći nekuj druć ud nih najdel adno or
Ošće ka gu videl ne si navidel da gu zeva, tuku gu vika glavatarot, te na drudzite i ud
nasubraja zafatija da si pitat adno su druć, šo li ći bide va rabota. Togaj glavatarot
veli pak na ste nejni: More, šo e vo taksirat na naska
i vo šej e dušojadic dideka ne lapne na nekuj ud naska! I ošće su prvuto laf zafatile
gu čukat srpot su bltijte. Arno ama čukajći gu čitrdeset bltij na adnš, adno parče ud s
skoknal i mu si zapil u vrstut na adno ug nih i zafatil da plaka i da skoka čuvekot ud
lejne. Togaj glavatarot mu veli pak na ste drugari: Udrejte, bre ne gubite vreme oti n
ći ni zakolil Tija budalaj, bez da a izmisljat amno rabotata, zafatija da gu čukat čuv
i mavajći pu srput, glavta na čuvekot mu a napravija kto pitulica. Demak sea stanaja a
pomalce ud nih.

Ud kak gu spastrija adnoto drugar, kinisale pak da odat nakaj borot. Ama u
nanaka, najdele adno bunar su adna gulema četra i ud kak si napale voda, nasidnale oku
ta pusta četra. Arno ama neli ni adno nemal um ud nih? Ošće su sidnatto, zafatile da
r t
, go, si i zrkale nodzite i neznajale čija e
ta noga, Tepajći si taka, zaminuva adno odža i mu veli: Abre šo prajte tuva ljuge? Si
kahne nodzite odža i namožime da si najme, p ti mólja ako sakaš, pumoži ni da si i n

mu rekol glavatarot na odžata. E, jaska ći vi pumožam da si najte nodzite, ama ći mi i dajte li bltijte? Mu veli odžata na glavatarot. Evo, ti i davame odža smo i smo da ni prajš vo arno. Toga mu i subiruva ste bltij odžata, odi ponanaka, si seči adna prnarka koga si vrna nazut zafatil da i bucka sa ta prnarkata i da vijš kak si i su ruva i a pusti i ludi nodzi. Odžata mu i zel ste čitrdeset bltij, stanuva i si odi nanaka, a bud lajte minisuvat pak da odat nakaj borot, ama va pš bez ništo na rka.

Su nogo mki, idvaj stignale du borot, ama šo fajda? Si seči li drvo bez bltija' Togaj i subral glavatarot i mu veli: Šo junaci ći bidime nija, bre, ako namožime smo su i ci parčijna da gu prajme borot? Jaska znam deka ste vija imate vera na menka i tračam de ka i sea nema nikuj da mi udbie. Eto, jaska sea ći si kačam na najgornata granka, ći si zakačam za nea, ći zafatam da ja navis
fatte za mojte nodzi, pu red i koga ste ći mu si ubesime, ći si srši grankata i ći padni I taka pu red ći i sršime ste granki i vličejći ći i nosime doma. Koga čuja taka drudzit budalaj, mu si nakačija na borot i koga si ubesi nejnto glavatar, na najvisokata granka, zafatija da si redat faćajći si adno pu adno i adno su adno ud nodzite. Najstina e deka nej lesno da si ubesat trijset i devit ljuge na adna granka, ama tuku šo si zakačile ste i zafatila grankata da krca, baš togaj mu tikna na glavatarot da si i pljukne rcite, šo ste zajdno, kto klopče, si isturija prau dolo. I za nekšmet, dolo bilo plno su gulemi kamejna šo su pagjajnto trijset i šes ustanuvat namesto, a glavatarot, bidejći bil padnat vrs nih i drudzi dve i tija šo bile najgore, ustanale živi. Za nejnt ksmet, togaj bil zimno vreme i imal adno gulemo sneg, p i zakupale dlboko, dlboko ud bela du crna zemja.

Ud kak i suridija kutrite ljuge u traput, si vrnaja nazut da si odat doma, demek tija šo ustanale živi de, ama bile tolku gladni, šo idvaj odija pu ptut. I udejći taka, koj znaj kak, su kamejna utipale adna dzarkada i ud/kak/derale a napravile azr za pičejne. Arno ama nemale ni ogin, ni solj ni leb, gibi, namožale da a jadat dzarkadata. Togaj, pak glavatarot mu veli na drudzite dve drugari: Ti, Petko ćojš da palaš solj pu krmilata, da rečime vrs babjanckoto manasti
Neli guleme puvelja pagja ud glavatar? Ričeno storeno. Dvete prijateli trgnale, ama i gla vatarot ne ustanal bez rabota.P, nej lošo da kažime nešćo za sekuj ud nih šo pravil i kak puminal.

Petko si zel adna torba i trgnal da odi pu solj. To kutro ka si mčil, ka čital gore dolo, sto iščesnat, idvaj najdel adno staro krmilo i zafatil da pala solj niz nego.

Árno áma palajći pu solj, najdel adna ljutica zmija. Petko tuku šo a videl zmijta, si nabližil du nea i mu veli: A, a, ti si šo gu izedo sto so j so namožam da najdam ni ad no zrno solj a? Koga čula zmijata takvija lkrčii mu veli na Petko:Hi, hi, hi, lesna rabo ta za solj sinko! Smo navedni si ti da mi lizniš na ustata ako sakaš na adnš da ti di na plni torbata su solj, ina ni zrno namožiš da mu najš. Vo budala, bez da mu si čudi nogo si naviduva da a lizni, ama ošće pred da ja pakne, ta pusta zmija gu ksnava i ošće na ta minuta pagja i umira Petko. Glavatarot neka čeka da mu donese solj, ama čekaj, p ći vidi me kak ći pumini i on na krajot.

Sea da vidime kak puminal Trajan. Ošće koga trgnal ud kaj mestoto šo bea zajdno su glavatarot, zaušil adno ogin nekde dileko,idvaj da si dzirka i kinisal prao nakaj nego da odi. Árno, ama urmanot bil nogo često i ošće na pulvinto pt si izgubil i zafatil da draba gore-dolo kto izgubeno pile. I šitajći nanaka, navaka mu ispagja adna gulema mečka i gu izde. Demek sea utidija i Petko, i Trajan, a za solj i ogin, ni laf nema.

Neli ogin, glavatarot i on kinisal da pala leb? Eto šo gu najde i nego: Ošće du prvite račkori šo i napravil, vlizel u adno nogo često prnar i udejći, koj znaj ud koga bila ustanata, adna libenica. Glavatarot tračil deka libenicta e jajce i zafatil da vika: Lele, šo sm ksmetlija, lele šo sm miraklija ud kamila jajce jaska da nam! I ne gubejći nogo vreme, gu zel jajceto, si napravil adno brlok i zafatil da gu kvači i da si mole na boga pobrgu da mu si pile kamilčeto. Za leb, solj, ogin i za nejnte drudzi drugari, ič gajle ne beri. Itaka, džam, kvači vadin, kvači utre, eto tija kaj ide žena mu da gu pala. Tuku sluša adno glas ma taman stanal da vi . oj e vo gu vika, mu si utr ljuva libenicta i uf prao dolo, afatila da si va jka.Árno ama trkaljajći si ta palena libenica, skornala adno zajc i upšeno to kutro zajče zafatil da bega. Koga videl glavatarot deka zajcot bega, tračil deka ud libenicta si pilil kamilčito i de kape zafatil da trča pu nego.Ama viče i ženta stignala du nego i zafatila da mu vika da zastane, ama kaj bre brate! voata stoi on nstoi. I koga namoža da gu fati zajcot, si vrnuva, odi kaj ženta mu i mu veli: Zato li aš ? Sea ći ti kažm dujde vadin, taman vreme šo m jaska na tepka! I bez da si čudi, faca i si ja utipuva ženta mu i ajmi ti su zdrave.

Ud kak i suredi ste nejni drugari, p i ženta mu, glavatarot si vrnal doma. Koga deka si vrnal on dom , i deca na zaginatte i zafatija da gu pitat stana su nejnte mži, glavatarot mu rekol: Pu malce vreme ći vijte su kolku pari i drug t zafatile ti ći si vrnat doma. Tija kutri mu beruvale i nameš

da si raduvat. I namesto da gubi vera glavatarot u nejnto selo, zaftile a ud drudzite
la insanot da mu davat vera na umniot glavatar, p da mu dava i na nih malce um. I taka,
da rečime, koga u adno blisko selo si pravelo svadba i koga a nosile nivestta da a venč
ama bila nogo visoka i ne prala vratta na crkvta, gu viknale na glavatarot i zafatile da
gu moljat za da mu pumoži. Koga utišol glavatarot i videl deka naistina nivestta ne a
la vratta mu veli na siljajnta: Tuh, bre, tuh, tolku ljuge ste tuva i ni na adno ne vi
tiknuva kak da piknite nivestta u crkvta. Doncite tuva adna bltija i pulejte sair šo ći
bidi, mu veli glavatarot na siljajnta. Togaj tija kutri zafatija da si krstat i da si
ljat su umot: Berćat šo si najde vo pametno čuvek, inak ći ustaniše nivestta ne venčana
Arno ama se naprazno bilo krsteno, oti koga a ze bltijata na rka glavatarot utide du
nivestta i mu ja seči glavta, gjo, da a pokusi i sršil rabota i su nivestta. Togaj mame
to da gu daruvat siljajnta, zevat drva i gu utipuvat kto kuče na glavatarot. Eto taka,
ršija ste čitrdeset mina badalaj šo nemale ni za adno petl akl.

KUSTO PITLENCE LIRI ISFRLJA

Si bila edna baba šo imala smo adno pitlence i niščo drugo. Kutrata bababička
si mčila, rabotala, ama pak bila astretna za adna kora lepče i nogo pta dari i kuprivi
dela, ama ud kusto pitlence nikujpt ne si razdeljuvala. Ta kora lep, treva ili bilo šo
rugo jadejne bilo ona si gu delila su pitlencito. I ne mu stigaše fukrlkut na kutrata
tuku i carot mu palaše taksit da plaća. Za va rabota na babata mu beše nogo teško oti
možala da si gu plati bordžot na carot i sekugaš beše zabordžena. Su vadin, su utre bo
džot stanal gulem, a babata nogo skldisana. I taman dujdele carcite taksiljdari da mu
lat taksit ud babata, eto ti gu pitlencito kaj ide radosno kaj babata i mu veli: Babo,
bo jaska vadin si najdeh adna aspra na buniščeto i natija da kupiš lebče da jajme. Babo
si ja zela asprata i namesto da oj i da kupi lep, odi i mu ja dava na taksiljdarte. Ko
vrnal na večarta i koga videl pitlencito deka pak nema leb, mu veli na babata: Babo, k
lepčito šo gu kupi su asprata? Ej, ej, bre sinko, ošće kolku aspri bordžuvame na carot
majš! Zarm na carot mu ja dade asprata babo a? Sea ći vidi to kuče šo ći mu prm, rek
petleto. More sedise sinko doma da ne ti izgubam i tepka i da ne ustanam epten sama sa
ka.Nej, nej babo jaska ćom da mu ja palam asprata i niščo drugo, rekol pak pitlencito i
nisal da odi kaj carot. I taka, ftasal, vlizel u carckoto soop i zafatil da mu vika na carot
vija lkrdii: Care, care daj mi ja asprata, oti ako dom tam su krušnici ći ti izmačkam!

Koga čuja takvija lkrdii ste carci zaabiti zafatile da trčat gore-golo za da vidat, koj e vo tolku srčan čuvek šo mu udira krši na carot. Arno ama smo glas si sluša, a ništo n možale da vidat. Tija palat petleto pak vika ili vika: Care, care da mi ja asprata, oti ako ne mi ja dajš su krušnici ći ti izmaškam. I koga više gu videle deka kusto petle a rave va rabota, gu fačat, mu udirat nekolku stapoi i gu isteruvat naka. Arno ama kusto p le ni si ustramilo, ni si isplašil, tuku ošće utredenta mu utide pak tam, si kačil na a no plet i zafatil da vika: Care, care daj mi ja asprata oti ako ne mi ja dajš, ći ti gu izmačkam licito su krušnici. Carckite čuvari, šo gu čuvale carckoto dvor, pak zafatile da palat , koj e vo šo a pravi va rabpta i ud kak gu fatija pitlencito mu gu nosat prao na carot i mu veljat: Veliki care, eto, vo petle a praj va rabota i gu gnisi licito na Vašt carsvo i bujrum prajte šo ći prajte su nego. Togaj mu rekol carot na zaabitte: Šo mi gu nosite kaj menka? Jaska da mu sudam XXX a? A ti, bre, kuso petle, sakaš da mu ja vrnam na tvojta baba asprata i ona da bidi ošće pojće zabordžena a? Zevajte gu i frlejti gu u našte kukoški za da gu isklvt pitlijnta! mu rekol carot na nejnte čuvari. Tija ošće na minutta gu zea i gu frlija u carcite kukoški, ama evo šo stana:

Ošče koga kinisal pitlencito da odi za nakaj carot, a stretnal lisicta i koga t mu rekla na

i taka ći mi izediš na menka, ama skrijse u menka da gu vidiš prvo carot, a napkumta šo sakaš praj su menka. I ne smo to, tuku tam ći si najdiš su carcki i gulemi pilijna mu r kol ošće adnš petleto na lisicta. Kuma lija , tamaćarka za nogo kukoški, kandisala na l fot na petleto i koga mu rekol to da vlezi u dzadnikot u meot, a petleto si trgnal pak pu ptut. Ajde, ajde malce ponanaka, stretnal adno vlk i koga mu rekol na petleto deka e nogo gladen i deka sea ći gu izede, petleto mu rekol na vlkot: Abre budala nieđno, šo ći jajš ud menka A? neli e poarno da dojš su menka da ti nosam u carcite aeri i da si najaj na zubeni kojna i kravi? Koga ču taka vlkot mu veli na pitlencito: E, kak ći ja prajme v rabota? Lesna rabota vičo! Eto piknise u mojto dzadnik i jaska ći ti nosam kaj šo trebu va. Vlkot mu si piknal u meot na petleto i pak si trgnal pu ptut za nakaj carot. I ošće nešto: Na ptut stretnal adno blato i koga petleto stignal du nego mu rekol: Blato, blat vlezi u mojto meše da mi si najš za sekuj zlo. Blatto mu si piknal u meot na petleto i pak si trgnal za nakaj carot. I koga carckite ljuge- izmićari gu zele petleto i gu frlil u carckite kukoški za da gu isklvt carcite pitlijna de, petleto a pušča lisicta ud meot i koga mu si puščila u biljukot kukoški, darma darman i pravi i koga na sabajle stanale carckite izmićari šo ći vidat, bre brate? Ste pitlijna raskomatisani i smo perduvi rasfr

leni gore-dolo, a kusto petle si kukori na ste carcki kukoški.Koga mu kažaja na carot za va rabota, ošće na to den dadel naredba na izmićarite da gu zevat kusto petle i da gu zatvorat u aerot kaj šo imal emo kojna za da gu izgazat. Izmićarite gu fatija i gu zatvorija kusto petle u aerot kaj kojnata, ama koga stanale na sabalinto ni adno koj živo ne najdele, tuku ste bea izgločeni, a nogo ud nih bea izideni. I eto kak stanala va rabota: Koga gu zatvorile kusto petle u aerot, idvaj čikal da umrkni, a koga si stemnil arno, gu puščil vlkot,šo gu imal u nejnto meh, a ug glidante kojna ni adno ne ustanal ž vo i zdravo.

I za vo zijan izmićarite mu kažale na carot, ama šo fajda za adno petle tol ku gulem zijan da mu si stori? Ama, neli carcko pravo, ne sakale da gu sudat petleto se dudeka ne mu vidat oščite na carot.Sepk, carot dali imal vera na nejnte izmićari, ili ne,on nariduval da gu frljat ud mesto na mesto, ama koga velime za sudejne,nija tračime na sudejne za utepajne na petleto. I koga utišol na lice mesto i videl kakvo zijan mu si činil u aerot su kojnta, ošće na minutta mu nračal na izmićarite da ja zapaljat furnata i da gu frljat petleto u ntre za od izgore. Izmićarite, nardeni ud tijanot šo mu si činil na carot du sea, ja zapaljuvat furnata, gu ćaćat kusto petle i gu frljat u ntre. Arno ama, šo veli lafot, namesto očite da mu i vadat na petleto vejgite mu i napisale, demek namesto da gu izgorat, on navlažen ispadnal ud furnata. I eto šo napravil: Ošće su frlejnto u furnata, petleto a izbljuval sta voda ud blatto i ja ugsnal furnata.

Koga videl carot deka ne ispagja na migdan su kusto petle, mu naredil na izmićarite da gu fatat petleto i da gu puščat u aznata kaj šo mu bile ste pari za da si ja naj nejnta aspra. Petleto taman va rabota ja čikal i koga mu vlizel u ta pusta azna, ka da šita, ka da glta liri ćaamet. Koga si gu nplnil meot, stanal i si utišol doma kaj nejnta babička. I tuka šo ftasal doma, a viknuva babata i mu veli: Babo, babo zevaj adno vže i vrdzime su dzadnikot na dolo, a napkumta zevaj adno stap i pu malce pu malce udirjme , a jaska ći viji kolku pari ći ti daruvam. Ama pred da gu vrdze na greata, petleto mu kažal na babata da pusteli adno šaren ćilim dolo i da si zeva torbi za da i klade pa te. Babata, napatena tolku vreme ud siruščik ud pišim ne mu si fati vera, ama koga vid petleto nogo naviskal za va rabota, napravila se kak šo mu kažal petleto. I koga viće b a ste raboti azr, zafatila da gu čuka na petleto pu dzadnikot i zaftija da si turuvat ri nebrueni. Babata si izraduvala i zafatila duri da skoka i da vika doma ud radus. Na vikajne i skokajne, čula adna loša i zimićorka kumšijka, trčala kaj babata i koga videl takvo čudo zafatila da a pita na babata kakaći moži i ona da doj du liri.

Ha, ha, ha, si rekla drugata baba! sea i jaska ći stanam zingin, sea i jaska ći si prčam niz selto. Ama neli neksmet? Ona si rekla deka ćem doma, ći si gu zakačam sea mojto petle, ći zafatam da gu tepam i eto parički kolku da mi sakaš. I najstina taka napravila, ama koga utišla, gu fatila nejnto petle, a puliše da bidi najgulemto petl za pojće pari da mu isfrli, gu mbisila za adna greda, pustiljala adno najnovo ćilim i zafatila da gu mava su adno stap. Arno ama, tuku šo zafatila da gu mava, namesto liri petleto zafatil, ud strah, da isfrlja krušnici i se berbat napravil. I koga tkrdan utišla pak kaj babata na kusto petle i videla deka ta baba ošće gu mava kusto petle, a lirite kto voda tečat ud pleto, zafatila da a pita kak moži vo petle tolku pari da mu dava na babata, a nejnto smo krušnici mu isfrlja. Togaj babata na kusto petle mu veli na drugata baba: Ako sakaš i ti da imaš liri kto menka, brgu odi i narani gu tvojto petle su oka proso. Ta kutra tračila deka najstina e taka rabotata, p odi i gu naranuva petleto su oka proso i pak zafatila da mava ošće posilno su stapot. Sea rabotata stana ošće po smešna, oti kutroto petle, se namesto liri, zafatil da sere pojće krušnici i se berbat napravil. I koga a fatila inat babata i zafatila da gu mava posilno,petleto a navidel glavta i umrel. Ama, vapt, petlet ne ustanal sv tuku ud nogo mka i babata puknala i umrela du petleto. A koga čula babata na kusto petle deka nejnta kakndžijka prijateljka umrela, ošće pojće si izraduvala i zafatila ošće pojće da gu mava kusto petle, da plne vrejki su liri i kak šo veljatt starite ošće gu mava kusto petle.

UD ČUVEČKO MESO NEMAL POSLATKO—TATKO RANI NEJNO DETE ZA MESO

U nekuj si vreme si bile adno takno, majka, adno mško i adno ženako dete. Tija dec bile nogo sakani ud nejte majka i tatko i nogo arno si i glidale. Tatko mu na dacta mada ud čivčijckata rabota bil pročuen lovač u kazata kaj šo živele tija.On sekuj den nosil ma nogo i bendine, bendine lov, demek, zajci, jaribici, gski, papii, gulubi i šo li ne d go.Kutrata ženta mu ne znajala šo poskoro da gotvi za ručuk ili vičera. Arno ama eto šo pugudil adno den. Lovdžijata adno den utipal smo dve gulubi i mu doncel na ženta za da i raj ručuk. Gulubite bile ošće živi i , kutrata, ženta mu koga stanala i zafatila da si p azr za da i zakoli, koj znaj kak, mu izbiguva adno gulub i mu ustanuva smo adno na rka. ma mžot mu bil takvo inajčija i tvrduglav, šo za adna para možil čuvek da utepa. Šo da p sea kutrata žena? Nema fajda, si rekla žena mu, trebuva bezdrugo da vidi deka dve gulubi da si vidat u tendžerto. I taka, vrti sukaj, vrti sukaj zeva dno nož, si a seči ad

ta pazúva i zajdno su drugoto gulub i klava da si varat za ručuk. I koga dujde vréme za
čuk i si dujdel mžot mu, azarisala i kladela ručuk na sinijata, a napkumta zafatija da r
čat. Árno áma ošće na vréme ručuk, koga jadija, a baš pazúvata da mú padni na mžot, on mu rek
na ženta mu: Móre ženo, ẽo vrag ručuk si gutvila vádin šo e tólku slátko? E šo, džanam,
rm ne znajš deka gulúbi imme vadin za ručuk?- mú udgovorila ta na mžot mu. Ajde, ajde pu
málce vréme mú veli mžot pak na ženta mu: Móri ženo, vo méso šo gú izdeh jaska vadin ne m
ličiše na jaribičkino méso i sakam da mi kažiš šo méso beše to vádin?! Ženta mú ud pišim
ne sakála da mú káži, áma kóga zafatil da á pita se počesto, ta mú rekla: Ej, ej, mžo,
prósti mi, áma jaska ći ti kážam, p šo sakaš praj mi. Vadin, koga sakah da i zakoljam gu
lúbite, adno úd tija mí izbegá i plašejći si da ne frliš nekuj láf ili da ne mi bijš, j
ka si á sičeh adnata pazúva i a kladeh da si vari. Za kśmetut, kólku a vrtih ta palena t
cija da ne pádni káj tepka, pak si pugudi ti ja jadiš pazúvata. Éto, vá e rabótata mžo.

Kóga čú takvá lkrdija ud ženta mu, namésto da mú pádni žalj mú veli: Aman, móri žé
no, zrm tólku e slátko čuvečkoto méso? Ámi ne si i klavame décta u kafez da si i ranime
da si jajme? Móre kak, bre mžo da ja prajme vá rabóta? Neli e greóta za décta i kój ći č
šo ći reči a? Éto, ako ti e za méso, nija sekuj den jajme i nemame istiza za da ja práj
va rabóta i néma da ni si bijat peza ljugito u svetot. Nej, da nej, ći i ranime i nišćo
drúgo rekol mžot. Áma ženo, puli árno ako kážiš nákde, namésto décta, tepka ći ti kladar
kafezot. Kutrata majka, sú teška boljka na srce, áma néma druć čare, si gú zsva prvo mšl
to dete, gú klava u kafezut i zafatile da gú ranat su nogo jako i silno jadejne. Ud zaf
kot , za da ne plaka deteto, mú davale lukum, stafide, slumtok i drugo jadejne se dadel
da si navikni deteto. Koga vide taká divojčéto deka na bratmu mú davat poarna rana i be
ne jadejne, ud zafatukut i ta sakaše da a kladat u kafezut, áma majka mu sú nogo mkax
kndisuvaše da ja trgne úd tam. I da vidi čuvak kakva rabóta: Divojkata često pti ojše k
málto bratče i mú sakaše da mú daj i na nea neščo da kśni úd árnite jadejna, áma kako n
pedrik, brat mu ni adna stafi

Árno áma ne puminálo nogo vréma, divojčito čúl kak si lafat majka mú i tatko
kak i koga da gú zakoljat na brat mu, p duri i sú šo ći gú gotvat i zafatila akrišno da
ži i da plaka. I ne émo to, tuku utišla kaj nekuja si baba i mú veli kak šo e rabótta.
baba mú rekla na divojčito: Sinko, sinko púli da gu utkiniš tvójto bratče i zajdno su n
da izbegate naka, óti napkumta na tepka ći ti bidi redot ako ne utkinite. Áma púli da na
tatko ti, óti tóga jazk i na tepka i na menka. Divojčito ošće pojče si zatrisela úd str

ama nemala šo da praj drugo, madaf da si azarisuva i da pala čare kak i kakxx da gu utki
na brat mu, p i sa samata nea. Kolku e žaljno koga znaj čuvek šo gu čeka! Ta kutra ošće
ruguto den pak utide kaj brat mu i pak zafatila da mu pala lukum i stafida, ama to den i
ne mu faćaše kusur na brat mu šo ne mu davaše jadejne, tuku si veliše só umot: Eh, bratč
bratče da znajš deka ti čeka nož i deka u tepcija ima da si valjkaš, ne amo adna stafid
tuku što ći i ustaviš na strana! Ama va pt ni oko frlila na lukumut, ni rka puććila pu
ka neščo ud brat mu. I koga nažaljana stanala da ai odi ud kaj nego, brat mu a zabiliźil
deka sestra mu neščo nej u ćef, zeva adna šepa stafidi i mu veli na sestra mu: Sestričk
el da dam malce stafidi oti ktde mi idiš da mi vidiš i mi palaš da ti dam neščo, jaska
ti davah, ama koga vadin ti puljam tolku nažaljana, eto ti davam, nim plakaj. Toga sest
mu si vrnala nazut i namesto da mu i zeva stafijte, mu ja faća rakičkata, mu ja baknuva
stanuva i si odi ud tam. Na deteto mu padnal u šubé va rabota, ama neli ošće malečko, na
žal niščo da pikasa. Smo koga
le sestra mi sekuj den ijže kaj menka i mi sakaše da mu dam stafidi da jade, ama koga v
din zeg adna šepa da mu dam , ona kolku šo e strvna, dujde kaj menka i namesto da i zev
stafijte amo mi ja bakna rkta i si utide naka.

Koga ču taka majka mu na dećta, odi mu kažuva na mžot mu, deka rabotata e šu
lija, zafatile da si pravat azr šo pobrgu da gu zakoljat na deteto. Arno ama divojčito p
utišlo kaj babata i koga dukimasala deka neščo si azarisuva doma, babata mu veli na nes
Slušaj sinko, ćoš kaj tvojto bratče i ći mu ja kažiš celta rabota, ama ći gu zamoliš da
kaži na majka ti ili na tatko ti, oti duri togaj dvete ćojte na vragut. I bidejći nogo
beše žalj na babata mu veli pak na divojčito: Mila na baba, tokmu tagaj koga ći zafati
i toči nožojte tatko ti, ćoš kaj bratčeto, ći mu ja utvoriš vratta i ći izbegate nakaj
ninta. Ama, za loš čas ći ti dam tri raboti šo su nogo dikat trebuva da i frljaš dzad
ka koga ći begate. I eto kak ći prajš: Vija ći trčate nakj plninta, ama ako namirisat m
ti i tatko ti deka vija pu tam ći puminite i koga ći si nabližat da vi fatat, ti prvo
gu friš šešeljot dzad top. Togaj ud šešeljot ći stane nogo često urman i namožat da v
tat. A pak koga ći vi si nabližat pak du vaska, togaj ći i frlite iglite za da si izbo
a vija pak ći mu izbegate. I koga vi si nabližat, ne čare, i vi a puliat senkata, ič d
si isplašite, tuku frlejte gu nožot i duri togaj ći niknat nogo nožovi i nej ći možat
da vi fatat. A za jadejne i piejne ič da ne berite gajle, oti na sekde ći ima šo sakate

Jajte. Kutroto divojče očte čitiri i imaše utvoreno koga lafiše babata i gulem dikat klad
na ste lkrdii šo mu i kažuvaše starata. I koga mu i dade ste raboti šo trebuvaše da mu i
j babata, si pozdravi su nea i trčajći utide kaj brat mu, tokmu togaj koga tatko mu gu te
še nožot za da gu zakoli deteto. Su udejnto kaj brat mu, prvo mu kažal kak šo e rabotta, n
ja utvara vratta, gu faća za xxxxxx rkta i si puščija da begat nakaj plninta.

Dvete deca kinisaja da begat, ama ne puminal nogo vreme, tatko mu, su nožot
rka, ošće ud dileko zaušil deka u kafezut nema niščo i kato strela, zajdno su ženta mu,
puščile da trčat nabližil
i a,a,a, da i fatat deteto gu frlja šešeljot i na adnš stanuva adno nogo često urman, a
ta si a fatija dlgta. Arno sma pu adno- dve saati ili dena, pak i stignale majka mu i tat
mu i koga viće zafatile da si puščat duri rcte za da i fatat, deteto gu frlja iglite, a
jka mu i tatko mu zafatija da skokat i da vikat ud bolki. Togaj decta si rekle adno su s
Sea nemme strah i aj da si udmorime malce. I tuku šo sidnale da si udmorat, mu ispadhla
na sinija plna su bendine, bendine jadejna i zafatija da jadat. Ej, oj, mu veli divojkat
na brat mu. Duri sea mi si fati vera za se šo mi kažuvaše babata, mu veliše na brat mu. T
gaj brat mu mu veli na sestramu: Naistina sestro, sakaše da mi zakoli tače? I ošće pitaš
brate aj? P dobro mori sestro, zaščo sakaja da mi zakoljat? Šo sijan mu pravih jaska na t
če i na majka? I koga mu greših jaska na majka i na taše zaščo da ne mi bijat ili neščo
drugo da mi pravat, tuku mi kladea u kafezut da ranat su najarni jadejna? Ej, bratče, br
če teško e čuvak da si nasrvi pu čuvečko meso! Ne mie žalj tolku za majka oti ona e kriv
za sta va rabota, tuku nogo mi beše žalj za tepka i spulaj mu, neka e živa babata, dade
da utkinime ud tatkovo nož. I koga mu kaža za sta rabota kakxx šo beše ud zafatukut, de
ud inat stana i zafati da pcuj i da puli nakaj nejnto selo. I berćat šo stana oti tokmu
gaj majka mu i tatko mu pak i ftasale i zafatile da lazat za da i fatat. Togaj, ud kak
de deka ći a at, mu vika na sestra mu: Sestro, sestro begaj da bagame oti ni fatija
sojatcite. I taka zafatija da begat, ama i tatko mu i on zafatil da trča pu nih. Togaj
to faća i gu frlja nožot dzat nih i naniknaja se pudlikavi nožovi. I šo tračite, si vrv
su kulaj preko nožoj? Ne bre brate. Ne mo šo namožaja da si dubližat ošće adnš du dect
tuku nišan ne ustana ud nih.

Kutrite deca, najstina ustanaja siraci, ama šo mu trebuvaa takvija majki i
kovci koga sakaja da i jadat kato na gubabi mesto? I koga beše takva rabotata, decta ne
šo ič ne si skldisaja za nih, tuku si fatija adno ubava rabota, si gu naredija životot
ošće se živi i zdravi, a majka mu i tatko mu umrea astetni za deca i za adna kapka vo
na kraj.

imála smo mški um-

rabotale,

ni

dugule

imále naogjal

šo sira

sekuj taks

sáma oš

nógo maléčki. Áma néli nema druć čare, fabriki nema, druga rabóta nigde nema i

tér simes ći si trpi.

Kóga víće dujde léto i zafatija da prišarúvat ičumejnta udovícta si i zéva décta i

ódi na nívta da čúka ičumém zá da méljat novo brášno, nov léb, íako óšće ne bil zdrean ičú-

menot. I túku šé zafatile da čúkat úd ičumenot, si zdadél adnó ódža pú ptut šo vrviše pakr

nejnta niv. Káj i vidél déka žénta i décta si mčat zá kóra lepče, ódžata si sfalil úd kójn

a nosil óšće adnó i úbavo sedlosáno kójn zá tarafanda, si nabližúva dú žénta i mú véli: Vi

puljam ká si mčite i mi padná žalj zá décta, p si rékoh sú úmot dá ví pómúžam za néščo, ám

dáli ći mi dájš izim dá si pulafam sú tepka móri nivésto? E, džánam, bújrum ódža, káži šo

maš dá kážiš rékla žénta. Jáska nivésto, véli odžata, éto púliš ímam adnó kójn prázno i úb

vo sedlosáno, áma rékoh móži ti i tvójte déca da imate kámet i zató zastanáh túva káj vásk

Da čújam ódža, šo tólku ni zbra gajléto i nógo ti spulajte, mú véli žénta na odžata. Sluša

ivésto, jáska sakam da mi dájš adnó ud tvójte déca, p beljkim i drúdzite ći imat kámet púk

nego. Ako sakaš za sekugaš néka bídi mójo décето, a áko né brm ámo za tri déna. I, áko sák

góspud, kak šo kažah i ón i vija ći bijte kámetlii i ći utkinite úd fukrlkut, rékol odžata

Ka i čú vija lkrdi úd odžata, udovícta zafatila da si čúdi i da si véli su úmot:

šo vrag gú naprati séa vó ódža da mi dój túva i šo tólku mi gú zbra gajléto ná ménka i ná

te kútri déca? Móži li da bídi nekuj gjozbajdžija i da mi napráj néščo i na mésto da stáni

zingini da gú izgubime i vo šo ímme ná rka? Kútrata žéna na akk mú ójše úmot. I kóga mú

če pak odžata da mú daj adnó úd décta, žénta mu véli: Odža, nija i taka i taka smé sárumas

évo i décta, pitaj i áko úd nih nekuj kandisa da doj sú tep, néka doj. Áma i ná décta mú v

ći živej koj ud vaska ći oj kaj nego. Ama jaska vi veljam deka ud majka i bratća nema ni
de poarno i vi soljam pamet nikuj ud vaska da ne kndisa. Arno ama to najmalečkoto vrag-
te, stanal i mu veli na majka mu: Male, male jaska ćom su odžta, p šo saka neka bidi. Ni
a i taka, ittaka sme nogo fukaraj, p može ći si čini kamet ste da živime poarno nekugaš.
Togaj majkata nemala šo da praj, tuku, su sldzi na oči, gu ispruvudila deteto, si puzdra
vila na odžta, mu kažala na deteto se šo ći raboti su pamet da raboti i si vrnala nazut. A
ma koga pred da trgna i da si pusdravi ožđta izvadil i mu dadel nekua para na decta šo u
tanale su majka mu. Kutrata majka, se dudeka ne si skril deteto ud nejnte oči, vratut si
gu ušnala ud pulejne u nego i trista idei puminuvale ud nejnta glava za kakva sudbina ć
gu naj na deteto.

Odžta si uddaličil su deteto Gjorgi i vlizele u adno nogo često urman. I koga s
stemnil jako mu veli na Gjorgi. Ej, Gjorgi, Gjorgi ti pulja taka i si veljam su umot: Ak
imaš kamet em ti, em jaska, em tvojta majka i bratća ći kurtulj ud fukrlkut! Ama puli s
no oti tam kaj šo ći ojme trebuva očte čitiri da i u mu veli na odžt
Ne mi veliš, dedo odža, zaščo mi donce tuva u vo često urman, tuku ne mi nosiš u nekuj s
lo, ksba ili na tvojta doma? Odžta mu veli pak na Gjorgi: P jaska ti zeh za doma, ama pi
šim da srpime tuva adna rabota, a napkumta ći si ojme doma.E, šo e va rabota, džanam, tu
u urmanut?- rekol pak Gjorgi. Eto šo e rabotata, džanam, Gjorgi: Tuva na vo urman ima ad
piščera i na vtatta ima adna ploča, ama smo na triti gudini adnš si utvara.Jaska mu i zn
ste adeti, p duri i vremito koga si utvara. Ntre u va piščera ima tri prstejna; adnoto p
tin e ud zlato, druguto e ud strebro i tritto e ud drvo. I n ti
ći vleziš u ntre, ama puli da gu zevaš drvento prstin, oti ako zevaš drugo, vratta ći si
zatvori i ti ći ustaniš ntre. Neznam dali ći možiš da trajš tri gudini vre za da dom dur
togaj da ti utkinam i zato ošće adnš ti veljam da ne si izlžiš da zevaš drugo prstin ma
dav ud drvento. E, aj kaži mi sea, razbra ili ne a? Gjorgi togaj mu dade laf deka nemax
da greši i deka ći ubrne gulem dikat.

Koga viće dujde vktut za da vlezi Gjorgi u piščerta, utišal odžta, zafati
da špoti neščo i koga vratta si utvori vliguva Gjorgi u ntre. I ošće su vlizejnto ntre u
ta pusta piščera, Gjorgi i najdel ste tri prstejna, ama najnogo ud ste mu si arisal zlat
to prstin i si gu zeva i si gu klava na rkta. Arno ama koga gu videl odžta deka Gjorgi s
rešil rabotata, zafatil su treskav glas da mu vika za da gu ustaj to i da gu zeva drvent
prstin.Gorgi ošće na ta minuta si vrnal, gu ustavil zlatnoto i gu zel drvento prstin, si

gu kladel na prstut i a, a, a, za adno račkor da ispadni nadvor i tuku šo si zaraduval odžta, ta kl
vrata si zatvurila, Gjorgi ustanal u ntre. Ah, ah, ah, majkata si reko odžta i si vrnal na
zut, ama kak da mu si javi na majka mu na Gjorgi? I namesto da si vrni pak pu to pt, ko
znaj ud odžta ne sakaše
da mu ja svrši va rabota na Gjorgi i deka mu palaše arnoto, ama možiše li da a kandisa m
kata su takvo laf?

Da gu ustajme sea malce na odžta i da vidime šo stana, kutro Gjorgi n
re u piščerta. On sea ne smo šo si ja tlčiše glavta i beše pišman šo ne gu pusluša na od
tuku zafati da si umi šo da praj ud sea nanaka. I druga adna rabota, Gjorgi viče stanal
kametlija, ama ne znajal kak da gu raboti prstinut. Arno ama neli kametut pak si e kamet
čudejći si šo da praj i bruejći i denta, dali ći moži da istraj tri gudini vreme u pišče
ta, najdel adna dupka i zafatil da si sfaljuva prau dolo. Gide, gide pu ta dupkata n ad
mesto gu stemnuva, a on bil i nogo izmuren, zastanal na adno mesto i gu zafatil dlbok só

Koga viče dal gospud i usnal, Gjorgi si razbudil i šo da vidi li pred n
go? Adna sinija plna su lugii, lugii jadejna i piejne. Bre, majkata, si rekol Gjorgi su u
ud kde va rabota okulu menka? I ud radus zafatil da si i trje rcite i da si praj azr da
de. Arno ama trjejći si i rcite, tuku mu si javil adno crno Arapin pred nego i zafatil d
gu veli: Guspudar, guspudar kaži mi šo sakaš?! Togaj Gjorgi malce si isplašil, ama koga m
tiknal deka ošće pred da vlezi u piščerta odžta mu kažal deka u drvento prstin mu e kame
tut, si dujdel na sumlukut u mu ričel na Arapinut: Spulajti da mi si živ i zdrav sluga i
moi kamet. Smo sea sakam da mi kažiš kde i na koja zemja si naogjam jaska i ništo drugo.
Koga ći mi pritribuvaš jaska pak ći ti viknam mu rekol Gjorgi na Arapinut. Guspudar, gus
dar ti sea si naogjaš na dolnta zemja na filjan i filjan carcko mesto. Ama iako si na čuž
zemja, ič ne beri gajle oti ći doj vreme šo pak ći si ojš na tvojta zemja i pak ći si st
i ći si vidiš su tvojta majka i bratća. I za to spulajte da mi si živ moi kamet, mu reko
Gjorgi pak na Arapinut.

Ud kak si najde arno ubavo i ud kak ja nauči sta skrišna rabota mu drven
prstin, Gjorgi trgnal da oj du kaj šo mu puljat očte, dur da naj ljuge, selo ili ksba. Gi
gide, stignal na adna ksba i zafatil da šeta i da pala kujća za prinoćuvajne. Arno ama p
deka ksbata e nogo gulema, a ljuge nema da šetat, madav ud nekuj stari dedovci-babi. Ka
kal, ka vrtel namožal da naj prinoćišče, ispadnal na krajot na ksbata, naogja adna mala k
liba i vliguva u nea. Koga puli u kolibta, smo adna stara baba- duudena i gladna- leži n

na bučkata. Dobro večar babičko! Zdravo- živo! Dal ti bog dobro sinko! Šo taka navaka? Mu veli babata na Gjorgi. Eto babo, sta ksba a privrteh i namožah da nam prinoćiše, p si ri čeh su umot da dom i tuka da vidam ako moži, nekk, da prispijam brm va večar, ako ne drug Togaj babata mu veli pak na Gjorgi: Eh, eh, bre sinko, jaska sakam da pram dobro, ama eto am tara viće i beljkim ći mi si naj za duša, ama kak šo mi puliš duša beram ud glad, a za pu telja kak šo mukučito da gu vrdziš ći skini i ći bege. Togaj Gjorgi mu veli na babata: Ba bo, babo ti smo kaži mi dali sakaš da mi priberiš kaj tepka i za jadejne i pustelja, iš m beri gajle- se ći bidi narideno. Taka neka bidi bre sinko na majka, šom tolku sakaš da us taniš kaj menka. I taka, stanala, kolku šo možala, gu pričikala i zafatija da si lafat ko ud kde e i kak mu e alot. Ama koga viće zafati da si smrčuva, a kutrata baba puli deka ni kuj ud nih ne si azarisuva za vičera,Gjorgi gu istr drvento pristanče i na adnš mu i spa Arapinut i mu veli: Guspudar, guspudar kaži mi šo sakaš?!Togaj mu veli Gjorgi: Sakam adna sinija, kyfqata plna su jadejne, šo nikugaš na svetot ne am videl i jadel moj kamet. I ošće l fot nadukažan šo bre brate! Adna sofra su trista lugij jadejne i piejne i mu veli na baba Bujrum babo da jajme sea, a napkumta ći pridližime da i kažuvame tgite i mkite. Koga videl babata, deka ud niščo du togaj šo nemala i na adnš mu si kyfqata napolnila ustata si ja prikasala i ć zafatila da si krsti.I ne smo to, tuku Gjorgi pak si gu itrl prstinut, a kujćata na babat si napolnila su bendine risati i drudzi pukrovi i pernici. Kutrata baba litnala ud radas za tila dur da mu veli na Gjorgi za sekugaš da ustani kaj nea kto za nejno pšnok. Gjorgi i s va rabota straksa, šo babata ošće pojće si izraduvala.

Ud kak si navičerale babata i Gjorgi si lignale da spijat, ama koga na saba linto stanal Gjorgi i sakal da ispadni za da prošeta niz ksbata, babata mu veli: Aman sin žiti boga, nim odi niz ksbata oti ne znajš kakvo čudo i loša rabota imme nija tuva. Gjorg si ja zvrtel glavta, si pučudil malce i mu veli na babata, demak na novta majka dešo ima more majko tolku strašno u vašta ksba šo ne mi ustavaš da om i da prošetam malce? Ej, ej, ko, sinko ako znajš ič nema da mi pitaš, tuku aj sedni malce, p se ći mi ti kaže majka. T gaj si vrna Gjorgi, sidna na adno sindnć i zafati da sluša šo kažuva babata. Ljuta lamgja sinko na majka ima u našta ksba i nim si lži da ispadniš nadvor oti i ti ćoš na vragut ud a. Ošće ne duvršila babata Gjorgi, su murnica niz snagata, zafati da ja pita i mu veli: si krie mre

se pudrobno ći ti kažam. Na gornata strana na ksbata ima adni javori, a nad nih ima adna lema piščera i tam u ntre leži lamgjata, pusta da ustani. Ta du sea nogo ljuge, i to smo

di momčijna i divojki. Tam blisku, kaj šo si krie lamgjata, izvira sta voda šo teče za
kaj kabata i šo celto insan pie od nea, ama ta ne ni ja pušča voata se dodeka ne ma ta
me dakšiš- kurban. I kak a nastrvihme, pusta da ustani, ništo drugo ne saka, tuku amo
di ljuge. Eto da sea koj znaj kolku ima izdeno i čuvek namoži da vidi mlad čuvek u naš
kava, oti sekuaj den ni ja di pa adno mlad čuvek. Vadin, veli babata, mu dujde red i ne
carovta ćerka i sto insan plaka od žalj. Ama adna pusta moma šo ei I kak da ne a plake
vek?Eh, eh, zafatila pak da si tenka babata, ama zafatile da mu kapat i sldzi niz oote.
menka ne mie strah i možam da odam namesto na carovtaxxx ćerka, ama neli kažahme deka
mgjata ne aka stari babi i dedovci?! Jaska imah nogo mirak carot da ga jajše, oti on
ma najnogo grecovi šo ni seva takait, ama prac da ti kažam za ćerka mu mie žalj šo da
mlada i silena.

Gjorgi mirno a slušaše babata, ama i si mališe kak ićka da naj čare ma
za da atkini carovta ćerka, taku adnš za sekugaš da ja utopa i istrebi na lamgjata i
atkine ljugito od vo taksirat šo i najde. I na adnš stanuva i mu veli na babata: Babo
taro majko, šom e taka rabotata, jaska ćom da ja vidam šo čašit lamgja e ta i da vidam
moži da mi praj i na menka. Katrata baba i taka ne sakaše da ga ustavi za pročetka nig
bata i koga ću deka Gjorgi saka da oj kaj lamgjata, celta zafati da si tresi od strah
at, p mu veli na Gjorgi: Aman, ti moljam, poarmo jaska da cm, od kolku ti da zaginiš ml
i silene kto aralam ličen. Nej, da nej ćom i ništo drugo rekol deteto. Eh, šo da ti p
dušamxx si seva, a ne si dava i šom e taka, demek imaš mirak da ojš i da zaginiš, goep
neka tie na pemuš rekla babata.

Od kak razbra koga ći ispadni lamgjata za da ja izede na carovta ćerka i
kak si pozdravi sa babata, Gjorgi trgna da odi nakaj mestoto kaj šo beše lamgjata. Aj,
adno vremestigna pod javorte i koga puli carovta ćerka vide pobrgu ftasala tam, si dnala
senkata na adno javoxxx i zafatila da si tresi od strah. Koga Gjorgi stignala kaj nea
mu veli: Naka, naka, naka, ne idi tava- mavajći ma su ruka. Arno ama Gjorgi ne mne šo
si isplašil, taka utišol kaj nea, mu dadel malka gajred za da ne si uplaši veljajći ma
da ći ti trepka okoto lična divojko, zajdno ći ja čekame na lamgjata i ći vidiš šo ći
ne sa nea vadin. Od pišim carovta ćerka i za Gjorgi mu padnala žalj tračejći deka i or
na vragut, ama koga se počesto ima veliše da ne si plaši, divojkata si pribrala malce
fatile da si pravat muabet. I lafejći si taka, ga fatil dremka na Gjorgi, si lignal ma
kutat na momta i pred da zaspie mu veli: [redacted]
lamgjata, ći mi razbadiš ; ama ći puliš da ni se nabliži epten nogo, oti ći nemma vre

Napkumta a naviděl glávta vrs mómta i si zaspal slatko. I ne puminalo nogo vreme, zafati
la bučávta ud lámgjata i túku sé javila i su utvorena múcka zafatila da òdi prao nákaj
dvete mladi. Kóga i vidéla lámagjata deka vá pt néj émo cárovta ćerka, túku sú néa íma j
drúgo mlado mómče, zafatila da si i točí zbite veljajči mu ná mómta: íma kmet vadin! Su
adná éka dvé ludi mladi da jadam! Kútrata divójka ud strah duri zabravila da gu skorni n
mladuto mómče i zafatile da i tečat žeški ólzi vrs licto ná Gjorgi i za krajn pt gu ras-
galjala. Arno íma ošće su kapnatto su ólzite vrs licto, su tija vrući ólzi, Gjordi rip
nál ná nóga i kóga puli, šo da vidi! Lámgjata dujdéla góre- dólo vres nih. Íma Gjorgi, n
li mšma snaga, né si ispašil, íde kmé
tat i mu véli: Guspudár, guspudar, káži šo sakaš! Slušaj moj kmet! Gu puliš li vo čudo,
vá lámgja šo íde nákaj náska? Da ti vídam, parčijna da á praviš, á émo glávte da mi usta
jš zdravi. Slušam guspudara/i émo káži mi šo ošće sakaš, mu udgovoril Arapinat ná Gjorgi
Ej, mr male, male kóga si zakačija da si borst i da rikat, né émo u kšbata six
slušálo, tuka i ná nógo pó dileko mesto. Ste ljuge zafatile da si krstat i da plakat za
kútrata,carova ćerka i si vélile su úmot deka vadin lámgjata e nógo radosna óti ći jaj
so ud cárova ćerka i zato tólku rika. Íma níščo drúgo nesnajale óti teško beše čavek da
ispádni nádvor ná takvo vreme. Émo jdno druć Arapin, ud strana, si skril padzadi nekuja
mégja i émo dzirkal šo ći stani s cárovta ćerka, á va pt i su mladuto mómče. I taká pu
málce vréme tipajne migja lámgjata i Arapinut ná Gjorgi, lámgjata beše ná parčijna pravé
glávte mu bea kladéni nastrána, a vóata zafatila da teči niz célta kšbá. A Gjorgi togaj
di kaj glávte, mu i zéva ste devit gazici úd ste devit glávi úd lámgjata, si á zéva púd
ka, a ispraća du nekde, nakaj cárckoto dvor i pak si ój kaj bábata dóma.
Kóga si vrnála dóma kaj tátkomu, demek,kaj cárot dé i kóga á vidél deka ćerka
si vrnála i namesto da plaka ona su rádas na líca trča prao tátko mu i zafatila da gu b
náva. More šo kmet e vo ćerko za náska šo mi si vrna živa i zdráva? Koj e ta sila šo m
ti utkina á? Divójkata zafatila da mu kažuva za se kak šo beše rabotata, demek kak adno
lado i nogo líčno mómče došól , gu utipal čudoviščeto i on e to šo em lámgjata em vóata
pušći vadin. More kaj utíde ćerkó vo junak i né dujde kaj náska da gu prájme zet za tepk
Íma ná vrs muabetut uzgóra, eto ti gu Arapinut, šo i zel devitte glávi úd lámgjata, ispa
nál pred cárot i mu véli: Véliki cáre, jáska ém to šo ja utipah lámgjata i ako nemate ve
évo, vijte mu i glávte ná lámgjata šo a utipah. Ka gumxx vidé cárot ná Arapinot ma véli
ćerka mu: Voj lí šo a utipa lámgjata ćerko? Gu poznavaš li arno? Togaj divojkata udguvor
la ná tátko mu: Na menka mi si čini, deka nej vo óti to šo ja utipa beše nogo belo i lič

Na menka, mi si čini, deka nej vo dete, štp to šo ja utipa lamgjata beše nogo bele i lid
no momče. Ama Arapinut togaj rekol deka tokmu na filjavi filjan saanit dujde lamgjata
koga zafatila da ja davi na momta, si spuščil on, a utipal lamgjata, mu pr i zel glav
gjo maana, ja fatil za rka i ja isprovodil du carckoto dvor. Koga čul taka carot mu si
til vera i zafatil da ja kara ćerka mu i da mu veli deka vo e momčito šo a utkina i da
vo nie na kumet, demek ve oi bidi naš zet.

Na divojkata ste lkrdii šo i kažal Arapinut mu bea istinski, si razbira deka istin
ki oti Arapinut sta rabota a tragi, ama sea rabotata e šo na ličetta i na bojta ne mu j
oi na istinckoto momče šo a utipal lamgjata. I taka, tatko mu slnatisa deka Arapinut e j
nkot, momta šabalija, Arapinut veli deka jaska mu junakot, sre drudzi zaabiti veljat d
Arapčinut ima prac da ja zeva divojkata i ja kandisuvat momta za da si venča su izvnut
junak. Ama neli carova ćerka, bila nogo itra, si isčudila malce vreme, a napkumta mu v
na tatko mu i na drudzita zaabiti. Slušaj tače i vija zaabiti, jaska oi kandisam da si v
čem su vo dete, ama oi sakam da i vikate ste mladi momčijna ud celta naša država da doj
dat na svadbata, ama ako smo edno ud nih nema dojdeno, jaska nema da si venčam. Koga če
taka carot i ste drudzi nejni zaabiti i prijateli, mu ričele na divojkata: E, ej, ajsna
bota oi ti gu prajme čefot nija i oi i kanima ste mladi momčijna da ti ispadni mirakot d
cka stulnina držime ili gjupska kuliba se! I, da kažime, dadele tiljal deka na fiijam ni
lja svadbta oi zafati i u celta država svirki oi sfirat i džembuš oi si praj.

Na upridilenta nidelja svadbta zafatila i ste momčijna zafatile da idat, sa
mo istinckoto momče, demek, Gjorgi ne utišol. Oače koga si dadel tiljalot, babata šal
ena, gu viknala na Gjorgi i mu ričel: Šinko na majka, carovta ćerka u nidelja oi a ven
su junakut šo ja utkinal i ti kanal da ojš na svadba. Jaska trečem deka arno oi bidi i
da ojš i da si vidiš su ste mladi momčijna i momi, a pr ako ne odiš oi ni frijat izvira
džiza oi platime. Spalajti da mi si živa majko i ti i carot, ama jaska si imam gajle i
možam da om na svdva. Bre ćoš, bre ne om, ne om i ne utišol Gjorginu svadbta. Kaprata b
ud kde da znaj koj a utipal lamgjata i koj e istinckoto junak? I na meste na Gjorgi, s
nuva babata i mu odi na svadba.

Koga si nasmbrale ste mladi momčijna u carckata dvor[illegible]carot, zajdene
ćerkamer mu, ispadnale da vidat dali se dojdeni ste momčijna za da zafatat da sfirat
kite i venčajnto. Arno ama, ka vrtela ka sukala i ka ne gu videla čam na Gjorgi mu ve
tatko mu: Tače, tače jaska nema da si venčam vadin oti ste momčijna nemat dojdeno na

bata. Ona kutrata koga rasplilja kiz šte momčijna i ne gu videla nejnte istinsko lice-čjo
gi, si rekla su umot: Šo stana su nego i ne čajde vadin za da mu kažem ne vo pčjasan Ara-
pin šo čaka na zorle da stani carski zet? Pti li nešče šo gu nema? Nej, nejj nema da si
venčam se dudeka ne gu vidam i ne atkinam ud va crna beljka šo čaka da mi si zalepi da mu
menka. Ka ču tatko mu momta deka nekaj nema dajdemo na svadbata, si kačuva na samo bakna-
i zafatil da i vika šte momčijna pu ime za da vidi koj nej dajden. Amo sma sprita knigta,
šo i imal zapisano šte mladi momčijna, šte mu ispadnale na broj. Napkumta, a vika na čer-
ka mu i mu veli: Čerko, ti jalnš imaš na brujejnto oti evo ja knigta i šte momčija se čaj-
deni tuva.

Na vrs muabetut azgora, mu ispagja babata i mu veli na carot, p i na čerka mu i
Milostine care, arno vi veli momta ima i prac, oti kaj menka ima samo momče i neseka da d
doj na vašta svadba. Bre kak, babo da ne doj vašto dete na svadba? Šo čuvek e to i ud kăa
e dajdemo šo udira krši na našto carstvo? Brgu da ojš i da mu kažiš da doj oti kto na vrap
čenglita ći mu letne. Kutrata baba, koiku šo beše stara, ptut kto dšade mu si vide dur da
odi kaj Gjorgi za da mu kaži šo gu čeka. Ama koga ču taka Gjorgi, ne samo šo ne si isplaši
tuka i mu rekel na babata: Slušaj majko, čoš i ći mu kažiš na carot deka jaska nema da da
na svadva, se dudeka ne doj on lično su kojn da mi seva. Ču ili ne aj Togaj si rekla su t
mot: Mili boše, šo čuvek i šo sila ima vo dete šo mu udira tolku na carot? Ama, nema šo s
da praj, tuka stanuva, odi kaj carot i mu veli: Veliki care, jaska bah i mu kažah na nejn
dete da doj na svadba, ama on mi kaše deka nema da doj se dudeka ne ojte vija su kojn da
gu zevate. Šo, šo, šo, riče da čujam ošče adnš? Jaska da ći i te su kojn da zevam aj? Šoa
ći vidi on su koj ima da praj! I taka, vika nekolku džandarmaj, mu dava puški i šiikova
mu veli: Škam vo dete vrdžan da mi doncite tuva pred menka, oti inak, na vaska ći vi kla
na bisilka. Vaša puvelja carelmu rekle džendarmajte, kiniale, utišle kaj Gjorgi i mu ve
at: Na naska ni pušči carot da dojme, da ti vrdžime i da ti nosime kaj nego, oti ako ne
parjme va rabota, nemesto tepka, nija ći bidime obiseni na bisilka. E, dobre, bre bratče,
odi ne ide carot, duka na vaš vi pmaća? Znajte li deka jaska ud mestte ne mrdnavme se da
ka ne doj carot tuva? Pulejte da nekaj ud vaska si izlizi amo da izvaj ščik ili puška, o
ni samo šiv nema da ustani ud vaska. Tuka, ej ojti si i mu kaži te na carot da doj se d
ka ima vreme oti i nego ći ga nema, ako ne ga stori vo šo sakam jaska, damek carot da d
kaj nego. Koga čuja taka čančite ljuge, najstina si isplašija i ošče na minutta i svrtej
kojnta, mu odat na carot i mu veljat: Viliki care, nija nemožime da fatime i da gu vrdž
vo čuvek, duka ojte vija kaj nego se dudeka ošče ima vreme oti va i va e rabotata. Vija

krdii u gulemo šube ga kladeja na carot, p si ričel su aklot: More šo vrag ći bidi vo čuvek šo ne si plaši ud mojto carsvo? Ha, hm, moži li da mi praj nekuj pakos? I taka, si sa zarisuvaxx arno, si zeva družina i ma odi kej Gjordi. Zdravo živo, zdravo živo xxxxxx xxxx Ti li si momčito si ga palal na carot? rekol carot. Jaska am, ama sakam da znam, ko j ud vaska e car? Togaj carot ja izvadi sabjata i rekol:Evo junače, jaska am carot i ti moljam, kači si na kojnot i aj su menka u mojta palata. Togaj Gjorgi, bez da gubi vreme, sikačuva vrs kojnot i

Ošće koga ga videla carckata ćerka si rekla: Vo e istinckoto junače šo mi utkina na menka i vo ći mi bidi na kmet. I ud kak sidnaja u palatta, ma veli carot na Gjorgi: Ama i Arapinot mo si topori okulu nih držajći i glavte ud lamgjata na rete.Ne mi veliš momče, veli carot, zaščo nejćaše da dojš na našta svadba?Eh, care, šo palam jaske da dem na šuša svadba? jaska am jabadžija čuvek i si imam gajle, p zato nejćam da si brkam na takvija carcki rabota. A pk Arapinut, bez da ga pita nikuj, zafatil da si fali i da mu veli na carot i na Gjorgi: Dq ne sakaš na tepka da ti ja dadat carovta ćerka a? Puliš lixu koj e junakot šo ja utipa lamgjata? I mu i kažuva glavte na Gjorgi.Togaj na Gjorgi mu pa na mka, p mu veli naxx Arapinut:Abre aj begaj naka krastav niedno i nim mi si fali pojče oti kto muva mimsi puliš.

Carot pak si začudi koga i ču tija lkrdii ud Gjorgi, ama i ispuli nakaj Arapin i nekk zafatil da gubi vera za Arapinut, ma došol šube na um deka tuva ima neščo i mu veli na divojkata,denek na ćerke? Šo tračiš ti ćerko za va rabota i koj e istinckoto junače? Arapinut pak si istuporil su glavte na rete,veljajći deka jaska am to šo a utkinah Vašta ćerka i na menka mi rpspagjata. A divojkata taman čikala da čuj takvija gluni fal bi i mu veli na tatko mu: Taće, taće, p voj šo mi utkina nasmenka, pukažuvajći su rkta n kaj Gjorgi. Togaj Gjorgi si brknuva a adna torba i izvagja ste jazici ug lamgjata i mu v li na carot: Viliki care, jaska ne dajdeh da vi ja zevam Vašta ćerka, tuku sakam da mu k žam na vo falbadžijata deka su lži saka da stani carcki zet. A najarno moži da vi kaži Vašta ćerka. Koga vide carot deka Gjorgi e istickoto junak i deka on a utkinal ćerka mu mu nariduva na džandarmajte da ga spleskat na Arapinut, a na Gjorgi mu veli deka on ći bidi viće carov zet i deka ći daj naredba da natrat sfirkite, da dojdat popojte i da zafat venčajnto na ćerka mu sa Gjorgi. Arno, ama Gjorgi ne kandisal i ne sakal da si venča su ca rovta ćerka oti on si imal drugo gajle.

Carot duri zafatil da ga mole na Gjorgi, ama on mu ričel: Jaska care, ne oti mi se aresa Vašta ćerka, tuku jaska am jabandžija čuvek, nepijan, selcko dete i ne sakam da si stramam pred insanat. ~~I ne mo tn, tuku jaska am pros čuvek i nesakam i na~~

I ne smo to, tuku jaska sm pros čavek i ne sakam da vi stranam u svetut. Carot, kečraka mu i drudzite carcki saabiti nogo gu molile da stane caroki zet, ama Gjorgi ne kandisal da si čini caroki zet oti si imal idea da si vrni. Koga videl deka na zorle ništčo ne bida va, zafatil da gu moli na Gjorgi za da mu daj nekuj pogulem bakšiš za arnoto šo mu pravi, ama Gjorgi i sea gu udbil veljajći mu deka ud se ima i se mu dal gospud.

Su va rabota Gjorgi ne tolku za druć, ama najgulem greh u nejnta duša si pisal spritu divojkata, oti ona zrdi nego tolku vreme si mči dur da gu naj, madav šo Arapinut u crna zemja gu zakupa. Ama, neli ne bil kmet da si zevat, koj šo saka neka kaži. Arnoto šo gu pravi Gjorgi, beše šo a utkina na cerovta ćerka i na druguto insan i šo za sekugaš ljugito nemale strah viće, a da ne lafime deka sea imale i bulnuk voda.

Ud ka si puzdravi su carot, su ćerka i ste drudzi ud carckoto dvor, p i su baba-ta, Gjorgi si trgna pa ptat palajći čare kak i kak da naj pt za da si vrni nazut na nejn-ta zemja. I taka, udejći nekde dileko niz adno urman, si umuril, zastanal put adna senka i sidejći gu fatil dremka. Arno ama na drvoto uzgora imal adno sidelo ud adna orlica- zaj čarka- i koga majkata na piliščata utišla da pala rana za malečkite, si ispulazala adna gulema zmija i zafatila da jade ud piliščata. Ama koga zafatile da piskat, da cifkat tija kutri piliščа se živo na noga krinale. Gjorgi, kolku šo beše umuren, si razbudil i koga puli na gore šo da vidi! Zavlena ta pusta zmija i smo gita li gita ud piliščata. Togaj s-tanuva, si kačuva gore na drvičut, a utipuva zmijata i pak si ligнuva da spie pud senkata Koga si vrnala zajčarkata i videla deka ne mu se ste piliščа nikoj i gu videla na Gjorgi put drvičut kaj šo spie, si spuščila paro nakaj nego i a, a, a, da gu klvni i gu utepa, m fatile da mu vikat nejnte piliščа: Male, male nim si puščaj kaj deteto oti on nej kriv, tuku evo ja ta pusta zmija ošće malce ći ni izediše ako ne beše vo junače da ni utkini. Koga razbra zajčarkata deka deteto mu i utkina piliščata, namesto da gu utepa, odi kaj n nego, si i rašira kriljata i zafatila da mu drži senka na Gjorgi za da ne gu izgore sl-ncito. I ošće šo si razbudil Gjorgi mu veli zajčarkata: Aman, ptniče, ti i gospud šo mi gu pravi vo arno i mi i utkina mojte zlatni piliščа oti, eto, ima devit gudini šo namožam pile da zvrtam ud ta pusta loša zmija. Kaži mi, ti mu si moljam, šo arno sakaš da ti pra ud menka? Ajde, džanam, ne sakam ništčo i oj naka i puli si i dectat Arno da ti pram, ar-no da ti pram! I šo možiš ti da mi pumogniš na menka? mu rekol Gjorgi na orlicta. Kakve sakaš arno možam da ti pram jaska, mu udguvorila zajčarkata na Gjorgi. E, dobro, šo e ta-ka rabota, da ne ti udbijam, jaska sakam sm ud gornata zemja i sakam da si vrnam nazut i ako mojš pumogni mi da si vrnam. Koga čula taka orlicta, si začudila malce i mu veli na Gjorgi: Kolku šo e dileko, jaska možam da ti nosam na gornata zemja, ama ako možiš da mi

da mi najš osmnajset najdebeli guvetcki mrči i pet tinikii plni su voda, ći ti nosam, ko ne ći namožam. Lesna rabota orlice, ti samo kaži šo ošće ti trebuva, rekol Gjorgi. I ud kak si izlafija koga da trgnat za dilečnoto ptuvajne, Gjorgi si vrnuva nazut, odi k j carot i mu veli: Viliki care, jaska dujdeh, ako sakaš i ako mojš, da mi dajš osmnaje glavi dibeli guveda za dilečno ptuvajne i pet tinikii gazovi za voda. Ošće ka ga videl carot na Gjorgi kaj idi kaj nego, tračil deka Gjorgi si činil pišman i [illegible] si vrnal si venča su ćerka mu, ama ne bila taka rabotata. Duri carot i mu ričel na Gjorgi: E, s, neli ti kažah jaska deka kaj da ojš pak tuva ći si vrniš? Ud kmetut nikk namoži da si izbega mu ričel Gjorgi na carot i niščo drugo. Tuka, koga videl carot deka Gjorgi naj na za druga rabota dujdel kaj nego, ne ga udbil, tuku mu dadel se šo palaše i ud kak i ze mršite ud guvedt i tinikiite, kto strela si vrnal kaj orlicta.

Koga i vide ste raboti šo i palaše orlicta mu veli na Gjorgi: Ud dolnta, p gornata zemja ima adna gudina da ptuvame, ama nija za tri miseci ći stignime. Smo ti n često da mi klavaš u muckta i u stred p tut da ustanime i da zaginime dvete. I, šo se ima asr, aj kači si da trgnime. Togaj Gj mu si kačuva na orlicta i kinisuvat za dilečno ptuvajne. I taka, orlicta leta, Gjorgi a rane i a poj, ajde, ajde zafatila da si puli gornata zemja, Arno ama, tuku šo nabližil za dno dve dena, mu si svršuva jadejnto i piejnto i zafatila da si umaruva orlicta. Mo če mu veli orlicta na Gjorgi: Jaska viće nemam kuvet i namožam pojće da letam, p praj možiš da prajš. Oh, majko mori, šo da si prajnx sea? Gore visoko, na dolo dlboko! I, dejći mu beše crno viće da si vrni nazut, taman togaj koga viće zafatila da si puli i jnta zemja, si ga izvagja nožot, si i seči žapkite ud nodnite i zafatil da ja rane orlic ta su nejno meso i da su voda šo ja imal u adno buklo. I taman mu si svršil i t meso i zafatila pak da vika orlicta deka nema sila da leta pojće, ftasnke na nejnta ze mija, si spuščile dolo i sidnale da si udmorat.

Gjorgi beše nego pumuren, ama i pukrajnx to, utide i mu najde drugo meso za da si vrni nazut orlicta. Ud ka si udmorija arno, Gjorgi mu veli na orlicta: Nogo ti sp lajti orlice šo mi donce da mojto mesto i nogo da i puzdraviš tvojte pilijna. Orlicta vrna na nejnta zemja.

Ud kak a ispruvudi Gjorgi na orlicta, si ga faća ptčito i pu malce kreme stig nuva doma, gibi kaj majkamu i bratćata mu. Koga edi doma, kutroto Gjorgi, šo da vidi te u crno ubličeni, rasplakani, fukaraj da nema kaj oti ud kak si uddelil da šo si vrna nazut, puminale taman nek devit gudini. Arno ama, neli Gjorgi sea si ga nosiše su nego

kmetut? Tuku šo si prigušnaja i su plakajnto, majka mu na Gjorgi zafatila da ga klni i priklnuva na odžta za va rabota šo mu a napravil. Ka a ča Gjorgi deka klni, mu veli na majka mu i na nejnte bratća: Mila majko i vija mili bratća, ič ne gu klnite odžta oti on nej kriv za va rabota, tuku jaska. On ne mi ze na menka za da mi rasipi, tuka i moj i za vaščo arno. Eto, vidte kakvo arno ni napravi odžta i si gu istrl drvento pretinče. I ošće na minutta mu ispagja Arapinut- kmetut i mu veli: Guspudar, guspudar kaži šo sakaš! Moj kmet, sakam plna sinija su nogo lugii jadejne i piejne, nova raba za majka, za mojte mili bratća i za menka! I ud deka si lafija ne adnš koga si adzrnuvat šo da vidat bre brate?! Plna sinija su jadejna i piejne šo nikk u dujnata ne videle, nita pk u sonut.Tija kutri ništo namoale da kažat, tuku zafatile da si krstat, da gu baknuvat na Gjorgi i da palat prostejne za odžta šo tolku lošo gu klnija da togaj. Koga videl Gjorgi deka i imale i nemale prao nejnte doma, sprita odžta, mu veli: Sea sej arno, sej arno, ama ošće odžta da ni beše tuva, nogo poarno ći ni beše. Ošće lafot ne dukažan, stanal adn ud bratćata mu utišol kaj odžta, gu gu videl odžta na Gjorgi deka e živ, zdrav i viće e nogo kmetlija, ud kak si pazdravil mu veli na ste: Jaska sakam da mi prostte čarbadžijko i vija deca šo ne dujdeh da vi kažam deka su Gjorgi e svršeno, ama mi padna nogo teško za ste vaska, p i za Gjorgi, ama sea koga za pavtor pt gu videh, nogo si izradavah. Eh, eh, Gjorgi, Gjorgi amo tk si bil najkmetlijata oti da sea devedeset deca su pugubil za drvento pretin, ama i jaska neam kriv oti sekuja večar imah nogo mka u sonut rekol odžta.

Na menka sea ošće pojće radus ći mi bidi da ti vidam i su nivesta kku šo ći bidi najarna i najlična, a ja nunko.I eto, na filjan i filjan mestoima adna mcma kto kapka lična i e armasana, ama nija ća a zeme mkr ako saka i kavga da prajme.Gjorgi, iako bil nagaren ud odžta, pak kandisal su nogo, trgnal i utišle kaj divojkata šo ja znajalodžta. Ama koga stignale tam i mu ričele na tatko mu na momta deka sakat da ja sevat za Gjorgi, nikk ne sakal ni da čuj za takva rabota oti mu bil stramota ud insanut i deka arno muj deteto za nejnta ćerka. Togaj odžta mu rekol deka nija su sila ći mu ja sevat i neka si azarisat za kavga. Koj ći naddeli na svadbta to ći bide ili kurban, ili divojkata ća a zeva.

Tatkoto na momta naqubral asćer i azarisal arno i utiši na mestto kaj še trebuvaše da si praj kavgata. Arno ama koga si nabližile da Gjorgi i odžta, Gjorgi rekol: Kmetče, kmetče ispadni da ti vidam! Togaj, džanam, mu ispadnal kmetut i mu veli:Guspudar, Guspudar kaži šo sakaš! Da ti vidam mu veli Gjorgi. Ste da i zdrobiš i parče pu pes

če dá i prajš, áma smo divojkata puli dá mi já ustajš živa i zdrava. I túku šo si nabliži-
le askerlijte úd strána na mómiņto tátko, ispagja Arápinat, démek kmetat na Gjórgi i ká
mi tii zagaća, débre dé, débre dé, zá adnó sáat ste i raskumatisál, a divójkata a fatíl i
má já doncél na Gjórgi.Tógaj Gjórgi i ódžta si já zévat mómta i si vrnávat dóma, si azari-
súvat árno i právat adná tólka dáj-
déa nógo gósti, Gjórgi smo víkaše: Kmétče, kmétče dájmi jadejne, dájme piejne, pastélja
nigjaf i šo lí me drúgo. Áma ná svádbta ne babravile, túku i na ódžta gu kanile na svadb
ta i kój znaj da néj ošće tám kaj níh.....

TRÍ BRATČIJNA SIRÁČIJNA? ÁMA ADNÓ ÚD NÍH NÓGO ÍTRO

Nekugaš, trí bratčíjna, ustanále siráci úd májka i pri tátko mu. Tíja b
rátča i taká bea sirumási, p úd kák ustanále siráci né smo šo nemálo kój da mú práj kumán
da sú níh, túku zafatílm da šétat góli i bósi gore-dólo. I kóga tátkoto, kto tátko vidél
déka namoži da i gléda, óti bíle nógo fukaraj, i víka adnó dén i mu veli: Mílni déca, kák
šo púlite, nija víće namožíme taká da živíme i nikaj né ní gú béri gajléto zá da ní pumó-
ži, p zató jáska veljam déka póarno nékde u Amérika, óti ći
úmrime úd glag. Kóga čuja décta déka tátko mú sakál da i ispráti náka, kto gurbičii, ošće
togaj kandisále i úd kák si azarisále trgnále i utišle, da kážime na Amérika.

Kóga ftasále ná tá dilečna zémja, dvéte mína brátća fatíle rabóta i rabotále
zajdno, áma najmalečkoto brátče si ddelíl úd níh i baška zafatíl i ón da raboti.

Taman napravile trí gudíni vréme i spečalíle nekuja pára, dvéte mína brátća s
rekle: Ej, bráte, bráte níja séa árno ći prájme da si ójme málce dóma i da si vídime sú
tače, áma káj da gú nájme tó maléčkoto gjávol? I taká, ká vrtéle, ká sukále gore- dólo, gu
najdéle nékde, áma kóga gú vídele šo bre bráte?! Kúče da rví úd négo, a kámo lí skršéna
pára da náj čuvek káj négo. Ábre káj béše, káj skitaše šo si dajdél ná takvó ál? Né tíe s
trám da si vrniš dóma sú takvó ál á? Áma neli brát, krvta vóda né si čini, mú kupúvat i n
négo adná árna ruba, gú izlskuvat árno ábavo, trgnále i si gajdéle dóma. Kóga i vidél tát
ko mú déka ste trí déca mú si živi i zdrávi i déka mú doncéle nekuja pára, smo rádna i ć
bil. Áma kóga naučil déka najmálto sín ne smo šo né mu doncel niščo dóma, mu istroši
azr rekol déka ako i druć pt praj i
taká, íč néma da gú priberi dóma. A déteto si rekol sú úmot: Ako mí puščíš ošće adnš náka
ošće adnó zaanát ći naučam. I naistína to déte né utišol džába da šeta, túku učil zaanát.
Kakvo zaanát učil, ponapkumata ći vídime. Ájde, ájde né utide nógo vréme, párite šo i im

le kazandisano zafatile da si namaljuvat i koga viče dojdele na kraj, si azarisale i p
trgnale za Amerika. Ama i vapt ga zele najmalto bratče su nadevajne deka i on ći si vr
su pari nazut. Arno ama, tuka šo ftasale tamo, vo vrag, najmalečkoto, mu veli na brat
ta mu: Aj udejte vija na rabotta, a jaska šmo malce na adno mesto i pak ći si vrnam. T
si utišle i si zafatile su raboša, ama on ne šmo šo ne si vrnal, tuka ni aber mu pušćil
praj i kde si naogja. I evo su šo i su kakvo zaanat si zafatil: Ud pišim koga utiš
on naučil komar da igra, ama stanal takvo majstor šo su najbašat majstor u Amerika mož
da ispadni nakraj. A sea koga viče odi za vtor pt, utišol na adno skuljo i zafatil da
či za sfirač na garneta i tabura i da kraj tolku amo si naučil, šo u celta Amerika ne
takvo sfirač. I koga pa tri gidini dvete mina bratća si rekle deka pak ći trebuva da s
vrnat, zafatile pak da gu palat niz kabajte i su nogo mka idvaj gu najdele. Arno ama,
mesto da gu najdat na nekaja si rabota i su nekaja para u džeput, pak gu nejdele sukun
i izdrepuven kto nekuj pitačin. Tija kutri koga gu videle na takvo al zafatile da gu k
rat, ama pak mu padnal greh i pak ga ubličuvat, si gu zevat i si vrnuvat nasat kaj tat
mu. Dudeka bea ošće u Amerika, p i pa ptut, dvete bratća nogo gu karaja i mu takmuvaa
ka ako kaži istina kaj bil i šo rabotal, nema da mu kažat na tatko mu, ama kaj bre bra
Laf ud ustta čuvek namoži da mmx izvadi, tuka amo mu kažal deka si splitkal su nekui
mardžii i loša kumpajna i tija gu doncele na takvo red.

Koga ftasale doma tatko mu pak i pričikal su gulema radus i ćef, ama va pt,
će ud dileko zafatil da pita: Kak si pumina bre, ti ejdupsus niedno? Nogo arno taće, k
šo puliš i slašaš veli najmalečkoto dete. Eh, eh amo da čujam draó pt da ojš tamo i da
si dojš bez adna para, p ći ti kažam jaska na tepka, pes niedeni Arno ama, da ne a dlž
nogo rabotata, koga mu si svršile pak parite i koga za triti pt utišle u Amerika, dvet
bratća pak si najdele rabota i pak kazandisale nogo pari, ama najmalto bratče i vapt s
uddelil ud nih i namesto da oj da rabote i fati nekuja para, odi na adno drugo skuljo
naučil tolku arno da pišuva, šo ako najde nekga kniga napisana, možal da ja pisa pak k
šo bila bez da moži čavek da pikasa dali e ta kniga ili ne.

Pu tri gidini dvete mina bratća kazandisale nogo pari i si rikle ričele deka
buva da si vrnat i deka vo e krajno pt na čužina, ama zafatil gulemo gajle su nejnto naj
ko bratče. Tuh, bre si rekle tija kutri. Kakvo nekasmetlija dete, tolku vreme kakk sme nij
Amerika i tolku k tolku pari kazandisahme, a vo batakčija ni para ni aspra nema na rka
šo li ći bidi su nego ako si doj doma? Ili ći gu istera taće, ili ći gu izvaj na pzaro
ći gu pradaj. Tuka, aj pišim da gu palame i da gu najme, oti ako ne gu najme, na nemka

tače ći ni izvadi kabatlii i nija celto klp ći gu jajme za nego. I taka, ošće pred da t
gnat zafatile da gu palat i ad kak gu najdele, pak taka izdrpuven, gu ubličuvat pak sa
va ruba, si kačuvat na pampurot i si vrnuvat doma.

Koga gu va videl i razbral tatko mu deka najmalečkoto bratče pak taka napravil
deka ni para ni aspra nemal u džeb i deka ad azrot pari, ad nejnte bratća, si vrnal naz
ošće na druguto den, gu zeva, gu vrdzuva sa adno uglamnik i gu nosi na pzarot za da gu
rodaj. Deteto bil nogo lično i umno, ama nekamet da žive sa tatko mu i nejnte bratća. Ta
na pzarot ispadnale nogo muščirii, ama bidejći tatko mu mu sakal nogo pari za nego, tad
rite ne zakačuvale sa lesno za da gu kupat. Ama pred da si turi pzarot, puminal nekuj p
tudžar šo kapuval raboti za carot, i neli ima nogo pari, utišol kaj prudavačut i mu vel
Kolku pari sakaš za tvojto dete: E, džanam, ne mij za prudavajne, ama šom mi fatil taka
ratot, eto za sto liri ći ti gu dam. A, a, a, sto liri sa se tepka ne čini, a kamo li ša
tetto! rekol tudžarot i trgnal, gjo, da si odi. Togaj deteto mu veli na tudžarot: I ako
zevaš pišman ći si činiš, i ako ne mi zevaš pišman ći si činiš. Parite šo i saka tatko m
ad tepka ne se ništčo spritu menka i tepka, rekol pak deteto. Tudžarot, kaj i ča vija ma
beti ad deteto si rekol: Aj, majkata, šo e vo laf? Ako gu zevam pišman ći si činam, a a
ne gu zevam pak pišman ći si činam. I ne mo to, taka i parite malce bile za nego. More
jaska i taka, i taka imam pari, ći gu kupam, p šo saka neka bidi. I, ošće na minutta, i
vagja sto liri, mu i/dava na tatko mu na deteto, gu zeva i si odi nanaka.

Na tudžarot sea muj da vidi da kaj ći ispadni su deteto su muabetat šo gu ča
koga gu pazaravaše i zafatil nogo da ga rabote, ama bez da mu dava nogo da jadi i su ad
drepavi rubi. Ama i deteto, neli itro, ni pet pari da dava, taka mo raboti li raboti. A
aj adno den, demek koga videl deka deteto e nogo rabotlivo i si ričel su umot deka za n
ta kujća ći bidi arno, mu napisava adna kniga na ženta mu, gu kačava na adno gulem pampu
mu gu dava knigta na kapidanut na pampurot i gu ispratil.

Pampurot za da ftasa du mestoto kaj šo mu bila kujćata na tudžarot bila tolku
leko, šo trebuval da ptuva pjće ad adno mesic. Deteto, ad tuva ad tam, najdel adni fanti
zafatil da i kani ste pa red, šo bile u pampurot za da igrat kumar. Koga čul kapidanot
ka u pampurot imal čavek šo nikuj namožal da gu naddeli, gu vika kaj nego i si zafaćat
igrajne na fanti. Arno, ama neli kažahme deka deteto stanal pričuen su saanat, pa malce, pa
malce mu/zel ste pari ad kapidanat, mu gu zeva sto mal šo gu imal doma, ma ja čari žent
mu i na kraj mu gu ćari i pampurot. Togaj mu i zeva rubite ad kapidanot i on stanuva kapi
i zafatil da gu tera pampurot. Arno ama, ošće koga gu ispatil tudžarot deteto zamšil dek

na kapidanot mu dava adna kniga i ud kak ga naddeli na se i mu zel ste mal šo ga im
koga videl deka kapidanot si skldisal mu veli: Kapidan, ja
taka, i taka am fukara i ne sakam da bidam zingin, tuk ako sakaš, daj mi ga to plika
šo ti ga dade mojto sajbija da a ispeam ta kgigata,
namapkumta em ste rabotš šo ti i ćarig ći tii dam nazut, em knigata ći ti a vrnam- da
Tadžarot ud pišim ne kandisaš i veliše deka to e carcki čuvek i deka ako nauči ći ga
pa, sma koga mu dadel laf deka pak ći mu daj knigata nazut i sto mal šo ga izgubil su
tše, si izlžal i mu ja dava knigata na deteto.

Koga ja otvara ta pusta kniga, šo da vidi bre brate?! Tadžarot mu pisal na
mu deka ošće sa dujdento doma, ći puliš da ne ga klajš da vlezi doma, taka ći ga klaj
biškite i gavedta da spii i ći ga raniš kak šo i raniš kučijnata se dadeka si dom ja
doma. Togaj si rekol deteto: Ej, majko, majko rodime su kmet i frlime u kapinta, a j
ud kapinta ći na kuprinta". I taka, džanam, zeva dna druga kniga, a puli su kakvo pi
pisana, demek pismata da bidat kto na kapidanat i eto šo mu pisa na ženta mu na kapi
Slušaj ženo, koga ći ftasa vo dete ći ga zevaš i ći mu kapiš raba ud naj
ći ga ististiš arno ubavo, a napkumta ći ga venčaš su našta ćerka. I, nemaj da si do
ne ti nam se azr kak šo ti pisam u knigata oti čudi si nogo arno. I ne smo to, taka
ći čuiš da pukat tupojte da znajš deka togaj jaska si vrnuvam i zajdno su zetot i će
ći ispadniš da ni pričekaš. I tolkm. Napkumta mu ja dava knigata na kapidanat i zafa
pak da si igra fanti niz pamparot.

Pa adno mesic, pamparot ftasal na mestoto i koga si sfalile ste ljuge, ki
not ga zeva smanetot ša mu dal tadžarot, odi doma mu i mu dava na ženta mu. Koga ja
knigata i ga puli na deteto, ustata si ja priksala, sma ne čare, rabotata trebuva ć
raj oti znaj šo a čeka. I taka, namesto kaj biškite i gavedta, ga zevat doma, ga pr
arno ubavo i u nideljta pravi svadba i gu venča su ćerka mu. Oh, oh si reko deteto
Eto kaj mi bil kmetut na menka! Duri sega znam deka ima da si živkm kak šo trebuva
ud ništo nema kusur. I ne smo to, taka si kupil tambura i drudzi sfirki i zafatil ć
firi i da si pej niz kšbata i ne ličiše sega na prtaljko, taka na paša. I neli rekol
znajal nogo arno da sfiri? Koga ći zafatiše su tija pusti sfirki, celto insan i spi
da gu puli i sluša.

Deteto zabravil deka šo ga čeka ako si doj doma tadžarot, deka
zafatil da si sprijateljuva su nogo gulemci ljuge, p i su sm
tadžar?! Naridena rabota. I najistina, noži dete

na kapidanot mu dava adna kniga i ad kak gu naddeli na se i mu zel ste mal šo gu imal, koga videl deka kapidanot si skldisal mu veli: Kapidan, jaska i taka, i taka mu fukara i ne sakam da bidam zingin, tuku ako sakaš, daj mi gu to plikuto š šo ti gu dade mojto sajbija da a ispeam ta kgigata, namapkunta mu ste rabotš šo vrnam- dam.

Tadžarot ad pišim ne kandisaš i veliše deka to e carcki čovek i deka ako nauči ći gu ste pa, ama koga mu dadel laf deka pak ći mu daj knigata nazut i sto mal šo gu izgubil su fan tše, si izlšal i mu ja dava knigata na deteto.

Koga ja otvara ta pusta kniga, šo da vidi bre brate?! Tadžarot mu pisal na žent mu deka ošće sa dajdento doma, ći puliš da ne gu klajš da vlezi doma, tuku ći gu klajš su biškite i guvedta da spii i ći gu raniš kak šo i raniš kučijnata se daleka si dom jaska doma. Togaj si rekol deteto: Ej, majko, majko"rodime su kmet i frlime u kapinta, a jaska ad kapinta će na kuprinta". I taka, džanam, zeva dna druga kniga, a puli su kakvo pismo e pisana, demek pismata da bidat kto na kapidanut i eto šo mu pisa na ženta mu na kapidano Slušaj ženo, koga ći ftasa vo dete ći gu zevaš i ći mu kapiš raba ad najskpit ći gu ististiš arno ubavo, a napkunta ći gu venčaš su našta ćerka. I, nemaj da si dom i d ne ti nam se azr kak šo ti pisam u knigata oti čudi si nogo arno. I ne amo to, tuku koga ći čuiš da pukat tupojte da znajš deka togaj jaska si vrnuvam i zajdno su zetot i ćerkata ći ispadniš da ni pričekaš. I tolku. Napkunta mu ja dava knigata na kapidanat i zafatil pak da si igra fanti niz pamparot.

Pa adno mesic, pamparot ftasal na mestoto i koga si sfalile ste ljuge, kapidan not gu zeva amanetot šu mu dal tadžarot, odi doma ma i mu dava na ženta mu. Koga ja poj knigata i gu puli na deteto, ustata si ja prikasala, ama ne čare, rabotata trebava da si p raj oti znaj šo a čeka. I taka, namesto kaj biškite i guvedta, gu zevat doma, gu priminav arno ubava i a nideljta pravi svadba i gu venča su ćerka mu. Oh, oh si reko deteto su amo Eto kaj mi bil kmetat na menka! Duri sea znam deka ima da si živeam kak šo trebava! Oti ad ništo nema kusur. I ne amo to, tuku si kupil tambura i dradsi sfirki i zafatil da si s firi i da si poj niz kšbata i ne ličiše sea na prtaljko, tuku na paša. I neli rekolme deka znajal nogo arno da sfiri? Koga ći zafatiše su tija pusti sfirki, celto insnan ispagjaše da gu puli i sluša.

Deteto zabravil deka šo ga čeka ako si doj doma tadžarot, demek dedo mu de, i zafatil da si sprijateljava su nogo gulemoi ljuge, p i su samiot car. Neli zet na najgulem tadžar?!Naridena rabota. I najstina, moži deteto da imal kmet, ama šo veljat staritekam

kmetut ide sa mukaet, oti on više si napasnal sa nogo ljuge a kabata i fatil gulema mka
I eto ka mu pamažal kmetuti Carot a tá država bil očće ezgen i sakal adna divojka, ma
on amo slušal deka e nogo lična, a namožal da a vidi oti nikk ne ispagjala nadvor od dom
I koga čul i videl deka deteto, demek zatot na tuđarot de, ga vika adno dem i mu veli:
Slušaj be prijatilo, ako možiš da ja isvajš od doma nadvor điljem i điljem noma, de a vi
dam kakvas, ti ći si bidiš najbašat prijatelj i noma od nikuj da si plašiš. Bre, demek t
kaj a? More očće vadin ći na vidime zaratat na ta divojka i ako sakaš ne amo da ispadni
na pindžerkata da ja vidiš amo na lice, tuka ći a isvadime opten nadvor od doma. Ako ći
ti su menka sa da ti si fati vera, na rekol deteto na carot. I taka si napravil carot sam
, si i zeva deteto zvirkite, odat na ta mala, kaj šo sidela ličnata dvojka i zafaćda da s
firi takvija pesni, šo divojkata namožala da istraj, tuka si ubliđela i spadnala nadvor i
stišla kaj nih. Ka a videl carot deka istinsko nomta bila nogo lična, a srpnava od tam,
si a zeva doma i si vemča sa nea, a deteto stanava nenko na carot.

Pa nekuj dem, koga čul deka tuđarot više trgnal od tam kaj šo bil i si vrnu
val za doma, deteto mu veli na carot: More care, care moj prijatelj, jaska si imam edna
nogo gulema mka i koj znaj kak ća a udisame rabotata oti dnman ćem od tava, ili trebava m
očće su vrema da begam nekde. Abre kakva mka imaš, prijatelj neli ti kažah jaska deka od
nišče nimal plaši i drži amo glavta gore? More kakva ti glume gore, care jaska dapka nema
da si skrijam, a ti tikva mi zakačuvaš. E, aj kaži mi bre momče kakva mka imaš šo tolku s
e strah?! Togaj deteto mu veli deka jaska beh za sa piškite i guvedte da spijam, ma jaska
ma pisah druga pizz kniga i nemesto sa buškite kaj deska ma si lupnah, babaćkete. Koga ča
carot sa kakve red dajdel i stanal zat na najbašat tuđar i sa se šo puminal deteto nekuj
si vreme dadeka bil očće su tatko ma, mu veli: Iš nim si plaši momče, va arno ti šo mi g
pravi, jaska nikagaš nema da ga zabravam.

Tuđarot trebava eša da pristigna i koga ći nabliši pamparot on ći mu zb
redi da pukat tapojte, ama jaska ći dam drać tiljal da ne pukat. On sa va rabota nema da
znaj izzz koga ći zafatat da pukat tapojte, jaska ći pučam đandaraj da ga fatat i da g
zatvorat. I ne amo to, taka ći na kašam i ta ga tepat nogo sa da zafati da pala pomuš ze
otkinavajne. I na tepka ći dam prec da ojš togaj kaj nogo i ti da ga utkiniš sa da nemoži
nišče da ti praj. On togaj kapata nej ći si ja znaj od čutak, a kamo li tepka da ti puli,
mu rekol carot na deteto. Jaska on tava nikaj drać, mu veli carot pak na deteto.

Lafot mi laf i taka še si nabliši tuđarot da skelite nazidil sa da pukn

topojte bez da znaj šo stanuva. I taku šo zafatile da pukat, odat carckite džandarmaj, gu
ćaćat i tipajći gu, gu nosat u zatvarot. Tudžarot zafatil da mu si meli na carot, ama on ne
mo šo ne ma jaska su car u v
država i nikuj drug nema prao da naridava tupojte da pukat. Jaska, mu reko carot, namožam
da ti utkinam, taku moži nekaj drug ći si naj da a praj va rabota. Neli kardisana rabota?
Si vrnal carot nasut, mu kažava na detto, da rečime zet mu na tudžarot, si primenava arno
abavo i kinisuva da oj za da vidi šo stanuva u zatvarot su tudžarot. Ama taka a naridil
rabotata, šo koga ći nabliži da zatvorat nekolku džandarmai pak da zafatat da gu tepat tol
ku silno, dari da zafati da vika i da plaka ud buljavi. I taka, vlisel u nitre u zatvarot
i šo da vidi! Navat li navat džandarmajte, a tudžarot mo cvka ud buljavi. Šo e va rabota
šo ja prajte, bre vija ejdepsari niedni! Zaščo gu tepate čuvekat tolku silno? Šo kabat vi
napravil i šo zijam vi napravi a? Ama, džanam, mu udri krši na carot i i klade na askerot
da pukat su tupojte i trista čuda raboti, ama on, gibi zet mu, mu na džanrmajte: Be-
gajte naba i puščejti gu brgu čuvekot ći gulema kletva ći klam i na ste ći vi zatvoram. I
dí kaj nogo, mu i udbrdnava rote i puška na tudžarot ud to pasto satvor.

Ud kak ispadna nadvor tudžarot mu veli na deteto: Amam, bre momče, kaj si ti
i ud kde si šo mi gu pravi vo arno? Ći mi gu prajš li ćefot ako ti kanam doma kaj nenka na
ručak? Zaščo da ne?- mu veli deteto i trgnale prao za doma. Koga odi doma prvato kaj
na ženta mu beše: Ajde neka nie čestito zetot mžo! A mori kakva e varabota ženo? E, kak da
ne, džanam, mžo? Neli ti mi pisa na knigata da ja svršam va rabota oti čudise arno ako dem
doma i ne gu nam zetat? E, arno, togaj kaj si naogja sea zetot? More, mžo, mžo zetot e da
tepka gu puliš ili ne a? Koga ći si udsrni nasut i vide deka zet mu e to šo gu utkina ud
zatvarat, u gulema čudo ustanal, p mu veli na zet mu deg srm ti li ud šo ti kupih za sv
liri? Deteto mu veli: Jaska mu dedo. P neli ti kažah jaska deka ako mi sevaš pi ći bi-
diš i ako ne mi seveš pak pišman ći si činiš? Togaj nemal šo da kaži tudžarot, taku mu čis
tosal na deteto za itrinta, a tkrdan pak pravat džonbuš i si živele nogo arno život nanaka.

TRI SESTRIČKI - STE TRI SIRAČIJNA

U nogo staro vreme so bile tri sestrički, ama bile siraci ud majka i tatkomm. Tija
naistina bile siračijna i bile nog siromaški, ama znajale nogo zaanati i dnagjale da pamč
lèbče. I ne vlna, babajć i d
raga rabota mu davale za da možat prozivejat nekk.

Ne puminalo nogo vreme, adno denmx eto ti gu carceto sin kaj lde u nejnto selo na

prošetka. Koga čuja sestrite ďeka carot ďajďel u nejnoto selo, si primenile arno, ispadnal nadvor i ud kak si nabližile da carckoto sin zafatile da si lafat i da veljat: Ako mi seva na menka, veli najgulemta sestra, carot iď neme da beri gajle oti jaska možam da ispletam za sto asker čorapi. Koga ču taka sredmata sestra zafatila i ta da si fali i da veli: Ako mi seva na menka za nivesta carckoto sin, jaska možam da napravam sto asker pud čori da gu skrijat. Ama pk najmalta sestra skuknala, zafatila da si fali i da veli: Ako mi seva na menka za nivesta carckoto sin, jaska ći mu rodm adno mško dete su slnce na čelto i adna mesečina na čelto.

Carckoto sin su gulem dikat i slušal i koga sršil su rabotata tam, si utišol doma i mu rekol na tatko mu: Tače, tače koga beh na filjan i filjan selo, va i va rabota i vija lkrdii i čuh ud tri sestri. I, sea šo veliš, tače, koja ud nih da ja sevame za nivesta? Togaj tatko mu rekol: Nija ći a sevame najmalečkata sestra za da vidime dali nagatine ći ispadni va rabota, bidejći na naska ni trebuvat takvija ljuge. I taka, kandisale ste i puščat strojnici za najmalečkata sestra, a pu malce vreme pravat svadba i ja sevat doma, dimek siračkata mdma stanava carova snaa. Arno sma ošće pred da rodi nivestata, si praj adna kavga šo em nejnto momče, em svekurot odat na kavgata za da ja bpanat nejnta zemja.

Tamam utišle na kaggata, pu malce vreme, nivestata i ragja dečta kak šo ta riče la, sma dvete sestri bile nogo kakndžijki i eto šo ti pravat: Ošće pred da i rodi dečta, odat kaj carčite alajtki, mu davat nogo rušfet i mu ričele deka koga ći doj vreme da parodi carckata snaa da mu i frljat dvete dece i namesto nih da mu klaat dve kučiniščа. Oni tračil deka su ta rabota nejnta sestra ći bide rasipana ud carot. I, kak šo ričele i sakale taka napravile. Koga dajdel red da rodi, kutrata nivesta, alajtkite odat, mu izevat deštd su sl ce na čelo i momta su mesečina na čelto i sakale da i zakopat na baniščeto, sma nekoja ud nih bila nogo žaljovita i namesto tam i klavat u adno sinduć i i puščat pu adna reka, da k žime pu rekata Miglenska. A na mestoto na dečta mu klavat dve kučiniščа kaj majkata.

Ošće koga bila trudna nivestata ste znajale deka ta ći rodi dve vredni deca i e nogo mirak čikale koga i koga da si rodat. Arno sma koga mu ja napravile va rabota, sto in sam zafatil da mu si bie peza na carot. I koga mu dajdel na ušite na mžet mu, p i na carot nogo mka mu padnala i sin mu na carot, domek tatkoto de, naridil na adnš da ja otepat. Ama carot rekol deka tuva ći ima neščo i nija na trebuva da sa vjagume se dadeka ne ja zapit me va rabota i ne gu ustavil na sin mu da ja rasipi ženta.

Árno ama koga kavgata si svršila carovte si vrnale doma i koga najstina videle deka nivesta kučinišča doj, a zevat i a klavat za adno najbaš ćoše i naridavat koj ći pamni od tamka, ste da ja pljujat, a za jadejne mo pa adna suva kora leb na den da mu davat. I taka napravile. Da ja ustavime sea majkata i da vidime šo stana sa decta.

Katrite deca i frlile pa rekata, ama neli imaše kmet da živat, koga i zavličela voata nekde dileko i videl adno staro dedo, si ga zel sindućot sa se deca i si doncel doma. Tija bile dedo i baba i nemale deca. I koga mu i doncel dedoto si rekle: To dedo našiot kmet e i nija ći si i gledame kto naši deca. I taka, miraklii zafatile da i gledat decta i pa nekolku gudini vće parastele. Ama deca! Greška imal slnce na čelto i ženckoto misičina na čelto. I ne mo to, tuka bile nogo lični i umni deca.

Žencoto dete doma si vrtela, ama mškuto stanal nogo arni lovač i bil najbirindija lovač a ta kaza. Ajde, ajde, adno den ispagja pa lov carckoto sin, demek tatko mu na dećta, i lovajći gore-dolo si stretnava na adno mesto. Koga ga videl carckoto eka vo dete ima slnce na čelto i bil nogo arno nišandžija, bidejći se šo paminal kaj nego se i pogadaval ma vlizel a šabe i koga si vrnal doma mu veli na tatko mu: Taće, taće vadin stretnah adno nogo lično dete i imaše slnce na čelto, p da ne nešto sa naska. Árno ama carot ne mu dadel nogo dikat i paminala ta rabota bez da si utkrie

Demek prvato videjne šabellija, ama ne benlija. Paminalo nogo vreme i deteto vće ftasal za žinete, ama dedoto sakal da mu zeva moma mo ako bidi spritu nego. Ama dedoto da ti bidi takvo čavek šo ste akrišni raboti i znajal a svetot. Ej, ej sinko, ma veli dedoto na deteto: Na adno mesto ima adna devojka i lična e kto misičina, ama za da odi da tam čavek trebava nogo dikatlija xxx i nogo srčan da bidi. Ako sakaš i ako ti veli xnot deka ći možiš da ojš kaj nea i da a zevaš za nivesta, jaska ći ti kažam šo trebava da prajš. I koga mu rekol deteto deka šo saka neka bidi jaska ćom da tam i ći a zevam za nivesta, dedoto mu veli:Pali vaka sinko, ći zevaš adno crno kojn, adni disagi plni sa živo meso i drugo jadejne i ći trgniš. Najprvo ći stretniš adna mtna raka, ama ošće pred da zgasniš na nea, ći si navediš, ći si pukloniš tri pti i ći strkniš tri gltki od nea. Napkumta, kojnot ći ga ustajš na drugata strana i ći trgniš ga ojš pišak, ama na ptat ći stretniš nogo araslajna i nemesto da si uplašiš, ti ći mu frliš od mesto da jadat, a tija ći ti prast pt za da paminiš; ponanska ći stretniš adni gulemi zmii i nogo dradzi dzverovi, ama ti pak nema da si uplašiš, taka i na nih ći mu frliš jadejne šo i tija ći ti prast pt za da miniš; koga ći s

tamaš da divojkata ći vidiš nogo mladi deca kto tepka kak sa skamineti, ama ti i tuva ma-
ma da si uplasiš, tuka ći ojš i ći a fatiš divojkata za zlatnata kosa, ći mu ja zevaš pa-
čkata šo ja drži na rka i kogo ći vidi sa nea ga skamineva, ći mu ga zevaš pileto šo i ko-
žuva sa se šo si čini u svetot i ći si ja domciš doma. Napkasta lesna rabota mukak ća da
doma kaj naska.

Ud ka i ću ste raboti pu red, deteto si previl sar i kinisal da oj pu ni-
vesta. Koga dujdel blisku da rekata, si navidel tri pti, stikmal tri pti ud vesta i ud ta
kak a puminal rekata ga nastavil kojat tam i trgnal pišak nanaka. Koga stignal da sraslajn
ta mu dadel meso i puminal; koga stignal da zmijte i drudzite dzerovi mu dadel jadejat i
ud tam puminal i stignal da dovojkata. I taman a fatil za zlatnata kosa, zafatila da vik
za da mu dojdat na pomuš araslajnta i drudzite dzerovi za da ja atkinat, ama na nejnite v
kajne vesta rekla: Ej, ej, ej, da sea ste šo puminaja preko nenka ni adno ne mi si pakle-
ni i ni adno ne strkna ud nojta stna veda, nadav ud ve dete. Nogo mu spalajte. Šo sakra p
ka praj ne mu si brkam u rabotata. A araslajnta i tija rekle: Ste šu puminaja ud kaj nen
ka ni na adno ne mu tikna da ni daj neščo da kunime, nadav ud ve ubavo dete. Pišaš ne p
kaš na naska ne nie gajle . Drudzite životni i tija kažale taka i ja ostavile divojkata
epten sama. Togaj mu ga zeva stapčite ud momta, a i pilencite, zeva vode ud adno izvor,
zafatil da i preka ste mladi deca šo bile skamineti, i nživeva na ete, si ja zeva momta
pad rka , ga naogja kojnot kaj šo gu ostavil, si kačava i si odi doma sa ličnata divojk
Koga ga videl dedoto, da rečime tatkomu de, oti deteto du togaš niščo očće ne znajal, sa
gulema radus ga pričikal, a nepkasta previle nogo srna svebbak si živele nogo mileslivo.

Carot niščo ne znajal za va rabota, ama koka adno den ispadnal pak sa lov
tatko mu dedta, pak si stratnal su deteto i koga ga videl dedka pak ima slnce na čelo, pa
odi doma i mu veli na tatko mu- na stareto car: More teče, na nenka mi fati šube va rab
bota i mi se mirak da ja prišpitame za da vidime či vo dete i ud kaj atide tam kaj taj
stari ljago. Ami da aj da i pukanime doma , gjo mnama na gosti i ud tuva ud tam može da
naučime neščo ud nih. I taman koga si lafele carot sa sin mu, nivestata na deteto, majk
či se znajala šo mu kažuvale pileto, mu veli na dedoto, babata, na deteto i na sestra mu
Ej, eh, eh, šta e iža, ama va e istina. Vija deca dedo, šo i najde ti u rekata, nie tvoi
tuka e carcki deca i eto sea za nih si lafat tatko mu i dedo mu na dedta. Vašta majka mu
mu veli va dedta, što inaman a pljaj i spas nema za nea, a tvojte dve tetki mu veli na
dovojkata, su misičinta na čelo, dnes ćef praat oti vašte majka a pljuvat šte inaman.A nak

slajtkite ga i kajći s suvašie tetki i smo si radavat i igrat su kučiniščata. E, sea mu veli pak nivestata, carot ći mi pala da ojme ste na gosti kaj nego, bidejći rabotete naj na šube i saka da nauči dali najstina nejnta snaa rodi kučiniščа, ili ma pravija nekaja bota nekaj. I ka šo kažala, taka i stanalo.

Pu nekaj den deteto ispdanl za lovšma koga vlizel u nekaj arman, eto ti ga čarck to sin kaj šo idi nakaj nego. Zdrave živo, zdrave živo! Koga puli pak deteto su slnce na čelto i uđ kak si napravile arno ubavo muabetče, mu veli carot ne detetot imaš nogo sdrave uđ mojto tatko i vi kami na gosti da dojte kaj naska. Togaj mu veli deteto na carot, mek na tatko mu, sma on očće ništo ne znaj: E dobro, džanum, i nogo vi spulajte za čenta šo mi kanite da dom na gosti kaj vaska, sma uđ kde takva čes jaska da dom na gosti duri k j carot? Togaj ma rekol carot deka nija sme više dobri prijateli i bidejći ti si najarem lovač u našta država, tatko mi saka da ti gosti. Ej, togaj kandisavam i na filjan i filja den čikajte mi ći dojme.

Deteto koga si stiže doma i mu kaže na ženta mu, ta mu rekla: ? neli ti kažah ja ka deka ti vadin ći si najš su carot, a to e tatko ti i deka ći bidiš kanat na gosti da o jš kaj nego? Tuka sea nija i taka i taka ćojme, sma slušaj šo ći ti kažam sea ako. Koga ći kinisame i stignime u kabata kaj šo e carcata palata na adno ćoše ći ja najme tvojta majk kaj šo ja pljujat ste inšan, sma nija namesto da ja pljujnime ći mu si puklnime tri pljv a napkumta ći si sfalime uđ dubicte i ći ja baknime. Napkumta koga ći vlezime u carckoto v ver, ći ispadni staroto car, ći ni pričcka, sma koga ći saka da ni daj vino ili rakija za da pijme, nija ste tri nema ni kapka da strknime oti ste piejne i jadejne plnce su otrov. Carot može da si naljuti maloe, sma ti nema da ma gu prajš čefot oti ći si ja izgubiš glav ta. Koga ći ja kladat sinijata za ručak, pak nema da kusime ništo oti, kak šo kažah, otr ni čeka. Tuka, eto šo trebuva da parjme mu veli pak nivestata: Koga ći si klaj sinijata i ći reći carot bujrum da ručame, ti ći mu kažiš Ej, care care, ći ručame, sma ako ni dojdi dve kučijna da maska arno, ako ne nija nema ni ronka da kusime. Ati, sa veli na divojkata, su misičinta na čelto, koga nija ći palame kučijna, ći mu pasakaš uđ carot adno nožka, o koga ći ti ja doncat duri togaj ći zafatiš da ručaš. Razbrahte?- Razbrahme rekle tija. I koga beše se sar, si pozdravija su babata i dedoto, sma nikk ne i zabuvarile, tuka ći vi dime ponasut,kinisale da odat za kaj carot. Ajde, ajde idvaj ftasale u kabata. Sma tuka so svrtele nakaj stred kabata, a viđele ženta- domuk carevta šena i togaj mu veli nivestata na deteto i na momta: Ja pulite li va žena šo a pljujat ste ljuge? Eto, ta e vašta majka i sa kum da prajme kak šo vi rideh ćače pred da trgnime uđ doma. Togaj si sfaljuvat uđ kojuto

i na mesto da a pljuknat si poklonile tri pti, a baknale i pak si trgnale pu ptut. Ste ljuge šo vigele deka ne smo šo ne pljuknale na ženta, tuka duri a baknale u čudo ustanale. Napkumta, pu malce vreme, stignale u carckoto dvor, sma carot pobrga razbral oti tija ja baknale isteranta žena i ošče ka vlizele u dverut mu ~~xxxxxxxx~~ stanala šabelija rabotata.

Gostite bea nogo arno pričikani ad ste carcki ljuge šo bile u dvorot, mu pravile na baška adajka azr da jadejne i piejne i ad ka si pribrale arno zeva carot adno čaša rakija i mu veli na gostite: Ajde dobro ni dujdehte, mili gosti imkoj šo miluva gospud da mu daj! Ama tuka šo mu ričel na gostite aj da si čuknime su češite, deteto mu veli na carot: Prosti ni care, sma nija ne pijme takva rabota i ne sme dujdeni za piejne. Togaj na carot mu padnal mka i mu ustanal ćefot, sma šo fajda? I taka, laf muabet, dujdel vreme za ručuk iad kak si kladela sinijata, si pravil krstut carot i mu veli na gostite: Ajde, sea bajrum da ručme, a napkumta pak ći si lafime. Ama tija pusti alajtki ći letnat ad radna tračejći da ka sea ći imat nogo pojće kurbajna. Arno sma namesto da zafatat gostite da jadat mu veljat na carot: Viliki care, nija ći zafatime da jajme- da ručme, sma ako ni domciš dve kučijna da imme du naska arno ako ne nija ne ručme. More ne adno i dve, tuka ako sakate i dvajset kučijna da vi domcime. I na adnš mrčuva pu izmićerte i mu domcuvat dve kučijna pred deteto. Togaj zeva malce ad mandžata, mu dava na kučijnte sma ošče sa kanatto tumba stanale tija kutri kučijna, demek si utruja i umrea. Divojkata i ta togaj mu rekla na carot: Viliki care i jaska ne jadam se dudeka ne mi domcite adna maćka da imam da menka. A, aj brga bre mu veli na izmićarte, domcejti mu na momta adna maćka da nea! Maćkata ošče na minutta beše domcena kaj divojata, sma koga mu dadela i ta malce mandža na maćkata i ta namesto ustanal i umrela.

Rabotat viće zafati da si utkriva i deteto nemožal pojće da istraj, tuka ma veli na carot: Eh, eh, eh, tače, ili da rečam care, pikasahte li nešćo vadin tava kaj vaska i šo si raboti? Pikasahte li deka ste jadejna ipiejne plno e su otrov za da ni utrujatmx na naska? Znajte li deka nija sme vašte deca šo ni frlija naka i ni puščija vašte alajtki pu rekata i sea gulem rušvet ad dve pomalemi sestri na našta majka šo ja pljukat sto insan? Nija sa tače nogo pti si stretnahme i ne beše kamet da si i kažime nkite za da si dojme do na porano, sma sea tračam deka ći mu si klaj kraj na rabotata i se ći bidi naredeno, sma neznam šo ći bidi sa majka, su dušmajnta, šo ni e tava okula naska i sa dedoto i babata šo ni utkinaja i šo ni glidaja da sea. Togaj carot, si puščil vrz nih, i prignal plačejći, a na alajtkite i na dvete sestri na ženta ma ošče to den na bisilka i ubesija. Napkumta mu ja zevat majka mu ad ptut, si ja priberuvat pak doma, i zevat dedoto i babata i si živele blagosuveno i ćerdosano.

UD VOŠKA KOŽA

Nekuj si car imal smo adna ćerka, ama bila nogo lična i pitimija. Koga purastela ćerka ste momčijna ja sakale i carot ne znajal na koj pišim da mu ja daj. Nekuj ud tija momčijna bile nogo zingini, nekuj nogo lični, ama šukaraj, nekuj bile Turci, Kauri, Arnauti, Gjupci, beli, crni deca i zafatile da si karat koj ud koj da ja zeva carovta ćerka. Ka si mislil, ka si čadil carot na koj da mu ja daj nejnta ćerka, namožal da udberi dete za venčajne. Togaj si rekol su umot carot: More čekaj da si ubidam su itroščina jaska oti em momčijnta ći si karat em nija nambžime momče da udberime. I evo šo ti praj: Udbral adna voška ud najrno damaszlk i a kladel u kučinta i mu naridil na adno izmiče da a rami, ama na nikuj da ne

Ud kak si zgaila ta mirecka voška i stanala kto biška, carot udril tiljal ni celta nejna zemja za da si suberat ste momčijna i koj ud nih ći pugodi ud šoj va koža, na to dete ći mu ja daj nejnta ćerka. I taka, ošće utrešnoto zafatija da si berat momčijnsta utidija bliska da kožata velja deka va koža e ud biška, nekuj ud nih veli de ka va koža koza, dzrkada, diva biška i šo ošće na kažale, ama ni adno ud nih pugudil i ste si vrnale nazut aklipani. Aj, majkata si velile mladite momčijna, ud šo li ći biđi va koža? I ud kaj ći mu oj smot deka kožata a, ni na um, ni na son namožale da pugodat. Arno ama sea i carot si kladel bilja na glavta, oti dudeka tolku vreme namožal da udberi momče za nejnta ćerka, sea ni adno ud nih namoži da klaj na ška dejći ošće pojće ći bidat zajadeni momčijnta, ako zeva neka bez da pugodi ud šoj kožta.

Koga viće carot beše u dlboko čudejne i ne znajše šo da praj, evo ti gu adno momče, ma oj kaj carot i mu veli: Viliki care, najstina e li deka vija udrihte tiljal deka koj ći a paznaj kožta, šoj ubisena na drvičut, ćim mu ja dajte vešta ćerka? Eto takaj, džanam, jaska kažah i nikk ne ližam kaj šo ći pljujnem. Smo ti pugodija, p lesna rabota rekol carot. E, togaj da kažam jaska, ama sakam da bidat i drudzi momčijna tuva za da ne ma nasta ni atrot i da ne si karat pojće. Togaj mu rekol carot na momčito: Brao, brao ti si nogo mo no momče i taka trebuva ud kak si nasubrale stotina momčijna okulu kožta, ispagja momčito i mu veli na carot i na drudzite momčijna: Care, care i vija mladi junaci, va koža šoj ubisena na drvičut e koža ud voška. Ste drudzi momčijna, p i carot ustitte si i prikasale koga čule deka najstina deteto pugudil ud šoj kožta. Togaj i carot ma kažal na deteto i na drudzite momčijna deka ne vo

momče mu pr pagja nejnta ćerka i ćeka će kak šo bile nasubrani i kani da ustanat na s
bta. Arno ama namesto dete da bidi, vo šo ja pagadi kožta, on da ti bidi vrag. I ne ma
rag ud gornata zemja, taku da ti bidi vrag nä dolnata zemja. I eto kak stanala rabota
ga carot ga dadel tiljalot da će momčijna za koj ud nih ći ja pagodi kožta, togaj vra
te da ti bidet na gornata zemja i koga ćuja ćeka va i va rabota stanava su carot i su
ta ćerka, izbrale adne ud nih, i to najličnoto vrag i ga puščile kaj carot pu carevta ć
ka, kak šo i ja zel.

Car kto car, si stojal na lafot, i zdržal će drudzi momčijna na svadbta, napra
le galem džumbuš i koga dajdele svtovte mu ja dal ćerka mu i ja ispravadil nadvor ud ca
kata palata, ama spritu lafot šo mä bil, pu nekaj den pak trebavaše da si vra
kaj carot i zajdno da živat, kto na adna ćerka šo imale. Arno ama, taku šo stignale u ć
blatina, nalizele u adno ščaklnik šo nivestta, zajdno su močite i drudzitemuškite svdb
ćemek su vradzite, fanfunija stanale i nišam ne ustanal ud nih. Ama će pagasej šo bile
su nih ud kaj carot ustanale živi i ka videle taka si vrnale nazat nažaljani. Koga stig
kaj carot i mu kažale ćeka nivestta, momčito i drudzite svdbari ni puščuka ne ustanal u
nih, nogo si nažaljal i mrčal će insam šo bil u nejnta država u crno da si ubličat i š
desit dena žalj da praat.

Eh, eh eh, si velil su mnot carot; šo mi trebuvaše voška da ranam i trieta drug
vrkici da pram, taku ne mi zeh adno fukarajcko dete, beljkim ći mi ustaniše momta dome
i ći mi beše živa i zdrava?! Ud kaj da kaj znam šo vrag beše vo šo mi a se ćerka mi? Še
vo takairat šo mi najde?! I še li ne si umiše kutroto car. Ama carot ne si ufkraše, taku
zafatil da pita gore-dolo za da beljkim naj nekaj mišan, bru, pko ne drago, p zato puš
nogo ljage da palat nik državata da nejte sinori. I ne mno to, taku adril tiljal ćeka s
nekaj neščo nauči za nejnta ćerka, p mkr i mrema da e, galem bakšiš ći mu daj. Ajde,
de, su vadin, su utre si raščul naseklde. I neli pusta para ga izmamava insanot? Koga šj
utišle kaj carot i mu kažuvale ćeka ja videle na filjan i filjan mesto, nogo kabi mu b
le i mu kažuvale koj znaj šo, ama ni adno ud nih namožal da pagodi i mišam da mu daj m
carot.

Nogo dileko ud carot, u nekaj si selo živela adna majka i imala mno tri muški će
siraci ud tatko. Tija bile nogo fukaraj i bile astretni za mandža i raba. Arno ama i majk
ma ga čula tiljalot ud carot ćeka carot e palal na ćerka mu i zaftila da si čudi kak
kak ći moži da napaj rabota za da si vidi fukrikat. I evo šo izmislila: Na vra će fuk
lk kupila tri aršijna platno i zafatila da šii adna kušulja. Koga si dajdele ćeća ud

beta i videle deka majka mu šii kašulja a čudo ustanale i si rekle: Ej, gide g
pade, gospade šo e va rabota majka da doj dи novo platno? Ud kaj tija pari i najde? A
jgulemto sin ódi kaj nea i ma veli: Male, za koj a šiiš va kašulja? Majka mu rekla: Va
kašulja ći ma ja dam kaj najarnoto junak i najitro ud vaska majki no. Togaj sinot
kol na majka mu: Male, jaska ću najsilem i na nemka ći mi a dajš kašuljata. E, arno de
džanam kakva junaščina znajš ti šo veliš deka na tepka da ti a dam kašuljata? Evo šo,
kol sinot. Jaska možam da slušam se šo si lafe i šo stanuva pud zemjata. E, šoljčam e
ka, na tepka ći ti a dam kašuljata mu ričel majkata na sinot.

Drugato den dečta utišle na nivta da orat ili kopat, ama koga si dajdel stredn
sin malce porano i a videl majka mu kaj šii kašulja ma veli: Male, za koj a šiiš va ka
lja? Koj ud vaska ći bidi najsilem junak i najtro na to ći mu a dam kašuljta, rekla ma
mu. P jaska ću najsilem i najitro majko i na nemka ći a dajš kašuljta. E, arnoče, džana
kakva itroščina znajš ti, šo a sakaš kašuljta? Jaska maše ću tolku jak, šo ako mu dam
na na zemjata na dve parčijna ća a razdeljam. Taka neka bidi sinko, na tepka ći ti a
kašuljta.

Na tritto den najramo ud nivta si vrnal najmalečkoto sin i ka a videl
ka majka mu šii kašulja mu veli; Male za koj a šiiš va kašulja? Koj ud vaska ći bidi n
silen i ći mu a dam kašuljta, rekla majkata. P, neli jaska ću najtrot
najsilnoto ud ste naska majko? E, aj kaži mi de, šo čudo možiš da naprajš su tvojta it
čina i su tvojta sila? Hm, hm, jaska majko možam ždrebe da mu izvadu ud megt na kobil
pikasa, demek takvo silno kradač na tepka ći mi ja
j kašuljta na majka.

I koga viće bila saalam majkata deka ći može da mu pumoži na carot, ako ne dr
brm nišan da mu daj, i ustava dečta, kinisava i ódi kaj carot. Zdravo živo, care, zdrav
živo majko! Šo ima?- mu veli carot na majkata. Eto, jaska čuh deka na vaska vi najde
gulem taksirat sa vašta ćerka i dujdeh da Vi pumagnam za da si naj i da si vrni m
ta nazat, p ako e kmet i za vaska i za naska ći bidi arno. Ej, eh, mori majko kam to k
met da mi si vrni ćerkata nazat, p ta e moja rabota kakvo bakšiš ći dam jaska, rekol
rot bdgisam ud životot. Jaska Vi velja care deka mija ća a najme Vašta ćerka i bidit
saalam, ama, ako može, sakam da mi dajte tri najbaš kojna i četvrto koj ći bidi na V
ta ćerka, ama abavo da e sedlosano. A vija, na filjan ifr filjan dem, pred pladne, ći
ispadnite na filjan rakrčica za da a pričekte divojkata. Koga čul carot takvija teški
lkrdii, ud pišim ne viruvaše, ama, pusto žalj i tg, kudisal i mu dadel na babata se

sakala. Eh, eh, si rekla babata su umot! Dur sea duša si deli, dur sea može da si kaži sej su zdrave fakirk, ama.....

Ud kak i zela babata ste čitiri kojna ud carot, trgnala prao doma. Koga a dele nejnte sinovi deka majka mu kojna nosi doma ud umot ći i spadat. Najstina e deka s izraduvale, ama i si rekle: Koj znaj ud kde i iskrade majka vija tolku glidani i narid kojna i koj znaj šo ata ći ni naj sea. Ama koga ftasala u dvorot, si sfalila ud kojnot ma riče! sinojte:Miljte na majka, ič ne si skidisajte oti vija kojna s carcki i deka vaska ni i dade, ama samo adna rabota saka ud vaska da mu pumožite. E, šo e ta rabota m male šo duri i carot si zafatil su naska?- rekle decta. Carot deca, si ja izgubil nejn ćerka i ja pala tolku vrema, ama nikde namoži da ja naj. Jaska sea ud kaj nego si idam mi znam de vija ste vredni na majka i beljkim ći bidi sebap i nija da stanime ljuge u svetut.Caro mi riče, veli majkata,segde palal na zemjata i nigde namožal da ja naj, p zato si reko su umot deka vija ći slušate, ći kršite, ći kradite i ći prajte šo ći prajte ći a najt carovta ćerka, a napkumta sej su zdreve sprišćilk. Koga čuja decta taka, litnale ud ra i mu rekle na majka mu: P kaj beše mr male porano da ni kažiš za va rabota? Ajde, brza narisaj ni jadejne i piejne oti vremito si vrvi.

Decta kinisale i utišle pu dirka kaj šo ud pišim trgn la nivestka i pu nogo v me, ud kak si umurile, sastanale na adno mesto da si udmorat i zafatile da pukmuvat. taka, ručajći tam kaj šo zastanale, tuku si navidel malce i zafatil da sluša. Ka sluš ka slušal na edno mu veli na drudzite dve bratća:Molčejte, možčejte nešto mi si sluša mi si čini deka tuva dolu ima nekuj ljuge da lafat! Koga bea saalam deka istina ima n pud zemjata, strednoto brat mu dava adna tupanica na zemjata, a pravi na dve kumati i ti i vradzite kaj šo odat i idat nagore- nadolu. Togaj si ja pušća rkta najmalto bratč faća carovta ćerka, bez da pikasat vradzite i na adneš a kačuvat na kojnot i begat nan

Blikmati ste a gulema radas, decta trgnale prao nakaj carckoto dvorište, ama če pred da dojdat da palatta, carčite ljuge viće bile ispadnati i koga i videle deka sat carovta ćerka, trčale da i pričekat i su sfirki iora si vrnuvat i odat kaj carot. videl carot deka najstina ćerka mu si vrnuva, udril tiljal u celta država za da ja fr ljugito crnata ruba i naridava da zafatat džumbušite i radasta.Napkumta i vika na tri bratća, mu dava gulem bakšiš, zeva adno ud nih za zet, a vika i majka mu na decta i z tija da si živat ste zajdno kto adna tajfa. Ste ljuge mu čestitale na triti junaci na rabota šo a utkinaa carovta ćerka.

PEPELJAŠ

Si bile tri mina bratća i bile siraci em ud tatko em ud majka. I kto siraci, h
dejći bile i malečki ošće, bile i nogo fukaraj. Tija si imale adna baščа i ništčo druge
md ud ta nemale air oti kta gudima rabotale, a nikkvo beričet namožale da berat. Ta baščа
ma bila dakkraj na adno more i taku šo ći dujdel vreme za da gu berat imišet i srgmato
ričet, ud morto ispagjale nekuj koj kakvi životni i ma ja rasipuvale sta baščа. Tija d
ti bidat vodni- morcki kojna, ama se dadeka nej videle, neznajale šo vrag ajvajne bile
Koga videle deka viće namoži pojće da si traj i koga dvo den utišle na nivta
ja videle baščata deka celta e rasipama, si vrnale doma nažaljani. Togaj najgalemto bre
mu veli na druđzite: Bratća, va rabo namoži da si trpi i nija trebava da ojme i da j
čuvame nivta oti nikuj pt nej ći možime da berime beričet ud va niv. Evo, va večar pr
jaska ćom i ći a čuvam, p da vidime šo vrag namet e vo ma našta nivv. E, dobro brate,
le dvete bratća, oti ti va večar, a atre ći palime i ći prajme, koj ud naska ći oj da
va. Ama, rekol najstarto brat, ći vidite, nema ni adna minuta da spijš se dadeka ne v
i ne fatat neščo a nivta.

Ud kak si stamni arno, si a ze ganta na ramo, kinisa i ftasa na nivta. Arno m
ka čuval, ka čuval dakaj stret noć, a nam kumta gu fatil son i si zaspal bez da saka,
taman zaspal dujdele tija pusti pakosnici, vlizele a nivta i se rasipale. Koga stanava
sabajlinto šo da vidi! Celta baščа kumati napravena. Aa, ah, pusti da ustanite šo ništč
vo ne ni ustavte za naska ud baščata!- si rekol najstarto brat. I pcuejći, taka si vrn
doma i mu kažal na nejte bratća deka ud va niva nema air, taku da palame čare, rekol
da ja pradajme i da si kartulime ud nea. Togaj stredmoto brat skaknal i rekoli P neli
če, ti brate deka nema da spijš cela noć i deka ći fatiš neščo a vivta? Koj ti terаše
spijš a? Sea ći vidiš šo ći ma pram jaska večar rekol pak stredmoto bratče. I ošće pre
smrkne arno, si a zeva ganta, odi na nivta, si skril pad adno drviš i zafatil da čuva
no ama, taku šo dujdela , okuma crna zora, si rekol deka ud sea naaska nema da deat,
iskrapčil i zafatil da spie. Divoto imajne tolku čikal. Koga zaćile deka čuvarot na
spie ma bapnale pak ntre a nivta i pak se rasipale. Stredmoto brat ne samo ne napravil ništ
ka ka si naspal duri pred ručuk si razbudil i koga videl deka i on ništčo ne napravil,
zeva ganta si vrnava i on nažaljam doma. Ka gu videle dvete bratća deka si ide ma val,
Ka pumina bre brate va večar su čuvajnto? Fati li neščo ili ništčo ne dujde va večar?
bre bratća, jaska čuvah du crna zora i koga videh deka ći nemme, ma ni kumah da spij

áma, baš togaj li najdéa da doat i da nija rasipat baščata? Vapt ne mie žálj šo vlizea u baščata i pravija zijan, taka pače mie žálj šo namožah da vidam šo vrág šej s vija ajvajna vájna, rékol kutroto dete.

Sea mu e rédot na najmalečkoto brat, ná Pepeljáko. Imito na vo dete ne bil Pepaljaš o, taku to ime ga dobil zato šo vo dete nikuj pt ne sakal da ispadni ud peplta, taku su pépl si zarival, su pepl si udrivl. Pepeljáško ič ne beril gajle za rabota, ili dali ima vádin leb, démek jadejne ili piejne. Duri koga ispagjal na stred selo palal pepl pu bumiščata za da si pikni mu u ntre i da si isperpeli malce. Ama koga ča deka nejnta nivv-baščata gazat nekuj nepaznati ajvajna i mu praat nogo zijan i deka nejnte dve bratća s nogo šo ldisani, i deka oni bile na čuvajne i namožale ništčo da fatat, mu véli na bratćata mu: He, he, he, zrm vija ći mi prajte koj zněj šo, p i vija ta ći bide čuvana. Jaska ćom sea i da vidite šo ći ma pram na tija vampirišča niedni, rékol Pepeljáško. Mopus aj krši glava naka, bre ti Pepeljáško, nija šo sme su um namožime ništčo da pajme, kamo li ti ći ojš i..... Ama Šepeljáško ne ma si čudil nogo, taka si a namitnava ganta na ramo, odi na nivta, si skriva padzadi adno izglobano drviš i zafatil da dremi li da dremi. Došla stred noć, ama ošće ništčo nema, a Pepaljáško dremi i su uvrkuleni oči smo pali iváški a čuva baščata. Ama koga viće prikršila nóćta zafatilo da bači neščo, da rikat, skokat i prao u baščata da idat. Pepeljáško ne smo šo ne si isplašil, taka ál si čudi kak i kak da fati nekuj ud tija morci ajvajna. I taka, si a ustava ganta u drvičaj i si azarisa da mu si frli na vrs nekuj životno. Pepeljáško možal ošće su vlizejnto da fati nadno ud životnite, ama on sakal da fati takvo ajvan šo da namoži su lesno da vlezi u morto i da ga udavi. Sea viće za nivta i ma bil i ne ma bil žalj i on možal da ne i ustaj da vlezat, ama nej ći mažiše da fati karban ud nih. Čudejći si taka, pulejći kak a ganta baščata i kak ga jedat berćetot, ma si nabližil adno morco kojn da nego. I taka šo ma dajdel na jugun, mu si frlil na vrs nego i de kape kojnot na bigej tam ripaj na góre, ripaj na dólo, ama Pepeljáško neš kabilj da si isplaši ili da si umori i da ga pušči kojnot. I koga a, a, a, da vlezna morto, mi zaplitel a adno pesok i ud kak si muril armo, ma klava Pepeljáško adno jako uglamnik i zafatil da ga vodi nakaj selto. Za grudzite kojna nema laf oti ošće su kajejnto na Pepeljáško vrs kojnot fanfanija stanale i namesto celta baščа, vapt napravile zijan, ama i ustavile adno gulemo del ud nea i imal neščo berćet da suberat.

Pepeljáško sea pišak atišal, ama vjanat si vrnuva i to sa adno gulemo i crno kojn ama koga pred da vlezat u selto, zastanal kojnot i ma veli na Pepeljáško: Aman, aman ti ...

moljam nim mi nosi u selto oti kletva imam ud majka da umrem i nikk da ne vlezam u selto. Smo kaži mi šo sakaš da ti dam, a va rabota da ne mi ja prajš. Togaj Pepeljaško zastanal i mu veli na kojnot: E, aj da čujam de, kakvo arno možiš da mi prajš?! E, či ti kažem ma ako mi gu izvajš uglmaikoti- rekol kojnot. More kakvo izvajgjajme na uglmaikot, mu zijandžio nisčmo! Togmi pred menka oti ošče pološa rabota či ti naji- mu veli pepeljaško na pak na kojnot. I tamam trgna pak za nakaj selto, kojnot pak zastanal i pak zafatil da mu si mole na Pepeljaško. Kaži mi šo arno sakaš da ti prem amo i amo da mi pušćiš nemat da si om, ti čuveče, veli pak kojnot. Pepeljaško pak zastanal i mu veli na kojnot: Kaži šo imaš da kažiš oti sve zijam šo gu pravite u baščata ti či mi gu platiš- ću ili ne ću. Ka vide kojnot deka nema labavo izvagja tri vlakna, adno crno, adno belo i adno cvreno i mu veli na Pepeljaško: Čuveče, evo tii mija tri vlakna i koga sakaš da stamiš bel čuvek sa bela ruba, sa bela sabja i sa silen bel kojna či žegniš belto vlakno i či stamiš tavo. A pk, koga sakaš da stamiš crno čuvek, sa crna ruba, sa crno koju i crna sabja, žegni gu crnoto vlakno i tako se pareš či prajš i sa cvreato vlakno. Koga ću taka Pepeljaško, mu i zevd vlakata i gu pušćo kojnot naka. Ama ošče pred da si odi kojnot mu Pepeljaško mu ričel deka ošče adnš ako gu seset u baščata i ošče adnš ako viši deka mu si praj sijam i ošče adnš ako kaži nekaj ud nih na rka, neka mu si čudat arno šo či mu steni na te nejni drugari- kojnot.

Koga i svršil šte raboti su kojnot, Pepeljaško si vrnuva i si oj doma. Ke gu videle nejnte dve bratča deka i ca si vrnuva bez da nosi nešco doma, zafatile da mu si bijat peza na Pepeljaško i da mu veljati Ej, ej faljbadžija nieden, kaj tie levot gi ni gu domciš doma kak šo piše a? More, aj lipcajte mi si neka ud ošte i nim mi zaganjajte oti da ne zafatam ud veska mu rekol Pepeljaško na dvete bratča. Jaska moži da ne zafatil nišco, ama aj ojte da a vidite nivta dali ošče adnš či vleži nešco i da praj sijam a nea. Na menka tolku mi beše murafetat i junaščinta šo ud seda nanaka ojte i sme bertafgu berćetat, a jaska či si puljam nojto kmet ud sea nanaka, rekol pak Pepeljaško i pak si piknal a peplta da mi isperpeljka.

Na nejnte bratča ne mu si fati vera za va rabota šo mu ja kažuvaše Pepeljaško, ama koga utidija na nivta i videle deka e plna su berćet i deka ni adnš dira na nejna ne videle, mo si čudfle i mu ijše da puknat ud mka ud kakvoćilk, ama ošče na prvo do dva koga dvete bratča stišle na nivta, Pepeljaško si ričel su muste More čekaj da vidam jaska kak či ispadni va rabota su vlaknata jaska gu pušćih naka kojnot, ama šo pleše ko si natrieska neknja lža?

I taka, ispagja nadvor, na adno čair, du žignuva prvo belto vălkmo i koga šo da vidi K
mu ispagja adno belo koj, ka mi ti čini adno bel čavek Pepeljaško, ka mu ispagja adna b
sabja za mirak da ga puli čavek. Kto slnce gerj Pepeljaško i si ričel su umot: Šej su z
rave gukrlk! Ud kak si ubide i ad kak mu ispadna se istina, šo mu kažal kojnot, Pepelja
ko si vrnal nazut doma i pak si piknal u peplta. Koga si dajdele dvete nejni bratća ud
ta i gu videle na Pepeljaško deka pak e u peplta, pak ne mu si fati vera deka pravil ne
čo šo celta nivv bile plna su berćet, ama ipak imale kimka na glavta i zafatile da gu pi
su kakvo red i ispdil divite ajvajna šo ne idat u nivta. Ama Pepeljaško ništčo ne mu kaž
va za skrišnata rabota, tuku mu veli deka ud sea nanaka imal ojće prao da jadi bez da r
boti oti ud nego sibap nivta e plna su berćet.

U ta zemja, kaj šo živel Pepeljaško i nejnte bratća imal adno car šo imal tri ć
ki, ama ste tri bile kto kapki lični. Tija divojki dajdele na akram za ženjne, ama caro
na znajal kak da udberi momčijna za nih. Su vadin, su atre vremito si vrvi za koga vid
deka nejnte ćerki viće trebuva da i mži, si izlafava su drudzite carcki ljage i adirat
ljal niz celta država za da si suberat ste mladi momčijna i koj ud nih, su kojn, ći a p
skoni carckata kalja, šo bile desit aršijna visoka, to ći a zeva carckata ćerka(najgal
ta) Carot naredil i ošće na utrito zafatile da tečat mladite momčijna, ama koga zafatij
da skokat preko ta pusta kalja, ni adno namožal da ja skokni.

Ošće koga carot dadel naredba za da odat ste momčijna za da ja skoknat kaljata
dvete mina bratća na Pepeljaško, si kapavat pa adno kojn, i nasedlavat adno i a,a,a, da
trgnat mu veli Pepeljaško: More kaj ći ojte, bre bratća i ne mi kažuvte na menka? Da me
te pu nivesta a? Aj neka vie ajrlija rabotta i gospad kšmet da vi daj bratća! Aj ojte vi
vadim, a jaska ud utre ći mu om kaj carot, rekol Pepeljaško. Koga gu čuja bratćata deka
i Pepeljaško sakal da oj pu carovta ćerka mu rekle: Abre, Pepeljaško, su šo ći a skokni
ti carckata kalja a? Da ne tračiš deka ta kalja si skoka su pepl a? More seći si doma i
ne ispagjaj naka da ne ni gu stramiš licte oti vrag ći ti nosi naka! mu rekle bratćata
Pepeljaško.P dobro, bre bratća, neli i jaska sme mlado momče i deka i jaska imam prao u
va država? Vija ojte za vaska, a jaska ćom za menka.- rekol pak Pepeljaško.

Ud kak si azarisale arno dvete mina bratća trgnale, ama koga utišle kaj carotta
kalja i si ubidele, namožale da a skoknat i si vrnale sklipani nazut.Koga i videl Pepel
aško deka si vrnale bez da ćarat neščo i da ja zevat carckata ćerka, zafatil da mu si s
mej, ama i mu kažal deka šom om žif jaska nema da berite gajle deka i adno den moži i
~~oj natnite carci setovi~~.

vija da stanite carovi zetovi. I taka mu veli na bratćata: Aj sej sa zdrave i dobro vid
jne bratća i da ga nema. Pepeljaško si kačava na adna kriva maka i trgnava pa ptut za
kaj carot. Koga ga videle nejnte dve bratća, zafatile duri dda si krstat i da ma velja
na Pepeljaško: Abre sedi si doma ud gospad da najši ne odi da ni stramiš i na naska, o
nija sa kakvi kojna udidime i ništo namožahme da naprajme, a kamo li ti sa va krivta m
ka. Ama na Pepeljaško ni laf ni piljaf mu si slušaše, taka ka a badna ta pusta krivv m
ka daman stana.

Pepeljaško viće ftasal kaj carot i najdel ošće nekolku momčijna kaj šo si ubi
vat da ja skoknat kaljata, ama koga sršile ste suskukajnto i videl deka n adno namoža
da preskokni preko nea, si trgnal malce nastrana, ga žignal belto vlakno i eto ti ga b
to kojn su ste redovi natkmdisano. Togaj mu pala izim ud carot i on da si ubidedali ć
može da ja skokni kaljata. Koga mu ričel carot deka sea tvoj e redad, Pepeljaško ga bu
nal belto kojn i ne adnaš, taka dve- tri pti a skoknava ta pusta kalja i pak zafatil da
si tokni i da mu veli na carot: Ima li ošće neščo za skokajne care? Carot si zabravil
ga ga videl momčito na takvo ubavo i tkmdisano kojn i koga videl deka ne adnaš, taka dv
tri pti skoknal i ošće palal da skoka. Ej, džanam nema šo, mojta najgulema ćerka viće
vojaj i ništo drugo. I kak šo bile ste tam i pukanava i zafaća svubta, ama Pepeljaško
a zel nejgulemta ćerka, si a klava a adna udaja i da ga nema ud tamka. Čekaj care, si
kol Pepeljaško su umot. Nej rabotta smo za menka, taka jaska si imam ošće dve mina br
ća p i za nih trebava da vodam esap. Ama sea ne si addlečava nogo dileko ud carckta pal
ta, taka smo da si vrti niz carckata bašča i smo si topori gore dole, bez da ga pikasa
nikuj oti on ne vjaval smo na belto kojn, taka i drudzite kojna spritu vlaknta šo i im
še.

Carot viće ja smestil najgulemta ćerka i zafatil da beri gajle za drudzite dve
ćerki, ama i za nih trebava da izmisli neščo kak i na prvata. I koga viće ma dadel vr
mito na vtorta ćerka, evo šo izmislil: Okulu carckoto dvor imal adna reka i bil širok
pojće ud pejset aršijna, dlboka nogo pojće. Ama na carot ne mu bil gajle dali nekaj ći
može da skoni ili ći si udaj, taka smo nejnto ćef da si ga praj. I taka, dava adna na
redba i veli a s e m a i momčijna da si emberat i koj ud nih ći može, su kojn, da j
skokni rekta, ći ja daj stredmata ćerka za žena i ći mu daj nogo mal.

I za ve tiljal ste momčijna čuja i pak zafatija da si berat okulu carckata palat
i da čekat red koj ud koj da si ubidavat za da skokat preko rekta. Ama, va pt, ne smo

nikuj namožal da ja skokni ta pusta reka, tuku nogo momčijna i si udavile u nea. A carot kak šo a kažame malce pogore, smo sair si puli.

Bratćata na Pepeljaško i tija paladele i zafatile da si azarisuvat za da odat i oni da si ubidat da skoknat preko rekta, ama ka i videl Pepeljaško mu ričel: Abre bratčo moi, ne menka ne mie žalj šo namožam da ja zevam carovta ćerka, tuku mie žalj šo ćojte vija tam i ći si udajte u rekata. More koj ti pita na tepka bre Pepeljaniečen samkim ti si nekuj prorok, p da znajš šo ći stani su naska. I taka, si i sedlosuvat kojnjta, si kačuvat i kinisuvat nakaj carkoto dvor. Ama, Pepeljaško ga žegnuva crnoto vlaknо, na i pagja adno crno kojn, de kape i adna crna kalčka, su kačuva vrs nego i kto strela ši pušća nakaj carckoto dvor. Vdejći nanaka on istignal i i pristignal nejnte dve bratća, ama ič ne mu si kaža, tuku utišol kaj carot, zel izim, a skoknuva rekata i na ja zeva i stredata ćerka na carot. Carot i sea bil radosen šo na silen junak ja dadel i va ćerka i napravil gulema i zingincka svadba, ama pu svadbta Pepeljaško i stredata ćerka a zatvoril u adna adaja, bez da mu klaj rka, kak šo i na prvta ćerka, a napkumta si vrnuva nazut. Ama sea nej kačen na kojn, tuka na adna krivv naska i kak šo bil kto Pepeljaško, kriv kuc si odi nakaj doma. Pu ptat i stretnuva dvete nejni bratća i mu veli: A, a, a, bratća, dar da ojte vija kaj carot Gjupkata ga rodi deteto, demek drać ći a zeva stredta carova ćerka.

Na nejnte bratća ne mu si fati vera i pak si trgnaja pu ptat, ama koga utišle kaj carot viće se bil sršeno i kto uklipani si vrnale nazut. Koga utišle doma gu nejdele na Pepeljaško kaj si valjka na peplta, ama sea ad ste raboti šo i znaji Pepeljaško, bratćata imale gulemo šubе i su klatajne na glvta si velija su smot: More, kaj i ači ste raboti tolku rano? Koga utišol su krivv naska, videl šo stanuva i pak da si vrni nazut, p i na naska da ni kaži deka sej svršeno? A Pepeljaško mu p mu veli: Imahte nogo kamet šo ustanahte živi, oti ako ojhte tamn ni adno ad vaska nemaše da si vrni, tuka ći ustanihte u rekta ribite da i ramite. Demek, na Pepaljaško mu beše rabotata, va pt, da odi porano za da i utkini nejnte bratća za da ne si adavat u rekta, p zato utišol porano.

Carot sea i dvete ćerki i namesti, ama sea pala čare kak i kak i tritta ćerka da ja mži. Arno, tuka šo sakal da napraj nekuj marafet i ze najmalta ćerka, nekuja dušmancka država mu utvorila strašna kavga i na dajdele duri da carcite palatš i ne znajal šo da p za da utkini i on i n a država. Toga adap tiljal i ja taksuva ćerka ma na najsilnoto junak šo ći moži da ja utkini celta država i iznesnut u ta država. Koga čaja taka, ste mladi junaci ud ta država, si stegnale srno i ubavo

trčale i zafatile da mu pumagat na carot, ama nemožale ća gu isterat dušmanckoto askер u
državta. Za to tiljal čuleXXX i bratćata na Pepeljaško, p i tija si azarisale i trgnale
ća mu odat na pomuš na carot, beljkim, si rekle tija, ći si čini kmet nekuj ud naska da
ja zeva i carovta ćerka. Arno ama koga i vide Pepeljaško deka si azarisuvat ća odat na k
gata mu veli: Hm, hm, zrm jaska nemam prao da om i da mu pumognam na našte car i država?
I jaska ći dom su vaska, bratća! Koga čuja taka nejnte bratća mu velajt na Pepeljaško:Mo
re sedi doma bre Pepeljaško i ne si gu gubi pepita, oti em na naska , em na carot, em dr-
žavta ća a gusiš su ta pusta pepl.Ama kaj mu ći dava meram na Pepeljaško?Ošće pred nih si j
vjanuva krivta mska i trgnuva za nakaj kavgata. Nejnte bratća i tija trgnale i koga na m
no mesto gu dustignale na Pepelajško i zafatile da mu si bijat peza veljajći mu:S j su z
ave Pepelajško! Ako e kmet za pet gudini i ti ći ftasaš da si nabližiš du kavgata! Arn
ama, taku šo si uddaličile malce ud nego, Pepeljaško gu žegnal belto vlakno i tku mu isp
gja belto kojn, su belta kkkkkkxxx klčka, su bela ruba, a Pepeljaško kto d ne bil om. I
ga mu si pušća, bre brate, na tija pusti dušmajna, udri, p udri, udri!
no askerlija ne mu ustanal na dušmajnta. Ama na krajnto den Pepeljaško bil ranet i kog
del carot deka mladoto momče, mladoto askerlijče e ranet, si ja izvagja nejnta riza, bid
ki nemal su šo drugo da gu privrdzi;gu privrdzuva i de kape, mu si puščil pak na dušmajn
i dotlčuva epten du adno.Napkumta, si priprava pak kak šo bil porano su krivta mska i za
til da si vrnuva nazut.Ama koga si vrnuval nazut si stretnal nekde su nejnte bratča i ko
gu videlexx deka Pepeljaško e najudzadi mu rekle: More aj brate, koga kmet utide i kog
ći si vrniš nazut su takva krivv mska? Ej, ej, ne mi gu berite gajleto vija bratća moi!
pak si trgnal pu ptut, kutro Pepelajško i plno su junaščina i kmet.

Carot sea bil amo rados i kmetlija, ama ne znaj koj e to junak šo gu utkina ud
majnta i udril pak tiljal da mu si javi vo junak. Arno ama na mesto na istickoto junak s
javile nogo drudzi i zafatile da si faljat deka jaska sm, druć da veli deka jaska sm to jun
i koj li ne si javil. I kak da ne si javat? Neli carcka ćerka i mal pagjat tuva? Ima li
kuj šo ći utkaži ili da čini inićar a? Ne bre brate! I taka, neli carot sea ći praj gule
džumbuš i ći i kani ste visoki gosti na ručuk? Ama migju gostte imaj i nekuj gulem zaabi
šo najnogo si falel deka on bil to šo celta dušmancka sila a poginal i a naddelil, p za
jna ćes, kak i nogo drudzi junaci trsbuva da si pugostat.

Gozbta beše azr, ama i Pepeljaško, nekk, i on si najdel na ta gozba.I taka, ka
dele, ka pile, dujdel red za da mu si daj gulem dar i bakšiš na najdobroto junak, p i da

čestitat za kto na zet za najmalta ćerka. Arno ama, koga tuku šo zafatile su čestitajnt stanale i nekui drudzi zaabiti veljajći mu na carot deka nej to junakot, tuku druć e, t to e i šo li ne ošće, demek stanal adna brkutija rabota u carckata palata. Koga čul i v del taka Pepeljaško, stanal gore, si kačil na adna masa i mu veli na ste šo bile na car kata sinija: Za nogo Vi gudini care i Vija zaabiti! Slušam nekkva karanica i migju vask ne si znaj koj ud vaska istinckoto junak, ama jaska Vi veljam deka niadno nej ud vaska i ku ste Vija gu lžite na carot i sakate da mu gu zevate bakšišut, p i nejnta najmale ćerka. Jaska ne sakam da si faljam, ama istinckoto janak šo i raskuntisa ste dušmanci as lij su jaska i ako nemate vera na menka, jaska možam da vi dukažam su najbaš nišan. Kog čuja taka i gu videle na Pepeljaško, kto Pepeljaško, ne su šo ste nemale vera i zafatil a gu pcujat, tuku i na samiot car ne mu si fatil vera. Sea namesto da si mirat i da vidat koj e to šo na istina trebuva da mu si daj darot, ošće pojče zafatile da si karat i ošć za malce šo ne mu tresnale su nekuja koska pu glava na Pepeljaško. Ka videl taka Pepelj stanuva pak na noga i mu veli na carot i na drudzite zaabiti: Ako nemate vera na menka ka doj carot du menka i da vidi dali va riza, šo ja držam na rka e nejnta riza šo mi a dza ranata na kavgata li ne?! Carot si a puznal rizta, ama sea sakal da vidi dali Pepel ko ima rana i nišan na levta rka?! Togaj Pepeljaško mu ja kažuva i rkta na carot i ga naistina a videl rka i belikut na levta rka, mu veli na ste drudzi zaabidi i drugi c ci ljuge: Vo e istinckoto junak i na nego ći mu ja dam ćerka mi i najgulemto bakšiš! Am kaj bre brate! Nikuj nejća da čuj za va rabpta i zafatile da mi su ljutat i na carot. T i Pepeljaško mu veli pak na carot i na ste drudzi šo bile tam: Dali su jaska ili ne, se ći vi dukažam. I tuku si zvrtel na opku, gu žignal belto vlakno i koga puljat šo da vi Alia na to junak šo gu videl i gu privrdzal carot za vreme na kavgata. Togaj viće na s mu bile zatvareni ustte i carot, stanuva, odi kaj Pepeljaško, mu gu dava najgulemto bal ma ja taksuva najmalta ćerka i ošće na to den zafaćat su svadbta i venčajnto. Pravile gulema gozba i si raduvale sto insan u celta država, ama smo bratćata na Pepeljaško ne le ud kskndžilk. Arno ama Pepeljaško imal nogo arna duša i nejzabravil nejnte bratća, i viknal i na nih, mu ja dava nejgulemta carcka sestra na najgulemto brat, a i stredno strednata sestra, šo i imaše zatvureno u udajta i ne čipnati ud nikuj, si i zeva kaj u u carkota palata i zafatile da živat bratcki i zajdno.

C A R O T I D I V O T O Č U V E K

U nogo staro vreme si bil adno car i si imal smo adno dete, sma kto adno na majka i na tatko, bil nogo glidan i galen. Tatkomu tedeto bil nogo zingin car, sma on bil i nogo silen i srčan lovač na divo livot. On često pti odel na lov i nikuj pt ne si vrnaval bez da utepa neščo. Arno sma adno den , [redacted] družina, ka vlizele adno često arman, [redacted] drugari najdele adna piščera i si rekle: Aj da vlezime u ntre i da vidime šo ima u ntre u va piščera?! Ama ošće pred da vlezat mu ispagja adno divo čuvek i ka i priberuva, mesto ne najdele kaj da si skrijat. Koga utišle kaj carot i mu kažale deka va i va rabot, on mu reko: Aram i stram da vi bidi lebot šo mi jajte i tolku ljuge da si isplašite ud adno čuvek. Dojte su menka i smo kažite kaj si naogja vo čuvek a vija kršite glava naka i kaj sakate ojte.

Drugarite mu gu kažale divoto čuvek na carot i si vrnale nazut, sma carot, neli kažahme deka bil nogo srčan, vlizel u piščerta i zafatil da si bori su nego. I taka, ka si borile, ka si borile dur na večarta. Ama carot gu naddelil na divoto čuvek gu vrdzal su adno vže i gu doncel doma. Ste ljuge koga gu videle divoto čuvek si isplašija, sma carot pet pari ne daval, tuku gu zel divoto čuvek i gu zatvoril u adno zatvor šo idvaj da dzirka ud ntre. [redacted] mu kažal na ženta mu da ne si izliže nekuj da gu pušči oti, koj ći pušči ili nego ći gu staj u zatvorot ili glava ći mu zeva.

Va rabota udila baja vreme i divoto čuvek bil arno čuvan, sma koga adno den, pak utišol carot za lov eto šo stanal: Dejto na carot imal nogo igrački i sekuj den si igral u dvorut, adno sma den, igrajći si taka, mu pagja adna igračka ntre u zatvurot, kaj šo bil divoto čuvek i zafatil da plaka i da gu moli na za da mu ja daj igračkata. Arno sma čuvekut mu ričel: Ako mi utvoriš da ispadnam nadvor ći ti ja dam igračkata, ako ne ič ne čekaj ne ti ja dam. Togaj dejto mu veli: P na menka mie strah i ako ti puščam ti ći mi izediš ili tatko mi ći mi utepa! Ič ne si plaši mu udgovoril divoto čuvek na dejto. P ne gu znam kde si naogja ključot! rekol pak dejto. Slušaj pile, ključot e pud izglavito na majka ti i pu malce, pu malce oj kaj nea i zevaj gu. Ta se spie. Ti smo utvorime, p ći vidiš kakvo kamet ći imaš u tvojto život mu rekol čuvekot na dejto. Ako pikasa tatko ti i saka da napraj nekuj zlo, ti ći begaš, a jaska nema da ti ustavam sam, tuku se pu tepka ći idam i ći bidiš nogo ćerdosan i ći živejš nogo zingincko mu rekol divoto čuvek na dejto. I neli dete kto dete, odi pu malce, pu malce, kak šo mu

kažal čuvekot, odi kaj majka mu, a naogja kaj še spie i mu gu zeva ključot, odi mu utvar
na divoto čuvek i gu pušća. Napkumta vlizel ntre u zatvurot i si a zeva igračkata, ama i
divoto čuvek a fatil dlgata.

Nejsi, dal gospud i umrknal, ama koga si dujdel carot, utišol prao na zatvu
ort i ka videl deka gu nema divoto čuvek, kto ludo stanal i su klčkata na rka ne znajal
koj pišim da zakoli. Arno ama ošće prd da si vrni carot ug lov, dejto mu kažal na majka
deka gu puščil divoto čuvek za da mu ja daj igračkata i ta kutra, za da gu utkini dejto
ud carot evo šo ti praj: Viknala dve najverni nejni zaabiti, mu dala nogo pari i mu veli
Či stanite i či begate kaj šo vi puljat očte, či jajte či pijte, amo dejto da mi utkini
ti ako gu naj doma tako mu, či gu utepa kto na vrapčm. Zaabitte i zele parite i dejto i
trgnale na bigjne.

Tako mu dejto, demek carot, ošće su videjnto deka gu nema divoto čuvek u zat-
vurot, utišol prao kaj ženta mu i a, a, a, da mani i da mu ja seči glavta mu veli: Koj m
re gu pušči čuvekot ud zatvurot a? Neli ti kažah jaaka arno da gu čuvate a? I tuku manal
prvu na ismičarot i mu ja isičel glavta, ama koga videla ženta mu deka i ona čoj na vrag
mu veli na mžot mu: P dobro care- mžo, šo sm jaaka kriva koga dejto igrajči si mu padnal
igračkata kaj divoto čuvek i srdi nea gu islžal čuvekot i gu puščil naka? Jaaka si ligna
da spijam, ama koga stanah i gu priplah ključot pud isglavito ne gu najdeh, a to vrag eto
šo da ti praj. E, dobro, ama kaj e dejto sea? Mžo, šo sakaš prajme sea, ama jaaka beh is
plašena za da ne gu utepaš na dejto, p mu kažah da bega kaj šo mu puljat očte i da ne si
vrne se dudeka ne mu pumini inatot na tatko ti. Tuh, tuh, tuh, more žemo, srm i va rabot
trebuvaše da a praviš a? Sea sm divoto eme pitomto čuvak da gu nemam a? Izbiga šo izbig
jok neka si stori, ama zaščo da gu ispdiš i dejto mori ženo? Tuh, tuh, rakol pak carot i
zafatil da si čudi i da pala čare kak i kak da gu nej dejto. Arno ama ništo ne pumugna,
ti dejto ne ustanal u nejnta država, tuku gu priminal nejnto sinor i si prifrlil na čuža
država.

Carot si gu pala i si gu žalja sinot, oti amo to mu beše na ndevajne, ama dvete
zaabidi su dejto, ka a puminale nejta država, vlizele u adna gulema ksba kaj šo bil smis
ten tamošnoto car. Ta ksba bila nogo putrisena i niuti puluvinte ljuge i nemaše oti ud
ksbata, malce ponagore, imal adna gulema lamgja su devit glavi i sekuj den jadela pu dev
mladi ljuge. I ne amo to, tuku imal i dve divi kojna šo ne ustavale ni adno dram berćet
da si beri, p zafatile ljugeto da umirat ud glag. A zabravih da kažam deka lamgjata ne j
mo šo jadela pu devit mladi ljuge, tuku i voata ja čuvala i ne ustavala ljugeto da pijat.

Carot na ta država sekuj den palal čare i daval tiljal nis celta država za koj ći ispadni da utepa vija klnati kojna i lamgjata, gulem dar ili ćerka mu ći ja daj za žena, ama du togaj ni adno pelivan ne ispadnal da a praj va rabota.

Dvete zaabiti, šo gjo, mu bile nogo verni na caricta, ćeće ka vlisele u ta kuća, si fatile sukr noćem na adno kavine i sekuj den tam jadele, tam piele i tam igrale fanti. Neli pari nogo? Arno ama ne bila rabotata kak šo tračila caricta, tuku koga videle deka adno den ći mu si svršat parite, zafatile da mu gu palat čareto na dejto kak i kak da gu rasipat. Ama neli ćeće koga gu puščil ud satvurot divete čuvek mu ziđel deka kaj da ojš kakvo slo da imaš deka ći ti pomešam? Tokmu togaj koga zaabitte zafatile da mu krojat čare za da gu rasipat, divete čuvek si pripreva kto adno najlišnu dete, mu ispagja edno den pred ste tri, demek pred dejte i pred devte zaabiti i mu veli: Abre deca, dobri momčijna mi sakatli da dem i jaska da vi pravem kumpajna? Dejto beše nogo dobrodušno i koga ču taka lkrdija ud dejto mu veli: Zašco da ne? Kaj tri tam i čitiri. Šo ći jajne najmy te i ti ći jajš. I taka stanale nogo arni prijateli, ama vija demek dvete zaabiti sekuj den zafatile da krojat čare za da gu izgubat carckoto dete, ama ličnoto dete, demek prira venoto divo čuvek, mu veli na dejto: Slušaj prijatile, znajš deka vija tvoj zaabiti sakat da ti rasipat? Ama se dndeka em jaska su tepka ič nim si plaši, tuku se šo ći ti kažat, koj kaj ći ti isprati, ti da ojš i da ne si plašiš i esapi na nojta pomuš. Ama dejto ti ništo ne znajl deka novoto prijatelj e divote čuvek. I taka, džmam, vadin su utre, vadin su utre, koga čuja nejnte zaabiti deka carot pala polivajna za da ja utepat lamgjata i da i utepa kujurkxx divite kojna, odat kaj sajbijta na kavineto, kaj šo si ranele i piele i mu veljat: Slušaj čurbadžija, vo dete, šo e sunaska noži da ja utepa em na lamgjaem divite kojna i ako sakaš oj i mu kaži na carot da gu pušči i da ja svrši va rabota. Ino ama na zaabitte ne mu beše da gu utkinat carot ud lamgjata i ud divite kojna, tuku mu beše da gu rasipat carckoto dete.

Koga i ču vija lkrdijkxxx sajbijata na kaviveto ćeće sabajlinto na drugute de ći[3][2] kaj carot i mu veli: Vilići care, jaska imam adno muščerija e tolku silen, šo noži da ja utepa lamgjata i utkinime ste. Abre kaj ste du soa da mi kažite deka u nojta država ima takvo čuveka? Brgu oj da mu kažiš da doj tuva i kaži mu deka ima gulem dar ud monka i deka, ako ja svrši va rabota, ći gu prem i Carcki set. Arnoxx ama sa da ne ispadni na mi dem pred dejto, kavedžijata mu reko na carot cu da isprati nejni ljuge i da gu vikat na dejto. I taka ispraća carot nejni džamai, gu zvat dejto i mu gu nosat kaj nego. Koga utišol dejto kaj carot i mu kažal sčšćo gu seka i gu kanil kaj nego, carot mu veli: Na fa

ljam i filjan mesto ima adna lamgja su devit glavi i ako ne ja utepaš glavta ći tija sečam. Koga čul taka dejto mu veli na carot: Aman care, ti si moljam, jaska ni na um ne mi pagja, a kamo li takva rabota da pram.Jaska sm nogo ptisano dete i um nemam na glavta i namožam da ja pram va teška rabota. Ama ništčo ne mu pumužal na dejto, tuku mu ričel da s oj doma, da si zeva se šo ima da si zeva i za tri dena da mu donci ste devit glavi kaj n go. Oh, oh, majko mori! Šo e vo taksirat šo mi najde i u va država! Ama moži- namoži tre buva da si oj, oti ne čare, glavta ći oj nanaka. I taka, si vrnuva, si oj doma i mu kažu va na dejto- prijatiljot, ama bez da znajat dvete zaabiti. Koga ču taka nejnto prijatlj mu veli: Ič ne beri gjale prijatile, se dudeka sm jaska živ. Evo, mu veli deteto, pripra veno na smovilče ud divoto čuvek, ći ti gu dam mojto kojnče i koga ći si nabližiš du lam gjata, ći mu ja izvajš uzdta ud kojnot, a ti ći si kačiš na adno drvič i ći puliš sair. A ma koga ći vidiš deka kojnot ća a naddeli na lamgjata i ći padni dolo, ti ći trčiš i ći mu i sečiš ste devit glavi. Napkumta lesna rabota, ći i zevaš ste glavi, ći mu i nosiš n carot i ći utkiniš ud beljata. Ama da znajš prijatile, sta va rabota ti ja pravat tvojte zaabiti, ama ti ne

Dejto sea i imal i nemal strah, ama nema fajda oti gore visoko, dolo dlboko, i šo veljat starite puška kde puka pesna ne si pej. Mu gu zeva kojnot na smovilčito, kinisuva i odi kaj mestoto šo bila smistena lamgjata. Koga mu dujdela vremito da ispadni lam gjata, gu ustava kojnot dejto, si kačuva na adno drvič i zafatil da si puli sair. I koga et o ti ja kaj ide ta pusta lamgja su utvureni ste devit mucki i koga gu videla kojnot mu veli: Ej, ej, ej, šo e vo ksmet vadin su kojncko meso da zafatam?! Ama koga si nabližila du kojnot si grabnale i zafatile da si borat, ama borejći si taka, sto mesto gmiše ud rikajne. Koga gu rikajnto čule ljudjto ud ksbata, bideći ste znajale deka ličnoto dete trgnal za na kaj lamgjata na ste nogo žalj mu padnal i ste gu klnile carot, ama namožale da mu pumo žat. Ama dejto ne smo šo nemal gajle, tuku i zafatil da si raduva koga videl deka kojno zafatil da ja plukusuva

si kačil kojnot vrs nea, si sfaljuva ud drvičut, mu trča tam i su klčkata mu i seči ste devit glavi, mu gu klava sedloto na kojnot i tuvaruva glavte i mu i nosi na carot.

Care, care evo ti ja lamgjata, evoj ste devit glavi ud nea. Arno ama namesto i mu kaži svalajte i dar da mu daj, mu udira adno šamar i gu isteruva naka. Dejto ošće na minutta si vrnuva nazut, mu oj kaj neznajatto smovilče i mu kažuva za celta rabota, Jaska ti kažah i pak ti kažuvam deka dudeka sm živ, ič ne sakamda beriš gjle i deka ca-

rovta ćerka e tvoja, mu reko pak smovilčito. Arno ama ka videle deka dejto a utipal na lamgjata i deka sto insan si raduva i zafatile da vikat bog da prosti na jabadžijčitc junak, nejnte dve zaabiti ošće pojće zafatija da gu kandisat i da krojat kapak kak i kak da gu utepat dejto. I koga viće razbral smovilčito deka tija sea ošće su pojće ina rabotat za nejnto zaginuvanje, gu viknal na strana i mu veli: Slušaj mi moi prijatel, z dve du tri dena carot pak ći ti puvika i ći ti pušči da ojš da gu utepaš mškuto divo kojn ama ti nema ni da mu udbieš, niuti da uplašiš, tuku ći dojš kaj menka, ći ti dam kojnt i ud kak ći ojš tam ći prajš kak šo napravi sa lamgjata i ći gu utepaš i nego. Sta ta bota bila najstina oti dvete zaabiti, koga carot palal junak za utepuvajne kojna, mu kažale pak na sajbijata na kavineto deka vo dete šo e su nih i va rabota mož da ja svrši, demek, moži i kojnta da i utepa. I ošće su kažajnto na carot, dejto bil v nat i mu bil ričeno deka ako ne odi da i utepa dvete kojna glavta ći mu bidi sičena. Kui toto dete koga utišol kaj carot i i čul vija muabeti, zafatil da mu si moli i da ma vel deka nej on za ~~rabota~~ vrédem i deka namoži da a praj va rabota, ama koj ti sluša? Puli da ti ti taksiratut i čuvek da ne doj du takvo red, ink nikuj nema da ti gu beri gajleto.

Stersimest, kutroto dete, odi kaj nejto prijatilj , mu gu zeva konot, kinisuv i oj kaj šo bile tija pusti divi kojna. Arno ama nemes o da i naj dvete divi kojna, gu nadel smo mškuto i tuku šo si nabližil kaj nego, si sfaljuva ud nego, mu ja izvagja uz dta, si kačuva na adno drvič i zafatil da si puli sair. I, koga si nabližil to puste di vo kojn i si grabnale da si borat duri zemjata zafatila da si tresi ud frčajne i kloca ne. Arno ama pu pet saati ostre borejne, divoto kojn bil naddiljano i koga viće mu bil skršeni dve predni nodzi, mu trčal dejto, mu gu klava sedloto na nejnto kojn, gu vrdzu divoto kojn za nih i vličejći mu gu nosi na carot doma.

Ka gu videl carot na d svr
i deka sto nejno insan ošće pojće zafati da si raduva, namesto da gu pričeka kak šo gu pričikal ponapred, va pt odi kaj nego i zafatil da mu čistita za junaščinta. Jaska imam dadeno laf deka za takvo junak kak šo si ti, mu veli carot na dejto, da dam gulem dar i zet da gu pram, ama koj znaj!.... Ima ošće nogo raboti da si svršat, p napkunta da vi dime. Arno ama ka čul dejto deka imal ošće nekuj rabotički za svruvajne, si kačuva na kojnčito si oj doma i pak mu kažuva na nejnto prijatilj za sta rabota. Ič nim si plašš ti grugar!- jaska sm tuva, živ i zdrav.

Sre ljuge u ta država sea si oslubodija ud lamgjata, zafatija da si šetat i be tikliv da odat i da si pinat voda, ama ta pusta žencka kubila, ud kak gu utepaja mškut

ošće pojke zafatila da rži da i gazi nivite i da pářj zijan i pak i kladela ljugito
I taman vá rabota a čikaja dušmajnta na dejto i ošće koga čuja deka carot dava tolku
tolku gulem bakšiš na junakot šo ćé ja utepa ženckata diva kubila, pak mu trčaja kaj
rot, preko saijbijata na kavineto, i mu kažále na carot deka smo dejto, demek, carcko
sin, ći móži da ja utépa i nikuj druć. Carot pak gu vika i pak mu véli deka ako ne ja
tepa divta kubila glavta ći mú ja zeva. Arno ama, prijatiljot, smovlče, pak mu gu dać
nejnto kojn, pak mu mškuto kojn
ja utepá i divta kubila i mú ja nosil kaj carot.

Carot sea viće namožal šo da praj, bidejći dejto bil i nogo ličen, p duri i na nej
ta ćerka nogo mu si bindisala, i, neli insanot znajal deka carot imal daćeno laf deka
na baš junakut ći mu ja daj ćerka mu, gu vika na dejto i mu veli: Jaka ošće adnš ti ći
titam za tvojta junaščina na tepka ći ti gu dam bajgulemto bakšiš i mojta ćerka, ama
ima ošće adna rabota za da pugodiš. Nija utre ći imme gulam džumbuš i ći utvorime gul
sair na stred selo; tam ke
e mojta ćerka, ošće na to den ći ti ja dam i ći praime carcka svadba. Ama dejto smo si
čudel i ništčo ne kažal, tuku smo mu kažal na carot: E, dobro care, ama jaska si ima
drugari, p trebuva i na nih da mú kažam i su nih da si upitam, a napkumta ći Vi javm
celta rabota. I taka, dejto si oj doma i mú ja kažuva smo
če i mu pala um su kakvo čare ći móži da ja pugodi carovta ćerka. Togaj prijatiljot
veli:Jaska ći a naredam rabotata i evo kak: Koga ći si nabližiš dú divojkite, pred s
insan, ći ti ispadni adna pčela i pišim ći doj na tepka da ti udri, a napkumta ći oj
zastani vrs glavta na srednata moma i ti togaj ći kažiš deka Viliki care, va e Vašt
ćerka šo u str din. Dejto pravil kak šo mu kažal nejnto prijatilj . Koga ispadnale s
insan na aairot, na stred selo, carot kladel trá divojki na adna pulena, gunviknale
jto i koga gu pitale, aj sea kaži koja e mojta ćerka, mu ispadnala pčelta, gu udrila
rvo nego, ódi kaj carovta ćerka, ja udira i na nea, a dejto togaj mu veli na carot:
liki care, Vašta ćerka e ta šo si naogja u sredinta, demek ja pugudil.

Carot viće nemal šo drugo da praj, tuku gu prigušnuva na dejto, mú ja dava će
ka mu pud ńka i ošće na to den pravat adna carcka svadba i i venća mladite. Ama ne s
ba šo pravija! Što insan ud celta država si gustija i adna nidelja igraja, jadija i
ija. Ama dvete zaabiti šo bea kto najverni carcki drugari na dejto, mu ijše da pukna
ud mka oti namesto očte da muj izvadat na dejto, vejgite mu šarija. I taka, ud kak s
šija su svdbite i gosbite ódi dejto kaj dedo mú carot i mu veli: Care, jaska si carc
dete i vaj i vaj mie rabotata i sakam da si vrnam doma oti ći puludat majka j teše s

za skoro vreme ne si rnam. Koga čul dedo mu carot deka dejto bil carcko dete, zafatil da mu si moli za da gu prosti, oti tolku vreme šo gu mãil, mu tuvaruva koj znaj kolku pari i drudzi bamšiši, mu dava careka adkerlii i gu ispruvuduva du nejnto sinor i si vrnuva doma, zdrav, živ i su nivesta ud careka ćerka.

Koga ftasale doma i gu videle majka mu i tatko mu i frijat crnite risi ud glavta, davat tilãjl niz celta država deka nejnto dete si najdel i si vrnal nazut i zafatile, pak tkrden svadba, [illegible] se gosbi i šo lã ne drugo. Ama ošće udejći pu ptut prijatiljot smovilče mu ričel na dejto: Ej, dete, dete jaska sm divoto čuvek šo mi pušči ud satvurot i bidi blagudaren oti ako ne beh jaska, vija tvoi zaabiti ne adnš, tuku iljada pti du séa ći ti rasipija. Ama tuku šo ći si ojš doma, namesto tija na tepka, trgni mu gu nožoz oti pak ći ti palat lošoto. I, aj su zdrave mu veli smovilčito i na adnš, kto vitruška da gu nema ud pred nih. I ud kak si udmorile malce, dejto mu kažal na tatko mu deka dvete zaabiti na nogo pti sakale da gu rasipat, i faćat i utepuvat nanaka i aj su zdrave. I taka, napkumta ud tolku mki, dejto pak si vrnal kaj majka mu i tatko mu i pak zafatile ubavo, mirno i nogo zingincko da si živat.

MORCKOTO DIVOJČE

U nekuj si carsvo si bil adno car i imal smo žena, ama ne smo on, tuku ta država najzingincka, da rečime kto Amerika, p zato ne ja ustavale na rat i smo ja napgjale. Ama koga adnš ja napdnale su nogo asker, carot a ustavil žena mu trudna i utišl i on na kavgata. Su vadin su utre kavgata trajala sedum gudini. I ošće na prvta gudina, žena mu rudila dve deca bliznačijna. Koga čul carot deka ženta ma rudila dve deca, nogo si izraduval i nogo mu bil žalj šo namožal da i vide. Ama i pokraj to, carot mu pušči kniga na ženta mu i sakal da nauči koj dete pišim si rudil i kak s kristeni. Ženta mu pisala adna kniga i mu ričela na carot deka adnpto si vika Trajan, a druguto Ferdo, ama namesto da kaži deka prvo Trajan si rudil mu kažal deka Ferdo prvo si rudil. I eto zaščo: Ošće ud prvuto den majkata pojće gu zasakala na pomalečko, demek na Ferdo, koj si rudil vtor pu red, a na Trajan smo gu terala nadvor da igra. I ošće neščo, koga si rudil Trajan, na minutta uzgora, si ždrebila i adna kubila mšku ždrebe, ama majka mu i za va rabota ne mu kažala na tatko mu na decta. I taman puraste malce dejto, demek, Trajan, zafatil da si igra su ždrebito i da gu gleda kto na brat, p duri i pojće ud brat. I ne smo to, tuku Trajan bil nogo po itro i po živo dete i sekuj laf šo gu kažuval mu bil namesto, a za igrajne i igrački laf da nema oti sekuj den se pu nekuja nova igračka

ći napravel.A pomaloto dete Ferdo ne smo šo ne ispagjal nadvor, tuku kto su vdica bil v
dzan za majka mu i ni adna minuta ne si uddeljival ud nea, p zato i majka mu gu sakala p
jće. Na nogo pti/samite deca a pitale na majka mu koj ud nih prvo si rudil, ama majka mu
kažuvala deka prvo e ruden Ferdo i na nego mu pripagja carsvoto po umiračkata na tatko
mu. Arno ama, to vrag ždrebe,znajl da lafe i adno/ faća i mu kažuva na Trajan deka prvo
on e rudeno, a napkumta Ferdo. Koga ču i razbra Trajan deka majka mu liži i deka pojće
Ma Ferdo majka mu/ saka zafatil duri i životot da mu bidi umraznat i ič ne sakal da si ć
di doma, tuku zafatil po ink da misli i da pala druć čare. Ama ni adnš ne kažal na nikj
deka va i va rabota stanuva doma kaj nih.

Pu sedm gudini kavgata si svršila i ad kak i naddelile na dušmajnta carot si
vrnal doma.I ošće ud prvuto den zafatil da a pita na ženta mu koj ud decta e po itro i
koj ud nih pišim si rudil, ama majkata pak mu kažala deka Ferdo prvo si rudil i deka to
e pojće itro i po obiigrano dete.Arno ama, su vadin, su utre carot puli deka Trajan e
pojće umen, sekuj lfa muj namesto i deka zafatil viće da si brka i na carckite raboti,
a Ferdo namožal da uddeli ud majka mu i gu zafatil šubelija rabota. Sea najstina majkat
gu saka pojće na Ferdo, ama tatkoto pk, gu sakal pojće na Trajan i zafatija nekk da si
raskaruvat. Ama kojnčito se šo stanuval doma mu kažuval na Trajan i koga viće namožal
pojće da traj, odi adno den kaj tatko i kaj majka mu i mu veli: Taće, male jaska sakam
da si begam ud tuva, ud doma i sakam da om naka i da si palam kmetut oti nekk pikasah
deka doma namožam da bidm kmetlija i deka nej kmet da živime arno. Jaska ne sakam zrd
menka vija da si karate i ako sakate da mi dajte nekuja para arno, ako ne i bez pari ći
om nanaka.Ama ošće pred da mu kaži taka na tatko mu i na majka mu, utišl kaj nejnto naj-
sakano drugarče, kaj kojčito i mu ričel deka du tuka beše i deka dujdel vreme da si raz-
deljat. Ama togaj kojnčito ma veli: Ako begaš na dileko mesto ći mi zevaš i na menka ot
kaj da ojš bez menka ći tegniš nogo mka i ći bidiš najfukara čuvek u dujnata. Tatko ti,
mu veli kojnčito na Trajan, ći saka da daj najarno kojn i najtkmdisano, ama ti nema da
kndisaš, tuku ći mi vjaniš na menka i ći begame zajdno.

Koga ču takva lkrdija tatko mu duri zafatil da plaka ud mka, ama majka idvaj
čekaše da čuj deka Trajan saka da bega, p mu veli na mžot mu, na carot: More mžo, mžo
diljćam saka da bega, neka krjiglava naka i neka oj kaj saka, smkim na zorle ći gu drži-
me doma. Nekuj bega ud kapinta i saka da vlezi u kuprinta, a našto sin saka ud kuprinta
na kapinta da oj. Neka si vidi kmetut naka da vidi kak si peči leb, rekla pak majka mu
na carot. Kutroto car ič ne sakal va rabota da mu stani u nejnta kujća, ama šo da praj?

Koga vide carot deka Trajan viće zafatil da si azarisuva i deka majka mu imala će da si oj ud doma, kandisal i on, mu dava plna torba su pari, ama koga sakal on da mu di j poarno kojn na dejto, Trajan ne gu zel to kojn, tuku si gu zel nejnto vrsniče i kinisal za novo ksmet i život.

Na tatko mu i atrot mu ustanal oti da ne gu zeva nejto kojn šo mu punudil, ama Trajan ni pet pari ne dadel za ta rabota i si trgnal pu ptut. Ajde, ajde, laf muabet not , tuku ftasale na adno mesto, da kažime na " Dbro Pole " i zastanele da si udmorat. Arno ama, tuka šo stanale i si azarisale da trgnat, kojčito mu veli na Trajan: Vo mesto e najarno i najubavo mesto, ama i najksmetlija za tepka momče! rekol kojnčito. Jaska ses ći rijnam su nodzite i ći ispadni adno zlatno pero i ti ći dojš i ći zevaš, ama ći guš čuvaš kto očte ka si i čuvaš oti ako gu izgubiš ud rka, ći si mučiš na vo vek. Puli arno, rekol pak kojnot na nejnto vrsnik. Togaj Trajan si navidel, si gu zel perto, si gu kladel u džeput, zapamtil se šo mu kažal kojnčito i pak si trgnale za dlgo ptuvajne. I najstina, ud kak si gu lade perto u džeb, em ptuvajnto, em zdravto, em su nogo lesno mu vrvel vremito.

Ošće ud kak kinisal ud doma Trajan ne smo šo ne sakal da i puli na domašnite, tuku nejćal ni u ta država da ustani, tuku sakal da si prifrli ma čuša država, kak šo i pravil. Arno ama ne sakal da žive u nekuj selo na čužta država, tuku sakal da oj na ksbata kaj šo bil smisteno carot. I taka, ka udil, ka udil ftasal na ta ksba, ama tuku šo zafatil da vleva u ksbata, gu zaušil carot, oti Trajan bil ošće malečko ama bil nogo lič čen, mu i pušči iamićarte i gu vikal kaj i mu veli: Za kaj ojš, bre momče ubavo? Ej, ca re, jaska ispadnah da palam nekuja rabota ako nam! rekol Trajan. E, diljćam rabota palaš jaska ći ti zevam, kaj menka ima rabota. Ajde, brgu sfalise ud kojnot i zafatise su rabota i ći bidiš arno platen oti mi si puliš deka si dobro momče i rabotlivo, veli carot Ama ošće prgd da si sfali Trajan ud kojnčito carot mu veli pak: Ti kaj menka ći mi i čuvaš najarnite kojna, ama vo slaboto kojn šo gu imaš su tepka sfalise i isterajgo naka, oti su se nego ne ti sakam oti mi gnsiš i mojte kojna, Arno ama kaj bre brate, da kandisa Trajan?! Ej, care, care porno glvta seči mi ja otkolku kojnčito da si isteram naka Koga ču carot deka dejto ne saka da ustani kaj nego bez nejnto kojnče, kandisal i gu zel na Trajan su se nejno kojn da ustani kaj nego.

Ud carov sin Trajan stanal kojnar na druć car, ama nikuj ne snajal deka i on e carsko sin. Ama iako bil carcki sin, on ošće pojće i glidal konta i za nekolku dena ste kojna šo bile u to ajer, stanale kto jaribici i vlakmuto mu svitel kto na kuprina.

Arno ama neli Trajan kmetut si gu nosi su nego? Neli ošće koga bea na "Dobro Pole" ko četo nu najde adno zlatno pero na Trajan? Sta rabota zlatnoto pero mu ja vršel na Traj Smo šo ći vlizel u aerot i ći izvadi perto na rka, se bil azr. I sop, i seno, i šešlaj i gjubre frljajne, i voda poejne i koj znaj šo drugo da kaši čuvek. Koga videle drudzi izmićari deka na Trajan kojnta xx s najarni, vlaknuto da mu laska i koga i pušćal nikju namožal da i sopre, zafatile da gu kskndisat i da si umt su kakvo li čare a praj va ra bota Trajan šo tolku arno mu vrvi dumenot.I koga videle deka sekuj den se poarno mu oj rabotata na Trajan, adno ud nih mu veli na drudzite izmićari: E, baš ći odm pu dirnta adno dve dena i ći vidam so mu praj na kojnta u nejnto aer šo tolku mu laska vlaknta i i tolku mu e čisto nejnto aer.Ama i carot zafatil nogo da gu saka na Trajan i skoro seku den mu daval pu nekuj bakšiš,a drudsite izmićari ošće pojće mu idiše da puknat ud mka.

Koga viće došol vreme i umrknal, adno ud izmićarte vlizel u nekuja mutla i zafatil da dzirka niz adna racepka za da vidi ka raboti Trajan u nejnto aer. I taman um rknal arno, Trajan vleva u aerot, si gu izvagja zlatnoto pero i šo bre brate! Koga svet nal to aerot tračiš slncito vlizel u ntre, a šešlite i sobnicte sl šetat u kojn na kojn Ah, ah sinko majčino, sea ći ti kažam jaska na tepka! si rekol su umost izmićarot i ošć na minutta trča kaj carot i mu veli: Viliki care, ći mi dajš čo? E šo e va rabota šo palaš da ti dam, džanam?- mu udguvoril carot na izmićaros. P, s najš care, novoto izmićarče šo gu glavihte najstina e najvreden, ama on ne raboti, tuku ima adno zlatno pero i koga ći vleze u aerot čuvek traći to i nejnte kojna s najarni migju xte naska. Bre kak ? Šo e vaxx rabota šo mi a kažuvaš Brgu odi i kažimu da doj i da vidam dali e istina?! I tolku beše. Ošće na minutta gu vi kat na Trajan i odi kaj carot. Slušaj momče, šo imaš ti u tvojto džepče? Ud kaj gu najd ti to zlatno pero? Jaska ktp car nemam takva rabota, a kamo li na tepka da ti ustam da držiš zlatno amanet! Brgu daj gu vaka oti kto na vrapčan glavta ći ti letni, snajš ili ne a? M, care jaska vo šej su gu najdeh pu ptut ošće koga idihmam ama čunkiš nauči, evo zevaj gu i alal neka Vi bidi.

Ud kak mu gu dade zlatnoto pero na carot, Trajan si vrna nazut i si utide u aerot, ama koga nauči nejnto kojnče deka utide na dejto, ama se beše bez fajda.Ama za da ne gu važgisa ud život mu veli na Trajan:Sea molči i ič ne beri gajle oti ud sea nanaka ti ći tegniš nogo mki, ama nakraj pak ći i n ddeliš ste tija mki i ći doj red duri i gulem čuvek da staniš. Ama za ste vija mki tre buva da bidiš nogo trpiliv, mu reko pak kojnot na Trajan.

Arno ama sea Trajan pojće i pcarno zafatil da raboti i nejnto aer i kojna, pak bile najarni, a drudzite izmićari ošće pojće zafatile da gu kaskndisat i da mu gu palat čareto za du rasipat dejto.

Carot i pokraj to šo mu gu zel zlatnoto pero na Trajan ne mu si namalila mišosta spritu nego, tuku ošće pojće gu zasakal i na nogo pti ne mu veruval na špionte. Arno ama namesto da odat izmićarte prao kaj carot i da gu špiondisat, napravile rabota. Gu fatile za prijatilj najbašut prijatilj na carot i preko nego pak zafatile da gu špiondisat na carot. Vo čuvek trebuva da si lipca ud tuva, mu velile na carokoto prijatilj, oti adno den gulemo zijan ći gu naj na našto car. I eto šo stanuva adno den: Izmićarte, adno den, odat kaj carckoto prijatil i mu veljat deka našto car se ima, ama ako moži da gu ima ošće zlatnoto pile šo si naogja na filjani filjan mesto, kto nego nikde ći nema. Ka ču taka , da rečime najbašut špion, odi kaj carot i mu veli: Viliki care, vija se imate, ama ako ošće gu imate zlatnoto pile šo pej najubavi pesni u svetut, nigde u dujnata ći nema kto vaska. Ha, ha, ha, e ajdi de da najme i da gu zevame doma? Koj može da a svrši va rabota? -rekol carot. Ej, ej, care, nogo lesna e va rabota i ošće vo mesic zlatnoto pile tuva ći ni pej! Vo dete šo gu imaše zlatnoto pero može trista čuda da napraj, a kamo zlatnoto pile da ne ni gu donci doma. Bre aman? Diljćam može da a svrši i va rabota, brgu viknajti gu vaka?! Klivetnikut idvaj čekaše taka da kaži carot i ošće na minutta odi i gu vika na Trajan da oj kaj carot. Oh, oh, majko mori! Šo e va rabota pak šo mi vika carot? Ama nema fajda ći si oj kaj nego oti nema šika su car. I taka, stanuva, odi kaj carot i mu veli: Bujrum Viliki care, jaska dujdeh i kaži šo ima! Ej, sinko, mie žalj, ama ne čare, carcka rabota i ćoš kaj šo ći ti kažam, oti inkk ći ti oj glavta. Na filjan i filjan mesto ima tri pilišča i ste tri s zlatni i najubavo pejat u dujnata. Ama koga ći si vrniš, gulem bakšiš ći ti dam. Lele mr majko, izvikal Trajan pred carot i mu veli: Aman care, šo e vo taksirat za mene? Ud kaj znam jaska kaj si naogjat vija pilišča i kak ći puminan tam su langite šo i čuvat? Namožam i namožam rekol pak Trajan, ama kolku šo mu udril krši na carot namožal da gu naddeli, tuku smo mu rikna čel na carot: Ti si moljamcare, ako može brm utre da odm oti nogo sm umuren vadin. Na trajan ne mu beše koj znaj šo drugo, tuku sakal da si pita su kojnčito.

Kto putrisen Trajan ud zort, odi kaj nejnto kojnče i mu veli va i va rabota i deka ako ne a storam su glavta ći igram. Ej, bre vrsniče, ošće koga gu izgubi zlatnoto pero jaska ti kažah deka ći si mnčiš, ama sea puli da ja kurtuliš glavta, a napkumta lesna rabota. Sepk, ič nim si plaši i se ći bidi na red kak šo ti kažah i porano, mu veli kojnčito na Trajan.

Koga beše se azr, kojnot mu veli na dejto: Momče, nija sea ći ojme pu piliščata, ama tija[illegible] nemožiš da i klajš u džeput, tuku za sekuj arno zevaj si adna mreža i ta ći ti pumoži (em) da i fatiš (em) da klajš piliščata u nea. Trajan gu pusluša vrsničto konče, si ze adna mreža i trgnaja za nakaj urmanut kaj šo bile piliščata.

Mestto kaj šo si naogale piliščata bil nogo dileko, ama namesto za šes miseci, tija ftasale za šes nideli oti kojnot bil nogo udmureno i arno subeno. I ka ftasale epte du mestto kaj šo na sekuj tri dena piliščata si sfaljuvale da klvat jadejne, kojnot mu veli za pak na Trajan: Zevaj ja mrežta i odi skrij si pud četrata i taman ći dojdt pilišiščata i ći zafatat da čopkat, ći ja puščiš mrežta i ako ne drugo, brm smo adno fati i koga ći ispadnam jaaka ći ti dzvižnam adnš, a ti za pulvina minuta da dojš kaj [illegible] i da si kačiš vrs menka za da begame. Ako ne gu storiš to, ći čujat i vidat lemgite šo i čuvevat piliščata i moži na dvete da ni izedat.

Kutroto Trajan iako na čuže mesto i država, iako brka čuža rabota, ama sepk ima nadevajne za život oti imaše kaj kogo da si ubrni za sekuj ti neščo, a to beše nejnto v rsiče, kojnčito. I koga utidija du mestto kaj šo bile piliščata, kojnot si skril pudzad di nekuj gulem drvič, Trajan utišol i si skril pud četrata na bunarot i taman dujdele pilišičta i zafatile da klvta i da pija voda, a pušča mrežta, gu faća najarnoto pilf, si kačava vrs kojnot, kak šo mu bil lafot, si vrnuvat nazut i mu gu nosi pileto na carot.

Carot bil sl čef i radus za pileto šo mu gu doncel Trajan, (ama špicnte ne smo šo ideše da puknat ud mka deka Trajan živ si vrnak i zel gulem bakšiš, tuku carot ošče pogu sakal i namesto xx pu aerte gu smestil doma da xxx spie. Ti si nogo umno dete, nogo rabotlivo i nogo kemetlija mu veljal carot na Trajan, p zato ud sea nanaka kaj menka u paaatta ći spieš. Arno ama, šo veli lafot, "čoata spie dušmajnta ne spijat", tuku nejnte isnafi su prijatiljot na carot druga rabota naogjat za kutroto Trajan.

Ud nekuja si baba, "prijateljte na Trajan" čule nekugaš deka na na nekuj si more, da kažime na Egejckoto More, imalo adno morcko divojče, ama bilo tolku lično, šo nemal u celta dujna takva lična moma i deka nejnto car, bidejći ne bil ošče žinet, smo ta moma mu pagja da a zeva. I taka, adno den, odat i mu kažuvat na carot deka va i va rabota, ama koga i pital carot, koj može da a svrši va rabota, tija mu kažale deka smo izmićarot Trajan i nikuj druć nemoži da a pšrj va rabota. Na carot mu baše ne jugun ud zafatukut, ama koga ču deka rabotata e za lična divojka, gu vika na Trajan i mu veli: Slušaj sinko, na menka mie žalj šo pak ći ti pratam na dilečno mesto, ama znajš deka carsvo gulemo i jaska namožam po ink, tuku ćojš i niščo drugo. Jaska smo sakam da pomognam na se šo ći t

trebuva za vo dilečno ptuvajne, ama i ti ći puliš ćm da utkiniš, ćm rabota da mi svrši
Koga čul taka dejto Trajan mu veli na carto: Viliki care, kde sakate da ćm jaska i kak
rabota sakaš da ti svršam? Togaj carot mu rekol deka na Egejckoto More, na filjan mest
ima adnonogo
gu molexxx na carot za da ne gu pušči tam, ama i sea niščo ne gu pumugnal. I koga vide
ka carot viće naviska i deka mu kažal ako ne ojš ći ti oj glavta, Trajan mu rekol na c
Diljćam e taka rabotta jaska ćcm, ama utre či ti kažam šo i šo ći mi trebuva. Taka nek
bidi rekol carot.

Na Trajan ne znaj šo drugo, tuku da oj kaj nejnto kojnče i da
upita kak ći a svrši i va rabota. Koga mu kažal na kojnot, kak šo e rabotata, te mu ve
na Trajan: Di čd
ud zlato i sta druga sirgija da bidi ud zlato, oti nija tam trebuva da si javime tam k
tudžari i da prdavame ud rabotte. Dnek, da ima zlatni jabłki, zlatni kruši, zlatni kukl
zlatni topki, zlatna činička, ičumen, žito i drugi raboti. Ošće ka ču se šo trebuva i za
dilečno ptuvajne, stanuva, odi kaj carot i mu veli: Care, care jaska ćm azr, ama na me
ka vija i vija raboti mi trebuvat ako sakaš da jaxxxxx pugodime saalam rabotta.

Pu tri dena ste raboti šo i palaše Trajan ud carot bile azr i pak bil vikn
ud carot za da mu kaži za kinisuvajne. Trajan si gu zeva nejnto kojnče i tuvaruva tij
kpi šeovi i trgnuva pak za dilečnoto ptuvajne.

Ptut du Egejckoto More bil nogo dileko, da kažime trebuval da ptuvat šes
seci, ama Trajan i va pt ftasal za šes nideli, oti i on i kojnot bile nogo arno ramet
udmureni. Nejnte dušmajna sea si rekle adno su adno: E sea duriči mu stani arna mandž
ribite i niuti ći si vrni ošće adnš. Arno ama Trajan, kak šo kažahme, za šes niđeli fta
kraj bregut na morto i koga gu napnal zlatnoto čdr, tračiš slncito dolo si sfalil i k
a izvadil sta sirgija ne ličel na neščo drugo, tuku tračiš zvezdite si sfalile dolo. I
ga bil se azr, kojnot mu veli na Trajan: Sea za malce ći pumini morckata divojka
vidi deka laska čdrot
dve drudzi d čuvat za da ne ja krad
rajan, ki bidam malce podileko čdrot i či bidam u sekuj vreme azr za bigajne. Ti
drudzite dve divojki da i kaljš u čd
ća a frliš na ramo, a jaska togaj ći istrčam nakaj tepka, ći mi si kačiš vrs menka i a
zdrave. I tuku šo si lafija ošće, eto ti ja morckata divojka su adna gulema šajka i si
rudzi kaj idat

le zlatnoto čdr i mu priľskal na očte, u čudo ustanale i si ričele: Aj da si vrnime i da vidime šo e va rabota tuva, a napkumta ći pridlžime. Arno ama koga dujdele kaj Trajan i videle nogo zlatni raboti, si zaštisale i zafatile da gu pitat:Šo e va šej? kak si vika va i va rabota? Zašćo i prdavaš vija tolku arni/i špi raboti? Ej, ej, ubavi divojki! Smo da vlezite ntre u čdrot i tam ima šo da vijte! A na ličnata divojka mu veli: Eto, za vask vo šej e nogo arno! I taman vlizele dvete divojki ntre u čdrot, a crpnuva na ličnata divojka na ramo, mu ide kojnčito poblisko, si kačuvat ste tri vrs nego i de kape na bigajne. I dudeka ispadnat dvete divojki ud čdrot i da i priberat zlatnite šejvi, vija a fatija dlgata i mu si izgubija ud očte.

I taka, plni su radus, pu šes nideli ptuvajne, ftasuvat de carot deka najstina i va rabota mu ja svršil Trajan i deka mu ja doncel morckata i naj ličnata divojka u dujnata, ud um ći si krenal ud radus. Ama, pk, nejnte dušmajna, umirat ud mka i inat.

Carot šl ćef i radus/ne znajal kakvo bakšiš da mu daj na Trajan oti a kladel na rka najarnata i najličnata moma na dujnata, ama koga si pravil azr i zafatil da si tok mi za svadba, ličnata divojaka mu veli: Care, care kakva e va rabota, ti da bidiš na šejsit gudini, a jaska na dvajsti pet i da si venčdš su menka? Va rabota nemoži da bidi i jaska nema da si venčam su tepka mlad kto menka. More šo kažuvaš mla da i zilena moma?Car sm jaska ili buniščo a? reko carot. Ama divojkata namesto da si upla ši, mu udira krši na carot i mu veli:Car, filjan, pišman jaska neznam, ama ne si venčam ako ne staniš mlad kto menka i niščo drugo. P, dobro de, mlad da stanamiš, mlad da e kažime me kak ći možam mlad da stanam? Togaj divojkata mu veli pak na carot: Naj čare i doncime živa i mrtva voda, p ći vidiš kak si praj ud star na mlad čuvek i đuri togaj ći mi venčaš na menka. Kutroto car kolku radus imal ud zafatukut, tolku pojće bil važgisan ud životot koga gu udbila ličnata divojka. I nej lesna rabota da ima čuvek takvo neščo doma, da gu puli i da namoži da si nabliži du nea.

Ka vide carot deka su zorle namoži da sa venča su morckata divojka, zafati da pala čare kak i kak da doj du živa i mrtva voda. I taka pitaj tuva, pitaj tam najdel adna stara baba i ud kak mu bajala mu veli na carot:Hi,hi, p jaska znam deka ima takva voda, ama nema koj da oj du tam. More smo kaži ti babo kaj si naogja va voda d ič nim beri gajle koj ćoj da a pala. E, džanam, va voda si naogja na Karakaman Planina, ama nogo e dileko i koj znaj dali ći ti si nafati nekuj za da oj tolku dleko. Dobro i spulajti babo, nati tolku i tolku pari mu rekol carot: XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX I taman

zafatil da pala ljuge za da i pušči pu živa i mrtva voda, isnafite na Trajan čule, mu trčale kaj prijatiljot na carot i mu veli: Care, p šo palaš drudzi ljuge koga viče gu ima du tepka? Abre kej e to šo e du menka i da neznam jaska? Ma udguvoril carot na nejnto prijatilj. Hm, Trajan ći ti ja svrši i va rabota care, rekol pak špionot na Trajan. Carot kolku šo ne sakal da gu prati pak na Trajan tolku na dileko, ama neli kažajme deka si praj kavga za adna ženska i gini tolku insan?! Gu vika na Trajan i mu veli: Ajde, Trajko, praj si azr oti ti čeka pak dlgo ptuvajne, a da rečiš deka ne odam ili neščo drugo, ič nejćam da čujam i deka ako smo adno laf kažiš deka ne ojš, ći to oj glavta naka. Eh, eh, care, jaska i va pt ćom i ći si ubidam i va rabota da ti ja svršem, ama, brm, ako moži, ud utre da trgnam oti trebuva da si pram azr. Ne znam ništo jaska i praj šo ći prajš, smo za šes nideli sakam da mi donciš živa i mrtva voda ud Karakamin Planina.

Pukarata Trajan pak gu fati taksiratot i ud kak si vrna ud kaj carot, odi kaj nejnto kojnče i mu veli: Ajde drugar azarisaj si oti imme dilek pt i kaži mi šo trebuva da prajme oti ni zman, ni zman nejća da čuj carot. Eh, Trajo, Trajo da ni beše sea zlatnoto pero!... Ama aj, ne beri gajle i va pt ćaa pugodime rabotta i mi čini deka va e kratjno ptuvajne i ti si bliži kmetut da staniš gulem čuvek i beljkim i jaska ći činam raat pokraj tepka. Tuku, aj vjanime sea i koga ći ojme blisku du voata ći ti kažam šo da parjš.

Trajan su nejnto beriće[illegible]lija kojnče kinisa i pu tri nideli ptuvajne stignal da Karakamin Planina i tuku šo nabližile da nekuja stena, kojnot mu veli na Trajan: I puliš vija izglubeni kamejna i gavrajnta? Ći zastanime tuva i ći puliš da fatiš adno ud vija gavrajnta oti nija ne smo šo ne a znajme kde si naogja živta i mrtvta voda, tuku koj znaj ošće kolku dilekoj. Eto, rekol pak kojnčito, jaska sea ći si pram kto da sm umren i koga ći zafatat da si berat gavrajnta i zafatat da klvta ug menka, ti puli da fatiš adno malečko gvrančе i se dudeka ne ni ja kažat kde si naogja voata šo a palame nema da gu pušči. Duri togaj dojto zafatil da si krsti i da gu baknuva na kojnot su šidzi na očte i duri togaj razbral deka ako ne beše kojnot iljada pti ći beše umren. I tak, džanam, si sfaljuva Trajan ud vrnićto, si sukriva u nekui zilniki, si priprava kojnčito kto umreno i zafa pu melce vreme zafatija da idat vrs nego i da klvta ud nego. Togaj Trajan, pu malce, pu malce, lznikum, lznikum tuku faća adno malečko gavrančе i zafatil da civka. Ste gavrajna zaftja da vreskat, ama koga dujdela majka mu na gavrančito i ka mu padna na kulento, gu mola i gu moli na Trajan za da mu gu pušči pilencito. E, gavranke, jaska ći ti puščam pilencito, ama ako mi donciš ud živta i mrtvta voda! Ama ošće pred da trgnat ud doma, kojnčito mu kažal na de tolku gde malo šišence, šo idvaj pile da ga nosi. I koga gav-

rankata gu moliše na Trajan za dd mu gu pušči piljto i koga ta kandisa da oj i da mu donci ud voata, dejto mu gu dava dve šišijna, demek adno za živta i drugoto za mrtvta voda i da ja nema ud tam. A kojnot i Trajan smo gu držt to piljto i da udmarat pud adna dibela senka.

Za tri dena gavrankata si vrnala su plni šišijna ud voata, ama na Trajan mu beše šubbelija va rabota, bidejći i kojnčito taka mu imal kažano, namesto da mu gu pušči pilencito mu veli na gavrankata: Spulajti da si živa gavranke, ama jaska nemam vera na tepka, oti nogo rano si vrna, piljto ći ti puščam smo togaj, koga ći naprajme prova i ošće si lafija, tuku gu raspra na dve to gavrancito i zafati da mu turuva tri kapki ud živta voda ud šišencito. I ošće su turejnto ta voata, piljto pak stanal kak šo bil živo, demek gavrankata ne lžala. Togaj mu gu pušćat pilencito na gavrankata i si vrnuvat nazut.

Trajan su nejnto kojnče za tri nideli beše viće doma i voata šo a palaše carot mu ja donce, ama sea carot, nekk, ne mu si faća vera, tuku mu veli na momta i na Trajan: Sea kak ćaa prajme va rabota? Na koj prvno da naprajme prova, p napkumta na menka da si ubidime? Togaj Trajan mu veli na carot: Viliki care, prvno na menka neka praj divojkata prova, p napkumta na tepka neka bidi istinckata prova. Nej, nej rekol carot: Prvno ći prajme na tvojto kojn, napkumta na tepka i nakraj na menka. Arno ama koga ričela divojkata deka prvno nd Trajan ći prajme prova, carot kandisal i zafatile su rabota, demek, mu ja sečat glavta na Trajan, ama koga mu turila momta ud živta vota, Trajan skoknal i pak užive l.

Ka videl carot deka provta nd Trajan si pugudila i on kandisal da mu si seči glavta smo i smo da stani mlad čuvek. I taman si nevidel, Trajan mu ja seči glavta na carot. Arno ama divojkata namesto da mu turi pišim ud mrtvta voda, prvno za da umre carot, ta mu turila prvno ud živta, a za da stani mu turila ud mrtvta voda i carot utide na vragut.

Kutroto Trajan, ka videl taka, mesto ne gu bral i si ričel su umot: Sea i su menka e svrčeno oti dušmajnta idvaj čekat listot da si zatresi. Arno ama namesto to, divojkata mu veli: Du sea behme prijatili, ama ud sea nanaka ti ći mi bidiš car, a jaska carica. Ič nema da si plašiš i smo kaži mi koj ti s prvni dušmajna za da i istrebime, a napkumta ći si venčme i ne mi trebuvat takvija stari vampirišča na menka. I taka, ud kak i utipaja ste dušmajna šo mu bea na Trajan, pravija adna svadba šo trajše cela nidelja. I ud deka beše Trajan kto izmićarče stanal viće car, ama nejnto kojnče nikugaš ne gu zabravil, tuku si gu glidal kto na čedo mesto. I, tam beh i si dujdeh.

SIRAK STOJAN ZLATAR STANUVA

Óšče úd nógo maléčko Stojàn ustanál sirák úd májka i tátko. Ón né šmo šó ustanál sirák, túku nemal ni adnó brát íli sestra i životot mu bíl pucrnét, p ošče úd maléčko bíl glavém kto izmićár góre- dólo. Árno áma ná Stójà né mú si bindisál vó život i si rékol sú úmot: Ná menka selckoto život né mi si aresa i ći ćm nékde u nékuja gulema kšbá béljkim tám ći mi isrádni póarno kśmet i ći zabrávam ná šte vija mačejna dú séa. I taká, bez da si čudi nogo i ustáva selckite čurbadžii, odi ná adná kšbá i zafatíl da a la rabóta. Stojàn, kutúvto, tračil déka sú udéjnto u kšbáta ći sí zafáti ná rabóta, áma ká vrtél, ka sukál niz kšbájckite sukáci namožal da náj rabóta í á,á,á, da mú si svrši lébot, vlizél kaj adnó zlatár i mú véli: Zdravo živo majstore, jáska adná móljba ímam dú tépka! Šo é momče, mú rékol majstoro na Stojàn. Nasékde béh i palah rabóta, áma níkdem namožah da nam, p éto i kaj tépka dujdéh, áko móži, da ustánam kajo kálva bez da tí pálam níkkvi pári, túku šmo zá lébot. I da znájš majstore, áko mi zévaš, móži i jáska ći bídam ćerdusán, áma i ti ći bídiš nógo kśmetlija óti jáska zá trí miséci ći stánam berindži majstor. Móre šó véliš bré dete, svoj víće pu tri gudíni kak s túva i ošće namožat da stánat majstóri, a ti sákaš da trí miséci da stániš i tó berindži majstor a? A drúdzite kálvi šo bíle kaj négo i tija si naljutíle, p mú kažále na Stojàn: Áj bre, túk tabačko kuče, koj znaj kaj si čitál dú séa i né si pribráno doma i dujde da ní soliš pámet na náska! Áj krši glava úd túva de jajš nékuj mastagárka mú rekle pak kálfite na Stojàn. Árno áma koga mú kažál Stojàn na zlatárot déka áko né mi zévaš pišman ći si činiš, si začudíl málce i mú véli na dejto: Díljćam e taká, aj él i ti, bré dete, kaj menka, p šo saka néka bídi. Áma si pazarisája déka ći raboti Stojàn kaj zlatárot, áma zá trí gódini ní adná pára da né zéva.

Stojàn ošće ná tó den zafatíl da raboti i si rékol sú úmot: Šućur, spulaj mu na boga, a kladéh glávta put súvo i ći ispádni, áko né drúgo, brm, párče súvo lepče. Árno áma, Stójàn da tí bídi nógo kśmetlija i ošće úd prvuto den ná majstorot zafatíla nógo árno da oj rabótta. I ošće ná sédmte déna, mamesto zá trí gudíni, zafatíl da praj takvija raboti šo i majstorot namožal da i praj. Ká gá vidé taká čurbadžijata, mú véli ná Stojàn: Ábre dete, tí si nékuj saalám majstor, mi si čini, šo tólku brgu zafatí sú zaanatot, túku zaščó né mi já kažúvaš istínta? I puliš li vija ajdpsúzi šo s túva? Taman pu trí gudíni s kaj menka i ošće nésum saalám da mú dám rabóta, a ti zá adná nidélja..... Togaj skoknája i šte drúdzi kalfi, p i tija mú véljat na Stojàn: More ná tépka né tí drúgo, túku sákaš ná náska da ní stramíš

pred majstorot i pred alkot, túku, aj, ći ti gu najme nija čareto na tepka! Ama Stojan ni na um ne mu i klaval nejnte zborúvajna, túku ošće su pojče dikat si ja pulil rabótka. I, za neplni tri miseci stanal ošće pojak majstor ud nejnto čurbadžija i zavličel nogo muščerii i fatil nogo pari. Bre, bre, si rekol zlatarot su umot! Alal neka mu bidi na dete i arno šo gu zeh kaj menka oti vija, neranimajkovci, nemam nikakvo air du sea. I taka, Stojan brka rabota i čurbadžijata viće pojće gu saka, drudzite kalfi si inatat i smo si karat, a vremito si vrvi.

Zlatarot na nogo pti čital su Stojan niz gradut, ama koga ispadnale adnš pak na prošetka mu veli na Stojan: Momče, vadin ći ojme da ja rzvrtime carckata palata, p red e i nea da aj vidiš. Stojan kndisala i ispadanal zejdno su zlatarot i taman stignale du carckata palata, túku videle nekolku gkmk čuvečki glavi napnati na na kojlja u carckoto dvorišče. Stojan prvno si zaštisalm, ama ud kak si dujdel na sumlukut mu veli na čurbadžijata: Majstore, majstore zaščo visat vija čuvečki glavi na kojljata? Tuva e carcka bašča i ne tvsbúva da ima takvija raboti, oti carot trebúva da bidi nogo prav čuvek, mu veli dejto na zlatarot. E dilčam sakaš da znajš zaščo visat vija glavi ći ti kažam jaska momče. Carot ima adna ćerka okulu petnajsit gudini, ama ošće ud sedm gudini mu usta na nema. Ka vide taka deka ćerka mu unime, a i nema drugo dete, túku smo va muj, zafati ć pala iljači za da a leči, ama ste ikimdžii šo dujdea i a videa momta namožaja da ja izlikuvat. Togaj carot si naljuti i dade tiljal niz državta i riče deka, koj ći doj kaj mojta ćerka i ći namoži da ja likuva, namesto glavta ći mu ja sečam i na kojlja ći muj zakačam. P evo, ste vija glavi šo i puliš tuva s glavi ud nogo mladi deca šo namožaja da ja likuvat na ćerka mu. I sea, ma veli zlatarot na Stojan, ste mladi ićimdžii, babi, odži i drudzi bajači šo idat za va rabota, ni adno ud nih ne si vrnuva nazut. Ama, viće, i papcaja da idat oti nej lesna va rabota su glavta da igra čuvek bez niščo da napraj.

Ud kak svršija su muabetut, zlatarot i Stojan si vrnaja nazut, ama na dejto mesto ne gu faća, túku smo ofka, smo si čudi kak i kak ći moži da si nabliži kaj carckata ćerka. Kak da pala čuvek čare koga carot taksal koj znaj kolku pari, p duri i ćerka mu da mu ja daj na to šo ći ja izlikuva? Arno ama zlatarot ka gu vide na Stojan deka dlboko e začuden, zafatil da gu kara i da mu veli: More dete, ič nim da ti oj idejta ja ojš kaj c rot oti i vide kak s zakačeni glavte na kojljata?! Ne mre majstore, jaska si imam druga belja i si čudm kak ći možam da si utvoram i jaska kujća i deka, eto mi puliš kak sm go kak i dali ći si vidam kto ljujto adno den?! I najstina, Stojan imaše i prao da si čudi za takva rabota oti nejnto majstor viće ič ne rabotal ud kak a prizel sta rabota na

nejna glava, ama nejnto čudejne na bil za dumkinik, tuku ti si čudel za carovta ćerka. Ajde, ajde, ne puminal nogo vreme, carot gu viknal na zlatarot i mu ričel da mu napraj adna kutija ud zlato i u nea da i ima ste životini u dujnata i za tri nideli ako ne bidat azr, gulema džiza ći mu klaj na zlatarot. Ka videl deka e nogo upnato i deka ći namožal da i praj za to vkt, gu vika na Stojan i mu veli: More Stojane, du sea ti si čudiše, ama na menka dujde gajleto i mesto ne mi faća. Šoj majstore, kaži i ud ništo nim si plaši, mu udguvoril Staojan na majstorot. Eto, va i va rabota i ako nemožam da mu i azarisam du tri nideli vkt, znajš kaj ći oj glavta? kaj drudzite, na kojljata mu veli zlatarot na Stojan. Togaj Stojan mu rekol na majstorot ič da ne si plaši i deka on mu si natfaća za va rabota i za dve, a ne tri nideli ći mu bidat ste raboti dadeni na carot. Oh, oh, ćeški taka neka bidi, ama koj znaj! Ako a ~~XXX~~ prajš va rabota, bre Stojane za vo vkt, sto bakšiš šo ći mi gu daj carot na tepka ći ti dam, mu veli ~~carot~~ zlatarot na Stojan.

Carot mu gu dadel sto zlato za kutijta šo sakaše da mu ja pravat, a Stojan ošće na to den zafatil da ja rabota. Čurbadžijata sea i imal vera na dejto, ama umot ič ne mu bigal ud kojljata šo bea u carckoto dvor i sl i brojše minutte za vremto. Sea i druga belja si fati i su drudzite kalfi oti ud kak mu ja dade kutijata na Stojan, tija ošče pojće zafatija da gu kskndisat, da si ljuta na majstorot i ošće za malce šo ne mu izbigale ud dućanot. Ama i na vrs sto gajle, karanici i kusto breme šo mu gu dadel carot na zlatarot, Stoja za neplni tri nideli a napravil kutijta tolkuxx arno, kto su rka nefatena. I koga a vide majstorot kutijata mu veli na Stojan: More, ti dete na druć da mu kažiš deka ne si bil porano zlatar, tuku aj sea neka, kak saka neka bidi i daj da mu ja nosam na carot da vidime šo ći kaži. Isnafite pukat ud mka za majsturlukut m Stojan.

Koga se baše azr i trebuvaše da mu si nogi kutijta na carot, Stojan mu veli na majstorot: Majstore, kutijta jaska sakam da mu ja nosam na carot i tračam deka nema da mi gu skriš ćefot, šo tolku mirak imamda om kaj carot. Ka si čudil, ka si čudil majtorot mu dadel izim na Stojam i mu veli: Diljćam e za te ka, jaska glava ći skršm, ama atr ne ti kršm i zeva ja kutijta i oj kaj carot, ama puli arno! Da ne si izližiš da oj kaj ćerka mu oti.... Nej, nej majstore, ti puli si ćefot. Jaska ne sm mal viće za da mi lžt ljujto mu udguvoril dejto na zlatarot. I taka a zeva ta palena kutija, si ja k lava pud mškta i odi kaj carot.

Taman ftasal na carckata vrata gu zastanale carckite askerlii i mu veljat na Stojan: Kaj kogo sakaš da ojš momče? Kaj carot sakam da om za da mu ja dam nrčanta kutija šo pred tri nideli a nrča. E togaj bujrum i od kaj nego, demek mu dadele izim.

Stojan vlize kaj carot i mu veli: Viliki care, Vi ja donceh nrčanta kutija šo pred tri nideli a nrčahte kaj naska. A, a, a, a napravihte a? E aj daj da ja vidam de?! Stojan mu ja dadel kutijta i koga a vide carot si zaštišal ud ubavinta i mu veli na Stojan: Nogo, nogo arno ste a napravile, ama sakam da naučam, koj a prajše va ubava kutija? Togaj Stojan mu udguvoril: P jaska care, a izrabotah vašta kutija i si a kladeh ste sila za da bidi šo poarna, demek kto na car. A, a, brao momče, si puli deka ti a imaš izraboten oti na tepka liči. Carot kto sakal da kaši deka dejto bil nogo ličen. I najstina, Stojan pojće ličiše na moma, utkolku na mško, demek, tolku ličen bil. P dobro momče, mu veli carot na Stojan, sakaš li da sediš kaj menka- u mojto carsvo i da rabotiš kto zlatar? Care da si pučudm malce, p napkumta ći Ti kažam dali ći ustanam ili nej. Ama pred da zafatam da si čudm i da si alntisam su mojte drugari, ako mi dajš izim, sakam da vi kažam druga adna rabota. Da čujam momče! rekol carot. Vija care, pu čueno, mi si čini deka imate dadeno laf niz alkot u Vašta država i deka imate nema divojka i palate iljač za likuvaj ne, p jaska sakam da om kaj nea i da si gu vidam majstorlukut i beljkim ći bide neščo i za Vaska, i za momta, p i za menka. Arno ama ka ču taka carot mu veli na Stojan: Sinko, še palaj mi i se ći ti dam diljkim si tolku arno zlatar, ama za tam ič ne undisaj oti nogo ikimdžii, babi i šo li ne si ubidea, ama ništo namožaja da pravat. I ne smo to, tuku nogo ći mi bidi žalj, takvo ubavo dete da ojš na vragut i da ti ja ubesm glavta na kol.

Arno ama Stojan ne smo šo ne si isplašil, tuku zafatil dur da gu moli na carot di mu daj prao za da vlezi kaj ćerka mu. Arno, mu rekol carot na dejto. Vlezi ntre, ama ja ka nema da bidm kriv i spritu tepka, mojte rče si i mija su bistra i studena voda ako zaginiš. Ama Stojan smo naviska za da vlezi, a za umiračka ič ne misli.

Ka videl carot deka Stojan a kladel glavta u torbta, mu kažuva na adno zaabit, šo a čuvaše ćerka mu, gu zeva i gu nosi na Stojan kaj momta, gu zatvara kaj nea i ispagja nadvor. Taman vli zel Stojan kaj momta, ta bila zvrtena nakaj pindžerkata i plitela ili vezala neščo i nej kbilj da si zavrti nanazut ix da vidi koj vlize ntre u udajta. Stojan ka videl taka, ud zafatukut si uplašil i si ričel su umot: Tuh, majkata, ći oj i mo ta tikva pu vragut- ća a zakačat vrs kojljata. Arno ama, pak mu dujdel kuvet i zafatil da mu lafe na momta i da mu veli: " Ima adno tirzija šo kroj f šii fustan, ama na koj mi pagja da gu zeva? Pak veli: Adno uraš a ora i sej nivta su žito, ama na koj mu pagja da

gu žnii žitto? I ošće ta lkrdija nedusvršena mu veli pak:Ima adno bustandžija i beri libinici, piperki i dumati, ama za koj i beri?Togaj si vrnala divojkata nakaj Stojan i mu veli: Na menka, na tepka, ma menka na tepka. Oh, majko mori! Čućur, imal gospuds utkinah ud umiračkata, p šo saka drugo neka bidi si rekol Stojan su umot. Arno ama to maj čer zaabid da ti sluša se šo stanuva i namesto da oj kaj carot i da mu kaži deka ćerkaka mu vik zafatila da lafe, gu zeva na Stojan i gu klava ntre u zatvorot.

Koga stanal carot i gu pital na zaabitot
i vo ikimdžija ništo ne napravi i evo, gu kladeh uf zatvurot. Ama koga dujdel na trito den, demek na denon koga trebuval da gu utepat
ne im jaska lično da vidam šo stanuva kaj ćerka mi! I bez da gubi nogo vreme odi kaj ćerka mu, i koga da vidi sa da vidi! Ćerka mu si frlila vrs nego, zafatila da gu bajnuva, da lafe i da da mu veli na tatko mu: Tače, tače jaska uzdraveh ud mladoto momče, ama šo stana su nego
najš daj mu gulem daš bakšiš. Carot su sldzi na očte, tr a dolo, gu viknuva na zaabitot i mu veli:Dojdi tuva bre, ti čuvar i kaži mi, šo stana su ikimdžijta šo gu nema ud nekmi? He, he, he, care, p ne nego vadin muj denot za bisejne! Abre kak za bisejne?! P to mlado dete mi ja utkina ćerkata i jaska neznam su šo da gu daruvam, a ti mi veliš koj znaj šo a? sea ći vidime kak šo e rabotta. Brgu donci gu dejto tuva za da vidiš i ti kak stana va rabota! I koga odat uf udajta, kaj šo bila momta,skoknuva na nodzi i mu veli na tatko mu i na zaabitot: Vo e dejto šo mi likuva, tače i pušči mi ošče adnš da gu baknam i da mu kažam spulajti.

Carot beše sl radus i ne znajal kakvo dar i kaj da gu klaj na Stojan, ama ošće na to den gu faća na zaabitot, gu utepuva i na mestto na Stojan, kak šo mu bil kroenato, mu ja zakačuvat glavta na zaabitot.Napkumta mu ja dava carot ćerka mu na Stojan, pravat adna svadba, kto na carcki zet, de gozbi, de džumbuši niz celta država i zafatile miloslivo da si živat. Arno ama Stojan ne smo šo ne gu zabravil na zlatarot, tuku mu i dadel ste pari za kutijta, a i drudzi bakšiši i na kraj gu zevat za carcki zlatar, a drudzite isnafi puknale ud imat i kskndžilk i ka.

RIBAROT I ZMEOT

U nógo ámnešno vréme, kraj adnó blato, živel adnó zingín siljánc i imál žéna i śm adná úbava ćérka. Pókraj čivčickata rabóta vo siljánc bíl pričuén i nógo miraklija ribar. Áma kóga víće ustarél, zafatíl pónaretko dá ódi zá ríbi. Árno áma, túku šo ći mú tiknál zá ríba dá kśni, sí já zéval mrežta i ći ódél za ríbi.

Blatto šo loval ribi miraklijta siljánc imál nógo ribi, áma kóga adnś si á zél mrej ta i utišo pu lóv, kój znáj kak, né śmo šó ne fatíl ní adná ríba, túku zá iljač namožál ni da vídi neščo. Áj majkata, sí rekol ribarot sú úmot! Šó lí ći bíde vá rabóta, tólku g lémo i plno blato sú ribi dá né vídam i dá né fatam ní adná ríba vádin? Móre, čékaj, si rekol pak sú úmot, dá znam ći sí prefrljam ná drúguto blato vadin, áma prázen dóma néma dá si vrnam názut. Ribarot najstína bíl i miraklija zá ríbi, áma i nógo ianatčija bíl i sakál sékugaš sú ríba dá sí vrnúva dóma.

I taká, bez da si čúdi nógo, dáli náka íli dóma ći gú umrkni, sí kačúva ná šájkta kinisúva i pú kój znáj kólku vréme ftasúva ná drúguto blato. I najstína ná to blato imál nógo ribi, óti nógo rétko udéle ribárte tam dá lóvt. I ośće sú prvnuto pušćajne ná mréžta u vóata, tólku ribi fatíl šo idvaj já izvičél mrežta úd ntre. Á, a, éto kaj bíle izbig ni stopánkini ribi ud našto blato! Áma sea néj sí suberúva ribíte i dá si vrni názut, tú ku pak já frlja mrežta u voata i pak tólku ribi izvágja.) Neli žuvečko óko néma nasítka? Iako víće néma mésto kaj dá i kláj ribíte, úd inát, pak ja frlja mrežta i ośće pojde ribi u nea. Bre, si rekol ribarot sú úmot. Takva riba dú sea nikugaš né śm vidél i né śm fatí Góspude, néka é ná árno! Áma né bíl taká rabótta, túku taman zafatíl da i tuvarúva na šá jkta, gú zafáća adná tólku silna búra, šo nikugaš dú togaj né zaptíl. Oh, májko móre, čú vaj mé úd pološo. I najstína imál i pološo óti (tuku šo) zafatíla da papcúva búr ta, mú (s) javúva adnó gulémo i strašno zmeh i mú véli: Šo pálaš ti ná mójto blato i da mii lóvaš mójte životini u mójta država a? Kój ti dadé izim ná tépka zá da dojš túva a? Brgo frlii ribite ntre óti i ti ćojš sú nih u voata! Ribarot ud pišim sí zaštisál i namožál d udguvóri, áma úd kak mú tiknál déka vo (e) nekuj zmeh mú véli: Áman (F) ti si móljam, evo tii ri bite, áma śmo ti móljam da mi prostiš zá vapt, a drúć pt nema da ti stpnam u tvójto ca svo zmeu. He, ha, he, si nasmijál zméot i mú véli ná ribarot: Móre jaska znám déka ti i nógo raboti ći takśaš sea, túku šo fajda! Túku, áj zá prv pt ći prostam, áma ako mija donciš ćerkati arno, ako né ći ti izedam kto na jagne. Áman, zmeu ti si móljam, poarno na ménka jajme utkolku ćérka mi da ti ja doncam rekol ribarot. Togaj si vrnál zméot i mú rekol na ribarot: Móre šo si gú gúbam vremito sú tepka bre staro aro? Zrm zá tepka da si i śrśm

skršm zbite a? Aj oj si doma i kaži mu na ćerka ti oti na filjan i filjan den ći dom i ći zevam za nivesta. Ama ako mi ja dajš su arno, ako ne namesto za nivesta ći ja zevam za aljtka. More da si om doma adnš, p ća a vidiš i ti ćerka mi, tuku smo da utkinam vadi si rekol pak su umot ribarot. Viće za ribi laf ne stanuva i ste i puščil u blatto, tuku sea si bori za ~~ae~~ život/ga kurtuli.

I taka, zmeot namožal da gu kndisa na ribarot za su arno da mu ja zeva ćerka mu i gu puščil da si vrni nazut doma, ama mu rekol deka za skoro vreme ći mu doj doma i ći mu ja zeva ćerka mu. Može ti ći si ubidiš da a skriiš ćerka ti, ama jaska pak ći ja nam oti imam nogo sila. I ne smo to, tuku da ne si izlžiš da ja begaš naka oti jaska pak ći ja nam p duri togaj nikuj nema da kurtuli ud vaska.

Kutroto ribar ošće su vrnatto doma zafatil (duri) leb da ne jadi ud sklmak. Ka gu vi dela ženta mu deka mžot mu ni jadi ni pii mu šo ne tepka šo si si čudiš ni jajš, ni piiš i mesto ne ti faća, tuku smo ufkš? Ud zafatukut mžot na skal da mu kaži na ženta mu, ama ka vide deka vremito si nabližuva i deka trebuva da doj zmeot, mu veli na ženta mu: Ah, mori ženo, ženo ka da ti kažam i kak da ne ti kažam?! Va i va rabota i deka vadin su utre ći doj adno pusto zmeh i ći ni ja zeva momta! Bre kak mžo?! Šo e vo taksirat šo ći ni naj! Šo palaše da ojš na to pusto blato za ribi?! Šo prajme sea, bre mžo?! Ej, ej, ej ženo sea ništo ne ni faća mesto, tuku aj da prajme adna dlboka dupka i da ja skrijme ntre, beljkim ća a utkinime d na naska koj šo znaj nake praj, mu veli ribarot na ženta mu. I tuku zafatija i napravija adna dlboka dupka i ja skrija na ćerka mu, ama koga mu dujdel vremito na zmeot, zafatil strašno da buči i tolku silno da duj vetr, šo ni adna ćiramida, ni nišan ne ustanal ud kajćata na ribarot. A samoto ribar i ženta mu pandnale u dmla i neznajale kaj si naogjale, ama koga mu dujdel sumlkut i a priplaja ćerka mu, ni puščuka ud nea na najdele, demek, a dignal zmeot nanaka. Oh, vadin, oh utre, ama utide momta i ustanala ne prižaljana za nih.

Pu nekolku gudini mu dadel gospud i adno mško dete i zafatile pak da si raduvat i da i pukrivt mkite za pogubenta ćerka. Arno ama koga zafatil da raste i stanal okulu 5/6 gudini utišl adno den, gu utvara sindućut i koga puli nekuj malečki fustančijna. Ošće na to den oj kaj mejka mu dejto i mu veli: Male, ud koj s tija malečki šejvi šo s u sindućot? Neli jaska ima adna sestrička i a kradel nekuj čuvek? Nej bre sinko, tija fus thajna i drugi šejvi s ud menka ošće keka beh malečka, ama na majka mu srčito mu si paraše ud mka za lkrdijte šo mu i kažuvaše dejto. Ama dejto viće a razbral rabotta oti skoro ste deca mu kažale deka on imal sestra i deka ne a znajale kde bila. I ne smo to tuku nekuja baba gu zela doma na dejto, mu kažala deka on imal sestra i mu ričela deka

nikugaš da ne a zabrávi, túku kóga ći puraste ošće málce dá ój i dá já pála. I taká, đ
to sé počésto
áma kóga víće stanál ókulu petnájsit gudini mú véli na tatko mú i ná májka mu; Taće, m
le, jáska śm víće gulém i ći stánam ćóm za dá si já pálam sestra mí iako víja né mí ja
kažúvte istínta. Kóga čúja takvá rabóta majka mú i tatko mu zafatíja dá gú karat i nej
le dá čújat takvá lkrdija, óti smo ?? nego imále dá púljat, áma kóga víće dejto navisk
i nemožále da gu zdržat mú rékle: Sínko, níja ošće sú tépka xxxxxx si nadévhme, áma ko
sakaš i bez tepka dá ustánime,i
sestra ti i dóbro vidéjne.

Dejto si prostíl sú nejnte doma i kinisal da já pala ná sestra mú ná tá str
na kaj šo bíl tatko mú za rí bi. Áma pú vóda, túku pú súvo. I taká, džánam, udejći si
ptut vlizel u adnó čésto urmán i tuku šo zastanál dá si udmóri málce, kóga puli ókulu n
go adnó xx araslán, adnó vlk i adnó órl sl si karat i si tépat, a migju níh adna mrša
Árno áma namésto da si isplaši dejto, ódi kaj níh i mú véli: Abre zaščó si kárate vija
bratća?Jáska drugári pálam, a víja túva ći si izéjte adnó sú druć. E, móre čuveće, mú
lí araslánot ná dejto. Áko možíš da ni gú vó mésto ná ste pú tokmu, gulém dár i árno ći
ti naprájme, áma kój znaj dáli ći možíš! Ka čú dejto takvá rabóta, ódi epten dú níh i
véli: Lésna rabóta, évo ná tepka araslán sdé méso, évo ná tépka vlčo koskite da si i t
čiš zbite, á ná tepka órl crevta ći ti i dám za polésno da letš. I ná dvé, ná trí mu j
razdelíl mršta, i smiríl ná šte trí i pak kinisava pú ptut. Árno áma tógaj mú ispadnal
araslánot pred nego i mú véli: Ej, aritlić,kaj ódiš tólku brgo? P néli i nija smé vredn
za neščo da ti pumožíme?Smo káži, mú véli araslánot na dejto, šo sakaš i kakva pómuš d
ti đajme? Móre kakva pómuš móžite vija da má prájte ná ménka? Pulejti si ćefot náka i
bérite gajle za ménka óti jáska imam dileko ptuvájne i nejćam pójće da mi gubite vréme,
mu rekol dejto ná araslánot i ná drugite životini.Árno áma ka vidél deka naviskat nogo
sastanúva, mú i kažúva mkite i deka ódi da á pala ná sestra mu, p mú véli: E ajdide,da
čujam kakvo árno ći mi prajte vijaxx šo tólku naviskate?! Diljćam imaš takvó d go pt, n
véli araslánot ná dejto,náti, zevaj adnó vlakno ud ménka i kóga ći vidiš deka si ná lo
sáat, fati gu vlaknoto su rka i ná adnš ći si činiš araslán kto ménka i ći možíš se da
daviš. A vlkot i on mú véli: I ud menka imaš adnó vlaknó i kóga ći ti pritribúva, fati
gu su rka i ći vidiš deka ći imaš vlk pred tepka, p šo sakaš napkunta praj. Tógaj stan
órlot i mú véli: Evo i ud ménka adnó pero i kóga ći ti pritribúva, smo fati gu su rka,
ći vidiš deka ći ti ispadni órl i kaj sakaš možíš da gú pratiš. Spulajti dami ste živi

i zdrávi mói prijátili! I úd kak sí pozdravil pák sí trgnál zá dilečnoto ptuvájne.

Dójto sí i kladél vlákmta i pérto na vrátut, áma udéjći taká pú ptut sí rékol s úmot: Móre áj dá vídam šó móži dá stáni sú vija raboti šó mí dadéa mójte prijátili?! I tamán gú kladél vlákmoto ud araslánot ná rka, kóga bré bráte, šó dá vídi! Dójto sí pri ravil ná adnó gulém araslán i sí rékol déka sú vá rabóta ći móži dá napraj néšče zá dá ja náj sestra mu. Togaj sí klava vlákmoto na vrát, sí priprava pák kak šó béše, právi pí va sú vlákmoto úd vlkot i pérto úd órlot i úd sí uveri déka i tija mú gnál pák

Ptuvájći taká dlgo vréme, dójto stignal ná adná pustijna i kóga navlizél nógo ć lboko u ta pustijna vidél úd dileko adnó visóko kunak i sí ričél sú úmot: Šó li ći bídi vá tólku visóka kúla u stréd pustijnta? Ćom í ći vlézam ntre, p šó saka néka bídi sí ré kol dójto. I béz dá si čúdi nógo sí nabližúva, gjó dú kunákut, áma kóga púli pred nógo visóki zidišča sú žilézni vrati, a kunákut kto dá gú smemál. Ájá majkata, sá rékol dójto i á priminúva adnáta vráta, áma túku šó ći si nabližíl dú vrátta tá sí utvurúla, pri bízmto si zatvurúvala. Dójto puminál tri takvija vrati i né vidél ní živa dúša, áma kó gá vlize nógo dlboko pak a vidél kulata, a pokraj nea plna pulémа sú skmineti ljuge i tó ste mladi kto nego. More šo li ći bídi vá rabóta, šl skmineti ljuge, a živa dúša dá némа? Sea dójto gú zé šube, zatvo- réni i namóži dá ispádni úd tám. A poblísko, a poblísko stignal dú kulata i vliguva ntre áma i tam živa dúša némа, túku smo puli u adná udájka plna sú bendine, bendiné jadejna i piejne, a pak živa dúša némа. More íma némа čuvék, jáska ám nógo gladno i ći sedém da si najadém, p napkumta šo saka néka si čini. I túku šo najadél árno úbavo, mú sí kutnál i zaf tíl dá sí spie.

Úbava rabóta, sí rékol dójto sú úmot. Evo víće dvé déna ká jadam i pijam, a ošće živa dúša namóžam da vídam. Kój li ći bídi vó šo tólku rabot mi asarisúva? Árno áma ć- ti bil nógo umaréno i téško spiel, dójto ništče né pikasál déka i ná dvéti vičri sestra mu údele káj nógo i gú galéla. I kóga víće, najadén, napién i udmurén sí lignál ná tzitta večat, sestra mú pak dujdéla i pák safatila da gú galja, áma, vápt, dójto a pikasála i s razbuduva. Kóga púli šo da vídi dú nógo! Sídnata adna žena i áme gú galja i zá dá né si ispláši mú véli: Nim si plaši sinko, jáska sakam dá mi kážiš zaščó sí dujdél túka i kógo gú pálaš. Dójto pak né si isplašil túku mu véli ná žénta: Jáska si á pálam mójta sestra i ći si vrnam nasut duri togaj, kóga ći si nám nea. P dóbro pile, imaš li nekuj nišán úd tvójta sestra? Kák dá ne, rékol dójto. Evo gu biserot na sastrami! Kóga gú vidé biserot

ženta mu veli na dejto:Brate, brate, p ti mi si mojto bratče! Aman bratče, kak s majka itače! Kutrite!!! Eto jaska sm alajtka i tolku gudini živa ošša namožam da vidam i smo rabotam kto rob. Tuku, znajš šo brate? Va večar ći si vrni zmeot i ako nanuška deka tuva ima čuvek, em na tepka, em na menka ći ni izedi.

Sestrata i bratčeto krojat čare kak i kak da utkinat ud zmeot

Ud kak si izlafile, napile, sestrata mu veli na bratčeto: Bratče, koga ći si vrni zmeut na tepka ći ti piknam u budrumut i tam ći nosam jadejne i piejne ama ti ći si ja zatvoriš ustta i ni adno laf nema da kažiš oti zmeot nogo sluša i nogo mirisa. A jaska ud kak si doj doma ći mu pram nogo lugii jadejna za da ne pikasa ništo i da ne namirisa neštco. Madav ud to, ći puljam da gu fatam su arnite i ako možam da nau čam kaj mu stoj nejnta sila za da znaj ako doj sara da si udrite. Togaj mu veli bratčet na sestra mu: Nogo si umna sestro i praj šo ći práj dveti da utkinime ud vé srnile. I taka gu zeva sestra mu gu nosi u izbta i gu skrila u nekuja mutla.I taman gu skrila ixi si vrnala nazut, eto ti gu zmeot kaj si vrnuva doma. Ama ošće su vlizejnto ntre zafatil da nuška, da mirisa i da mu veli na divojkata: Šo e va mirizma šo ide vadin ud našta kuj- ća? Koj li ima dujdeno kaj naska vadin? Brgu kaži mu da ispadni oti ako astanam parče ne- ma da usta i ud nego. Togaj skoknala divojkata i mu udguvara na zmeot: Abre zmeo, šo toli ku vikaš deka ti mirisa? Ne puliš kolku kazajna varat su lugii, lugii jadene? Ti tračiš deka vadin ima nekuj gostin kaj naska, ama ič ne veliš kolku mirudii smo ima u kazajnta. I ne sma to, tuku, koj moži da vlezi preko tija vrati šo i imaš kladeno okulu našto kunal Ama i zafatila da mu turuva i da mu azarisuva za jadejne na zmeot oti, si rekla su umot da ne stani i da zafati da pala, p duri napkumta ći gu prajme čarot. I taka, mu i turuva ste kazajna, plni su jadejne i zafatija da jadat zajdno su zmeot.

Ud kak si najade arno-ubavo zmeot mu veli na divojkata: O, o, oh, ama si najadeh vadin bre dete! Sekuj den taka da mi gotviš, a jaska sl ći ti nosm meso i se drugo šo ti trebuva! I, ud kak si natriskal jako, si udvaljkal u udajkta i zafatil da arora. Ama ošće pred da zafati da spii divojkta mu veli na zmeot: Slušaj zmeo, jaska znam deka nikuj namc ži da ti naddeli i oti kto tepka ikuj nema takva sila, ama ne mi kažuvaš, kaj a imaš va tolku sila? Na glavta, u kosta, na nodzite ili kde na drugo mesto? Mori šo ti tekna vadi da mi piti za takva rabota a? Da ne tračiš deka ći ima nekuj da mi naddeli na menka a? E to, za inat jaska ći ti kažam, p na koj sakaš kaži mu neka doj tuva za da si ja vidi sil ta, mu veli zmeot na divojkata.Ej, ej, ı ne si ljuti, džanam, jaska ne ti kladeh kttcija n

:neut i da ti ntera na zorle da mi kažiš?! Nej, nej rekol pak zmeot jaska ći ti kažam, p ne
ka doj koj saka da si ja vidi bojta su menka i zafatil da redi:Jaska ne sm sam, tuku imam
i adno brat šo e ošće pojak ud menka; ako doj nekoj ud nekde i da zafti da si bori su en
ka i ako pojak, togaj jaska na adnš ći mu javam na brat mi, ći doj tuva i teško mu na neg
go. Brat mi veli pak zmeot,ima tri duši i nikuj namoži da gu naddeli. E kak, džanam, da
ima tri duši? mu rekla divojkata na zmeot. Togaj skoknal zmeot i mu udguvoril na momta:
Eto taka! Ako gu utepa nekuj, on moži da si pritvori na zajak, ama ako i zajcot gu utepat
togaj on moži da si protvori na gulub, ud gulub na jajce i duri i jajcto ako nekuj gu fati
togaj moži ne smo on, tuku i jaska da umram. E kaj džanam, i ti togaj ći umriš? mu veli
pak momta na zmeot.Ej,va e moja rabota i va mie najskrišna rabota! rekol togaj zmeot. P
dobro de, zmeo,zrm tvojta tajna nej i moja? Ako umriš ti, šo ći pram jaska sama tuva u za
pustijana? Nija i taka, sme sami tuva i ako doj red za tepajne, bidi saalam deka i jaska
ći ti pumožm mu veli pak divojkata, demek gu tera sta tajna rabota da si ja kaži. Imaš p
rao divojko, aklija si i nema šo da krijam ud tepka. I tku zafati pak da mu i kažuva vija
lkrdii: E, džanam,ako i jajcto gu fati nekuj, da doj tuva i da mi udri nam menka pu g-
lavta, togaj i jaska ći umram. More,ne smo šo nema takvo junak za da ni a praj va rabota,
tuku ako doj na menka nema da mi bidi tolku žalj oti ći umram, ama najpojće za tepka ći
mi bidi žalj, mu rekol zmeot pak na momta. Imaš prao zmeo, p zato i jaska ti ričeh deka
ako doj du takvo taksirat nogo ći ti si nam na lošto sat. i ći ti pumožam

Ud kak mu kažal se zmeot na divojkata, si utrkal dl na zemja i zafatil
da spii u dlbok son.Togaj si sfaljuva divojkata dolo u izbta, mu dava na brat mu da si
najadi i mu veli: Brate, brate kak gu kndisa
da ti i k vija skrišni raboti sestro? Molči brate, beljkim ima gospud, ama ud kaj
najme tako junak čuvek da puščime za da gu utepa na brat mu, p da doj i vo kuče da gu is-
trebi? Togaj dejto mu veli na sestra mu: Junakot e du tepka sestro, tuku smo kaži mi na k
koja strana si naogja brat mu, p lesna rabota. I drugo nešo sestro,moži li da mi gu aza-
risaš kojnot na zmeot? Na sestra mu ud zafatukut mu beše strah, ama ka zafati brat mu da
kažuva deka u se moži da si priprava i deka ima sila za da gu neddeli brat mu na vo zmeh,
odi kaj kojnot na zmeot, gu pita pu koj pt moži da si oj i kde si naogja brat mu na vo z-
meh, si vrnuva nazut i mu kažuva se na brat mu.Kojnot, brate,mi kaža deka druguto zmeh e
car na ste pilišča i na ste životini, si naogja na filjan i filjan mesto i deka kojnot
moži da oj em pu suvo, em pu voda. E diljćam e taka rabotta, brgu donci mi gu kojnot i da
trgnam oti vremito si vrvi i da ne ni naj nekuja ata, p dvete da zaginime tuva, rekol de-

jto na sestra mu. Togaj skoknuva divojata, odi kaj kojnot, mu gu lava sedloto i mu gu nosi kaj brat mu, ama i mu veli: Brate, ti ič nema da skokniš oti kojnot sam ći si navedi z da ne prajme nekuj čudo i da gu razbudime to klnatoxx zmeh. I ud kak mu si navide arno kojnot, mu si kačuva dejto vrs nego i pred da trgni mu veli pak sestre mu na dejto: Bra te, nati gu i šišto, plno su vino i koga ći vidiš deka ti si maljuva silta, ispij gu i togaj ći ti doj ošće za dvesta duši sila i ći možiš da gu naddeliš na dušmanat.

Dejto si kači na kojnot ud zmeot i ud kak mu kaža deka saka pu suvo da odi kaj ruguto zmeh, kinisa i za tri saati ftasa na mestto kaj šo bil smisten Arapinot. Arno am ošće pred da si nabliži du nego, stretnal adno uvčar, p zafatil da gu pita i da mu veli: Abre uvčarče, silno junače, ksj mu si naogja kulta na Arapinot? Ka ču taka uvčarčito ud zafatukut duri si zaštisal, ama napkumta mu udguvoril na dejto i mu veli: Aman, bre dete kde ojš nanaka? Znajš li deka vo Arapin e najsilin zma dujnata i deka kto na pile ći ti izede? Ne ni puli na naska, veli pak uvčarčito. Nija sme živi ošće, ama du sea i nija ne znajme kolku ovci mu imame dadeno. I koga ći ni si svršt ovcite, togaj i na naska ni e redot, rekol pak uvčarot. More ne ti pitam za ovcite i za koj znaj šo drugo, tuku sakaš li da mi pumožiš da gu utepame Arapinot ili ne a? E, džanam, sakam tuku aj kaži de kak da ja svršime va rabota? -udguvoril uvčarot. Evo kak, rekol dejto, ama amo puli da ne si up lašiš oti jaska sea ći si pripravm na araslan, za prova i da si uveriš i si deka jaska i- mam sila za vaxx rabota. XXXXXXXXXXXX I tuku na adnš si priprava na araslan i mu veli na uvčarot: Mi puliš arno a? Kak ti veli amot, ći gu naddeljam a? Smo adna pomuš sakam da mi pumognіš uvčarče, koga ći dem kaj tepka, pak kto araslan, drži gu sea, mu gu dava šiš- to su vino, ti nema da si isplašiš, tuku ći mi gu turiš vinto u muckta za da zevam ošće za dvesta duši sila, a napkumta puli mu gu sairot na vašto Arapin. Togaj ći nema xx car ni za piliščata i životinte, ni za ribite oti i dvete ći odt na vragut. Kak da ne? Smo kaži mi ti koga, p jaska ći ti pumožam junače, rekol uvčarot. I ošće sea ti veljam deka Arapinot si krii na filja mesto i baš sea si dujde koj znaj ud kde. E, spulajti da mi si živo milo uvčarče!

Viće mestto mu beše poznato na dejto i ud kak si razdeli ud uvčarčeto, kinisal i utišol prao kaj Arapinot šo beše smisten u adna gulema piščera. Ama sea dejto ne mu si ja- vuva kto šo bil, tuku ošće pred to si pritvoril na araslan i mu odi kaj Arapinot. Koga gu videl Arapinot na araslanot deka bez da si plaši odi prao kaj nego mu veli: Ej, ej, ej, kde bre prijatiljo? Ne znajš čija va kujća šo taka nursš, ili ti dujde umiračkata, p sa- kaš da bidiš iziden ud kolkun da umrišxx a? E baš da sakav nemaše da mi doj sam tak vo

mize vadin.Tokmu zato i jaska dujdeh zmeo, p ti ako sakaš istoči sii dobro zbite, mu re-
ko/ dejto na zmeot. Tuku, slušaj zmeo, za da ti bidm poslatko ja ispadni nadvor da si rz
borime malce, napkumta ći vidime koj na koj ći izedi.Šo,šo,šo, riče da čujam ošće adnš?-
udguvoril zmeot. More aj ispadni bre krastavo kuče nadvor oti jaska za tepka sm dujden i
deka vadin tii kraj na tvojto život, mu veli dejto na Arapinot naljuten.Bre demek jaska
ud tepka da si uplašam a? Sea ći vidiš ti su kogo imaš da praviš i tuku iapagja i si za-
kčija da si borat.Ama koga viće si zakčija jako, sta zemja si tresiše i berćat brat mu n
Arapinot, demek na prvnuto zmeh,bil nogo dlboko zaspan i ne čul, inkk,ći ojše dejto ud
rka. Borejnto nogo trajal, ama koga si umuril nogo Arapinot mu veli na araslanot:Če-
kaj malce da i da svršam adna rabota, a napkumta pak ći pridl
žime. Taka neka bidi zmeo udguvoril araslanot. I taka, Arapinot nanaka, a araslanot i on
odi kaj uvčarot
vinto i si otignal si rekol su umot: More, šo sm jak! Najstina imam sila za dvesta
duši,p i pojče! I, ošće na tri minuti vkt, gu vika pak na Arapinot da ispadni za da si
borat.Arapinot, ud kak si uddelil ud araslanot, odi kraj blatto, si najaduva a
da bidi poteško, si nasmukuva voda arno-ubavo, si vrnuva nazut i si grabnuvat da si
borat. Arno ama araslanot bil nogo pojak ud Arapinot i koga za vtor pt si zakčija, mu da-
va adna na Arapinot, gu saboril dolo i zafatil da gu glči. Arno ama, taman gu ugči, tu-
ku skoknal adna zajc i zafatil da bega nakaj prvnuto zmeh. Ama ka vide taka dejto, si gu
klava araslanckoto vlakno na vratut, si gu faća vlaknoto ud vlkot, mu ispagja adno vlk p-
red nego i mu veli: Vlčo, vlčo gu puliš to zajcot šo bega nanaka? Trčaj, fati gu i donci
m gu vaka! Vlkot tolku i čekaše. Ka mu si pušća na adnš, za minutta gu faća m mu gu no-
si na dejto, Arno ama, tuku šo gu zakolja na zajcot, ispagja adno gulub i zafati da leta
pak prao nakaj zmeot, demek nakaj sestra mu na dejto. Ka vide taka dejto deka ošće nej
umren zmeot, tuku si pripravil na gulub, si izvagja perto, gu f ća su rka i tuku evo gu
adno orl i mu veli:Orle, da ti vidm, gu puliš li to gulubut m
če!Letni i brgu doncim gu kaj menka oti ošće imam rabota su zmeovi. Orlot, kto orl, mu
si pušća kto strela i za neplna adna minuta, eto ti gu kaj gu nosi na gulubut. Arno ama,
tuku šo gu zakolja i na gulubut, zafati da si trkalja adno jajce, ama za nekolku račkori
gu fati i nnego, si gu klava u džeput, a-
vi su negb i de kape nakaj sestra mu, demek, nakaj druguto zmeh.

Ošće koga trgnal dejto za Arapinot kutrata divojka mesto nć a faćal, ama ko-
si razbudi zmeot, zafatil da ofka i da veli: Lele, lele kolku mi bljat koskite! A,a, ne

ni čini rabotta! Azr e brat mi divojko! Jaska viće namožam da stanam! Ama ti si čudm nakx
tepka, razbudiš tolku vreme i da gu ustavam na brat mi sam da gu u
tepa nekuj?Mu rekol zmeot na divojčito, ama i ta mu veli: Ud kaj da znam jaska šo stanuva
bre zmeo tolku dileko? Zrm mi kaža ti,p jaska ne ti pumužah a?Ah, majko, kurtulime.....

Lafej
na manta, držajći gu jajcto u rote,
tvojta sila i znaj deka za tepka smi dujden vadin! Dosta viće a mči mojta sestra i azarie
sajx si za crna zemja krastvo kuče niedno! I tuku mu dava adna su jajcto pu glava, a z-
meot si nprčil na plejće i umrel, bez da udguvori ni adno laf.

Ud kak gu utipa i vo zmeh,si prigušnale bratčeto i sestrata i zafatija da
dišat čis i sluboden i koj mo
ži neka doj da mi izvaj ud tuva. Ama on ne a kažal va rabota deka najstina ći bide, tuku
ud nogo radus šo i naddeli na dvete zmeovi.I taka, ud kak si udmurile arno odi na prošet-
ka niz dvorot, ama koga videl deka ošće nogo ljuge treba da uživ, bidejći bile skmineti
na dvorot na zmeot, su pomuš na sestra mu, odi kaj adno magipcano izvor, zeva voda ud neg
go, i isprskuva na ste skmineti ljuge i iživuva. Napkumta zafatija da si raduvt i da gu
prigrnuvda na dejto, ama i ni ud dvor, ni ud kula, ni ud vrata ustavile na mestto kaj bil
mistem zmeot čuvar na blatto i ribite.

Ste mladi ljuge šo bea utkinati si trgaja sekuj za pu doma, ama i deito su s
estra mu ne ustanal tam, tuku ud kak si gu zel sto nigjaf i zlato ud zmeot, si ja zeva
estra mu i si odi doma.Koga si odi i vliguva doma šo da vidi! Majka mu i tatko mu u crno
ubličeni i nogo drudzi kujći ud selto zapusteni, oti zmeot ne smo nejnta ,tuku i drudzi
tajfi kardisal. Ama koga si vrnal junako po nego i ste drudzi, šo bile skmineti, si vrna-
le i ud kak si tkmdisal selto pak, mu si vrnala radosta na ste siljajna i zafatija su pan
ći i drugi svirki da si viseljat, da igrat i šo li ne drugo.Ama najnogo najno-
go fudulipcani i najzingincko život živele majkata i takoto su dvete deca i tija gu drži-
le bajrakot na selto.

Starto zaanat na ribarot gu prizel sea nejnto sin, p i pokraj nego i ste dru-
dzi siljana lovaa ribi oti viće nemaše nikuj da i zadira niz blatto.

UD NEMIRNO, TIPANO I NERANIMAJKO DETE DU CAR NA DRŽAVA

U nogo staro vreme, si bila adna familja ud majka, tatko i adno dete. Dejto ne si pugudilo prikupcano i sekuj den tatko mu gu tipal. Arno ama namesto da si popraj, to gjavol

Ta rabota nogo vreme trjala i nekuj namožal mirám da mu daj dejto, demek tol tvrduglav šo bil. Ste ljuge viće ud selto znajale za vo dete i si velile deka ud nego ne biduva čuvek, a madav ud nih znajale i nekui drudzi ptnici. Migju tija ptnici bil i adno carcki zaabit šo sekuj den koga gu tepaše tatkoto na vo dete mu gu puliše alot, a ma adno den, koga pak vide deka gu tepat, mu veli na tatko mu na dejto: Abre ćorbadži, kata den vrvm ud tuva i ni adno ne videh da gu galjaš vo tvojto dete, tuku sl gu tepaš su mastgarkata, p ne mi davaš na menka da gu zevam za askerlija kaj carot? Abre mi kak da ti kažam?! Gjo adnoj na tatko i na majka, ama poarno da ne beše utkolku šo si rudi. Tuku, aj neka ti bidi na ksmet beljkim i on i jaska ći raatisme. I ne smo to, tuku i za nego ći bidi tam poarno oti viće ći stani carcki čuvek, a pokraj nego i jaska ći imam ihtibar ud carot.

Carckoto zaabit ni pet, ni šes si gu zel dejto i gu nosil u carckite kšli za da raboti kto askerlija na carot. I ni malce ni nogo, kutruto dete pojće ud desit gudini rabotil kto askerlija u carckata kšla i zafatil duri da mu si dudeva, ama šo moži da praj? Ajde, ajde pu nekuj vreme, si razbolel carot i zafatil da pala ilješ za uzdravuvajne. I taka, pitaj tuva, pitaj tam, ama lek namožal da naj, ama koga utišol da si baj kaj nekuja baba ta mu veli na carot: Ti ći likuvš, ama ako najš adno takvo i takvo pile, da rečime planinći sokl, ći uzdraviš, ama ako ne, ima ošće nogo da tegniš, p i koga ći umriš nema da ti si turat koskite. Bre, majkata, šo prajme sea? Ud kaj ći gu najme sea takvo pile? Koj ći oj dur tam da gu pala, da gu fati i da gu donci dur tuva? I taka, ka si čudil, ka si čudil evo šo izmislil: I vika kaj nego ste zaabiti, mu ja kažuva šo mu beše maanta i mu nariduva da puščat stotina askerlii niz urmajnta i planinte za da najdat pile i mu doncat za likuvajne. Zaabitte ošće na to den puščile askerlii i utidija da mu palat pile na carot, ama ne smo vija stotina, tuku ošće nogo stotini askerlii utišle i namožale da najdat i mu fatat pile na carot kakvo šo palaše. I taka, na carot boljkata ošće pojće zafati da gu stega, a pile nikde nema.

Koga si ispuridija skoro ste askerlij i namožale da najdat pile, mu dujdel na uši i na dejto- askerlijata šo beše tipan ud tatko mu i šo gu zel zaabitot, utišl kaj adno najglavin zaabit i mu veli: Glavatare, i jaska sakam da om pu lov za pile, i jaska

imam prao da dam neščo za carot oti tolku i tolku gudini rabotam za nego. More aj begaj naka, bre neranimako, ud tepka tatko ti ne vide air, a sakaš na carot da mu prajš arno, mu rekol zaabitot na dejto. I ne smo, tuku ako ti [illegible] da ojš nikde nadvor ud kšlta, koj znaj kakvo zijan ći a naj našta drvava. Da ne čujam ošče adnš oti moži i ošće pološo da ti naj, mu rekol pak zabitot na nekugaš tipanto dete. Arno ama dejto sekuj den naviskal da oj pu lof, p adno den utišl duri kaj carot i mu zel izim da oj naka pu lov za pile. Ama ošće pred da gu pušči carot on ciš pile, ič ne si vrnuvaj doma oti glavta ći ti oj kto na vrapčan. Arno care, rekol dejto, trgnal i utišl pu lov. Arno ama ošće pred da trgni dejto utišl kaj nekuja si baba i bil dskalisan kak šo da praj koga ći oj pu pile niz planinte.

Dejto, da kństime Petko, ne trgnal prvno pu polijnata kto drudzite šo pravile, tuku trgnal prao za kaj nekuja planina. I, ka udil, ka udil, tuku često urman, u adna planina, ama nikde živv duša da vidi, a kamo li pile da fati. Oh, oh, majko mori! Si rekol Petko su umot. Kak ći mu si vrnam kaj carot nazut bez pile? Neli mi kaža deka ako ne doncam pile glavta ći mi a zeva? More da znam deka sam i su trevv ći si ranam, ama nazut viće nema da si vrnam, si rekol pak dejto su umot. I, tuku šo stanal i puudil malce, najdel adno izvorče, zastanal i si rekol: Da si napijam i da si naladam malce, a napkumta ći vidam na kaj ći fatam. Arno ama, tuku voda i si n naladil, zafatil da sluša nekkvo šuškjne i ljuge da si lafat, p si rekol: Šo li ći bidi va rabota sea? Koj li ći bidi tuva šo tolku bujno šušk i tolku silin glas da lafat? Ako ne si skrijam=tuva nekde! si rekol pak Petko. I taky si vrnal malce nazut, si skril u adna drma i za
Tri momi, ama lični kto sldzevi kapki i ubličeni
ramekmta nosile i pu dve krila. More,
momi? Ama Petko ni diše ni kljuka oti ne znaj
izvorot. I trisejći si taka ud strah, divojkite si izmile, si napile voda i ud kak si pravile azr trgnaja da si odat. Arno ama adnata ud nih, najmalečkata, si dnoto krilo du izvorot. Petko ošće na minutta ispagja ud drmta, si gu zeva krilto ud divojkata i si vrnuva
carot, p napkumta šo saka neka praj. Ama, tuku šo kinisal
vo ti ja najmalta divojka kaj šo ide da si pala krilcito i koga videla deka mu ga nema krilcito, zafatila da trča gore-dolo kto luda. Arno ama koga viće

videla dejto, utišla kaj nego i zafatila da gu moli za da mu gu daj krilto veljajći mu
Ti si moljam,momče daj mi gu , ako sakaš, krilcito? Ti si nogo amno momče i tračam dek
ći bidiš milosliv i ći mi dajš krilcito, p moži i jaska da si nam nekugaš ako doj red.
Petko prvno a slušal, ama napkumta mu veli: More kak ći ti gu dam krilto divojko? Znaj
ud koga si mčm dur da nam takvo krilo? Na menka i ne mi beše putrebno vo krilo, ama ki
ga namožah da nam i da fatam sokl, arno e i krilto oti duša si deli. Nej, džanam, ne
kam da čujam ošće adnš da kažiš za da ti gu dam krilto, madaf ako mi fatiš i donciš pi
le. Dobro, momče, jaska ći ti fatam pile, ama ne mi kažuvaš, za kogo gu sakaš i kakva
ka imaš šo palaš takva rabota? Togaj dejto mu kažal deka ud carot ima mka i deka ako
mu fati pile glavta ći mu bidi sičenna. Ama bidejći i dvete bile nogo lični, sl si puš
ljat i si smeat adno su drugo.

Divojkata nemaše šo drugo da praj i kndisala da oj da mu naj pile i da si gu
zevv krilto.
eto tija kaj idi pak kaj dejto Petko. Evo ti sokl momče, zevaj gu i nosim gu na carot
ama dajmi gu prvno krilto, p napkumta ći ti gu dam piljto. Na petko mu si fati vera,m
gu dava krilto na momta, ama i ne beše lžan oti i ta mu gu dadela piljto, dema ne si
lžale ni adno ud nih.

Koga viće si gu zela krilto divojkata, pak mu si nasmijala na Petko i mu ri
la: Momče, ti si nogo lično dete i jaska ti sakam i pred da si razdeli me evo ti ja va
venta riza i koga ći sakaš da dojš kaj menka, izvadija ud džeput, klaj si ja na rka,
gni pu nea i za nogo malce vreme ći ftasaš kaj menka. Arno, rekol Petko i trgnal za d
si vrni nazut i mu gu nosi piljto na carot.

Ka gu videl carot na Petko deka mu nosi sokl pile, ne znajal kak da gu prič
ka i kakvo bakšiš da mu daj oti ošće na to den zafatil da uzdravuva. Ama na ste druš
askerlii mu ijše da puknat ud mka šo namožaja tija da gu najdat piljto, tuku gu daj
Petko.I taka, gu viknal carot na Petko u nejnta udajska i mu veli:Momče junače, kakv
bakšiš sakaš da ti dam za vo arno šo mi gu pravi? Pari, kunak, ili zaabit sakaš da t
dam
ram?Spulajti da si živ care, ama jaska nejćam ni pari, ni kula, ni zaabit da stanam,
ku, ako muži, sakam da mi puščiš ud askerlkut i nejćam viće pojće da bidam askerlija
rekol Petko na carot. E, togaj, nati tolku i tolku pari i ud sea nanaka si slubodem
živej kak ti sakaš, mu kažal carot na Petko. Koga čul Petko deka viće nema da bidi carsk
askerlija nogo si izraduval, mu ja stignal rkta na carot, ispagja ud kaj palatta im

fatil slubodno da si šeta gore-dolo niz gradot. Arno ama koga mu tikna deka u džeput ima crvena riza ud ličnata divojka si rekol su umot: More majkata, ni su va rabota? Ći imam li pak kamet da si vidam su ličnata divojaka i da dom du nea?

Petko tračil deka niščo nema da stani ud rabota, ama ošće su izvagjanto na rizta ud džeput, zafatila da trča ta pred nego i de kape Petko i on zafatil da trča pu rizta. Bre tuva, bre tam, kutro Petko nikde namoži da zastani i tuku adno vreme si najdel ntre u planinta. Udzafatkut Petko si isplašil, ama ka a viden na rizta deka ne stoj , tuku smo lazi pred nego i deka ako ne oj pu nea ći a izgubi, pak subral sili i pak kinisal punea i si rekol su umot:Šo saka neka bidi, jaska ćom pu nea i baš sakam da vidam du kaj ći mi nosø va rizci šo moži da stani su nea. Mirakut na Petko nabrgu mu ispadnal na belo oti pu nogo malce vreme rizta ud deka udila pred nego, zastanala na adno mesto i nemesto nea mu ispagja pak ta divojka pred Petko i zafatila da gu guška i baknuva. Dejto bil kto putrise ud pišim oti nejnadejno mu si pugudila varabota, ama divojkata mu si kažala kojaj i dejto pak si dujdel na sumlkut.

tajfa

oj jaska, kak šo znajš, ne sm sama, tuku imam ošče dve sestri i tatko. E, džanam, diljća dujdeh du tuva i kaj vaska ći dom, ama pred da vlezam doma možm li da ti pitm za neščo? mu veli Petko na momta. Zaščo da ne momče? udguvorila momta.Kakva tajfa ste vija tuva u va pusta zemja i u vo često urman i su šo si ranite šo tolku ste lični, p i tolku arno ubličeni? Togaj divojkata mu udguvorila na Petko: Sea doj ti doma,p napkumta ča a vidime va rabota momče. I zaštisan ud ubavinta na momta, Petko mu si tresnal ntre u nejnta kujća.Arno ama, ka gu videl tatko mu na momta mu veli na Petko: Šo palaš ti tuva kaj naska? Koj vrag ti donce doma kaj naska? Brgu da staniš i da si ojš ud tuva oti ni mravka ći nema da vleči ud tepka ako stanam gore, ču ili ne a? Na petko ošće tolku mu si sičea nodzite ud strah, ama ka gu ču taka divojkata, zafatila da gu moli na tatko mu i da mu veli: Tače,tače ti moljam nim gu zadevaj na dejto oti on b

ko

ga gu izgubih adno vreme na filjan i filjan izvor. Togaj skoknale i drudzite dve setri i mu veljat na tatko mu:Tače, tače va rabota šo ti ja kaža najmalta sestra e najstina i nim gu teraj dejto oti ako ne bäše on, našta sestra nemaše da si vrni su naska togaj, tuku koj šo ći staniše su nea.Ka i ču vija muabeti tatko mu na divojkite zmolčal, ama ič ne si vrnal nakaj Petko i da mu kaži spulajti ili neščo drugo laf.

Petko sea ubavo si ja naridi rabotata i si gu puminuval arno vremito si najmalte divojka, ama ka puminale tri dena,gu vika nastrana i mu veli: Slušaj momče,jaska nogo ne
i sakam na tepka i ći ti stanam žena, ama tebuva da znajš deka i jaska, i celta naša

tajfa e smovilcka, ama ti ič nim si plaši oti jaska na sekk možam da si pripravm i na nogo raboti možm da ti pumožm. Togaj
tepka sm dujden i ako moži daj pobrgu da svršime rabota, da gu kndisme na tatko ti i da si vrnime nazut kaj menka i da živime blagusuveno. Ej, ej, momče nej taka kak šo tračiš t tuka čekaj malce oti tatko mi ne baš na
Njastina i na drudzite sestri nogo mu si bindisal Petko i tija sakale da gu praat zet, a- ma koga dujde red i mu kažale na tatko mu, gu viknal na Petko
veli: Oi si stramuvaš i ne mi kažuvaš zaščo si dujden kaj naska? Da ne sakaš zet da mi s taniš a? E, džanam, jaska za va rabota sm dujden i, akoj ksmet, da mi ja dajš najmalta ćerkaza žena, mu udguvoril Petko na tatko mu na smoviljte. Nogo arno! Zaščo da ne, jaska ći ti ja dam ne smo najmalta ćerka, tuku koja sakaš ud nih, ama taka na prao nikuj pt ne ma da kndisam, si pukažiš na neščo i dur togaj ći mi staniš zet mu ve li staroto tatko na Petko. Ka čul taka, kutroto, Petko si rekol su umot: Šo li pala vo čuvek ud menka? Kakva junaščina saka da mu parm jaska u vo pusto mesto? Ama na staroto smovil niščo napku ne mu kažal, tuku smo mu ričel deka da mu daj malce vreme za da si pučudimp napkumta da udguvori. I taka, ud kak si razdelil su tako mu na divojkite, si prošital malce naz urmanut i sakal da si naj su divojkata za da si pulafi, ama ka vrte ka sukal, nikde namožal da ja vidi i koga umrkna, pak si vrnal kaj nih. Arno sea ič namoži da nabliži du momta oti tatko mu naridil i na nea, i na drudzite dve momi da ne si bližat d Petko oti ako fati nekuja ud nih ća a istera ili ća a nema ud tam.

Arno ama ka videla taka momta na Petko, mu odi adna večar na sone i mu veli: Slušaj momče, tatko mi neščo kroj i utre pak ći ti puvika i ći ti kaži deka ći ti ja daj ne jmalta ćerka, ama ako ja pugodiš kojaj ta ud ste tri. Da znajš, mu veli momta, deka nija utre ći bidime pritvoreni na kravi, a tatko mi ći ti kaži da ja pugodiš kojaj najmalta momna i ako ja
tuku ći mu kažiš deka si nafaćaš za va rabota i deka kndisam ako ne ja pugodam kojaj momta da umram. Jaska za se ći ti kažuvam, mu ričela pak momta.

Koga usmna na druguto den, tatko mu na divojkata gu vika na Petko i mu veli: Evo, diljčam sakaš da staniš naš zet, utre sabajle ći dojš kaj menka i ći nosam u adna udajka, a tam ći ima tri kravi i ako ja pugodiš kojaj najmalta ćerka, ći ti ja dam, ama ako ne ja pugodiš da znajš deka ći bidiš kurban. Kndisuvaš li na vija muabeti? Kndisuvam čičko! mu udguvoril Petko na staroto smovil. Arno ama okulu stred noć, mu dujdela nejnta momna i mu veli na Petko: Sčušaj momče, pu malce šapoti da ne ni čujat, koga ći vleziš ntre u udajka

ta nija ći bidime narideni ste tri, a jaska ći zastanam u stredinta i koga ći ti kaži tače deka, aj kaži kojaj ta moma šo a sakaš,ti ći mu kažiš deka najmalta moma si naogja u stredinta i bidi saalam deka pugudi. Ako kaži za neščo drugo da prajš, ti nema da si uplašiš ud niščo, tuku pak da mu kndisaš. Dobro i spulajti da mi si živa rekol Petko.

Na druguto den ošće rano na sabajle, gub vika Tatkoto na Petko i mu veli: Jaska i, ako sakaš da bidiš moi zet,doj vaka i kaži mi, kojaj najmalta divojka šo a sakaš ti? Petko utide i ud kak vlize ntre u udajkata mu veli na tatko mu na momte: Evo, najmalta vaša ćerka e va šo si naogja u stredinta. Dobro, rekol tatkoto na momte, ći ti ja dam, ošće adna rabota trebuva da pugudiš. Doj večar kaj menka, p ći ti kažam šo trebuva da prajš za da a zevaš mojta ćerka.I taman umrkna, odi kaj stariot i mu veli:Bujrum, čičko kaži šo imaš da kažiš! A,a,dujde, ćemek a? E, togaj vaka ći prajš: Utre sabajle momte ći bidat pripraveni na gulubi i koga ći vleziš u udajkata ako ja pugodiš kajaj najmalta ćerka, viće nema lža i ći ti jadam. Arno, taka neka bidi rekol pak Petko i utišl da si legni. Arno ama,tuku šo dujdel kaj stred noć, pak mu duagja momta i mu veli:Molči i nim si lži da kažiš na nekuja ud sestrite mi oti i jaska i ti ćojme pu vragut! Tuku znaj deka koga ći doj red da vleziš u udajkata nija ći bidime pripraveni na gulubi, a jaska ći bidam ta šo ći stoam na adno mesto i ič nema da mrdam. I za sea nogo ti spulajti i da mi si živa i zdrava. I ud kak si izlafija i si baknaj malce, divojkata pak si vrnala na nejnto mesto i zafatila da spii.

Koga viće usmna, tatko mu na divojkite pak gu vika na Petko i mu veli: E, ako i sea ja pugodiš koja najmalta ćerka, pojće nema da ti mčm i viće ći mi bidiš zet. I taka stanuvat i odat u udajkata. Tuku šo vlizele ntre u udajkata Petko mu veli na samovlot: P čičko, vašta najmala ćerka e va šo stoj, a drudzite dve s nejnte sestri, ćemek i sea Petko ja pugudil rabotta, ama i si velel su umot: More berćat na nea ć, ako ne beše ona, koj znaj kakvi opli ći mi rvija du sea.

Ud kak ja pugudi i va rabota, Petko odi kaj tatkto i mu veli: P čičko, jaska tražam deka dea imam prao i deka trebuva da mi da dajš tvojta ćerka oti jaska sm ud dileko mesto i pojće naamčm da sedam kaj vaska.E, čhanam, ći ti ja dam, ama ako mi činiš atr ošće adnš arno, ako ne, prao da ti kažam, nema da ti ja dam ćerka mi, udguvara tatkoto. Ere, majkata, ći mi puknl vo čuvek na menka, a neznam šo da pram i koj pt da gu fatam si reko Petko su umot. P dobro čičko, kakva e va rabota šo sakaš Petot momče, viće pojće ne sakam da ti mčm, ama utre mojte ćerki ći bidat pripraveni na muvi i ako ošće utre ja pugodiš kojaj najmalta ćerka, viće kraj ći turime i ud se srce ći ti ja

dam, p duri i gozba ći napárjme. More jok neka ti si stori i gozba su se tepka, tuku šmo da ja klam na ŕka ćerka ti, p ći mi vidiš su oči ošće adnš ti na menka, si rékol Petko su úmot. Dobro, dobro čičko, jaska i sea streksuvá i beljkim i ti ći si najš na rat, nema da timx mém i jaska pobrgu ći si vínam doma. Ama, tuku si lignale, okulu stred noć, pak mú du jdelé nejnta mišos i mu kažuva deka koga ći vlezat u udajkata, zajdno su tatko mu, ona ći bidi najkrajnta muva šo ći oj da zastani kaj drudzite dve sestri. Napkumta, pak si pugalj-
na levta strana
aja málce i pak si razdelile.

Na tritto den viće trebuvaše konic da si skini oti ako ne pugodi ćoj ud ŕka Petko. Árno ama, neli alantisana rabota? Ka vlizéa ntre u udajkatxxxi ošće ne bile pribrani ste muvi, tuku togaj vliguvale, najmálta muva vlizéla najkrajna, utišla i zastanála na levta strana, a Petko mu veli na staro aro: Najmálta vaša ćerka e va šoj na levta strana čičko i vaj mojta nivesta ud sea nanaka. Togaj namožal šo drugo da kaži stariot, tuku mu veli na Petko: Aj nema tie čistita momče! Ama va lkrdija a kažal su ústta, tuku su srcéto koj znaj kvojše. I taka, zafatija, gjo da si azarisuvat, ama na tersine.

Ošće su umrknatto, tatkoto i viknál na dvete sestri i mu véli niščo da ne kažat na najmalta sestra i koga ći si stemni da ja zapaljat furnta i cel noć da gori, a na sabalinto da klaat ntre i da gu izgorat na Petko. Tija kutri nasakale i mu bil greh za tak va adna rabota, ama tatko nariduva i nema šo drugo čare. I kak šo mu kažal tatko mu, taka i pravile, ama ošće koga zafatile a razbrala rabo-
ta i taman umrkna i si lignaja, a Petko si prajše osap kak utre ći bidi zet, mu pak na sone nejnta mila i mu veli: Petko, ubavo momče, brgu da begame oti furna ti čeka i ič undisaj su árno da bidiš zet, tuku aj stani na tepka ti veljam, se dudeka ne ni razberat.

Na Petko ud pišim ne mu si fati vera deka e najstina, ama koga viće zafatila da naviska i da si azarisuva, p i da plaka, skoknal ud pusteljta i, skrišum, ispagjat nadvor i begaj kak si bega.

Koga usmna i furnta beše árno izgurena, ama ka videle deka nema šo da klaat u ntre, a razbraja rabotta deka s izbigani, a vika tatkoto na najgulemta sestra i mu veli: Hati go vo bajanto stapče i trčaj pu da i stigniš oti ako gu pumnta našto sinor, nikuj pt namožime da i najmé. adnš za sekugaš ći si prostime su sestra ti. Dobro tače, gu zéva stapčito i trgnuva pu dirta na dvete tudi mladi. Ajde, ajde na adno mesto kto da i zašila, ama i vija ne mižija, tuku ka videle deka ide sestra mu pu nih mu veli na Petko: Slušaj milo, na tepka ći pripravam na uvčar, a jaska ći bidam ovčte i koga ći ftasa sestra mi blisku i ći zafati da ti pita, dali vidé da puminuvat dve mladi ljuge ud tuva, ti

ći mu kažiš deka, eto se pred malce, puminaja dve duši, ama, prao da ti kažam, neznam vi i šo ljuge bile tija. Ama ći puliš da mu kažiš deka ako nija odime na dolo, ti da m kažiš deka tija zaminaja na gore. I ošće lafejći si taka, tuku na adnš Petko si pripr na uvčar, a divojkata na biljuk ovci. I taman ftasala sestra mu smovila i si dubližil du uvčarot mu veli: Abre starče uvčarče, da ne vide nekuj dve mladi ljuge da puminaj vaka? Ami kak da ti kažam mr divojka, ošće pred malce videh nekuj dve mladi, ama ej, na gore utidija i mi si izgubija ud očte. Bre, nanaka utidija a? sea ći mu kažam n- r rekla smovilta, demek najgulemta sestra. I taman ta skrši glava nanaka, Petko pak si pravil kto šo beše, a ličnata i ona ud ovci si priprava na moma, i p- si trgnuvat p tut. Ka videla sestra mu deka nkde namoži da i naj na mladite, si vrnuva nazut, oj tatko mu i mu veli deka skde šitala, a nikde ni nišan namožala da naj ud nih, madaf adno uvčar su stotina ovci. Ama koga ću taka tatko mu, serbas i nogo naljuten ćerka mu: Tuh, tuh, tuh, more ćerko, kak da ne si tekniš i da i fatiš? Znajš li deka čarot beše Petko, a ovcite bea sestar ti? Jazk, jazk, jazk, demek čuvek ud unot ći s reni.

Ošće na to den a pušća na stredta ćerka i mu veli deka koj šo ći stretni, t s Petko i najmalta sestra i da ne gubi vreme, tuku da i fati i da i donci doma vrdza Stredta sestra si gu zeva bajanto stapče i da kape pu dirta na dvete mladi, ama tam si nabližila kaj Petko i zafatila da mu si fali, momta mu veli na Petko: Petko, mil gu begaj da begame oti sea pu naska idi stredta sestra i ta e nogo pološa spritu m Ama ka videla deka namožat da begat, bidejći viće bea umureni, zastanala divojkata i kažuva na Petko deka on sea ći bidi pripraven na padar, a ona na loze. I koga ći doj go blisku du nih i ako zafati da gu pita on, demek padarot, da mu kaži deka puminaj ma tuva na levo fatija. Nogo arno mila moja, ti si nogo umna divojkakx i deka umej si čuva i da kroj čare za arno život. I taman si pritvorija na padar Petko, a momta loze, eto ti ja kaj idi stredta sestra i ud kak zastanala malce mu veli na Petko- darot: Čičko, čičko da ne vide da puminaja nekuj dve mladi ljuge ud tuva? Abre, kak kažm mlada divojka, pred malce puminaja dve mladi ljuge, ama ej, nanaka, na gore zam Spulajti da si živ čičko, stanuva i si oj i va nanaka, bez da i pikasa oti s oni. A ma ka si utide doma i mu kažala na tatko mu deka ni puščuka namožala da naj ud nih, dav ud smo padar šo i čuvaše lozgjata, pak skoknal na nodzi i kto ludo zafatil da v da pcuj i da mu veli na ćerka mu: Aram da tie i na tepka, mori ćerko, šo nej fati i i donciš tuva. Taman to padarot beše Petko, a lozgjata beše sestra ti, tuku sea ći

dat tija sú kój imat da pravt i kaj ki mi si skrijat. I kto strela si pušši pú ptut p[illegible] dólo i zafatil da plti na levo, na desno za dá i vidi mladite beganici.

Petko sú momta viće zafatile da nabližuvat nakaj nejnto sinór, ama na adnó mesto zastanale da si udmorat, a momta mú veli na Petko: Petko, va noć nogo l' videh deka u našta kujća padnal najgulemto direk i dvete sestri sú brada zabradeni, ama koj znaj šo ći stani su nih? I ošće sonut na dukažan, tuku mu si javuva úd dileko takko mu i zafatil da rika, da vika i da mú veli: Demek, taka a? Na uvčar, ovci, padár i dú sea si pripravahte i na dvete sestri i izlžahte, ama kde či mi ojte úd sea nanaka? Úd ménka li ći si skrijte i tračite deka ći utkinite a? Ne znajte li deka dú sea furnata gó riše smo za adnó úd vaska, á sea gori za dvete vaska? Ama starto smovil zboruvaše, tuku bil ošće na dileko i imal vreme da si napraj neščo zá da si utkini. I ne smo to, tuku blisku du nih imal adna dlboka reka, p ka videa deka viće nema druć spas, momta mu veli na Petko: Petko, ti sea ći bidiš pripraven na žaba i taman ći si nabliži tatko mi da ti fati, frli si u rekata, a jaska ći si pritvoran na riba i nej ći móži da ni fati, tuku ći zafati da glta voda, za da ni ispii i dur togaj ći pukni i ći úmre. Kak šo ričela momta, taka i napravile. Tuku šo viće ftasal starto smovil, divojkata vlizela u rekta i si činila riba, Petko stanal žaba i zastanal na bregut, ama tuku šo dujdel starto smovil dú négo, si frlija u voata i nurnuva pud adnó breg.

More ako sakate ú volot u rogut napikajti si nema da mi kurtúlite va pt i sú vodau meut ći vi nosam u planinta, ama šo fajda! Trebuvaše jaska da mu si stegnam, p da svršam rabota, rekol pak smovilot i tuku si frlija u rekata i zafatil da smuka i da smuka. Arno ama on smuka rekata teči, on smuka voata izvira, tuku na adnš si nadul i puknal, bez da ja ispii na ćerka mu i na Petko.

Sea viće nemaše úd kógo da si plašat i slubodno ispadnaja úd rekata i si gú fatija ptut za nakaj kujćata na Petko. Najstina e deka na divojkata nej beše žalj tolku za tatko mu, ama za sestrite nogo mu beše žalj oti ustanale saalam sami, ama šo da praj?

Pu nekolku dena Petko sú nejnta nivesta ftasale doma i zafatile da si gú ureduvat životot i da si živat nogo milno i arno. Arno ama, bidejći nejnta nivesta mú beše nogo lí šte kumšii zafatile da gú kskndisat na Petko i da gú pulija nastrana. Ličtnotijta na novta nivesta a razbral i carot na ta država i úd kak a videl adnó den, mú si arisala nogo, i bidejći ne bil žinet si rekol sú úmot: More, more vidi gú kakva nivesta najdel vo našto edpus nidno! Jaska car sm i namožam da nam takva ubava žena, á on....

Ne puminale ni tri dena, carot pušća adnó nejno zaabit, gú vikat na Petko da ódi kr

kaj carot. Koga ču taka, kutroto, Petko si rekol su umot: Zaščo li sea pak mi vika naš to car? Ama koga utide kaj nego i mu ričal ~~na carot~~ zaščo gu pala, carot mu veli: Petko, ti du sea mi napravi adno arno, i nogo ti spulajti, ama ošče adno arno sakam da mi prajš Togaj Petko gu pita na carot i mu veli: Care, niščo ne žaljam za tepka i šo mo m ći Vi pomožm, ama moži li da znam šo palaš vadin ud menka? Evo šo e rabotta Petko, sakam da mi ja dajš tvojta žena za menka oti jaska car i takva lična žena smo na menka mi liči da imam, a ne na druć.

Ka ču takva lkrdija Petko ud umot ći si kreni i ošče na minutta zafatil da mu si moli na carot, ama kaj bre brate! Sluša li dzidot i carot

Brm, mu veli Petko na carot, da si om du doma i da si pulafam malce su ženta, p napkumha šo saka neka bidi care, mu rekol Petko.E. arno de, oj si sea, ama ud utre viće ženta moja, p ti šo sakaš praj, mu ričel carot pak na Petko. Oh, oh male mori! si rekol Petko su umot. Kolku mki videh dur da ja domcam doma va palena nivesta, a sea da mu ja dam na carot, a jaska da puljam i da pukm! I taka, si oj doma, ama sl si čudi, sl si umi, a na ženta mu niščo na mu kažuvv, tuku smo a pli i sldzi da mu tečat ud nažaljante oči.Arno ama ta kutra gu pikasala deka momčito muj neščo nažaljano, zafatila da ga pita, da gu vrti da gu suka, ama Petko smo ernej i ni laf na kažuvv. Ama koga zafatila da naviska nogo p i da gu moli ženta mu na Petko za da mu kaši zaščo si skldisuva, on mu veli: Ah, mori ženo, kak da ne si skldisuvm koga ud utre ti ći bidi carova, a ne moja žena? Bre, kak možo moži da bidi va rabota? Ud koga a skroj carot va rabota bez da mi pita na menka? More ne car, tuku i gospud da mu si sfali jaska nema da mu bidam nejna žena, a kamo li su nejno su um!Rekla žena mu na Petko.

Kutrata nivesta veliše taka, ama su srcito ne si lafiše taka oti carot nemoži na nea ništo da mu praj, ama mu beše gajle za Petko.

Sepk, na carot ne mu beše na igun pred insanut da mu a zevv ženta na Petko taka, tuku i subral ste nejni zaabiti kaj nego, gu vika na Petko i pred ste mu veli: Slušaj Petko, jaska ne sakam da ti a zevm ženta, a a ako mi prajš adno most ud tuva du ej, da to brek i da nema ni adno direk, arno, ama ako ne gu prajš, evoj ste neka s kifili deka ći mi ja dajš tvojta žena. Za koga gu sakaš care vo most? mu veli Petko. E, džanam, krajn den neka bidi za tri miseci, p ti ako možiš praj gu za adna nidelja. Dobro care, jaska ći si pučudm i utre ći dom da ti kažm kak ći bidi va rabota. I ud tam odi prao kaj ženta mu i mu veli deka vaj iva rabota i deka tsa tri miseci ako gu praj mostot nema kulaj ći ustani bez nea.Ama koga ču taka ženta mu ne smo šo ne si isplašila, tuku mu dava gjaret na

Petko:

Petko i mu veli: Češkin va neka ti bidi mkta mžo! Brgu odi i kaži mu na carot deka mosne pu tri miseci, tuku ošće utre sabajle ći bidi napraven i smo neka ispadni da vidi za da mu si fati vera. More šo veliš ženo? Zrm moži da si napraj takvo most za adna večar! Berćat na stapčito šo mu gu zeh ud tatko mžo, inkr koj znaj šo ći beše su naska ošče ud prvnuto den koga bigahme.

Ud ka mu si fati vera na Petko deka ći moži da si napraj mostot za adna večar, odi kaj carot i mu veli:Viliki care, jaska kndisuvm i si nafaćam da gu pram mostot, sma ne za tri miseci, tuku za nogo malce vreme. I koga ći bide azr, ći dom jaska kaj vaska i ći vi javm, a napkumta si vrna i si utide doma.

Nivestta na Petko ne tolku si umiše, tuku ošće na ta večar si gu zela bajanto stapče i ošče su ispadnatto nadvor gu napravila mostot i si vrnala doma bez niščo da pikasa Petko. I koga stanal utre na sabajlinto, kto putrisen,a pita na ženta mu: Mori ženo,kak ti veli umot, ći bidiš li carica ud vadin nanaka? I ako staniš carica ći mi dajš li nekaj parče lepče ako dom da pitam na tvojte porti? More aj odi i kaži mu na carot deka mostot e azr i da ne pala niščo drugo oti ći si čini pišman.I koga si uveri najstina e azr, odi kaj carot i mu veli: Care, care ispadni da vidiš deka mostot e azr i tračam deka nema pojće da mi zadiraš i deka ud sea nanaka pak ći trebuva da bidm slubo-den.

Na carot ud pišim ne mu si faćaše vera, sma ka utide nadvor i vide deka najstina e mostot napraven i to kak sakal on, mu iddiše ud pamet da ispadni, sma pak ne si otkažal ud ličnta žena, tuku mu kažal na Petko pak da odi kaj nego za da praj nakuja druga rabota. Ste carski zaabiti i tija si pučudile ka videle za adna večar da si praj most bez di reci i mu kažale na carot da gu ustavi na raat na Petko i da ne mu ja pala ličnta žena, sma carot bil nogo kskndžija i tvrdoglav šo namožal da si otkaži ud ta rabota.

Utruto Petko pak utišl kaj carot i mu veli: Care Vija kažahte da dom pak kaj vaska, p evo jaska dujdeh i kažite šo ima da kažite oti imam rabota. E diljćam da naprajš adna palat šo da nema u celta dujna i ako ne mi prajš za tri miseci,viće nema lža i deka ći ti ja zevm ženta, a na tepka noš ti čeka. Aman care,zaščo mi ja prajte va rabota na menka, tuku ne si zevte pozinginska nivesta? mu veli Petko na carot. Ta e moja rabota i ošče adnš da ne ti čujam su takvija lkrdii oti namesto ći ti ustvm, ču ili ne a?

Petko nemaše drugo šo da praj,tuku eu navidena glavv si vrnuvv doma i mu kažuvv na ženta mu, sma ošće na minutta ta mu veli: Ič nim beri gajle za va rabota,bidi si kak šo si beše du sea i ošće utre oj kaj carot i kaži mu deka palatta e azr i neka ne ti

zadéva pojće da ne gu naj pološa rabota ud ta šo a pala. Petko séa viće imal vera na žen-
ta mu, ama ipak si veliše [illegible]stani ako ne bidi palatta napravena za vo vkt šo sa-
kaše carot? Arno ama koga usmnal utredenta mu veli ženta mu na Petko: Brgu oj i kaži mu s
na carot deka palatta šo ja sakaše muj azr i neka oj da vidi dali ći ma si aresa! Bez da
gubi nogo vreme, Petko oj kaj carot i viknuva i ste druzi nejni zaabiti i mu veli: Care,
care i vija zaabiti, iaspadnajte nadvor za da vidite i da mi kažite dali ći vi si aresa
palatta oti nija sme vredni ošće posrna da a prajme. Ama koga ispadnale nadvor i a videle
ta pusta palata, ne smo šo bila napravena kak šo a sakal carot, tuku ošće posrna i sta
ud vadvor bila puzlatena i kto slnce grijala. Ej, care, viće red da gu ustajš čuvekot na
raat i nema ništčo da mu palaš oti ći ti fati greh. Ama neli kažahme deka carot bil nogo
aresan? Smo togja pred ste zaabiti mu kažal da si oj naka i deka nama da gu zakači, ama on
ošće na to den i viknal ste stari ljuge ud celta država i mu veli: Abre ljuge, jaska um m
nemm u glavta, p sakm ud vaska da čujam kak i šo da mu palam na Petko za da mu ja ze-
vm nejnta žena? Mu kažah da mi parj most bez direci gu napravi i to smo za adna večar, mu
kažah da mi napraj carcka palata, on mi ja napravi za adna večar i ošće porna ud šo jaska
sakah, a sea viće ne ustana um u mojta glava, p zato vi viknah na vaska da mi dajte mal-
ce pamet i pt, beljkim ći dom du najličnta žena u dujnata. Tija kutri sbarci, ka si umil-
e, ka si čudile ništčo namožale da mu kažat. Arno ama, taman na begajnto, evo ti gu kaj ie
de adno star i koga razbral šo e rabotta mu veli na carot: Ošće utre vikni gu vo pezivenq
i kaži muj vija muabeti: "Da ojš i da mi donciš neščo šo da oj, ama da neznaj zaščo
oj i da nosi, ama da ne znaj šo nosi!" Togaj on ne smo šo nej ći znaj šo s vija muabeti, a-
kamo li da donci ili kde da oj. I taka za tri nideli tvojaj viće ličnta, p koj šo znaj ne
ka kaži. Ka čul taka carot mu ričel na deoto: E taman, va rabota nogo mi si bindisa star-
če i evo ti tolku i tolku pari.

Koga usmnal druguto den carot pak gu viknal na petko i mu veli: Abre, kak daxt
ti kažm, jaska ti ričeh deka nema da ti palam viće druga rabota, ama eto ošće adna rabota
sakam da mi ja prajš, p napkumta šo saka neka bidi, nema da ti zadevm. E šo sakate sea ca-
re? mu rekol Petko na carot. Da mi donciš neščo, ama da ne znajš šo mi nosiš i da ojš, ama
da ne znajš zaščo ojš. I cela va rabota a sakam za tri miseci, a ako ne mi gu prajš i vo
def, bidi saalam deka em žena ti ći ti ja zevm, em na tepka katran ti čeka. Ču ili ne a?
Oh, oh, oh, šo loša duša ima vo našto car! Šo li si sea i su vo nejno sakajne? Koj li mo-
že da ja praj va rabota? I čudejći si taka, si oj doma i mu veli na ženta deka vaj va rab
bota, ama koga gu ču ženta mu mu rekla deka, pak da ne beri gajle oti i va rabota ći mu a
vršime na carot

- -

st s carovi. Adnoto e

muv

du odih

sea

du ći ti kaži

pumozi. Smo da ne zabravis

gu

veli: sestra

mki setrs ti,

ud

ši šo i imal u morto, ama ka dujdele tija i mu kažal da si naj va rabota i deka zet ć
bidi utepan ud carot ako ne gu naj vo šej, ste su adno glas mu veljat na glavtarot: Gosp
dar, nija takvo šej nemme i ne znajm

Ka videl šura mu na Petko deka ud kaj nego nema air i deka niščo nemoži da mu pum

me takva rabota, sea ći ti pratm kaj druguto brat šoj car na ste divo livot i beljkir
kaj nego ći si čini sebap i ći si naj va rabota šo ti ja pala carot.

~~ftasal za tri nidel~~

rot. Petko viče naučen ud nogo mki znajal kak da mu denci i na vo šurai ud kak si z
puznaja i su nego mu veli: More šura, jaska i taka sakah da dom kaj tepka, mkta mi nati

ftasal za tri dena i tuku šo si nabližil du vtorto šura, ispadnale nejnte čuvarš [illegible] gu prizele i gu nosile kaj nejnto car. Petko više naučen i puparen ud nogo mki, znajal kakx da mu si donci i spritu vo šura, p ud kak si zapuz- su nego mu veli: Ej, ej, šura, nogo ći sakah da dom su sestra ti i da si vidime, p i d pužívime malce, ama evo pred to, mi natira jalgovlkot da dom kaj tepka i da palam čar oti i jaska ćom ud rka i tvojta sestra druć ća zeva. A bre šo mš šo tolku dilečen pt si udil du tuva? Koj to šo ti brka- lova ši namožiš da mu gu n čeresto? mu udguvoril šura mu na Petko. Arno ama kog mu ja ažal sta mka i mu pal da mu daj " da odi, ama da ne znaj kaj odi i da nosi, ama da ne znaj kaj odi" šura mu zafatil da si i beri ramejnta i da mu veli deka teško ći si naj va rabota. Tuku diljć si dujdel du tuva, čekaj ošće malce, p ći ti kažam šo trebuva da si praj i da si naj šej šo ti gu [illegible] tvojto ne prikupcan car. I ošće na to saat i viknal ste životini mu veli: Ći moži li da si naj va i va rabota za adno naš čuvek? Arno ama ka si čudil ka si lafile ste životini na nejnto carsvo, namožale da najdat takva rabota, a Petko ošće pojće zafatil da si skldisuva i si veljal su umot: Ej, ej, dhr sea tračam deka na mo m ništo da prami deka carot ći mi ja zeva nivestta!

Na šura mu nogo mu beše žalj za Petko, ud adnš mu veli : Slušaj zeto, nija v će namoži me da ti pumožime ud tuva, ama ipk ći moži da si napraj neščo oti nija imme o adno brat i on e car na ste pilišča, p ći ti dam ljuge za da ti nost du kaj nego i b kim ći si čini sebap i ći si naj kaj nego neščo.

Petko bepe više nogo umuren, ama koga vide deka vremito si vrvi i deka žena druć ća a zeva, si puzdravuva i su vo šura i su pumuš na nekui životini, šo mu i dade šura mu, kinisal i utipl kaj tritto šura. I to šura nogo dobro gu pričikal na Petko i ga mu kažal deka ima gulema mka ud carot i deka ako ne mu naj i mu nosi šo mu pala, ut ud rka i on i sestra mu ošće na minutta i vika se srce vi moljam, khajejti sii ste sili i pulite da mu si naj na zet mi rabotta š "odi i da ne znaj kde odi i da nosi, ama da ne znaj šo da nosi" oti em na nego noš g ka em na sestra mi gulemo zlo ća naj! Arno ama i piliščata kak i drugite životini n rujgjut šura, ništo ne znajale za tak o neščo i namožale da mu pumognat na Petko. A ošće koga si nasubrale ste pred nejnto car, demek pred šura mu na Petko, adno ud naj te opli ne bil tam i ka videl carot deka vo orl nej tuva, pušća nekolku drudzi orli ud kak mu kažale, evo ti gu kaj idi i mu veli na carot: Prosti mi care šo ne dujdeh

ma imah nogo teška rabota i trebuvaše da utvorm nov pt za smovilot lovač, p beljkim ći doj red da ni si naj za neščo. More ustavija ta rabota, tuku kaži kak ći mu najme na zet mi va i va rabota, p napkumta ća a pulime ta novta ptička šo a najde vadin. Orlot i on nogo vreme ć si čudil, ama ništčo namožal da kaži za va rabota šo a palaše Petko. Ama nakraj, pred da sć oj pak pu rabota, si vrnal kaj nejnto car i mu veli: Care, care druć čare nema, tuku ako čaka i ako ima vera na menka, neka si kači vrs menka i da ojme kaj vo lovač šo gu najdeh vadin, p beljkim ći naprajme neščo ink ud tuva natamo nema nadevajne za da si napraj neščo. Ka ču carot takvija ubavi maabeti ud orlot, mu dade izim, a i rana za p- tut, si puzdravuvat zet i šura, mu si kačuva Petko na orlot i trgnuvt za nakaj lovačot. I namesto cal mesic da ptuvt, tija ftasale za tri dena, Ka i videl lovačot smovil i pri- čikuvv arno i koga mu kažale deka nija idime kaj tepka da pitame dali znajš i imaš neš- čo šo da odi, ama da ne znaj kaj odi i da nosi, ama da ne znaj šo nosi" lovačot mu reko- kol: A,a,a, va rabota moži da si naj kaj menka, ama trebuva nogo dikat da si praj oti a- ko ne umej čuvek da raboti su nego, moži ion da umre. Bre aman lovačko? Kaj tepkaj li va rabota? Nati tolku i tolku pari i brgu da si ojme oti ženta mć viće ćoj ud rka i koj za- naj dali ća a nam doma, mu rekol Petko na lovačot.

Ud kak gu kandisale na lovačot i ud kak mu kažal šo [redacted] i kak trebuva da si praj, oti vo ne bil ništčo drugo madav ud adno nevidlivo čuvek, mu si kačuvv Petko na vrs oplot i za tri dena ftasuvat doma, demek Petko stignal kaj ženta mu. Radosta na kut roto Petko mu beše gulema koga a videl ženta dikaj ošće doma.

Ud kak svrši rabota orlot si vrnal nazut, a Petko si gu zeva nevidlivto čuvek i mu odi kaj carot. Koga videl carot deka ništčo ne mu nosi Petko, si i viknal ste zaabi- ti, azarisuva adna jaka gozba, ošće malce šo ne sfirnaja i bandite, si a zeva carckata k- lčka, mu ja vika i ženta na Petko i ud kak beše se azr carot mu veli na Petko: Ej, ej, e Petko, nogo mi mči dmr da ti ja zevam ženta, ama, evo sea viće e moja, a na tepka carc- kata klčka ći ti donci umot i ništčo drugo. A puliš li kak laska Petko? Ti si aresa li v umiračka? Nija ngćame da i mčime naš te ljuge su rgjosani klčki i sakame na adnš da umr mu veli pak carot na Petko. I dadeka lagiše carot, ste drudzi zaabiti si skinuvaja ud smijajne, ama koga viće dujdel vreme za da gu izvadat nadvor na Petko za da gu zakolj: a carot da si venč su ličnata žena [redacted] Petko sta al i mu veli na carot i ste drudzi za- biti: Ej, care, care i vija budalaj zaabiti, ić nim si lažajte oti jaska vi donceh ud to šo " Da odi, ama da ne znaj kaj odi i da nosi, ama da ne znaj šo nosi" i ako sakat da gu vidite evo gu: I ošće na nogo bile ste, gu pučća ud džeput na nevidlivto čuvek ka zafati da koli, koli koli koli ni adno ne ustavil ud nih, Napkumta si a zeva ženta mu, kačuva na stolainta i ud togaj navak najvredin car u žavta i ste ljuge nogo gu sakale oti odil pu pravto pt.

PET POPOVI I LIČNATA ŽENA

Nekuj si čuvek si žinil i zel nivesta ud drugo selo, ama bila tolku lična, šo koj ća a vidél sakal pak da a vidi i dur ud pet stotini račkori dileko si ~~xxxxxx~~ nazat i da vrnúvl ja pulijat. I ne smo prostto insan, tuku u selto imal pet popovi, p i tija smo dzirkale pu ličnata nivesta. Imito muj popovi, ama ne bile smo popovi, tuku adno ud nih bil pop u duguto bil dijak, tritto vldika, patrik i adno kaluger. Ste vija ne smo šo a kskndisale na ličnata žena, tuku zafatile da ja zadirat i da mu veljat: Eh, mori nivesto, šo nogo si lična šo ubavo belo i crveno lice imaš! A kutrata nivesta namožala nikde da ispadni ni na sred selo, ni na češma da odi. Vadin taka, utre taka, kutrata žena zafatila dur da uslabnuva ud mka i namožala da si ja puli rabotta na raat.

Mžot na ličnata nivesta a zaušil na ženta mu deka zafatila da uvinuva, p adno mu veli: Mori ženo, šo imaš ti tolku gajle i zafati tolku rano da veniš ? Dali venčninta ne ti fati ili ima nekuj druć vrag šo neznam jaska? Jadejne imme, piejne junagire, goli i bosi, spulaj mu na gorniot, ne sme, p dali sakaš da mi kažiš šo tie manata? Ama ženta mu ud zafatukut ne sakala da mu kaži, tuku ka vide deka mžot mu vića sakal da znaj i da naviska za ta rabota adno den mu veli na mžot mu: Mžo, na menka malce mii stramota, ama šo ći mi lackat sekuj den, poarno e da ti kažam i beljkim ći si praj neščo i nej ći odi ponanaka rabotta. Koga odm na češmata, sekuj den ći ispadnat tam i popvite tuku šo ći mi vidat ći zafatat ~~xx~~ sekk da mi vikat i ni xadno den ne ~~smxxx~~ na raat. Se na se, ama koga ći doj t pusti selcko pop, prao da ti kažm, namožam da gu trpm, p zato sm skldisana i uslab ak.

Ka i ču ste vija lkrdii ud ženta, mžot mu mu veli: Mori ženo, za va rabota li si ~~skl~~disuvaš? Jačna ~~xxxx~~ tračih deka e neščo šo namožime da a lečime, ama diljćam bil taka rabotta, nogo lesno ći si kurtuliš ti , p i ste drudzi šo ti zadavet. E kak bre mžo ći si kurć túljam em jaska em tija ud menka? Mu si dava li miram na pop i vldika, p i na patrik? mu rekla ženta na mžot mu. Evo kak ća a kurtisme rabotta ženo, mu veli mžot. Koga ćojš vadin na češmata i koga ći doj nekuj u popovi e, p i zafatikx da ti veli neščo, ti kaži mu: More pope, nogo vreme stana kak mi zakačuvaš, ama aj, ti si selcko čuvek i si moliš na boga za ste naska, p diljćam tolku mi sakaš doj večar u osm saatut doma, p ći si pugodime. Pu malce vreme, mu veli mžot, pak odi na češmata i koga ći ispadni druć pop ili vldika, ti kaži mu da doj u devit saatut znajš, demek, deka ći gu gostiš de, ama da ne zabraviš pak da si vrniš i da mu kažiš i na druć pop ili bila koj druć da doj u desit saatut. I taka se pured puli da i suberiš ste popovi, p da si vidime adnš za sekugaš. I ne smo to, tuku na sekoj adno ud nih, koga ći si stretnuvaš, ći mu kažuvž deka nc smo šo ći si vidime, tuku i su banci, kukoški i vino ći i gostiš. Arno mžo, ama šo ć

prájš ti koga ći idat tija?Jaska ženo, mú veli mžoz mu,ošće dejna, gjo, ći si azarism z
ná vudinicta zá dá mi vidat deka najstina ćom dá meljam brašno i dá nemat šube koga ći
ti dojdat ná gósti. I né smo to,veli mžot mu, tuku duri ćom i kaj nih xx i ći mú kažm a
ko imat nekuja vrejća brašno , demek, i na nih dá mú pumognam zá najstina dá mú si fati
véra deka saalam jaska ám ná vudenicta, p dá vršat pó raskotisani rabota. Áma óni pak ć
té pitat i ći ti rečat: Šo veliš,ći si vrni lí brgu tvójto mž ili ná ležajne ći ustáni
vudinicta? A ti togaj ći mú kaúvaš deka ej,ej, on duri útre predpladne ći si vrni i ne
berite gajle zá vá rabota. Nogo arno mžo, ti umno čuvek, a jaska zá se ći ti slušam i s
ćá storam šo mi ći kažiš, rekla ženta mu.I kutu kak si izlafile, taka i pravile.

Ná druguto den ženta ošće porano i po arno ubličena i isčešljana si i zela stomnit
i utišla na češmata.Ama vapt beše xxxx i malce radosna za dá mu bindisa ošće pojće ná p
pojte.I taka, koga a videl prv selckoto pop, nasmijan, nasmijan odi kaj nivestta i mú v
li:Á,a, taka ti sakam nivesto i dur sea ošče pojće mi si bindisaši ako sekuj den taka s
priminúvaš, ste dušmajna ći puknat úd inat.Eto, koga ni púl a sea na naska dvete deka
si lafime, mu ide sú zbi ća ni izedt.A,a, šo veliš nivesto, ći bidi li neščo sú naska a
Demek, popot zafatil da si ligávi okulu nivestta, p koga videla taka ženta, zastanala
malce i mú veli: Afendo, nija sú lafejne i sú sneijajne ništčo ne prajme, tuku, ako imaš
tolku mirak,ela večar okulu ósm saatut,p da si vidime malce po úd blisku i taman ći ti
si pugódi óti mojto mž večar ćoj ná vudenicta i to ná ležajne, a ći si vrni duri útre p
red pladne. Koga ču popot takvija blagi lkrdii mú veli radosen ná nivestta: Molči, mol-
či i begaj brgu da ne čuj vldikta, a jaska ći dom i puli arno da ne vidi nekuj i praj
neščo poarno za jadejne, mu rekol popot ná ženta.

Úd kak ja kurdusale sú popot nivestta pak si vrnala nazut za dá naplni voda, ama
tuku šo trgnala da si oj doma, éto ti gú djakot kaj idi nakaj ženta. I tuku šo si nabl
žil dú nivestta, zastanal i mu veli: Prao dá ti kážm,nivesto, jaska i taka nogo ti sa-
kah, ama kto vadin, kak šo si i arno primineta,mi ide dá puludam úd mirak zá tepka. P,i
šo veliš ći bidi li neščo migju naska dvete? Kaži mi oti nemam vtoj pojće trpejne i sa-
kam da dom kaj tepka, p šo saka neka bidi! rekol djakot. Togaj nivestta zastanala malc
i sú nego, p mú veli:E, aj, džanam,dosta viće mi vikaš ná glava i el večar ú devit saa
ama puli da ne ti vidi nekuj i da mu kaži na mžot mi oti on večar nema da bidi doma, t
ku ći oj ná vudenicta i tam ći
ku smo mu kažal deka ći dom i azarisaj si... I taka pú red, nivesta mu kažala ná vldik
i na ošče adno úd popovite, a ona izmisila brašno i gú kladela da si kisne, zakoljala

dón inila azr za da pričeka mili i nemil gosti. Ašpo-
povite smo si puljat na saatte, si raduvat sekuj naksam i idvaj čekat da umrkni i da doj
saatot. Nivestta si a pravila nejnta rabotta, ama i mžot ne padnal dolo oti i on ošće pr
da si navedi slncito, si ja prignal kolta, plna su vrejći žito i trgnal nakaj vudenicta.
Arno ama, za da mu si fati vera na pojte i da nemat žube deka skoro vreme ći si vrni, ošće
pred da ispadni ud selto, odi kaj popot i mu veli: Afendo, ako imaš nekuja vrejća žito
daj mi ja da ti ja izmeljam oti jaska i taka, i taka ćom, p ti si nas čuvek neka si pram
adno sebap beljkim ći mi si naj na du ta. Kak da ne ? Šoj vo laf? Brgu papadijo i vija i
izmićari, daj ti mu dve- tri vrejći žito na čuvekut da ni gu meli! A, a, a, spulajti da si
živ, ama ti, ka mi si puli, su vo tuvar, nej ći možiš da si vrniš va večar sinko. Mu veli
popot na momčito, ama i si veli su umot: More najstina e to šo gu kaža ženta mu deka
nejnto mž ćoj na vudinicta!

Ud kak muj
nakaj vldikta i ud kak mu vlizel u dvorut mu veli na vldikta: Gospudin vldiko, jaska i ta-
ka ćom na vudenicta, p ako sakaš i ako potriba daj mi nekuja vrejća žito na vaska da vi iz-
meljam malce brašno. Ka čul taka vldikta mu naridil na irmićarte i mu dava dve-tri vejći
žito i ud kak gu isprovudil si rekol su umot: Večar najstina ći imam arna gozba i ći mi iz
ispadni mirakut... I taka pu red, momčito pumnal i pokraj drudzite popovi, p i ud nih
mu zel pu nekuja vrejća žito, gjo da mu pumogni, [redacted] ama on ne utišl za da gu rastuvari i gu meli žitto, tuku smo zvrtel
adnš-dve pti, kolku da umrkni, a napkumta ošće pred da doj usm saatut si vrnal doma i si
skril pudzadi nekuj sinduć za da slaša se šo ći mu lafat popovite na ženta mu.

Ajde, ajde dujdel viće osm saatut i na vrs minutta uzgora eto ti gu ftasal popot i
zafatil da tropa na vratta. Ženta čula i koga si sfalila dolo mu veli na popot: More po-
pe, pope za čo tropaš na vratta koga jaska znam deka ći dojš taman na saatut i ti čekam?
E, džanam, prosti de, a greših malce rabotta, ama sea ća a isprajme i druć pt, koga pak
ći si dajme laf, nema da tropam. Nejsi, napravile zdravo-živo, a slatko, a rakija si pula-
fija malce i zafatila ženta da suka adnp banik du kulena. Ka vide popot deka ženta ći za-
bava su misejne na banikut i su pičejne na misirkite mu veli: Mori nivesto, šo ti trebu-
vt tija saltanati? Zrm jaska sm gladin, p šo tolku si mčiš? Jaska ne dujdeh za banik, mi
sirki, za vino, rakija i koj znaj šo drugo, tuku, eto, dujdeh oti ti mi kaža i da si vi-
dime, p neka puknat viće du majnta. Aj, džanam, ustavii tija raboti i el vaka? mu rekol po
pot pak na nivestta. Ama nivestaa si kto da ne sluša i na nogo pti koga mu lafiše popot

ta mu udguvoruvše: E, afendo, ti taka veliš, ama na menka ne mie arno adnš na gosti da mi dojš i da me ti pričekm kak šo trebuva. Ima vreme afendo, mojto mš duri utre ći si vrn a nija imme cela noć vreme, p i ći si gostimexx ... Arno ama ne bila rabotta taka oti koga taman dujdel devit saatut, xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxbanikut i druguto pičejne ošće ne bil azr, tuku trebuvše ošće malce vreme, zafatil n uj da tropa na vratta, a popot zatrisen ud strah mu veli na ženta: A,a, sea a napravihme rabotta nivesto! Koj li moži da bidi vo šo tropa? Da nej neščo tvojto mž? Ama vratta viće se pojće zafatilo da rapote, a ženta mu veli na popot: More afendo, za arno i za lošo, el vaka da skrijam dolo u adna kaca, p koga ći si oj ud tuva vo po tropa, pak ći dom i ći ti kažm šo stanuva. Aman nivesto praj šo ći prajš oti jaska zaginuvm ud strah i strm! Koj ći čuj, šo ći kaži za menka? I ne smo to, tuku i braddta ći mi oj ako mu doj na ušto na vldikta mu rekol popot na nivesta. I taka, gu zev popot, gu nosi i gu skrila u kacta, a napkumta odi a mx utvára xx i koga puli šo da vidi! Djakot sprustren na vratta i sl čeka da mu utvori ličnata žena, ama bil dutiran du nemakaj. Ajde mori dušičko znajš li ud koga tropam? Ne mie žalj šo stojam tuva, tuku da ne vidi i čuj nekuj, p da naprajme nekkva druga rabota, ma veli djakot na ženta. E, džanam, prosti mi de, jaska ne sm kabatlija oti za tepka si azarisuvam, p nemožm da nam kulaj naprgu da si sfaljam, rekla ženta na djakot.

Taka vaka, ama ženta pak zafatila su nejnta pesna, demek pak zela testo i zafatila da mesi, da gu spotnuva oginot, da ja vrti tepcijta, plna su pičeni misirki i se pu red kak šo mu beše naridena sta rabota. A za popot viće ič ne mu tiknuva i gu uetavila u kacta da leži. Arno ama ka videl i djakot deka nivestta smo suka gore-dolo mu veli: Mori šo prajš i si mčiš nivesto? Zrm sefte ći jadam jaska banik? Ustavija ta rabota i el vaka da si pulafime i da si vidime d za jadejne i piejne lesna rabota. Ti afendo taka veliš ama jaeka nemožm taka da misljam o i ti nikugaš du sea ne simni dujdel doma i mie stram na golo da ti pričekm. I taka, ženta mesi i gjo si azarisuva, djakot smo a puli i mu idiše su oči da ja ispii, vremito si vrvelo. I koga viće puminal adna saat, eto ti gu vldikta i tuku zafatil da tropa na vratta, a nivestta si parj kto nipčo koga viće vldikta zafatil se posilno da tropa i koga čul gjakot, su ztripiren ud strah mu veli na nivestta: A,a, dar sea a pravihme rabotta nivesto! Da nej mž ti šo tropa na vratta? A,a, koj li ći bidi vo? Brgu, brgu tš moljam da si skrijam nekde oti derman nemam ako nauči vldikta, rekol djakot. Togaj mu veli nivestta na djakot: Slušaj afendo, nija imme adna gulema kaca dolo u kilarut, p el su menka da ti skrijam, a koga ki si oj vo šo tropa, jaska pak ći ti viknam, p se ći bidi na red. I bez da gubi vreme, gu zeva na djа-

kot, gú nósi dólo i gú napikúva u kácta i nego, démek kaj pópot. Koga púli pópot kój é tó šó mú vlizél dúri u kácta šo dá vídi! Nejnto isnáf-djákot. Áman bré brate, tí lí sí túva? Ábre kak ní pikná vá žéna ná dvéte túva ú vá pústa káca? Šo li ći bídi sú náska vá večar? I, mé dú déka tija u kácta sí lafija, žénta odi ná vrátta, a utvára i koga púli éto ti gú i vládikta. Dobra večar sínko mila, dobra večar vládiko, veli nivestta. Nej lí dujdén to tvójto depsús? Dú kóga ći si zadrži na vudinícta? Ej, ej, vládiko, zrm né znájš kóga ći si vrni mójto mž úd vudinícta? Dúri utre ókulu pladne ći si vrni, mú udguvorila žénta ná vládikta. I taka, sí kačúvt góre, mu napravíla kave, a rákija i nize i pak zafatila da mési banik, da ja vrti ta paléna tepcija sú misirkite i ste drudzi raboti šo trebúvaše da i práj. Árno ámamx ka vídel i vládikta déka nivestta smo si vrti ókulu nego i smo azarisúva jadejne i piejne, á ne mu tiknúva, gjó, da oj kaj nego zá da si pu a a a s vi a, vládikta mú veli a nivestta: Mori šo túku si mčiš nivésto i trčaš góre-dólo i né sédiš málce da si pulafi me, p napkumta... Koga čú taka žénta mu udguvorila na vládikta i mú veli: Vá večar vládiko j áska imam gulema čes i vera spritu tepka i spritu crkvta i sakam da si gu kážm čuvesmuto. Šo tólku beriš gajle? Cela večar sm tvoja i nema zaščo da si skldisuvaš. Na menka mie milo zajdno xxx su tepka da vičeram, p napkumta šo saka neka bídi. Mžot mi i da čuj oti ti si bil va večar kaj ménka nej ći kndisa da izvaj laf, oti muj strah i greh spritu tepka, mú rekla pak nivestta na vládikta. Démek, smo gú vrti i suka dur da doj vremito za da druć čukni na vratta.

Vládikta viće nemal trpejne, p stanal i zafatil da si nabližúva kaj nivestta, áma túku šo zafatil da já gálja, túku zafatil da tropa nekuj na vratta. Šo, šo, šo, kój to šo tropa dólo na vratta? Da ne néščo si dujde tvojto mž úd vudenicta? Já odi i vídi šó stanúva dólo mori lično? Árno áma kólku pojće si zabavale tija sú muabet, to dólo pójće i posílno zafatil da tropa, p vládikta mu veli na ličnata: Nivésto, brgk skrijme nékde da ne naprajme nekuja póloša rabóta ako bídi mžo ti. Na ménka úd nikuj né mie strah, túku tí žáljam ná tepka rekol pak vládikta.

na káca, á napkumta pak ći dom da tí kážm šo stanúva. I taka, sí nastigal vládikta i kndisa ne smo u kácta da vlézi, túku i u bunarut ći vleziše ako mú kážiše žénta.

Kóga gú nosila i gú piknala u kácta, šo bre brate?! Popot i djákot ste ispepiljáni ud drim i smo drémat kto prlijna. I ka gú videle i na vládikta, umrele úd strah i strám, á makoga naučija déka i na nego gú fatil biljata, zafatile da sii kažúvt tgite i mkite.

Úd kak gú ustavi ná vládikta u kácta, nivestta odi, já utvára vratta i kóga puli šo da vídi?! Dujdél i drúguto pop i smo bl i nákaj nivestta. Áman móri nivésto, šo prajš i ne mi utváraš tólku vréme? Ej, aféndo

jaska čuh deka tropaš, ama namožih da gu ustavam banikot, šo gu mesih za tepka, oti ći mi izgori. More kakvo ti banik bre! Snkiš sefte ći jam banik, p trebuvaše da si mčiš to ku za menka! Arno ama nivesta si praj kto da ne mu si sluša i smo mu dava rakija, slatko kave i drugi raboti, ama i smo tuku naslušuva da ne neščo tropni vratta. Ama i popot popot z fatil da puli nivestta, gjo, da ne si môi da seòni da si pulafat de papučte da si i sabuj, de labata da ja ugasni oti viće nemal trpejne. I ud deka si lafile, taka slatko mabet, tuku si čul nekkvo tropajne na vratta, a popot popot, kto putrisen, ne znajal šo da praj, tuku mu veli na nivestta: Nivésto, nivésto kój vo šo tropa na vratta? Kde da si skrijam sea ako e neščo tvojto mž? Tuh, tuh, jazk šo e vo taksirat šo ći ni naj i na dvete, mori nivesto ako taman sea si doj mž ti! Ja dzirni ud pinždrkta i vidi ako e mž ti brgu kaži mi za da si skrijam nekde oti Arap mie rabotta ako nauči alkot! Togaj baš, na najteškoto saat, odi nivestta kaj popot popot i zafatila, gjo da gu pugalja i da gu zaraduva i da mu daj gaired, ama kakvo galjajne bre brate koga koga vratta se pojće i posilno zafatila da tropa?

ka ti banik sukše i misirki vrtiše, a se ti tikna za va rabota a? Brgu naj mi mesto i da mi skrijš i vidi koj tropa, a napkumta da a godime rabotta oti sea jaska duša nemam u menka, a kamo li... E, diljćam e taka, popo popo el pu menka i da ti piknam u adna kaca, dolo u izbta, p napkumta, kak šo veliš ti ći p

popot popot, kaca ne kaca, kndisa i utide su nivestta, ama koga gu nosi i gu pi na u kacta šo da vidi! Ipopot, i kalugrot, i djakot amo si tuljat ntre i koga si nabližil nivestta su popot bačile deka za nih idat i ne znajale kde da si skrijat, tuku zafatile da rpopat u kacta. Taman togaj čul popot i ošće pred da vlezi ntre mu veli na nivestta: Jaska arno tuvv ći si skrijam, ama šoj vo šo tolku tropa u kacta, mori nivesto? Ništo nej popo, nekuj miš moži taka da tropa mu udguvorila nivestta. Ama koga viće napikala ntre i gu videle drudzite isnafi, mu veljat: Zmm i na tepka li ti ja sljkaja patzyka? Brm pravi li nivestta popo? Šo li ći stani su naska seatemo? Molčejte i trjajte i molejti si na gospud da ne si vrni mžo mu dudeka da usmni oti kto miši ći ni istepa ntre

Dudeka ste čitiri popovi si čudile šo da pravt. i kak da kartuljat ud zlotó, nivestta utišla i gjo maana, mu utvurila na na nekuj si, ama to nekuj si bil nejnto mž i ošće su vlizejnto zafatil da vika i da veli: Šo e va mirizma mori ženo u našta kujća va večar? Koj tolku ti dujde na gosti a? Demek ti čekaše jaska da on na vudinicta i da si gos-

tiš su nekuj muščerija a? Lele, mr male, šo ima da krkaš va večar ženičko! A popojte, k
ga čuja takvija muabeti ud mžo mu na ženta si rekle adno su adno:More, ljuge šo napravi
me va večar! Ako a putisne sea i zafati da ja tepa, p ako si izliži da i na naska da ni k
ži, utidhme ud rka su se nea. Jazk na kutrata žena! Drugi nekuj ud nih veljat: Ženta e
rag i da umre ud ćutek i ne kažuva, tuku da ne doj to majčin i da zafati da turuva braš
u kacta, p dur togaj ća a naredime rabotta vldiko. I taka, džanam, mžot smo vika i pauj,
popojte palat čare da kurtuljat i si trest ud strah, tuku zmlkna malce rabotta. Ama ta r
bota trajše se dudeka si navičera arno i da si pulafat malce mžot mž i žena, p mu
veli mžot na ženta mu: Kak mori ženo, dujdea li ste braduški va večar? I spastri li na
te arno? Kak ti si doncea se dur da mu doj vremito drugjot da tropni ud nih? Mu dade li na n
kuj ud nih da ksnat neščo ud misirkite i da strknt neščo? Togaj ženta mu udguvorila i m
veli: Mžo, ste čitiri s u kacta i koj znaj šo pravt ntre! A za jadejne, piejne ili nešč
drugo, laf da ne stani otix ništo ne drpnaja, madav ud vldikta šo malce i to jaska
gu pugaljah kolku da mu ispadni mirakot.

Taman si navičeraja, si ja zeva mžot mu puškta, a naplnuva su drmlii, si a zev
ženta i odi dolo u izbta, p veli: Mori ženo, jaska tračam deka poarno ći bidi, vapt, b-
rašnoto da gu turime u najgulemta kaca, eto tuva i ja udira kacta su nogta, ama čekaj d
vidm da ne neščo ima u ntre i da ja isčistime, p napkumta da a naplnime. Ama popojte si
isplašile i zafatile da tropat, togaj domakinot mu veli na ženta mu: Mori ženo, šo s vi
ja ntre u kacta šo tropat? Ami, koj znaj mžo, neznam! udguvorila ženta. A popojte si rek
su umot: Bre majkata, serbes žena i nejkblj da kaži i pokraj to šo, koj znaj kolku ćutek
du sea izde. Mori ženo, ženo daj mi ja ta puškta, brm, ako ne drugo da i isplašam mišite
p napkumta ća a izmetime. Ženo, ženo jaska sea ći nišanam pr no dolo, p napkumta gore! I
džanam, ta e tvoja rabota, ama, aj džanam, ne pukaj da ne si putrest neka ust
ni za utre da gu turime brašnoto mu ričela ženta na mžot mu. Ama, koj ti sluša bre brat
na takvo saat? Nej, nej ženo, eto viće jaska zafatif da nišanam dolo. I
popojte zafatile da skokat nagore, gjo, da ne i fatat sačmite, ama ništo ne mu pumugnal
oti puškarot zafatil da puka ne smo dolo, tuku i gore, i u stredinta, i nalevo, inadesno
a ud popojte ni adno ne ustanal živ. I ošće pukajći su puškta, domakinot mu veli na ppp
jte: A, a, a, sinko majči ni! Lična žena sakate a? Za vaska li nija ći rabotime
me, a vija pu našte ženi da si ligavite?! Evo vi lična žena, evo banik, rakija, vino i
drugo šo ne vi liči i pripagja! Demek, na ste i sotrl, na ste kto miši i utipal u kacta

Ej, ženo, nogo ti spulajti na verta i česta šo a imaš spritu menka, ama šo pra

jme sea su vija prčovi? Koj ći raboti angarija i da i nosi du rekta? Tuku ženo, evo šo ći prajme: Čom i ći vi nam adno gjuptin- amalin, p ći mu dam nekuj groš pojće, a on ma da udbije i ći i suredi.

Ošće ne bil arno usmnato, tepačot na popojte utiŋl i viknal adno amalin i pazarisal za tri liri da oj i da i frli popojte u rekta, amadomakinot ne mu kažal na amalinot deka ći nose čitiri, tuku on si pazarisal smo za adno pop. Dobro rekol amalinot ći gu frljam čurbadži i gu dignal prvro na adna lesa i gu frlil u rekta naka, ama koga si vrnal nazut za da si i zeva parite, domakinot ošće pred da si vrni amalinot, izvli čel druć pop i gu kladel u lesta. I koga taman dujdel amalinot i mu pusakal pari za rabota šo mu ja svršil, domakinot mu veli: P kak ći ti dam jaska pari koga ne mi ja svrši rabotta? Ne gu puliš deka popot pak ti si vrna nazut i deka ne si gu frlil dlboko u rekta? Koga gu videl amalinot popot kde stoi na lesta mu veli na domakinot: Bre majkata i popodemek, ošće pred menka on si vrnal a?Sea ći mu kažm jaska na nego! I taka, gu zeva i tol pop gu nosi i gu frlja podlboko u rekta, a napkumta pak si vrnuva nazut za da (21) pate. Arno ama, dur da si vrni nazut amalinot, domakinot druć pop izličel ud kacta i pak kladel na lesta i gu čikal na amalinot da si doj. I taman pak ftasal amalinot i zafatil da si i pala parite, domakinot mu veli: More kakvi pari bre ejdpsus niedno? Ne puliš deka popot pak ti si vrna nazut? I najstina, koga ći dzirni, kutroto, amlin šo da vidi! lesta druć prč izdlžen i bidejći ste bile su crna rasa - mntija- i bra es i namožal nišo da pikasa i da si reči deka vo (100) nej adno, tuku s čitiri povi, p veli: Ej, dur sea ći mu žam arno na popot! Ći mu vrdzam kamin na vratut, p ako može, neka ispadni ošće adnš ud tre. I neli pari namoži da zeva se dudeka na mu ja svrši rabotta na domakinot? Mu si zanuva ošće adnš, gu zeva i krajnto pop na lesta, gu nosi du bregut na rekta, mu vrdzuva no kami (m) na vratut i gu pušća na streddinta u rekta.

Ud kak si ja sršil amalinot i va rabpta, si a zeva lesta naramo i trgnal si doj pak kaj domakinot za da si i zeva parite. Arno ama, tuku šo vlize u sred selo, fatil da usmnuva. Baš togaj, petto pop ud selto, demek on šo ne dujdel i ne si pugudil jdno su drudzi rašno. Arno ama ka gu videl amalinot deka paka pop vrvi pred nego, on tračil deka popot pak ispadnal ud rekta, p mu veli: More, pak li mi ispadna ti, bre pope ud rekta a? Smo s tepka li jaska ći si gu gubm vremito? Sea ći tu kažm! I ni pet, ni šes mu trgnuva nekaku pti su kukudarkta na popot, gu klava i nego na lesta, gu nosi na rekta, mu vrdzuva d kamejna, na vratut i na pulvinta i gu pušća i vo pop u rekta. Ud tem si vrnuva nazut, b

SIRAK AMA "JUNAK"

Si bila adná májka šo si imála smo adnó dete, áma gú imála nógo galéno i crno glidáno. Árno áma ka purastél i si činil okulu petnájsit- šesnájsit gudínidejto, zafatil dá si fáli i dá mú véli na májka mu:Májko, íma lí posilno junák ud ménka u dujnáta?Či si náj li nekuj boráč da ispádni pred ménka za dá si naboram? Du kaj či stígni mojta junašč na mále? Ka slušála, ka pulila májka mú na déjto déka tólku si fališe mú véli: Takvó junák, kto tépka sínko, či doj réd u gájći či ti piknat za dá ti skrijat ud dušmánut. Bré, ná ménka li u kájći či mi piknat? Sea či vídiš májko! mú rékol dejto na májka mu, đemek, si naljutil, izbigál ud dóma i zafatil dá šeta góre-dólo za da vídi dáli či náj po junák ud négo.

Dejto najstína namožál da náj junák spritu négo u néjnta držávv, p si rekol sa umot: Či já šetam célta dujná i da vídam dáli či mú ispádni na migdán láfot na májka mi déka ná junák, kak šo sm jaska,či móži nekuj u gajći dá gú klaj.I taká, si prifrljúva ná čúžd držávv dá pála junák spritu négo. Ajde, ajde, bil gúmno vkt,utíšil kaj nekólku gúmna i zafatil dá pita kde či móži dá náj nekuj junák dá si boro sú négo. Árno áma, túku šó si nabližil du gúmnoto šo dá vídi! Adno čuvek duj, i tó sa sú adnáta nuzdrina,á drúdzi dévit véat sú karlodzíte.Bré, bré, bré, májkata!-si rekol junákot.Šo e vá sila bré smo adnó dá duj, á dévit dá véat? Móre, ne mú si plášam, p šó saka néka bídi, si rekol pak dejto sú aklot; Či mk kážam zaščo sm dujden i ako saka néka zaginam, a znajal nekuj láf pojće i pák si rékol:"Dobar junák doma ne umira", p mú véli na tija šo vršile i vejle: Slušajte ljúge, jáska sm ispadnat dá palam posílen junák úd ménka, p ako íma nekuj úd váska néka ispádne i néka si já vídi silta! Árno áma ljúgito, ne smo šó bile umureni, túku ne sakále dá si zafaćat sú takvá budaluščína, šo né mú beše i rabóta, p mú véljak ná junákot:Nija ne sme boráči i úd náska túva néma takvó junák, kák šo pálaš ti,túku ako si tólku miraklija za borejne, ej,ej, tám naka, púd tija javórte, íma adnó crno Arapin, p ódi bórise i beljkim či si čini sebap i nija dá kurtúlime úd négo, šl jáde ná aždsekuj den ni zéva pú adná divojka i nikuj pt namožime da gú nasitime.Ná vrs to čas adnó u úd tijašx šo dujše sú adnata nuzdrina mú véli na junákot:Jáska možm dá si boram sú tepka, áma ne sú rci, túku sú dujene, p koj úd naska či bidi junákot on či ódi dá si bóri su Arpinot.Árno ama junákot si isplašil dá si zafati sú dujene, óti možiše i xxxxxx ná vétr dletni,p mú véli:Jáska su vetrišče ne sakam ni dá čujam, a kámo li dá si igram sú nih!Sakm dá grabnam jáka japija-snaga i ne xxxx sakm vréme dá dx gúbam bez dá imam istiza. Túku, a

ako sakate kažiti mi kaj si naogja vo Arapin, p pulejte si sair šo ći stani su nego.Koga čuja tija kutri veači deka junakot saka su jaka snaga i japija da si bori i deka ne saka da čuj za borejne su vetrišča, gu zevat, gu nosat blisku du Arapinot i mu veljat: I puliš li javorte? Eto tamka si naogja Arapinot, p puli i praj ud sea nanaka.

Sirakut junak si gu zel buzduganot na rka i zafatil da si nabližuva nakaj Arapinot, ama tuku šo si nabližil du nego šo da vidi!Adna ubava divojka, zastanata vrs nego i smo gu poska na glavta, a Arapinot smo si kroti.Glavta na Arapinot mu bila kolku adna furna, rcite kto krpalodzitx,med mu bil kto na šubek, a nodzite kto bnderi.More, si re kol sirakut junak. Kaj ći trebuva da gu udram za da gu utepam?Šo li ći bidi su menka ako ne gu pugodam namesto? Ći si smej li su menka insanot ud va državv? Čekaj da vidam dalix ima tolku široki gajći vo majćin Arapin, p da mi pikni u nih i da mu ispadni istina lafot na majka?Arno ama ka si nabližil epten du nego i puli namoži da vidi ništo drugo, madav ud epten gol Arapin.

Čudejći si taka, junakot si nabližil duri na tri račkori du Arapinot, ama koga gu vide divojkata šogu šešljaše mu veli na sirakut junakxxx mavajći mu su rkata za da ne gu razbudi Arapinot:Begaj, begaj oti ćojš ud rka i ti kak i nogo drudzi junaci kto tepka! Arno ama junakot ne sakal ni da čuj za bigajne, tuku si nabližuva epten du Arapinot i tuku mu dava adna na gu glavta na Arapinot su buzduganot.Arno ama namesto da si isplaši ili da umre mu veli Arapinot na momta:Divojče, divojče tuva mi api pukažuvajći mu su nejnta rka, divojkata zafatila da gu drpi tam kaj kažal Arapinot, demek, tam kaj šo gu udril junakut. Ka videl deka nemal nikakvo gajle du adno udrejne si rekol su umot: Ći manam ošće adnš,p napkumta ći puljam i ći pram. I tuku mu dava ošće adno pojako udrejne su buzduganot vrs glavta na Arapinot.Arno ama,nekk gu zdubulel na Apginot i tuku skuknal na nodzi i koga puli šo da vidi?!Junak su buzdugan stoi vrs nego i ošće ne dobro razbuden, junakot pak zafatil da mava, ama kaj bre brate?!Ima li gajle stena ud stap? I bez da gubi vreme mu si pušća pu dejto i zafatil da gu lova. I taka, sirakut junak bega, Arapinot trča pu nego, on bega, to pu nego, tuva ći gu fati, tam ći gu fati, tuku stretnuva adno orač xxxxxx kaj še si ja orl nivta i mu veli:Čičko orač,čičko dete? mu udguvoril oračot na "junakot"! P zr ne puliš deka mi lovv Arapinot i ako mi fati ći mi utepa?I najstina, koga si ja krinal glavta oračot, eto ti gu Arapinot viće si nabližil du nih. Togaj oračot mu veli na dejto-junakot:Sea druć čare nema, tuku brgu vlezi u mojte gajći ako sakaš da kurtuliš, a ink...xxxx Gajći ne gajći, puli da kurtuljam, p šo saka neka bidi si rekol"junakot"i mu si piknal u gajćite na oračot.

I tuku šo si nabližil Arapinot du nih mu veli na oračot: Abre čuveče, da ne vide nekuj de te da pumini mavaka?Oračot, bez da zastani, tuku orajči mu veli na Arapinot: Nej bre brat te, jaska ud sabajle sm tuva, ama takva rabota ne sm videl da pumini.

Ka videl Arapinot deka namožal viče da gu naj na dejto-junakot, si gu fatil ptut i si vrnal nazut.

Oračot cel den si ja orl nivta i zabravil deka u nego ima čuvek šo si tresi ud stra Arno ama i junakut ni laf na kažal oti tračil deka Arapinot ošče si vrti okulu nih i ne razbral deka oračot gu zabravil.Koga dujde vreme i padna demot i deka oračot si ja svršil rabotta, si sidnal na mejgjata i zafatil da si i sbuva pincite i da si i smeni drudzite šalvari.I taman zafatil da si subličuva, tuku na adnš ispadnal dejto- i mu veli na oračot:Tuva li ošče Arapinot ili sa utide a? Ej, sinko, sinko on ošče ud to- gaj si utide, ama jaska sm ti zabravil, p koj ti znaj kak si pumina du sea.

"Junakot" si pozdravil su čičko orač, mu rekol spujajti i si trgnal pak si vrni kaj majka mu. I taman si dujdel doma i si stretnal pak su majka mu, mu veli: Alal neka tie majko! Ste muabeti ti ispadnaja na migdan, a jaska ud sea nanaka nema viče pojče da si faljam oti imal i ud menka pojunaci u dujnata.

TRI ZLATNI JABLKI

U nogo staro vreme živele tri mina bratča i bile siraci ud tatko i majka. Dve te bratča bile argate i rabotale gore-dolo, a najmalečkoto ud nih bil lovač, demek, dvete vagjale leb, a tritto brat mandža.I taka,životot mu bil ubavo nariden i ste drudz ljuge šo bile u selto si blazdisale na nih.

Najmalto bratče bil nogo pričuen lovač oti ne smo šo niščo ne mu kuftulival ništo, tuku i nogo divo livot živi i fačal i nosil u selto.Decta i tija nogo gu sakale i gu krstile Karapan, demek, kto da sakale da mu kažat deka on e crno tepač, oti sek j pt koga ći donciše nekuj vlk, lisica, mečka ili dugo neščo, prvno ći i uastaviše na sted selto za da si zaraduvat tija.

Na Karapan mu beše malce nejnta mera za lovajne, p nogo pti si prifrljuvaše i na čuži sinori za da vidi dali i tam ima nekuj drudzi lugii livot. I koga adno den vlizel u adno često urman najdel adno šareno pile, ama tija peduvte da mu lskt kto na zlato. Aj majkata si rekol su umot Karapan.Kak da gu fatam vo pile? I vrtejći si nagore-nadolo, gu nastegal piljto na adno mesto, gu faca i gu nosi doma.

Ste insnan šo gu videle nogo

lično, tuku i kto smovila pojal. Arno ama i lovačot i nejnte dve bratća ne umejle da gu žat i gu ranat doma piljto, tuku sakale da gu prodaat na nekuj si tudžar za tri liri. Ama l vačot, nekk, bil poitr i koga videl deka tudžarot mu si vrti i saka da mu gu zeva piljto za evtini pari mu veli na nejnte bratća: More bratća, diljćam tolku si vrti vo tudžar oku lu naska i saka da gu kupi od naska, prao da vi kažam, vo pile ći vreći nogo pa i, p jask nema da mu dam na nego, tuku ćom i ći mu dama na carot. Ka čule bratćata mu mu rapan: More puli si naka rabotta i nim imaj su car rabota i ud državna češma ne pii voda, da ne fatiš nekuj vrag oti nikuj air ne videl ud nih. Arno ama na Karapan ne mu si plniše lavta, p gu zel piljto, mu gu nosil na carot i ka mu si bindisal nogo, carot mu dava sto liri i skokajći ud radus Karapan si vrnal nazut kaj nejnte bratća. Sto liri ne bea malce i

Karapan mu dal piljto na carot i zel sto liri, ama nejta radus ne b l za nogo vreme i evo zaščo: To pusto pile da ti bidi najstincko smovilcko i ošće koga ntre u kafezut ne smo šo zafatil ošće poarno da pej, tuku zafatil duri da lafe. I koga ad no den utišl arot kaj piljto i zafatil da gu sluša, tuku zafatil da lafe i da mu veli na carot: Care, care se tie arno i se imaš, ama ako i imaš ošće triti zlatni jablki šo si naogjat na filjan i na filjan mesto, kto tepka nigde ći nema. Koga gu ču carot na piljto za takvo muabet ustta si ja prikšal i u čudo ustanal deka piljto znajal da lafe, p i da kažuva deka nekge imal i zlatni jablki. Ama i ne zabravil da gu pita na piljto, p mu veli: Dob bre pile ti mi kažuvaš deka tam naka ima tri zlatni jabliki, ama koj moži da oj du tam za da mi i donci doma? Ta e lesna rabota care rekol piljto. Va rabota ća a svrši to lovač šo mi najde i fati na menka.

Carot, neli bil nogo tanaćar za zlato, ošće na to den gu viknal na Karapan kaj nego i mu veli: Slušaj Karapančo, jaska naučih deka na filjan mesto, da kažime na Karakamin Pla nina, ima tri zlatni jablki, da dam neku poaren bakšiš. Koga čul taka Karapan mu veli na carot: Aman care, ti si moljam kto na boga, ustajme na raat oti nija sme nogo sirumasi, a jaska ošće sm mal, mie strah i namožam da a pram va rabota šo a sakate Vija. Arno ama ni moljba ni metajna ne mu pumugna a na Karapan oti carot mu riče oti ako ne ja svrši va rabota, ći bidi ubisen na sred se lo. I ud kak vide deka namoži da gu indisa na carot za da gu ustaj na raat mu veli na carot: E, džanam, diljćam e taka rabotta ćom, tuku puščime da si om doma, brm, da mu kažm na nejnte bratća, p napkumta ći pulime i ći prajme i bez drugo ćom - nema fajda.

Ošće na to den mu dal izim carot na Karapan, si vrnal doma i mu veli na nejnte

bratća: Šo pragme sea bratća? Znajte li za šćo mi vikna carot? E šoj bre brate? Ajdide da čuime? Carot, bratća, saka da om duri na Karakamin Planina i saka da i doncam triti zlatni jablki šo s tama i ako za adno mesic ne mu ja storam va rabota, prao da vi kažm, ći mi oj glavta. Arno neka ti si čini, rekol stredneto brat. Koga ti kažuvme nija da ojš kajcarot, ti ne znajše kak da zastaniš a? E sea puli i praj brate mu rekol pak brat mu, ama koga čul najgulemto brat, si začudil malce i mu veli na Karapan: Iš ne beri gajle brate, se ći bidi narideno i nim mu faćaj kusur na bratti oti on niščo ne znaj i prosti mu.

Najgulemto brat mu rekol na Karapan da ne beri gajle, ama on smo na tmna mu kažal, a niščo ne znajal da mu pumuži. Ama koga stanal sabajlin trča kaj Karapan i racosen mu veli: Brate, brate va večar na sone mi dujde to tvojto pile, šo mu gu dade ma carot i mi kaža deka zlatnite jablki ći možime da muj doncime na carot i evo kak: Ojš kaj carot i ći mu kažiš da ti azarisa dvajset koli plni su guvedo meso, dvajset koli plni su žito i dvajset koli plni su vino. Koga gu pital Karapan na najgulemto brat zaščo mu s tija tolku čuvari jadejne i piejne brat mu mu ričel deka jabl i e i ou nogo araslajna, mečki, šubeći, zmeovi i drudzi strašni smovili. I ne smo to, tuku ći mu kažiš na carot da ti daj i pu adno argatin na sekuja kola za da ti pumognat koga ćojš tam, mu rekol brat mu na Karapan. I taman ći stihniš kaj zlatnite jablki, ći zafatiš da mu frljaš ud žitto, ud mestto i vinto i koga ći zafatat da jadat ste tija nejni čuvari, ti zajdno su argatte ći i i utkopte jablkite i ći si vrnite nazut.

Karapan smo slušše su d kat i ošće koga usmna arno, stanuva, odi kaj carot i mu veli: Viliki care, jaska ćom da ti doncam zlatnite jablki, ama ako mi dajš dvajsit koli plni su žito, dvejsit koli meso i dvajsit koli vino arno ako ne poarno neka oj glavta naka otleku da mi račesnat araslajnta i drudzite smovili.

Koga ču taka carot i mu si fati vera deka e saalam oti ći muj donci zlatnite jablki mu veli na Karapan: More ne tri pti pu dvajsit, tuku deset pti pojće da palaš ći ti dam ako mi ja svršiš va rabota momče! I ošće na to den i vika carckite izmićari i mu naridúvv da mu azarisat ste vija rabotu šoj i palal Karapan za dilečnoto ptuvajne.

Ud kak mu bea azr ste koli plni šo i palaše Karapan i ud kak mu dadel carot i pu adno čuvek na sekuja kola, si ja zeva i puškta Karapan i kinisuva za zlatnite jablki. I za edoku dena ftasale blisku du mestto kaj šo bile jablkite, ama koga epten stignale du nih, da vidi bre brate? Zmeovite, araslajnta, mečkite i drudzite smovili kak i utvurile muce, smo rikat i šetat gore-dolo, demek pile ne ustavat da pumini nakaj nih.

Arno ama Karapan namesto da si isplaši ud nih, zafatil da mu frlja ud mesto, žitto i v
to, ste tija čuvari šo i čuvale jablkite kto putriseni zafatile da jadat i mlknale da
kat, da šetat i da bldat gore-dolo.Taman togaj Karapan mu naridil na argatte i zafatil
su durijte da utkurnuvat zlatnite jablki. I, dur da ja izedat ranata životinte, Karapan
dno su argatte i utkupale ste tri zlatni jablki, i kčuvat vrs koljte, kinisuvt i m
i nosat na carot.

Koga ftasale u carskata palata i ka i videl carot deka najstina Karapan muj don
zlatnite jablki i koga sdile u nejnto dvor, šo bre brate! Celta palata stanala za milina
da ja puli čuvek.Togaj gu viknal carot na Karapan, mu dadel koj znaj kolku pari, mu ja s
gnuva rkata i gu ispraća nakaj doma, demek, Karapan pak si vrnal kaj nejte bratća ziv i
vrajć
ne znajale kak da gu pričekat i kak da mu si doncat. I taka, em Karapan si vrnal, ama em
stanale nogo žurbadžii i zafatile da živat milno i ćerdusani.

Sea se muj arno i ništčo ne mu lipca, ama ne bila taka rabotta kutu kak tračile
ti, tuku zlobnuto pile pak zafatil da pej i tuku šo utišl carot kaj nego za da gu čuj ka
pej, to pusto mu veli na carot:Ej,ej, care, care sea nogo si ja naridil tvojta palata, a
ošće neščo ti lipca, p ako i ta rabota a imaš, kto tepka nigde na dujnata ći nema. E, šc
bre pile va rabota šo a nemam jaska u mojta palata? - mu rekol carot na pilencito. Ći ti
kažm care, ama nema da ti padni žalj, tuku ći naviskaš da ti si svrši va rabota i ništčo
rugo.Na filjan i filjan država ima adno car i ima takva ćerka šo nigde na dujnata a nem
Ako a zevaš i ta za snaa, em carsvto ći ti priliči, em ći pudladiš ti i nogo gudini ći
viš. Abre kak da ja zemne ta carova ćerka milo pilence?-Mu veli carot pak na piljto. Nog
lesna rabota care, va rabota ći ti ja svrši pak to čuvek šo mi donce na menka tuva kaj t
ka, demek, saka da kaži deka i va rabota Karapan ćaa svrši.Smo on i nikuj druć moži ć
ti ja donci najličnata moma na dujnata care, rekol pak pilencito. E diljćam e taka rabo
ošće utre ći gu vikam na Karapan i ći mu kažm da odi pu carovta ćerka, ama koj znaj šo ć
mi pusaka sea?

Carot bez da gubi nogo vreme i pušća nejnte ljuge, gu vikat na Karapan i koga ut
šl kaj nego mu veli: Care, care zaščo mi vikaš vadin pak? Taman sea si ja naridihme dom
rabotta, kaj znaj pak šo ći trebuva da si stori!-rekol kutroto Karapan. Ej dete, dete mu
veli carot na Karapan carckata rabota nikuj pt ne si svršuva i teško na to šo ći gu fa
taksiratutt, ama šo da si praj? Jaska vadin ti viknah za adna nogo tepka rabota i ako n

sakaš da gl
nam va tolku teška rabota care?- mu veli Karapan na carot. Evo šo ći trebuva da praj de
Na filjan i filjan država ima admo car i ima ćerka šo e najlična u dujnata, p jaska sak
da ojš i da mi ja donciš tuva za mojto dete, demek da mi donciš snaa. Ama kak ći ojš, ka
ći prajš, šo ćo činiš ta e tvoja rabpta sinko, muveli pak carot na Karapan. Koga čul tak
ja teški muabeti Karapan zafatil da mu si moli na carot za da ne gu pušči pak na takvo d
lečno mesto, ama neli ja kažahme rabotta deka su car da nema čuvek rabpta? Nej, bre bra
Nejća da čuj za takva rabota, a kamo li da gu pušči nazut na Karapančo. I su nog molejn
idvaj gu puščil doma da si oj, ama smo za adna večar kolku da si vidi i posdravi su nej
bratća. Arno ama i ud kak si utišl doma i mu ja kažal sta rabota deka ili snaa da mu don
na carot ili klčka gu čeka, tija namožale su ništčo da mu pumognat, p ma ričele: Ej, ej, b
te brate, koga ti nikahme nija ne mu gu davaj na carot to pusto pile, ti ne ni sluša a?
sea viće i nija namožime da ti pumožime i kakva ti glava, takva ti kapa.

Koga videl Karapan deka nejnte bratća namožat da mu pumognat, a carot gu stega
druga strana, si ja zeva puškta, a i adna torba zlato su nego i kinisuva za ošće podileč
ptuvajne
žavv i beljkim ći si nam nekde nekuja rabotička, a carot neka čeka snaaax za nejnto sin

I taka, džanam, trgnal i zafatil da odi za nakaj ta državv šo mu kažal carot.
no ama, neli Karapan bil nogo ksmetlija čuvek, ka udil, ka udil, tuku zastanal na adno
to da si udmori. Koga, malce podileko ud nego, slušanekkvo bučejne, p si rekol su umot:
li ći bidi va bučava u va pusta zemja tuva? Ako ne om da vidam! -sirekol pak Karapan i ošć
na minutta stanuva i odi nanaka. Ama koga odi tam šo da vidi! Adno zmeh, lignat na plej
smo jadi i lapa, xxxxxxxxxxxxx a adna vudinica su devit kamejna smo meli brašno za ne
Da si vrni nazut namoži oti em nej junaština, em ći gu vidi i ći gu izedi. I taka oj kaj
go i mu veli: Dobrutro čurbadži, zdravo- živo! O, o, ptniče, zdravo-živo! Aman bre prija
le, šo e va rabota ud tepka? Devit kamejna meljat, a ti pak si gladin, p ti si najunakut
va dujna mu veli pak Karapan na zmeot. Abre, kak da ti kažm, veli zmeot, moži i jaska sm
nak, ama, prao da ti kažm, i ud menka ima pojunak oti jaska beh čuvar jabl
i to dujde i ni i ze, p sea nema kaj da om sea i zato sedm tuva. Koga čul taka Karapan
veli na zmeot: E, e, znajš li deka to junak jaska sm? Abre kak taka ti da bidiš to junak
Za kaj si trgnal da ojš sea? Saska zmeo sea odam da mu ja zevam ćerka mu na filjan i fil
em carxxx i ći mu ja dam na xx što car za nejnto dete. I ošće nedukažan arno mu veli zm
na Karapan: Diljćam si ti junakot šo i ze zlatnite jablki mi sakaš li da dom su tepka? Z

ćo da ne?! I taka jaska sm bez drugar, p dobro mi došl, mu rekol Karapan na zmeot. Ći vdi diš, mu veli zmeot na Karapan. Jaska nogo ći ti pumožm i bidi saalam deka ći mu zevame ćer ka mu na carot. Lafajći si taka, ja ustavat vudiništa i si trgnale pu ptut za nakaj šo mis lele.

Karapan i zmeot trgnale pu carovta ćerka, ama ne ustanale sami, tuku napkumta ud ad-no-dve dena ptuvajne dujdele du adna reka za da si udmorat i koga šo ći vidat! Adno čuvek sednat na bregut na rekata i tuku mu čini ismukaa sta voda na adnš i pak puvratija nazut, smuknija i pak vrnija, demek kto na igračka mu bila sta voda ud ta reka. Koga si nablile Karapan i zmeot mu veljat: Zdravo- živo junače! Zdravo-živo i na vaska ptnici! Abre šoj va rabota šo a prajš tuva?- mu veli pak Karapan. Hm, hm, evo si igram su voata oti i nemam druga rabota. Pred nekuj vreme beh čuvar na tri zlatni jabłki i arno si gu vrihme vremito, čuvekot, ama ič ne znam koj beše to junak šo dujde, i nii naddeli i nii ze jabłkite, p ud togaj navaka kto rzdileni pilišča šetame na gore i na dolo bez rabota. Togaj Karapan mu veli i na vo čuvek- i na vo zmeh: Znajš li deka to junak šo vi naddeli i vi i ze zlatnite jabłki jaska sm? I ud kak mu kažal i nekuj drudzi biledziKarapan, na zmeot mu si fatil ve-ra, p mu veli na Karapan: Biljćam si ta to junak mi sakaš li da dom su tepka? Smo da z-najš kolku ći ti si nam, ič nema da mi gu skršiš ćefot junače, mu veli pak zmeot na Kara-pan. Zaščo da ne?Kaj ćojme dve duši, neka bidat i tri, p sekuj su nejnta nafaka mu udguvo-ril Karapan na zmeot. I bez da mu si čudi nogo zmeot, mu si združil na Karapan i na prvnu zmeh i pak si gu trgnale ptuvajnto. Koga i vtorto zmeh razbral deka Karapan odi da mu ja zeva ćerkata na filjan i filjan car, duri zafatil da skoka ud radus i mu veli na Karapan: J-unače, bidi saalam deka carovta ćerka šo a palaš ti, ća a zeame, p šo saka neka bidi ili a ko saka u volut u rogut da si napika nija ća a najme. Spulajti da si živ i zdrav prijatile mu rekol Karapan i pak si trgnale pu ptut.

Karapan ud deka sam sea si ima ošće dve i to nogo vredni prijatili i sa šef i radu ptuvale bez da pikasat mčnotii. Arno ama, ne udile nogo pt, tuku navlizele u adno urman i koga puljat adno gulemo čuvek, sam, smo tuku mu čini grabnija cela buka, dignija na ramo i kaj šo puminavaše kupovi buki da pagjat dzad nego. Koga videle Karapan i dvete nejni dru-gari u čudo ustanale i taman ftasale epten du nego mu veljat: Prijatile, koj si i šo si ti šo bukite kto igrački si imaš i ništo ne ustavaš dzad tepka? More i jaska, veli drvana rinot, ama šo ima adno junak, bre brate, ud trista smovili šo i čuvahme zlatnite jabłki, ni adno ud maska ne ustana tam, tuku ste kto pilišća ud orl izbigahme. Sea nemam druga rabota, smo si igram tuva su bukite. Arno ama, ka ču taka Karapan mu veli na i na vo zmah:

Jáska śm to junák šo dujdeh i vii zeh zlatnite jablki ptijatile! Bre amán? Zrm ti li a pravi vá rabóta? Zá káj ójš sea su zdrave?-gupita na Karapan i vo čuvek-i vo zmeh. Sea mú dujde redut da ón i dá zevam ćerkata na filjan cár u filjan i filjan državv mú udguvoril Karapán. Demek ti si to a? Ud kak mú si pukluni prvno mú veli na Karapam: Mi sa kaš li i na menka da dom su tepka? Dojdi bre brate! Zrm jaska na mojto grb ći ti nosm Kaj tri neka bidime čitiri duši mú rekol Karapan i na vo zmeh. I ud pulafile malce si združile ste čitiri i pak si trgnale za nakaj ta državv kaj šo bile ličnata ćerka.

Nej da si smej nekuj ili da muj čudo šo Karapan ud zafatukut bil sam, a du sea si storil ošće su drudzi tri, p ponanaka i su ošće nekuj druć, oti on bil ruden su nogo kamet i bil d- no čuvek su adno bastun i mu veli na ste čitiri: Za kde ojte su zdrave prijatili? Si ojme pu rabota.- mu udguvoril k- to vetruška litnal i da gu nema čuvekot su bastunot, a oni ste a čudo ustanale, p zafatil da vikat pu nego. Ka čul taka bastunlijata, si vrnal nazut i mu veli na ste čitiri: Šo mi vikte bre ljuge? Aj brgu kažite oti imam nogo rabota! Abre koga litna i izbega ud kaj na ka?- mu veli Karapan. Ami šo traćite vija, zrm jaska kto vaska, p ći si igram a? Ud nikuj na menka nemie strah, madav smo ud adno junak, mú veli čuvekot su bastunot na Karapan. Abre koj to junak šo na tepka tie strah čuveče?- gu pita Karapan na bastunlijata. E, dilj ćam mi pitaš ći ti kažam. To junak, šo si plašm jaska e junakot šo dujde i nii ze zlatnite jablki, p zato sea sl šetam gore-dolo bez rabota. Togaj si nasmijnal malce Karapan i mu veli na bastunlijata: To junak šo gu lafiš tim sea pred tepka e i ič nim si plaši čiko. Koga čul taka bastunlijta zafatil da mu si puklunuva na Karapan i mú veli? Junače, sa kaš li da dom i jaska su tepka? Evo puliš deka śm epten sam i śm astreten za drugár kto šo si ti, ama ako mi zevaš, znaj deka nogo ći ti pumognam. Koga čú Karapan deka i vo zmeh saka da mu si pridruži su nih mu veli: Du sea si storihme čitiri, ama kaj čitiri neka bidt i pet, bidejći ni na ramo, ni u torba ći ti nosime i tepka. Demek, družinta se ugolj raste, p raste.

Udejći ste pet mina prijatili za nakaj carovta ćerka, stretnuvat ošće adno raspri. dile zmeh kaj šo naviden na zemjata i smo sluša. Koga si nabližile epten du nego mú velja at ste pet mina: Zdravo-živo ptniče!-Go pud zdrave da vi daj prijatili! Šo taka naviden zemjata, bre čuveče?- Mu veli Karapan. Mojta rabota va mie na menka nišco drugo, udguvoril ptnikot. Jaska slušm i znam se šo si zboruva u va dujna i ni adna lkrdija ne mi ega. Jaska śm silin junak, ama smo ud adno čuvek si plašm, a toj junakot šo nii ze zlat-

nite jabłki. Jaka gu čuh na carot koga mu kažuvaše na to junak da doj i da ni naddeli nii zeva zlatnite jabłki i mu kažah na mojte drugari, ama tija ne mi dadea vera na moj ikrdii. Sea i tija si činija pišman, ama neka muj na zdrave. I da vi kažm pra, mu veli da znam koj to junak, ne smo rcte, tuku i nodzite oti muj baknam. Taman sršil su muabetu mu si spruštil Karapan pred nego i mu veli: Jaska ne sakam ni rce, ni nodzi da mi bakni tuku sakam da ti uveram deka to junak šo vii ze zlatnite jabłki jaska sm, prijatile. I moljam ako imaš da kažiš nešco kaži oti nija si vgjasame i imme rabota. Ka čul taka i zmeh mu rekol na Karapan: Puljam deka junak i deka imaš nogo silno askér, ama oti mi sa li i na menka da dom su vaska? Smo da sakaš zmeo, šo oti bidime pet neka bidime šes duši rekol Karapan. I ud kak kndisal i vo zmeh i si storile vice šes ama vredni duši, si rgnale pak pu ptut za kaj šo trebuvaše.

Pu nekolku dena ptuvajne, ne smo šo si prefrlile preko čužto sinor, tuku fte le u ksbata kaj šo caruval carot na licnata divojka i dukundisale u adna gulema mijana no sma ošce koga vlizele u ta mijana, mu dadele koj znaj kolku pari na mijandžijta i z ranile da vliguvat drudzi ljuge more, madav ud nih. Koga čule taka carckite džandarmij si subrale adno den, odat kaj nih i mu veljat: Ud kaj ste, bre, vija ljuge? Koga i kak skuknahte žicta na našto sinor? Imate li pasuš (pasuš) šo dujdehte tuva? Za kakva rabota dujde u našto carsvo? Togaj stanal Karapan i mu veli na džandarmajte: Ud kaj sme i šosme ni; ne vi davme džijap, tuku nija dujdehme da mu ja zevme cerkata na vašto car i kaži mu si azarisa za kavga ako ne saka da ni ja daj su arno. Koga čule džandarmajte takija mu ti ud Karapan, zafatile da si tuporat, ama su koj oti si tuporat? Smo šo mu si najžija ovte kosta naopku mu si krinala na ste.

Nemajći drugo šo da pravat džandarmajte, si vrnuvat nazut, odat kaj carot i veljat: Viliki care, ima nekuj šes duši smo jadat i pijat u filjan mijana i na nikuj ne davat. Koga mu si nabližihme nija i zafatihme da mu palsme pasuši i da i raspitam: kde s i šo palat u našta država, tija ni ricea deka dujdele da a zevat Vašta cerka, I ri ni kažaja da vi kažime da si azariste za kavga ako nejcate su arno da mu ja dajte ta. Koga čul carot takvija muabeti, si naljutil i zafatil da mi vika na džandarmajte mu veli deka vija ste plašlivci i ne ste vredni za carcka rabota, ama i si rekol su More ja da om i da vidam jaska šo stanuva tam? Šo vrag ljuge s vija šo tolku krši udi na mojto carsvo? I, bez da gubi nogo vreme, si zeva nekolku ud tija džandarmijna i o j tajfta. Zdravo- živo- zdravo živo! Šo taka bre prijatili vija navaka?- mu veli car Karapanovta kumpajna. Togaj stanal na nodzi Karapan i mu veli na carot: Viliki care,

néka ne Vi ustáne, áma níja, éo, sme dujdéni da ja zévame Vášta ćérka i da bídi snáa zá si not ná mójto cár. I dokólku né sákaš da ni ja dájš sú árno, móre né askér da bériš, túku i cétlta dujná da ja subériš nija pak ća a sršime našta rabóta. Koga čúl i carot deka sú vi a ljúge néma šika, sà pučudíl málce, p mú véli: Ábre ljúge, jáska znám kákva síla ímate vi ja, áma móži li sú drúć čaré da vija dam? Taká ći bídi póarno i zá vaska i zá ménka, mú rè kol cárot na Karapán ćisija. Évo šo ći prajme mú véli cárot: Ći ví dam stó i péjset kamíli ná vaska, i stó i pejset kamíli ná mójte izmićári, p kój úd váska ćój ná urmánut, ćii tuvári i ći si doj pórgu, to ći ćari. Áko natuvárite vija i ftásate pórano úd mójte iznićári, t gaj ći ví já dám ćérka mi, áma ako šó dójdt mójte porano, togaj néma da vi ja dáma, túku i što mastráv vija ći gu pálite. Koga gú čúl ná carot, Karapán bez da mú si čúdi nógo, kndisál ná muabétot na cárot i mú ričél deka ošće útre da si stóri vá rabóta.

Cárot ošče ú zóra vkt i skornál nejte izmićári i ispratil ná urmánot pú drva, á duri kogo úgrijal slncito mú i dal kamilite ná Karapán. Ej, ej, sea íma láv zméot šó trča nógo i zméot šó i kórni búkite i béri drva smo sú rćite. I taka, džánam, ka i grabnúvat kamíte ná rámo, za pét minúti ná urmánut si najdéle. Cárckite kamilári ošće bíle stréd ptut, dé mek ošće ódat, a zmeóvite na Karapán i natuvrile ste stó i pejset kamíli, sú céli búki i si vrnále názut. Ka i vidéle cárckite kamilári deka si vrnuvat názut mú vél na Karapánov kamilári: Ábre koga beše vá rabóta úd vaska? Nija ošće úd crna zóra trgnahme i namožahme ni da ftásame, a vija i si vrnahte a? He, ha, heha, nija né smé izmićári ná cár, túku pumagači na prijatílj i silin junák! Zrm taká si zéva cárcka nivésta kto vija šo rabótte?

I taka, cárot čéka da mú si dójdt néjnte izmićári pórgu i namésto nih si vrnuvat Karapánovte prijatíli. Koga duri noćta mu si vrnále nejnte kamilári, mú idiše su zbi da i jádi, áma niščo ne mu fati mésto. Ošće na tó den, mú ódi Karapán i mú véli ná cárot: Care cáre azr si li da ni ja dájš ćérka ti ili sakaš ošće nékuja junaščína da ti naprajme? E, dožánam, ći ví já dám, túku ako mi gu prajte ćefot ošće adnš, rekol pak cárot. Áma sé šo si misle i palál čaré cárot, zméot šo slušál nógo ste tajni raboti muj kažuval na Karapán i ošće pré da kaži néščo cárot, Karapán víće znaj i zá sej azr. P koga cárot ričél deka da mú si praj ošće adnš ćefot, zméot šo slušál mú véli na Karapán: Junače, vadin ći imme gozba šo retko smé jadéle. Jáska séa néma pojće da ti kažm, áma koga ći dój red túva sm. Ošće zmeot né du vršil sú muabétot mú véli cárot na Karapán: Junače, vadin jáska sakamda góstm, áma ći gotvm trista kazajna mandža i trista samugna leb i ako namožite da i izédite ste vija jadejna, t gaj némate práo da ja sakate mójta ćérka. Ako se izédite, práo da ví kažm, su šandi i tpajn ći ví ispŕvodam. E dobro care, jáska kndisam, ama posaalam ći Vi kažm úd trí sáati napkumta

Koga carot si trgnal malce ponanaka, Karapan mu veli na nejnte drugari:Šo velite, ći možime li da ukrkme trista kazajna mandža i trista samujna leb a? Togaj zmeot šo mu melija devit kamejna brašno i nasitka pak nemal, mu rekol na Karapan i na drudzite drugari:More nesmo trista kazajna mandža i trista samujna leb, tuku na kraj ći mu pusakame ošće pu trista i trista bočvi vino. Ič nema oko da ti trepni, mu veli pak na Karapan zmeot. I ošće su svršejnto na muabetot Karapan oj kaj carot i mu rekol: Care, nija sme azr, p koga sakaš azarisaj jadejne i kaži ni da dojme.

Trista kazajna mandža i trista samujna leb vi će bea azr i koga mu dadel išired da zafatat da jadat, prv si namistil zmeot, a pu nego ste drudzi prijatili. Caort viće nemal vera na drudzi da puljat kak ći svrši i va rabora, tuku on lično zastanal tam i zafatil da si puli sair. Arno ama koga mu si turile, bre brate,ni adnp saat ne utišl, duman stanale i kazajna i leb, p zafatile dur da mu palat ud carot i trista bočvi vino.Bre,bre,bre, majkata si rekol carot su umot koga videl šo si čini predhnego.

Ud kak a svršija i va rabota, Karapan mu veli na carot: Care, ima li ošće neščo da kažš ili ći ni ja dajš ćerka ti a? E,e, da znajš kak mie crceto ič nema da mi pitaš, tuku ne čare, ći ti ja dam, ama, ako moži,ošće adna rabota da mi svršiš, p napkumta šo saka nekа bidi, ći ti ja dam ćerka mi. Dobro care, diljćam ošće adna rabota sakaš, nija i vapt ći ti gu prajme ćefot, ama, prao da ti kažm, vo ći bi i krajn pt.- mu rekol Karapan na carot. Togaj mu rekol na Karapan: A puliš li va krušta junače? Kolku listovi ima nanx nea tolku vrapčajna ima, ama ći ti dam adna puška, ili su tvojta, ama koga ći pukniš na nih, sakam ste da utepaš, a smo tri ud nih da ustanat. Ako i va rabota mi ja svršiš, viće ni jaska ni na tepka sakam pojće da ti mčam.

Sta ra us na Karapan mu izbiga koga ču deka ud tolku vrapčajna šo s vrs krušta smo tri živi da ustavi, ama ka gu videl zmeot šo gital nogo vbda mu rekol: Mamče, šo tolku mu si čudiš i ne mu udguvaraš na carot i za va rabota? Ste nija pu tepka dujdelme oti si najsilin ud naska, p sea ud vrapčajna si palšiš? Ajdi brgu zevaj si ja puškta i nišani, a jaska ći pljujnam adnš i ud nogo sila, ste drudzi ći umrat, a tija, ej, šo s najgore ći i ustajme. Togaj Karapan zel vetr, si ja zel puškta, zafatil da nišani, a i zmeot pljunal i tuku šo puknala puškta, ste drudzi vrapčajna padnale dolo umreni, a smo tri ustanale živi.

Na carot i sea ne mu si činil ćefot, ama viće nemal šo da praj, tuku mu ja taksaj ćerka mu, si azarisal arno, napravile adna gozba, kto na zmaovš, su koj znaj kolku stotini kazajna mandža,mu dava adno biljuk tuvareni kamili su zlato i druć migjaf i ispruvuduva da nejnte sinor.

Karapan su nejnta družina trgnal i su gulema radus idvaj čikal da ftasa kaj ca-

rot i da si kurtuli viće úd mkite. Arno ama, tuku šo stignale du morto, demek, ne si utiš-
le pak pu to pt, tuku pu druć, mu si zatvuril ptut i neznajale kaj da odt. Togaj zmeot šo
gltal nogo voda mu veli na Karapan: Prijatile, ič nim si skldisuvaj , tuku ajde azarisaj
si zaptuvajne. I tuku si navidel i zafatil da smuka ud morto. Ne puminal ni adno saat, ne-
sto more, pred nih cela pustijna stanala i ka mu si puščile za tri dena a puminale pustij-
ta. Koga ftasale na bregut na morto, zmeot si pozdravil, zafatil da mu ja stega rkta na Ka-
rapan i mu veli: Ej, junače, na menka du tuva mie sinorot, dobro vi ptuvajne, bidite ste ćerusani i nogo da gu pozdravite vašto car. I ne smo to zmeh, tuku sekuj kak šo mu si pridružuval na Karapan, koga idel za nakaj carot za ćerka mu si ustanuval pak na najnto sinor, a Karapan kak šo trgnal ud doma, taka i sea si vrnal, ama ne j epten sam, tuku, ya pt su carovta ćerka- su najličnata na dujnata.

Carot viće duri imal zabravemo oti Karapan namesto za tri miseći, on za tri gudini vreme mu ja svršil rabotta na nejnto car, ama koga gu videl carot deka najstina mu ja don-
sel carovta i najličnata moma na dujnata, ne smo šo ne mu kažal ni adna lkrdija na Karapan, tuku ne znajal kak da gu pričeka i su šo da gu daruva. Ošće na to den naridil da zafati džum bušot niz celta državv i da zafatat svadbite, ama vapt ne adna ,tuku dve svadbi oti carot i imal i on adna ćerka, p koga videl deka Karapan e junak, šo retko gu imal u nejnta državv, ni ja dava ćerka mu i ud mčinik stanal carcki zet. Ama Karapan i pokraj to šo stanal carcki zet, on ne si i zabravil dvete nejni bratća, tuku si i zel i nih kaj nego i ošče zajdno i blagusuveno si živat. Eto, taka mu si svršija mkite na Karapan i dujdel du carcki zet. Šo veli adna lkrdija "Rodime su kamet majko i frlime u kapinta, a jaska ud kapinta čom u koprinta".

SAKAM NAJUBAVA KITKA

Nekugaš si bila adna tajfa ud majka, tatko i tri ćerki. Tija nogo si i saka-
i nogo sii miluvale nejnte ćerki, ama najnogo si ja sakale pomalečkata moma i ne znajale
k da ja pugaljat, šo da mu daat da jade i kak da ja primenat. I ne smo to, tuku koga od-
na pazarot i na drudzite dve ćerki ći mu kupiše pu neščo, ama na najmalta ćerka ći mu ze
še neščo šo e najskpo i najarno. Dali si lutija dvete pogulemi ćerki ili nej, nema tolku
lema istiza p da kažime neščo, ama evo adno den šo si ja pati tatkoto, momta, p i ste dru
ud va tajfa:

Koga adno den tatko mu kinisal da oj na pazot da kupi neščo za kujćata mu ve

li na ste deca: Milni na tače, šo sakata da vi kupm ud pazarot? Togaj ste tri mu ćerki ne znajale šo da nrčat, ama dvete bile pokrčeki i prikupcani i ne sakale koj znaj kakvi skpi raboti da mu kupi tatko mu, ama najmalta mu veli na tatko mu: Tače, tače jaaka sakam da mi kupiš adna kitka šo da ja nema nikde na dujnata i ako ne najš takva kitka, ič ne si vrnuvaj doma. Moži divojkata ne misliše da mu npakosa i gu skldisa na tatko mu oti i ne beš še vredna da misli ni na arno, ni za lošo, ama i sakala i ne sakala, nogo zijan mu doncć la em na tatko mu em na cela tajfa, a najnogo za nea.

Koga utišl tatko mu na pazarot na dvete ćerki mu kupil pu nekuja grimna i girdani ama kačital, ka čital niz celta ksba nigde ne najdel takva kitka šo mu palala najmalta ćerka i koga viće zafatil da umrknuva, si kačuva na dubitukut i zajdno su drudzite pazar džii si trgnal za nakaj doma. Arno ama koga dujdel na stred ptut, ka mu tiknal deka na najmalta ćerka nišše ne mu nosi i i koga mu tikna za lkrdiite šo mu i kažala ćerka mu, demek, ako ne mi kupiš takva kitka, ič ne si vrnuvaj doma, gu zvrtel magarencite, si začudil i namesto da trgne nakaj selto, on zafati da oj nakaj planinta. Ka gu videle drudzite pazardžii deka nejnto drugar smo si čudi, p duri i si vrnal nazut, i to ne pak nazut nakaj pazarot, tuku nakaj planinta mu veljat: Abre kumšija, šo pti? Oti taka si čudiš, ne ni lafiš, p duri i gu zvrte magarto na kaj planinta? Da ne si pijan neščo? Ajdi navaka zajdno su naaka! Arna ama nikujk namožal da gu kndisa i da gu utrgni su nih i ka videle taka gu ustavile na ptut eptn sam, p niuti mu kažal zaščo si čudil i si vrna nazut.

Ste pazardžii si vrnale sekuj pu doma i ste nejne deca ošće ud dileko i pričikale nejnte tatkovci, ama koga ispadnale i ćerkite na vo čičko šo si vrnal nazut i videle deka nejnto tatko ne mu si vrnal, zafatile da plakat i plačinikum si vrnale doma, p i majka mu a rasplakale. I taka, tija doma plačat, a nejnto tatko viće a fatil planinta i zafatil da pala kitka kakva šo mu sakaše najmalta ćerka. I taka, tuva ći naj kitka, tam ći naj kitka, vlizel u adno često prnar i bez da znaj i bez da saka si nabližil du adna gulema piščera, da kažime du piščerta "ARJANCa", u Pajak Planina. Arno ama kolku timnica bil kaj piščerta, bidejći bil viće nocno vreme, zafatil neščo da sveti i mu javil adna no go ubava boja pred nego. A poblisku, a poblisku koga puli šo da vidi! Adna kitka bre bra te, ne smo kakva palaše ćerka mu, da kažime Paraškevija, tuku nogo pojarna, pospa i na kutroto čičko, kto dobrodešl da mu dujde oti a najde eptn bez pari. Ih, ih si rekol čičkoto su umot! Lele mr male, kolku čaa izradvam na Paraškevija! Ama ošće koga a videl ta

su aklot; šo da

ko

raboti, s

eto ti veli čičkot Ej, aritlić, kaj si n

šo saka? čičk

dočkna,

on da vidi ta

i greših šo

s

z

menka

ne dejna ču

sklmák,

vadi

neščo, dvete ćerki,

Jska sakah

ksbata k

si vrnam i si om doma, ama, prao kážm, mí tikna deka rasplačm m

ta šo namožah da mu nam i kupam kitka, si pinih i si vrnah nazut za da mu palam. I na me

ka ne mi e.e arno da si ja ustavm zlatnata kujća i da šetam pu planinta, ama eto duri s

a znam deka ne pravih arno i deka a greših rabotta.

Zmeot gu čul na čičkoto i ja razbral sta rabota, ama namesto da gu pušči i gu u

lubodi mu veli: Aj, džanam, nim beri nogo gajle i nim si plaši, ama za da utkiniš ud zlo

evo šo trebuva da prajš: Kitkata šo a skina ći si ja zevaš i ki mu ja nosiš na ćerka ti,

ma koj ći stretniš prvno, koga ći vleziš u tvojto dvor napkumta ud tri ndeli ći doj tuva

za da mi stani izmićar ili akoj žencka ći mi bidi alajtka. Ama gu storiš

vo muabet, ne smo šo prvno ti ćojs na vragut, uku

jfa, p sakaš u volut rogut napikaj il

lkrdii da znajš deka nema vrnuvajne ud tuva i decta viće ti s siraci ud sea nanaka. Oh, o
oh majko mori! si rekol su umot čičkoto koga čul takvija lkrdii ud zmeot. P duri i gaj
mi dava za da ne si plašam, si rekol pak čičkoto su umot. Ama nemajói šo da praj mu si
disal na muabetut na zmeot, si kačuva na magarenčito i si oj doma.

Kutroto čičko ošće pred da vlezi u nejnto dvor smo si moliše na boga za da ne i
padni nekuj ud nejnte koga ći vlezi u dvorot, p i si nadevše na to, ama šo bre brate! C
la tajfa gu čekaše da si doj domakinot i tatko i ošće su vlizejnto

RAŠKEVIJA kaj

ko! Em a baknuva, em plaka i ja galja najmalta divojka i mu idše da puludi ud mka, ama
li duša mila... I taka, si dujdel malce na sumikut, si sfaljuva ud dubitukut, vleva d
ma i za da mu pumini mkta ja iszvagja ta pusta kitka i mu ja dava na čerka mu. Paraškevi
kitnala ud radus ka videla deka kitkata šo a palaše a klade na rka, ama ne znajše deka
malce vreme sudbinta mu si kroj, a tatko mu si kutnal, gjo da spii, ama dušta mu znajš
dali gu fajćaše son ili ne.

I taka, Paraškevija si raduva, tatko mu plaka ud se srce, te plaka momt
si raduva, vremito si vrviše. Ama ne puminale ni adna nidelja vrema, majka mu na decta
zabižil nejnto domakin deka nogo e skldisan i mu veli: More mžo, ima malce vreme šo sm
mi si čudiš i veniš, a ništo ne mi kažuvaš, p moži li da znam šo kusur imaš? Kakvo zij
ti ima najdeno šo ne mi kažuvaš na menka? Eto puliš deka ste sme živi, zdravi, kolku tol
ku ima da jame i da pijme i jaska ne puljam da ima neščo za žaljajne i čudejne. Arno s
to kutro smo ojše pu Paraškevija, ja gališe, ja kevaše na rka, ja guškše, ama na žent
mu nejkabilj da mu kaži. Ama koga viće zafatila da gu stega ženta mu i koga zafatile d
bližt ženta za da ja isprati na Paraškevija kaj crnoto zmeh, fix a vika na ženta mu i
šldzi na očte mu veli: Eh, eh, eh ženo! Vremie viće da ti ja kažm mojta, p i tojta ekrišna
du sea boljkakto mž i žena trebuva za se da znajme i zajdno da si gu delime zloto i arn
to, ama i zafatil da plaka. Abre šo taksirat ni najde mžo? Praškevija vija dena smo si
duva, ama na menka srceto mi plaka ud mka oti za tri dena viće nej naša, tuku trebuva d
oj kaj adno zapusteno zmeh i koj znaj šo ći stane su nea tanka ženo! Tuv, tuv bre mžo! I
zaščo mi si čudiše tolku vreme ti kutro! Ami šo si praj sea, bre mžo? Kak da ja kurtuli
našta najmalna ćerka? Kak ća a prižalime takva ubava moma i da mu ja arizame na adno cr
zmeh? Tuh, tuh tuh jazk šo gulemo taksirat ni najdel I tuku šo zafatile da si lafat eto
ja Paraškevija kaj mu si frlja na vrs nih, a boljkite na majka mu i na tatko mu ošće po
će si ztžija i namožajći da si izdržat zafatija da plakat dvete pred ćerka mu. Kolku ža

o beše da i puliše i da i slušše čuvek! Tri dena ustanaja bez son, bez jadejne i bez piej
ne dur šo dujdel saatut za da ispuvodat kutrata Paraškevija. I koga mu dujdel denot za da
odat kaj crnoto zmeh, si pozdravile su domašnite i su sldzi na ošte, a zeva tatko mu i ja
nosi. Taman ftasale blisku du piščerta si baknale pak tatko i cerka, a ustava tam i si vr-
nuva nazut.

Najstina nogo teško mu beše na majkata i na drudzite dve sestri ošće koga za pr
pt si zardelija ud doma, ama koga gu videle tatko mu deka si vrnuva sam bez Paraškevija, o
oni ipk imale nadevajne i tračile deka to nej istina i deka pak ći mu si vrni Paraškevija,
kak i druć pt, prao da vi kažm, nogo pojke teško mu beše kolku šo ud prvno koga a ispruvu
ja. Tuku aj da i ustajme na nastrana na nih i da vidime sea šo stanuva migju Paraškevija
zmeot.

Ošče koga si nabližila blisku du pišćerta, kutrata Paraškevija mu ispadnal zmeo
i a zel u piščerta i ošće na to den a kladel da raboti kto alajtka, ama koj znaj kakvi mki
ne trgnala ud zafatukut oti na zmeot mu padnal nog greh koga a videl kutrata Paraškevija
ka bila nogo arna domakinka i prikupcana moma. Arna ama ka puminal malce vreme, crnoto zmeh za-
fatil pojnakvo da si misli i da pala čare, ako si može, preko momta i on da kurtuli oti, k
šo velja i on ud nekuja si kletva ud carov sin bil pripraven na zmeh, demek ud aren čuvek
bil pripraven na mčinik i za drudzi ljuge i za nego. I taka, džanam, a vika adno den na P
raškevija kaj i mu veli: Slušaj pile, slušaj tgo, taka kak šo tera rabotta, em ti ći si mč
em jaska su tepka, ama ako sakaš da bidiš uslubodena ud tuva i da si kurtuliš ud st
mki puli da istrajš smo tri vićeri, a napkumta se ći bidi narideno. Koga ču takvo muabe
Paraškevija ud zmeot mu veli: Arno, bre zmeo da istrajam, ama šo ći bidi va rabota šo smo
tri vićeri ći traj? I zaščo da bidi nocno vreme, a ne dejnako? Togaj zmeot mu udguvoril p
Paraškevija, p mu veli: Evo zaščo Paraškevija, u va piščera ne živm smo jaska, tuku ima i
ošće nogo drudzi ljuge, p i pološš i ti du sea nej imaš videno oti tija idt sekuja večar
dvanajsit saatut noća. Ti, mu veli pak zmeot na Paraškevija, ći vleziš u filjan udajka i t
tri vićeri ći spiiš. I ne smo, tuku jaska ći ti dam ubavo da si najadiš i ći puliš da si
naspiiš du dvanajsit saatut za da možiš da istrajš koga ći djdt ste tija lošotii. Koga P
raškevija gu pitala šo ći mu pravat tija lošotii koga ći vlezt pu polnoć kaj nea zmeot m
reče: Koga ći vlezt kaj tepka, tija ći zafatat da ti rvt, da ti pljujat, da ti skokt i te
nt gore-dolo, da ti gazat i koj znaj šo ošće, ama ti ne smo šoćx ći trebuva da istrajš,
i ni ah da kažiš oti ako zafatiš da plakaš, tija ošće pojće ći ti mćat i nemožiš da istr

Na Paraškevija mu beše nogo teško koga čula deka vija dena ći ima da tegni nogo mki, ama koga čula deka ste tija mki ći trajat smo tri vičeri i to smo pu pol noć mu re la, demek, mu dadela laf na zmeot deka ći može da izdrži, p šo saka neka bidi. I celta v rabota ne mu bila mila na Paraškevija, ama koga mu dujdele na um nejta majka, nejnto ta ko i dvete mili sestri su zamižani oči mu si taksala na zmeot deka se ći praj šo može n smo i smo da si kurtuli adnš ud va pusta piščera.

Ud kak si kndisala Paraškevija za va rabota, zmeot ošče na to den si zarisal i mu zgutvil ubavo da doj vreme za lignuvajne a kladel da s- pi. Ta kutra divojka ubavo i si razbudila duri okulu stred noć kkkkkkkaga p s ričela su umot: Oh, oh šo ubavo si naspah tuva i du sea, spulaj mu na boga, nikuj ošče nema da doj, ama tuku šo zafatila da si utega, zafatil da ropat, da vikat i da ja davat da ja gazat, rvt i šo li ne ošče. Eh, eh, si ričela kutra Paraškevija, evo šo bila rabott; i molčejki i stegajki si idvaj istrajala ta večar, ama ud nogo mki duri bjaldisaka.

Koga usanal ta večar i ošče sabajlinto mu odi zmeot kaj Paraškevija i mu veli: Ej, divojko, kak si pumina va večar? Ći možiš li da isrpiš ošće dve vičeri? Togaj mu ude vara Paraškevija na zmeot i mu veli: Mene ake bidi smo va mka, jaska ni na pop nema da ka žm, ama da nećl bidi ošče pološo, p koj znaj šo ći bidi! Ama ošće koga si dujdela na sumlukut i koga usanal šo da vidi! Piščerta zafatila da pubiljuva, a zmeot zafatil da si raduva, p mu veli na Paraškevija: Puli, kuzum, da istrajš ošće vija dve vičeri, a napkumta ći vidiš šo ima da si praj. Vija lkrdii nogo gajret mu dadea na Paraškevija i bidejći ustanale oš- če dve vičeri si rekla su umot: Jaska ći pram šo ći pram i ći istrpm, ama šo li ći bidi napkumta? Ći možm li da se om doma? Sta va rabota na Paraškevija mu davaše gajred i ošće pojće si stegaše za da istraj na ste mki.

Dujde vreme pak da porano da si najadi i porano da si legni kak šo i naprevila, a ma va pt viće e saalam ne smo oti ći mu dojdt nemilite gosti, tuku i si azarisuva, demek ošče pojće si a stega nejnta snaga. I tuku šo dujdel vkt-stred noć, eto tii pak kaj šo i dt i tuku pak a pudbraja da ja mčat. Ama va večar ne bila kto prvnata, tuku nogo pološo oti lošotijte ne smo šo a mčija su se šo možile, tuku zafatile da tegnat meso ud nea i mu si kačile vrs nea, p koga viće, pred zora si utišle vradzite, idvaj istrajala, ama i damla mu padnal, p si razbudila duri na desit saatut pred pladne. Zmeot ka videl deka a nema Paraškevija si začudil i si rekol su umot: Šom a nema da ispadni du sea, jask, utide ud rka, kutrata divojka, ama pak si rekol: Čom iš ći vidam šo stana. I tuku šo stignal u udajkata kaj šo bila Paraškevija, ta kutra zafatila da si uttega i koga gu videla na zm

si dujdela
mu veli na zmeot: I va večar istrajah,
da istrpam oti du sea ni ristos tolku nki nema videno. Aj, džanam, sinko mu veli zmeot I
Paraškevija, puli ošće adna večar da istrajš, p nap ti
i tatko si širiš. I lafej
ka, tuku dzirnale niz piščerta zafa
tila da pubiljuva, p duri da zasvituva. Ka a videla Paraškevija va rabota, kolku nki
šo imala, zafatila da si raduva i sama gajred da si dava, p i da mu veli na zmeot: More
kožž da mi derat, knžija niz da mi pikt, koss da mi kornat i pak ći izdržm- smo du
ta neka mi ustani, Lele mr majko, kolku ći si raduvam i kolku ći si raduvaš ako ošće va
večar utkinam!

Paraškevija sea ema si mo
li koga da umrkni i šo pobrgu da svrši rabota veljajći si su umot; šo može da stani drugo
madav ud dušta da mi ja zevat vradzite? Adnš, rano ili docknа, trebuva da si umri oti, ink
pojće nimoži da si trpi poj ar-
mo ubavo, si lignala porano i netrpilivo idvaj čikala da mu dojdt nemilte gosti i to za
kraj okulu dvanajsit saatut noća, tuku mu nadudea ti
ja pusti vradzi i zafatile pak da ja gazat, tija
bile su inaet ud zafatukut da si puigrat malce, a napkumta da mu ja izvadt i dušta, ama
ka si zdadele pu igrajne si zabravile i mu puminal nogo vreme. A nejnto glavatar šo mu
bil, ošće ud zafatukut, demek ošće su vlizento ntre mu ričel na drudzite lošotii deka va
večar bi mu bidi krajna večar na va lična divojka i dudeka mu ispadni dušta neka praj
oj šo saka i znaj su nea. Arno ama, kak šo ričehme, ka si zafatile su igrajnšo su momta
koro i mu si nabližil vktut da begat. I koga viće razbraja deka mu dujdel vremito za bi-
rajne zafatile da kinat meso ud nea i zafatile da ja mčat za da mu ja izvadt dušta, ama
uku šo ričele deka viće e na kraj momta i ošće malce sakal da tegnat ud nea, p za da mu
e, zafatile da pejat nekuj piliščе i da vikat prvnuto pi
adno
e deka pej u tiknal da
e m

Smovilte izbigale, ama kutrata divojkakto mrtovic ustanala u ta pusta piščera, ku
ez majka, tatko i bez nikkva pomuš. I berćat na krajka munuta kažala smo adnš oh majko,
nk, ako kažiše malce porano, ni nišan nemaše da ustani ud nea. Nogo kutrata

Paraškevija, ama i za nejnte domašni ošće pojće oti ud ~~ktišla~~ u piščerta ni aber, ni pušču
ka imale ud nea, a kutrata majka smo su crna riza pudbadena i smo da paleka. Ama šo da si
praj? Za nekuj ljuge u dujnata životot plnoj su kr i mki, a za nekuj, ud nogo pari i arno
život azgn i faća. Tuku, aj da vidime šo stanuva ponanaka su Paraškevija.

Ud nogo mki, ud nogo boljavi šo imala Paraškevija, to den ne smo šo namožala da sta
ni du desit saatut pred pladne, tuku skoro cel den namožala da mrdni oti bila napravena k
to mek rak ud tipajne. Zmeot ka videl deka a nema na Paraškevija da ispadni ud piščerta si
rekol su umot: Tipana, bajaldisana uvčera ispadna ud piščerta, ama dilćam a nema vadin du
vo vreme, utide ud rka, a jaska pak ustanah znaj du koga ći bidm čuvar na
va pustijna crna piščera. Tuku, su si rekol pak zmeot: šo saka neka bidi, živa
ili umrena ća a nam, jaeka ćom kaj nea u udajkata belćim, su boga nanaprad, ći imam ksmet.
taka, stanuva, odi u piščerta, demek u udajkata kaj šo bila Paraškevija i tuku šo trop-
nal na vratta, čul glas na čuvek i zafatil da pra ud radus i da si veli su umot: Lele bože
živaj! P jaska viće nema da bidm pojće u va pusta piščera? si rekol pak zmeot su umot. A-
ma koga vlizel ntre šo da vidi?! Paraškevija najstina bila živa, ama bila tolku tipana šo
namožala ud mestto da si mrdni i ud ranite sl krv da mu teči. Togaj mu veli zmeot na Paraš-
kevija: Silna divojke, ti čestitam za izdrlivosta i diljćam živa ustana, iš nim beri gajl
oti za nekuj den viće majka ti, sestrite i tateko ti s prad tepka, a ranite, mkite i drud
zite gajlijna na adnš ći si zabravat. Smo stani da vidiš kolku e pubilena ste piščera i k
kak sveti, kto da saka da ni kaži deka viće i na dvete ni si svršija mkite. Kutrata Paraške
vija, kolku šo bila bolna koga čula takvija muabeti, zafatila da si duagja na sumlukut
nasmijana usta mu veli na zmeot: Ako s najstina ste vija lkrdii šo mii kažuvš, jaska ošće
adna večar možm da istrajam, smo i smo da
mu dade zmeot na Paraškevija da si najadi, a i malce vbda, divojkata si dujdela na merta i
zajdno su zmeot ispagjat ud piščerta, ama koga puljat šo da vidat?! Sta piščera bila pubi-
lena i zafatila dur da sveti, rzvile bending, bendine kitki su lugii lugiiix na boj, a koga
si udzrnuva nanazut, bidejći zmeot bilš pudzadi nea, šo da
meh adno momče lično kto slnce da grej i u zlatna ruba ubličeno. Koga gu videla, kutrata Pa
raškevija ud zafatukut duri si ispaši, ama koga mu kažal momčito deka du sea bil zmeot i
deka i on bil nekugaš carov sin, ama ud nekuja si kletva bil pritvuren na zmeh i berćat n
istrpejnto na nea, pak stanal kak šo bil, divojkata zela gajred i namesto da si uplaši, s
prigrnuvat i zafatil da si guškat i balnuvat. Napkumta, si i zevat ste zlatni pari i drud
nigjafi ud piščerta i si odt doma kaj momčito, a pu nekolku dena pravat adna bugata svadb
ama momta ne smo šo nej zabravila na nejnte, tuku si i zela kaj nih i ošće zajdno

ANMKA KAURIN LJUBI - KAURIN SAKA

Mékugaš, ú turcko vréme, si bil adnó ćáa i imál smo tri mški deca. Ćaata imál okulu petstotimi glavi ovci i kózi. Letno vréme ćaata sta stóka á teral góre na plinckite kšli, a zimno vréme, a sfljuval u meglenskuto pole, ama i za letnata i za zimnata kšla ćaata plaćal nogo pari na meglenckoto beg. Arno ama koga viće mu si stimnil na ćaata, ud davajne nogo pari na begot, zafatil dvete deca da i uči kak i kak da tepat Turci. Tija idvaj a čikale va rabota i na adnš zafatile, skrišum da tepat Turci, ama najmalto dete, ćemek Stojan mišćo na znajal za va rabota. I ne smo to, tuku viće zafatile da umirat nogo Turci, ama nikuj namožal da pikasa koj á praj va rabota oti vo ćaa bil pričuen u meglenckata kaza i nikuj ne nadeval deka nejnte deca i tepat na Turcite.

Koga viće zafatile da givat Turci u va kaza, Tole i Vane, ćemek prvnite dv i pogulemi deca na ćaata, bile utkrieni i mnužajći da ustant pojće kaj tatko mu, á fatij Pajak Plnina i stanale kumiti. Arno ama ćaata bil nogo itr i namesto na mego da gu pripalat Turcite, on si pravil, gjo, deka mišćo ne znaj, p mu oj kaj Turcite, pišim kaj begot i mu veli: More begu, begu šo li stana su mojte dve deca? De brgu da udrime tiljal n beljkim ki si najdt oti ne smo šo ći mi zaginat decta, tuku nema koj da mi praj kmanda su ovcite, p mi za menka, ni za tepka air nema. Begut, neli a kažahme deka imal vera na ćaata, ič ne pikasal šo stanuva, p duri i on si zafatil da i pala simovte na ćaata. Ama kaj móži da i naj? Kumitim si naogja šo ne si naogja? Tuku aj da i ustajme na Tole i Va ne za da vidime šo stanuva su najmalto bratče-su Stojan.

Ud kak ispdnaja kumiti dvete bratća, stć rabota ustanala na Stojan da á vr ši, ćemak stć tuvar na nego pdnal. I taka, bidejći ošće bil malečko Stojan, tatko mu nišćo ne mu kažal šo stanuva su Tole i Vane, tuku smo gu uči kak da i pasi xxxxx i kak da i gleda ovcite. Za kirija viće laf ne stanuva, p duri i su pojće mu daval na begot smo i smo da ja pukrii xxxx dirta za da ne gu pikasat Turcite.

Stojan viće ne smo šo gu naučil arno zaanatut, tuku xxxxx nogo arao si naučil i su kaval da sfiri koga stanal dobar ovčar, tatko mu zafatil da ne beri gajle za stókta, ama su begot ne gubil kunišnak, tuku ošće pojće si sprijatilil. Ama koga viće mu purastel i Stojan, faća adnó ćen, mu kžuva za nejnte bratća, deka tija s kumiti i rekol deka ći trebuva da si čuvv ud Turcite i da ne mu si pika nogo ú ošte ili da mu i pušća ovcite u nejnte,

Arno ama u ka naučil Stojan deka dvete nejni bratća kumiti stanale, zafati da mu bega mirakut ud ovcite, p sakal i on da bega kumitim. Ama kolku šo sakal i on da

zapustiš

Ka

i

i pušča admo dem ovcite u kšlta ma f si sfi

b

, grabnale puški na ramo trgnale nakaj Stojam. Ama n

svárti kšla j

mu

Čerka mu na begut ošče ka gu videla na Stojam, tolku gu zaskala, šo mesto n
a berala doma, p duri utišla kaj majka mu i mu veli: Namo, mila mamo, dajmi izim da si
prošetam malce niz našta kšla! Eto, mu veli momta na majka mu, baba nej doma i nema n
da mi vidi, ni da mi kara za va rabota. Divojkta taman i va rabota a palaše, demek ta
mu da ne bidi doma, p xxxxxx šo saka da praj su majka mu. I navistina, tatko mu i im
suramo ste nejni askerlii, p i džandarmaj i zafatil da i kara deka ne bile vredni da
istepť kumitte šo tolku zijam mu pravuvale na Turcite. Koga viče trgnale pu dirta na
mitte, su nih kinisal i begot, p kujćata a ustavil sama doma su nekolku džandarmijna.

Na drugoto dem Stojam ošče porano i puščil ovcite i pak prac na beguvta kšl
i natira da pasat, a om pak si gu dujna kavalčito i zafati da sfiri. Ste ljuge koga
čule pak ispadnale nadvor da gu slušt kolku ubavo sfiri, p nigju nih i ćerka mu na be
got ne ustanala nazut. Ta kutra sea pak utišla kaj majka mu i pak mu veli: Namo, mam
ći mi dajš li izim da odm malce na prošetka niz našta kšla? Majka mu ud zafatukut pak
nejćaše da ja pušćči, ama ka vide deka ćerka mu viče zafatila da plaka, mu dadela iz
i ta ispadnala i utišla nakaj kšlta, demek, utišla kaj Stojam.

Ka a videl, kutroto Stojam deka ćerka mu na begut idi nakaj nego, si zvrtel
grbut nakaj nea i si pridlžil pak da si sviri su kavalot. Togaj momta odi blisku kaj
i mu veli: Stojam, ličem Stojam zvrti si malce nakaj nenka za da ti kažm neščo! Ama
jam ne smo šo ne si zvrtel, tuku si pravil kto ništčo da ne čul, p si rekol su umot: I
kolku lošo mi mirisal xxx ći reči čavek dekaj lična, ama neli nej ud našta krv? Šo l
ka ud nenka šo tolku mi si nabliži du nenka? Da ne pala džiza da mu platam za kšlta

taka, ом si čudi na adna strana, momta se pojće i pojće mu si bliži, dvete mladi ne zna
jat šo da pravt. Ama neli pusti mirak mu vlizel na momta u srcetoT I neli kto begova će
ka imala pojće gajret i možala šo saka da praj? Ni dve , ni tri mu si si nabližuva epte
du Stojam i mu veli: Ličem Stojam, ič nim si plaši nd menka oti jaska ne dajdeh da ti ka
m za ovcite šo i pasiš u našta kšla, tuku jaska dajdeh za tepka. Jaska, mu veli pe
amkata, nogo ti saka i tračam deka nema da mi udbiiš, tuku i ti ći kadisaš ma da si zev
ne.Kuso kažano, momta majstina bila su gulem mirak za Stojam, bez da saka i znaj deka va
rabota namoži da bidi, bidejći i samata ona da sakaše, p i su koj znaj kolku mirak da i-
maše pu Stojam, takko mu nemaše da a mži za Kamrin. Ama neli detinska rabota?? Arno ama
ošće koga mu kažala na Stojam deka ona ne dajdela za kšlta, tuku dajdela za nego, ом sii
suberuva ovcite i bega nd momta bez ni adno laf da mu kaži.

Na druguto den Stojam, pak i puščil ovcite na kšlta, ama koga gu videla beguvta
ćerka, pak utišla kaj nego, p mu veli pak na Stojam: Stojam, ličem Stojam, znaj deka jas
ka nogo ti saka i vadim nema da begam nd tuva se dudeka ne mi dajš laf deka ći mi zevaš.
Kutroto Stojam tračiše deka momta mu si bie peza i pak mu si zvrte su plejćite nakaj nea
ama , vapt, ka vide momta oti namoži da gu kadisa, mkr šo i mu kažala deka ona sakala du
ri i da bega pu nego, a fatila inat i si vrnala nazut, ama viće zafatila da mu pala čare nd
Stojam. I evo šo ti praj: Kto luda si vrnala nazut doma, zafatila da puli preko pindžer
kite, si rspalila ošće pojće i na mesto arnoto da mu gu pala na Stojam i vikmuva džandar
majte i mu veli deka ej, filjam i filjan uvčar si puščil pu nea i sakal da a zadira.Kogu
čuja taka džandarmajte, kto strela si puščile nakaj uvčarot, gu fatile, gu vrdzale za r-
ce i nodze i gu ztvarat u a beguvto zatvor. Berćat šo ne bil begot doma, imk ćejše nd r-
ka Stojam.

Ne puminale ni dve dena nd kak gu kladele u zatvur na Stojam, mu oj momta pak k
kaj i nego i mu veli: Abre Stojam, ličem Stojam, zaščo pojće sakaš u zatvur da le
ziš i duša da beriš, a nejćaš turcka nema da zevaš? Ako ti tračiš deka jaska loš
to ti gu saka, i mu veli pak momta na Stojam, ispadni nador, primeni si u tu
ska ruba i kaj sakaš tam ći ojme smo i smo da si zevame i si venčme su tepka.Tog
Stojam mu udguvoril na momta i mu veli: Jaska znam oti ti mi sakaš i deka ti si najbuga
tkr i lična moma u našta kaza, ama jaska ti nejćam oti si Turkinka, p na m
ka mie strah. Puliš deka plmnte s plmi su kamiti, a na menka mi teraš tepka da ti zeva
šo adno den mi nd tepka mi nd menka mišan nema da ustani. Arno ama momta nd nogo mirak
šo imala spritu Stojam ne smo šo nesakala da čuj za takva rabota, tuku mu veli deka ne

i smo kadisaj ti da mi zevaš, p česma rabota napkumta. Ći gegame vo Turcija, vo Stambul vo Solun i kaj šo sakaš ti mili Stojan. P aj kaži mi sea Stojan, poarnoj li u zatvur da ležiš ili da zevaš takva noma kak šo sm jaska a? Ama Stojan i sea ne mu dade laf na nomta i ta kutra pak, nažaljana, si vrnala doma, ama nikk da a fati mesto. More šo saka bidi nema da gu puščam ud zatvurut, tuku ći si držam tuva, ći gu ranam kak šo trebuva smo i smo doma da mi bidi. Arno ona tuka si ja mislila rabotta, ama neli kažahme deka o na gu imaše nakliviteno na Stojan deka sakal da fati? Ne puminalo ni adno mesic vreme, Stojan beše izvaden pred kdijata i bez da nauči ćerka mu na begot, gu sudt na bisilka da gu ubesat. I taka beše. Stojan gu sudija na bisilka, ama koga dujdel vreme za da gu ubesat, naučila momta, demek ćerka mu na begot, trča tam i koga da vidi šo da vidi! Stojan su lačkata na vratut smo čeka da gu trgam truput ud pud nego za da gu ugločat. Togaj momta u veli na kdijata i na džandarmajte: Vo čavek nema da su ubesi i brgu da mu si izvadi vžto ud vratut, a ponapkumta, ako stani neščo, jaska ćom na nejato nesto. I namesto bisilka za Stojan, mu azrisuvat adno ubavo i zingincko jadeine i dobra pustilgana udaja.

Stojan sea utkinal ud adna, ama ud druga bilja gu čeka i to baš najnogo šo nejćaše. Aj majkata si rekol su umot Stojan. Može li va noma su zorle da mi praj nejno muž? Arno pravi šo mi utkina ud zatvurot, ama šo li ći stani su nenka? Ći čeka, p ći vidam šo ći stani si rekol Stojan pak su umot. I taka, džanam, ka puminale adno dve dena, a viće momta mu kažala na majka mu vo šoj rabotta, p duri i ta bila kadisana da si zevat Stojan i ćerka m bez da znaj beget, odi momta kaj Stojan i mu veli: E, Stojan ličem Stojan, ći mi zevaš li sea ili pak sakaš da ti kladat na bisilka? E, džnam, ći ti zevm- udguvoril Stojan, ama ne ud srce, tuku ud nka.

Stojan kadisal da a zeva na begavta ćerka, ama mu rekol deka ći si zevame, ama ako begaš pu nenka, p koga ći mu pumini inatut na tatko ti, ći si vrnime pak doma ti, p napkumta kak ći puminime, ći puminime. Momta i na va rabota kadisala i kto budala trgnala pu Stojan, bez da znaj šo a čeka. Na Stojan sea ne mu beše da a zeva anukata, tuku on sakaše i palaše čare kak i kak da ispadni adnš ud pustuto kunak, p napkumta ći puli i ći praj. I taka, momta kadisala, ama vapt ni majka mu neznajla deka ona ći bega pu Stojan, p si zeva nekuj šej su nea, gu ubličava i na Stojan su momincka ruba, kolku da i izlži na čuvarite, ispagjat ud kunakut i begat nakaj plninta. Arno ama Stojan bil teško dete i ni rka ne kladel vrs momta i pokraj to šo nekolku dena šitale niz plninta. Napkumta si stretnal su dvete nejni bratća i ud kak mu ja kažal cela rabota, evo šo ti praat: Momta pak ne ja zadrale, ama ud kak si ubličele ste tri u turco-zaabitcka ruba, adna večar, si sfaljuvat dolo, i iz-

mamile džandarmajte, mu vlizele mtre u kumakat, a baš togaj i beget mil dujden doma, gu utepuvat prvno na nego, a i na begieta, a utipuvta i momta, ispagjat nadvor, i utipuvat ste džandarmai i si ja fačat pak dlgta, demek, plninta.

Na tatko mu , ič ne mu bil krivo i žalj koga čul deka Stojan ne smo šo na stanal turcki zet, taka sto begov kunak gu rasipal. Moži on ne sakal da si fali deka imal deca istinski junaci šo se boreli, ama screto mu pral ad radus i mirak šo imal takvija sinovi.

Koga vide a razbrale sta rabota Turcite, demek, deka cela va tajfa e kumitska, ut šle da gu fatat i tatko mu na decta, ama stariot pobrgu a razbral rabotta i namesto i ne go da gu fatat, on poranc a fatil plninta i zajdno su ste tri sinovi zafatil da si bori i ad red da tepa Turci i drugsi dušmajna, se da kraj na nejuto život, demek da kraj na kavgata protiv Turcite i slubodta na Makedonija.

LOŠA KLETVA

U nomo, no staro vreme, majka i tatko si imale sedm muški deca, ama bile tolku fukarai šo idvaj, idvaj stojle na nodsi ad glad. To kutro tatko mu kde ne šital, kd ne pital da naj rabota za da i skropi decta, brm ad glad da ne umrat, a za ruba ič da ne prajne muabet. Na nogo pta na decta mu davale kuprivi, treva, želki, jadovi i se drugo šo beše bez pari, ama koga idel zimno vreme, kak šo pogore kažahme, kučite umira tija paleni deca ne umirat ad gladus. Moži nekaj ći si kaži su umot deka kak moži čovek da živee koga ći nagja na selo i ima nivi za orajne i nešče dabituk? Na va rabota lesno moži da nadgur ri čovek oti a turcko vremene mo šo nemal nejni nivi, buku i dvorčite šo gu imal čovek bil nejno, p za dabituk

Su nogo muka, koj znaj kak, tatko mu decta domcal nekuna oka brašno doma, p m jka mu si ričela su umot: Či mu nema na ste deca pa adna šista pupka em da si zrdavat, em da pakszat malce. I, kak šo kažala taka i pravila. Gu zela brašnoto, napravila adna ogr pugača, a i na sekuj dete pa adna pupka i i kladela u furata da si pečat. Ogno ama, deca to deca namožale da istrajat ad glad, p koga majka mu a ustavila sama furata, utišle, gu i vadile lebot ošče nadupičem i gu izdele.

Koga pa malce vreme, majka mu na decta, odi na furata, ama šo da vidi i si piripat praveno, a ad pugačta i pupkite nišam nemalo. I taka, džanam, si vrnala majkata ma, ama decta viče a imale fatemo dlgta, p zafatila da klni i da veli: Da daj gospud, br deca, ste sedm crni gavrajna da stanite i ni adno doma da ne si vrnil I, šo veljat stari ognoto na adno ne idi, ama loštoma minutta moži da gu putisni na čovek. I eto, kletvata

na majkata mu si fati i ošće na ta minuta ste sedm deca si pritvurile na gavrajna, smo ne crni, tuku crevemi. I koga više si stimnilo arno, decta zafatile da letat i da krkat niz nejuto dvor, p i da vligavat doma niz udajkite kaj šo sidele.I ne smo to, tuku zafat le da á rvat na majka mu i da á plaskat su kriljata kto da sakaja da mu kažat: Eh, mori majko, majko šoj vo čudo šo mi gu stori?! Kak ne ti padna greh ud tolku deca šo imaše se ni adno da nemaš du tepka?! Šo tolku ti pravihme va tvoja kletva šo ni fati?

Majka mu ošče malce šo ne puknala ud mka koga i videla gavrajnta, demek, ne jute deca da vrtat okulu kujćata i da krkat, namesto ubavo da mu lafat kak šo bile dutó- gaj.Ona si činila pišman i sakala da si utruj ud mka, a kosa više ne ustanala na nejnta glava, ama šo fajda ud to? Kletvtame si vrnala nazat, a ga gavrajnta i ne mu beše više n mestto doma da sedt, tuku ošće na vtorto den a napuščija kujćata i si utidija namaka.Ama koga mu došl saatut za da begat ud doma,pojće ud trista račkori a vličele na majka mu i a napravile sta ud krv, kto da sakale da mu kažat deka, ti si kriva majko za sta va rabo ta, šo za adna pugača i sedm pupki si i kajdisa ste simovd.

[redacted]

Tatkoto na decta niščo ne znajal za va rabota, ama koga pu adno vreme nej vi del da si vrtat i karat, kutrite deca,a vika na ženta mu i mu veli:Mori žemo, kaj decta? šo stana su nih?Tija da sea se gladni bea i pak sekuj den tuva bea, a sea koga imme mal- ce leb šo stanaja i kde utidija?Eh,eh mre mžo, mžo! Da mi gu znajš kak mie alot, ić nem da mi pitaš, ama diljćam si zafatil da pitaš i raspitaš, prao ći ti kažm!Jaska, veli ž ta mu, plna sm su greh spritu našte deca i više koj znaj dali ći i vidime ošče adnš, oti koga a izdea pugačta, p i pupkite, ud se esce i priklnah i na adnš ud zlatni deca na ga- rajna si pripravija. I ne smo to, [redacted] tuku i doma ne u ustanaja-koj znaj nakaj fatija paleni i taksiratlii deca. Koga čul taka ,kutroto tatko, ni kapka krv ne nastanal na nego, ama, nečare,si dujdel pak na sumlukut, p mu veli na ž- ta mu: Eh, ženo, ženo gospodinski raboti, on nii dade, on si i zel Na menka mie žalj za nih, ama prao da ti kažm, pojće mie žalj šo tolku vreme si mčime dudeka i purastime i ko ga više si nabliži vremito da zafatat da rabotat i si najadat xxx brn na lepče i nemme pred naska. Jazk, jazk, jazk. Tuku, veli pak mžot, aj mori ženo ne tolku beri gajle- ta- ka ni bil pisano i na naska i na decta. I taka, namesto da a kara mžo na ženta mu, mu d va gajred, a prošituva malce gore-dolo i pak si živele...

Pu dve-tri mudini, nekk zafatija da i zabravat decta i koga više mu si rudi

divójka, si čtile gajred i sto mirak gu frlile na devetto dete-na momta. Arno ama pa triši
tiri gudini divójčito zafatila da puli nekuj šejvi úd nejnte bratća, p a pita na majka
i mu veli: Male, male šii s vija toklu rubički šo s u sinducite? Dali imah jaska nekui b
arče ili druga sestrička? Majka mu zafatila da mu kažuva deka tija rubi s nejni ošče úd
koga bila divójka, ama koga više stanala pogulema, zafatila se počesto da pita dali imal
ili ne drudzi bratća.Na majka mu screto mu si paraše koga slušše takvija lkrdii, ama one
si znajše kak možiše da istrpi.

Pu nekolku gudi. divojkata više purastela, ama i zafatila da se pjće i pjće da
naviska i da pala úd majka mu i tatko mu da mu kažt istina dali imala ili nemala bratća
sestri.Arno ama tija pak ne mu ja kažuvala istinta oti neznajale kak ći i šo ći stani rabot
ta ako mu kažt. Ama koga adno den utišla nekde, adna baba faća i mu veli na momta: Ej,
ako, sinko! Znajš li kolku i kakvi ubavi bratća imaše ti? -sedm, sedm sinko i to lični k
to biseri, ama ta pusta tvoja majka!! Za adna pupka šo ksnaja tija kutri deca, tvoi brat
da majka ti i prikina i ste stanaja gavrajna. Gavrajna ne gavrajna, brm, doma da s ustan
ja, ama eto i úd doma izbigaja. P, mu veli pak babata na divojkata, nej lošo ako možiš,
i pripalaš oti nej adno ili dve, tuku ej, ej, sedm i veljat.

Divójkata si vrnala rspalena i ošče úd dileko mu veli na majka mu: Male, male,
dur sea znam deka rubite šo s skrieni u sinducite s na mojte sedm mina bratća i zafatila
da i redi pu ime, a majka mu ošće na minutta pa a u dmla. , ka vide e o a nema faj
više da krijat úd derka mu, faćat i mu ja kažut sta rabota , úd zafatukut, p se du kraj.

Koga više si razbra sta rabota, momta mesto ne a beri izafatila da mu pala i
nim za da oj i da i pala nejnte bratća, ama kaj bre brate!- nejćale da čujat, a kamo li
da praat takva budlaščina. Arno ama divojkata više si dujdela na vremito i ne samo šo nej
dala pojće da ja supirat, tuku i tračila deka e vredna, p zafatila da si azarisuva za dil
den pt. I taka, džanam, ta naviska da odi, majka mu ne a pušća, adno den si i subrala mo
ta ste raboti i ispagja úd doma natvor.Ama, tuku šo ispadnala úd doma eto ti gu tatko m
kaj šo si idi úd nivta, p mu veli na ćerka mu:Kde su zdrave ćerko? Taće, taće jaska ćom
da si i palam mojte sedm mina bratća, p šo saka neka bidi.Majka pak zafatila da a guška
da a moli za da ne odi naka, ama, pt, tatkoto imaše laf, p mu veli na ženta mu:Mori ž
no, ženo diljćam ima tolku mirak da oj naka, zaščo nejćaš da a pušćime? Si faća li su v
dzan rt zajc? Kaj utišle sedm, neka odt osm. Ama za da ne oj taka, demek bez nišan, tatk
to mu veli na ženta mu: Aj, aj nim si skldisuvaj nogo, tuku oj da mu gu dajš nišanut na
momta, p akoj ksmet ći si vrni nazut, ako nej togaj taka ni bil pisano úd gospud i nišć

sé

~~s sami~~ kto

dh

kde

kažime neščo.

kogaš šo da vid!
puli ojgin da

nema.Lele, mr male! Šo ći si praj sea? Šo li da ima u va palena piščera i vo pusto mes
to? Ami ako mi ispadni nekuj mško samovil šo ći
nenadejno zafatil da duj adno silno vitrišče i si zdadel adno strašno glas
vikajći i idejći nakaj nea. Koj ima tuva u mojta kujća? Šo palas mori malečka kaj men
ka? Ud kaj si dujdela i čija ćerka si ti? Kak taka sama skitaš niz mojta mera? Ne znaj
li deka zbranetoj šitajnto tuva? – mu veli adno gulemo zmeh na momta.

Kutrata moma koga čula takvija silni glasovi, p i koga gu videla zmeot kak si t
pori pred nea, neznajala šo da kaži,cela si zdrvila i ošče malce u damla ći padniše. Am
koga pu malce vreme si dujesla na sumlukut, mu veli na zmeot: Prosti mi dedo! Jaska ne
dujdeh zijan da ti pram, tuku ud mka i bez da znam i sakam vlizeh u tvojta mera i kujć
Ka i ču lafovte na divojkata, zmeot si nabližil ošće pojće kaj nea i su nogo meko glas
zafatil da a pita na momta i mu veli:Kakva mka i
kaj menka? E, džanam, diljćam mi pitš prao ći ti kažm, ama, ako si moži, ti
žimi!– mu rekla momta na zmeot. Da čujam de, mu veli zmeot, pak na momta. I ta kutra,z
fatila da mu redi i da mu kažuva: Eto, jaska imah sedm mina bratća, ama majka mi, bez
saka i priklnala, p ošće na minutta, tija kutri, si pritvurile u gavrajna. I ne amo to
tuku ošće na druguto den izbigaja ud doma i ošće adnš ne si vrnaja, p niuti aber i niš
imme ud nih. Jaska ne beh rudena koga stanala va rabota,ama pu nekolku gudini a razbra
sta rabota i eto kinisah da si i palam mojte mili bratća. Majka mi nejćaše da mi pušći
ama i namožiše da mi zapre, oti , moži i na nea, amek na majka mi muj želj, ama jaska
si rićeh su
ni
ili za nih. I evo, ti moljam,mu veli momta pak na zmeot, šoj džizata kaži da si ja pl

tm i ako moži pušči mi da si odm ud tuva. P ako možiš, ako si čuvek ud gospud, nej lo šo i da mi pumogniš, ama...

Koga a čul dedoto zmovil na momta i videl kakvv mika a nterala ta da dojdi kaj nego, mu padnal nogo žalj, p mu rekol :Ej, ej bre dete! Si imala kamet na prvno mesto šo s žencko čedo i šo si trgnala da palaš drudzi patisani duši, ink nišan nemaše da ustani ud tepka du sea. Jaska, veli dedoto, tvojte bratća nej znam i ne sm čul za nih, ama aj da d jme kaj sestra mi, p beljkim ći znaj da ni káži néščo za tvojte bratća. Koga gu pitala momta, koja muj sestra, zmeot udguvoril: Mojta sestraj misičinta dete moj!

I namesto da a rasipi na momta, a priberuva doma, mu dava ubavo jadejne i piejn si udmurila arno i ud kak usmnal, zajdno su dojdo kinisale kišle kaj miščinta. Arn šo mi dujdehte brate, rekla miščinta širimetna. Ima nogo vreme šo si imme videno i beh skl- disana. Jaska, rekla pak miščinta, uvčera beh kaj bratut slncito i imam da ti kžm néščo novo brate. I ud kak i pričikala kak šo trebuva, brat mu, demek zmeot de, mu veli na se tra mu- na miščinta: E, aj káži mi de sestrak šo novo ima kaj tepka? Šo ti nrča bratut koga beše ka, nego? On mi nrča, mu veli sestrata na zmeot, da ojme ste zajdno kaj nego da si pulafime, kto bratća, ama saka da nauči čii s vija kutri sdm deca šo šetat sami i kleti gore-dolo niz va pusta dujna. Dmek, kto saka da káži deka slncito i znajal bratća- ta šo i palala divojkata.

Koga čula momta deka misščinta i zmeot si lafat za nekuj si sdm bratća, p i sam to zmeh mu veljat na misščinta: Mori za sdm bratća, sestro stanuva muabet? Znajš li dek gostinkata šoj su naska muj sestra na tija sdm mina bratća? Znajš li deka nija smo zato idime kaj tepka? Diljćam taka vie rabotta, ič nim berite gajle, tuku aj da si najajme i napijme, p napkumta ća a vidime ta rabota. I taka, mu napravila adna arna gozba, sii du- čikala gostte kak trebuva, si udmuruvat adno dve dena, napkumta kinisuvat i mu ódt kaj brat mu- slncito.

Ka i videl ud dileko slncito deka idt brat, setra mu, p i gosinkata, demek i di- vojkata ne znajal kak i kak da i pričeka. Ama ud si udmurile malce vreme, mu veli slnci- to na misščinta i na zmeot, demek na brat mu i na sestra mu: Dobro, bre bratća, ne mi ka- žuvta, kojajx čijaj va ubava divojka šoj su vaska? Šo pala ta tuva u va pusta naša mra- Ej, ej brate, brate slnce! Da znajš kakva mka ima va moma, ič nema da pitš, ama diljćam sakaš da naučiš, nija ći ti kažime. I skuknuva prvno miščinta i mu veli na slncito: Bra- te, brate nija dujdehme da si vidime, ama i su adno pukajne na puškta sakame dve zajci da utepme. Eto, mu veli pak setrata na slcito, va divojka kinisala u doma da si i pala

nejnte sćm mina bratća i tolku vrem šmo šeta, ama du sea puščuka namiži ud nih da naj. Jaska tračam, mu veli miščinta pak na slncito, koga pred nekuj den beh kaj tepka mi kaž deka znajš nešćo za nih, p ako sakaš, kaži ni kaj si naogjat tija kutri nejni bratća i dno em tija, em va kutra sestra mu da si kurtuli ud mkite.

Koga čul taka slncito mu veli na ste tri: Keški va neka bi mkta i za nogo malc vreme i nih ći i najme, tuku sea, aj sidnajte malce da si udmorite, da si pulafime malc a napkumta ći pulime i ći prajme . Kutrata divojka! Ka čula takvija slatki lkrdii ud sl cito, ne znajala kak da mu si donci na ste tri, a najnogo na slncito, p mu veli:Ako adn mu si klaj kraj na ste vija raboti, ako sii nam mojte mili bratća, bre prijatili,jaska ći znam kak ći vi si udboržm.

Ud kak si udm rile i tamka adno-dve dena, miščinta i zmeot ustavavt doma kaj brat mu, a slncito a zeva divojkata i kinisuvat da i palat bratćata na momta.Ama ošće pred d trgnat ud doma slncito mu veli na divojkata:Slušaj mala na dedovo,naplni si ja torbta s ronkite i koskite šo ni ustanaja ud vičerta oti ne znajme, dilek pt,p i dali ći i najme tamka kaj šo jaska i znam du sea. Divojkata taka i napravila, demek, si ja naplnila tor bta su ronki ud vičerta i koski i ud kak si azrisale kinisale i utišle na mestto kaj šo du tog i znajal slncito.

Tija kinisale, ama, šo veljat starite, slncito sii slnce na skde grej, ama eto i grej na sekde. Ka vlizele u adno nogo često urman i strmno mesto slncito zafatil d si gubi i celta dujna zafatila da mu si plaka i da mu veli:Šoj va dukimija šo sakaš da ni ja prajš? P namsto da oj su momta, si vrnuva nazut i mu veli: Puliš sestro, kakvi poplaki ima? Jaska pojće namčžm da dom su tepka i da pugubm tolku dujna, ama eto kak ći možis da ojš kaj tvojte bratća: Ste koski šoj imaš u torbta istürii na pravudulinta, p napkum praj šo ći prajš su tvojte bratća i si vrnuva nazut.

Ošće na minutta momta i isturila koskite ud torbta i koga da vidi šo da vidi, bre brate?!Adna skala gulema i široka, kraj da nema. Togaj zafatila da si sfaljuva momta pr u delo, de kape, će kape i koga na adno mesto zaušuva adno gulema piščera. A poblisku,a poblisku šo da vidi?!Cela piščera plna su bendine, bendine jadejne i ruba, ama živa duš u nea da nema. Eh,eh, majko mori! Izdijnala momta i si rekla su umot:Kde s udeni šo i n ma , baš vadin tuva? Ći imm li ksmet da si vidm sunnn nih ili i jaska ći skapm tuva?Č kaj si rekla pak su umot. Jaska ći mu zgotvm vadin adne arno ručk, ći mu gu ustavam i l kuvatto kamińe, šo si igrale nekugaš i ćom da si skrijam nekde za da vidam, ako si dojdt,šo ći praat i dali ći mu tekni oti vadin imat gostin. I kak šo ričela, taka i napravila. Ud kak mu pravila ručk i mu gu ustavila lskuvatto kamińe, utišla i si skrila u

u nekuja drma. Koga umrknal arno ubavo, eto tii kaj si idt ste sedm bratća cifkajći kt
istincki orli. Arno ama ka videle deka se muj azr, demek ručkut i vičerta čekat na sin
ta, lebot sišen i se drugo šo trebuval, zafatile da si čudt i da si veljat adno su dru
Koj li vo šo tolku ni gu zbra gajleto i dujde da ni pumoži na naska? Koj vo majstor šo
tolku arno ni zgutvil, p i nii naridil ste rabota kto nikuj pt du sea? I lafejći si ta
koga adno ud nih, tuku gu zabiližil na sinijta lskuvatto kaminče i mu veli na drudzite: Br
ća, bratća pulite li deka vo kamin mi liči na našto, šo negugaš si igrahme koga behme
lečki? I koga puljat šo da vidt! Najstina nejnto kamin bil ot si gu pi asa a, p si r
le adno su adno: Koj li vo šo ni gu donce našto kamin? Togaj nejgulemto ud nih mu veli
drudzite: Bratća, brgu da raspalame naokulu piščerta, p i podileko da ne neščo dujde n
kuj ud naš te i da ne si utide nazut ka vide deka cel den nija ne behme doma.

Koga čuja taka drudzite bratća, kto strela si puščija niz drmite da palat za nogo malce vreme a najdele na setra mu. Napkumta, a zancele dommo, ama ud pišim tij ne znajale deka muj sestra oti koga izbigale nikuj druć ne ustanal doma madav ud majka mu i tatko mu. Ama koga zafatile da a raspituvat, ona mu kažala za ste rabota, kak šo la, ama su ništo namožala da mu pumogni na bratćata mu da stanat pak kak šo bile pred i fati kletvta ud majka mu.

Radusta na bratćata bila nogo gulema i neznajale kak da a pričekat i šu šo da a gostat, ama koga mu kažala deka trebuvaa si vrnat doma, tija nejćale da čujat ot ne smo šo mu bil stram ud insanut, tuku i kletvta bila nogo teška i namožala da si tur Sestra mu sedi i arno i radus mu bil šo si poznala i videla su nejnte bratća, ama šo s takvija bratća koga namesto nih puliš gavrajna? I taka, vadin su utre, vremito si vr a čare za vrnuvajne doma nema. Arno ama adno den, najgulemto brat, koj znaj kaj si upi tal, si vrnal doma i radusen mu veli na sestra mu: Sestro, sestro znajš li šo trebuva prajš za da ja turiš kletvta ud majka i nija pak da si činime kto šo behme pred to? Kaž bre brate, šo trebuva da si napraj, p lesna rabota- smo da si moži. Evo šo ći prajš re kol pak najgulemto brat: Ći zevaš tri oki lencko seme i ćoš da gu sejš; napkumta ći gu niiš, p ći gu prediš i na kraj ći ni prajš na ste bratća pu adna rubb, ama ud kak ći a fatiš da gu sejš, se du pravejnto na rubite nema ni adno laf da udguvoriš er šo da si č ni okulu tepka. Ka čula taka divojkta na se kndisala smo i smo da i utkini nejnte brat

Koga usmnal na drugut xxx den, najgulemto brat se mu imše azarisano na sest mu i ošće su stanatto, ta kutra, gu zeva semto, odi i gu sej na adna nivv. Ud kakgu na jala to paleno lencko seme momta ne sakala niuti nazut da si vrni, p sidnala pud neku drvo i zafatila da ceka za da zdrej lenot za žniejne.

Za nékuj dén lénot víće zdrijál i mómta zafatíla dá žníe. Óšće ná tó dén óna zafatíla dá prédi úd négo i úd kák á svršíla ix tá rabóta zafatíla dá mú práj rúbi n bratćata. Árno áma túku šć ftasála óšće zá dvete, nájmalečki bratéa, zá dá dukrájči s ste, tám kaj šó sidéla, démek, púd adnó gulém jávor, a nnuškal adnó pústo kúče í zafa tíl dá já láj.Úd piším tá mú frlíla nékui ronki léb ná tó paléno kúče zá dá né láj, ám néli kúče? Sú izdéjnto lébot pák zafatíl dá láj i pú málce vréme éto tí gú adnó čifli kár kaj šó ídi nákaj néa.

Ká gú vídela, kútrata divójka, déka ídi nákaj néa čuvékut, zafatíla sú rćte dá mú dáv išíred zá dá si vrni názut, áma kaj bre bráte?!I taká, džánam,utišl čiflikárot káj né a puzdravíl i zafatíl dá á píta úd kdej í šo pála túva ú vá pústa zémja. Áma divójkat nej kabílj láf ix úd ústta dá izvádi, túku smo sú išíred, gjó sakála dá mú káži zá dá já ustávi nastrána, áma čiflikárot namésto dá já ustávi ódi i mú javúva ná cárot déka na filján i filján mésto ná adna nógo líčna moma i déka smo raboti, á níščo ná kažúva

Kóga čú cárot déka rabótta e zá líčna divójka óšće na tó dén i púšća néjnte v rni ljúge, ná méstto káj šó bíla mómta, a zévat i mú já nósta dómmo kaj négo.Divójkat najstína bíla nógo líčna, áma pák né sakála dá láfa i sú išíred sakála dá sii káži mk te, áma nikuj namožál da xjá rzbéri. Tá kútra sakala dá mú káži déka ste sédm rúbi na néjnte bratéa bíle azr, madav óšće jákata ná ná najkajnto brát, áma namésto rúbite dá sii svrši, cárot ja sasakál, šó véljat stárite mú frlíl mirák i zá kúso vréme si venčál sú néa.

Divójkata si venčála, áma pák né lafela i ká vídel cárot déka namožál dá si r béri sú nea, faća i a naučúva dá pej i písa kníga.I zá nógo málce vréme, mómta, démek séa žénta mú ná cárot dé,preko kniga zafatíla dá si lafe sú mžot mu. Árno áma,tú ku šó zafatíle dá rzbírat, preko kníga, nekuj dušmajna mú utvurile kavga ná cárot i ká vídel cárot d ka ći mú vlézat u néjnta držáva, á ustáva žénta mú trudna i oj ná kavgata.

Pú dévit miséci caríćta rudíla dvé mški, áma kto kapka líčni déca, túku éto š mu si pugudíla: Alaitkite ná cárot, p i nékui drúdzi zimićorki ženi,nivésta, gjó, á tr číle déka é smovíla i namésto néjnte déca dá múj kládat ú pilénta, mú klávat dvé maći na, a néjnte déca muj frlíjat pú nékuja réka.I né smo tó, túku óšće ná tó dén mú javú vat ná cárot i mú véljat déka " tvójta žéna, care, rudí dvé mačíjana i ako né viruvaš dójdi dá sii vídiš.

Ná cárot nógo téško mú padna kóga čúl takvíja muabeti, oti baš togaj imaše i gajlé i namésto dá já ispíta árno rabótta, nariduva dá si utpe žénta mu.

Kutrata nivesta taman sea ne znajala šo da praj, oti nej rabotta deka ći zgini
ona, tuku pokraj nea ošće nogo dušički čekat život. Nejnta btarća viće zafatija da si
vžgisuvat ud životot oti viće puminaja pojće ud dvanajsit miseci i nikkvo aber ošće ne
mat ud sestra mu. Eh, eh, jazk, jazk! si rekla su umot sestra mu na sedumte bratća. I z
fatila da si moli na gospud, p i da veli: Eto, viće i krajnta rubba a napravih i nogo ž
lj ći mi bidi ako ošće adnš ne si vidam su mojte mili bratća, mkr neka s i kto gavrajn

Vrs molejnto uzgora, kavgata si svršila i si vrnuva doma carot. Ošće su vlizej
to u carckoto dvor zafatil da pita carot i da mu veli na nejnte najbliski prijatili: St
gna li mojta kniga porano ili pred nea ja utipapte mojta žena? Abre kakva kniga?- mu
udguvurile carckite ljuge na carot. Eto ta kniga šo pisah u nea da ne si utepa ženta n
dudeka ne si vrnam jaska doma. I za kametut, ženta mu ne bila utipana, p koga utišl ca
rot kaj nea, a najdel deka lafe i da veli: Mili bratća, kaj ste da vi vidam!! Rubite st
s azr, a na vaska vi nema! Eto, mžot mi si dujde i jaska terbuva da umrm, a nogo žalj
ći mi bidi ako, brm, ošće adnš ne si vidam su vaska! Koga a videl carot deka ženta mu
zafatila da lafe i ka čul takvija žaljni lkrdii, kto zštisan zastanal pred nea i zafa
til da si krsti i da veli: Gospudi spulajti, šoj vo čudo u mojta kujća? I taman i kažal
tija lkrdii, eto ti ste sedm mina bratća, kto araslajna, kaj idat prao kaj sestra mu
da vikat: Sestro, sestro, mala sestro! Kletvta si turi i nija viće sme pak kto šo beh
i iš nim beri gajle ud sea nanaka!

Carot sea ošće pojće sii zbrkal esdpite i neznajal šo da praj. I koga viće se
tra mu zafatila da i zapoznava su carot nejnte bratća, adno askrlija zafatil da ropa n
vratta, kaj šo bile carot, ženta mu i sedmte bratća, demek, zet i šuri i zdišan mu ve
na carot: Care, care adno ribar Vi vika i seka brgu da si stretni su Vaska. Carot i u
tave u udajkta na šurti mu i nivestta mu, odi nadvor i šo da vidi!! Na rcite na ribar
dve deca kto uš slnce praveni i mu veli na carot: Care, care kde šo pitalme ni kažaja
deka vija dve deca s na carot, p eto jaska beh borčlija da vii doncem i da vi kažm de
vija dve deca i najdeh u rekata koga lovah ribi. Abre kak beše va rabota? Kde i koga
nejde vija deca ti? Brgu da si ispita va rabota i džijap da mi si daj?!

Rabotta viće beše jasna kto den i ud kak sii pribral carot nejnte istincki dec
i faše nim i i utipuva ste tija šo muj frlija decta u rekata, mu dava gulem dar na ri
rot šo muj doncel decta doma, si pbigrnuvat pak su ženta mu, a i si ste sedm šuri mu,
dve adno tiljal niz celta nejna država deka nejnta država gu naddeli dušmanut i zafa
da adna gulema i nogo trajna gozba šo ošće traj, a napkunta sii zevat sedoto i baba
kaj nih, demek, majna mu i tatko mu na decta i du vadin ošće zajdno živat.

él šó imál áma šó

gu t

š' tuku i

nogo mú pumagale

kákva

ponáarno mú trgála rabótta.

Ká vidél góspud déka vó čuvék nógo mú pumága ná surmáste ljúge u sélto, p í nád
ud néjto sélo, ošče pójće gu zaskál i osce pójće berćet mú davál. Árno áma kóga á zauš
rabótta vrágut, zafatíl da šii gore-dólo i da pála čare kak i kák zló da mú práj ná z
gínut. I évo šó tí práj: Kóga adnš si vrnuvál úd sélto, palajći mú zló ná árniot zing
si stretnál sú góspud i zafatíl da gu kliveti na čurbadžijta déka tó néj ristenin, d
ka ne ój ná crkvta, né si krsti i déka néjća ní imíto da mu gú čuj na góspud. Árno, áma s
ritu tija kleveti ná vrágut, čurbadžijta bíl , kák šó kažahme pogóre, tólku áren sú lj
geto i tólku čésto ódel ná crkvta, šó teško nekuj mú veruval ná vrágut. I kóga čúl gu
pud takvo muabet ud vrágut
koj úd naska ći móži da gú izlži čuvekut. Ako gu izlžiš, mú veli góspud ná vrágut, úd v
du vek tvój néka bídi, áma ako namóžiš da gú izlžiš, da znajš, déka néj čúdno, ti da p
niš úd mka. Kóga i čul vija muabeti vrágut, ní pet, ní šes faća kaúl sú góspud i ošće
drúguto den zafatíl da krój čare kakxx ikak da gu náj i izlži ná zingínot čuvék úd sé

Kóga čurbadžijta si gu vjanál kodnot i kinisál da ój ná pzárot, za da kupi neš
za dóma, mú ispagja vrágut ná ptut i bez da gú púli nekuj zafatíl da víka i da mú vel
ná čurbadžijta: Ej, ej čurbadži, čurbadži tí imaš da tégniš adná guléma belja, íli džiz
p kaži mi kóga sakaš da a tégniš vá belja i kr, dáli dudéka si mlád íli kóga ći ustár
a? Kutroto čurbadžija, zafatil da dzirka nalevo- nadesno, ama smo glas slušš, a niščo
namóži da vídi, p si rékol sú umot: šó vrag lí ći bídi vá rabota šo smo glas si slušš,
ži
padnál šube i zafatil da si čudi i da

čudi. Ženata zabiližila

pzaro

mki

da

mú Ženo,

ma ne vadin, túku úd utr večar óti ošče né sm saalam ná neščo. I tólku beše.

Kóga usmná zinginot pák si kačil ná kojnot i pák trgnal zá ná pzárot sú inaet ne kupi néščo, túku da vidi dáli ći mu si jávi neviděnto čuvek. Árno ama, tuku šó ftasál pák to mésto, zafatil da vika pák na glás i dá mú véli ná čurbadžijta: E, čurbadži, čurbadži sakas sea, dudeka si mlda da tegniš mka, ili na stári gudíni a? Togaj, kútroto čičko, pák zafatil da zej góre-dólo, dma pák ništčo namožál da vídi. I kóga mu si pufturil glásot, si udzrnúva čičkoto i mu véli ná nepuznatto glás i čuvek: E, džanam, nikuj nejća da tégni mka, ma diljćam takaj rabótta, šo ći bidi ná stári gudíni dá tégnam mka, neka bidi sea- na mla gudíni. I tólku bešc...

Ošće ná to den si vrnál čičkoto doma i ná adnš mú kažal ná žentamu, ama ošće muabé tut nesršeno, faća adná silna bura, adnó gulem grad, adná lošš plimira šo nikujpt du toga nemál fateno. I ne smo šo fatil takvo lošo vréme, tuku i dvete deca na zinginot muj zvliče

rekta i muj nosila koj znaj kde. Ovcite ste si udvile, kujćata mu si turila, drugote ime ne sto izumrelo, demek, ud deka berindžija zingin čuvek u ta kaza, stanal najfukara. Za gajle laf da ne stani, oti nej lesno takva putrisija da pati čuvek. Eh, eh, ženo mu veli zinginoz na ženta mu! Vide li šo stana su naska? Za adno gajle — ud tide sto mal šo tolku i te ku gudini gu berihme. I ud najzingini sea stanahme najsurmasi. Tuku ako rekol pak, fukarata. Ako saka gospud, pak ći doj red pak da bidime kto šo behme oti vija s guspudi eki raboti- on zeva on dava. Smo, rekol čičkoto na ženta mu, žalj mie za decta, a za ma lot, ič nema da mi bidi mka ako mi si vranat decta.

Pu nekuj den, demek, ud kak ud zingini stanale najfukarai, mu utišl vragut kaj ni doma i zafatil da mu si moli za adno parče leb, za da vidi šo ći praj čičkoto su nego. Vragut ošće ud koga mu gu pravil zijanot na čurbadžijta, zafatil da si raduva i da mu v li na gospud deka ći gu izgubi kaulut šo gu fatil su nego, ama rabotta ne bila baš taka oti čuvekut ne a izgubil verta spritu gospud, tuku ošće pojće veruval na nego. P, kog mu pusakal lepče vragut ud čičkoto i ka gu videl deka nema ni adna kora da mu daj, zafat da mu veli: Ej, ž rbadži, ti nogo si gu sakal gospud, ama vide li kolku ti saka on na te ka? Sto gudini si rabotal za da imaš neščo na strana, a on za adna minuta ud se ti dutlč E, bre sinko, on dava on zeva, sila gulema, koj moži da gu sopre na nego-na godput? Neka sme živi i zdravi, pk šo saka neka bidi. Ka ču vragut takvija verni sprtu gospud muabet mu veli na čičkoto: Mre takaj čičko, tuku eto i život i zdrave imaš ama oti kaj ti s dvete d ca? jaska neznam, tuku gospud znaj kaj s mojte deca i alal neka mu s oti on mii dade, on mii ze. Ka videl vragut deka nambži da gu izlži na čičkoto i deka kolku pojće gu stega za da si utkaži ud gospud tolku pojće gu nabližuva su nego, si činil kto pitačin i mu veli ne čičkoto: Bajče, strino dajti mi adno parče leb? A čičkoto mu veli na vragut: Udamna i nija si prostihme ud leb, oti gu neame viće, tuku za da ne ti vrnam nazut, evo ti neščo drugo i mu dava adno strup ud nejato lice na vragut. Dmek, čičkoto, pak si pokžal kto ču vek ud gospud. Arno ama ud ka gu zel na rka strupot, mu oj na ženta mu na zinginot i mu li: Eh, eh strino, vija si žalite deka niščo nemate, ama vtojto mž namesto bez leb da mi u tavi adno grst liri mi dade. Ama taman svršil su muabetut, su ženta mu ete ti gu zinginot kaj i i ud kak a razbral rabotta deka saka da a izlži na ženta mu, mu veli na dvete: Šoj prao prao, ama jaska na pitačinut ne mu dadeh liri, tuku adno strup ud mojte brunki.

Koga videl vragut deka namožal da gu izlži na zinginot da si trgni ud verta spri gospud, da i skara na mžot su ženta mu puknal ud mka i na mestto umrel. I, za kametut, oš su umrejto na vragut, eto ti gu adno ribar kaj muj nosi dvete deca šc i najdel u neku reka i pak bliknala radusta kaj najkata i tatkoto.

afatil praj arn

i slnči beró mu ajn

ce vreme, čičkoto pak kupil malce ovci i druga stoka i osče ta guvana tija si napludile i stenale celi biljući ud ovci i druga guveda. Ka videl taka čičkoto, najverin na gospu adno den, i vikmal na ste surmasi ud nejnto, p i ud drudzi sela, azarisal adna guleme r dus i napravil guleme gozbb vu ces na puvretukut na nejnte dve deca i sto drugo mal šo gu imel izgubeno na vremito koga fatile kaul gospud i vragut.

DVE PARABRATĆA

Nekuj si car si ženil su nekuja carova ćerka, ama nogo vreme puminal, a deca ne mu imal dadeno gospud. So veljat starite, ste raboti namožt da mu bidat narideni na čuve p eto duri i car bidešnica si imal adno i to gulemo gajle. Arno ama , k da si je ustavi ženta i trebuvaše da traj za da ne daj vetar na ljujto u nejnta država.

Za ksmetut, pu nekolku godini, ženta mu na carot ustanala trudna i radusta na dve bila tolku šo namožal čuvek da a pisa na kniga. Koga viće dujdel adno mesic pred da rodi caricta, carot dadel tiljal u nejnta ksba i mu rekol na nejnte ljuge: Koj ći si rodi na den su mojto dete, ako bidi mško, ki si usfatime su tija ljuge i ći prajme gulem džumbuš na to den su svatojte. I, neli carcka puvelja? Narideno svršeno. Arno ama ne mu si pugudi kak šo tija tračile, tuku evo ka mu ispadna rabotta: Koga dujdel vremito za da rodi žent mu na carot, na dve minuti porano, si rudil mško dete i to dete na nejnto guvidar.

Ka čuja ste deka zajdno su carckoto dete si rudil mško dete da i to na guvidarot, te ljuge idvaj čikale da vidat šo li ći praj sea carot. I koga mu činija aber za va rabo carot rekol: Na menka malce ne mie jugun šoj mško dete, p dali ći beše guvidarcko, fukara ko, gjupcko ili neščo drugo, nej tolku istizalija. Ama, rekol pak carot, laf sii laf, p n kaj i mško nija ći si gu zevame- dosta viće gajlijna bez deca, neka malce i za nih pribe me gajle. I taka, džanam, puščil carot nejni ljuge kaj guvidarot, mu gu zevat dejto i si gu pusinuvat, a na guvidarot mu dal neznam kolku pari kto na baksiš.

Dvete dečijna, carcko glidani, na adnš purasteja i kt arn si puminuvale. Tija i na igrajne, i na jadejne, i na piejne, i na spiejne se zajdno bile nikuj namožal da i razdeli. Ama, dejto na guvidarot bil po ubijgran i nogo poitar, demek, on bil kto glavatarot de. Majkata, gibi, caricta ošće ud zafatukut ne gu sakala guvidarck to atrot da mu gu skrši na carot, sakala nejćala gu glidala i to d te kto nejnto. I taka, decta rastat, carot si j nego i guvidarot, oti i

on pokraj dejto zafatil da si mejgja, a vremito si vrvel i decta viće zafatile da dzirka pu montе. I koga viće dujdele na akran za da si ženat, majka mu i tatko mu zafatile da s čudat i da palat čare kakvi snai i ud kde da i ženat nejnte deca. Najstina, carot gu zel dejto na guvidarot, ama sea, nejkbilj da kndisa da ima zeva kakvi da bidi snaj, tuku saka da mu zeva carovi ćerki ama ud kde da i naj koga tam blizsku nemal drugo carsvo? Gulemo g jle! Arno ama, šo veli lafot, voata stoj, a carot ne stoj, tuku pala čare za decta da i ni, adno den odi kaj nekuja si baba i mu veli: Mori babo, babo kolku sakaš i šo sakaš ći t dam, ama sakm da mi kažiš kde ima arni momi za mojte dve deca i kak ći moži da si doj du nih? Vija starte, mu veli carot na babata, imate nogo vrklci, p moži ći znajš neščo za va ra ota so i pi am ja a. a cu a a a deca su caro ima rabota, gu pukanila na carot dć md i mu veli: Viliki care, za noguti gudini, jaska znam oti na adno mesto ima, ama smo adn moma i to najubavta carova ćerka na dujnata, tuku ta palena moma e nogo dileko i neznam kak ći moži da sć oj du tam. Mori kaj saka neka bidi, veli carot, smo i smo carova ćerka neka bidi, p ako saka i kavga ći pram za nea.

Ošće na to den si vrnal carot, i vika dvete deca i mu veli: Mili deca, jaska beh borč lija da vi nam arna, lična i carova ćerka, p mkr adna neka bidi, a vija ud sea nanaka utvu rej ti sii očte, prajte šo ći prajte su nea da mi si dojte. Koga čuja decta takvija muat ti mu rekle na tatko mu: Nija, tače, sme vredni da ojme i da tija doncime prvnata snaa, a ma smo blagusov ći sakame ud vaska i malce pari za da ni najdat- za arno ili lošo saat.

Carot ud pišim mu kažal da odat i da palat nivesta, ama napkumta, nekko, si činil p šman, ama neli laf dadel? A ženta mu, gibi, caricta, smo radus bila oti ći odat decta na ka i si kelila su urrot: Beljkim ći skrši glava naka, vo guvidarckoto kopiljak i ći si utk nam ud negu i beljkim ći daj gospud da mi si vrni mojto dete. Arno ama decta viće si aza risale i ud kak mu zele blagusbov ud carot, kinisale i a fatile dlgata pu nivesta.

Pu nekolku dena ptuvajme, dvete parabratća stignale u adno nogo često urman i zafatile da palat pajugun mesto za spajne. I taka, tuva vlezi, tam vlezi, tuku zavidele adna ubava kula, na stred urmanut i si ričele adno su adno: More, brate, brate šoj va rabo ta na stredin u urmanut? Koj to budala šo a pravi va ubava kula i kto vrag sam da žive tu va? Nija i taka sme dujdele du tuva, p nej lošo veli adnoto ud nih, da ojme na gosti i ć vidime kak šoj rabotta su va kula. Akoj arno, mu veli guvidarckoto dete na carckoto, ći u tanime tuva nekuj den i arno ći mu si udmorime. Ričeno storeno. Dvete parabratća mu si nat kmija i odat ntre u kulta. Arno ama, ka vlevat u ntre, plno jadejne, piejne i ubavo pusti ljano, ama ni živa duš da ti nema u kulta. Bre, majkata, rekol pogulemto dete, šo l ći di va rabota šo se ima n re, a živa duss cuvek namozi a vidi? Tuku,

moži

pukri

čista

ustt

krstime Marko videl

na Bate

nas

ći prajme brate. Na menka, prao da ti kažm Marko, veli [illegible], nepr mi si ustava takva j
la šo a nakpalme. I pak kndisuvat da ustanat u kulta, ama [illegible]sea saka kak i kak da
uči koj li s vija ljuge šo živat tuva i šo tolku mu gu zbraja gajleto. On si rekol su
mot: Večar cal noć nema da spijam i ći vidam šo stanuva u va pustija na tuva, ama na Ma
ništčo na mu kažva. I taka napravil. Koga dujdel vreme za lignuvajne i on si lignal, am
smo plti i su utvureni uši smo slušš za da čuj ili da vidi neščo. Arno ama, tuku šo ft
sala stred noć , namožal da istraj i kto zklan pagja i on si zaspuva.

Koga stanale na sabajlinto, pak se uriđeno, pak se nakiteno, a ni puščuka i dira
ud čuvek nema. Na Bate ošće pojće inat gu fati i namesto da stanat i da si odat ud ta
kakšo veliše Marko, mu si kurdisuva pak u kulta, ama i si rekol su umot: More va večar
gospud da si isturi nema oko da trepnam, smo i smo da vidam i čujam koj žive u va zapu
tena kula. I naistina, ta večar Bate, i taka viće bil udmuren, ni oko ne zamignal, tuku
kto vampir, cals noć [illegible] da ti slušš i to su gulem dikat. I, taman dujdel okulu stred n
zafatil da slušš nekkvo muabet i da si lafat dve divojki: Mori sestro, sestro za kde si a
zarisuvat vija ubavi i kto araslajna bratća? Šo palat u našta kujća? Koj i kani da ni
at na gosti ud tolku dilek? Togaj drugata divojka mu udguvorila na prvnata i mu veli:
Ej, da znajš sestro deka vija dve bratća kaj odat nema da pitaš, tuku diljćam sakaš da
naućiš jaska ći ti kažm i evi šo muj rabotta: Vija dve bratća imat kinisato ud adna za
ruga+država za da ja kradat ćerka mu na filjan i filjan car, ama koj znaj kak ći mu is
padni rabotta. Tam kajšo sakat minat vija kutri ima adno mest šo tri dena trebuva u
mic da vrvat, a napkumta d
da pravat, namožt da gu utvorat mitirizot i moži da si

Sea dvete sestri-smovili si lafatma ama Bate ni adna lkrdija ne ispušća i si praj deka koj znaj u kakvo son si naogja oti ošće pojće zafati da arora koga ću muabet. Amo ama koga ću drugata sestra šo veli pogulemta mu veli: Dobdo mori sestro, mi kak ći može da utkina i šo trebuva da praat za da ispadnat ud timnicta i gu utvorat mitirizot? Evo šo trebuva da praat, veli smovilta: Nija kojnta ubavo ći muj naranime, utre ći mu dajme i na nih ošće poarma madža da si najadat=i koga ći trgnat i vlezat u timnicta, ne trebuva ič da si ispl šat, tuku smo da odat i da odat. Pu tri noća ptuvajne, veli pak smovilta, ći ispadnat na belo videlo, ama taman ći ispadnat na belo videlo ći najdat adna jblka, natuvarena su j ki. Anapkumta? Veli pak drugata sestra. Napkumta, tija ći sakat da skinat nggo jblki i ći sakat da jadat ud nih, ama smo adna ako si izlžat da ksnat ud tija jblki, utidija pu vra ut. Oni nema da ksnat ud jblkite, tuku ći trebuva da skinat i si zevat smo pu dve zdravi pu dve gnili jblki. Bate, brate, i očte i ušite i načulil i niuti diši, niuti kljuka, tuk smo slušš li slušš.

Sestro, mu veli pak pomalta sestra na smovilta, šo trebuva da praat su zdravite, p su gniljte jblki? Evo šo trebuvaxx da praat sestro? mu udguvorila sestrata na na pomalt Za tri miseci oni ći stignat kaj carckata čerka kaj šo trebuva da odat, ama tam ima tel dibeli kuljai šo nikuj namoži da i pridupi i da vlezi. I koga ći ftasat kaj carckata kal su zdravite jblki ći udrat pu kaljata i ći si utvorat ste vratnički za da vlezat ntre, a kak ći vlezat ntre, togaj su gnilte jblki, čemek, pu dve jblki na sekuj frlejne, ći udrat pu čnidojte i pak ći si zatvorat vratte u kaljata. A napkumta? mu veli pak pomalta na p gulemta sestra- smovila. E napkumta, neka puljat i neka praat i ud kak čaa kradat čerka mu na cerot, i da znajš deka čaa kradat, pak pu tuva ći puminat, p ći ti kažm jaska šo ći trebuva da praat. Kutruto Bate ne smo šo oko ne trepnuva, tuku su gulem dikat ste lkrdij i slušal i ošće ta večar zafatil da si kroj čare, kak i kak da mu si pogoči rabotta.

Ud kak i zabiližil ste ptilki ud smovilta i ud kak dašel gospud i usmnal, a ste rab ti bile pak narideni, gu skurnuva na Marko i mu veli: Ej brate, brate dosta viće jajne i pijme na azr, tuku aj da trgnime, p beljkim ći ni pumoži boga da svršime rabota. Ka ću tak Marko mu veli na Bate: More šo ti tilma i kak pukna vragut da ti oddeljam ud tuva brate? Kaj ći a ostaviš va jasla? I ne mi kažuvaš, za kaj ći kinisame sea? Neli e poarno da si vrnime nazut, utkolku da nime gore-dolo pu dujnata? Ej brate, nija viće sme kinisale u doma i sea stramotaj bez ništo na rka da si vrnime. Znajš li šo ći rečat ljujto? Eto, c rovi sinovi utidija pu nivesta, a prazni si dujdea. Ama cela rabota šo a ću Bate ud smo vilte, ni adna lkrdija ne mu kažal na Marko. I ne smo to, tuku ud smoviljte ću deka ako

adna ikrdija kaži na nekogo, Bate u mramor ima da si pritvori. I ošće neščo:Carovta ćerk
ćaa zevat oni,ama nema da bidi za Bate,tuku za Marko nivesta. On i va rabota,demek,i deka
za Marko nivestta ći bidi, ne mu kažal.

Koga viće usmnal,na druguto den,a Bate ošće ud večrta gu kndisal na Marko da kini
nakaj carovta ćerka,sii azarisaja arno ubavo kojnta i trgnaja za dilečnoto i nogo teško
tuvajne.I dudeka bile ošće na arnoto pt,Marko ništo ne riče
i koga i zafatil timnicta,Marko pak zafatil da vika za xda si vrnat nazut,amakape Bate n
smo šo ne mu si kndisal,tuku i nejćal da čuj za vrnuvajne.I taka, džanam,ka
le,tri celi noći Ma tritta noć ftasale na belo videlo.Arno ama,tuku šo ispadnale ud timni
ta eto ti ja jblkata pred nih, a malce ponanaka si javile adni gulemi dzidovi i crni kto
katran. Ka a videl Marko na jblikta mu veli na Bate: Aman, brate, ti si moljam, ako možiš
oj skinime xxx i suberime adna torba jblki oti si umira i namožm pojće da trpam viće.Ej,
brate, mu veli Bate na Marko. Jaska ćom i skinam,ama na kto šo ti sakaš, tuku ći skinam
kolku šo trebuva, demek, mu veli deka ći skini,ama smo pu dve gnili i pu dve zdravi jblk
I taka napravil. Stanal i utišl du jablkata, ama nameste torba on skinal smo pu dve zdrav
i pu dve gnilijblki,ama ka si vrnal pak kaj Marko mu rekol deka i ud vija ne trebuba ni
si ubidat i mirisnat, a kamo li da jadat ud nih.Ka videl taka Marko mu veli na Bate:E, a
de,džanam,šoj va rabota sea šo ne mi davaš ni da mirisnam ni da ksnam ud jblkite?Kakvo zl
ni čeka ako ksnime ud nih? Togaj Bate mu udguvoril i mu veli na Marko: Jaska ne ti kžuvam
zaščo ne trebuva da ksnime, p ti, ako sakaš praj kak ti veli umot, ama da znajš deka nema
da puminiš arno. Marko ne smo šo si isplašil,tuku bil i nogo puslušen na Bate i ne smo šo
ne ksnal ud jblkite,tuku i zel, i skril u torbta i ni laf pojće ne kažal.

Dvete parabratćsdu sea arno si gu puminale ptut,ama ka dujdea du to paleno dzid
šo bre brate! Gore visoko, dolo dlboko i ni pt ni derman nema.Togaj mu veli Mrko na Bate:
Bate, Bate koga ti kažuvah jaska da si vrnime ošće=su vreme, ti nejćaše ni da čujš, ama
dide sea da ti vidam?Ne beri nogo gajle brate Marko,tuku puli šo ći stani sea su dzidut
tuku mu dava adna su adna zdrava jblka pu to dzidut i šo tračite da stana?! Koga si utvor
adno pt, bre brate, za milina da ptuva čuvek- kto džade stanal. Ka videl taka Marko zafat
duri da si krsti i da veli:Gospude, gospude ud kaj gu nauči vo murafet brat mu Bate?Šoj
sila u nego?Ama i si ričel su umot:Ćom pu nego, p kaj saka neka mi vodi i kto sakaše da k
ži deka viće ima vera na nego.

Ud kak ispadnaja viće na ubav pt, pu nekolku dena ftasale na adna ksba, i za ks
metut, ta ksba da ti bidi na to car šo a imal ličnata ćerka, šo oni a palale, p tuku šo

za

noćevajne

čuvek glava

ksbata,

tat kaj carot. Sea na nih ne mu beše za rabota i za leb,tuku palale čare kak i kak da si nabližt du carovta ćerka. Ama ošće ud prvn nogo radosen i ne znajal kak da mu si donci i so šo da i narani,oti decta nogo arno rabotale. Arno ama, ka puminal malce vreme, ud tuva ud tam, to pugulemto vrag,demek,Bate de,si stretnal su ćerka mu na carot i si arisale.I ne smo to,tuku on naučil duri i kaj spie carta ćerka,p ud sea nanaka zafatile da krojat čare kak da mu si nabližt u nejnta udajka.Nečare,mu rekol Bate na Marko. Sta rabota pak babata ći ni ja svrši,tuku aj da mu dajme ošće nekuja para oti ink,Arap nie rabotta.I taka,džanam, a faćat babata, mu davat ošče nekuja para i si izlafuvat carovta kujća,i poarno kažano du udajkata na ćerovta ćerka za da možt da ja kradat.Ka čbabata takvo muabet i deka rušvetut e baja kndisala i mu dadela izim na bratćata da rabpud nejnta kujća.

Bate i Marko bile vredni deca i za nekolku dena izbata bila azr. Koga viće si stretnale su carovta ćerka, zafatile da si odat i da si idat i kunišmakut beše nogo arn Arno ama, adno den koga carovta ćerka utišla kaj babata, gibi, kaj decta,koj znaj ka ispadnala nadvor i a videl nekuj si carcko čuvek. Ošće na minutta carot puščil nejni lj ge i a zagradile kujćata na babata,ama berćat šo momta bila ntre u kujćata, p ošće ka vdela deka mu ja gradat kujaćata, si piknala u izbata i prao si oj pak doma.Ka a videl crot deka nejnta ćerka muj doma, nariduva da si vrnat ud kaj babata i dobar dar mu dadel na to šo mu kažal za va rabota. Diljćam i va pardija a puminahme brate,veli Bate,ič nim beri gajle ud sea nanaka oti nabližuva vremito za bigajne. Na Marko pak mu padnal strah za va rabota,ama Bate pak mu dade gajred, a on beše sza.

Koga viće baše se azr,carovta ćerka utišla kaj decta i adna noć de kape na bigjne.I taman ftasale pak du kaljata,izvagja Bate ud zdravite jblki, mu dava adna na dzidte, si uvara ~~cale~~ PAK kajlaki ispagjat ud carckoto dvorišče.Arno ama,koga ispadnale nadvor ne zabravil,tuku mu dava pak adna na kaljata su dve ud gnilte jblki i pak si zatvurila palena kalja.I, dur da pikasat šo stana su ćerka mu, oti carot ud pišim nemal vera viće na nejnte ljuge,Bate, Marko i nivestta, a fatija dlgata.Arno ama ka utišl u udajka kaj šo bila ćerka mu i koga viće deka najstina a nema,dadel gulema potera pu nih,ama šo fajda? Mladite viće navlizeni pak u tindicta i ništo namožale da mu praat. Ka videl car deka ni dira namoži da naj zastanal na adno mesto i mu veli na ste nejni ljuge. Diljćam bile tolku erbab da ja kradat ćerka mi ud takvija silni carcki rci, alal neka mu bidi i vek i kšmet gospud neka mu daj!

Najstina dvete parabratća i carovta ćerka si nmčija koga vlizele u ta pusta timnica, ama bil kak bil, a puminaja i ta mka.I pu malce vreme si nabližile pak du kujćata na smo viljte.Arno ama tuku šo ftasale epten blisku du kulta,Marko mu veli na Bate: More Bate,B te šo tolku mirak imaš u va pusta kula tuva? Nej poarno prao doma da sg ojme, bez da si vrnime tuva? Togaj Bate udguvoril i mu veli na Marko p i na carovta ćerka:Ej, brate, bra te i ti mila nivesto, šta rabota e za vaska, p i vija trebuva viće da si stegnite, brm,a ako ne drugo, ustavejtimi da si ja brkam rabotta kak šo trebuva i ne mi klavajte sopki.

Bidejći Marko imaše vera na Bate,oti du togaj ste raboti šoj i imale nspr veno mu bea pugudeni, p i sea koga mu kažal taka, si a zatvori usttaxxx i trgnal pu Bate za nakaj kunakot na smoviljte.I taka storile. I budnale kojnta,utišle u kunakot i si kur disale ntre. Arno ama i va pt smoviljte ne bile tuva, i va pt se bil azr kak i ud pišim. Na bratćata ne mu beše tolku čudno za va rabota,ama na nivestta mu beše oti nikuj pt ner la videno se azr da ima, a ni ži ya dušš da nema u kujćata.I ne smo to,tuku ta palena ku ka bila taka ubao naridena, šo nikuj pt du togaj nemala videno carckata ćerka.

Koga umrkna arno ubao, si najadele,si napile i si lignale,a Bate i vap nisco ne mu kažal deka tuva živat smovili i deka on i slušš navečar koga si lafat tija.Arno an ka stanale na sabajlinto šo da vidat!Sinijta pak plna i to ošće su pojće jadejne i piejn I ne smo to,tuku i kojnta mu bile taka ubao išišljani i nasidlosani za mirak daj puli č vek. Sea i na bratćata mu beše pak malce čudno,ama na nivestta ošće pojće mu bešečudno i tračiše deka ima nekuj tuva šo istikli a praj va rabota. Arno ama, vadin taka, utre taka puminaja tri dena pu red i pak živa dušš namožale da vidat. I ne smo to,tuku i Bate nam žal da istraj na večerta i da čuj nešto oti beše nogo izmuren.Ama na čtvrtata večar si kol Bate su umot: Ud kusten da sm va večar nema da spijam, p šo saka neka bidi smo i sm da čuja"nešto oti ud utre trebuva da si ojme ud tuva, a jaska ništo nej ći znam šo i kal da rabotam ponanaka.

Koga viće si lignale Bate i on si lignal i si pripravil deka arora i spii,ama umot i ušte mu bea načurleni i beše azr za slušajne.I taman kaj sred noć, eto tii smovi te kaj idat i ud kak vlizele u udajkata, kaj šo spiele mladite gosti, pomalta mu veli na gulemta smovila:Mori sestro,sestro kde ći odat sea vija mladi i kaj ćaa nosat va ubava r ma? Koj ud nih ćaa zeva i dali ći bidat čerdusani koga ći doj red da si venčt? Kak ći mu bidi životot koga ći si odat doma? Togaj pogulemta smovila mu udguvoril i mu veli na p malta sestra; Diljćem mi pitaš, mr sestro, jaska ći ti kažm,ama nim lafi nogo visoko da ni čujat gostte.Utre našte gosti ći kinisat za da si odat do a,oti nejte si i čekat i ni

udejnto doma, sakam da kažam deka ošće na to de trebuva direkot, šo si naogja u stredin
na našta kujća da gu sečime oti ći padni vas naska i ći ni utepa. A napkumta? gu pita Ma
ko na Bate. Napkumta ći pulime i ći prajme. P, dobro, bre brate Bate, ud kaj i znajš ti vi
ja raboti? Ti, mu veli Bate na Marko, ne trebuva da znajš ud kde i znam jaska vija skriš
ni raboti, tuku kaži mi, neli se šo kažah du sea ispadnaja najstina? E, džanam, najstina
ama ajde kaži mi ud kde i učiš. Jaska, mu veli Bate, za sekuja rabota koga si azarisuva
za da ja svršime, ošče ud večrta mi idi na son, gibi, ne mu ja kaža istinta na Marko. I to
ku beše pitajnto. Dobro Bate, rekle Marko i nivestta. Nija i ud sea nanaka ći prajme se
ti ni kažiš, p šo saka neka si čini.

Taman ftasaja epten du palatta, tatko mu na decta naridil da si puka su tupojte
su cela duzina bandi ispadnaja da i pričekat na decta i na snaa mu, p migju nih i nogo
druć insan eto ti ja i majka mu kaj trča prao nakaj nih, ama i su diskut na rce i ud ka
gjo, zafatila da i guška i baknuva mu dava da si napijat rakija, Arno ama, Bate ošće su p
davajnto na diskut mu dava adna su klocta i mu gu ubrnuva diskut su se rakija naopku i
zafatil da i gazi su nozite. Togaj majka mu mu veli: Tuh, tuh jažk, sinko na majka, jaska, ku
rata su gulem mirak beh da vi kirasam, ama... A Bate, si praj kto ništo da ne znaj, p m
veli na majka mu: Mori majko, majko čekaj prvno da si vidime de, p napkumta rakija i se d
go šo trebuva ći prajme. E, džanam, arno veliš sinko na majka-taka neka bidi. Ama su
ko mu na beše taka, tuku tija najstina pojnk mu si doncea spritu nego, p isu ste drudzi
rijatili i rudnini.

Carot ošće na to den udril tiljal niz sta nejna država i bandite sekuj den zafa
tija da svirat za ajrlijta i radusta šo a ducika, ama i majka mu kto pišman da si činil
p i taja ne smo ne si ubidela da klaj otrov na neštto, tuku i kaj ned bliknala radus i ne z
jala kak da si donci spritu decta. Radusta u carckoto dvor blikna, a carot zafatil da s
azarisuva i za svadb, ama Bate nej zabrava muabette ud smoviljte, tuku ošće na to den zev
adnakxx bltija, mu odi kaj direkot i zafatil da gu seči. Ste ljuge si pučudija koga gu
dea na Bate da gu seči direko i si ričea deka voj krinato ud umot, ama on ni pet pari
dadel, tuku si ja sršil nejnta rabota. Koga gu pital tatko mu, gibi, carot Bate mu rekol: P
tače, nija tolku vreme behne naka i ošće ne ti imme kažano kak puninahme i mi si čini dek
nema da ni si ljutte za adno direk koga nija mško si vrnahme nazut i ne ti ustramihme.

Pu malce vreme, da kažime kto na drugata nidelja, svadbite zafatija i gozbite b
gulemi, ama Bate kto da ne beše tam, oti sl on znajše za ste skrišni raboti i idvaj čika
da doj pundelnik, gibi, koga trebuva da si legnat mladužencite za da vidi šo ći stani su
mijte. I, koga viće zafatil da umrknuva, pumalce, pumalce oj i si ispikuva pud krivatu

čo ne znaat za nih. Arno áma, véli pák smovílta, á Bate smo slušš, ošće su ftasajnto doma, m
ka mú na decta, čemek, ženta mú na caret, ošče su udejnto doma ći mú daj rakija su otrov z
da gu utruj na pogulemto– ná Bate. Áma áko bidi itár Bate néma ni gltka dá strkne niuti p
ná Marko i na nivestta nema da i ustávi da pijat rakija, ći utkinat, á áko ne, ćodat úd v
guta Madav úd va rabota, vija deca trebúva ošče neščo da právat óti i drúgo haksirát
i čéka i evo šoj rabotta: Úd kak ći si ódat doma, gibi, kaj carckoto dvor, ći trebúva di
kot šo sa naogja u filján i filján mesto da gu sečat óti taman ći ftásat óni ći pádn
vrs nih i ći i utepa. A Bate si slušš i si veli: Ošće adna lkrdija pojće.–ćáa pisam. Ká ču
pomalta smovila mú veli pak na sestra mu: Sestro, sestro šo trebúva da právat ponanáka? Ima
ošće mki da tegnat vija kutri i ptisani deca? Togaj mu udguvorile poguleмta i mu veli na
malta smovila: Ej, ej seaj krajnta rabota, ima i najguleмta mka. Áko i úd tuva utkinat dvet
parabratća, za nih ći nema viće sopki u nejnto život. Ami šoj va rabota, móri sestro? mu veli
pak pomalta smovila. Slušaj sestro, ud kak mú ja isturat rakijta na majka mu i úd kak gu s
čat direkot úd to mesto šo ti kažah pred malce, tatko mú na decta ći zafati svadb da praj
ma koga ći doj vreme da si legnat mladite, gibi, ošče prvnata vičera, ći mu ispadnat tri
leмi zmij i ći sakat da i izedat na mladite. Áma akoj erbab poguleмto brat, ći si skrii, oš
su vréme púd krivetut, bez da znaat mladite i koga ći doj red da si javat, adna
adna bltija na ste tri ći i utepa i taka ći kurtuljat. A napkumta? a pita pak najmalta se
ra na pohuleмta smovila. Ej, napkumta pak ći imat adna dalavera, ama nekk, né sakam pojće
kažuvam–neka oni sami si ja naredat rabotta i neka puljat i praat ponanáka. I tolku bše.

Bate viće sé imaše napisano u nejnto tivter i úd kak usmna, si azarisúvat arno i ki
súvat za nakaj dommo. Arno áma, ka nabližija blisku du nejnta palata i ka zaftija da s
pripuljúvat cárckite kaljaj, á oni plni su radus óti mu turija kraj mkite i su ajrlija r
bota si vrnuvat nazut, Marko zafatil da si fali i da veli: Móre, bráte, bráte šo ima da si
jaj i da si pie, džumbuš da si praj i jaska neznam kakvo preček ni si gotvi. Sea najstinaj
deka i Bate namoži neščo tajno da mu kaži, ama ka gu čú taka ná Marko zastanale ná adno m
to i mú veli: Bráte i ti nivesto, jaska tračam deka vija úd sea nanáka ći imate vera ná me
ka, p i jaska ošće sm borčlija spritu vaska i trebúva ošće da vi si nam se dudeka né ni
gni arno rabotta. I evo šo sakam da vi kažam: Brat mi Marko veli deka koj znaj kak ći ni p
čekat na naska koga ći ftasame doma, ama pokraj arnoto i lošo ni čeka– da znajte. Nija, ve
Bate, tuku šo ći stignime doma, našta majka ći ispadni su adno disuk, plno su rakija, za da
kirasa, ama vi kažuvam deka u rakijta ima otrov, p namesto da si napijme, nija ći trebúva
mú gú isturime naopku. Vija, mú veli pak Bate na brat mú i na nivestta, smo pulejte i sluš
jti mi na menka, p kak du sea taka i nanáka nema niščo da patime. I ne smo to, tuku ošće s

i kto miš zafatil da čeka za da vidi šo ki bidi-kak šo ričehme. Arno áma i vapt lafojte smovilta ne bile na suvo oti taman si lignále i zaspále mladite, kto umureni ud svadbta, to ti ja adna gulema zmija kaj lazi i prao nakaj Marko odi. Koga a vide Bate si rekol s umot: Bre, majkata, áma silna magišnarka ti bila mojta čurbadžijka u urmanut koga behme k nea. Arno áma, bez da gubi nogo vreme, si faća bltijta na rcte, mu dava adna na zmijta pu glavta i a utepuva. Áma taman a utipa prvnata, si javila i druga na vratta i zafatila da gu izvagja izikut i prao tegni nakaj mladite. Arno áma Bate i na vá zmija ni da si izdi ne mi dadel, tuku i ta a spastri i a trgna na strána. Sea trebuva ošće adna da doj, áma če čekaj a nema.

ga, su zamižáni oši, puli neščo da mu si seni i koga šo da vidi! Ta pusta vlizela viće i zejnata usta, azr da si pušči za da gu ksni na Marko. Bre, majkata, šo ćé pravih ošće málce! I tuku mu si pušća su bltijta nakaj nea i su adno manate, a utipuva i na nea. Arno áma namesto da ja klaj du drudzite dvé zmij, koj znaj šo mu tikna, a faća i a ubisuva na no vže šo visiše vrs glavite na mladite. I tuku šo a zkačil na vžito, ta pusta zmija si u kačila i kaj ći padni?- vrs mladite, gibi, vrs Marko i nivestta.

Tolku vreme šo pumina na Marko ne mu stigna da gu razberi na Bate i da mu gu sa tabjatot i za žalj, koga mu padnala ta pusta zmija vrs nih, namesto spulajte da mu kaž na Bate, oti gu utkina ud životot, gu naklivituva na carot i mu rekol deka Bate sakal, noć vreme, da mu ja fati nivestta. Eto, taće, mu rekol Marko na carot. Taman dujde stred noć, t ku padna adno teško šej vrs naska i koga pulime šo da vidime! Adna gulema zmija vrs nas gjo, Bate a utipal, a on u našta udajka i blisku du nivestta mi. On, veli pak Marko, držiše adna bltija na rcite, áma koj gu znaj dali za zmijte ili mu beše druga rabotta? Šo palat vo noćno vreme zmijte u našta udajka? Ud kaj znajše on oti kaj nas va večar ći doat zmij Na carot i mu si [illegible] da si fati vera, áma kaa ispitaa rabotta kdijte najstina rekl deka Bate sakal da a fati na snaa mu i ništo drugo, p zato i gu sudija na bisilka.

Na Bate ne mu beše lesno za vá kliveta, áma i namožal da kaži za skrišnata rab ta šo a znajše ud smovilta oti mramor gu čekaše. Eh, ek, ne šare! - sirekol Bate su umot. Ći umre. Nema druga fajda, tuku aj da palam, brm, su batko mi da si vidam, ako ne drugo. Áma i te drudzi ljuge ud kasta koga šuja deka na Bate bisilka gu šeka, murnica niz snagata za ti da mu teči i ste u glas zafatile da plakat. I, taman dujde denot za bisejne mu veli te na carot, gibi, na tatko mu: Taće, taće, vilički care jaska i taka, i taka ći umram, áma kto car, kto na tatko, ti moljam, ako móži, da mi gu doncite mojto tatko-guvidarot da si vidam, naplumta šo saka neka si šini. Na carot krosta mu si digna koga i ču vija lkrdii ud Bate,

ma šo da praj? Da gu utkini ne mu beše jugun ud kdijta i ud sin mu Marko oti ći namožat arno da živat i da imat koj znaj kakvo pomin, da gu ustaj da gu besat, pak ne mu beše jugun oti mu beše žalj, gibi... Ama ošće su prvnotot muabet na Bate da si vidi su tatko mu mu rekol; Očiki vo sakajne neka ti bidi, bre sine, šoj vo gajle šo mi gu klade na glavta. ošće na minutta, pušća nejni ljuge, gu vikat na guvidarot i mu gu nosat kaj Bate.

Na si stretnaja sin i tatko, i to na kakvo diridže, najstina beše nogo loša krtina puli čuve, oti guvidarot zafatil da plaka i da veli: Ej, eh, eh, sine! Šoj va rabota šo a du kahme? Zrm zato dujde carot da ti zeva ud menka a? Čika da purastiš, p da ti utepa kto na še a? Da znajh, veli pak guvidarot, mr ne na car, tuku su kuprivi ći ti ranih smo i smo dom i živ da mi beše. Šte alk šo beše tam zafatija da plakat ka i čuja žaljnite ikrdii na guvidarot, ama... Togaj si uprustil Bate i mu kažuva se pured na tatko mu kak šo b i to ud zafatukut, p se du kraj, demek, muj ja kažal šta tajra rabota ud smoviltа. Arno ama pred da svrši mu veli na tatko mu i na ste šo bile pred nego: Vija, šo ste tuva ći čekate menka da mi ubesite, stanajte i ojti si doma oti jaska ne sakam i vija da si močite i mas rav za vžijna da prajte. Sea za malce, mu veli pak Bate na ste, ći vijte šo ći stanam. I tu šo si gu svrsil krajnto muabet, si mramursal pred nih. Utide taksiratlijta, utide adna pr va dušš, utide kutriot Bate.

Koga čul carot deka Bate viće stanal mramur, p i ste ljuge u nejnta država, ustta si prikasaja si ričea su umot: Tuva ći ima neščo, nekuja tajna rabota šo Bate ne umre ud čuvečka rka, tuku ud gospud, ama i niščo pojće neznajale za da pripalat neščo iljač.

Marko ošće na to den si činil pišman za va rabota šo mu a napravil na Bate i zafatil da tguva i da plaka koga viće vide deka pojće nej du nego Bate, ama i si rekol su umot: Du se mi tikna za ste skrilni raboti šo i znajše Bate ud kde i nauči! Ćom kaj kunakot šoj u pusta ćilečna zemja, p beljkim i jaska ći naučam neščo ud tam. Nija, si veli pak su umot Ma najstina behme tam dve pta, ama prostento Bate du togaj niščo ne znajše za ste naši ptuva na, niuti pak za rakijta, direkot i drudzi raboti ud kak si vrnahme doma. Najstina, Bate za m ka i dušta si ja davaše i ja dade, brm na menka taka mi si čini, rekol pak Marko, a jaska? jaska šo pravih za nego? Nej, ćom i ći mu palam čaro, skoj ismet, pak da gu uživam.

Ud kak šel žim ud tatko mu, p i ud ženta mu, Marko si dzarisal i trgnal prao za nak kulta-nakaj smoviljte. I takaždžanam, pu nekolku nideli tuvajne, stignal i mu vlizel u kunakot. Ama koga kinisal ud doma, ženta a ustavil trudna. K ne stignal Marko kaj smoviljte, kak šo i pred to, demek kak i prvnite dve pta šo puminale kaj nih, pak najdel se na szr. Arno ama oti bil nogo izmuren niščo namožal da čuj i pokr

to ńó si pravil déka spíe, a ón nespul. Áma ńe puminále tri-čitiri déna, si rékol Márko sú
mot: Vá gešar néma ní tremko dá nadremam, p óć sáka néka sí šíni. I jáska trebúva nešćo dá
rám ná Báte, si rékol pák sú ahlot. I kóga si stimnil árno úbavo, úd kák višíral si lignál
dá spíe, ama árno sí napnal úšte i óčte. Taman óćelu stred nóć, éto tíi dve sestri šmov
i óšće sú vlizejnto zafatile da si lafat i da gu púljat ná Márko kák spíe. Togaj, pák
maléšnate mú véli ná pogulémte sestra: Móri sestro, sétro du kóga ći ní sédi vo gostin kaj
náska? Neli beše adnaš kaj náska? Šo pála pák dá nój túva? Šo staná sú dúgute déte šo beše
négo? Tógaj pohulémta šmovíla mú udguvorile i mú véli ná sestra mu: Ej, sestro, sétro dá mn
ja déka vo déte plnoj sú gréh, iš néma dá pítaš, ama dilgóam sakaš dá naučíš jáska i va p
ći ráam. Brat mu, véli šmovílta, úd sé gi utkiná ná vo šój túva, p dúri i sú najárna nívest
gu práti, ama ón namésto árno dá mú práj, lošto mú gu stori. Kóga si vrnája úd túva ste t
óni prác doma si utidíja; kóga ispadna májka mú da mú dáj rakíja sú ótrov brat mú naópku
dišut mú gu ubrna i nej ustavi da pijs úd ótrovot; direkot šo trebúvaše da gu séćat zá d
ne padni vrs nih gu siéea; kóga pú venúajnto mú vlizéa zmijte ná da i izedat ná mla
te ón i utipá, ama éto, ležah, namésto spulajte da mú leži ná brat mu, ón gu nakliviti ná c
rot n gu sudíja ná bisílka. I óšće nešćo, véli pák šmovílta, ón, gibi Báte nógo árno si trep
ke i ne tažá ná nijnj za ste tájni šój naučil úd náska, ama há vidé déka ći gu ubesat,
vi mál na tátko mú da da si prostat, p dúri togaj, dámek, da vidé déka ći úmre, úd ja tažá
ístinta ná néjnto tátko. Drugata sestra šmovíla smo slušš, ama i Márko, va pt, ne smo šo son
né gu fatil kóga šul lafejne, túku óšće pojde i utvuril úšte i su gulém dikat smo slušal.
ga si gu svršíla gu muabetut gulémta šmovíla, pómalta a pita i mú véli: E, árno sestro, am
šo trebúva da práat vija ljuge za dá gu úživat ná déjto šój mramursan, i to áko móži dá stani?
nila sétro, ima šare pák da úzive to kútro i pák zájdno dá bídat, ama kój znaj? Ći kndisa
cárovta snaa da si zakoli néjnto déte, šo trebúva sea da si rodi? Mr kak sestro da si gu
koli déjto? Eto taka, mú udguvorila pogulémta šmovíla ná sestra mu. Ženka mú ná vo déte šo
túva kaj naska trudnaj i taman ći si vrni doma ta ći rodi mško déte. Ama áko saka brat m
gibi, Márko da stani néjnto brat óšće su udéjnto ći gu zéve déjto, ći gu zkoli
ći gu ísrskat mramurot su krv úd déjto i óšće ná ta minuta úd mramur ći si pritvori ná č
vek kak šo beše porano. A napkumta? a pita pak pomálta ná sestra mu. Napkumta pak ći si ži
zajdno i to óšće su pojće milos migju nih. Ná menka, veli pogulémta šmovíla, ní véli úmot
ka ste ći kndisat za va rabota, p i trebuva da kndisat ći to déte nógo mú pumugná ná bra
mu, p i ná nivestta, gibi ná snaa mu, i déka ći gu zkoljat déjto i ći gu úživat ná Bra

Na druguto den Marko ošće nè arno usmnato, si gu vjanuva kojnot i si pu neklku nidel ptuvajne, pak si vrnal doma.

Ud kak si dujdel doma, odi prakaj tatko mu i mu veli: Tače, tače sakaš li da užive bra mi Bate? E, džanam, sakam, ama aj kaži mi de puvrnime? Togaj Marko mu ja kažuva sta rabota na tatko mu, ama šo fajda koga trebuva prvno nejnta n vesta da a pita? I taka stanuvat sin i tatko, odat kaj nivestta mu na Marko i mu veljat: N ve prajme, p eto zato i dujdehme kaj tepka. Koga i pitala nivestta zaščo s dujdeni kaj nih i šoj ta aj lija rabota, svekurot, gibi, carot mu udguvoril i mu veli: E, džanam, sakame da ti pitame na p vno mesto dali gu sakaš na Bate, dali on najstina za ta rabota vlizel u udajkata ta večar i u kolku tračiš deka sej íža i sakaš pak da užive dali gu kajdisuvaš tvojto sinče za kurban? More kakvo kurban, bre tače i ti mžo? Šoj va nova rabota šo a slušam? Kak ći moži sk van čuvek su kurban ud dete da gu uživime? Najstintaj ta deka jaska gu sakam na Bate da u živi i pak zajdno ste da živime, amaða ne oj i dejto na vragut, p dur togaj i čavkite ći r smejat. P, ako sakate, aj kažite mi kak moži da sè praj de va rabota? Togaj stanuva Marko i mu kažuva deka on bil pak kaj smoviljte i deka i čul da si lafat i da veljat deka Bate m ži da uživi, ama smo ako kndisa snaa mu na carot i gu zkoli nejnto prvno dete. Drugo neščo šo kažaja tija? -pitala pak nivestta. Napkumta, veli Marko, ći gu isrskme na Bate su krvta u dejto i na adnš pak ći uživi, a napkumta nogo poarno ći živime otkolku du sea si sakahme, kol Marko.

Koga i čula vija íkrdii nivestta, si pučudila malce i mu veli na mžot mu i na sv kurot: Nija gu zehme na šija i nija trebuva da mu ja vratime dušta tače i ti mžo oti Bate ne beše takvo čuvek kak šo nija trašihme. Duri sea možm da kažm deka jaska pojće pu nego gnah koga izbigahme ud mojto tatko, ama za nejno atr spritu brat mu on ustana bez žena. I smo to, tuku najnogo on si mči dudeka si vrnime doma i ste skrišni raboti on i vodiše pu lto ptuvajne, a nija... Nija Marko, mu veli pak nivestta sme mladi i moži gospud pak da ni daj dete, ama Bate nikugaš nema da si vrni. Ama smo pulejte, kak šo ričeh pogore, da ne praj nekuja budlčina i ni si smej alkot, rekla pak nivestta.

Ud kak dadela laf nivestta na Marko deka gu pudaruva nejnto dete kogaj rabotta z Bate da uživi, gu zele dejto, odat kaj mramursanto Bate, gu zkljuvat, gu isprskuvat adno op!-stanuva Bate i zafatile ći najnogo grèh ud nih imaše Marko, mu si prosti na Bate za greot šo mu gu bera du togaj i tam si vrnuvat, pak doma, apak gozbi i džumbuš, gu žent no, bratcko i milosno živat kto istincki bratća.

SOLUNCKI KASAPIN

Nékugaš živéjl adnó kasápin u Sólun, áma sto méso šo gú kupuvál bil úd sélta ol
lu Solun. On sekujpt odel pu sélta i kto
kaza, ama koga dujdel red i ustarel na nejnto mesto dudel nejnto sin. Sin mu bil okulu
vajsit gudini i ošće nemal prijateljsvo i koj znaj kakvo poznastvo. Ud pišim on zafatil
kupuva stoka ud najbliskite séla na Solun, ama ka videl deka tam s poskpi odi kaj tatko
i mu veli: Tače, jaska namožm da brkam tudžared tuva, okulus Solun oti nogo s akpi dubici

Ka videl tatko mu deka ne mu oj arno rabotta na dejto, mu dava šejsit zlanti
ri, ma dava nekolku midžidiixx, nekolku bel čireci, kapici, četraci, mitilici i drudzi pari
ud kak muj zavitka u adno silijav gu ispruvudil i mu ričel da oj nogo ponanaka za da na
poevtini dubici.

Mladuto kasapin trgnal i utišl pu imajne i napravil kak šo mu kažal tatko mu, gi
utišl, da kažime u pazarckite sela. Arno ama, ka stignal tam i vlizel u nekuj selo, šetaj, š
taj namožal da naj mejćan za spiejne i u to paleno selo nogo retko da ti ima ljuge. I ta
ka tropni na adna vrata, tropni na druga
aklot. Kalaj pari imam, ama šo fajda koga nema mesto glava čuvek
dejći si taka, sidnat na adno buništće, tuku zavidel na adno mesto adna lamba da gori.
Ćom, si rekol dejto i trgnal prao za nakaj mestto kaj šo goriše lambata, I tuku šo stig
du kujćata, zafatil da ropa na vratta. Koga na adnš mi ispagja adno ubava mlada nivesta
mu veli na kasapinot: Šo ima momče? Šo palaš na vo nocno vreme tuva kaj menka? E, džanam
prosti nivesto, ama jaska palam mejćan za nocevajne, p ako ti si moži, nej lcšo da ustanam
brm, adna večar, a ud utre nov den nova nafaka. Zaščo da ne? rekla nivastta i mu pumužala
da si simni ud kojnot, a napkumta gu zeva i gu nosi
ntre, ama ka a videl epten sama na nivestta
Kogo imaš ud tvojta tajfa? Ako imaš ošće nekogo kaj imat utideno? Togaj mu udguvorila
vestta i mu veli
mr nivesto? Ič nim pitaj junače! Mojto mž gajda sviri i eto, va večar utide na svadb da
ri, a ći si doj dur ondin večar, mu rekla nivestta na dejto. E, arno džanam, ama na menka
mie nekk jugun kaj tepka da spijam, p ako moži oj vikni nekuj ud kumšijte za da ti ispad
nekuj utre-ondin. Mr kakvo laf, bre dete, ti smo ustani kaj menka va večar, p šo saka
ka si čini. Ti, mu veli pak nivestta na dejto, va večar si moj ksmet, ima su menka da spii
i niščo drugo, a gajle za menka ič ne sakam da beriš. Lele, ama taksirat mi najde va

Šar!Ók, najko móri? Kulaj da spijam sirnea, ama kaj da gu skrija siljafut su parite? Ami
ko nauči dekо nosm tolku peri i da mii zeva šo prem napkumta su tatko mi a?I zafatil da
si šudi. Arno ama ka gu videla mladata nivesta dekа si šudi, sidnala du nego, zafatila da
mu pej pesni, a napkumta gu naviženuva arno obavo i si lignuvat. Za kemetut, nivestta ne
mžila oti dojto ima nogo pari i namesto da mu gu skrii siljafot koj znaj kde, mu gu klad
le pud izglavitc. Sea ne mu stigna cela adna večar da spii su kasapinut, tuku sakala da g
nadrži ošte adna večar, a to kutro, pamet u glava ne mu ustanal. Arno ama, koj znaj kak, tuk
šo dujdel vreme okulu desit satut pred ručk, gibi na pundelnikut de, eto gu mžot mu-gajda
žijta kaj si idi. To kutro moži da beše i malce strkmat, ama bil tolku umuren šo smo uste
mu bučija, očte mu mižija i ništo drugo. I, tuku šo si duprel du vratta, zafazil da ropa i
vilce za da mu utvori pribupsanta žena mu. Tamen togaj na čef i najdel, p očte su šuejnt
da ropa, ispagja ženta mu i namesto da mu utvori mu veli na mžot mu: Mžo, mžo či ti utvor
ama ako mik sfiriš su gajdata pesnata" More Stojna" arno, ako ne vadin cel den či kisni
nadvor. Ka šul taka, to kutro, mu veli na ženta mu: Mori šo ti tikna vadin ženo za takva ra
ta? Šo mi mžiš sea? Znajš li kolku sm umuren?- Kto čor kndilja sm, mu veli pak mžot mu. Js
ka ti kažah, mu veli pak ženta mu, adno i adno pravat dve, ili či sfiriš ili či kisniš nad
vor. Ka videl taka, to kutro, sakal nejdal, a dujnal ta palena gajda i zafatil da mu ja s
ri naračanta ud ženta mu pesna, a ona pak si vrnala kaj kasapinot ntre. Koga a svršil pes
ta, a moži i pokuso da a zsvire, gajdadžijta pak zafatil da ropa na vratta za d
mu utvori. Arno amamx, namesto da mu ja utvori si skrila pudzadi vratta i mu veli
veli na mžot mu: Mžo, mžo sekuj den si utoreni oči vlevaš doma, ama vadin, ako sakaš da mi
rajš defot, šekaj da ti ja klam kutlata na glavta za da vidam dali či možiš da a ns
udajbata sam. Ama kutroto kasapče, smo dremi sam u udajkata i si tresi ud strah. More žen
ženo šo ti tikna vadin da si igraš su menka? Koj ti ja naplni glavta su vetr i ne znajš
šo prajš vadin? Vetar, ne vetar na menka vadin taka mi dujde na jugun, p ti neli si nadv
šo sekam či prem su tepka. I gajdadžijta ka videl deka nema fajda, si ja naviduva glavt
mu ja klavat kutlata na nego i de kape trgnal niz udajkita. U ta minuta kasapinot ispagj
ud doma i begaj kak si bega.

Koga si svrši celta rabota, demek, koga izbega kasapinot ud doma, bidejći cel mur
rafet za nego beše, si pribraja mžot i ženta doma i pak zafatija da si karat, ama diljam
gajdadžija, aber ne zel i ništo ne razbral ud ta rabota. Arno ama, to kutro kasapin, ud no
strah i ptrdija šo imal pri ispagjajnto si gu zabravil siljafot su pari i kto gol ribar
faca dlgata nanaka. Berćat ne znajala nivestta, ink ćodija na vragut i siljafot i parit

Ud kak vlizél gajdadžijta dómmo nejnta domakinka,žéna kto žéna,pak gú izbajala si mirila sú nego kto niščo da né pravila, šo véli láfot, ni lúk jadela ní ná lúk mirisa Séa óni árno si mirile i pak zafatile da si živat,kto niščo da né stanálo migju nih,áma kútro ija párite i né zn kákvo džijáp ná tátko mú dá dáj.I zá čudo!- áma ud sélto nádvot ne ispágja.Ájde,ájde dujdél nideljčen den,zafatile ljújto da ódat ná crkva, á kasápinot i c si rékol sú úmot: Mr já i jáska da ódam na crkva beljkim ći mi pumoži gósput da sii klám pak ná rce párite óti áko mú si óm doma ná tátko mi, kak šój rabótta,popot bívol ći mi s víde.Ama ći réči nékuj déka némam pári za svéjća da zapáljam,šo sákat néka si réčt ljújt crkvtaj zá fukarájte ljúge,p ako sákam i sú pínci ćóm ntre. I taká napravil. Túku šo vli zéle siljájnta i zafatila liturgijta,éto ti gu i kasápinot káj vliguva ú crkvta.Árno ama koga ispa nále ste crkvári i nasidnále pú tremovte- zá da razdávat žénta žíto i čísto pi no úd pópot, 166 ispadnal i kasápinot i ošće né sídnato árno ná tremot, zafatil da si smej. né smo to,túku ka puminál málce vréme, ud

Migju ste ljúge šo bíle ná crkvta bil i gajdadžijta i koga gú zaušil ná kasápin déka adnš si smej,adnš plaka mú si dubl čuveše,jabndži če, šo imaš ná crce šo adnš si smejš adnš plákaš? Kakva mka imaš va rabóta šo á prájš a Áko némaš pári ili léb kaži,ako si bólin pak káži i móži da si náj nékk čare. Árno ama m mésto da mú udguvóri ná pitajnto ná gajdadžijta,kasápinut pak zafatil da si smej,á pú ma ce vréme zafatil i da pláka.Togaj gajdadžijta pak mú véli ná kasápinot:E,ja,džánam,kaži šo puliš séa tuva šo pak zafati da si smejš? E, dilkam pi pitaš,bré čuvéče,jaška ći ti k žam,ama ti si moljam,ako sákaš,ná nikuj ním kažúvaj.Ti smo káži, p ud menka ič ním si pl ši mú rékol pák gajdadžijta. Jáska,véli kasápinot,si smejam za adnó gajdadžija i sú nejn žéna.I pak ki,ki,ki, zafatil da si smej. Ábre káži mi čuvéče,šój va rabóta?-murékol gajd džijta ná kasápinot.Ábre kák da ne si smej čuvek? véli kasápinot.Znajš kólkuj čúdno žéna ná mžot mú kútla da mú klaj ná glávta zá da vlézi doma, a druć tokmák da ispádni úd dóma? I smo to,túku znajš déka ošće mi si smej koga vídeh žéna da mú véli ná mžot da sviri sú ga data pésna ma nrašána,a ona sú čužo mž da si dávi doma? A-a,si rékol gajdadžijta sú úmot Ka mi si puli rabótta voj to šo ći béše u mojta kujća i ... E árno,bré jabdžijče, ne mi liš, koga bila taká rabótta zaščo pred málce vréme plákaše ti?E,e, ći ti kážm,ama kák šć ti kažah pred málce,izik púd zbi i nema ná nikuj da kažiš neli? Smo káži ti! Mú rékol pa gajdadžijta na kasápinot. Ama da si razberime,ni kasápinot neznajal déka voj mžot ná mi sta,démek,dekaj gajdadžijta,niu cel sarata. I koga mú ričél gaj adžijta ná déjto zaščo plakaš,on mú véli: Ábre kák da ne

da plákam prijátile?! Jáska si ímah tólku i tólku pári i kóga dujdé réd da izbégam úd kaj néa,cel siljáv tám mi ustaná. E,árno bré prijátile,mú véli gajdadžijta ná kasápinot,šó tí téraše vrágur da ójš kaj néa i da tí odat tólku pári á?Da tí kážm,mú rékol kasápinot,jáska né sm kriv,túku ónaj óti ošće ká vidéh déka óna sámaj doma i deka mžot bíl gajdadžija i déka pú dvé déna duri ói vrni názut, mú kažáh da víkni nékuj úd kumšijte zá da né múj i pádni nekuj láf,áma tá , práo da tí kážm,zá nikde mí napravi. Éto séa, véli pák kasápinot i jáska néznam kák ói si vrnam dóma i néznam šó džijap da mú dam ná táče. Óna,véli pák kasápinot,móži i da né znáj kaj s párite,áma ájdi de, móži lí lésno čuvék da ój pák kaj néa

Kóga á razbrál šta rabóta,kak šó bíla,namésto da zafáti da si kára gajdadžijta sú déjto,stanúva i mú véli: Iš nim béri gajlé momče.Párite ói tí si vrnát. Jáska ói prám šó ói prám,dujnáta čáa ubrnam,áma ná tépka zijan néma da tí náj. Tí si déte sú čísto srce, mú rékol pak gajdadžijta ná dejto-kasápinot. Kóga čú dejto déka móži da si dój pák dú siljáfot si začudil málce i nápkumta mú véli ná gajdadžijta:Mr kák bré bráte ói móžime da i nájme párite kóga jáska namožam da óm ú tá kujóa? Tó gajlé nej tvój déte,šó ói prám,ói prám táj mója rabóta,túuk áj sú ménka.

Kútroto kasápin kój znáj šó tračil i trgnál sú gajdadžijta,áma kóga stignále du kujóata i ká vidél déka néjnto priajtil gú nósi pak ná tá kujóa,kaj šó bíl uvčéra-nékni, zastanál i zafatil da si čúdi, p nápkumta mú véli ná gajdadžijta: Móre prijátile,zá žíva dúšš jáska néjóam da vlézam túva, p áko sáka jók i eksik néka si storat i siljáf i pári.Gi bi, ne sakal da vlezi pak u ta kujóa oti i neznajal kak ói mu si donci domakinot.Duri togi mu tíknál ná nego déka padnál ú gáfa,áma éto, neznajál šó mísli íma gajdadžijta. Árno áma, ká zapnál gajdadžijta de ói dójš i níššo drugo,i déka néma níššo lošo da ti storim, dejto namožál da jáde,démek, namožál atrot da mú gú skrši i mú si trupnúva ntre kaj nego.Kóga avidél pák na nivestta doma,vejgite mú kapnája úd strám,áma ká gú vidé i óna,mésto né ja fáčaše,túku smo šíjše níz udajkite góre-dólo i si véliše sú aklot:Lele mr majko,ako mú ja kaža šta rabóta ná mžot mi šó ói prám séa?šó vrág gú doncé túva,taman séa kógaj doma mžot mi?Árno áma ká á vidél mžot mú déka kto tipán vlk si čúdi i né znáj šó práj, á víka i mu véli: Ženo,ženo nasúkaj adno bánik,zkóli adná misírka,natóči adná bileza víno za da gú gósime nášto prijátil-tuožárot úd Solun. Ká čula takvija lkrdíi ženta mú riščela pák sú úmot: Ej,gospuše,spulajte,beljkim ói ímam ksmet i néma da ni si utkrii dírta,beljkim né zn naj níššo ud ta rabóta i déka kto ná tudžar,mú ja íma timijta i gú kani ná gosti kaj náska Diljóam takáj rabótta,mr né adnó,túku dvé banici ói prám i dvé misírki ói zkoljam smo i šn

da si utkrii rabotta. I taka, faća ženta-adna misirka, izmisuva adno banik da kulé-
na, natučuva vino i rakija i ud kak si azarisale arno ubavo, sidnale i si naručale. Ama ud
ka stanale na sinijata, mežot, đenek gajdadžijta mu veli na ženta mu: Meri ženo, tam, pud iz
glavite ima adno siljaf, plna su pari, p ako sakaš, đemoš gu vaka za da mu gu dajme na čuv
kot oti nej naše mal da mu gu čuvame doma. Koga ču ženta mu takve musabet, kakvite zafatija
da mu si tresat i si prajše kte ništo ne znaj, p i da mu veli na mžet mu/nemaj za takva
rabota, ama koga mu riče deka siljafot e na gostut šo ni beše nekni večar, koga ti ja ufiri
pesnata "Meme Stajne" ta kutra ništo ne kažala, tuku utišla, gu najdela te puste siljaf i mu
gu dadela na kasapinot. Sea noge čudna rabota stana oti koga mu gu dade nivestta na dejte
siljafot i vide deka beše plne su šiti liri si ričela su umot: Ah, gidi niednoiske znajn o
tuva si imal pari, či mi vijše ti na menka, ama sea decnaj viče. I ne smo, tuku, gi mu ta
ka si ričela su skiot de, ako ne bea vija pusti pari, belkim nemaše ni da si vrni pak kaj
menka, ama... Sea ona taka si mislište, ama ka gu videl dejte deka ste pari mu a tuka na
i on su umot: Ama gospudi či nema terajne ud doma i nema da pagjat mastegarki pu majte
Ud kak si nagusti arno-ubavo kasapinot su noge arno pemin bil ispruvaden i si utiš
su radus kaj tako mu, a moži i koj znaj kolku imajnemai kupeno.

Ud kak si biga taka gostinot, ženta mu na gajdadžijta si ričela so umot: Su
menka viče vršenoj sea i ne znam kak či mi bidi slot. Ama nemaste loše da mu si dumi mo
mu ni adno laf ne mu kažal i si pravil kte ništo da ne znajkl, đenek, pak su radni i mirno
si gu vrvele životot.

Celta va rabota udila, da kažime, ud mesio kulužek du Sveti Bogorojca- i ženta
mu na gajdadžijta tračila deka najnto mž zbravil, ama koga dojdej denoni na Bogorojca mu
veli na ženta mu: Ženo, jux ajdi đe, ako sakaš azarisaj si i da ojme kaj tatko ti na gosti?
Jaska tračam dekaj vreme i red da mu ojme na gosti, p trebuva malce i da pupejme i najdeme
ne oti adnš mu gudinta praznuva tatko ti i ste veli ud selb da kažime Babjani. Ošče si p
rvnoto laf ženta mu, širimetna, si azarisale i mu odat na gosti kaj dedo mu.

Tija tam ubave si pročitaja i ubavo si nagostija, ama koga đudel vreme, aje, da
si vrnet pak đema, stanuva gajdadžijta na nega, gu vika ne dedo mu i mu veli: Ej, dedo đedo,
du sea mu beše dedo, ama ud sea nemaka či mi bidiš čičko oti viče jaska ne ti mu zet i e
faća i mu kažuva šta rabota kak šo beše su kasapinot. Ka čuj taka dedo mu ustta si ja pri
kasal, ama šo fajda? Gajdadžijta si ja zel ime gajdata pud miška i da gu nema, šo veli la-
fot, očće sam a sfiri ta pusta gujda.

NA STAROS SAKAM RAAT DA PRAM

..U nekuj selo,u pazarckata kaza,imal adno nogo čurbadžija siljanic. Nija siljan
te i krstime zinginot ne oti imat nekuja fabrika ili koj znaj kakvo drugo mal,tuku to ji
mu gu klevame deka tija imat pojće imajne,gibi,pojće nivi,ovci,koži i druga stoka.Ama k
gaj lafot za vija čurbadžii pu selta,trebuva da si kaži deka najstina oni imat pojće mal
me životot muj nomo pološ ud kolku ne fukarajte ud to selo.I evo zašto: Na prvna rka tija
s temaderi i ne smo so den-noć rabotat,tuku ud ste jagnca so ima doma on smo adno ći z-
koli i to nekuj eptén duudeno,a namesto mleko mtanice srka. Dmek,sakam da kažm deka takv
ja ljuge bugati s ama smo za rabota,a ne i za život. Arno ama,baš za vo čuvek,so stanu
va muabet, bil tolku dobar so na ste ljuge ud selto mu pumagal, p zato bil i nogo sa
kan ud siljajnta. Zinginot imal i dve deca,ama bidejći nemal skulijna namesto togaj
i pušči nekde da pejat,on mu gu dadel nejnto zaanat,gibi da orat,kopat i stoka da pasat.

Starite adeti,p ošče i sea i ima pu selta,najstarte ud bratćata,ako nemat tatko
ili dudekaj živ tatkoto on a vrši ste rabota,on pičalja,on sto kr i mki i nosi na grp.
I ne smo to,tuku i pokraj to so nesakale da odat na pazar, za da ne trošat pari,koga idi-
še red i trebuvaše da si oj,su stignato srce ći staniše i ćojše na pazarot.Taka napravil
i vo čurbadžija,demek i on udel ama,udejći adno
den na pazarot,ošće pred da ispadni ud doma,tuku zafatil da
zinginot:Ej, čičko,čičko! Ti sea imaš nogoimajne i si najčurbadžija u selto,ama,da znajš,
ti čeka adno taksirat u tvojto život.Ama jaska, mu veli pak piljto na zinginot,sakam da
naučam koga sakaš ti da tegniš mka?Dali sea sakaš,dudeka si mlad,ili na staros sakaš da
gu puminiš vo ojgin i gajle? Čurbadžijata i mu dujdel neščo na um,i sakal neščo da kaži,
ama ka ne ču ošče adnš, si kačil na kojnot i si trgnal za na pazarot.Arno ama, koga si v
nal na večarta,tuku so si sfalil ud kojnot i trgnal za nakaj doma,to paleno pile pak zafa
til da pej i da mu veli na čičkoto:Čičko,čičko kaži koga sakaš da činiš raat ili koga sa-
kaš da tegniš mka,oti ći ti doj lošto ud apnss,p ći si čudiš koj znaj kolku vreme. Čičko-
to i sea arno gu čul pilencito,ama bidejći bil nogo umuren
na piljto.On ka i čul i vapt muabette na pilencito si rekol su umot:Koga ći stanem utre
sabajle,ako pak ispadnš da pej i kaži neščo ,vo vrag pile,ći puljam i ći pram.Togaj, si
kol pak su umot zingimot,ći mu kažm i na mojta bulka,p zajno ći doncime džijap i ći mu dajm
odguvor na pilencito.

Koga usmnal arno ubavo,čurbadžijta stanal i tuku so si činil azr za da oj na rabot
eto ti gu pilencito pak zafatil da pej i da mu veli na čičkoto:Ako ošće vadin niščo džij
p ne mi davaš,da znajš deka ud sea nanaka ći npkosaš.

Koga za trit pt a ču pesnata zinginot, a viče pred to mu imal kažano i na ženta mu, zastanal i mu veli na pilencito:Abre pile, milo pilence,koj to čuvek šo saka da pat bilo na mladus ili na staros?Ima saka za da si mči?Tolku li tr buva i tolkuj nplneta šešata za menka šo sakaš da ti udguvoram dali sakam sea ili na sr rus da činam raat? Togaj pilencito mu udguvoril na čičkoto i mu veli: More čičko,čičko kaži mi i uderi si ud vija dve raboti oti druć pt i na menka nema da mi čujš,ama i su t pka koj znaj šo ći si čini, ~~mu rekol pilencito na zinginot.~~ E, diljćam takaj rabotta,ja ka sakam na starus da činam raat,p šo saka neka bidi sea,- rekol čurbadžijta. Dobro,dob ro čičko rekol pilencito i si litnal nanaka.

Kutroto zingin mu ričel na pilencito dekaj kajlj za na starus da čini raat,ama p pak ne mu dadel tolku dikat i vera za sta va rabota.Arnoxxx ama, rabotta ne bila kak šo a tračil zinginot,tuku ošće na to dem mu dujdel nejnto trlo padnal adna st- rela ud adno crno oblak i ste stutina ovci šoj imal ni adna ne ustanala. I ne xxx mo to, tuku za pet minu umrele i ni adna ne ustanala ud nih.Demek, zafatilo lošto saat da mu idi i strah i murm nica da gu faća.More mo vo pakos ako bidi jaska ni na popot nema da kažm,tuku puli oš če pološo da ne ni naj, mu veli čurbadžijta na ženta mu.I ošće muabetut ne svršeno, tr- ča adno siljanic i mu veli na zinginot: Čurbadži,čurbadži sakam da ti kažm neščo,ama,ti moljam da ne si skldisaš i čini si gajred na dušta... I su zaplitem izić mlakna. Abre š drugu čudo ni najde kumšija a?Kaži šo imaš da kažiš i trebuva da znajš deka viče erce- to zafati da mi si stega i deka nemam gajle za ništo oti znam kakvi li mki ošće ni če- kat., mu rekol zinginot na sil mu veli na čurbadžijta:E,džanam,vija bidite živi i zdravi oti vašte dve deca,bog da i prosti, idejći si ud trloto, zajdno su se kojna padnaja u rekata i si udavija.Koga ču- ja deka i dvet ej ženo,ženo!Tolku gudini rabotahme,tolku gudini si mčihme za da si gu uredime životot ama,eto, za adno dan se utide pu vragot. Brm, mu veli čurbadžijta na ženta mu,decta da ni ustanija živi,p šo sakaše,gospud,spulajmu ne nego,neka prajše su naska.Ama diljćam dnk tuva dujde rabotta, se alal neka mu bidi. On dava, on zeva-rekol pak sea fukarata.

Ud kak mu utide sto mal šo gu imaše, ud kak mu utidija i dvete deca si pribra- le kaj nekuj kumšija, oti i kujćata mu si isturila,i namesto on da dava,kak šo i davaše na ste fukarai,zafatile siljajnta da mu nosat pu nekuja kora leb i pu neščo ruba kolku da si pristramat ud alkot. Arno na čuvekot viče ne mu beše jugun da sedi u to selo oti

trebuvaše kravite da i pasi za da izvaj kora leb,p
ja zeva ženta mu i bega ud nejnto selo.Ajde,ajde,tuva ći naj ponaka ći naj rabota,tuku
ftasal na adno pogulemo selo, da kažime kto na Vertikop i ud kak si najdel adna kukičk
dukundisal za tam da žive. E,sea arno si namistija su kujća,ama trebuva i da si raboti
neščo oti ljujto ne davat taka,na prazno,leb bez da si spotni čuvek pud miškata. I šo
tračite, kakva rabota fatil u to selo?-Guvidar! Taka bil pisano na tritto den,žen
mu rekol čurbadžijata na žena mu. I pu nekolku vreme,ka videle deka smo su kravi pasej
ne si rani i vrti kujća,ženta mu i on si (fatila rabota) kto peračka,kaj adno zaabit,pak ud to selo.

Pu malce vreme pak si pribrale i zafatile da klavat pu nekuja pard na strana
ama, šo veli lafot taksiratot ošče ne mu bil svršeno,tuku evo šo i najdel:Ženta mu bil
tolku arna domakinka i muj perala tolku arno šejvite na zaabitot, šo mu padnal u šubo
rabotta, za takva arna domakinka,a šejvi da pere i adno den mu veli na peračkata: Mori
ženo,ženo jaska i taka,i taka sm ustanal ošće ergen,p prao da ti kažm,mie žalj za tepk
da držiš takvo staro čuvek,p i guvidar i ako sakaš el kaj menka za žena da mi bidiš.Ka
čula ta kutra deka zaabid a pala i deka kaj nego moži nogo poarno da živе i žena kto ž
na sakala poarno da si priminuva, kndisala, si gu ustava mžot i si gu zeva zaabitot.Ko
ga čul taka,kutroto čičko,gibi mžot mu si rekol su umot: Bre,bre,bre ama čudo mi najde
na stari gudini!A to vrag pile mi veliše: Koga na mladi gudini ći tegniš mka,na starus
nogo raat ći činiš.Kakva mka, kakvo raat ći činam koga i babata mi ustavi i ustanah kt
vrag sam? Ej,ej, nema fajda ći si krka i vo kr,a jaska na starus ći činam raat-ći i
sam selckite kravi. I taka, on kravite i pasi, žena mu su zaabitot si živej vremito si
vrvi i si vrvi.

Guvidarot si i pasil kravite,ama bil tolku česin čuvek,šo ne smo šo arno si
pilil rabotta,tuku i sekuj laf šo gu lafel namesto mu bil, p ste ljuge ud to selo nogo
gu sakale i mu imale vera. Ajde,ajde,pu nekolku gudini,dujdel
lo ili u ta država. Arno ama, bidejći togaj ošče nemal zakon i su imdza da berat
da kladat car, na adno mižliš ste ljuge
koj ći si kaći piljto-na ramo- to ći bidi car u državta. Taka i napravile. Si subrale
stredselo,gu faćat piljto,mu
ka sukal,tuku si puščil na adnš i mu si kačuva vrs ramto na guvidarot.Koga videle deka
pilencito mu si kačil na guvidarot ste ljuge zafatile da vikat deka greškaj va rabota i
deka nija, kto čuvek gu sakame guvidarot,ama nej i za car oti bil stramota za ste ni

Guvidarot ošće koga mu si kačil pilencito vrs nego si rekol su umot: Moži li

da ispadn na migdan lafot na pilencito šo mi gu kaža adna vreme? Moži li da ni pak starto život, p da mu kažam jaska na ta mojta vrgija šo na stari gudini mi ust i si mži za zaabitot? Ej, gospude, gospude bidi milosin kak šo jaska sm spritu tepka!

Ud kak ne kndisaja siljajnta za guvidarot da mu bidi car, gu fatile pak to pale pile i ud gu zdržale malce vreme i si rzbrkale adno su adno gu puščile pak pilencito z vidat koj ći mu bidi car. Arno to vrag pile, ka vrtel ka vrtel, pu malce vreme si puščil dolo i pak mu kačil vrs ramto na guvidarot. Koga videa deka pak vrs ramto na guvidarot si kačil pilencito, zafatija da vikat deka i vapt greška si pravi i deka nema guvidarot car da ni bidi i ništo drugo. Arno ama, i ste kndisale deka ako i za trit pt gu puščat ljto i ako i vapt mu si kači na ramto na gividarot, on ći trebuva car da bidi, oni pak rzbrkale i pu malce vreme pak gu puščile to paleno pile. Arno veljat starite deka to šć pisano na "tritto den nikuj namoži da gu izmeni", demek taka ričel boga itaka ći bidi. P ošće sgu puščejnto piljto, za trit pt, bez da leta i da vrti koj znaj kolku, si pušća i pak mu si kačuva na ramto na guvidarot.

Sea viće nikuj namožal ni laf da kaži i ošće na to den, ud guvidar, gu zevat i klavat na carckata stulnina selckoto guvidar. Gibi, lkrdijta na piljto zafatija na migd da ispagjat. Radusta na guvidarot bila tolku gulema šo ošće na to den dadel tiljal niz celta država i zafatil gulemi gozbi i šo ne zbravil na nejnte mki, tuku zafatil da pita gore-dolo za nejnte deca i ud kak si daličil nogo ud mestto kaj šo beše nejnta žena, mžena za zaabitot, zafatil da pala čere da ja vrni pak kaj nego. Ama kak da i naj i kak da praj ste vija raboti? Com kaj nekuj baba, si rekol carot, beljkim ći mi kaži šo da pram za da si stretnam so mojta tajfa pak I tak vika adna baba kaj nego i ud kak mu a kaža sta mka du togaj šo a tigna, babata m veli i da i pitaš koj šo puminal i šo videl u nejnto život. Tija mčeni ljuge beljkim znae i preko nih se ći utkriiš. Dobro babo, mu rekol carot na babata i ud kak mu dadel nekj para na rka stanale i si utišle adnoto nanaka, adnoto navaka.

Ošće na druguto den carot zafatil da i vika adno pu adno nejnte ljuge i zaf da i pita koj šo znaj i šo videl u nejnto život. I za ksnetot ošće migja prvnite ljuge, zafatil d i pita, mu dujdel redot na zaabitot i ud kak mu ja kažal sta rabote du duto noto vreme na život, demek, ud kak mu si dunval zaabitot, na kraj mu veli deka nejnta ž naj ud nekuj guvidar. I ud kak mu ja zel adresta gu puščil nanaka. Aj, aj si rekol car su umot. Ako saka žena mi ći si doj i lesna rabota su nea, ama su decta? Tuku gospud lem e moži i tija dazik i najmel- si rekol carot pak su umot.

Ud kak raspital ošće nekolku drudzi [illegible] ti gu adnó star ribár i tu-
ku šá vlizél káj cárot mú véli: Zá nogo tí gudíni Víliki cáre!- Ako sakaš i v
réme, tí móljam kto ná cár, dájmi málce vréme za dá tí kážm i jáska neščo napku
ta, pák pulisi
va rabóta šo sakaš tólku brgu da mi ja kažiš?! Jáska, mú véli ribárot ná cárot, íma nogo v
réme šo sm ri mi si
bóta ribáro?- mú véli carot. Evo šój cáre: Préd nekólku gudíni jáska i nekólku drudzi b
ri [illegible] su pizivóljte lovvme ríbi, dá kažíme na rekata Blídža, áma lovajći, tuku zafatí
dá ni teži pizi okulupetnajsit g
dini, smo nurkat niz vóata i ošće málce dá si udavat. Nija ud
kák i skutulavihme, mú dadehme málce jadejne i ispruvudihme káj drúguto brég na rékata. N
ja ud togaj navaka nej videhme šó stanái
nš na tó mésto. Árno áma, kóga pred nekuj den pak utidihme pú ríbi, pák na to mésto, éto t
dvete déca káj idat nákaj náska i ni véljat: Nija sne tija déca šo ni gu utkinahte životot
kóga si dávihme u rékata tokmu ná vó mésto, áma séa ví móljame, ako nekuj znáj neščo,
kaži
Nij demek, t
vo íme du séa ná najdehme, p zato dujdeh káj vaska i na
čare zs vija déca. Ribárot niščo neznajal deke va pt ima e
ta i kakvo bakšiš gu čéka.

Ud kák a čú celta rabóta ud ribárot cárot si rékol su úmot [illegible] Móži li da
bidat mójte dvé déca, a jáska túva i mčem
ribárot
Togaj mú udguvoríl ribárot ná cárot i mu
go cársvo, áma tólku s čurbadžii, šo
tatko? Éto, véli ribárot, tija s kailj se dá ustávat tam smo i
kak a duzná celta rabóta i naistina s néjnte déca, mu
véli na ribáro i pari kolku sakaš i
drúgo dónciš káj menka. Tija déca s moi, ste rabóta
si si Jam
mka šo mčam za tija dvé déca! Jáska, mu véli cárot na ribárot, tólku i tólku gudíni i pálam n
nih, a éto, séa bez mka da i darúvam ná tépka zá vo árno
mi gu napravi.

Kóga čú i rzbrá ribárot, sá kakvo red tija déca došle ná to deridže, ošće
to den si vrnúva, á ptut móži kto džade mu viće su cár ima dá si rspráj, m

ódi káj décta, a tija kutri kto ná boga gú čikále ribárot i mú véli: Su adná
deca
púška dve zájci utipáhme. Vija móži gú znajte vašto tátko ošće koga beše najzingin
célto sélo, áma on vádin ná cárcka stulnina stój i céla držáva puvélja. Éte, mú véli ri
rot pák ná décta jáska séa úd tám idam i mi kažá vašto tátko ošće sea dá trgnite su mé
ka i dá ójme práo káj nego. Aman, bré čiko, zrm tátko cár da bídi u našta držáva, a nij
túva da si skápime úd rabóta a? I bez da gúbat nógo vréme, si vrnúvat
mo párite ná rka, ídat pák káj ribárot i ste zájdno á priskuknúvat rékata i si vrnúvat
ma káj cárot.

Kóga si stretnája ste trí, gibi, dvete déca i tátkoto, radusta beše tólku guléma,
šo ošće ná to dén cárot udril tiljál niz célta držáva šo ste ljuge mu si izraduvája,
i si pugustija. Ribárot i on beše zél gulém dar úd cárot šo zá cél vék nemál ud niščo g
lé.

Cárot séa bil su adnó gajlé pómalce, áma žénta mu
i úd kák sii najdé décta, zafati, bidéjći víće adresata á imaše úd samoto zaabít, da si
di su kakvo čare da si ja vrni pak káj nego. Áma čudéjći si taká, gu zabilížile décta i
mú véljat: Tače, táče zaščó si čudiš i si skldísaš kóga víće nija pák si najdehme i nišč
né ni lípsa ud kujća i druga rabóta? É, bré sínko, kák dá né mie žálj, jáska séa ná stá-
rus da bídam bel udovic? Znájte li déka vášta majka mi ustavi ná ménka, tokmu togaj koga
beh ná najlošto vréme? Móži i ona imaše práo, amavi pitam i ví véljam: Imaše li práo dá
já praj vá rabóta ná ménka? Kutrite déca kóga a čuja varabóta úd tátkb mu, ustta si ja p
ksája,
vídat dá namožat dá já vídat, p úd kák si izlafija árno, pú málce vréme mú veljjata ná t
ko mu: Míli tače, bil kák bil dú séa, áma úd séa nanáka, ni si čini, ći trebúva dá mú si
rósti ná majka, žena kto éžna, dá mú činime abér i neka mú si turi kraj ná nášte mki adnó
za sekugaš. si já sákat nejnta majka, a móži im on ošće da ima
mirak pu néa, kndisál su lafot ná décta i ošće ná to dén mú pušća abér zá da si dój pák n
zat káj nego i déka vápt i su décta ći si vídi.

Abérot ošće ná to dén gu zéla žénta mú i ká čula déka víće nejnto mž nej guvida
túku cár caruva i déka i dvete déca mú si vrnája, gú ustáva ná zaabítut
káj nejnto mž i déca. I séa radusta beše guléma óti nej lésno čuvek pú tólku i tólku gud
ni pák dá si stretnú su célta nejna tajfa. I kóga víće pak si gú stukmija životot, cárc
mu žénta mú i ná décta: D séa žéno i vija míli déca beše šó beše, óti ste vija m
i trebúvaše da i tégnime, áma úd séa nanáka pulejte poink da si nósime su ljujto óti né s
ví- úku cárovi, a pilencito níkuj pt néma dá gú zabravam óti se ispadna na mi
dam.

UVČAR I ZMIJATA

Pasejći sii ovcite adno uvčar, trgni nakaj tam zafatil da sluša nekkvo glas kto ud tolku čudno šo trisela, tuku ka čul glas i to naplakano, si ričel su umot:Šo li ći bidi va rabota u kpinta na vo pusto pole? I, čudejći si taka, pu malce pu malce s nabližil epten blisko i koga puli šo da vidi?! Ka si zakačil adna ljuta zmija u kpinta, smo plaka i nikk namoži da si utkači ud nea. Koga videla zmijta deka kaj nea utide čuvel zafatila da mu si moli i da mu a jaska ći ti pumožm na šo sakaš u tvojto život. Togaj uvčarot bez da si zaplaši i bez nikakvo tiklif mu gu pudava krligot, a sfaljuva zmijta ud si oj doma. Demek zmijta si stujala na lafot i ne smo šo ne gu kasnala,tuku zafatila oku lu vratut

Pu nekolku dena, ud den mu veli: Mori zmio,neli mi kaža deka ći mi si udbordžiš i ći daj dar šo kpinta?Abre kakvo dar sakaš uvčarče?-udguvorila zmijta.E, džanam, jaska sakam miras da m dajš za da kupam ošče malce ovci za da mi si naaš na starus, na zmijta. Him,him,si nasmijala zmijta i mu taksir tut,ama znajš deka jaska nemam nikkvo imajne za daruvajne? Ud kaj da ti nam pari i se dr go šo sakaš da ti dam koga i na menka mi puliš gola? Tuku, mu uvčarot,dil ćam ne zbravi i sakaš da ti daruvam neščo,jaska ći ti dam neščo,ama ako si izlžiš i kaži na nekogo da znajš deka namestto ći umriš.Ka ču taka uvčarot, su upl načurleni uši mu rekl zmijta na uvčarot.Sea ti ća a utvoriš tvojta usta,a jaska ći pljujnam u nea i ud vadin n nanaka i ti ći znajš šo lafat ste divini šo živat pu urmajnta. Togaj si navide uvčarot,m a utvori ustta i mu pljujnuva

Pu tri-čitiri gudini uvčarot prvno si armasal, a napkumta i si žinil.Ošče na pr nata gudina ženta mu ustanala trudna oš e pomiraklija beše koga nekuja rodi.A de, ajde, adno den sii ustava uvčarot ovcite, si ja zeva ženta mu i kinisuvat pazarot za da kupat gibes ku veli: Abre čurbadži, moi čurbadži da znajš deka nosam

ći i sfališ vija ud menka i namesto nih ti ći si kačiš vrs menka, a na nih ćii kačiš na kojnot, ama koj ći može da ti kaži zada alntisaš? Arno aman, ošće nedusvršen su lafot ku lta, uvčarot, demek, sajbijta de, gu zastanuva kojnot i mu veli na ženta mu: Ženo, ženo br sfali si ud kubilta i kači si na kojnot, a jaska ći si kačam na kubilta. Dobro, rekla že mu i ošče na minutta napravila trampa. Arno ama, tuku šo trgnale zafatile ženta mu da s udzrnuva nanazat i mu veli na mžot mu: Mžo, sakam da mi kažiš, ud kaj znajš ti deka kojnt lafat šo na adnš napravi trampa su kubilta i kojnot? Togaj mžot mu udguvoril i mu veli ženta mu: Mori ud kde znajš ti deka jaska znam šo lafat stokata? Nej, nej kažiš ud kaj znajš da si lafiš ti su stokata ili ći ti ustavam. Mori ežno, da ne mrdna mot ud tvojta glava? Šoj va rabota vadin ud tepka? Šo ti tikna da si ja isturime tajfata bez da znajš nešćo? Znam neznam, veli ženta mu jaska sakam da naučam i ništo drugo. Ka v del taka, kutrotso mž mu veli na ženta mu: Jaska najstina znam neščo ud va rabota šo a pal ti, ama ako smo adno laf kažm, ošće na ta minuta ći umram. Ako a činiš kabul va rabota i ko sakaš jaska da zaginam, azr sm da ti kažm.

Koga čula ženta mu deka mžot mu znaj neščo skrišna rabota na se kndisuva i veli na mžot mu, ama udkak si vrnaja ud pazarot, gibi, doma. Jaska mžo, ći prem se da bidi azr kto da si umren, ostavi šo ne mi si faća vera, tuku aj kaži mi, a ti ič nim beri gajle za Za kupajne. Eto, i žito varih, i liturgija pičeh, i bljut napravih, i timjan kupih, p ako si kaš duri popot ćom da gu vikam. Ah, majkata, kajdžija žena, bre! Nema fajda, ći si umre!

Ud kakva si zrisaja za umiračka mžot mu si rekol su umot: Jaska i taka i taka ći um ama, brm, da si prošetam ošće malce niz dvorot, p napkumta, šo saka neka si čini. I taka, i gja nadvot i ud kak si prošital malce, si nal na adno ćutuk i zafatil da si čudi. Taman nal na ćutukut i zafatil dlboko da si čudi, mu si nabližil adno petl du nego i mu veli: Á čurbadži, moj čurbadži, šoj vo tolku sklmak šo tolku si čudiš? Kakvo taksirat ti najde še ne mi si ćerlija vadin, i gu klvnal malce pu nosut za da si rzbudi. Togaj stanal čurbadž ta i mu udguvara na petlot, p mu veli: Kak da ne si čudam, bre petle, kak da ne si umn ga mojta žena se napravi azr i saka da mi zakopa smo i smo adna lkrdija da nauči ud menk Abre kakvaj va rabota čurbadži? Šoj vo laf šo mi gu kažuvaš a? Zrm smo za va rabota si č i ne znajš šo da praviš? - mu rekol petlot pak na sajbijta. Jaska tračih deka koj znaj kak drugo taksirat ti najde, ama dilćam takaj rabotta, ič nema da beril gjle čurbadži. Ne sm ma rekol petlot na sajbijta, taku i žena ti pak ći si raduva su tepka i dejto šo ći rodi ima tatko čujš šo ći kažm jaska. Toga dujdel na sumlukut čuvekot i mu veli na petlot: E, aj kaži mi de šo da pram, petle? a, li petlot, imam eto ženi

ne sakam da bidam tolku budala kto tepka i da a slušam ženta. Ami šo pram, bre čurbadži ja ka ako bidam kto tepka? Ne adnš, tuku du sea iljada pta ći beh umren. Šo ti si čudam n aklot bre čurbadži, čurbadži!- mu rekol pak petlot na nejnto sajbija. Koga jaska na sto ž ni šoj imam ne mu davam džijap, grabni adna mastagarka, zafatija si ja ta pusta tvoja že sto udri- adna broj, p ći vidiš deka ne smo ošče adnš nema da ti pita, tuku i ošče pojće ć ti daka utkolku du sea.

Koga i ču ste tija muabeti ud petlot, stanuva vo babalar, demek, mu si nplni umot de, si zeva adna nedukstrena mastagarka, ka si a zafaća ta palena žena, vrti udri, v ti, kučito umira ud majajne on ne umira. I ka videla deka viće pojće namoži da izdrži, z fatila da mi si moli na mžot mu i da mu veli: Mžo, mžo ustajmi, ti si moljam i si zaklnuv deka ud sea nanaka nema ništčo da ti palam i šo sakaš znaj, šo sakaš praj. Ud togaj navaka ne smo ošče adnš ništčo ne sakala da nauči ženta mu, tuku i nogo arno puminuvale, p ošče s vi i zdravi.

UVČAROT DU KSMET RUDEN

Nekuj si uvčar sekuj ovci pkulu selto, ama adno den si rič su aklot: Ako ne om vadin nekde dileko da i pasam ovcite, belkim pojće mleko ći mi daat! bez da mu si čudi nogo, i pušća ud trloto ovcite i de kape vlizel u adno često urman. Ar ama, taman vlizel u urmanut eto gu adno staro vlk i adna vlčica kaj idat nakaj nego i ul šo si nabližile du nego mu veljat: Milo uvčarče, ći ni dajš li adno jagne za da si naran našte malečki vlčijna? Koga čul taka uvčarot i on mu veli: Jaska ći vi dam adno jagne, ama ako mi dajte adno vlče. Kak da ne? Ći ti dajme, smo i smo drudzite da i utkinime ud glad. taka, faća uvčarot adno jagne, mu gu dava na vlčicta i mu zeva adno malečko vlče.

Ud kak izbigaja vlcite, pu malce vreme, evo ti ja baba mečka kaj idi i ošče ud dileko mu veli na uvčarot: Uvčarče, uvčarče ći mi dajli adno jagne za moite mečijna? Kak da ne babo mečko?! Ći ti dam, ama smo ako mi dajš adno malo mičence. Ći ti dam i to ud s srce, rekla mečkata oti inkk ste ći mi umrat ud glad. Togaj uvč gu dava na mečkata i si zeva adno malo mičence ud nea. Arno ama, ne bile emo tija, tuku malce vreme mu dujdela lisicta i ona mu pudakala, p i na nea mu dadel jagne i ud n si zel adno malo lisiče.

Najstina uvčarot dadel tri jagnca, ama on ne bil na zijan oti viće ni vlk, ni ka, ni bilo kakvo drugo livot namožal da si nabliži du uvčarot i da mu zeva ovca ili jag oti mičencito, vlčeto i lisičto puraatele i stanale nogo jaki čuvari na biljukot ovci. Uvč rot sea smo radus beše i kavalot ud ustta ič ne gu izvagjaše, ama i namoža da si izradu su nejnte silni kučijna, oti ka fati adna nogo loša zima, ~~ste ovci mu izumreži ustana s su kriligut~~ Da ći.

ste ovci mu izumrea, a on smo su klrigut na rcite ustana.Šo da praj sea?Ovci nema da pá
kučijnta sakat jadejne, leb nema, druga šo da raboti, a gulem mkrak pú tij
paleni ovci ima i bez da mu si čudi nogo, sij grabnava kučijnta su nego i si bega ud n
nto selo. Tuva ći naj ovci za da si glavi kto izmićar, tamu ći naj i koga na ći vidi š
da vidi! Bez da pikasa puminal preko tri gulemi planini i tri sinori. Ama koga nabliži
da a pumini tritta plnina, zastanal na adno mesto za da si udmori i koga puli pred nego
šo da vidi! Adno izvor su bistra i studena voda, a du nego adna nogo ubava i lična div
ka. Ka a videl on deka divojkata sedi du izvorot, ama su
si nabližuva du nea i ud kak si puzdravil su nea mu veli:Mori mome, lična mome šo pala
ti xxxx ogolj sama u va pusta plnina i zaščo si tolku skldisana šo glavta nadolo a drži
Togaj divojkata
ći ti kažm, ama napkumta ni minuta ne stoj tuva oti pokraj menka i ti ći napakosaš.Jask
mu veli momta na uvčarot, sm carcka ćerka, ama šo fajda koga i na menka mi dujde redot d
umram bez da sakam i bez da imam nekuj greh na dušta. I ošće neduvršeno lafot, ta kutr
uvčarot stanal na noga i mu veli na momta:Mori šoj varabota mome? Kaži mi brgu oti nemo
pojće da trajam,rekol pak uvčarot.Ći ti kažm, ama šo fajda
da veli: U va pusta plnina, eto tuva du vo izvor ima adna gulema piščera, a u nea
ma adna pusta crna i gulema lamja. Ta du sea skoro ste momi i mladi momčijna i duistrib
vadin i na menka mi dujde redot da mi jadi. Ako ne ti si faća vera, mu veli pak momta n
uvčarot, prizni okulu tepka p ći vidiš deka sto trap plnoj su koski smo ud mladi ljuge.
si udzrnal uvčarot šo bre brate?!Cel trap plno su čuvečki koski i dur kosta mu si najži
ud inat, ama i mu veli na momta:Češki ksmet smo va boljka neka bidi, mori mome, p lesno
lečime i to za nogo malce vreme.Mori kakvo ličejne, bre bratko?! begaj brgu ud tuva na
ka ti veljam oti sea za malce viće idi ta pusta lamja, p nejćam pokraj menka i ti da umr
I taka, momta veli da si bega,uvčarot nejća, taku
si nabližila epten du nih, zastanala i mu veli:More, more šoj vo ksmet vadin namesto ad
da jadam dve kurbajna, Koj tolkuxx mi gu zbarl gajleto? Ama kučijnta ošće i nemala vide
oti uvčarot ošče pred da si nabliži du nih, xxxxxxx lamjata is ril pud nekuja xxx buka.
čul taka uvčarot deka si izraduvala lamjata stanal na noga i mu veli: E, ajde da vijme
din koj na koj ći jadi de? Dali ti na naska ili nija na tepka a? Eto, mu veli pka uvčar
na lamjata,taman zato dujdehne vadin, ili mize da ti bidime na tepka, ili ti kurban ći
bidiš na naska. Koga čula takvo muabet lamjata, zafatila da rika, da ruska, da pljuska,
ja utvurila muskata i kinisala nakaj mladite. Kutata

doj lamjata vrs nea. Arno ama uvčarot namesto da si uplaši, mu viknuva na nejnte vern
kučijna i mu veli:Mili moi, da vi vidam!Va gorzna lamja, šo tolku i tolku mladi ljuge
do sea ima uprupasteno, da a prajte takvija drobni kumati, šo mravite ud nea da vleča

Ošče lafot ne ričeno, mu si turuvat tija vlagusuveni kuči
lamja i ka a davija, ka a davija, smo za tri neplni sati, a napravile kak šo mu kažal
nejnto sajbija.Napkumta mu si kačuva i on vrs lamjata, mu gu zabil nožut na vratut i
kak ja datlčel arno ubavo, mu gu zeva izišot, si gu klava u torbata, si puzdravuva su
momta i si odi nanaka za da si pala rabota. Arno ama ,tuku šo kinisak on ud tam, i oš
momta neuddaličena ud mestto kaj šo bila lamjata, puminuva
rzbra glavat na lamjata i trča prac kaj carot.Ka
stignal kaj carot mu veli: Care, care lamjata šoj jadiše ljugito du sea, šo terbuvaše
vašta ćerka vadin da ja izedi, jaska a utipah i ako ne ti si faća vera, evo mu ja gla
ta. I tuku mu gu zvrtel grbut nakaj carot za da ja vidi glavta ud lamjata i da mu si
fati vera. Togaj carot, su priksana usta mu veli na Arapinot: Abre kaj si ja našol ti
lamjata i mojta ćerka? Kaj si naogja ćerka mi? Kak simx možal da a utepaš tolkova lam
Togaj Arapinot za atil da lži i da maži i da veli deka taman togaj,koga si puščila la
ata za da ja jadi na ćerka mu, on mu si frlil vrs nea i su klčkata parčijna ja naprav
I, taman koga mu kažuval na carot za nejnta junaščina, eto ti ja ćerka mu kaj si idi
carot mu si frlil vrs nea guškajći ja i baknuvajći ja. Demek, carot dadel vera na Ara
not dekaj on astinckoto junak i bez da ja putpita rabotta arno, mu ja taksuva duri i
nivesta na Arapinot.

Kutsmta divojka ud pišim zafatila da plaka i da mu veli na tatko mu deka n
vo junakot šo a utkinal na nea, sma neli nišan mu doncel na gtatko mu? I ne smo šo kl
del vera na Arapinot,tuku zafatil da aj kara na ćerka mu velajći mu:Mori ćerko, ćerko
tinckoto junak voj, tuku na tepka togaj ud strah taka ti si čini. Sea voj na kametkp
saka neka bidi. Diljćam utkina ud lamjata, i diljćam si kurtulisame šte ud ta zapuste
lamja, ako saka ćor i slep neka bidi, zet ći ni bidi.

Ka videla momta deka tatko mu nogo naviška i deka nema nikkva fajda da ve
deka ne gu saka, zot zaman, kndisuva i ošće na ta nidelja zafatile da si azarisuvat z
svadbite.Arno šo zafatile da svirat bandite i si nasubrale u carckoto dvor,
čarot i on vlizel u ta ksba i ka čul deka svirat bandite mu veli na lisicta:Mori kumo
oj da vidiš šoj va rabota, šoj vo radus šo si praj tava?Lisicta ošće na to čas trča i
napikuva u carckata palata i zafatila da nuška niz svadbta.Arno ama, vrtejći si niz a
a zaušila nivestta, gibi, carovta ćerka de i ud kak a pikasa deka vaj adna ta ud tija

čijna šo a utkinaja na nea, mu naraŭva na nejnte
vika na tatko mu i mu veli:Taće, tače a puliš li xx lisicta? Eto vaj adna ud tija kuči,
šo na menka mi utkinaja. Ako ne ti si faća vera, ćaa puščime lisicta i ći trgnime pu n
i ći vijme deka su neaj mladuto momče i drudzite dve kučijna- mečkata i vlkot.Na carot
mupadnal nekkvo šube za va rabota i naviskajno na momta, p si rekol su umot: Mori čeka,
da vidam šo ći ispadni su va rabota? I namesto drudzi ljuge da pušči, on sam,sajdno su
rka mu kinisuvat i odat pu lisicta. Koga ftasuvat na mastto, kaj šo bil istinckoto junak
šo da vidat? Kak šo ričela momta,gibi, ćerka mu taka ispadnala rabotta.Uvčarot gu imal
ladeno- dupnato kkligut u zemjata, a mečkata i vlkot mirno si ležt okulu nego i ja čik
lisicta.

Ud kak stignale epten du nego, carota ćerka mu veli na tatko mu: Eto, tače
istinckoto junak šo mi utkina na mekna, a nej to Arapinot šo na azr a najde lamjata uti
na.Abre momče, najstinaj li va rabota šo mi ja kažuva ćerka mi? aAmi, care, kak da vi
žam! Eto, jaska sm to šo a storih va rabota i šo vašta ćerka ustana živa. E, dobro bre
te, imaš li nekuj nišam da mi pukažiš deka ti si utipal dej
Kak da ne care?! Imam, imam, rekol uvčarčito i tuku si ja brknal rkata u torbta i šo ći
izvadi! Izićot ud lamjata, p mu veli naćarot: Eto care, jaska sm šo a utipah lamjata,
nej koj znaj druć. Na menka, rekol pak uvčarot, ne mij da a zevam vašta ćerka, ama k n
am i peza da mi si bije adno nikkvo Arapin, p da saka i zet da vi si čini. On najstina
vi ja pukaža glavta ud lamjata, ama može li lamja da ima bez izić care?

Koga viće a razbra sta rabota carot ošće na to den si gu zeva uvčarčito za
zet, gu utipuvat na lžlivto Arapini i pak pridližija svadbite, ama va pt xx za istinckot
momče i junače, ane za n
ta ćefot mu si čini i xxx momčito ud uvčar stanal carcki zet, ama xx kučijnta ne bea z
veni oti sta rabota i ksmet oni mu gu doncea na nejnto sajbija.

Du sea nog arno mu odiše rabotta na dejto i na nejnte verni kučijna, ama,
veli lafot neli čuvek namoži da kurtuli ud pisanicta na tritto den ud rudejnto?Tman si
neridi ubavo rabotta i zafatil da si živej kto na paradis, nekuja zimićorka baba faća
mu klava pud pirnicta na dejto,gibi, na carckotot zet, adni trjna plni su otrov za da
utruj i na nejno mesto druć da si namesti.Na babata mu si pugudila va rabota oti, dejt
bez tiklif, kak i drudzite vičeri,tuku šo mu dujdel vremito utišl i si lignal na mest
Arno ama, ošće su lignatto, si napuckal su tija paleni trjna i na mestto mutovic stanal
Bre, trčaj tuva, bre šo ća bidi va rabota, dejto si utide i si utide ud rka- umre.

Koga čul carot, p i sto insan u nejnta država za menadejnta umiračka na mladnto ze
ste si nažaljaja i su gulema tga gu ispravudija i gu zakupaja na najbirindžijnto mesto.
I ne smo ljugito šo si skldisale, tuku i kučijnta bile tolku natežni, šo ni leb ne sak
le da jadat. Koka i puliše uduvicta, gibi, ženta mu na dejto ili poarno kažano sajbijta
kučijnta, smo i guškala, smo plakala i ne znajala kak da mu si donci i su šo da i narani
I ka puminale tri dena ud kak gu zakupale dejto, faca, uduvicta, i pušca tija paleni ku
jna za da si prošetat malce, ama, za kmetutmx, namesto da si udmorat, tija mx pu dirta,
dirta trčat i odat na grobut na nejnto sajbija i zafatile da vijat i da gu redat nejnt
sajbija. Arno ama neli kuma lijaj najtra ud sto livot, ud deka plakala zafatila da rie
da mu veli na drudzite nejni drugari, demek, na vlkot i na mečkata: Mori bratca, bratca
gu da zafatime ste tri da rijme i da gu izvajme nadvot nešto sajbija oti na menka mi si
čuj deka ošce nekuja žila mu kljuka, p moži da bidi ošce živ i beljkim pak ci užive.

Mečkata i vlkot ud zafatukut ne kladele vera na lisicta, ama ona najstina imala p
o i eto zaščo: Taman zafatile ste tri da rijat, eto ti ja adna kakaracka kaj nih i zafa
la da krka i da mu veli deka ona moži da mu pumoži za da užive nejnto sajbija, ama ako m
dadat koj znaj kakvo bakšiš. Arno mam lisicta, majstor za vija raboti, kroce, kroce mu s
nabližila da nea i ja faca. Ošce su kladejnto na rka lisicta mu veli na kakarackata: Ej
sinko majčino, ci kažiši i sea su kakvo red ci možime da gu uživime našto sajbija ili sa
da ti račesnam a? Ka videla kakarackata deka padnala u gafa i deka dušta mu visi na kon
mu veli na kakarackata: Puščime, puščime kuma lia, p se ci ti kažm. I ud kak a pušci, a
pak a držala za paškata, oti nemala vera na nea, kakarackata zafatila da mu veli deka n
dejto mu imat kladeno tri otrovni trjna i gu imat utrujeno. I, veli pak kakarackata, za
uživi vašto sajbija, terbuva taka ubavo da gu utkopate šo ni adna ronka zamja da ne pad
vrs nego oti ci pikasa deka bil umrem, ci si uplaši i pak ci umre. I ne smo to, veli pa
kakarackata, tuku ošce su utkupajnto na minutta da a pukrijte dupkata oti ako vidi grob
kulu nego, da znajte, deka pak ci vi umre.

Udmx kak i čule ste lafovi ud kakarackata, kučijnta zafatile su gulemo dikat da
jat i za tri sati gu naogjat nejto sajbija i gu izvagjat nadvor. Napkumta, kak šo mu ri
la kakarackata, a zakupale dupkata, gu iščistile arno ubavo ud prsta, gu razgulile i zaf
tile da guližat za da muj naat trjnata. Arno ama, mečka i vlk kaj možat da ti naat
trn u čuvečka snaga?Ližat,ližat ništo namožat da najdat. Togaj mu veli kuma lija: Ja
gnajti si ud tuva bre bratca i ustavejti mi namenka oti vremito ni vrvi, a nija ništo d

sea ne napravihne.Tija kutri ošće na minutta si trgnale,a lisicta zagatila da gu liži
snagata. I tuku šo zafatila su nejnto ližajne muj najdela ste tri trjna, na pulvinta n
dejto i ošće su izvadejnto, zafatil da sii utvara očte dejto i da si uttega. O,o,oh,šo
slatko son sm si naspal!- rekol dejto i koga sii utvara očte šo da vidi! Ste tri verni
kučijna, radusni, smo gu ližat, smo si vrtat okulu nego. Togaj mu veli dejto na nih: A
šo palame nija tuva tolku dileko ud našta palata?Koj mi doncé tuva u vija pusti grobiš
Togaj kučijnta mu udguvorile
če koga spijše ti nija ti doncehne tuva za da vijme dali ći pikasaš u sone. Va rabota
pravihne nija oti nogo ti sakame i si ričehne su unot u sone da ti rašetame oti beše
go umuren. I taka, laf muabet, bez da pikasa dejto, si uddaličuvat ud grobiščata i si
faljuvat pak u kašata, doma.

Koga gu videle carot,ženta mu na dejto i sto alk, u čudo ustanale, sma i gule
radus i zafatil za nejnto vrnuvajne.I ud kak mu raspravile kučijnta, kak šo bila rabot
zafatile pak ud novo svadba, a pak bande, a pak tpajna, a napkumta zafatile ošće pomil
radusno i ćerdusano da si živat.Arno aya i kučijnta nej zabravile i namesto da i vrdzuvat,
ja b
na sto insan u ta država.

KAMILTA I ČAKALOT SI SPRIJATILE

Pasejći si kamilta u adno urman mu dujdél adno čakal du nea i mu veli:Ej,hm,e
znajš šo kamilo? A puliš rekata šoj pred naska? Preko nea ima adna šikerno kalam,šoj p
no su širbet, p ako sakaš aj da ojme tam i da si najjajme arno ubavo, anapkmunta, pak
si vrnime tuva.Ami kak da ti kažm,bre dete- čakalo da ojme,sma ako ima ljuge da gu čuv
kalamot? Ti možiš da izbegaš, sma mi pitaš li na menka kak ći pumknam ako mi zatečat t
Kulaj jaska ći puminam preko rekta,sma ti kak ćaa puminiš, bre čakalo?Togaj mu udguvor
čakalot na kamilta i mu veli:Lesnaj va rabota kamilo! Jaska ći ti si kačam krs tepka o
neli jaaka ga najdeh vo jadejne? Dobro, dobro čakalče, imaš prao za va rabota.

Ud kak kndisala kamilta za da odat preko rekta, mu si kačuva čakalot krs nea i
dat na ta palena šikerna traka-kalam. Koga stignale tam, šo bre brate! Jdejne ćiamet,d
mek, ne smo za adno,tuku za nogo dena da jadat i da nema dujadejne. Arno sma, ka si na
dele arno ubavo,
drvo na rka i eto tii kaj idat na mestto kaj šo jadele i pile kamilta i čakalot. Ka v
del to vrag čakal deka nej čista rabotta i deka ći pagja muftan beg, a ustava ~~na kamil~~

kutrata kamila sama i begaj kak si bega- si skril ntre u kalamite.Koga idat siljajnta, šo da vidat! Napljuskana kamilta ud jadejne i amo si klačka, a namoži da bega.Ej, bre brate, brate! Ka a putamuvat tija pusti siljajna, ka zafatile da a mavat, a napravile ni za gajda kožta da ne mu čini.I, koga viće a dutipale i si ričele deka nema viće pak da užive, a pstavat na mestto, stanuvat i si begat sekuj pu dommo.Kutata kamila! Da zr še deka vo taksirat ćaa naj, mori ne šikerna trska, tuku med da tečiše namaše da oj i tamka. I taka, džanam, ufkajći si i čude i de na adná de na duga st na, eto ti gu čakalot kaj idipak kaj nea i mu veli:Tetko kamilo,kak si pumina su silja ta? Ubavo li ti pričikaja a? Nogo arno i ubavo prijatile moj! Tuku, aj da si ojme naza na našto mesto oti na tepka ngpra ti čuka nogo pamitot i da zafatiš pak da vijš,p da r dojdat pak naváka nášte" prijatili!"

Čakalot tračiše deka kamilta pak tolku muj prijatilka i ud kak kndisal za vrn vajne mu veli na kamilta: I na menka viće ne mi si jadi, p i jaska sakam,zajdno su tep da si vrnam u našto kraj preko rekta.Dobro, dobro rekla kamilta i zajdno su čakalot trg le da so odat ud kaj šo dujdele.Koga ftasale du bragut na rekta, čakalot mu veli na kamil ta:Čekaj,čekaj kamilo da ti si kažam oti jaska namožm da plivam i ći si udavam sam.

Kamilta mu si navrtela i čakalot pak mu si nadnal vrs nea, ama kaga dujdele u stredin na rekata mu veli na čakalot:Mili prijatile, čakale, zaščo vijše koga si naj delne ud kalamot-koga belne preko rekta? Ej, kamilo, p ti ne znajš deka na naska takvo nij adetut koga ći si najajme vijme? Ami zaščo mi ustavi sama na menka koga dujdea sil ljajnta na nivta? mu rekla pak kamilta na čakalot.Zrm da stojam su stapovi da mi tepat P jaska ne sm lut da stojam, koga možam da begam! rekol čakalot. Ama viće ftasale baš strednta, a kamilta zafatila, kroce, kroce da nurka u voata. Koga vide čakalot deka ć si udavi mu veli na kamilta: Tetko kamilo,zaščo nurkaš taka u vbata? P ne puliš deka j ka ći si udavam? Togaj mu udguvorila kamilta i mu veli na čakalot: Ej, sinko, sinko na n ka kamiljte takvo nij adetut, tuk mu čini pak,nur,nur, a tritto pt ošće pojće nurnuva, a kutroto,čakal gu zel voata, mu liznal ud grbut na kamilta i si udavil naka. Togaj si ja puminala kamilta rekta i dzir kajći nanazat si rekla su aklot: Ošće adnš, bre brate, su takvija "prijatili", nikuj p nema nikde da odam,p ako saka i med neka ima ili da umiram ud glad.

IZGUBENA DUŠA

U stáre vréme, adnó čuvek ustanál udóvic i inál adnó mško i adnó šeńcko dé te. On i pokraj stá sirumaštija šo á inál, nógo sii sakál nejnte déca i pravíl šo pravi i izglidál décta. Árno ima, teman purastele, si činile zá rabóta i si izraduvál tátko n déka ći ima nekuj air úd décta, zafatil adnó nogo sirumašno vkt i né imo šo bíle dugule ni, túku i kóra léb namále da jadat. Oni móži da imále néščo pári, ima šo vrédi čuvek pári da ima kóga nemóži léb dá naj? Ka vidél taká tátkoto nádvete déca si rékol sú úmot: Šo s praj séa? Kde dá si oj zá dá si ispádni úd vó ćór sukak? Áj jáska i mškuto déte nékde, ima kaj da á vlečam i vá paléna divojka sú náska? Vrti sukaj, vrti sukaj rabóttaj šo veljat starte, tris ili krcána.

Na takvó lóšo vréme ni tátkoto sakál dá si razdéli úd décta, ni tijam, kútr ne sakále da ustánat sámi dóma i pokraj to šo viće bíle guléni i pumnjikte zafatíle dá dzirkat pu mómi ili momčijna. I tókmu zató séa i ná tátkoto mú béše mčno da si uddéli ú nih, ima ka vidél deka druga fájda néma, utišl kaj adná nejna i vérna bába i mú véli: Bá bo, bábo ná náska taka i taká ni fati taksiratut, túku, ako sakaš, da ustanam malce pári za da á puliš ćérka mi, á nija sú mškuto déte ćojme na gurbitlk, imkk ći si úmre úd glád

Ka čúla bábata deka ći pádni nekuja pára mú véli ná tátkoto ná décta: Ej, dilj ćem takaj rabótta ústaj mi ja mómta i ójte kaj ćójte, á jáska, kolku móžm, ćáa gledam dú dá si vrnite. Koga vidél tátkoto deka bábata kndisála mú véli pak ná bábata: Jáska ći ti j ustavam ćérka mi i ći ti dam pári, ima i adná druga rabóta sákam bábe- sákam nójta ćérka dá á štvoriš ú adna udajka i se dudeka ne si vrnam jáska úd jabandžilk ni slnce dá né á vídi, á kamb li čuvek. On vá rabóta a sakál úd bábata óti nejnta ćérka bíla tólku líčna, š kóga ispagjála nékde kto slnce grijála i ste momčijna pú néa udéle. Ka čúla taká bábata i za va rabóta kndisála i mú dadéla láf ná tátkoto deka ubavo ćáa čúva mómta.

Úd kak si pazarisále sú bábata, mu á nósi ćérka mú kaj néa, a zatvarat tá ku ra móma u adná udájka, á ón sú mškuto déte stanuva i ódi náka, dá kažime ú Amerika.

Bábata zafatíla da á gléga i ubavo da á rámi ná mómta i úd zafatukut né imo šo né ja ustaval nikde da ispádni úd udájkata, túku dnrá i pindžérmte muj zatvarila. Árno néli pústa dušš nemóži da istráj takvó zatvar? Pravíla kak pravíla mómta, si utvurila ad ná malečka pindžérka i zafatíla da si puli niz ta pindžérka nádvot. Vadin taká, útre tak bábata né zanšíla deka mómta imala utvuréno pindžérka i deka sekuj den si pulíla nákaj n dvor, ima ka pumnál adna ódža, adnó den, á vidél ná mómta, mú si arisál nogo, p si rékol sú úmot: Áko né mú ja palam va tólku líčna móma úd bábata! I bez da gúbi nogo vréme, si

rnuva, ódi kaj bábata i mú véli:Bábo,bábo čija vá úbava mcma šój kaj tepka ú udajkata? Ći móži li da naprajš neščo sú nea?Ákoj tvója ćerka jáska á sakam dá mi já dajš zá žena, ákoj čuža, ći ti dam kólku sakaš pári, émo i émo da si dublížam dú nea, p napkumta ći puljam i ći pram. Koga čula taka bábata mú udgovorila i mú rekla nadžíta:Ej,bré ódža,da znajš déka va ćerkaj ná adno nógo lošo tátko, íč néma dá mí pitaš, adé tólku mirak ná nea, ći puljam dá ti pram ćefot,ama... Ódžta i tólku čikál, demek, á ubi-del ná bábata i vídel déka ći móži neščo dá praj sú nógo pari; p mú veli pák ná bábata: Diljćam takaj rabótta bábo ćaa godíme nekk, ama prvno dá vijme dáli ći kádisa mómta, á napkumta ošće polesno ći ní oj rabótta.I taká, bábata zbravíla šo mú kažála ná tátko mu na mómta i ud kák mú zela sto líri úd ódžta mú rekla:Dojdi ti útre večar, čolo ú bajnta, a jáska bez da mú kažm šój rabótta, ćaa zevam, gjó maáma zá dá já bajnam napkumta šo sakaš praj sú nea.

Koga čul ódžta déka bábata dúri i zá vremito mú kažála i déka mú já ustáva ná ćefot ná nógo, ošće tólku pári mú dál ná bábata i ošće ne árno smrčemo, ná durguto den, eto ti gú kaj idi natukmen tókmu Kto zet. Árno ama ošće koga si pazarisuvále sú bábata, tá palena divójka ste muabeti máj čula, p i óna si azarisála.I koga dajdsl vremeto, mú oj bábata kaj nea i mú véli:Ej,hm,ej sinko mója, ud ka ti kladehne u vá pusta udajaka dur sea mí tikna zá dá ti bajnam! Aj, sinko, sfáli si dólo,u udajkata ti da si izmijš malce, á jáska ći ti já učístam tvójta udajka.Dobro, dobro bábo zá šćó da ne?Na kogo drać ći slúšm jáska ako ná ne ná tepka? I bez da si zabáva nógo, si zéva pud fustanut, adná češa plna sú ljut crven piper i si sfaljáva dólo u bájnta.Koga á vidé ódžta, zafatil da si tupori, da si pusmeva i da ódi nakaj mómta. Árno ama,túku šo si nab lížil dú nea,namesto lica za baknuvajn pú ódžta i sí pak si kačúva u néjnta uadajka.

Ká čula babata déka ódžta uslipel úd nameskda ój kaj mómta i dá pála dá mu si prosti greot spritu nea óna evo šo ti práj: Ošće na to dém mú pušća kniga ná tátko mu ná mómta i á naklivit

Koga a ispijal takko mú knigata úd bábata mú si fatil vera, ama bidejći namožal on da si dójdi dóma, óti imál utvuréno gulema mlikarnica,gu pušća na sin mú i mú veli:Šina,sine déka va i vaj rabótta sú tvójta sestra i da znajš ni pravi zá nikde u dajnata. Ako ne sij upu-lime óčte, da znajš déka ći stanime epten risilj i déka zá naska néma vrnuvajne nazat.Ći staniš, mu veli tatkoto na sin mu,ćojš bltijta, ći zevaš nišan úd nea i pak ći mi si vrniš mú rekkol tátkoto na sin mu.A kutrata divójka, ud kak já izde va pupara,

u udajkata i ne sakala ništo da vidi, niuti pak jadejne zevala ud babata. Arvo sma, kej moži da mu kaži na tatko mu i da gu uveri deka celta krivica leži na babat , a ne na divojkata?

Pu nekolku dena ptuvajne, brat mu na momta ftasal kaj babata i koga a pital kak šo bila rabotta, babata mu rekla na dejto:Ej,sinko da znajš kakvi mki sm videla jaska su tvojta sestra, su pari namožte da mi si isplatše, sma šo da mu prm na tatko ti,demek, za nejno atr trpela ona tolku vreme.Na dejto i mu si fatil i ne mi si fatil vera muabetut n na babata oti ud zafatukut nu on nemožal da a skroti na sestramu, ni on namožal su lesno da vlezi u nejnta udajka.Ama diljćam takova puveljа?Ili ćaa svrši rabotta,ili on ćoj na mestto na sestra mu.I taka, ka si čudil ka si mislil,si a zeva sestra mu i trgnuva nakaj plninta.Ajde, ajde pu nekuj vreme ftasale na adno mesto, dlboko u urmanut i ud kak si na vičirale mu veli na sestra mu: Mila sestro,jaska ne sm dujden da si vijme nija su tepka, tukuam dujdem da ti utepam, znajš ili ne a? Na menka, mu veli pak brat mu na momta,ošće pred trgnam navaka tače mi riče deka ti si sakala da ojš nogo su momčijna i za da ne bidime pastramoteni u svetot, mi prati i mi kaža da ti utepam i nišam da mu nosam ud tepka, Arno na menka nogo mi padna žalj i ne sakam da ti a zeam dušta, p zato ti dohceh tuva u vo pusto urman dileko ud dujnata.Moži i tatko ni da nej kriv, sma cela rabota babata ti ja napravi i eto du kaj stigna rabotta- mu rekol pak brat mu na momta.

Koga čula taka sestra mu ud pmet ći izbegeše ošće malce, sma brat mu a saborisal i mu kažal deka nema da ja utepa,tuku smo adno ud malečkite prsti da seči kolku za nišan da mo nosi na tatko mu. Kutrata divojka!Ni na um ne mu idel šo imala da tegni i to ud loši lgge, sma diljćam mu dujdel na glavta poarno smo adno prst da seči ud nejnta rka i sama da ustani u urmanut utkolku da umre ud bracki rce.I pu malce vreme, ud kak si pozdravija i prigušnaja mu seči brat mu adno ud pste, stanuva i si oj pak kaj tatko mu, a sestra mu ustana sama u urmanut.

Dudeka beše brat mu na divojkata i gu puliše su očte pred nea lesno bešemx sma ka izbiga i ustana epten sama, ona i nejnta dušička mu znajše u to pusto urman.Duri togaj na nea mu si vide poteško i ud zatorenta udajka oti tam, brm, ako ne drugo,pak dzirkaše ud nekde i slušše čuvečki glas, sma tava ud sea nanaka su divto livot ima da praj i ništo drugo. Ama pak ne si važgisa ud životot oti ošće na prvnite dena ona najdela adna ubava piščera i tam si emistila. Kolku za jadejne, ona ispagjala dejna, si berila imiš i drugo neščo i pak si vrnuvala na večar. Ama pu nekolku vreme mu si skinale ste rubi i biepten gola. Arno sma, nejnto život ne udil nogo vreme i mu si turil kraj na ste mki,brm za malce vreme ako ne drugo.

Tokmuv togaj, koga divojkata bila eptem ugalena i vžgisana ud životet, caro
ud ta država si i zél nejnte prijatili i ispadnal pu lof niz urmanut. I taman ftasala
na mestto kaj šo bilé divojkata, a nanuškale lovaškite zagarijna i zafatile da lajat
kulu piščerta. Ud zafatukut, lovždijte trašile deka kučijnta na koj znaj šo lajale, ama
koga mu padnal šube lajajnto na zagarijnta, odat kaj piščerta i koga si nablišile šo
vidat?! Kola, ama adna lična nema kto kapka. Togaj gu viknale i carot i koga stignal
i a videl na momta mu veli: Ubavo divojko, ja ispadni da ti vidam i da pupitam ud kaj
i šo palaš ti tuva eptem sama u vo pusto urman?! Ka čula divojkata deka carot lafe si
zivala i mu veli na carot: Jaska, care sakam da ispadnam, ama ako mij dajš tvojte rub
oti inkk nema da ispadnam, bidejći sm gola kto ud majka rudena. Carot ošće na minatta
dava nejnte rubi, su adno dlgo prt, i ud kak si ubliče momta, ispadnala nadvor i mu p
dadela na carckite rce. Koga a videl carot deka divojkata najstina bila nogo lična i
ridel da kaži nekuj laf pojće, mu veli na nejnta družina: Nija vadin ispadnah
pu divo elel, ama bez puška da puknl fatihne pitumo elel i taman kto za menka! Su vo m
bet kto da sakal da mu kaži na nejnte drugari-lovači deka divojkata ćaa zeva za žena.

Ud kak si vrnale nazat, su divojkata, šo veli lafot, pud miška, carot i nejn
kumpajna vlizele u nejnta palata. Koga a dutirale i a priminile ta palena divojka, kto
kitka stanala i koj šo a videl, pak sakal da a vidi. I bidejći carot bil ošće ergen, a
mta nogo mu si arisal, p i ona gu arisala, zafatil da si gotvi za svadba pukanuvajći
bliski prijatili da mu udat na svadbta. I ne smo to, taku koga zafatile svadbite, carot
što nejno mr insan gu pukanil šo cela država si izraduvala.

Za tri gudini, ud kak si zele carot i divojkata, tri deca mu dadel gospud i
go arno si živele, ama kak šo ričehme malce pogore, rabotta ne bila taka i mkite na di
jkata, sea carica, ne bile ošće svršeni i evo šo mu si pugadila: Nekuja ud kumšijckite
ržavi, su nogo asker, napadnale carckata država i ošće malce duri u carckata palat
da mu vlezat. Koga videl carot, demek, mžot na najdenta divojka, nasubral asker, iznap
nal dašmajnta i zafatil da si ja brani nejnta zemja. Ama ošće pred da ispadni ud pala
viknal adno nejno najverno zaabit i mu veli: Jaska sea sm nogo zafatan i nemožm da si
tam doma se dudeks ne svrši kavgata, p ti si moljam da mi ja čuvaš ženta mi i carckat
palata dur da si vrnam nazat, Zaabitut mu si taksal deka ćaa čuva ženta mu na carot i
jnta palata, a carot pak si vrnal na kavgata, demek, vlkot gu kladel trlo su jagnca d
čuva.

Ud zafatukut zaabitut nogo arno mu si domcel i dobro a čuval i ženta mu na c

rot, i carskata palata i sto drugo imot, ama ka mu vlizel vragut pud miška adno den mu veli na caricta:Carice, tolku vrame sme tuva nikde nemme ispadnato, p ako sa nej lošo da ispadnime malce na prošetka nadvor ud palatta.Caricta, bez da znaj šo mu kroj,kadisala, mu dala laf na zaabitut i ispadnale nekde dileko, da kažime u Vlaškoto man.Arno ama ka utišle tama i ud kak si najadele i napile arno ubavo, zaabitut mu veli na caricta: Carice, du sea nogo arno si puninahne su tepka, rabot kadisaš, ošće poarno ći puminime ud sea nanaka. Ka čula taka caricta gu pita na zaabi i mu veli: Šoj va rabota za ud sea nakaka poarno da puminime nija su tepka?Togaj zaab bez da vrti i suka nogo mu veli na caricata:E, džanam, eto, nij stram da ti kažm, ama ljćam sakaš da ti kažm, Jaska, mu veli zaabatut na caricta, sakam da ti bakнam i... Ako ne kadisaš, mu veli pak na caricta, ći ti zkoljam adnoto dete. I pak ako ne kadis ći ti gu zkoljam i drugato dete- da znajš. Koga čula takvija muabeti caricta ne šmo š ne mu si kadisala na zaabitut,tuku i zafatila da si bori i tepa su nego. Ama neli mž mž a naddelil na ženta. I ne šmo to,tuku fajća i muj zakoljuva i dvete plninta sama i si vrnuva dema.

N a zaabitut ne mu stignal i vo zlo šo mu napravil na caricta,tuku fajća mu p adna kniga na carot i naklivituva deka nejnta žena,gjo, trgnala pu čuži mži, a napuš palatta i ne znaj sea kde si naogja. Za va rabota i ženta mu čula i namesto da si vrn ma, bidejći mu beše strah em ud zaabitut em ud carot, oti carot može imal i pojće ver na zaabatut utkolku na nea,si ja faća dlgata i bega za nepusnat kraj.

Koga čul carot deka va i va rabota su nejnta žena i koga čul deka ona izbigal ud carckata palata, mu si fatil vera za ste lkrdij šo muj kažal zaabitut i ošće na t dena dadel putera pu nea za da ja fati, ama se beše na prazno.

Ud ka izbigala ud urmanut caricta, napkumta ud nekolku dena patuvajne, ftasal na adno pogulamo selo i zafatila da pala rabota. U to selo imal adno bačilo i ud kak pugudile su bačot, zafatila da raboti kaj nego. Arno ama bačot ne bil koj znaj druć č tuku on da ti bidi tatko mu na ne nebogačnata taksiratlija nomaxx i vadešna pastilij rica. Ama bidejći puminale nogo gudini ud adna strana i bidejći ona znajala deka tat muj na Amerika, ne padnale na takvo mjabet i ne si zapusnale koj ud kdej.Ama caricta tolku arna argatka i tolku arna domakinka, šo bačot neznajal kak da mu si domci na (c čta). Arno ama koga adnš padnale na muabet su brat mu, to zafatil da mu kažuva na ne nitta sestra za nejnto minato, demek, kak imal on adna sestra i se drugo šo mu si pugu u nejnto život. Kutata žena!Ona viće pikasala deka si naogja kaj nejnto tatko i kaj to brat, ama kak da mu si kaži? Šo znaj kak ći mu ispadni rabotta ako mu si javi?

I taka, bez da mu si javi si ja pridlžila rabotta, ama ud sea nanaka viće bila ošće su
sa pogulemo dikat i sekuj den zafatila da korni muabet su brat mu za da naači nogo d-
rudzi raboti ud životot na nejnte.Ona imala namera adno den da mu si javi, ama čikala
mu doj sara, gibi, na jugun.

Dudeka ženta(caricta) si ja pulela rabotta kaj bačot, carot nikuj pt ne
zabravil za nea, tuku ne sekde imal dadeno tiljal, a nejnte džandarmai, su kadro na ro
te pud drvo i kamin a palale.Sea na carot ne mu beše koj znaj šo, tuku sakal da nauči
rm za dvete de a i da ja ispita kak šo bila sta rabota.I taka, tuva pitaj, tam pitaj, t
vd dzirni, tam dzirni, adno den utišle i kaj bačilto i zafatile pu red da i pitat, koj ud
kdej rudeno i kde ima šitano.

Koga dujdel red da gu pitat na bačot ud kdej ženta šo raboti kaj nego, o
mu rekol deka najstina onaj nogo arna argatka, ama ič ne znaj ud kdej i čija ženaj.I t
man zafatile da gu pitat, adno ud tija džandarmai, gu isvagja kadroto, a pikasuva na ž
nta i mu veli na drudzite:Ismafi, ismafi to šo palše gu najdeme! Imek, sakal da kaži
deka caricaq a najdele. I ud kak a utkrile rabotta i ja najdele caricta, ta pak bez da
mu si kaži na tatko mu kinisuva i odi kaj carot- kaj mžot mu.Koga si stre naja napkumt
ud tolku gudini, bidejći carot nogo a sakal na nea, on bil nogo ljut i sakal da ja zkol
ama koj znak kak si činil sabur ne kajdisal da kreni rka vrs nea. Arno ama koga zafatil
q da pita kak šo bila rabotta i šo stana su decta,ženta mu zafatila da plaka tolku silno,
šo celden namožala ništčo da mu kaži na mžoz mu.Ama koga ja naučil istinta i si uveril
deka ni na malce ženta ne bila kriva, ne imo šo me dignal rka vrs nea, tuku mu čistisal, a
saknal i pak si ja zel za žena. Napkumta, si gu vika vernoto zaabit, du putkastril za
adna peda pokuso, sii zevat i bra mu na žentamu kaj i pak si gu uridile živo-
toti to ošće poarno utkolku porano, a carot ošće adnš duri i na kavga si ja nosil žent
mu namesto da ja ustavi na " vernickx prijatili".

ĆI DOJ LOŠO VREME

U nekuja si država caruvál adnó nógo mládo cár, áma né bíl úšče žinét. Kóga mú du dél vréme za da si ženi, zafatil da pála nivésta, áma sakál da né bídi kákva da bídi žen túku sakál da bídi ém líčna, ém cárska kérka. Áma i on bíl tólku líčen, šo nemál takvó de ú tá kaza- šo véljat stárite líčen kto araslán. I taká, džánam, pítaj tuva, pitaj pú dru dzi cársva u dna država, da kažime u Atína, najdél móma spritu nógo i úd kák fatíl kuniš mák sú carot, démek sú táke mú ná líčnata móma, stanúva adnó dén, mu ój kaj nógo i n véli: Viliki cáre, jáska dujdéh da si pzárime zá ćérka ti da mi já dájš zá nivésta. Áma kážiš déka puznavaš kój ém i šó ém i kde ém! Jáska, mú véli pak malečkóto na stárot car, imam nógo mál i tvójta ćérka ći živ nógo árno. Madáv úd to, mú véli pak na stárot car, ém cáreko sin i kák da dój sará tvójta ćérka néma da tégni mka.

Ka gú čú taká stároto cár déka ćérka mu a sáka zá žéna, zafatíl da si smej i da véli ná mláduto cárče: Ábre kák ći ti ja dém mójta ćérka zá nivésta kóga ústta mú miris úšče ná mléko cárče? Imaš li ti aré ná glávta ili né a? Sákn za vá rabóta da né čujam úš adníš takvó láf! Árno áma, namésto da si vrne cárčeto názut, stanúva i gú píta ná cárot: I ro viliki care, né mi kažuvaš, kólku

koga mú lafél ná cárot , dejto bíl tólku serbes šo ní né tripnuvál sú óčte, a kámo lí da si nasmej. Togaj mú udguvoríl carot ná déjto i mú véli: Mójta ćérka cárče íma divedéset dini, p zató né mi si dáva úšče. Kóga čúl mláduto cárče déka mómta imála divedéset dini si nasmijnál malce, a zavrtél glávta, áma niščo né ričél. Cárot, gibi dédoto dé, gú z ušíl déka carčeto si nasmijnál i zafatíl da gú píta zaščó si smej, áma vo kútro niščo né mu kažál. Úrista, úrista, dé tám, dé strojnici idváj gú kandisále ná cárot i úd kák naj víle pišim árnas, si azarusále árno úbavo, kto čárovi dé i mújá dáva ćérka mú ná cárčeto

Malečkoto cárče si ja že líčnata divójka isi utíde dómmo, áma né puminál nógo vr me dédot cár mú puščíl abér ná zétmu déka ná filján i filján dén ći mú dój ná gósti za da vídi kák žíve nejnta ćérka i kakvo mój carštínta ná zét mu. Togaj zét mú né ámo šć ne gú udbíl mu, tuku i on mú puščíl abér, démek i on gú kanil da dój i da si vída

Rabótta beše azr i zétot udríl tiljál níz nejnta država za da gú pričékat svat cár u nejnta zémja. Árno áma ét šo izmislíl mládnto car kak da gú prišéka vá dédo mu: Pu tut mú nrč ná ste siljajna da ispádnat pú nívte, da sii pregnat vulóvite i da zafatat da órat. Áma a né kto sekuj pt, tuku vulóvte dá i pregnat naúpku, démek adnóto su járnot ná bláva, á guto su járnot na paškata. I né ámo tó, tuku ná ste siljajna šo imále magarijna i máki i

nih mú nrčal da ispadnat, xx dá sii tuvarat dubíčte, áma ná magarijnta da mú kládat pú ste
ójki žito, a ná mškite dá i tuvárat pú pejset ójki. I úd kak si já naredí rabótta kak šo
sakaše, cárot si vrnál dóma i zafatil i ón dá si gú čeka dedoto cár ná gósti.

Koga mú dujdél vrémito ná cárot za dá ój ná gósti kaj zét mu, si natukmil i trgnal
pú ptut šo mú bil kažano da ój. Ajde, ajde kák vlizél u mirata ná zét mu, démek u držávt
ná nejnto zét šo bre brate! Ste siljajna kaj prignále tija paléni vulovo, adnóto nanáka
ruguto navaka, smo rikat, a ljugito smo si mčat i rabótta nikk né mú ój ná árno. Áj ponan
ka, ponanáka šo da vídi! Ste magarijna natuvareni sú stó ójki žito i púadno čuvék uzgoán
ná mškite kladíe pú pejset ójki žito i smo pú adnó mašečko dete vrs nih. Móre žéno, šo p
vihme šo čudihme ná kakvo cár, ná kakvi rce a dadehme našta ćerka! Púliš lí déka se naopl
rabotat u va pústa nejna držáva? Kák živat vija ljúge túva u vó cársvo? Šo púli i šo prá
vo nášto zet, a ne ispágja nádvor da vídi kák mú rabótat nejnte ljúge? Érgu da puvjásame
da si já zevsme nasut našta ćérka oti túva, káj vo budalata, ći úmre úd glad i mki mú rel
cárot ná ženta i sii pudnále kojnta zá šo pobrgu da stígnat kaj zét mú i da vídat kák šo
rabótta. Nejsi, dujdél vráme i stignále u cásrkoto tvorište, a kóga ispadnála čérka mú dá
pričéka, zafatile da si guškat, da plakat i da si raduvat. Áma ká dujdél red da ispádne
tot za da i pričéka, namésto radósen da bíde, ón ispadnál namurten i sú óstre palejne id
j utíčl kaj dédo mú da si pozdravi.

Ká vlizéle u kunakut ná zét mu, dedóto cár ušče ništčo né kśnat, né strknat mu v
na zét mú: Ábre zéto, ábre sínko, zaščo taká naopku órat vija tvojte siljajna? Zaščo ter
né rabótat tvoite ljúge su dubíčte i na magarijnta mu klávat pu stó ójki žito, a na mškit
pu pejset ójki? Zét mu idvaj čekaše da čuj takvija lkrdii, gibi pujasut gú imal puščeno, p
ispše da mu gú spni nekuj i namésto da mu udguvóri ná dédo mú cár, mú narídva ná džandarm
te, gú fáčat i zajdno su bába mu i piknuva u zatvur. Ste ljúge okulu cárot, p i mladata
ríoa u čúdo ustanále kóga vídele déka namésto prečék u zatvor da i kláj ná góstáte. Áma
néli car? Koj móži da kaži neščo spritu nego? I koga gú pitále zaščo a prájš vá rabóta, o
mu veliše: Ta rabótaj moja i nejćam da mi si brkatemx oti...

Pú tri-čitiri déna i vikna džandarmaite mu narídva da gú puščat cárot i ženta
úd zatvurot. Ká ispadnája tija úd ntre, ustrameni, začudeni, a ćérka i úna smo da pláka
da redi , vlizéle u adná udajka i zafatile da si azarisuvat za bigajne. Árno áma staróto cár,
gu viknal na zét mú i mú veli: Móre zéto, zéto ći mi kažiš lí zaščo ni kládé u zatvur ná ná
kaza da mi ispadni mirakot? Ći mi kažiš lí ušče za nekuj raboti šo sakam da ti pitam? Togaj
zét mu udguvoril ná dédo mu i mu veli: Dédo care, dédo care sédni sea da si najajme i da s

napijne, a za va rabota ima vreme za ob ái ti kažáime ama ozvut imá mirak prvo da šuj
p napkusta da prost še ái ptuma povut, ói i nemáe óef ni se jadajne ni se plajne.

Ka vídel setet ónka óedo mu zaka da numši za va rabota, p napkusta da jáket, da pij
ili da mi ózet mu rekul: K, aj óedo kaži ova še ámel da kažiš, a jaska ái ti odgovoram.Te
guj óedo oar zafatil da ga pita na máliot oar, na sét na i da mu veli: Kaži mi seto, zašo
si nazmijna koga beše ušše kaj nemka da si pazarámil sa ónka mi i koga jaska ti vlášh óe-
ka nojte ónka ima emo dikádeset gudini i oti ušoj malčkaffj, óedo,óedo jaska najotima i
nazmijah i ušše ne ti kažah,ama ozvái ti kažm.Stegnax zašo si nazmijah, na veli zetet n
óedo mu, ái šuj vrame divojkite da mi ližat na dvanajset gudini,a mija oto velime moa ónka
našte šima šmet pa divodeset gudini i trošime ónka ušše s malčki.

Ka šul oarut ónka zet mu da moa kažal ohne gulem lef si rekal mu mnogima gospod,ko
jkim mi dajde pamášet s glavta i óf ona nemka ái slušal ohni ikrdii. K, emo hre seto, ma
veli pak oajde na zetot, zašo koga idih nakj topka, pa pášh pulih she tvoj oljajna nad
ka pulgunát ušlem i ušše nemášija da rabotat? Aj,óedo i na va pitajne ái ti odgovoram i
ot zašo a pravih va rabota óedo Da ne trošiš ónka nojte oljajna taka rabotah ili taka d
moa rabotdinglaim va rabota jaska istikli a napravih za da ti kažm i ónemka ohne ái šuj ob
no rad, ohne vreme ljugite ohneto novčka drugato nemka ái togni i ái nemášet da zbavljaim
da živat.

Staroto oar i za va mnabet si zašudi malce i pak mi rekal mu mnogočinaj da vídem,a
va šuvek ima ušše še i za nemka i ga ste imam ái ima emnošija. Ima gospod, naj hubáv
I ušše ta ikrdija nadmogotema mi ubravva nakaj pot na i mi veli: Amo hre seto, zašo mi
magazijata tvojte oljajna mu ímaš klademo pa ob ajki,a na nakajto pa pájaet ajki? Togaj
ot mu mu odgovoril i veli: Dedo, váliki oare, ái šuj vreme a va ónjne ohni ot šmamot da
vídat mogo magazini za rabota, a drugi za pamalce rabota poemne da živat i da si živat vám
mat. Pa Dedo mu togaj opjam ga žalkna na dvoe i nemášáši da istraj mu veli pak na pot mu
ušše na ohne pitajne oto mi pagudiš, hre seto, afirm nabopka i nema vióe da i prav ta zabi
ka še s mišjam. I koga mu vídel pot na šuj va rabota, oarut ga pita na pot mi i mi veli:
Še si kažeš seto, zašo si zatvaraš ti na nemka ušše pravmo óde koga dajdeme kaj topka?
Aj, óedo, óete ot zašo a pravih va rabotarči šuj rad ljuga ma ljuga da si zatvaraš ga zab
varite ben da majat kaj i zašo i zatvaraš, a mlik rad ái nemášet da si klaat.

Koga i šul ete vija mnabati oarut si pot mu, stanal na nohti, mál ohne šoka nakija
na skata, ma ágatnal na pot mu sa umnite ikrdii še maj kažeš, mu ái mamam hubim darvat,
ái ja oava najote šema i mnamnimam ma gulemo radna stanava i si aj óedo, a na ónka mu
zatvaril da živa ma najnio i moga mnogo carše.

NAPATENO DETE

V staro zamancko vreme, si bila adna majka i k si imala smo adno mško dete. On nogo si gu sakala nejnto dete i ne sakala nikde da gu pušči nadvor ud nejnta kujća. Arno ama ka purastel dejto i stanal nekolku gudini, zafatil da ódi na skuljoto. Dejto bil nog ačik-nogo itro i na pijajnto nikuj namožal da gu stigni, ama bidejći nemal pari za da pri lži su pijajnto pu svršejnto sto da ódi ponanaka da pej, si sidnal doma. On i sakal i nejćal trebuvaše čivčijska rabota da raboti, oti togaj i nemal druga rabota. Arno ama zinginckite deca ud selto, zafatile da mu si bijat beza ti namožal pojće da pej zaš da stani pogulem čuvek i koga viće mu si stimnil pred ócte m veli na majka mu: Male, male jaska namožm da i trpam vija kučijna-čurbadžijckite deca- i stanam i ćem dileko na kasamak. Koga čula majka mu takvo muabet, zafatila da plaka pu neg ama kolku si mčila namožala da ga kndisa i da gu vrni nazut.

Ud kak si uddelil u Solu Vadin palaj rabota, utre palaj rabota, adno den si stritnal su adno tudžar Javudija i ud kak si pazarisal, za atil da raboti kaj nego. Dejto bil nog kmetlija i nogo znajal da pej mi šo za nekolku gudini, Javodijta stanal ušče bozingin, demek si naplnil su pari. Ste mu čirii nakaj nego trgnale, fatil nogo kunišmak, p zato i na dejto mu dsdel pojće pari otk ku šo bile pazrisani, demek pokraj tudžarot i dejto si nplnil su pari.

Pu nekolku gudini, ud kak kazndisal nogo pari, dejto mu veli na Javodijta: Če badži, čorbadži jaska sakam da si om doma i dosta viće su jabandžilkot oti, puliš, ima p gudini ka ne si imam videno su majka mi. Tudžarot ud pišim ne sakal da gu pušči, ama ka v del deka dejto sekuj den naviska i zafatil da si skakldisuva, faća i gu pušća, demek mu dal izim da si vrni doomo. I taka, džanam, si zel dejto dve disajgi, si i klava ste pari i si di doma kaj majka mu. Ta kutra ka gu videla na sin mu deka živo i zdravo mu si vrnal sm ma, zafatila duri da plaka od radus, a ušče pojće koga videla deka dejto mu nosi tolku pa doma. Napkumta, zafatil da si kupuva nivi, dubici, si napravil adno kunak šo ta kasa i zafatil da si živo arno. Arno ama, sea neli trebuva da si žemi? Nejsi, zafatil pala divojka spritu nego, oti sea i na za da ne mu si nejnte isnafi. I taka, tuva palaj moma, tam palaj moma, adno den trgnal za adno selo šo bil pričuemo na lični divojki.

Pu nekolku dena ptuvajne dejto stignal du to paleno pričueno selo. Arno ama pr da vlesi ntre u selto stretnal adno izvor, šo plnile voda za selto i šo da vidi! Adna mo kto kapka lična dejto takva ubava moma, si nabližil du nea i mu veli: Dobar d lična divojka! Zdravi živo momče!-udguverila momta. Mi davaš adno čipčak voda da si naj ja

Óti da ne junače?I bez da gubi nogo vreme, zéva adnó čipčak, si naviduva u izvorot,naplnuv
vóda i mú dáva ná dejto da si napie.Árno ama ná dejto tólku mu si šo ni pét
ni šés, ud ka mú si blagudaril mú véli ná divójkata: Slušaj líčno j mome,imaš li nekuj dom
za da dom i da si pulafam?Ti si čini li éefot žéna da mi staniš? Zaščo da ne junače?Áj,bújrum dójdi doma i kaži mú ná májka ako si čini kśnet ki si zévame,ako ne vék i kśmet da dáj
góspud.

Dejto á puslišal ná mómta i trgnal pú néa. Ud kak stignal dómmo, si sfalil ud kójnot
i ud kak si pozdravile sú májka mú ná mómta mu véli: Strinko, znaš li zaščo dujdeh jáska vádin
káj vaska? E zaščo si došl bré mómče?-mu rékla strinkata ná dejto.Jáska dujdeh, ákoj kśmet,
mómta zá žéna da mi já dájš strinko.Za pári i drúdzi nigjáfi íč nim bér gajlé strinko mu
rékol dejto pak ná májkata.E, diljćam si kl pú mójta ćerka,bre mómče, ći ti
já dam, áma ámo ako mi dájš vde kanavázi plni sú zláto, ako ne íč láfot ne ti prám ponanáka
Dóbro, dóbro májko, taká néka
pústi kanavázi. Árno áma, broj,broj, plni, plni taman dudel rabótta zá dvé grsti mú si svršíle lírite i namožál da mú naplni dvéte kanavázi.Togaj májka mú ná mómta mú véli ná dejto
Ej, sínko,sínko dur da ne mii naplniš árno kanavázite sú líri, jáska móma né ti dávam, p šo
sákaš praj ponanáka.

Ka vídel dejto déka májka mú ná mómta nogj upurita i važgisála oti ćáa zéva divójkata
si rékol sú úmot:Néma drúgo čáre,ći si oj naka i ći pálam ušče pári ínnk néma nivésta! I negubejći vréme, si vrnúva názut. Árno áma, namésto dá si oj dómmo, on gú budnal kójnot i prao mú ódi pak ka Javodijta- káj néjnto tudžár i mú véli: Čorbadži, jáska dujdeh da mi dájš
málce pári ná zájm zá tólku i tólku vréme, oti váj va mii rabótta- namožam da á zévam najlíčnata divójka u našta kasá. Ka čúl taká Javodijta, izvagja pári,koku sákaše dejto, áma namés
só pári da saka úd dejto da múj vrni mu rékol:Slušáj mómče, jáska ći ti dam kólku sákaš pár
áma namésto pári sákam adná óka méso da mi vrniš.Ká čúl taká dejto mú dál lí óka déka méso da
mu vrni, si pazarisále, kladéle imdzá ná adná kníga, múj zéva párite úd Javodijta i pak si
vrnúva názut.

Pú nekólku déna ptuvájne, dejtb pak stignálo káj mómta i úd naplni dvéte kanavázi ná májka mu ná mómta, právat svádba si já zéva nivástta i si ódi pák káj néjnta májka, demek u néjnto rodno sélo.Ka gu vídel májka déka néjnto dété i sú néjlična nivésta si
vrnal dóma, nesnajála kak da i pričéka mládite.

Ud kak mú si právi ćefot ná dejto, déka zél néjlična i néjarna nivésta si lignal ná
brašnoto i zafatil da já raboti néjnta stóka i imájne šo sii imáše kupéno úd ponapréd. Árno áma, tuka šo zafatil mírno da si žíve, mu tiknal déka na Javidijta óka méso mú bordžúva,a útvara ta pústa kníga, šo imále praveno pázar sú négo i šo da vdi,bre bráte u néa? Namésto

oka meso, on krv da ti
let da mu gu nosi puminato. Dejto ušče na ta minuta zafatil da si čudi kak
i šo da praj za da mu si udborđži na Javodijta, ama ks mu sičel umot deka namoži da a praj
va rabota, gibi ne mu iiše ud rka čuvek da zakoli za adna oka krv, a vremito viče puminalo s
vikn
nema da mu utvoriš v ata u našta kujća:ni na čuži
priajtili ili naši rudnini. I ne mu stignal amo to, tuku faća i praj adno dibel zid okulu ne
nta kujća, a napkumta stanuva i si oj pak za kurbatlk. On va rabota ne a napravi oti nemaš
pari, tuku oti mu beše strah ud Javodijta da ne doj kaj nego i namesto čuža oka krv da mu j
zeva nejnta krv Javodijta.

Sea dejto pak si trgnal za na kazamak, ama vapt, ne odi u Solun, tuku oj na druga
ksba, da kažime na Pazar. Tam on si glavil kaj adno čorbadžija i za amo tri gudini pičalil
dve disajgi liri. Ud kak mu puminal straot ud Javodijta si
Pojče pari viče na mi trebuvat i beljkim Javodijta zabravi du sea, p ći stanam i ći si om
doma, p šo saka neka stani- dosta viče jabandžilk. I ne čudejći si nogo, si gu tuvara zlat-
to na kojnot i kinisuva
si rekol su umot: Nema da šetam nočno vreme, tuku ći ustanam u adno selo, da kažime u Sveti
Gjorgi, a si smestil u selskoto an.

Ud kak si smestil u anot, dejto si sfalil dolo i nrčal vičera da mu si mal
ce pu vičerta dejto i ud
disajgite pari za da mu plati na andžijta. Arno ama pri izvagajnto na parite adno drugo ges
tin gu zabiližil deka ima nogo pari, si nabljžil Dobra večer momče! Ud k
i, bre junače, kaj odiš, ud kaj idiš šo tolku pari nosiš su tepka? Togaj dejto namesto da
si spastri mu udguvoril na gostinot i mu rekol: Jaska beh na čužina ima
samo za tri gudini sii pičalih. Ami šo
dejto.
si ja pufalil i ženta
na dejto. P Znajš li deka ta ženaj de
ka nejnta žena nej ka šo trebuva, spritu lafot na gostinot, si vrnuva nakaj nego i mu veli
Arno, bre prijatile, ud kaj znajš deka mojta v
li na dejto deka na filjal i filjan den, gjo, ispadnala ženta mu i zafatila da gu moli i neg
za da sprij adna večar su nego, ama bidejći nogo bila lafena on, gjo, ne sakal da odi kaj ne
Na dejto mu si uvrkulija očte koga ču ušče pognsni lkrdii i pak mu veli na gostinot: E dilj
ćam veliš taka, bre prijatile, možiš li snagata
Jaska, mu rekol gostinot na dejto, možam za tri dena da ti kažam kakvi nišajna ima

tvojta žena, ama kakvo kaul ći fatime i pu kolku pari ći klajme ako nekuj izgubi su kaulo
Togaj dejto mu rekol na gostinot deka ako mu kaži kavi biledsi ima nejnta žena, šte pari
i kazandisal, demek, dvete disajgi ći muj daj na nego.Kaulot sii kaul i dejto ustanal tri
dena u anot, a gostinot stanal i utišl u selto nadejto za da mu donci aber kak šoj rabott
i kakvi nišajna ima žebta mu na dejto.

"Prijatoljot" na dejto kinisal i utišl u nejto selo,ama uščе na prvnute den šo si u
bidel da vlezi u kujćata na dejto, ne smo šo namožal da pirpirisa ni dn dzidot, tuku kaj
bre brate!Ženta mu na dejto bila tolku verna na nejnto mž, tolku pitimija šo nejćala da či
čužo glas, a kamo li čužo čuvek da mu vlezi u kujćata.Ka videl taka klnateto i prokleteto
čuvek, zafatil da pala čare za da nauči neščo, ama pak namožal glava da pikni u kujćata mi
nivestta.Arno ama,viće dujdel i tritto den,vo jedipss naučil deka kaj ženta na dejto živel
ngkuja verna baba, mu odi kaj nea i mu veli:Mori baba,babo kolku pari sakaš da mi praiš r
bota da spijam adna večar su mladata i ubavata ostinot
ka se,se,ama va rabeta namoži da bidi oti ona kletva ima dadeno na nejnto mž i ta kletva
su pari,ni su koj znaj šu šo ne si rasipuva.On tračiše i si ubide deka ća a izlži na nives
ta,ama niščo ne mu pumugna. Arno ama ne si otkaža ud zloto spritu dejto i nejnt tajfa,p
ubrnuva nakaj babata i mu veli:Babo,babe diljćam nameži va rabota da mi ja prajš, ći možiš
neščo drugo?ĸ Togaj babata gu pita i mu veli: e šo drugo, džanam sakaš ud menka? Kolku pa
ri sakaš ći ti dam, mori babo, smo ako mi kažiš kakvi nišajna ima va nivesta u nejnta
ga, ama puli nikuj

Babata,vapt, kandisaĸa za takva adnarabota, mu zeva adna torba zlabo ud jabandžijtva
i mu dadela laf deka uščе vavečar ćaa svrši va rabota. I eve šo ti praj: Prvno odi kaj ni-
vestta i kaj majka mu i mu veli jdno su nih i deka imala nego
rak da si kažuvat prikazni vavečar, a napkumta odi nadvot suberuva adna šepa mravki, i k
lava u adna kutija ud špirto i ka si stimni stanuva i odi kaj nih na gosti.Babata bila nego
verna drugarka na majka mu na nivestta, p zato ič nemale šube ud nea.Arno ama koga dujdel
reme da si legnat, i zeva tija pusijni mravi, odi u udajkata na niv
pusteljta, a napkumta si lignuva dn nejnta udajka.

Koga dujdel vreme i si lignala nivestta, mravite zafatija da ja lazat i ona,kutrata,
zafatila smo da si drpi i da šeta niz udajkata. Ka čula babata deka šeta nivestta, odi kaj nea i
veli: Šo tii, mor nivesto šo smo šetaš i tremka ne ti faća vavečar?Ostavi,ostavi babe ič n
mi pitaj oti puludeh ud ščipalki!Mori kakvi ščipalki nivesto?Čekaj da vidam šoj va rabota
ti najde!I taka, vlizela ntre kaj nivestta,zafatila da drpi,gjo,ama očite mu bea da vidi k
vi nišajna ima nivestta u snagata i niščo drugo.Vera sii vera i nivestta cela si razgulila
a babata smo da a drpi i da a čisti

vavečar i ne a ustavate mirno da spij mojta kuršijka?-A ud druga strana ubavo a ispulila
nagata na nivesta i si velila su umot:Him,him,him utre torba zlato mi čeka i koj kto mónk
Na to i pugadila,oti ušče na sabajlinto mu trčala kaj gostinot i mu kažala deka nivestta
ma adna mslinka pud levta pazuva i adna bela damka na desnoto ramo. Plno su radus gostino
muj dava parite na babata, si gu budnuva kojnot, mu odi na dejto u anot i mu veli:Ej, ari
dur
lić, ti tračiše deka ti lžam, ama sea ći vidiš deka jaska ne sm ud tija ljuge-lžači i de
kaulot gu izgubi.Et, mu veli na dejto gostinot, tvojta žena ima adna mslinka pud levata p
zuva i adna bela damka na desnoto ramo. Takj ili nej a? Abre kak dujde du nea prijatile?-
rekol dejto na prijatiljot.Ami kak nej ći dom koga tvojta ženaj cruspija? Ušče su prvnuot
kažajne-dobrovečar ona pak mi pukan na gosti su nea da spijam. Jaska pak nejćah da cm ka
nea, ama neli kaul fatikne? Vapt, sakah-nejćah mu gu pravih ćefot i na tvbjta nivesta i n
tepka, mu rekol pak prijatilojt na dejto i ud kak muj zel parite na dejto, skršil glava n
ka.

Kto utrujen dejto ušče na sabajlinto stanuva, si oj domno i ni da si pozdravi su žent
mu-ćorlimički pulejći ja-mu veli:Aj,brgu azarisajse ćojme na mi gosti kaj adno moj prijat
i tam ći si vijme i ći si lafime kak puminah jaska tolku vreme sam na kazamakut.Ta kutra
ušče su javejnto na vratta nejnto momče zafatila da si raduva, zafatila da gu guška i rad
ni sldzi da mu tečat niz ličeto,ama kaj bre btate?!Dejto rzi ne si drži i nejće ni da a p
ledni na oči, a kamo li da si gušni su nea . I taka, ona plaka, dejto si murti, majka mu
kara i mu veli deka du sea nikuj ne vlize u našta kujća,niščo,p niščo. Šo veljat starite
lizel vragut pud miškata.Najstinaj deka dejto ne mu kažal ne ženta mu i na majka mu oti m
si ljuti,ama rabotta pu samoto murtejne si znajše i nemaše šo pojće da si raspravat.

Mš kto mš a natiral da si azarisa ženta mu i bez da gubi nogo vreme, si kačuvat na k
jta i kinisuvat nanaka, da kažime nakaj Meglinijata.Ud zafatukut dejto imalrišemo da a iz
vadi nadvor na ženta mu i da a račesmi na adna rakrsnica, ama pak mu padnal žalj i mamest
da arasipi epten, a nosi na adno urman i a vrdzuva na adna buka, a napkumta si i faća oči
i bega za nepuznat kraj pu dujnata.Ta kutra-ženta ušče ka pikasala deka zlo a čeka smo mu
si molilak i smo plakala, a dejto bil nogoljut i bez da a pomisli i ispita arno rabotta d
jdel du takvo diridže.

Da gu ustavime

na vrdzana visila na bukata i dur zafatila da primlknuva i duš da beri. Arno ama, za nejn
kmet, nośta, spritu čtvrtukot, si zdadela adna tliga ud dileko i koga puli šo da vid
Adno ikimdžija ka si kačil na tligata nakušija su kojnot trčal prac za nakaj carot,ama ka
zaušil deka na bukata ima vrdzan čuvek, zastanuva,
tligata i na nea i pak gu budnal kojnot za nakaj carot.Pu ptut zafatile adno sub drugo da

sii kažuvat tgite i mkite. Arno ama nivestta nemu kažala na ikimdžijta deka nejnto mš va rabota mu ja napravila, tuku mu rekla deka dujdele loši ljuge doma i oti ne mu dadela kelku sakale pari, a fatile i a vrdzale za bukata. Togaj ikimdžijta i on mu veli na nivestta: Eto, nivesto, jaska sm ikimždija u našto selo, ama ka čuh deka na carot ćerka muj bolna i deka koj ćaa izleči neznam kolku pari bakšiš ći zeva ud nego, a ustavih rabotta u mojto selo i odam za ćerka mu da a izlečam. I, ako mi si pugodi na aminot rabotta, demek, da a izlečam carovat ćerka, p da zevam tolku pari, togaj na tepka ći ti zevam za žena, oti nogo mi si aresaš. Ženta togaj si začudila malce, p mu veli na ikimdžijta: Za zevajne ni laf ne pram gospudin ikimždija, tuku možiš da kažiš su kakvo iljač ći mu ja izlečiš ćerka mu n na carot? Ikimdžijta imal vera na ženta i bil saalam deka ći mu bidi napkošna žena i muj kažuva ste skrišni iljači na ženta. Arno ama koga stignale du adna reka i koga si kačile vrs mostot na rekata, ka mu dava adna ženta na ikimdžijta praudolo pagja u rekata, gu udavila, a napkumta si kačuva ona vrs tligata, sii ubličuva rubite na ikimdžijta i odi pšao kaj carot.

Koga stignala du palatta na carot, mu si javuva na čuvarite palajći izim da odi kaj bolnata carova ćerka za da likuva. Ka čul carot deka ikimdžija mu dujdel nšče na minutta si sfaljuva dolo, mu dava izim na ikimdžijta i zagdno su nego odat kaj ćerka mu. Du see, mu veli carot na ikimdžijta i jaska neznam kolku babi, kolku ikimdii vlizea u mojta kujć ama nema i nema nikkva fajda- mojta ćerka nej kmet da ozdravi i nišče drugo. Ako si čin sebap ud tepka i ozdravi ćerka mi, jaska ći znam kakvo dar ći ti dam mu rekol carot na ikimdijta. E, bilo kak bilo vlizele kaj ćerka, mu demek kaj bolnata divojka i ud kak ispital arno, faća mu i muj dava iljačite, ama iš ne si pikasuvala dekaj žena, demek alis mško ikimdija. Ud kak muj dale iljačite ikimdžijta mu veli na carot: Care, vaveč ćerka ti ći bidi poarna, ama koga ći muj dam i drudzite iljači, ud utre naneka kto luk ći stani i nšče adnš nema da si razbuli u vo vek.

Ud kak muj dadele i drudzite iljači, na druguto den, carovta ćerka berden stanala n nodze, zafatila da pala jadejne i piejne i pu nekolku dena si činila kto jabłko. Za vo arno šo mu gu pravi na ćerka mu, demek šo a ilsiče carot gu viknal na ikimdijta i mu veli: Gospudin ikimdžija, ti za menka si gospud šo mi a ozdrave ćerka mi i sakam da mi kažiš kakvo arno, kolku pari ći li šo dar sakaš da ti dam?! Togaj ikimdijta su gulemo radus mu rekol na carot deka ne saka ni pari, ni nigjav, ni niščo drugo, tuku saka da bidi udri den muvtar na nejnta kaza i šo ći saka on da praj u ta kaza. Koga čul taka carot mu gu pravil ćefot na ikimdijta i nšče na druguto den udril tiljal deka filjan i filjan čuvek ći bidi muvtar u ta kaza, da kažime u pazarckata kaza. Ama za va rabota nikuj ne znajal deka vo čuvek šo ćoj za muvtar e žena na filjan čuvek- ni carot nemal aber za va rabota.

Pu nekolku dena muvtarot si utišl na mestto, pu carckata puvelja i zafatil da s
ja brka rabotta.

Na muvtarot sea ne mu beše rabotta car da caruva, tuku on zafatil da pala čare ki
i kak da si izva i ifćarot na ste tija šo mu gu ismislija zloto. I eto šo ti praj: Ušče ud
prvata nidelja naridil da si napraj adna ubava češma, na zafatukut na nejnta ksba i ud
napravija na gornoto kraj na češmata kladel dve kadrijna- adna nejna i adna na nejnto mž,
napravi dvete kto segašni carovi. Napkumta, klava dve askerl i- čuvari na češmata i mu vel
Koj ći doj na va češma za da pii voda, sekk, pišim ći i vidi vija šo s na kadro, ama neku
ud nih ći si putrese šom go vidi kadroto, ušče na minutta da gu fatite i mi doncite kaj me
ka. Napkumta ta rabotaj moja šo ći pram su hih. Narideno storeno.

Ud kak se beše azr, gibi i češmata, napravena na najarna rakrsnica, i čuvari muvta
rot zafatil pak da si ja brka rabotta, ama nemal den da ne pita kak odj rabotta su češmat
koj idi, šo veli za kadroto i dali nekuj gu faća potres koga gu puli kadroto. Se razbira d
ka ljugito vrvele, ama toj šo nema nikkvo šube ni si plaši, ni si potresuva, niuti pita ko
s vija na kadroto. Arno amam koga adno den eto ti gu tudžar
na va ksba. Tuku šo stignal du češmata, si sfalil ud kojnta i si napil voda ud češmata koga
dzirnuva nagore šo da vidi?! Dejto šo mu palaše oka krv , zajdno su nejnta žena, kadrosani, a
pu nih pisa: Muvtar na pazarckata kaza. I ud i pikasal deka alis tija s, zafatil da si potr
suva i da si i beri ramejnta. Togaj čuvarite gu zaušile, gu faćat i prao gu nosat kaj muv
tarot.

Koga gu doncele kaj muvtarot, Javodijta zafatil da mu si moli i da si brani deka on
nišče du sea nemal praveno i deka muj čista dušta, ama koga muvtarot gu pital dali gu zna
filjan i filjan dete Javodijata mu rekol: Kak da ne? P on mi beše tri gudini izmićar i koga
dujde red da si oj dommo jaska mu dadeh nogo pari i seaj najbirindži čorbadžija u nejnto
selo. On sea ima napraveno poarno kunak i ud menka, ima kupeno koj znaj kolku mal i red d
rdzi rabot zafatil da muj redi na muvtarot.
koga muvtarot mu ričel za okata krv šo a pal l ud dejto, spritu pazarot, namesto oka meso
su
videl gulem pritisok, a moži i koj znaj kakvo dajak
istinta. Jaska,
ja donce. Ako si izlžiše da si vrni pak kaj menka, rekol pak tudžarot, togaj jaska ći mu ja
zevah
nejnta krv za komka, oti na naska takvo nii adetut-

Muvtarot nemaše pojće istiza ud Javodijta, tuku ud kak a naučil celta istina, mu nari
duva na nejnte zaptii, gu faćat i du ubisuvat uzadi dvorot na adno drvič.

Ajde, ajde, pu nekolku dena gostinot, demek prijatiljot na dejto, šo muj zel parite deka on muj videl red i on da pumini pu ta ksba. Arno sma koga ftasal kaj šemta i si napil voda šo da vidi! Na kadroto dejto zajdno su ženta mu carovi caruvat u ta kaza i ušče su videjnto, i pakasal i na adnš potres gu fatil dzirkajći gu ptut nanazut. Togaj čuvarite i nego gu zaušile, gu faćat i gi nosat kaj muvtarot.

Ušče pu ptut, zafatil i on da si moli i da veli ćdeka du sea nema grišeno u nejnto život, sma ka gu doncea kaj muvtarot i koga on mu rekol kak stana ta rabota su ženta mu na filjan i filjan dete, nekugašnoto gostin rekol: Ej, ej, p ta rabota viće ima pet gudini ud togaj navaka i pametam arno! Sma koga ukrka nekolku stapovi mu dujdel pamitot i mu veli na muvtarot: Najstina muvtaru jaska dru sea pikasah oti sm napravil gulema greška spritu nivestta i spritu dejto oti oni bea nogo pravi ljuge, sma jaska preko adna baba, su nogo pari a putkupih, a ona kto nejna prijatilka mu utide doma i su adna šepa mravi šo muj frli a snagata ste nišajna muj vide i mi kaža na menka. Togaj jaska, su izlška, mu kažah na nejnto mž deka, gjo, sm spal su nea i muj zeh ste pari šo i imaše kazandisano ud gurbitlkut. E, togaj niščo pojće nejćam ud tepka, mu rekol muvtarot na gostinot, tuku sm sakam da kažiš kaj si naogja to dete i dali uščej živa babata. Prijatiljot mu udguvoril na muvtarot i rekol: Za dejto niščo puščaka nema i neznam šo stana, sma babata uščej živa i si naogja na filjan selo.

Ud kak muj nauči ste skrišni raboti i ud vo "prijatolj" gu faća i gi ubisuva i nego kaj Javodijta u dvorot na drvičut.

Ušče na druguto den na dzastrata muvtarot viknal dve nejni askerlii, i puščil da odat i da mu ja doncat babata kaj nego. I pu adno dve dena, eto tii kaj mu ja nosat ta palena baba. Sea na babata ne sakala nogo da a mči, tuku a zeva, a nosi nazut u dvorot, kaj šo "ale ubiseni dvete" prijatili" i mu veli: Babo, babo znajš li koj s vija šo s tuva ubisani? E, džanam, veli babata, adnoto ne gu znam, sma adnoto ud nih gu pikasah koj oti ud sm zel adna torba pari. E kak mori babo, su kakvo čare muj ze parite ti na vo čuvek? Hm, hm, hm, sinko, puta para slatka, eto, ka mi si ubisi na glavta ćojš, ćojš da ćojš kaj tvojta kumšija da sprijš i da mi kažiš kakvi nišajna ima u nejnta snaga. Jaska, pusta atrdžijka utih i mu kažah dćka pud ševata pazuva ima adna mlinka i na desnoto ramo adna bela damka, ušče na to den izbiga i ušče adnš, eto tuva gu puljam, a momčito na nivestta zagina i nikde nema. Togaj mu veli muvtarot na babata: Ej, babo, babo znajš li deka sekuja greška, kak šo tvojta si život si plaća? Sea i ti ći mu si zrdnžiš na vija prolenici. I bez da gubi nogo vreme, a faćat i a ubisuvat naka i na babata.

Sea ustanuva ušče su nejnto momče da si naj i da su gu vidi esaput i su nego, oti

Dejto, mžot mu na patilkata nivesta, muvtarot, ka mu si zdudijal jabandžilkut si rekol su aklot: ako ne si vrnam da vidam šo stanuva su majka mi i ako možam da naučm dali ustana živa mojta žena ili ne. Taka ei namislil mal kzndisamo, si kupava adne amo kojnče i kinisuva za nakaj dommo. Arno ama koga stignal doma šo da vidi? Ni majka da naj, ni kujća utvurena, tuku cela zapustena i kpini u nea naniknale, a za ženta mu ni puščuka ud nea nemal. Oh, oh majko mori i ti moja mila ženo, šo ve taksirat šo mi najde na menka u va dujna?! Dali mojta majka i tatko imat grišeno ili j aska sm grešnik?! Nej, nej, nikuj nej grešnik, tuku amo jaska sm plno su grčh oti mojta maj i mojta žena nej ći bea takvija ljuge. Šo pram sea sam kto grag? si rekol bez da dzirni namazut bega ud nejnta kujća i selo za nepuznat kraj, palajći nišan za žena m

Dejto kinisal da šeta ud selo na selo, ud ksba na ksba za da nauči neščo za nejnta žena. Šetajći taka, stignal i du ksbata kaj bil novoto muvtar. I tuku šo ftasal na šešmata si sfalil kadroto, si potrisel, si fatil za gla- va, si čudi i da si veli sam su aklot: Ud kde jaska na kadro kto car, p i žena na mi du menka? Šo stanuva su menka? Dali na menka taka mi si čini ili ispagja p red menka? I ne mu stignuv du askerlijt gu ima kladeno vo kadro na češmata, bre ljuge? Togaj gu fćat čuvarite i mu veljat: Šea ći naučiš koj gu klade i šo stanuva su varabota. I taka, džanam, gu nosat dejto kaj muvtarot.

Koga gu videl muvtarot na dejto na adnš gu pikasal, kej vo momče, ama niščo ne mu kažal, tuku gu zel nare u nejnta udajka dejto i mu veli Ud kde idiš i momče u mojta kaza? Dali rabota sakaš ili neščo drugo palaš a? Togaj dejto mu udguvoril veli: Šo palam jaska, muvtare, nikoj namoži da mi daj i da pumoži. Abre šoj ta rabota šo namožam jaska da ti pamožam momče? -mu rekol pak muvtarot na dejto. E, džanam, jaska, veli dejto nogo sm ptisano čuvek oti ud izmićar na adne Javodija stanah čuvek, ama koga si pusakah adna lična moma i namah pari za da maj naplnam na majka mu dvete kanavazi, pak si vrnah kaj Javodijta i pak si pomślih da mi daj pari na zajm, ama su izška mi napisal u knigata mesto oka meso, oka čuvečka krv i se drugo, pu red kak šo ptil do togaj mu kažal na muvtarot. Ud kak svršil vaš li koj s v ja šo visat tuva? kak da nej poznavam muvtare? P adnoto ud nih ej Javidija- ta, druguto ej gostinot šo mii ze parite i šo a izlža mojta žena su babata, a va baba ej nejnta kumšijjka. Napkumta ei vrnaja pak u udajkata, a muvtarot mu veli pak na dejto: Sakaš li pak da si a zevaš ženati, ako si stretniš su nea? Či možiš li da a pikasaš a ko a vidiš pred tepka? Ješki da si stretnam ušče adnš da ja gušnam, napkumta neka umrs

Ka videl muvtarot deka dejto nogoj ptisan i deka najstina ,ud srce si ja sakal ženta mu i deka ći moži potamu da si žive mu veli pak na dejto:Diljćam tolku sakaš da vidiš, diljćam sakaš pak da živiš su tvojta žena, a jaska pulijam deka ti ne si bil kriv za ste vi raboti du sea, čekaj malće u udajkata dur da si vrnam nazut. I taka, ispagja muvtarot, si izvagja mškite rubi, si priminuva u mejmte žencki rubi i vlizel kaj dejto.Koga puli dejto šo da vidi?!Nejnta žena pred nogo stoi i zaštisan mu žena i namožaći pojće da istraj, si frlja vrs nea i si prigrnuvat.Napkumta, sii prostlle greškite migju nih i pu tolku gudini mki pak zafatile zajdno da si živat.

TRI LIMOJNA SMOVILČIJNA

Nekuj si car zel za nivesta carova ćerka i bil plno su radus oti nogo arna mu si pugudila ženta mu.Arno ama,šo veli lafot,ste arn tij namoži čuvek da i ima.I eto,carot i on imal ana gulema mka, oti puminale viće tri-čitiri gudini, a gospud ne mu davał deca.Carot ne sakde pital i sakal, nasekde bajal pu babi,odži za da mu daj gospud dete,ama niščo ne pumugnalo.Eh,eh rekol carot!Da imam adno mško dete,ste šešmi u mojta država i pram , pu tri pkm dena na gudinta med i mleko da tečat,ama...

Na carot mu ispadnal na migdan taksajte i ošče na ta gudina ženta rudila mško dete,a carot amo ćef bil.Ama i on ,šo veli lafot,taksanto taksano, ste češmi i napravil pu tri dena na gudinta da tečat med i mleko, a ste nejnb insan na med i mleko si najadel i nogo gu blagoslovile.

Dejto viće purastelo i si činil nekolku gudini, p zafatil da si igra su nejnt drugarčijna. Arno adno den eto šo mu si pugudilo:Plnejći sii stomnite su med i mleko, baš togaj bile dšnta šo češmite med i mleko tičele,koj znaj kak mu dujdel na carovto sin,fri a su adna kiramida i muj skršuva stomnite na babata.Nemajći šo da praj babata,oti neli s car ima raspravija, gu priklnuva dejto i mu veli:" Da daj gospud u nasekoro vreme ud tri ti limojna-smovilčijna da ne udtkiniš, bre dete i ni majka ti i tatko ti da ne si radui na tepka" Takj, gospudincka darba za babite- da klnat nejna duša i niščo druge.

Carskot dete si gu zapametil lafot ud babata i koga stanal okiu pet-še snajsii gudini, mu odi kaj babata i mu veli: Babo,babo pametiš li koga ti ja skrših stomnata na češmata i mi priklna? Kakvi s tija tri limojna-smoviščijna i kde si nasojat babo? Ka čula taka babata si sitila,ama bidejći puninale tolku gudini na babata mu piminalo i natut, si pupišmanila za kletvta šo mu ja dala na dejto i mu veli:Prosti mi sinko, jaska sea nejćam ni da čujam za takva rabota, a kamo li da smisliš za tija vraklci. Sakn,babi vrni si do ma i puli si ja rabottai- mu rekla pak babata na dejta.Togaj dejto si vrnal

mu veli na babata:Nej,da nej, babo ći mi kažiš šoj va rabota i kde si neogja i niščo go.I ne smo to,tuku ći ti dam kolku sakaš pari ako a naučam va tajna ud tepka, mu rek dejto pak na babata.Na babata ud zafatukut mu beše strah ud carot,ama ka vide dejto n ka i saka da nauči za va rabota, fatila i veli na dejto:Ej,sinko,sinko teško na menka tatko ti,ama diljćam tolku sakaš da naučiš šoj tri limojna-čmovilčijma ći ti kažam.Sl lušaj arno,na baba,oti su životot ima da si igarš.Tija tri limojna si naogjat preko t državi dileko - preko tri sinori-i s čuvani ud nogo araslajna. Arno ama ti, mu veli b ta na dejto,nema da ojš prao kaj araslajnta,tuku prvno ćojš kaj adna baba-čmovila šo dvanajsit ćerki i dvanajsit sinovi, ste čmovili. I, koga ći stigniš kaj babata, nema mu kažiš dobro utro babo,tuku ći mu kažiš dobro utro majko,oti ako kažiš babo, ona tć daj na nejnte deca i ći ti izedat.Napkumta, mu veli babata pak na dejto,ta baba ći pumoži i su nejna pomuš ći dojš da limojnta šo tolku sakaš da i vidiš.

Ud kak a dosluša carckoto dete na babata i zapamtil šo trebuva da parj, oti tatko mu i kaj majka mu i mu veli:Majko, taće,jaska imam adno nogo dileko pt i vi mol da mi dajte izim da odam,oti ako ne mi puščite jaska ći umram-taka mi si kaža u sonut mi dajte izim, mu rekol dejto na majka mu i na tatko mu i vija, i jaska ći bidime nog rdosani u va dujna.Ka čuletaka majka mu i tatko mu nog si skldisale,ama i namale šo raat,oti mu bil i strah ,gjo, da ne mu ispadni sonut na dejto na migdan.I taka,dżanum mka ma srce mu davat izim na dejto, si asirasuva to vrag, stanuva i ći nanaka.

Ajde,ajde pu nogo ptuvajne ftasal kaj prvnata baba-magišnarka i koga si nab epten kaj nea mu veli:Dobro utro majko! Kako si i ka puminuvaš su zdravetO i životot čula taka babata mu veli na dejto: Moljći sinko nim vikaj nogo oti ako ispadnat tija ti moi deca, parče pu parče ći ti drobat,a napkumta ći ti izeda.Dejto pravil kak šo žala babata i bil skrien u adna izba za da ne gu najdat nejnte deca-čmovili. Arno ama, neli čmovili? Ka namirisaja na čuvečko meso, zafatile da šetat ud udajka ka,ud izba na izba i da mu veljat na majka mu:Male,male kaj naska ima čuvek skrie gu kažini gu,oti teške na tepka! Ama majka mu zafatila da i kara ak i da mu veli da jstina ima neščo kaj naska,ama onj vašo bratče i nameste da gujajte ći trebuva da z žite.Togaj gu viknala babata na dejto pred ste nejni deca i mu veli:Ej,sinko,aj kaj sea šo sakaš ud naska i kakva pomuš palaš da ti dajme?!Togaj dejto si dujdel na sm mu udguvoril na ste i mu veli:Jaska ćmo majko i vija bratća sakam da odam kaj tvoi na šo i čuvat nogo araslajna,p zato dujdeh kaj vaska za da mi pumožite.Ka čula taka ta mu rekla deka nija ne znajme kde si naogjat vija lmojna šoj šakaš ti,tuku su p moite sinovi ćojte kaj sestrami i ona ći ti daj takva pomuš za da dojš du sakaš.

I tolku beše. Namesto da palat za da gu jadat sinovšte na babata, kój tija sea sakat da mu pumožat na dejto. I taka, ušče na sabajlint, na druguto den, gu zevat dejto i trguvat za nejnta tetka.

Koga i videla pomalta sestra, smovila ud pišim si izraduvala i si ričela su umot deka nejnte vnuci mu nosat nekuj kurban, ama ka stignale du nea, tija mu ričele: Teto, teto majka ni puščí da ti kažime deka na vo dete da gu primiš kaj tepka i da mu pumožiš za še šo pala, a napkumta ći pulime i ći prajme. Togaj vtorta smovila si nabližila du dejto i mu veli: Kakva mka imaš, bre junače, šo dur tuva si dujdel? Šo palaš u vo puste mesto kaj na ka? Togaj dejto mu veli: Majko, jaska sm dujden da i najdam triti limojna-smovličijna i sa kam, ako možiš da mi pumožiš, da i nam i da sii zevam u mojto carsvo. E, diljćam si dujden za rabota i diljćam ti pratila mojta sestra kaj menka, rekla smovilta, lesna rabota, ama sm trebuva da slušaš šo ći ti kažm jaska, oti inkk, nišan ud šepka nema da ustani. I eto šo tr buva da si praj, veli smovilta: Pišim ći mi pumožiš da izmesime nekolku frni leb i drugo ádejna za menka, a napkumta ći zevéš dve gulemi jagnca, a jaska smo adno i koga ći stigni me du tri naskokat ste araslajna za da ni izedat. Togaj ti ći muj friš dve te jagnca za da si pušćat pu nih, a napkumta ći trčeš nakaj limojnta. A pak ako ne mu du tignat tija jagnca- to meso, togaj jaska ći mu gu frljam mojto jagne, a ti ćojš, ći utk niš limojnta i ći begaš. I taka dudeka ni stignat araslajnta, nija ći gu puminime sinóro i ći sfršime rabota.

Koga lafela babata smovila dejto ubavo a slušal i sb kladel na umot šo mu kažuv la ona. I ud kak si azarisale arno ubavo, kinisale i pu kroce, kroce ftasale epten blisku du mesttto kaj šo bile limojnta čuvani ud silnite araslajna. Arno ama, tuku šo si nabližil du nih, skoknale tija pusti i nšče malce parčijma ći i pravile. Berćst imal adna gulema tena i kačile vrs nea, ink ći očija pu vragud. Napkumta, faća i muj frlja dejto dvete ja ca, si pušćat tija pusti araslajna pu mesoto, a dejto mu trča i zafatil da i korni limo ta. Arno ama, ud kak gu izdele mesoto, pak si vrnale i prac zafatile da trčat nakaj dejto da gu raćesnat, ama togaj smovilta mu gu frlil i druguto jagne i koga si vrnale araslajn galdni kto smeovi, i druguto jagne da gu jadat, dejto viće gu utkurnal korinot nm i kte st la i zeva šte tri lomojna i begat nanaka.

Koga si vrnale nasut araslajnta i videle deka i nema limojnta zafatile kto bem da rikat i da trčat pu dejto i smovilta, ama beše viće docna oti nejnto sinor gu imaa pu nato. I taka, džanam, ud kak si ja svršija rabotta, si vrnale nasut, kaj smovilta i sidna malce vreme da si udmorat.

Ej, momče, momče nija du sea arno si ja svršihme rabotta, ama za da znajš i nau šo ima i kak trebuva da si domciš sprita šte tri limojna, ći trebuva učte kto pleči da

i utvoriš i ušite ubavo da sii optegniš.Ka čul taka dejto mu veli na smovilta:Š šo ima uščе,džanam, da pram za da ne upkosam?Togaj smovilta si sprustilà pred dejto i mu veli pak:Jaska nema da ti kažm saalam šo ima i šo nema u vija tri lomojna,ama koga ći doj re da si razdeliš ud menka i trgniš nakaj doma, ći puliš limojnta da i sečiš i da i friiš u nogo i dlboka voda, a ne u nekuja plitka voda, p dur togaj ći vidiš kakvo kmet ći ti ispadni na migdan.Napkumta, mu veli pak smovilta na dejto, koga ći stigniš doma ći puliš ste dušmajna da i učistiš u tvojta kujća,oti tija ći mi ti kakndisat na vtojto kmet i ći nemaš mirna grava i slatko život.

Dejtò i sea arno a čul na smovilta,ama i si rekol su umot:Aj smasani, šo li ći ima u vija tri paleni limojna? Koj s tija šo ći mi kaakndisat na menka i zaščo?Dobro,majko doroi-rekol dejto. Ći pram se pu red kak mi kaža ti. I tolku beše rabotta.

Pu nekolku dena odmor kaj babatà smovila,dejto si činil azr i ud kak mu si blagoda ril na smovilta, stanal i si trgnal za nakaj domno.Arno ama, ka stignal du adna mala reka su malce voda, dejto si rekol su umot:Va reka dlgaj i beljdim dostaj va voda, p ći gu seč adnoto limojn za da vidam šo ći stane su nego. I bez da mu si miali nogo, faća, gu seči i gu pašća ntre u vosta.Arno ama,ka čikal,ka čikal ništče ne ispadnal ud vosta.Demek, adnoto limojn si utide su zdrave bez nikkvo ćar.Ah,majkata,si rekol su umot dejto!Jaska nikkve ć ćar i crnotija ne videh ud vo limojn,ama,brm, loše da ne vidam drugo šo saka neka bidi Ej, druguto limojn nema da gu frljam u malce voda, tuku ći puljam u nekuja gulema reka sa da ne izgore i vo.Arno ama koga stretnal druga ,malce pogulema reka, on trčil deka i va vodaj nogo i dlboka i nečudejći si nogo,ud gulem mirak,faća, gu seči i druguto limojn i gu frlja u vosta.Ama i vapt, ka čikal,ka čikal ništče ne muj ispadnal pred nego.Ka videl i sea deka ne mu si pugudila rabotta, zafatil da ukka, p duri i glavta da si ja fči,ama se bil bez fajda-utide i vo limojn,utide su zdrave.

Sea mu ustana ušče adno limojn,ama na dejto ni son nogu faća ud mka šo ne mu si pugudila rabotta i si velil su sklot: Jazk na tolku mki šo tignah mko nemam nekuja fajda i zir ud vija tri limojna!Ći puljam,brm, krajnto limojn da gu frljam u nekuja dlboka voda p da vidam šo ći bide. I čudejći si taka,koga puli šo bre brate!Viče vlisel u nejnto dvor i si našol pred nejnto bunar. Bre, si rekol dejto,šo pram sea pred tolku insan?I nečudejći si nogo, gu isvagja i tritto limojn, gu seči na tri pričijna i gu frlja u bunarot na nejnto dvor. I pušćejnto na limojnot, še da vidi!Tuku mu ja pudava rèta adna ličnа divojka kto kapka,ama opten kto ud majka gola.

Divojkata ušče su ispadnatto ud bunarot zafatila da gu guška i bakнuva,ama neli kažalme deka bila opten gola?Šo prajme sea mori mome?- mu rekol dejto na momta.Togaj momt mu veli:Ej,šo da ti pram,junače!V dvete limojna mi bea bučut rubi,ama ti mi izgure u plitkita vodi,p sea pulime gola.

Dejto nemal šo drugo da praj, tuku mu veli na momtaše diljóem takaj rabotta,kači ti na vo javurot, a jaske ćem đa ti sevam i doncam adna zagija ruba za đa si ubljóiš,o kto šo si gola ako ejme doma i ćevkite ći ni si smejat.Divojkata gu pusluša na dejto i si kačila na javurot ćikajći gu momčito. Arno sma, za kemetnt i leśte saat, dejto napravil adna greška šo nego skre a p latil. Uśće pred da si sazdeli on ud smovilta ta mu imaše kažano deka koga ći stigne đ ma i si stretni su majka mu da puli da ne si baknat,tuku smo da si pozdravat naxx rka. Arno sma koga stignal viće domo, ispadnala majka mu i koga gu videle ne smo šo gušnal tuku i nekolku pta gu baknala,a uśće na minutta ispadnala adna Arapka i utišla pud jav ret i ka a zaušila nśće u ta minuta ličnata moma stanala jangulja-riba. Togaj Arapkata a faća na jangulјta i a frlja u adno bunar, a na nejnto mesto si kaćuva ona javurot.

Koga pu malce vreme si vrnal dejto su ruba na reite i si nabližil du javurot đo da vidi?!Adna crna Arapka, kto mangusarka ili poarno zlćeno kto gi mja crna.Mori šej v rabota šo stoma su tepka lična moma?-mu rekol dejto na crnata Arapka.Ama Arapkata mu u guverila na dejto i mu veli:P jaska i pred to si beh takva, sma na tepka taka ti lšat čite.Eto, jaska sm ta šo mi donce ud nogo dilsćno mesto, rekla pak Arapkata. Na dejto mu si fatil vera i sakal nejśal muj dava rubite na glamjata, si a zeva i si ja nosi do ma. Ama ka videle deka carckoto sin nosi crnaArapka u carckoto dvor, śte zafatile da s si bijat pesa.Kutruto dete śće ud to den mu pucrnel životot i niśćo ne mu bil milo,sm i nemal drugo šo da praj,oti si plašel da nej nešće nekkva smovila,p da mu i druga ne ja rabota.

Da i ustajme sea momčito su Arapkata i da vijme šo stanuva su jangulјta. Ta k ra jangulja bila tolku ripata,tolku živa i lična,šo koga vrvśle carcite ljuge ne znaj kak da ripni, kak da skokni nagore, a najnogo koga ći puminuval nejnte istimcko momće Ama koga idel red da pumini carckata snajxx,demek Arapkata,jangulјta ne znajala kdeg si skrii ud strah, mka ili ud inat.Vadin taka, utre taka, adno den, Arapkata si pital kaj nekuja stara vražaljka deka va i va rabota su jangulјta, a ta mu reklaBrgu praj ći prajš fatija i zkolija oti taj momta šo si čini jangulja i adno den može pak da st ni moma, a ti ćojš ud red za nea.Ama, mu veli pak babata vražaljka na Arapkata,ći pul da ne ustaviš ni nišan ud nejnte trjna, oti jask na tepka. Tija može pak da ja pritvo na lična moma, a na tepka togaj ti ćeka nož. Arapkata i tolku čikala. Adno den mu vel na mžot mu: Mžo, mže nogo mi si jadi jangulja i sekxm da ja zkolime našta šoj u našto

bunar i to uščе vadin sakam da si sfrši va rabota oti nemam trpejne.More kak žemo da a zakolime takva ubava riba?-mu rekol mžot mu na Arapkata.Nej poarno da ti kupam dve takvija janguli da si najajš, otkolku va šoj u našto bunar? Arno ama Arapkata imala druć inaet i ne sakal ni da čuj,a kamoli da kndisa na lafot na mžot mu.Nej, da nej va janguljaja sakam i drugo niščo,rekla pak Arapkata.Ka videl taka ,kutruto dete, mu dava izim na klnatta ženta mu i a ustava šo saka da praj su ribata.

Ud kak si razbrala su mžot mu viknala nekuj ud izmićarite i mu veli:Sakam vadin da mi ja zakolite janduljata šoj u našto bunar,ama ud koga ćaa ispržite,gibi pu ručkot, ći pulite ste trjna i drudsi skrlošini da i suberite, a napkumta u ojginot da i frlite.Ako vidam nekde niš da ustavite čudejti si arno mu rekla pak Arapkata na alajtkite.

Janguljta beše zakoljana i uščе na to den,na ručkot ja kladele na sinijata,ama koga mu tikna na dejto kak ripše ta kutra riba i bunarot ače da jadi veljajći na ženta mu: Ženo, ti jadi ud ribata, ama na menka ne mi si jadi oti vadin ne su u ćef neščo.Na Arapkata kto da a štrikna neščo,ama i ričela su umotrAj da kažam deka mžet mi znaj neščo za janguljta,ama ako beše taka,zrm, ći mi dajše izim da a zakoljam?Gibi i imaše, i nemaše šube za va rabota.

Uščе pu ručkot,alajtkite zafatile da i berat ste trjna i drudsi skrlošini za da frljat u ojginot, ama dejto togaj mu veli:Nej,nej trjnta i drudzite skrlošini ud janguljta jaska ne vij dam da i izgorite,tuku ći mii dajte na menka i jaska ći pram šo ći pram su nih.Na Arapkata dur sea pejće a štrikna,ama ništo namožala da praj,tuku smo žbite zafatila da i krca pud muckata.I taka,džanam,i zeva dejto tija trjnta i drudzite raboti ud janguljta, i klava u adno manakoć, odi na stredinta u dvorot i klava u adno maleńko gropče i si oj doma.

Pu nekolku nideli ud tija paleni trjna niknala adna jabłka,a pu adna-dve gudini ak jabłkata rudila tolku uvabi jabłki,šo koj i pulel pak sakal da i vidi, p dur mu hil žaj da skini i ud nih.I ne smo to,tuku koga ispagjale carckite ljuge na prćetka niz dvorot jabłkata ći si i rašurila nejte grangi, ći i puščela dolo i sk granite na ste ći zafatele da i galja.Ste ljuge si raduvale su jabłkta u dvorot i koj ud koj da mu tur voda da ja navadi i da mu turuva gjubre.Ama najnogo si raduvala jabłkata koga ći vrval jto astincko momče,demek mžot na Araphmta.Togaj, ta kutra,cela ći si navidela vrs nego em su listite em su jabłkite ći zafatelć da gu galja.Arno alla koga idal red da pumini Arapkata,jabłkata sii krivala tolku visoko nejnte granki i jabłki, šo Arapkata idvaj a pulela ud tolku visoko.Ama,vadin taka,utre taka,adno den utišla Arapkata pak kaj nekuja si vra žaljka i mu veli: Mori babo,babo u našte dvo im abłka tolkuj arna šo ste naši

ljuge ud dvorot koga ći ispadnat ći i pušči nejnte grangi i jabłki i ći zafati dur da i galja. Ama koga ći pumini mojto momče kto luda mu si frlja vrs nego i ne znaj kak i kde da gu pugalja. Arno ama, mu veli Arapkata pak na babata, koga ći doj red jaska da pumenem togaj jabłkata sii kreva tolku vesoko nejnte granki i jabłki, šo idavj možem da a puljam. Koga čula takvija lkrdii babata mu veli na Arapkata: Mori nivesto, nivesto znajš li deka jabłkataj niknataj ud trjnta na janguljata? Šoj čudo šo gu pravi ti? Veli ti ričeh ste trjna da muj izgoriš? Brgu vikaj ljuge i da ja utkorniš ud dvorot oti adno den ona pak ći si pripravi na lična divojka, a ti ći lapaš muvi nekde ako ustaniš živa. Ama sea, mu veli babata vražaljka, puli da naprajš nekva greška oti uščе vapt ako grešiš, ćoj ud vragut da znajši- mu rekla pak babata na Arapkata. Ći puliš mi adna dlnica da ustaviš za nišan.

Arapkata kto potrisena si vrnuva doma, mu oj kaj nejnto momče i mu veli: Slušaj mže, va jabłkata a nejćam u nešto dvor i ti moljam da mi daješ izim da a sečam i mišče drugo. Bre kak i zaščе da si ja sečime takva ubava jabłka? šo ći kažat ljujto koga ći šujat za va rabota mori ženo? Koj ti ga dava ve pamet na tepka a? Arno ama, ka navikal, navikal nemožal da a naddeli i na kraj mu dadel izim da jabłkata da a seči.

Širmetna, širimetna Arapkata uščе na dzastrata na druguto den, viknala nekuj bičkadžii i mu veli: Majstori, jaska vi viknah va jabłkata da mi ja sečite, ama ći pušite mi adna dlnica da ne vi letni i padni nekde nadvor ud dvorot oti parče pu parče ći vi drebam. Bičkadži parče i da a klavat u ojginot i to su gulem dikat. Arno ama uščе su siče jnto na jabłkata, koj znaj kak, si naližila adna baba du nih i mu veli: Abe, sinko na majka, jaska sm nego surmaška, p ći mi dajde li adno trupče u vo drvuto šo gu sečite za da si zgejme malce doma? Koga čule taka bičkadžijte ispulile gore-dolo, da nej i viče Arapkata, mu davat adna malečko trupče ud jabłkata ama i mu veljat: Brgu begaj ud tuva oti ako ni vide caricta deka ti davame, parče pu parče ći ni praj i na neska i na tepka.

Babata si ja klade trupčito pud miška i ne vide ka izbiga nadvor ud carokejo dvor. Arno ama ka si utide doma ona ne gu kladela drvuto na ojginot, tuku gu ustavila u nekuj ćoše. Druguto den, koga atišle zajdno su nejnto mž-dedo na nivta, tija kujćata dama a ustavile i ni ojgin zapaleno, ni mandža kladena nemale kladeno na pirostijata da si vari. Ama koga si dujdele doma šo da vidat? Dvorot ismiteno, kujćata junagire, sinijta kladena i nazr za jadenje, pustiljano, načiteno i sé drugo šo trebuva da praj adna arna domakinka. Ka videle taka, kutrite stari, si zaštisale i zafatile da si lafat i da si veljat adno su adno: Mori babo, mori dedo šoj vo čudo kaj neska vadin? Koj tolku ni gu sbarnx gajleto i

šo dujde na da ni azarisa se doma?Brgu da vijme i da pitame koj ve arno čuvek šo ni a pu
ravi va rabota? Arno ama palaj tuva, palaj tam, pitaj tuva,u kumšilkut,pitaj gore-dolo
ni čuvek nema ni puščuka ud nikuj nema.To den puminale ka puminale i na dzastrata,na če
ruguto den pak si utišli starite na nivta,ama koga si vrnale doma kujćata ušče poarne
bila naridena ud uvčirašnoto den. Na starite pak i fatil šube,ama pak namožale niščo da
vidat i da fatat. I taka vremito si vrvel, a starite smo na asr jadele i piele bez da si
mčat.Ama adno den si izlafile starite i si rekle:Ženo,aj jaska ćem na nivta vadin sam,
mu veli deeto na babata, a ti skrijse doma u nekj kilar i puli da vidiš koj ći doj u naš
ta kujća da raboti kak i du sea.Babata kndisala i si skrila u nekj kilar ili ćoše i zafa
tila da uši gore-dolo pu kujćata.I taman usmnalo arno,tuku zafatil da si valjka trupčite
šo gu doncela ud carkoto dvor, a napkumta koga šo da vidi?!Adna lična nema kto dzvezda.
Ud pišim babata si uplšila i mu si fatil duri i glasut,ama napkumta,ud kak si dujdela na
sumlukut mu veli na momta:Meri sinko,sinko ud kde ti donce gospud u našta kujća?Dali si
istincka divojka,kak šo ti puljam,ili si nekuja smovila? Dali gospud ni prižalja oti sme
sami su mojto dedo šo ti donce kaj naska?Divojkata,namožajći da si skrii,oti babata mu
gu imala prisičeno ptut,zastanala pred babata,sinavidela i mu veli:Majko,majko kak sakaš
kaži si su umot jaska sm viće vaša ćerka i ud sea nanaka ći ispadnam na nigdan pred vse
ka i nema pojće da si krijam.A na pitajnto kak sm dujdena jaska kaj vaska malku podocka
na ći vi kažam.Smo majko,rekla pak momta na babata,sea za sea jaska nema da šetam pu po
ljto,demek,sakala da kaži deka ne trebuvala da oj pu nivte za da i klajme ljujto a šube.

Koga si dujdel i dedoto navešarta i ka mu kažala babata deka vadin gospud ćerka
mu dadel,ne znajal ka da mu si donce na momta i kakvo dar da mu daj,Ud ka a paknal mu
veli dedoto na momta:Gospud berćet da ti čini sinko i da daj boga carica da ti vidam,a
nija sekugaš pokraj tepka da bijme!

Momta i starite nogo arno si puminuvale,p i nogo berćet pravile kak mu vlizela di-
vojkata doma i pu nekuja gudina mu palale kmet da si aj mžat za domzet,demek doma da m
ja držat.Ama,šo veli lafot,ud kmetut pomanaka niščo ne biduva.

Ajde,ajde na carot mu dujdel na um, sajdno su nejnta kumpajna,pu lof da odi. I m
d kak si natmkmndisale arno kinisuvat i odat,a kak si pugudil da puminat pokraj kujćata
kaj šo bila momta.I taman na vrvejnto, momta iaspadala malce u baščata na prošerka,a ca
rot a zanušil i ud kak mu vlizela u čkoto,zastanal i zafatil da a puli i da a pali.Aj ma
jkata,si rekol carot su umot.Ud kde takvo arno divojče u ve skapamo selo? I trgnal pak
su nejnta kumpanija. Arno ama na vrnatto,pak pu to selo ne istikli puminalnx smo i smo

momta pak da a vidi ili da a stretni nekde.I ne zgrišil.Koga puminal na večarta,pak a se
šil na dovojkata,ama sea viče i šnbe mu padnal,ili ako moži da si kaži,u mirak vlizel pu
divojkata.

Koga stignal dema Arapkata uščе ud daleko ispadnala za da gu pričeka,ama kaj bre brat
carot su zvrtena glava puli nakaj nea.Ax,mori krnotie šo mi gu pucrne životot na vo vek
si velil carot su umot.Arapkata sea gu zabiližila deka nejnto mž nej u ćef i uščе na to
den trčala pak kaj babata vržaljka i mu veli:Mori baba,babo zaščo vadin mojto mž ne beše
na ćef?Sabajle radosen ispadna,ama koga si vrna na večarta,kte puparenđ kuprivaj uvivat,
Togaj babata mu veli na caricata:Carica,carice ima nešče šo si vrti okblu tepka,ama koj
naj šo ći bide?!Mi si čini,mu veli pak babata vražaljka Arapkata, deka ti pak imaš ni
praveno
crveno nekuja greška i deka ud jabłkata si ima rudeno adna lična moma šo sea skoro a ima
viđeno vtojto momče.Ama kak ći biđi rabotta ud sea nanaka niščo uščе ne si znaj.Koga če
la taka Arapkata srce zafatil da ja jade ud inat i ne znajala kak da klni za momta.

Ud kak mu vlizel mirakot na carot za divojkata si kačuva adno den na kojnot,a Ar
kata namurtene si gu puli nastrana,trgnuva i odi prac na kujćata kaj divojkata.Koga vli-
zel u dvorot si pozdravil su ste i ud vlizele u adna udajka kak aritesMi-
la babo i ti čičke,sakam da vi pitam neščo,ama ći mi kažite prac.Jaska đujdeh,mu veli p
carot na starite,da mi kažite ud kde a najdehte ve ubava moma ili skoj vašća pak kaže
oti jaska znam deka pred nekolku ghdini vija nemahte takva moma.Togaj babata mu veli na
carot:Vija care nogo sne radosni šo carcka noga stpna u našta kujća i prosti ni šo nam
žime da si domcime kak trebuva,ama,šo veli lafot,šo dal gospud za naska to i za tepka.A
za momta šo ni pitaš, nija nejćame car/žime,tuku prac ći kažime kto šoj rabotta.Jaska
li pak babata, pred nekolku đudini puminah preko vašto vdor i koga viđeh adni bičkaši
da sečt adna jabłka,mu si pumulih da mi daat adno malečko trupče za ojgin da si zapalj
ama koga si đujdeh dema trupčito ne gu kladeh na ojginot,tuku gu ustavih u kilarot.Vad
ći gu goram,utre ći gu goram i gu zbravih.Arne đonceh trupćito u kujćata
rabotta zafati da oj nanapred i et kak:Koga si vrnuvahme dema su znajto dede,za čudo,se
sr naogjahne narideno.Vadin taka,utre taka, adno den si skrih jaska dema i ko
šo da vidam care?!Ud trupćito ispadna adna moma kto šlđsa lična,pukažuvajći su rkta n
j momta i bidejći mu gu imah prisičeno ptut namoža da si skrii,p eto ud togaj navaka
ustana za naščа ćerka,a nija vlelme na ljujto deka si ja pustinhme.Sto care,taka sta
rabotta su našta ćerka-paraćerka.Togaj caret mu veli na babata i na deotoi:Ej,mori str
ko,more čičko!Da znajte kolku mka imam tignato za va moma, na kuleno ći mi bakrite,ma
điljćam a najdeh,lesna rabota ud sea nanaka i za momka i za vaska.Va divojke,mu veli

nanaka ći mi moja-ći si ja žena,a na vaska ći vi d
dám takvo arno život,šo ni na son nó gu imate viđeno-To ći bidi moj dar za vaska šo tol-
ku vreme mi ja čuvahte momta. I negubejći nogo vreme, si frlja carot vrs divojkata i za-
zaftija da si guškat i da plakat ud radus šo napkumta ud tólku vreme pak si stritnaja.

Ud kak si ja naridija arno rabotta si ja priminil arno ubavo caret nivestta,si ka-
čuvat vrs kojnta i prao odat u carckata palata.Taman ftasale doma,tekmu tegaj ći vrnala
i Arapkata ud kaj vrašaljkata i mu imala kažano da gu utruj na caret,ama ći,ne stignala
i vapr, namesto na carot na Arapkata si zbi. Uščo ka viđe caret na Arapkata(na ženta mu
đe) si sfaljuva delo ud kojnot, a smščkuva i a frlja namaka kto pičavra.Dex

Napkumta udira tiljal niz celta nejna država,pravat pak nanevo svadba i si ja beva
istinčkata nivesta.Arno sma caret nej sii žuravil babata i deete,tuku i zel i na nih
kaj nego i ud tegaj navska uščo si živat mirno i blagunovno.

LUBO MLADO KMET PALA

Nekuj si dejo ustanal zirak ud majka i tatko i nemajći kaj da si pribere si g-
lavel gore-dole pu šurbadžijte siljajna.Ama koga stanal više momče za ženete,palaj tuva,
palaj tam,puški na edna mema ne biduva,puški na druga ne biduva i adno den si rekel su
unet:ći begam naka i ćum da si palam kmetut dileke ud nejte selo,p šo saka neka bidi.Ke
ćem,si rekel pak dejto su sklet,da gu palam gospud za da mi daj kmet i da mi kaži koga
i koja divojka ći mi bidi za nivesta.Zrm neži li da ustanam jaska nežinet?Koja kokaraska
ustanala bez paška,p i jaska da ustanam bez žena? I bez da mu si čudi nogo stanava i be-
gu ud nejnto selo.

Ka udil,udil dileke ud nejnto selo,na adno šuško mesto,pokraj adno guleme carcke
dvor stretnuva adna žena u crno ubličena i sme da tži i da plaka.Koga stignal dejto du
ženta mu veli:Dobroutro nivesta;šo taka ntužema sediš tuva?-muveli dejto na ženta.Ej,memč
šo da pram koga tolku mi beše kmetut? Kto,veli pak ženta,pred nekuj den mi umre mžet mi
kto car še beše, a jaska sea ustanah crna udavica.Vija da bijte živi nivesta i gospud ne-
ka vij na pomuš!-rekel dejto i si trgnal pu ptut.Ama ušče su prvute račker še gu pravi mu
veli caricta na dejto:Za kde ejš,bre junače ti? Iš ne pitaj niveste.Jaska odam da pa-
lam gospud i da gu pitam koga ći si ženam i koja nivesta ći mi bidi na kmet. Dobre,memče
mu veli nivestta ne dejto,ama ći sakaš li da mi praješ i na menka adno arno i da gu pitaš
gospud du koga ći bidam crna udavica? Zašče da ne niveste!Lesna rabeta, sme da gu nam,p ke

vranm nazut ći šepka.Sej su zdrav i su debre mu veli
caricta na dejto i si izgubi namaka.

Ud kak si pozdravil dojte su carckata uduvica trgnal i ajde,ajde ftasal kaj si na stara i štrbliva vrba.Dojte sidnal malce pud nea za da si udmori,ama kega dujde red da trgni vrbta mu veli:Za kde su zdrave junače? Ćem da mk gu palam gospud za da mi gu kaži kumetut vrbe, udguveril dojte na vrbta.Škam da mi kaži,veli pak dojte,kega ći si ženam, ud kde ći mi bidi nivestta i kakva ći bidi.Aja, ubava rabeta si namislil, mu rekla vrbta,ama ći možiš li da gu pitaš i za menka kelku gudini ći živam ušće i dali ći mi pudmladi? Zašče da ne mila vrbe?Kega ći si vzam pak ći dem kaj tepka da si udmoram i tegaj ći ti kažm še ći mi reči gospud i za tepka.

Pu nekelku vreme ptuvajne, ud kak si uddaličil ud vrbta,dojte stritnal adne vlk, te pustijne bil krastav i bil telku gladin še ka gu videl na dojte mu veli:Eh,eh ama kanet!Tamam mi si najde oti ima adna nidelja kak ne su jadene-sega ći ti jadam mu rekel na dojte. Ama ušče pred da si nabliži arne kaj dojte si rekel vlket su umet;Meri čekaj da gu pitam beljkim ći znaj nešče za mojta beljka,p napkumta ći si gu jadam. I ud kak mu si nabližil arne mu veli: Za kde,bre junače odiš?Tegaj dojte mu udguveril i mu veli:Jaska vlče odem kaj gospud za da mi kaži kega i kakva nivesta ći sevam. Bre, a za kaj nege li krgat se? Ći mi prajš li D na menka adne arne diljćam ćjš kaj gospud? Zašče da ne?-rekel dojte na vlket.Jaska sakam ud tepka kega ćejš kaj gospud,veli vlket,da gu pitaš i da ti kaži dali ći uzdravam jaska i du keka ći bidam krastav, a napkumta taj moja rabeta kak ći ti si dencam jaska spritu tepka. Sme va gajle neka bidi vlče ušče su vrnatte ud tamka jaska ći puminam ud tuva i ći ti kažm še ći mi keži gospud. Vlket kladel vera na dojte, gu ustavil da edi kaj gospud i zafatil da čeka na ptut za da mu denci aber.

Sea dojte utkina ud vlket,ama gojlete i ptut ne si svršil za nege,tuku pak zafatil da drabi gore-dole,niz plnini,urmajna i pelijna. I ptuvajći taka, navlizel u adne urman. Ej,eh,sirekel dojte su sklet;Ud vlket utkinah,ama,mi si čini deka ud ve urman nema utkinam.Tuku,si rekel pak dojte,aj da si palam adna piščera,kuruba,da si udmoram malp napkumta še saka neka bidi. I taka,dšanam,najdel adna pičera i vlizeja u ntrin.Arne ma,kega vlizel ntrin še da vidi?;Adne čuvek, ama mrtvo duša i koski i sme da si mali na gud,su rcite nagore.Zdrave živo,prijatile-mu rekel dojte na čuveket u piščerta.Arne čuveket nikk ne mu lafel i sa išared mu velil deka tri gudini kakj tamka i ni jadel, lafel sme i sme da si šketisal,demek sakal da stani svetic.Tegaj dojte,sa išared,mu i pak na čuveket:Debre,bre prijatile ti sakaš da usvetiš,ama kak živiš telku vreme bez renka leb da kmniš? Slabute čuvek tegaj,pak sa išared mu rekel deka sekuja večar gesmu pušćal pu adna liturgija i sme su ta živel.Kega čul taka dojte si rekel sa sklet;

Diljćam gospud mu pušća pu adna liturgija sekuj večar,ima gospud i za menka i beljćim i jaska ći živam pekraj nego.I ne sme te,tuku,si rekel dejte pak su umet,diljćam si sfaljuva sekuja večer gospud,meži tuva blisku ći bidi,p i jaska ći možu da si stretnam su nego. I čudejći si t ka, a sidnal viće du čuveket u piščerta,dadel gospud i umrknal.Ama ka gu došel vremite da padni liturgijata za sveticet,nameste adna ta večar pagjat dve liturgii, a gospud mu veli na slabete čuvek:Adnata liturgijaj za tepka,ama drugata ći bidi za gostinet.Arno ama ove še ti praj sceticet:Ušče ud ka padnala rdugata liturgija,si ja zeva,si ja skril pud nego i si rišel deka sme adnata liturgija ći si ja pudelime,a drugata ja ka sam ći si ja jadam utre. Dejte i on naušil deka si ja skril adnata liturgija sveticet ama,neli kte gostin,mu padnal stram i ništče ne mu kažal. I taka ta večar puminala i ka usmnal arno stanuva,si pozšavil su sveticet i si trgnal pak bajći gu na gospud.

Mislejnte na dejte deka tuva blisku ći bidi gospud najstina mu ispadna,eti ne udini adne cel den niz urmanut, stretnal adne stare dede i mu veli:Debra večar čičke! Dal ti gospud debre junače!-mu udguveril dejte na dejte.Za kde si kinisal kmet junače?Mu veli deete na dejte. Ami,ka da ti kažm,bre čičke?!Jaska sm trgat gospud da gu palam za da gu pitam za nešče,ama ot,tolku dena ušče ne pravih.Tegaj deete mu veli pak na dejte:Jaska sm ti gospud dete i kaži še imaš da kažiš eti imam i na druge meste da odam. Tegaj dejte mu klinal na nedzi na gospud,mu napravil koj znaj kolku mitajna i mu veli:Jaska,mili deh da mi kažiš dali ći si ženam jaska,ud kde ći bidi i kakva ći bidi nivestta mi?! Ej,sinke,diljćam si dujdel kaj menka jaska ći ti kažm,ama nespud na dejte,nikugaš nema da si žemiš i celte život taka ći ti pumini eti tvojte dedevci imat napraveno gulem greh u dušta.Dejte koga čul taka ništče ne kažal,ama sme a navidel glavta i si rekel su umet:Jak na menka,majkata ud vek du vek kte pitačin da šetam! Ama ka mu tiknal deka ima i drudzi pitajna gu zamoljuva na gospud i mu veli:Mili gospudine,ušče nešče sakam da ti pitam i aku sakaš dajmi izi Tegaj gospud mu veli na dejte:Ajdi,sinke,kaži še imašxx da kažiš! E,džanam,veli dejte,kega idih mavaka a stritnah caricta-uduvica i mi riče da mi kažiš dali ći si mži pak i na koj ći zeva za mž,p ako sakaš kaži mi da mu kažm i na nea.Caricta,sinke ći stretni adne mlade memče,kte tepka i ud ptut ći si gu zeva za memče i pak kte carica du veka ći živo.

Taman trgnal dejte za da si odi nazut, mu tiknal ušče za nešče,trča nakaj gospud i mu veli:Mili gospudine,ti moljam ako dakaš,dali ći dej red vrbta da mudmladi i koga ći bidi te vreme? Nej,nej sinke, i ena ći si ustani taka du veka i nikugaš nema iljač i za nea eti i ena ima nego greevi. Debre gospudine,ama ći možiš li da kažiš še ći stani su sveticet i koga ći stani svetic?! On, rekel gospud,du sea tri gudini si moli za da stani svetic,ama za greot še gu pravi spritu tepka ušče tri gudini ći si maći za da stani svetic.

Kákve gréh právi spritu ménka svéticet góspude?– rékel dójte ná góspud.Kóga mú já pušćih drúgata liturgíja,šé béše zá tépka,sínc,ón né śme šé né tí já dadé,túku dúri i já skrí zá nége,p zaté úšće trí gudíni íma dá sí néći.

Dójte pák si trgnál nanázut,śma kóga mú tikná déka úšće nešće íma dá píta,si vrnúva názut,gr gú samuljúva góspud i mú vélisámi šD ći stáni sú víket,míli gospudíne?Dáli ći ezdráve úd néjnta krásta šé s íma? Díljćam sákaš dá naućíš sínke i zá víket ći tí kažm,p i ná nége kaži mú ake mú imaš láf.Víket,sínke,nikujpt néma da usdrave éti ć íma najnégo gréovi,Víket, mú rékel góspud ná dójte,néma télku gréovi šé si pála jadéjne za dá si ráni,túku éti kóga ći náj évći íli drúge lívot,ón né sí zéva śme adné,túku stutína ći rasípi,á méži i ní adné úd tíja dá né izódi.I né śme tá,túku ón zá málce vréme ći stretne adné mláde déte i sú isléka i nége ći gú izéći.

Úd kák i čúl šte pitájna úd góspud,dójte pák si vrnál i trgnál zá dá si vrni názut. Va pt né śme šé naući za néjnte kémet,túku séa trebúva dá mú kaži i ná šte drúdzi šé i stretnál idójći navéka–nákaj góspud.

Najpvin utišl kaj svéticet u ńik piščérta i mú véli: Ej,ti artlić,znájš lí šé kaža góspud za tépka?Úšće trí gudíni ímaš dá si grbáviš túva i dá gladnávaš éti kóga béh jáska kaj tépka i kóga góspud tí dadé dvé liturgíi tá véčar,śnata tí já dadél za ménka, śma tí sí já skríl śme zá tépka.Ake i drúć pt prajš taká,mú velídójte ná svéticet,né śm trí,túkumx úšće trinájsit gudíni ći kiśmiš túva, a nápkumta pák si gú trgnál ptut.

Séa ná réd bíl dá ódi kaj vŕbta i úd kák si nabližíl du néa mú véli i ná néa:V be,vŕbe íč nim si radúvaj éti í tí kte ménka du véka taká ći stójš grbava i rákumatisán Ti mú rékel dójte pák ná vŕbta,ći tégniš éti t gulém gréh Túku,za dá né mí fáti i ná ménka nákuj širit, mu rékel dójte na vŕbta,aj dá si édam nan ka i né mí trebúvat takvíja rabóti– sú grišéni vrádsi dá prém kúpajna.I taká,džánam,si rgúva i úd tám i si gú fáća pák ptťćite.

Ćém séa kaj caríćta piším,á nápkumta kaj víket,si rékel dójte sú mnet i né čudć ći si nége,si gú fáća ptut i krécc,krécc ftasuva kaj caricta.Dóbar dén carícc,mú véli te ná caríćta.–Dobre si dešól junáče! Kákmx si pumína mémče?Gunajde lí na góspud?šé tí ša zá ménka kóga gú pitá? Jáska,mú véli dójte ná caríćta,gú najdeh góspud i pékraj šte rudzi priátili še mú pumužah i za tépka gu pitah, p mí réče: Caríćta ći si zéva adné d úd ptut,akej sirmášne,śma nége árne ći si pumíni.Kóga ću taká caríćta mú véli ná dójte P dóbre,bre junáče,éte tí mi si ná kmet,p sákaš dá si zévame sú tépka i kujća dá utvé me?Kákve góspud néma dá dáva kóga jáska na tépka tí sákmx za mš?Aj,vrni si i úšće útr

svadba ći zafatime še za sekugaš i tvojte mki ći svršat i jaska ći si nšem.Togaj dojt
viruvame ili na carevi i d
si ljuge a?Sakn da ne ti čuja ušče adnš oti i tvojta duša čas klaj u grčh, a drudzi s
topka ći tegnat pomanaka.I budalata,še veljat starite nemaš rogovi.Si a ustava sar še
i si oj nanaka pitački živet da živo i da vidime deli i ći duživa.

Ud kak ukažal car da bidi,dojte si trgnal pu put i si ričel su umot:Jaska i
ka i taka sam kte vrag ćjumram, ama, brm, da mu kažam ušče i na vlket še kaža gospu
za nego,p še saka neka stani napkumta.I taka, stanava i odi kaj vlket i ušče ud dile
mu veli:Vlče, vlče, znajš li kaža gospud za topka?E,še kaža, bre momče za nenka gospud?-
udguveril vlket na dojte.Ti,mu veli dojto,nikupt nema da usdraviš plno si grevi.
še a bre junače?Ja el poblisku kaj nenka šopnime na uste oti jaska am i gluv sam.
Dojte utišl poblisku du vlket, ama koga zafatil da kažuva vlket pak si prevel deka n
mu si slušš.Dojte ka vido deka na vlket, gje,ne mu si slušš ušče pojde si nablišil du
go, ama ka nu dujdel na jugun, si puška na adnš, gu putismuva na dojte i gu isdel kt
jagne meste. I taka srvšile mkite sa dojte.

TATKOTO I NEJNTE TRI ĆERKI

Si bil adno tatko še si imal ame tri ćerki.Tatkoto nemal žena,p sam on sii
del i purastel divojkite.Arno ama koga dujdel adna zapuved ud caret ste mški deca sa
da odat tatkoto nego si skldisal oti nemal mško čedo,p i on da puški dete na askerlk.
din taka,utre taka, ćerkite gu zabilišile dekaj skldisano, mu odi nejgulemta i mu ve
Tače,tače zaščo si tolku skldisan tolku dena?Kakva mka imaš šo nemaš tolku ćef?Abre
ko,abre ćerko,kak da ne si čudam i skldisam koga ste siljana puščat askerlii,a nij
neme kogo da puščime-neme mško čedo?Ej,ej p ti tače,jaska tračih deka ti sakaš da
ama et šo ti bil šklmaket i si utšla nanaka.

Na drugato den mu odi strednata ćerka i mu veli na tatko mu:Tače,tače še i
tolku vreme si si čudiš?Šo kusur imaš i na šćo da ti pumožam? E,bre ćerko,kak da s
čudam i kak da ne si skldisam koga ste siljana puščat deca na askerlk,a nija neme
da puščime?Ih,p ti tače,jaska tračih deka sakaš da mi armasaš,p zato si skldisuvaš
odi i ona nanaka.

Sea na red beše najmalčkata ćerka da odi kaj tatkoto. I najstina.Na trite
utišla najmalta divojka kaj tatko mu i mu veli:Zaščm si tolku skladisan tače?Kakva
ti navjana šo ne mi si u ćef vija dena?Togaj tatkoto mu veli i na va ćerka: Kak da
čudam,mr ćerko koga,neme mi adno mško dete i nija da puščime na askerlk kte ste
na šo puščat? Zrm va ti mkta tače?P vaj najlesna rabota i za malce vreme i ti ći
askerlia.

-mu rekla najmalta ćerka na tatko mu.Koga ču tatko mu na momite deka sa skoro vreme i on ćikx ima askerlija ud pišim si sačudi malce,a napkumta mu veli:More kak ćerko ti ćeja na askerlik? Ćikx ti sevat li ako ti vidat deka si ženska? Ta rabota,teče,nej tvoja ud sea nanaka,tuku asarisaj mi gu kojnot Arap i kučite Šarko i pulisija tvojta rabota bez da beriš gajle sa menka.

Ud kak sii asarisa kojnot i kučite,si ubliženo sa askerski kubi,trgnuva i odi u edna kamarina kăla-diboi. Zaabitte iš ne kladele dikatkx za rabota,p i noveto askerlijče gu smestile kaj drudzite u ndajkata.

Ste novi askerlii zafatile da pravat dalimi,ama koga idel red su kojna da trĕat divojkata,bez da bidi zabilišena ud nikuj,na ste drudzi askerlii i naddelivala i sekujpt ona gu sevala najgulemte bakšiš.Arnb ama vadin naddeli,utre naddeli,adno den,nekuj si zaabid a zabilišil dekaj ženske vo askerlija,odi kaj drudzite nejni ismafi-zaabĕti i mu veli: Prijatili,znajte li deka akerlijta gx šo sekuj den i naddeljuva ste askerlii ženski kaj?Abre kak moži žencko askerlija da izame nija kaj naska?Kak da si naučime saalem deka nejstinaj žencko askelijčite? Lesna rabota,mu veli adno ud nih na drudzite zaabiti. Vavečar ćii izvadime ste askerlii nadvor i ći mu kažime pu tri,pu čitiri na adno momte da spijat, a ženskoto askerlijče,akoj najstina taka,ći si uddeli nastrana i baška ći saka da spie,p togaj ći znajme saalem deka najstinaj kak šo veli našto ismav.Arno ama,bez da znaat oni,kk okulu nih si vrtel to paleno kuče i koga čul deka sakat da pravat prĕve dalij žencko ili ne askerlijčite,trča kaj nejnto stopan,kaj momta i mu veli:Domakinke, ste zaabite veljat deka ti si žencko,ama za da bidat saalem deka istinaj taka,večar ći j ti kladat su drudzi tri-čitiri askerlij da spijš.Koga čula momta taka si rekla su u-soti:Mijčam naviskata da si uverite deka jaaka su divojka,nikujpt nema da mi naučite ko go više znam deka mi ojte pu dirta.I koga na večarta i izvadile na ste askerlij i i klade pu tri-pu čitiri, momta bez nikkve tiklif i ona si lignala kaj šo beše raspridile-se.Dome, zaabitte namočale nišče da razberat koj to askerlija šoj žencko kaj nih.

Sea druć adno zaabit si ubidel da gu pronajdat ženckoto askerlija,p mu veli i on na nejnte ismafi:Vavečar pak ći klajme ste askerlii nadvor da spijat i kaj koga nam da ima rosa pud nega,to ć bidi ženckoto askerlija.Ka čule drudzite nejni ismafi kudiase le i zafatile da si asarisuvat,ama to paleno kučence pak a čul tajnata na zaabitte,odi kaj nejnta stopanka i mu kažuve kak šo čula sa nea.I koga si lignale navečarta,si ja nalnuva muckata su voda,odi kaj nejnta domakinka,mu gu isprskale ste mesto pud nea su voda i si utišle nanaka.

Koga stanale ste skerlii na dvastrata,odat zaabitte kaj šo spiše momta koga šo da vidat?! Pud nea pojde rosa imala odikolku kaj drudzite askerlii.

Na saabitte viće mu vlisel mirakot da naučat dali najstinaj ili ne va rabota, sma i namožale da fatat konic sa va rabota oti i na nekolku askerlii šo mu kažale deka migju nih ima adno žencko askerlija i trebuva da si naj, ništo ne mu pumužale oti namožale da fatat nešto na rka. Togaj adno drugo saabid, pofark, mu veli na nejnte: ama fi: Nija imame nogo arna bašča i plnaj su trijanafili. Janka znam, veli saabitot, deka koga ći vlezat muški ljuge u baščata kinat smo beli trijandafili, a ženckite kinat crvemi, p nd tuva možime da naučime dalij vo askerlija ili ne.

Ušće sabajlinto, na drugoto den, i vikuva ste askerlij i mu veljat deka vadin imat prao da vlezite ntre u baščata i da si skinite pu nekolku kitki. Arno sma, kažite nešto su čuejnto sa rabota na saabitte, trčal i mu kažal pak na nejnta stopanka i momta više s- najala sa nea si krej čare. I koga vlisale ste u baščata, ste muški askerlii najstina safa- tile da kinat ud belto trijandafil, sma i momta i ona skinala belo trijandafil, p i sea m možale ništo da naučet sa nea. Belja rabotat- si rekla adno su adno ste saabiti.

Sea mu veli adno drugo saabid na nejnte drugari, nešto adna rabota ustana sa da vi- me dali najstinaj vo askerlija žencko ili nešći, isvajme ste askerlii nadvor i ći na kaš me na ste da si ja činat vsata, kto muški, a ona [redacted] žencka ći namoći va rabota da a praj. Arno sma kažite i sea i šul i trčajći kaj nejnta stopanka mu veli: Šajbić, šajbijče, ma- žise arno i papt, oti ako ti naučat ći ti oj glavta kto na vrpčan. Ka šula togaj momta, si seva adno kalam, si gu klava u pudalejnta i koga dujdel red ste askerlii da si činat vse ta ona nešće ponapred zafatila i to nešće ponadil ego da a dšitka vsata. Šibi i sea nešća m možale da naučet saabitte sa nea, sma i vremito više nabližil da si vrnat ste tija šo bi le udeni su to akram askerlii.

Ud kak dujdel više vremito da si vrnat sekaj pu doma askerlijte, divojkata i s- pagja na migdan, pred ste saabiti i mu veli: Mema si dujdeb, mema si vrnuvam i gu budnal kojnot kolku šo moži da trča nakaj domno. Togaj carckoto sin si pulil pu nea, isvagja ad- na jablka, a udira i mu skršuva adno sp, sma nemožal daa stigni i da a fati.

Ste saabiti koga videle dekaj najstina migju nih imal moma i deka nemožale d a utkrijat, si zaštisale i um ne ustanal u nih.

Koga si vrnala momta doma i si stritnala su tatko mu i nejnte sestri mu veli Evo, tače, neka ti ispadni mirakot i bidi fudul šo i ti puši dete na asker, a janka mema utidh, mema pak si vrnah bez da imaš nekvo tiklif sa momka. Tatko mu na momta mno si ja prigrnal i mu čistuval za junaštvata šo a pokažala.

Najstina beše deka koga momta trgnala sa doma carckoto sin mu [redacted] adno j na momta, sma ne bil mno to zlo, tuknato šo si činil: Sin mu na carot imal mirak da a sev

na momtama namožajći inkk, si pravil kto na prodavač na jabłki i ud selo na selo dujdel u selto kaj živela momta šo bila askerlija. Koga stignal du nejnta vrata, carckoto sin mu rekol na tatko mu na momta: Čičko, čičko imaš li nekuj ćoše da prinoćevam va večar kaj vaska? Zaščo da ne prijatile? - Bujrum rastuvari garnčito i velsi doma, p šo dal gospud ći jajme i ći pijme.

Koga dujdel red za spiejne, koj snaj kak, tatko mu na momta gu kladela u nejnta udajka da psii. Može i namale drugo mesto, šo veli lafot on i gospud si snaja, ama taman dujdel oklu stred noć, a grabnuva na momta, a klava na adna tliga i bega su se nea, bes da pikasa ni momta, ni tatko mu na momta.

Ka stignale na adna raskrenica, blisku du carckata palata, sin mu na carot mu veli na momta: Lično divojko, stani da vidiš kaj si nabgjaš! Koga stanuva, ta kutra, šoda vidi?! Se okulu nea jabandžlk i nepusnat kraj sa nea i na adnš si zaštisala. Ud togaj p du trita gudina momta namožala da lafe i pokraj to šo carot trčal gore-dolo za da ja likuva. E, si rekol carot! Nema ne nema takvo mi bil kmetut. Ći si ja sevam za žena, p šo saka neka bidi. Beljćim, si rekol carckoto dete sa umot, ud kak ći si venčan može da stani nešćo i pak da mu si puvrni lafot. I taka, si asarisuva i zafaća svadba. Arno ama carckoto sin imal i druga divojka, p na denot na večajnto i nea a povikal, p i na nea mu oddel adna svejća da drži. I tak, džanam, taman dujdel na stomdinta na venčajnto, na starata divojka šo a imaše poreno cin mu na carot, zafatila da mu umiknuva svejćata i ja izgurela na pomladata divojka, demek na kradenta de, i namožajći da istraj ta mu veli na starata: Mori ne puliš deka mi izgure su svejćata? Aj i ti kto menka si nema, ama ćorva si šo ne puliš? Koga čul carckoto sin deka safatila da lafe pomladata moma mu veli: Demek čekaše pišim lošto laf da gu kažiš ud kak ti si pušći isićot a? Brgu da mi si lipcaš ud tuva óti ti ne si za menka, tuku va šo istraja tolku gudini za moja čest, milost i ljubav. I taka, kutrata divojka, si vrnala pak kaj tatko mu i ud togaj navaka ušće s sajno.

KAK GJUPKATA STANUVA CARICA

V nekuj si vreme, si bil adno car i imal tolku arna i lična žena, šo u celta nejna država namal takva žena. On su nea nogo si puminuval, ama óti mu bil strah, ud zimićur luć i da ne mu praj nekuj nekuja magija, ne a ustaval često da ispagjga nadvor ud nejnta palata. Ama i on nesak nogo da si ja skidisuva ženta mu, p često pta, sajdno su nogo ispagjale na prošetka ili nekde pu lof, ili na gosti kaj starite na momta, demek, kaj baba mu i dedo mu. Ama koga ispadnaja adno den pu lof, eto šo si pugudil: Ud kak ispadna nadvor ud palatta, kinisale da odat niz adno golo mesto, a bil letno vreme i slncito

nogo silno pičel,ženta mu carot zafatila da si umuruva.I,a poblisku,a poblisku ftasale du adna padarnica ili poarno kažano črdak i carot mu veli na ženta mu:Ženo,ti i taka si nogo umurena,p ako sakaš,kači si na vo črdakot,sedni si gore i koga ći si vrnam jaska či ti zevam i pak ći si ojme doma.Monasip mžo,kak ći kažiš ti taka neka bidi i si kačuva vrs črdakot.Arno ama pud črdakot da ti ima adno pusto bunar bez da gu zabiležat carot su ženta mu. Nejsi,carot si utišl za lof pu planinta,šo beše tam blisku,sii puščil zgarijnta i zafatil da lova i da tepa divo livot.

Carot ka si zdadel pu to paleno lof,sea ći si vrni,napkumta ći si vrni baja si zabaval,a ženta mu stanala prostum i zafatila da zej gore-dolo pu nego.I taman stanala vrs to paleno črdak a zaušile dve Gjupki,šo vrvele u to vkt,si gu ustavat prtut za kaj šo odile i odat prao kaj caricta.Dobar den,mr nivesto,kak si šo prajš tuva,takva ubava ubličena i su koj si tuva u vo pusto pole? Zdravo živo gjupki,udguvorila caricta na Gjupkite i mu veli deka onaj carica i deka nejnto mž utide pu lof,p idvaj gu čeka da si vrni.

Koga čuja taka Gjupkite,zafatile da si šopkat, da si namignuvat i su išired da si razbirat šo da pravat su caricta.I,bez da gubat vreme mu veljat na caricta: Nija sekujpt i sekugaš sii sakame carckite ljudi,carice,p i sea sakame da ti pumožime su šo ći možime.Eto, mu veljat Gjupkite na caricta,smo kaži šo sakaš da ti pumožime, a drugata veli: Jaska,carice nogo sm majstor da poskm takvija mladi i skpi glavip nej lošo da legniš malce za da ti isposkm.I tolku beše.Caricta si izlža,mu ligna na skutot na Gjupkite i zafatija da a poakt.I taka,džanam,adnata posk,drugata muj izvagja ud caricta ste skpi nigjafi,a caricta smo si kroti bez da znaj šo mu si praj i kroj,pu malce,pu malce a pinija Napkumta,a faćat kutrata carica,mlada i zilena, a zakoljuvat i a frljat u bunarot.I ne smo to,tuku ušče pred da frljat u bunarot,adna ud Gjupkite,poličnata,muj ubličuva rubite na caricta,si kačuva vrs črdakot i si sidnuva gore,gjo,zafatila da si gu čeka mžot mucarot, a drugata kinisala i skršila glava nanaka.

Okulu kinde,namesto na ručk,mu tiknal na carot deka ženta muj sama sii pribira šejvite i zagarijnta i kinisuva nakaj mestto kaj šo a ustavil ženta mu.Arno ama koga si nabližil epten du nea šo da vidi?!Crna Gjupka sedi na črdakotnamesto na žena mu,p mu veli:Šo palaš mr ti Gjupko tuva?Kaj utide ženta mi?Šo stanuva okulu menka?Dali mojte ći mi lžat ili najstina a nema mojta istineka žena?Togaj Gjupkata mu udguvorila na carot i mu veli:Namesto jaska da ti si ljutam,mžo,ti ponapred zafati ud menka.Ti čekam,ti čekam tolku vreme,sama ustavena,izgureh za voda i klincito mi napravi za nikde, a ti sea na menka mi karaš, mu rekla Gjupkata na carot. Mori najstina li lafiš deka ti si mojta

žena ili mi si bijš beza Gjupko nisdna?Áj kaži mi kaj si krij i mi praj dubára ženta mi óti lošo ći puminiš,da znajš!Gjupkata pak zafatila da navíska i da mú veli na carot: Áb mžo,imaš li um a glavta ili nemaš a?Šo sakaš da bidam koga cel den mi ustavi na slnce i ič sajbija ne si čini?Ne jaska,tuku koj da beše pak takvo ći staniše ako sedíše cel den sama na ve loš pek.

I taka,i vaka,carot nemal šo drugo da praj,mu si fatil vera na lkrdijte na Gjupk ta,si ja seva i si odi doma.Koga ftasale doma i i videle alkot u palatta, šte ustta sii prikasaja su dukimijta šo mu si činila na carot,ama nikuj nemožiše ništo da kaži i da m pumoži,demek, nikuj ne mu udri krši na carot.Eh,eh,crna ne crna jok neka si stori,si ri čel carot su aklot-nema da pram nekuj kipazilk oti ne smo alkot,tuku duri i čavkite ći smeat ako ja isteram žena mi.

Ajde,ajde adno den mu veli carot na ženta mu:Ženo,ej,ud koga nesme udeno kaj dec to i babata,p nej lošo da ojme na gosti i da si vijme su nih.Koga čula Gjupkata deka tr buva na gosti da odi treska a fatila,ama i namožala da mu gu skrši atrot na carot oti ć mu si utkrijše i gnsna skrišnata rabota.Nejsi,stanuvat i odat kaj starite,gibi kaj majka mu n na gosti.Arno ušće kak a videla baba mu na carot,zafatila da mu veli na set mu:Ábre,zet care,čijaj va tolku crna žena šo mi ja donce tuva?Kaj mojta ćerka? Gospudi!Šoj vo ču do! Ričela baba mu na carot koga mu kažal on deka vaj ćerka mu .Togaj si ubrnuva majkat nakaj"ćerkata"-Gjupkata i mu veli:Najstina li ti si mojta ćerka,da Kažime Božana? A Gju kata mu udguverila i mu veli na "majka mu":mr majko,šoj va rabota ud tepka šo a prajš?Da ne ti si krina umot ud glavta vadin? Oti ne mi pitaš kak dujdeh du vo red,tuku mi veliš smo deka ne sm tvoja ćerka?Znajš li kak mi beše alot šo tolku pucmah?-mu veli pak Gjup kata na "majka mu".E,aj kaži mi,mr ćerko,šo ti stana,ako mi si ti istinckata ćerka?!Tog Gjupkata zafatila da lži i da mu veli na starata:Jaska majko,veli Gjupkata,adno den beh na prošetka so mojto mž i koga murena,p ustanah na adno črdak.Lafot ni beše okulu ručk da si vrni on,ama mesto ručk go gu fati kindea i ud nogo skimak,ud nogo vrukina i strah urdisah i dujdeh du takvo re Togaj kutrata majka,zafatila da mu si faca vera,dunekde,p zafatila dur da gu kara na se mu zaščo da a praj va rabota,demek,zaščo da a ustavi sama ženta mu na pusto pole.

Bil kak bil,i su ćef i bez ćef,ud kak puminale nekolku dena na gosti carot mu veli na ženta mu:Vremej više da si ojme i aj zarisaj si.I koga beše se zor,trgale da si ode doma.Arno sma kak si pugudil da puminat pu ptut šo nekugaš bile pu lof su istinckata mu žena.I,koga ftasale blisku du črdakot šo ći vidi carot!Adna ubava kitka,bre brate,sa m lina da a puli i mirisa čuvek.Togaj si sfaljuva carot ud kojnot,odi du kitkata i a skin

Arno ama ušče su navidejnto da a skini kitkata, gu zabiližil bunarot, šo nekugaš ne gu videl, mu padnal šube i si rekol su umot: Aj, majkata, kakva va rabota pud črdakot da ti i ma bunar, a mojta žena mi si žališjaše deka umrela za voda i ud slncito pucnala? Tuva ći ima neščo, smačekaj da vidam, ima vreme, piljafot nosi ušče voda, si rekol carot su umot mu veli na ženta mu: Ajde, ženo da begame! Gjupkata i na nea mu tiknala šo ima napraveno vo mesto i koga a vide kitkata šo a skina carot srceto zafati da mu triperi, ama i ništo ne ričelai ne dadela belik za šube da gu fati na carot.

Su laf su muabet carot i "ženta mu" stignale doma. Ama ušče su sfaljuvajnto ud koj carot naridil kitkata da nu si klaj u nejnta udajka i mu ričel na ženta mu arno da a b li i sekuj den da a vadi. Žena mu i tolku šekaše. Ubavo ćaa vadam mžo, diljćam na moi ro padna kitkata. pumi

le nekolku dena ne smo šo ne a vadila, tuku zafatila pepl da mu klava zaščo pobrgu da uv ni kitkata. Arno ama namesto da uveni ta palena kitka ušće pojće rastela i tolku pojće r risala šo celto carcko dvor sebeval ud nea. Gibi, ni ud suša ni ud peplta imala gajle. Ka dela taka Gjupkata, "caricta" ud inat i zimićurluk, p i ud strah, da ne mu si istopori adn den istinckata žena na carot i mu a kaži istinta i sta rabota kak šo beše, faća a iskinu kitkata i a frlja na adno ćoše u dvorot.

Gjupkata tračiše deka utkinala ud kitkata, ama ni na um ne kladela deka adno den daj laf za va gnsna rabota šo a pravila spritu carot, caricta, p i za celto carsvo.

Kitkata šo a fr ii niknala adna nogo ubava jabłka i za vo gudini zafatila da ragja takvija arni, slatki i lični jabłki šoj nemaše u celta carsk palata. I ne smo to, tuku koga puminuval carot pokraj nea, ta kutra ne znajala kak da gu galja, navidnuvajći si su grankite vrs nego. Ama koga idel red da pumini crnata Gjupka, tolku gore ći sii dignala nejnte granki, šo Gjupkata nemožala ni da vidi kakvej vo drvo, ga purastela i kakvo imiš dava. utre taka, neli mvta na kapata, adno den na Gj kata mu padnala u šube jabłkata, p odi kaj adna stara baba i mu veli: Mr babo, babo u našt dvor ima adno drvo koga ći pumini mojto mž ne znaj kak da si navedi i kak da gu pugalj ama koga ći si nabližam jaska, ne znaj na kak da si zavrti i da sii kreva grankite nago Koga čula babata taka mu rekla na Gjupkata: Brgu da a sečiš ta jabłka oti u nea si krii vojto život i kmet. Adno den, mu veli na Gjupkata, babata ona ći si pritvori na najlična žena i gaj carot ći ti isrka na tepka i nea ći si a zeva za žena. Ama, mu veli pak babata na Gj kata, koga ća a sečiš ći puliš mi adna dlnica nm nišan da ne ustani oti ud ta dlnica no ži pak neščo da niknl i pak bilja ći ti donci adno den. Gjupkata i tolku čekaše. na dsastrata viknala bičkadžii i safatila da a

su gulem dikat da rabotat bes ak
napravile, ama, bez da zaušat, adna cipanička ud jabłkata uddlitala i padnala nadvor ud
carckto dvorišče.
si ja nosila doma. Arno ama babata, koj znaj kak, ne a kladela dlnicta u ojginot, tuku a us
vila nekde u nekuj ćoše.

Koga s bajlinto, babata i deoto, šo da vidat?! Na nejnta st
adna tolku lična divojka šo u celta kasa nemala takva lična žena. Ka a videle starite ud
pišim si zaštisale, ama ud kak si dujdele na sumlukat mu veljat na divojkata: Mr ud kde s
ti divojko? Pu kde vlize u našta kujća? Na kogo palaš? Da ne si istirana ud tvojte domašni
Togaj divojkata mu veli na starite: Ne sm ni isterana, ni tipana, ni isgubena, ni ud sukak,
tuku sm vaš kmet i ud sea nanaka zajdno ći si živime-taka kaga gospud mili majka i tać

Koga čule taka starite ne znajale kak da ć a pričekat na momta i ušće na minut
ta si ja zele kto na ćerka mesto. I ne zgrešile oti ušće su zevajto, gibi, ušće su vlize,
nto na momta u nejnta kujća ta na arno. Gibi životot na arno m
kinisal. Da a ustavime mom

Pu malce vreme carot pak ispadnal pu lof i pak utišl na to urman kaj šo bil adno
vreme su nejnta istincka žena. Ama koga si vrnal za nakaj doma si ričsl su umot: Aj da p
minam pokraj bunarot za da si ja pumisljam malce ličnata žena, akoj nej va sea šo a imam
p napkumta ći si odam doma. Carot utišl kaj bunarot, si sfaljil ud kojnot, zafatil da si
di i da si veli su umot: Ej, žena, ženo ušće adnš da ispadniš pred menka da vidam, p napkum
ta i dušta ako saka neka mi ispadni! Ah, Ahmšoj vo taksirat šo mi najde! Br, ako ne drugo, s
rekol carot pak su umot, adna kitka, kto prvata ili korin ud nea da nam i da mirisnam, dos
ći mi bidi kak sm sea skldisano. Ama, kaj bre brate, ni korin ne ustanal ud kotkata, a kamo
li da mirisni čuvek. Arno ama, na vrs to saat, tuku si javile nekolku Gjupki, vražjalki i k
videle taka ubavo ubličemo čuvek, kto Gjupki, zavrtele i utišli kaj carot i ušće ud dilek
mu veljat: Čurbaždi, čurbadži, sakaš da ti bajme i da ti kažime za tvojto kmet? Togaj caro
mu dal izim, mu ja pudal rkta, a Gjupkata, po starta, zafati da mu veli: Ej, čurbadži, ti ne s
kakvo da bidi čuvek, tuku si ud nogo visoka kujća i car caruvaš u va država; ti vadin ne
si dujden tuva tolku za lof otkolku da si ja palaš tojta prva i najlična žena u dujnat
tuku pred da ti kažm za drudzi raboti, mu veli Gjupkata na carot, ći ti kažm prvo za tvo
ta prva žena, prvo zalak. Carot kto potrisen ud lkrdijte na Gjupkata, izvagja i mu dava a
ne šepa pari na Gjupkata i mu veli: istinta i jaska nej ći znam kak
ko bakšiš da ti dam. Vražjalkata ušće pojće i uvrkulila očte i pridži, p veli: Pred neko
gudima, ti care, su tvojta žena si došl pu lof i nemožajći da a velčiš cel den pu tepka

si ja ustavil na adno bunar, kto vo šoj tuva pred naska, vrs adno visoko mesto, ama ušče p
red da faasaš ti kaj žena ti utišli dve crni ženi. Ud prvin tija sakale smo da muj zevat
te nigjafi i da si odam, ama ka naučija dekaj carova žena, adnata ud nih a turna i a udavi
u bunarot. Napkumta, mu veli vražjalkata na carot, muj zela nejnte rubi, ti izlaža na tepka,
gjo dekaj tvojta žena, ti stana carica i du vadin ušćej carica. Ama, veli Gjupkata, adno den
ti pak ći si stretniš su tvojta istincka žena i to za skoro vreme. Koga i ču carot vija m
abeti ud vražjalkata, kosta mu sikx krinala na gore i zafatil dur zbi da krca ud inat, ama
a pita pak na Gjupkata i mu veli: Dobro, mr strinko, su kakvo red ći možm da si stretnam pa
su mojta žena? Lesna rabota, care! Sl da sakaš da si stretniš su nea? Eto ka mu veli vržjal
kata na carot: Ti, sea ći si ojš doma, ama ništo lošo ne trebuva da mu prajš na segašnata žena, t
ku ći mu kažiš da i suberi ste divojki ud celta drvšava na adno mesto, da kažime u tvojta
palata. Napkumta, pred segašnata tvoja carica, ći mu kažiš na ste divojki da kažat pu adna
istincka prikazna i koja ći ti ja kaži istinckata prikazna, kak šo jaska ti ja kažah, taj
tvojta istincka žena. Ama, da si razberime, mu rekla vražjalkata pak na carot: Koga ći kažu
vat prikazna, nema tija da sedat bez nikkva rabota, tuku ti ći i vikaš, gjo, uriz da ti tre
bat, p tribejći uriz da ti kažat i pu adna istincka prikazna.

Ud kak si razdelil carot ud Gjupcite, si kačuva na kojnot i si oj prao doma. Arn
ama, itr car, namesto da mu si murti na "ženta mu" ušče poradusen mu si javuva i su nesmijn
ta usta smo a guškal, smo okulu nea si vrtel. Ka gu videla taka ženta mu mu veli: Abre mžo,
nekko ngo mi si radusen vija nekolku dena, p šo ti stana? Drudzite pta em nogo lof mi nosi
še, em ne beše tolku u ćef. I ne mi kažuvaš, šo si tolku ćeflia ud nekni navaka? Togaj mu udgu
ril carot i mu veli na "ženta mu": E mori ženo, ženo kak da ne si raduvam koga, va gudina,
rudi tolku nogo uriz šo neame mest0 kde da gu klajme? Nikugaš du sea ne sme imale takvo
berćet i kak da si raduva čuvek na takva zingincka gudina? Gjupkata ič aber nemala deka
nessi kroj ćurk i rakumatisana si veliše su aklot: Umre viće ta rabota i dru sea sm saal
deka duveka carica ći bidam i ći pašuvam.

Koga si pugudila va rabota bilo isensko vreme i ste urizi bile žnati, vršeni i
zr za čistejne. Togaj carot mu veli na ženta mu: Ženo, ženo nija va gudina ijame nogo uriz
za čistejne i nej lošo, ti kto, žencka, da i puvikaš ste mladi divojki, ud našta carština
pobrgu da ni gu čistat, a za mestb kde ći gu turime urizut, ič nim beri gajle-taj moja r
ta. Ka čula takvo umen laf ud carot, caricta, bez da gubi vreme, ušće na dzastrata, na dru
den, udrila tiljal niz celta država i za adno-dve dena nadujdele ste divojki kaj nih.

Istinckata žena, mlada kto pupunek i ona čula za tiljalot, p mu ričela na "majk
mu" i na " tatko mu: Majko, tače i jaska sakam da odam kaj carot za da mu pumožam na čist

jnto na carckoto uris,p ći mi puščite li da odam?-Imam nogo mirak carot da gu vidam,majko i nejnta palata, p da vidam i kak živat carovte,mu rekla momta pak na nejnte stari. Ko ga čuja deka momta mu si móli za da oj kaj carot,babata i deoto iako ad pišim nejćale napkumta mu dadele izim i a puščile i nea kaj carot pu rabota.

Ud kak ispita carot deka ste mladi divojći s dujdeni kaj nego,zafatil da i redi koja ,

kak beše se azr,a carot zajdno su nejnta širimetna crnacarica,sl šetat li,sl puljat koj kak raboti ud momte.Ud ka beše se na red carot mu veli na ste divojći:Slušajte mladi divojki,carcka puvelaj ud ste vaska sakamda čujam pu adna istincka prikazna i koj ud vaska ći mi kaži najarna i najstincka prikazna,gulem dar ći ima ud menka.

Puvelja zafatija divojkite da kažuvat

Carot smo slušl,smo nuškal gore dolo i si velil su umot: Ći imam li kśmet da si ja najdam mojta prva ljuba?I de adna,de druga kaži prikazna dujdel red na nejnta istincka moma i nekugašna žena prikazna da kaži.Carot,kak i na drudzite,su kraj,ste prikazni, p koga dujdel red na najličnata divojka da kažuva su ušće pogulem dikat zafatil da slušš.Ama caricta,demek,crnata luputaška i ona su nego.

Koga se otvorejte ustte ličnata divojka zafatilà da veli: Jaska si vikam Timjanka i sme rudena ud filja i filjan majka i tatko.Gibi,prvite lkrdii i kažala alis kak šo bea,a carot i uvrkulil očte i kto skuvan smo slušš bez da trepni,velajki si su pude,pumoži mi!Napkumta veli pak divojkata,koga dujde red i si činih na akran za mžejne, pumina adno car pokraj našte porti i ud kak mu si arisah,si sfali ud kojnot i ud kak i kndisa mojte domašni mi ze za žena,ama za nogo kuso vreme.I eto kak stana rabotta:Mojto mž ne mi ustavaše

ličnata,koga utidihne adnš pu lof,vremito beše nogo vruć i nemožajći da odam pu nego,ustanah i on mi kači na adno črdak.Napkumta,ušće pred da si vrni mojto mž,dujdeja kaj menka dve crni Gjupki.Tija ud

,a jaska bez da znam oti ima tam bunar,padnah u nego isi udavih,ama bidejćo beh na pravina, ud menka nikna adna ubava kitka šo zalevaše ud miris. Carot dur zafatil da si tresi ud spritu Gjupkat-ženta mu,a ona zafatila da pusijnuva ud i saklet,ama i nemaše šo da praj, oti carot sea ne a pušćaše da izbega ud tam.

Koga adnš bea na gosti mojto mž su lžovnata žena,pridlžuva divojkata su prikaznata,na

ze u nejnta udajka ženta mu arno da a gleda,a nametso glidajne,nejnta lžovna žena namesto voda pe mi turuvaše za da izgorm.I koga vide aska i pokraj to ne-

uvinúvam mí zé i mí frli ná adnó ćoše u dvorot. Arno áma jáska pak né sí izgubih, oti beh na pravína, túku niknah adná úbava jablka. Ama i kto jablka né ustanah oti ženta na carot naridí ná bičkadžii da mí sečat i da mí izgorat, áma smo adná dlnička šo litna, nadvor úd dvorot jáska pak ustanah živa. Ta dlnička veli ponánaka momta, a najdé adná stára bába i á klade u prikačut i si á nosi dommo. Arno áma ána zabravi da á izgorí ta večar i jáska si pritvorih ná moma kak šo pulite. Babata i deoto mi zea na čedo mesto i du vadin úšče sm kaj nih i spulaj mú ná gospud, brm, dú sea amno si živime. Šo ći bídi úd sea nanáka neznam, rekla nakraj divojkata i si navidela glavta nadolo tribejći uriz.

Ká á dusmišale sta prikasna, ste šo bile tam úsšta si já prikasále koga čule kakva mka tignala, kutrata divojka úd loši ljuge. Togaj carot pumalce, pú málce, kto uftrise úd mka i inat mú véli ná crrnata Gjupka: Šo veliš a? Najstinaj lí vá rabóta šo á kaža divojkata? Gjupkata namožala ni ikrdija da kaži i úd strah zafatila kto Javudijka da si tresi i da pala prostejne, ama carot namesto prostejne, á faća i pred ste insán á ubisuva ná adna bisilka.

Napkumta, mu veli ná ste ljuge šo bile tam: Ná menka ne mí beše da ví viknam tuva za tribejne ná urizat, tuku taman zá vá rabóta ví viknah, zá da gú nam práoto, á trebuva da znajte deka sekugaš pravinta naddiljuva ná vá dujna, a kój saka da líži i da kradi sámi pulite šo gu čeka.

Úd kak svrši celta vá rabota, si já zeva nejnta istincka žena, a pák svadba, á pák džumbuši i radus i úd i ćerdusano si živat.

Š T R K L J

Nékuj si úd kák ustanál sirák i epšén sám, si ja uastavil néjnta kújća i néjnte sélo i zafatil dá pála rabóta pú drúdzite séla i kšbái.I taká, túva pálaj,tám pálaj rabóta,túku vlizél ú adnó guléme sélo. Árno áma tó dén bil nidélja i šte insán bil ná črkvta, p nemožéjći čuvék da stretni ódi i ón ná cúkvta.Šte ljúge si krstat,šte právat mitáj na i ón práj, áma ká svrši ltirgijta i ká ispadnája šte nádver i nasidnája pú trpuzájnta zá dá čékat razdavački,vo kútro,úd kak si nasubrá lépše,žito i drúdzi razdavački,zafatí dá pita kój íma istizá zá rabóta.Árno áma níkuj né mú si javíl i níkuj né palál rabóta ti bil zímno vréme.Ká vidél pópot déka Štrklj namožál dá náj rabóta,mú padnál gréh,p gú víknal kaj négo i mú véli na Štrklj:Diljćam namožíš da najš nkde rabóta,ná ménka míi žál p áko sákaš, él kaj ménka dá rabožíš, šmo áko si spugódime ná pazarlkut.

Štrklj si pazarisál šmo zá šés líri,áma néj zá vrémito,démek,dáli gudína íli pjće vréme ći bídi,túku mú ričél ná pópot:Pópe,pópe
šmo za šés líri,áma ći rabótat sé dú tógaj kóga vlci ći zavíjat u tvójto dvorišče. I né šmo to,túku mú véli pak ná pópot déka ón ći raboti zá tólku pári,áma šta rabóta ón dá a kumanduva,démek,ón šo ćé káži tó dá bídi.Pópot,néli zá éftini pári, i zá vo muabét kndisál/p úšće ud drúguto dén ,úd kák zafatíle dá rabótat,ustanál púd kumánda na ŠTRKLJ.

I pokraj tó šo pópot imál trí čívta vulóvi i négo nívi, Štrklj prájl négo árna kumánda i rabótta négo árno mú trgál ná pópot.Móre,móre si vélil pópot sú úmot.-Zá šés líri ćiamét rabóta mi vrši vo déte.I né mú stigaše šmo nejnta radus,túku ná négo pta mú vóljál na papadijta:Puliš li kój umej dá pazaruva?Šmo zá šés líri, i té dú kóga vlci ći zavíja u našte dvór, ći ní raboti Štrklj.Mólči papadio,gulém kmét zá náska-vo déte kaj náka kóski ći túri.Árno áma ní pópot ni papadijta né znajále déka Štrklj takvo prórok,šo šte raboti, sé šo stanuvaše u pópovta kújća,p i nádvor úd néa znajál.On,démek Štrklj,naučil déka papadijta imála tri pubratimi i skrišno úd pópot si živéle,áma bés dá znáat adsú drúgo.Séa Štrklj znajál,áma níščo ná pópot ne mú kažuva,túku šmo á práti rabótta.I kóga i naučil šte skrišni raboti ná papadijta si rékol Štrklj sú úmot:Ti,pópe,šl ći raduvsú ménka i si véliš déka jáska kaj tépka kóski ći túram zá šés líri,áma,mé si púli;déka skóro vréme ći zavíjat vlcite kaj tépka,p brgu ći mi izgúbiš.

Kóga dnó dén pópot i Štrklj utišle ná nívta, a Štrklj znajál déka kaj papadíjći íma gósti, mú véli na pópot:Pópe,aj pooraj ti málce, a jáska ćom dúr doma da si bzevanovoto prvoj oti namožm na faat da rabótam.Dobro Štrkale,néli kažáme déka ti ći kumanduvaš?Odi i práj šo ći prajš.I taka,

oj doma,áma mnúšče né vlizén doma

papadijta gú zaušila na Štrklj deka si ide doma i kto stréla fáca i i sukriva šte tri pub
bratimi u adna kaca. Ama úd kogo ći skrijš, bre brate? Úd Štrklj á? I namésto privojot dá
di dá gú pala, zeva nekolku ostri kojlja, odi dukn kácta i zafatil da nabuduva pubratimit
ntre, pravejći kto salata. Napkumta, si gú zeva privojot, odi na nivta i pak zafatil da ora
bez niščo na popot da káži. I ne smo to, tuku i na večarta, koga si utišli doma i na papadi
jta niščo ne mú kažal.

Ka videla taka papadijta, zafatila da si čudi i da gú stega popot za da gú isterat
na Štrklj naka, ama neli pazarut sii pazár? Nej, nej papadio, namožime da gú isterame mik i
ći namožime oti nikugaš vlci u našto dvor nema zavijat. Arno mori papadio, zaščo sakaš da
gú isterame čuvekut úd naska koga arno si ja brka rabotta i kde ći nejme nija takvo čuvek
smo za šes liri adno vek da ni raboti? Popot mu lafel na papadijta, ama nipčo ne znajal oti
nejnta žena sea ne sú tri, tuku sú trinajset pubratimi udela.

Migju ste pubratimi pój imala papadijta bil i adno nejno kumšija. Arno ama Štrklj
sta rabota je znajal i smo mu odil pu dirta na papadijta ne ustavajći ja na raat da si ja
lova rabotta. Čudna rabota. Koga adno den utišl popot u kacta za da izvadi neščo úd ntre i
koga ći dzirni šo da vidi u kacta? Plno koski uljuge. Togaj a vika na papadijta i mú ve-
li: Mori papadio, šoj va rabota tuva u kacta? Úd kde vija čuvečki koski ntre u kacta? Ama, it-
ra papadijta mu veli na popot: Mr úd kde da znam popse u kde vija ljuge tuva? Moži, veli p
padijta, vija ljuge idija da kradat žito úd kacta, p pagjale ntre i si utipuvale, a Štrklj s
mo si putsmejuva i molči, demek ne mu ja kažuva istinta na popot. I ne smo to, tuku papadij
derman nemala i namožala da sii pribiruva pubratimite dommo, oti Štrklj smo i loval i no
go úd nih i utipuval ili i ustaval sakati.

Najmilo pubratim na papadijta mú bil nejto kumšija, ama kak da si naogjat? Nej, nej
nema da idiš doma kumšija oti vo dalak i tepka ći ti sprastri, tuku aj kaži na koja nivv
ćojš vadin, mu veli papadijta na kumšijta, p ći pram banik i jaska ći dom kaj tepka. Kumši
ta mú kažal na papadijta deka vadin na filjan i filjan nivv ći bidam, p ako možiš dojdi t
kaj menka. Dobro, bre kumšija, jaska ći dom ama úd kaj ći znam deka si ti na ta nivv? Togaj
mu veli pak kumšijta na papadijta: Ći dojš na "Kurijta" i koga ći vidiš urač su pripašan v
tegni prao to sm jaska. Dobro.

Ušče sabajle stanala papadijta, ismisila adno mrsno banik, zaklala adna gska i k
ga dujdel vreme, da kažime na ručk, kinisala za nakaj nejnto pubratim-kumšija. Arno ama i
tuva naopku mu kaspadna rabotta, oti Štrklj sta rabota a imaše namirisano i eto šo ti pr
j: Ušće koga usmnal mu rekol na popot deka na to den nema da odat nata nivv šo a orale pr

pred to den,tuku ći odat na ta strana,kaj šo ima nejnto kumšija nivv.Neli takvo mu beše pazarut su Štrklj?Demek gu puslušal na Štrklj i utišle tam kaj šo kažal Štrklj.Oni zafatil da orat,ama ka mu si pripil cigara na popot mu veli na Štrklj: Tršle,ja,ako sakaš viknigu na kumšijta da zapalime pu adna cigara?Togaj Štrklj mu rekol na popot: Ušće malce da p orame, da a svršime brazdata,p beljkim bez da gu viknime sam ći doj kumšijta- da si muabe tišme.Dorbo Štrkle,rekol popot.Ći pram kak šo ti ći kažiš.Arno ama ka a zaušil,ušće ud dileko na papadijta deka idi,sii izvagja Štrkle beljte gajći,gu pripašuva adno vol i pak zafatil da si ora, Ko a gu videl popot deka volut su gajći pripašan nastredinta,zafatil da si smej tolku šo za meot si držal.Ama Štrklj ne taka,džaba a pravil va rabota, tuku su isap muj vrdzal gajćite na volut.

Koga si nabližila papadijta,zastanala megju dvete
lo namožajći da razberi saalam kój ći bidi kumšijta.I ka ziala,ka ziala namesto nakaj kumšijta trgnala nakaj popot i nakaj Štrklj.Koga a videl popot deka banik i cela geka mu nosi papa ijta mu veli:Mori šoj va dukimija papa i
dončiš?Eto,taka,pope mi padna greh vadi za vaska,p si ričeh su umot:Aj da sii izraduvam nanašte domakini,beljkim pojće berićet ći daj gospud
popot i mu sidnale na zingisko ručk.

Ud kak si najadele arno-ubavo popot mu veli Štrklj:Žiži gospud Štrkle,ako sakaš odi i vikni gu našto kumšija,p i on neka kani malce ud mandža.Šo veliš papadijata a? Neli arno ći naprajme ako gu viknime kumšijta tuva i on malce da kani?Kak da ne pope?Taj arna rabota,neka doj i on tuva! I bez da gubi nogo vreme Štrkljkinisuva nakaj kumšijta,ama evo šo ti praj pak: Ušće su trgnatto nanaka,zeva nekolku urei u džeput i udejći nakaj kumšijta,zafatil daj ustava nam ne sekuj pegsit račkori pu adno ureh.I kumšijta mu veli:Abre kumšija,doj va rabota šo a prajš na popot?Ne tii stram i greh šo a prajš na pašoga spritu popot i crkvta?Ne znajš li deka popot znaj i deka si tokmi sea da doj kaj tepka i ći ti skapi ud ćutek? Ti trašiš deka nikuj ne znaj za va rabota a? Sea ći vijš,ti pezevenk nieden! I tolku beše.Štrklj gu ustava kumšijta i si vrnal nazut,p mu veli na popot:Pope,jaska mu kažah na kumšijta i mi riče deka sea za malce ći doj na ručk.Arno doj, ponapkum ći doj,gu nema i gu nema. I ne smo to,tuku kumšijta namesto da doj na ručk,smo dzrkal kaj nih da ne kinisa popot nkaj nego i da...

Ka videl popot deka nejnto kumšija ne idi,kinisuva
ta na ručk.Arno ama udejći nakaj nego,zafatil da i naogja urejte i da sii klava u džeput. Arno ama,kumšijta,muvta na kapata,ka videl deka popot si nevidnuva,on tr šil deka kamejna ere za da gu tepa,p ka mu ja litnuva,mesto ne gu bral da si skrij.Bre,kumšija,bre kumšija,

dojdi kaj naska za arno ti vikam, ama kaj, bre brate! Kumšijta famfanija stana-a ustavi nivta i vulovte i izbige nanaka.

Na popot pak ne mu tikna zaščo izbiga kumšijta i šo stanuva su nego i nejnta prikucana papadija, ama Štrklj smo si putsmeval pud mustajćite i si velil su umot: Mori majko, ama budala pop! I jaska su pros čuvek, ama dijta na adnš si nmaršila i zafatila da mu veli pak na popot za da gu isterat naka Štrkle oti on su ste kumšii ći i skara, gjo, i deka adno den i kujćata ći mu a zatvori, ama tamaćarlk ud adna strana i ud pazarut šo gu imale praveno su Štrklj, ne sakal ni da čuj za nejnto istirajne ud doma.

Koga pikasala papadijta deka namoži da ispadni na kraj su Štrkle, p i su popot si rekla su umot: E diljćam pope i ti gu krepiš na Štrkle, da snajš, deka zajdno su nego i ti ći umriš kto pes na gjubre. Dem, papadijta kladela inaet ne smo na Štrkle, tuku i na popot da gu spastre. I taka, džanam, zafatila da pala otrov za da i otruj na dvete. Arno ama, tuva otrov, tam otrov, nema, p nema-nikde namoži da naj. Arno ama Štrklj i va rabota a naučil i sea namesto da mu kaži na popot deka papadijta mu gu pala i na nego čareto, si činil mukaet na papadijta mu pumogni za šo pobrgu otrov da naj. I eto kak: Baš na to den vlizel u selto adno prudavač na pikmez, p ka gu čul Štrklj, odi kaj nego i mu veli: Čičko, čiško kolku pari sakaš da ti u kupam sto pikmez? I ud kak mu gu kupil sto pikmez, mu veli pak na prudavačot: Evo tii pare, čičko, ama evo tii i ušče tolku pari, ako sakaš, namesto pikmez sea vikaj deka otrov prudavaš. Koga ći gu zavrtiš sto selo, namini pokraj portite na popotk i namesto, da kažime pujsit drahmii ći ti dojdi pu čtrd pikmez. Napkumta, muveli Štrklj pak na prudavačut, stani i ojsi doma radusen.

Pikmizaraot napravil kak šo mu kažal Štrklj, p koga dujdel pred portte na papadijta koga čula deka otrov si prudava, mu gu plaća i mu gu zeva ste pikmez na prudavačut i rečela su umot: E dur sea ći vi kažm jaska na vaska! I evo šo ti praj: Koga kinisale popot Štrklj na nivta za da orat, papadijta izmisuva adna čista pugača, mez ntre u pugačta i koga beše se azr, kinisuva i odi na nivta, gjo, ručk da mu nosi. Ama, kato ne utišla sama, taku sii viknala i nejnte pubratimi za da vidat kak ći si otrujat popot Štrklj. Da kažime deka papadijta i nejnte kumšii trgnale na aj nivta, ama da vijme sea šo Štrklj ifende.

Štrklj ušče ud mleko i zaušil deka idat pelivajnta, za sair da puljat, p mu veli popot: Pope, pope i vadin ći prajš šo ći pram jaska, p ako saka gospud ći vijš šo ći stanuli na niščo da ne grešiš. Ti, mu veli na popot Štrklj, pud čuspetut ći si vrdziš adna

ploča ud kamin, ama da ne si puli, a jaska ći si klam adna splisnata tikva na meut, pud kušuljta i koga ći doj papadijta su čistta pugača, ći si najajme arno, a napkumta ći si prajme kto umreni ud nog jadejne. Togaj ona ći zafati da vika deka azr s, azr s, utidija ud vragut umrea! Popot zafatil da gu pita šo ći stani su varabota i kakvo air ći imatex ud va rabota, ama Štrklj ništo ne mu kažal, duku smo mu velil da praj se šo ći mu kaži on, p napkum ta ći biti benli rabotta. Ričeno storeno. Papadijta ftasala su čistta pugača na glavta, p mu veli na popot i na Štrklj: Eto, videhte li kolku vi sakam pope? Vadin, veli pak papadijta, či ta pugača su pikmez misena vi nosam, a druć pt koj znaj šo ći daj gospud da vi gostam! Šu lajte da mi si živa papadio i tuku mu sidnaja na tepcijta i zafatija da jadat, a kumšijte i pubratimite na papadijta smo radus, skrieni pud adna kpina i puljat kak ći si otrujat po pot i Štrklj.

Ud kak si najadea arno ubavo, Štrklj mu namignuva na popot, pagjat na zemja, za fatile da si pirpeljat i da vikat: Umrehne, umrehne viknajte išimdžija i utkinajti ne! Ama, kaj bre brate takva rabota ud papadijta, p i ud nejnte pubratimi? Oni to i palaja-tman na takvo deridže sakale da i vidat popot i Štrklj. Arno ama, biva li i ud pikmez da si otrujx čuvek? Ta mu beše dubara na Štrklj za da si praj malce džumbaš i da dukrajče adnš su popo i papadijta. I, kaga viće bile kto umreni i, gjo, si nadule ud otrovot i vikinala papadijta najnte prijatili-pubratimi i mu veli: Eto, pulite li kak mu gu najdeh iljačot na dvete? Er bap sm ili ne sm a?

Za da si uverat nejte pubratimi deka najstina s umreni-otrueni popot i Štrklj, zapaljuvat adno ojgin tam, klavat adno žilezo i ud kak si nažiža i pučrvine arno, gu zevat i zafatija pišim na popot da gu žežat. Arno ama, to palenb žilezo preko čuspetut udril na pločata ud kamin i ne udel pojće u snagata na popot. Togaj rekol adno ud nih: Ej, ej, ljuge, žilezot du popkut na popot mu vlize i ni adnš ne mrdna, demek, bil saalm deka popot istinaj umreno. Napkumta, odat kaj Štrklj, i oti mu imale pojće inat, ne na dzadnikot, tuku u meut mu gu pikat gorento žilezo. Ama namesto i kaj Štrklj u meut xxxxxxxxxxxxxxxxxx u tikvata mu vlisel žilezto, p zafatile da vikat: Ej, ej, bog da gu prosti i na Štrklj! Utide i on su zd rave zajdno su popot.

Ka videle i si uverile deka najstina popot i Štrklj s otrueni, si nasubrale st pubratimi na papadijta u nivta i zafatile da vikat: U, U, Lju u, u, lju, lju, demek zafatile kto vlci da vijat. Arno ama, vrs to vkt, ripnal Štrklj na nodsi i nasmijnat mu veli na popot Pope, pope, stani da vidiš kak vija vlcite u našta vivv! Ajde, pope, daj mii parite oti du tuva ni beše pazarut. Koga gu videle papadijta i nejnte pubratimi deka i va rabota dubara mu bila na Štrklj, zemjata nej beriše da si skrijat, ama Štrklj sii zel parite, spritu pana šo mu bil, stanal i si utišl nanaka, a popot dru togaj naučil šo stanuva su nego.

MAĆEA I PARAĆERKA

Adna žéna nekugaš, us ...ma,ka pumi-
nale nekolku gudini fatila i si mžila,ama tam najdela ušće adna divojka,p sea imala dve
namesto adna ćerka.Ud zafatukut ona a sakala na paraćerka mu,ama ka puminale nekolku ni-
deli zafatila da a ćudi i d ja mrzi na ta kutra najdena moma. Vadin taka,ute taka ne smo
šo zafatila nastrana da mu dava da jadi,da ja ustava gola i bosa,tuku zafatila da mu gu
pala i čareto za da ja rasipi divojkata.Šo veli lafot, nikugaš čedo da ne ustani pud ču-
ža majka, ama neli smo na umrejnto nema red?Moži ći kaži nekuj deka nejdenta divojka ima-
la i tatko,ama mž kto mž šo moži da praj ako nalepi su loša žena?

Lošta majka najstina ja terala, ja biela i šo li ne ušće nu mu pravela na paraćer-
ka mu,ama namožala da a pugubi oti si plašela ud drmeva.Ama i nikuj pt ne si utkažala u
namerta, ako mu si daj vkt, da gu utepa na divojčito, p eto adno dek šo ti praj:

Nad nejnto selo imal adno kkkkkkkkk smovilcko kldenče, a du nego imal adno izvo-
če i ko ći odel nočko vreme da plni voda u to izvor živ ne si vrnuval nazut.Npkosnata
maćea ka vide deka su drugo čare nmoži da gu pugubi dojto,mu veli adna večar:Maruške,va-
večar sakam ud kldencot
pred da kinisaš,mu veli maćeata na Maruška,oti,da znajš, parče pu parče ći ti drobam.Kut-
rata Maruška ka pikasa deka maćea mu viće kajdisala i da ja pugubi zafatila da si čudi i
da tguva,ama neli namožala da mu kaži na tatko mu? Gore visoko,dolo dlboko,nema šo da p-
raj, sii zeva stomnite,kinisuva i odi na kldencot.

Ona utišla,sii sfalila dvete stomni, ama tuku šo si navidela i zafatila da plni
voda,mx ma adnš mu sprastrile edinajsit mži,adna žena i adna stara baba,p mu veljat na
Maruška:Ej,ti mome,šo palaš a vo nočno vreme tuva?Koj ti pušči da dojš tuva?Ne znajš li
deka zabranetoj tuva nočno vreme i deka koj idi tuva si vrnuva?Arno ama ka čula
taka Maruška, namesto da si isplaši mu veli na smoviljte: Dobra večar dobri ljuge!Eto,veli
pak momta,na menka mi puščija malce voda da nplnam ud vašto izvor,p sea taj vaša rabota
dali ći mii dajte stomnite i dali ći mi pušćite doma da si vrnam.

Ud kak a čuja deka divojkata ne si plaši,tuku tokmu mu zb ruva mu veli babata na
Maruška:E,džanam, nija moži i ći ti puščime nazut da si ojš,ama aj pišim kažine za neščo
šo ći ti pitame,p napkumta ći pu ...ba
bo, na šo sakate da vi udguvoram? Togaj utišla babata epten kaj Maruška i mu veli:Sakam
da mi kažiš,ubavo mome,koj s najarni ud vija edinajsit bratća i koj s najleši?Togaj Maru-
ka, bez nikkvo tiklif, mu udguvorila na babata imu rekla deka za menka,babo,ste bratća

ni si bindisuvat, deka ni adno ud nih nema lošo. Kamo ksmet,ćeškin i jaska da imahmkm,brm, smo adno ud kto tvojte sinovć,p neka nametto da ustanam.Ka čula takvija ubavi lkrdii ud Maruška mu veli babata pak na Maruška:Vija edinajsit mž i šo i pališ mome s edinajste miseći i nogo ti spulajte za ubavite lkrdii šoj kaža za nih,ama ušće adno pitajne imam da ti pitam, p nap kumta ći vijme šo ći prajme su tepka sekam da mi kažiš,mome,mu veli babata pak na Maruška,xx ženta šo a puliš pred tepkaj Baba Marta,p kaži kolkuj arna ili loša! Ej, mori babo,babo neka ti bdi živa i zdrava- za menka nogoj dobra- ćeški i jaska da imah takva adnasestra,p šo sakaše neka staniše!

Koga čule taka ste dvanajsit miseci,p i nejnta majka mu veljat na Ma uška:Ajde,pile oj si doma i ud sea nanaka na sekuj lah šo ći gu kažiš pu adna zlatna lira da pajga ud tepka.I tolku beše. Maruška si pusdravila su ste miseci,aj i su nejnta majka,sii zeva stomnite i vrnuva pak dommo.Koga a videla zimićorkata maćea na Maruška deka živa i zdrava si vrnuva nasut,kto zaštisana mu veli:Mori Gjupko niedna,kak taka tolku brgu si vrna ud kldenćot?Ne vide li neščo na izvorot a? Najstina li nosiš voda ili su prazni stomni si vrnuvaš? Togaj Maruška mu udguvorila i mu veli na maćea mu:Jaska,majko, bolna i su galem strah utidh tam,ama spulajmu na gospud,eto,sea sm nogo poarna utkolku pred da trganm pu voda za kldenćot.I ušće zborot nedurišen mu pagjat nekolku zlatni liri u ustta na Maruška, p mu veli pak na maćea mu: Ud vadin nanaka sekuj laf i lira ći mi bidi, p beljkim i za menka ći ima neščo da mi si kupi majko.

Ud kak a naučila ste rabota kak šo bila,lošta maćea, ud kskndžilk,ušće na drugata večar faća i ja pušća nejnta ćerka za voda na kldenčito. I taka storila.Koga si stimnilo arno, muj dava dvete stomni na nejnta ćerka, a priminuva kto kdna i a pušća za voda na kldenčito.I najstina bil deka koga uvišla i nejnta ćerka a najdela starta baba su nejnte sit sinovi-miseci i nejnta ćerka Marta,Arno ama koga a pitala babata koj s najarnite ud nejnte sinovi momta mu rekla: E,džanam,najarnoj žetvar,lsitopad,a najlošj sečko,kulužek i šo li lkrdii ušće ne triskala tam. A koga a pitala babata za nejnta ćerka Marta,ona rekla deka taj najšota žena na dujnata i nejćam da čuja za nea ušće adnš.Ej, sinko, mu veli babata togaj na ćerka mu na lošta maćea,na sekuj laf šo ki gu kažiš ud sea nanaka pu adna ljuta zmija da izvagjaš-dostaj šo živa ći ti vrnime na majka ti.I tolka beše.

Koga dujdel red da si vrni dommo,ušće ud dileko trčala majka,zafatila da

a guška, da baknuva i su čista pugača na ŕka, p mú véli: Nim,nim láfi séa ćérko,čekaj dóma dá vlézime zá da né izgúbime nékuja lira ú vo nóćno vréme nádvor.I taká,džánam,vlizéle dóma, áma koga zafatíla dá láfe ćérka mú šó,bré bráte?!Namésto líri zmíi zafatíle dá ispá gja úd néjnta ústa.

Kóga vidéla lóšta maćéa déka néjnta ćérka namésto líri zmíi zafatíla tá bljúva ud néjnta ústa,kr krusála,si razbulela úd ńka i pú nekólku déna i stignála zbíte naka-umrela.Koga dujdel bnat mú ná lóšta maćea i naučil déka séstra mú umrela úd vá i vá rabóta rékol: Kój šo práj tó ći naj úd gospud.Eto,mojta sétra ne stigaše šo á mčiše,kútrata Marú ka,tuku á natíra dá odi smovoljte da a izedat,áma éto ká ispadná rabótta.Togaj si ubrnúva nakaj vnuka mu i mú véli: Ti vnúko ragaj zmíi úd séa nanáka, a nija ći si čúvame úd nih i kaj ći i najme né sékde ći i tépame i ná tepka ći si sićávame. Éto, zaš úd togaj navá-ka tólku zmíi íma u dujnáta, a Maruška,si purastéla,si najdéla adnó arno momče, si mžíla i ušče si živat milno i rádusno.

UD NARAČNICTA NAMOŽI DA SI IZBEGA

Nékuj si kasáp úd kák si gú zarisál kójnot,kinisál dá šeta pú selta gore-dólo zá prikupi nékui,óvci,guvéda i drúgo.I ták, kačítal,ka čítal,dáli najdél ili né najdél stóka néj tólku istiza,na adnó sétto gu fatíl adnó silno dož i námožájći da si vrni dómo ustanál ná gósti kaj adnó siljánnec.

Vrémito trí déna i trí nóća vrnál,p namésto adná večár kasápinot trí viščeri ustanál ná gósti kaj siljánicot.Árno áma ná tritta vičéra éto šo mú si pugudíl:Ušće ná prvá ta vičéra ná siljánicot žénta mú rudíla mško dete,p kóga stanál trí déna dejto,ná tred nóć, zafatíle da mú si kžúvat naračnícte.Demek, spritu adetut ná stárite ná tritto dén trebuvál da mú si ká i sto ksmet ná dejto zá sé šo ći páti íli né u néjnto život.

Kóga dujdéle naračnícte i zafatíle dá mu ja redat sudbínta ná dejto nikuj druć úd tajfata niščo né čul,ne pikasala,madav úd kasápinot.I éto kakvá sudbína čul on zá dejto Ti, mú veljále naračnícte ná dejto,ći staniš nogo líčno i árno dete,p kóga ći staniš zá žinete,tvojta nivesta ći bídi ćérka mú ná kasápinot. On móži da né ti saka, mú veljat pak naražnícte ná dejto,áma er šo da práj ti ći mú jadiš néjnto mal šo gú brano dú séa. I red drúdzi raboti ušće mu kažále naračnícte ná dejto,áma dá vijme séa šo práj kasápinot kóga čú déka vó dete,kóga ći puráste

Kasápinot si razbudil, zafatil da si čúdi,čúdi,p ná kraj si rékol sú úmot:Šo ći gú jadiš ti mójto mál podockna, jáska séa ći jádam ná tépka,kópile niédno! I bez da mú si čúdi nogo,stanuva nóćno vkt,ušće ta večár,gu zéva dejto úd ljuljkata i ka stignal ná adnó

često urman, faća i gu frlja naka u adna drma, a napkumta stanuva i si oj dommo. Kutruto didence! Ud majčina pazuva u kpinina drma ud loš i zimićor čuvek. Arno ama ne bil taka kak šo tračil kasapinut, tuku eto šo stanal su dejto:

Du drmata kpina imal adno selcko pt i vrvejći adno siljanic, su plna kola seno, koj znaj kak, mu si ubrnala kolta i adno fandak ud sento si utrkljal u drmta i ustanal tam nt re. I koga kasaput gu frlil dejto namesto na golo mesto dejto padnal vrs fandakut seno. Gibi dejto ustanal živo. I ne samo to, tuku koga na druguto den dujdel adno kozar kozite da sii pasi, adna ud nejnte kozi, palajći ubava trevr vlizela u drmta, gu najdela fandakut su seno i zafatila da jadi ud gu videla, mu si načikurila, gu nadujla i gu ustavila pak na to mesto. Ama koga na druguto de kozarut pak i doncel kozite daj pasi, kozata pak utišla kaj fandakut seno i ud kak si najadela ud sento mu si navrtela pak i gu puvtorno gu nadujla dejto. Vadin taka, utre taka čurbadžijta na kozite, pri mldzajnto, a zabiližil kozata deka nekolku dena nema mleko, mu veli na kozarot: Abre ejdipsus niedno, ka najde bašut koza sekuj den da a mldziš i da mu gu pijš mlekoto? Ne znajš deka za va rabota skpo ći mi platiš a? Čekaj ti, ći ti kažm jaska na tepka! - Rekol pak sajbijta na kozite. Kutruto si brani veljajći deka nej on kriv za va rabota, ama na koj ći kažiš, bre brate?! Ama koga i drguto den kozata dujdela bez mleko sajbijta si rekol su umot: Ej baš ćom vadin pu nego gibi pu kozarot, p na lice mesto da vidam šo stanuva su va koza! Ričeno storeno. Ušće koga i izvadil kozarot kozite ud trloto, sajbijta kinisal pu nego i zafatil da gu prati šo ći praj uvčarot - kozarot. Arno ama i kozarot imal šube na kozata, p si rekol su umot: Ćaa pratam vadin va koza, p koj znaj šo neka bidi.

I koga si nabližile kozite pak na to mesto, kaj šo bil dejto, kozata pak utišla prao nakaj drmta, p zafatila da jadi ud sento, a napkumta mu si navrtuva i pak gu nadujuva dejto. Arno ama i kozarot stignal du nea i koga puli šo da vdi! - malo dete frleno nre u kpinta, a kozata ušće gu doj. He, he, he ja koj bil cicačut na kozata! I taka, dnam, gu zev dejto, gu zaviva pud gunta i zafatil da gu puli, da gu tutli i da dzirka gore-dolo. Arno ama vrs to vkt, eto ti gu i sajbijta, gjo, leb mu nosi na uvčarot i na kučijnta i koga si naližil du nego mu veli: Čurbadži, čurbadži, eto koj ni ja cicaše bašut koza, a ne jaska!

Koga gu videl sajbijta na dejto, si zevat doma i zafatile da si gu gledat kto na čedo mesto, ama i mu veljal na ženta mu i na drugata tajfa: Eto ksmet, ljuge, pu nekolku gudini viće ći iame kozar bez niščo da plaćame. Mlekoto šo ni gu cicaše ud našta koza Breza taman kozar trebuva da bdi, rekol pak čurbadijta.

Dejto najstina gu utkinale, ama sea mu beše mirak kakvo ime da mu kladan - da

krstat.I taka, ka si mislile,ka si čudile na kraj mu gu klavat imito Urmanče,demek,deka u urmanut gu najdele,p zato i takvo ime mu kladele.

Ud kak purastel dejto,Urmanče,najstina bil deka zafatil kozite da muj pasi na novite domakini,majka,tatko, bratća i sestri.Ama bil tolku kmetlija,šo ušće su zafatejnto šo zafati da i pasi tija paleni tolku si napludija šo nemale mesto kaj da i zatvorat i priberat P zato bil i nogo sakan ud nejnte.

Koga purastel Urmanče i stanal više momče na sedmnajsit gudini,koj znaj kak,eto ti gu negugašnoto kasapin kaj idi i praj kaj nih, jagnca i jarijna da kupi.I taka, ud kak si pazarisaja, da kažime deka kupil dvesta jagnijna i jarijna, i izvadile nadvor ud trloto.A no ama kasapinot bil sam i namožal da i tera jagnijnta, si ubrnal kaj ćaata, demek, kaj paratatkoto na Urmanče i mu veli: Čurbadži, aj, ako sakaš,puščimi gu uvčarčite da mi pumoži da i duterame jagnijnta du du filjan i filjan mesto?Zaščo da ne?- mu udguvoril ćaata na kasapinot, p mu veli na Urmanče:Aj,sine,zeva si gu krligud i praj mu malce izmet na čičko kasapin,a napkumta pak vrni si doma.

Kasapinot i dejto kinisale i ubavo si ja terale rabotta, ama ka stignale na adna češma i si sidnale da ručt i da si udmorat malce gu pita kasapinot na Urmanče i mu veli:N mi veli, bre dete, kak si vikaš ti?- Urmanče, rekol dejto.E kakvo ime takvo bre dete?Koj t krstil taka?Da ne si rudil u urmanut šo takvo ime ti kladea a?Urmanče mu guvoril na kasapinot i mu rekol:Ej,ej čičko da znajš zaščo takvo ime mi kladea, ič néma d mi pitaš,tuku diljćam sakaš da naušiš jaska ći ti kažm. Jaska neznam, ama spritu kak s lušam ud insanot,jaska (ne ćm) sin na vo tatko i na va majka,tuku ud drudzi ka mi, mu veli dejto na kasapinot,dujdel nekuj si gostin kaj nih,p koj znaj zaščo,mi zel mi frlil u adna kpina u urmanut za da umram.Arno ama,za kmetut, rekol pak dejto,jaska ne ćm padnal na gola zemja,tuku u adna fandak seno šo bil u kpinta,padnat ud nekuj siljani I koga na duguto den,dujdel kozarot na tatko mi i koga vlizela adna koza pu sento,mi nadu jla dve-tri dena pu red i ne umreh ud glad.Ama kozata bila zabiližena ud kozarot i nejntc sa togaj navaka ušće ćm kaj nih.A,a,a, si rekol kasapinot su umot i ušće ud ta minuta zafati da kroj pak nekuj čare za da gu pugubi na dejto, demek my mukhan gena koj gejte uć...

Ta večar dejto namožal da si vrni doma i kasapinot gu zdržal kaj nego da spii. K dujdela nakaj stred noć, kasapinot zafatil da sunuva zafatile da si lafat i da veljat:Vo dete,veli prvata žena,koga ći doj red da si armasa i koga ći mu dojdat strojnicte i ći kažat deka u nidelja ći imat armas,baš togaj on ći umr

Ka čula drugata žena rekla:Nej,nej sestro,vo dete ći umre taman koga ća a dunese nivest-
ta mu na portte oti nejnte dedovci imat napraveno gulem greh u va dujna.Arno ama tritta
sestra ne mu kndisala na muabette na nejnte dve sestri,p mu veli:Vo dete ći ustani živ,
doj vreme ći si ženi i gospud deca ći mu daj.I ne smo,to,tuku vo dete ća a zeva ćerka na
kasapinot i sto mal on ći mu gu jadi.Koga čuja taka drudzite dve sestri, kndisaja na lafot
na tritta sestra,p rekle: Taka neka bidi mr sestro!

Pu svršejnto muabetot na žente,kasapinot tračil deka sej najstina va rabota i ne
zamislil dekaj son, p si veli pak su umot:More kakvo mal ći mi jadi vo dete viće
mijna rka?!

Koga usmna i si čini Urmanče azr da si oj domno,kasapinot mu veli:Slušaj Urmanče,
vadin ći si ojš doma,ama ći mi svršiš li adna moja rabota?Kak da ne čičko? Šoj vo laf za
nka? Nija viće si zanjme i nikugaš atr nemada ti skršam,oti sekuja gudina prvo naste jagni
na ćii kupuvaš ud naska,a jaska pak ći ti pumožm na terajnto.More kavo terjane,bre kopil
nidno!- si rekol su umot kasapinot.Nekuj si u selto ne gu sakale,a ti popovta kujća a pa-
laš, si rekol pak kasapinot.

Tman si pozdravil i kinisal dejto da si oj domno,kasapinot mu veli:Urmanče,ti i ta
mi dade laf deka ći mi pumožiš ma adna rabota,p zevaa va kniga i koga ći miniš niz mojto
lo,odi kaj mojta žena i daj mu ja va kniga,ama puli madav ud mojta žena na nikuj druć da
ja dajš knigata-kletva ti ustavam,da znajš.Dobro čičko,ič nim beri gajle za va rabota mu
žal Urmanče na kasapinot,si ja zel ta klnata kniga i trgnal.

Kasapinot ne mu bil umot koj znaj šo da mu pisa na nejnta žena,tuku et šo napisal
ženo,ženo koga ći ja daj knigata,vo
filjan i filjan tipači i koga ći si smrači neka gu izvadat nadvor ud selto i neka gu spas
rat naka,ama puli smo nikuj da ne rzberi za va rabota.Kutruto Urmanče! On odi za rabota d
mu svrši na kasapinot,a ne znaj deka za nego čareto mu si kroj.Arno ama,ka ftasal u selto
na kasapinot, neli ne peano dete,a zabravil adtesta i palajći mu ja kujćata zafatil da dr
ba gore-dolo niz selto kde sedi kasapinot.I čitajći taka,gu zaušila adna baba,odi kaj Urm
če i mu veli:Šo,bre sinko palaš u naščta ma mala?Da ne palaš nekuj tvoi rudnini u našto sel
Togaj mu udguvoril Urmanče na babata i mu veli:Mori baba,babo jaska gu palam kaj sedi kas
pinot i imam adna kniga za nego,ama,eto ima tolku vreme šetam i ušće namožm kujćata da mu
nam. Ami,kakax da ti kažm,bre sinko,unašto selo ima nekolku kasapi,p ne znam koj kasapin
palaš ti.Daj da vidam šo pisa u ta palena nejna kniga,p ći ti kažm koj kasapinj,ako i ja
namožm da ti pumožm. Togaj Urmanče mu kažal na babata deka taj nogo skrišna rabota i kto
sakal da mu ja daj knigata na babata,ama koga mu kažala ona deka smo da ja dzirni ~~i deka~~

i deka pak ći ja daj nazut knigata,Urmanče kladel vera na nea,faća i mu ja dava knigata
babata.Arno ama koga a utvurila babata i zafatila da ja pej ta pusta kniga,šo bre brat
Dejto trebuva da zagine ušće na ta večar-na to den.Ama koga a ispija kgigata mu veli bab
ta na Urmanče:Sinko na majka,el malce kaj menka da si udmoriš,da puksniš malce,p napkumt
ćojš kaj ženta mu na kasapinot. Urmanče ne mu gu skršil atrot na babata,i pokraj to šo mu b
še stram na čuža kujća da sedni i da jadi, a babata kto strela a izvagja knigata ud plik
to, a iskinuva,napišala druga kniga i mu ja dava na Urmanče.

Ud kak si udmuril i pukasnal Urmanče kaj babata,stanal a zel knigata ud babata,s
puzdravil i ud kak mu beše kažano kojaj kujćata na kasapinot trgnuva i odi kaj ženta mu
kasapinot.Dobar den strinko,imaš nogo zdrave ud Vašto domakin i evo ti adna kniga za tep
mi a dade, mu rekol Urmanče na ženta mu na kasapinot. Zrdavo živo momče,bujram de,dojdi
ma ,ako ne drugo,brm,da ti kirasam su adno kave!I taka, Urmačne vlizel dommo i mu si kur
sal na bučkata.

Ženta mu na kasapinot najstina kto na gostin šo mu dujdel dejto mu ričela na ć
ka mu da gu pričeka,xxama ona ušće na minutta a zela knigata, autvurila i zafatila da a
j,ama ušće ka a utvorila šo da vidi ntre?!Prvuto laf pisal:Ženo za menka ič ne si skldis
vaj oti zdrav i živ sm,ama puli,dur da si dom doma,dejto šo ći ti ja daj va knigaj nogo
no pu tabjat,nogoj rabotlivo,p xxxxxxxxxxxxxxx ušće va nidelja praj svadba i venčaj g
su našta ćerća.I na kraj na knigata mu pisa na ženta mu deka ako ne a svrši va rabota du ni
lja gulem bakšiš ći mu pušči,ama ako ne neka si čudi arno oti nož ći igra.

Taman a dupijala knigata ženta mu na kasapinot,nenedejno,utišla kaj Urmanče,z
fatila da gu guška,da gu baknuva i da mu veli:Miloto na majka,p ti mi si bil zet i nejć
da mi kažiš a? More Dafino,mu veli na ćerka mu,brgu dojdi tuva da si gu vidiš momčito!Et
tatko ti nrčuva na nidelja svadba da prajme i da vi venčame,p ajdi azarisajse ćerko dud
ima vreme.

To kutro Urmanče koga ču deka za svadba si prigutvuvat majka i ćerka ud umot
si krene,ama neli taka pisa u ta palena kniga?Ne saka ni da čuj ženta mu na kasapinot k
Urmanče mu veljal deka gu čekat nejnte doma i deka sam namoži da a praj va rabota za ži
te. I ni pet,ni šes,trčinikum,gu duteruvat dejto-gu priminuvat arno i ubavo i ušće na t
delja faća i sii venč mladite,demek,Urmanče stanuva zet na kasapinot namesto da bidi ut
I taka,kasapinot brka tudžrlk,pu selta gore-dolo, a Urmanče su mladata nivesta smo si k
i si raduva. Arno ama,pu nekolku dena,koga si dujdel kasapinot doma šo da vidi,bre brat
Namesto smo ženta mu i ćerka mu da ispadnat da gu pričekat na portte koga puli i Urmanč
nih držajći ja ćerka pud miška.

Koga gu videl na takvo al na Urmanče,ud kak si puzdravil pišim su ste mu vel:

ženta il ti a?Ne znajš li deka
vo ursuš ći ni gu jadi sto mal a?Neli ti pisah jaska da mu kažiš na filjan i filjan priaj
tili da gu spastrat naka?Tuf,tuf,jazk šo pravihme!-Rekol kasapinot na ženta mu.Ej,sea ne-
ka nij na zdrave ženo i gospud zdrave i ksmet neka mu daj,rekol pak kasapinot,ama nej su
srce,tuku smo su laf.Ah,majkata i dejto šo mi pravi,šo mi stori,sixx rekol kasapinot su
umot koga čul deka Urmanče ne dujdel prao u nejnta kujća,tuku utišl kaj nekuja si baba.

Ud zafatukut,oti mu bil žalj za ćerka mu, kasapinot niščo ne pumislil da praj,ama ka
puminal malce vreme,mu si kačil vragut na ramo,zafatil da mu pala čare za da gu rasipi na
zet mu Urmanče i eto šo si isčudil da praj:

On imal tri kasapcki kojnai to,adnoto crveno pu boja,adno crno i tritto belo. Ste tri
kojna nejnte siljajna i znajale i sekuj sabajle,ušće ud rana zora sin mu i nosel na česma-
ta,šo bila nadvor ud selto,za da i poj.Sea,si rekol kasapinot su aklot,utre sabajle nema
da gu puščam sin mi da poj kojnta,tuku ći gu skornam Urmanče da odi.Koga ći stigni du češ-
mata,si velilkasapinot su umot,ći mu dam tolku i tolku pari na mojteprijatili-tepači,p ko-
ga ći si javi na češmata ći muj zapaljat puškite i...

Kasapinot ubavo si izmislil rabotta za kak i kak da gu pugubi na Urmanče,ama stoxkro-
jejne naopku mu ispadnal i eto kak:

Koga ušće pred da si legnat na večarta,kasapinot mu rekol na ženta mu:Ženo,ženo utre
namesto našto sin ći gu skorniš zetot da odi i da i poj kojnta,oti dosta viće si mči dej-
to i neka i zetot si pumče malce. Ama on niščo ne mu kažal na ženta mu deka saka da gu pu-
gubi zet mu.Koga čula taka ženta mu mu rekla:P arno mžo,taka neka bidi,ći gu skornam zetot
neka odi utre kojnta da i napoj.Arno ama,koga dujdel vreme dokulu zora vkt,stanuva ženta
mu i odi kaj udajkata kaj šo spiel zet mu su ćerka mu i koga gu videl kak ubavo i prigu-
šato si spii su ćerka mu,mu padnal žalj da gu skorni,p si rekla: XXXXXXXX Kak da gu skor-
nam sea? Neli ći bidi greh da gu utkopnam ud ćerka mi,p i nea da a razbudam? Mori aj da s
skornam pak sin mi, a ud utre nanaka ći mu kažm na Urmanče on da i poj tija paleni kojna
i bez da gubi nogo vreme odi i gu skornuva sin mu, a napkumta sii zeva kojta za uglamnicte
i odi na češmata za da i napoj.Arno ama,tija pusti dušmajna ušće ud crna noć bile kurdisan
dokulu češmata i taman mu dujdel na jugun,muj zapalguvat puškite i gu utipuvat dejto.

Koga i čul puškite kasapinot, si digmal na noga i mu veli na ženta mu:Ženo,ženo sta-
ni brgu daj mi rakija i prajme kave oti rabotta mi si pugudi i nema viće nikuj malot da ni
jadi,tuku nija samite i nešto dete.Abre šoj va rabota mžo?-mu rekla ženta mu na ksapinot.
Kak šo mori ženo? Urmanče si utide su zdrave i za segugaš si kurtulisahme ud nego.Mr,mžo,
mžo,kak Urmanče bre dušo?! Znajš li deka nešto dete gu puščih da i napoj kojnta?Bre kak?

I ušče lafot na duričen, stanuva,trča prap nakaj češmata i zafatil da vika i da mu veli na nejnte prijatili:Abre ljuge,šoj va rabota šo a pzavihte spritu menka?Ne pulite li de sin mi beše su kojna a? Arno ama tepačite tračile deka tatkoto šo vikaj tatko na Urmanč p namesto da zastanat i da si razberat,mu ja zapaljuvat puškata i na nego i gu ustavat kto trup namestto du sin mu. Dmek, ka šo kažale nrčnicte na trite vičeri taka ispadnala rabotta. "Ud ksmetut nšščo ponanaka namoži da si praj".

ČTRDESIT NECINETI KAMEJNA

Nekuj si fukara čuvek,nemajći nivv i druga stoka za da raboti i da živi, zafatil da šeta ud selo na selo,ud ksba na ksba vikajći:Um imam pari nemam,um imam pari nemam,a ma nikuj na isap mesto ne gu kladel i nikuj ne ispadnal,brm,da gu pita kak šo muj alot Eh, si rekol su aklot čuvekut,sto insan gu urnah i du sea ni adno čuvek ne ispadna prik cano da mi pumoži.Com naka u čuža država,p beljkim tam ći si naj nekuj ći mi pumoži da ispadnam ud vo ćor sukak šo zapadnah.

Ud kak sii stignal arno ubavo pincite,za nekolku nideli fukarata čuvek si prifli u druga adna bliska država,da kažime u Bugarija i pak zafatil da vika:Um imam pari nema um imam pari nemam i tuku vlizal u adno zingincko selo.Taman ftasal du adno kunak on pa zafatil da vika i koga eto ti gu adno nogo čurbadžija čuvak ispagja i mu veli na fukara ta:Abre šo sakaš da kažiš ti su va lkrdija čuveče? Šo možiš da naprajš ako ti daj nekuj stutina liri a?Togaj sirmaot mu rekol na zinginot:Ej,ej,čurbadži,čurbadži,smo imam,ći vijš šo ći pram,ama...E dobro de,mu veli zinginot na ,skoro reči,pitačinot jask ći ti dam sto liri,p da vidam šo možiš da naprajš.Ako drugo,rekol pak zinginot,brm,mira kot ći mi ispadni su va rabota,p sakaš vrnii mi nekugaš parite,sakaš ič nim mii vrnuvaj

Koga čul taka fukarata si rekol su zgreši oti čurbadžijta najstina izvadil sto liri i ni pet ni šes faća i muj dava na vo kutro.N go ti gudini,spulajti da si živ i zdrav,da ti živi i zdravi decta i gospud ušče tolku b ćet da ti daj!-mu rekol fukarata na žurbadžijta. I ud kak sii kladel stoto liri u džepu stanal i si urišl nanaka.

Sea najstina imal kolkuxx sakal pari,ama,koj znaj kak,namesto da oj da kupi n čo stoka ili nivv,ili pak da stani tudžar,on zafatil da kupuva stari prtali ud siljanta Ka čul i videl čurbadžijta deka fukarata su nejnte pari skpani prtali kupuva gore-dolo rekol su umot:Brej,majkata,ama taksiratlija čuvak!Pari nemam um imam,a koga dujde du pa puli gu šo ti praj sea.Tuku,si rekol pak zinginoš,jok neka si stori,jaska i taka,i taka činih ibred tija pari,p ako saka glava neka skrši su nih.Ima vreme,ći vidam šo ći praj.

si rekol čurčžijta su aklot.Gibi,zingimot muj činil alal parite šo muj dadel na fukarata

Ud kak nakupil fukarata nekolku koli prtali,zafatil da kupuva stari rkusini. Napkumta si tuvaruva em prtalite em rgusinte na nekolku koli, i nosi kraj more, i ršuruva,kolku adna p da i na kraj mu dava ojgin za da izgorat.Koga čul pak žurbadžijta deka i prtalite i rguzir te šoj subral fukarata,ušče pojće si naljutil i zafatil da klni i da pcuj ud inat spritu i karata,ama neli kažahne deka parite ispadnaja ud nejnta rka i druć stana sajbija na nih?

Sirmaut i on si imal nekuja mislja šo a pravil va rabota,ama nikju ne znajal šo sa kal da pustigni on šo kraj more i zapali šte stari raboti šoj subral ud selta.Za vo breg k raj morto, vo fukara imal čueno deka sekuj den ispagjale morcki kojna i pasele zile na trev ama u nejnte mucki imale necineti kamejna koga ispagjale da pasat tuva.I koga a duznal va rabota fukarata zafatil da pala pari gore-dolo za da dojdi du prtale,rgušini i drudzi sta- ri krntii. I evo za šćo i palaše i koga dujde du pari šo napravil:

Koga ispagjale morcite kojna da pasat pokraj bregut da pasat sii ustavale necinett kamejna na zilenta trevv,a koga dujagjal red da si vrnat,pak sii zevale.Arno ama koga i za pali starte krntii,na mestto kaj šo pasele kojnta,selta trevv bila plna su adna peda pepl. I koga dujdele pak kojnta da pasat,na duguto den,sii usavile necinette kamejna u peplta,a ma ka mu dujde vremito da si vrnat,oni namožale da si naat kamenjnta niz peplta i si vrnal prazni u morto,gigi si vrnale bez kamejna.

Ušće sabajlinto,na druguto den,sirmaut utišl na mestto kaj pasele kojnta,si zel a dno često sito,zafatil da gu sej peplta i koga da vidi šo,bre brate?!-Ctrdesit necineti ka mejna pud peplta.Eh,eh,sea ći vijte koj najzingin vija klnati žurbadžii šo nikuj du sea ne sakaše da mi pumoži za da dom i jaska du parče lepče! Berćat smo na vo krajtno žurbadžija šo mi dade sto liri, d inak ći si umriše ud glad!-si rekol pak su umot fukarata.

Novuto žurbadžija nejstina sea i on dujdel du arno deridže i kladel nogo vredna rabota na rka,ama sea druga bilja gu fati,oti neli država,a tija takvija skpi kamejna namo žal lesno da i prudaj,p eto šo ti praj:Ka šo bil du togaj,su skinatte rubi,oti u adno selo stanal plitardžija i zafatil da seči plitari. Koga čul zinginot deka parite šo muj dadel na fukarata nikde ne si videle kaj fatija i deka sea on plitari seči usšta si ja prikasal,ama šo da mu praj? Pari da mu pala i nej dubiva nazut, pak si zanajtil i zafatil da pcuj,ama... Arno ama sea i plitardžijta si napravil esap,p zato zafatil da seči plitari.On najstina za fatil da seči plitari,ama va rabota mu bila dubara,smo i smo da sii skrii necine na. I taka za nekoku dena isiše stutina plitar ,sii kladel spite kamejna ntre u plitarte, sii kladel na adna kola i sii doncel u adna nejna čivrtija-kulipka ud plitarte šoj sičel.

Koga videl zinginot šo muj dadel nekugaš stoto liri deka fukarata ud tolku pari s-

mo adna kulipka duspel utišl adno den kaj nego i mu veli:Zdravo-živo pitačino!Tolku pari nemam,um imam pari nemam a? Kaj gu izgubi umot,bre ejdipsus niedno šo tolku pari da ti dam i pak kto tpan gol,bos da šetaš niz insanut? Ne znajš deka du a kaj menka? Za sto plitari i dade stoto liri? I šo li ne mu naridi na kutruto

Ud kak svrši su zburuvanjto zinginot mu na to šo muj dadel parite:Gospudine,jaska du sea Vi slušah i ste Vaši muabeti ama ud sea nanaka iš nim berite gajle za menka i deka sm kljj ste pa i,p duri i pojće da vi vrnam,mo i mo na faat da mi ustajte.Abre kak ći mii vrniš,vošljo niedno,koga mitilik nemaš u tepka?Ud kde ćii najš sto liri da mii vrniš,ti,goltarašo? Togaj fukarata izvgja adno plitar,mu gu dava na zinginot,šo tolku gjurlutija digaše i mu veli:mo su vo plitar ti si udborždduvam,a ako ima neščo pojće ne ti gu sakam nazut da mi gu vrniš.

Koga vide zinginot deka fukarata mo adno plitar mu dava,tračil dekaj lud, ama pak si gu kladel plitarot u adna torba i si utide doma.Arno koga ftasal doma i gu skršil plitarot šo da vidi ntre?! Ka ispadnal adno ud tija necinette kamejna i si pritvoril u adna zlat nadzezd celta kujća zafatila da

Brej,brej,kakvo čudu pravil vo čuvak! ud kde li i najde vija tolku skpi kamejna? Ako ne odam da ga pitam! I ne gubejći nogo vreme,odi kaj,viće nekugašnoto fukara i mu veli:Abre čuveče,ud kde i nejde vija tolku skpi i arni raboti?

Togaj mu udguvoril novuto čurbadžija i mu veli:Ud kde i nejdeh i šo napravih jaska na tepka ič da ne tii gajle i pulisija rabotta,oti ako sakaš da znajš nogo raboti i to šo gu imaš ći izgubiš.

Čuvekut šo sakal nogo da znaj namožal da ispadni na kšaj i si vrnal domno, a novto čurbadžija si nakupil nogo mal,demek,nivi,dubici,si napravil nova kujća i ud togaj mava na ušče zinginsko život si živi.

KDIJTA KRIVO SUDI-PRAVINTA SII PRAVIA

U pazarckata kaza ima adno selo kój si vika LOZANOVO. Za vreme na turckoto ropsvo vo selo imal adno beg pu ime Mimet Ifende i celta mira nivi on a imal, a ste siljajna ud celto koj na puluvini,koj kato izmićari rabotele kaj nego.

Adno vreme begut utišl u Stabul, a kto gravatar na malot,gibi na ste nivi i stoka,gu stavil na adno kaurin, da rečime na Novakov Gligor.

Glavatarot na turckoto mal nogo arno si ja teral rabotta,oti kto kaurin,em na nejnte ljajna mu pumagal,em nejnta rabota si ja pulel arno,oti su Turci nemaše nogo muabet.

Pu nekolku gudini Mimet aga si vrnal pak u selto Lozanovo i koga šo da vidi? !Name pet čivta vulovi najdel desit;namesto pet kušari plni su činička najdel desit;namesto sto glavi kravi najdel dvesta i šo li ne drugo pojće. Ama i s. mite siljajna ste i najdel su nogo poarno život, p si rekol su umot:Brej, anasani šo napravil Gligor, ćopek niedno! Mu dadel plna sluboda na kaurite, i napravil ste čurbadžii, a za ni oči i mojta rabota a pupravil.More gjaur, gjaur, sea ći ti kažm jaska na tepka! I evo šo praj:

Ušče ne udmuren ud dlguto ptuvajne, si kačil na kunakut, gu vika na glavatarot Gligor i mu veli:Abre, ćerata, kolku čivta vulovi, gibi, rala ti ustavih jaska om u Stambul a?U kakvo al ustavih jaska rajata, a u kakvoj sea a? Ti smo za crni oči kupil neščo za menka, a tvojte siljajna ste stanaja čurbadžii.-Eksik da ojš i ti i rajata I na mesto da mu daj laf na Novakov Gligor, kto glavatar šo beše na nejnto čiflić mu veli pak:Kolku čivta voluvi iame sea bre pezevenk?E, džanam, Mimet aga iame desit, dimek dvajs vulovo.- mu rekol Gligor na agata.A kamoti telijna diljćam imaš dvajsit vulovi? Mimet aga mu veli Gligor na begot, p mškite vulovi ne ragjat telijna i nema zaščo da mi palaš dvajsit telijna, Imaš li pami
kažm na tepka- ićumat ti čeka da znajš! I tolku beše.

Pu nekolku dena gu vikat na Gligor na ićumatut, gu sidnuvat na crn snapkumt mu veli kdijta? Ti Gligor imaš adna gulema džiza da platiš na tvojto beg Mimet ifende i d kolku ne mu gu platiš zijanut, za tri dena, da znajš deka u Stambul ći ti puščime, a tam zna kak sudat kdijte. Togaj stanuva Gligor i mu veli na kdijta:Gospudin kdija, kak moži vol da ragja tele? Koga si čul i koga si činila va rabota, p i sea jaska da plaćam na Mimet ifent telijna ud vulovi rudeni-tileni? Ud vol, ud ne vol imaš da mu paltiš na begot oti...Taka veli pravdata kaj naska.I taka, džanam, bez nikkva krivina, faćat i gu sudat na Gligor za da plat dvajsit telijna džiza.

Glavatar Pazar gu frlj sudut na solunckiot ićumat.I koga pu nekolku nideli ispadnala rabotta pred solunckiot ićumat, Mimet aga odi i on tam fća adno avukat i zafatil da čeka za sudejne, držajći adno gulemo čibuk na muckata.Arno ma, koj znaj kak, avukatut da ti bidi kaurin, a on tračiše dekaj Turčin, p tuku šo zafatija da si sudat, a kdijta zafatil su nasmijnata usta da mu veli na Mimet aga deka va rabota nej kak šo trebuva, nejnto avukat ne idi, p ne idi. Čekaj sea, čekaj ponapkum, nema gu i gu nema.Taman dujdele viće na kraj na rabotta, tuku mi si javil nej to avukat, p mu rekol Mimet aga: Zaščo tolku docknа mi idiš, bre ćerata? Zato li tolku pari

mi ze ud menka?Togaj ispadnal avukatut pred ste i mu veli:Pred sé,sakam da mi prostite šo tolku dockna dujdeh,ama jaska ne beh kriv oti na drugo mesto du sea beh.E,aj kaži de kaj beše du sea?-mu rekol kdijta na avukatut.Diljćam sakate da naučite kaj beh du sea ći Vi kažm i mu veli:Tatko mii padar na adno selo du morto i evo šo mu si pugudil:Nekuj si ud siljajnta,mu veli pak avukatut,imal nasijano proso du bregut na morto,p ka ispadnale ribite sto proso mu gu ispasele, a zijanut ud mikuj druć ne gu palat,tuku ud padarut,demek,ud tatko mi.

Koga čuja ste u ićumatut,p i Mimet aga mu veljat na avukatut: Abre kak moži ribite ud m a?Togaj avukatut si ubrnal nakaj te šo bile ntre u ićumatut i mu veli:E kak moži,bre ljuge,mulovi telijna da ragjat? Koga čuja takvo muabet ste u ićumatut ustta sija prikasale,p mu veljat na Mimet aga:Mimet aga,va rabota namoži da bidi oti ni ribite namožat ud morto da ispadnat i trevv da pasat, ama i tvojte vulovi telijta da ragjat.

Sto,taka svršila sudbinta na Mimet ifenta i na Gligor kto nejno glavatar.Šo veli adna lkrdija:"Krvta nikuj pt voda ne stanuva".Taka i kaarckoto avukat mu ja kutnal rabotta na Mimet ifende.

TRI PIJANICI

Za vreme na carcka Rusija,sidnale tri pijanici u adno ka ine i ud kak si strknale arno,zafatile da sii kažuvt nejnte sakajna,koj šo saka.Adnoto ud nih rekol: Sea ništčo nejćam,madav ud sto liri-smo tolku mi s putrebni.

Koga čul taka drugiot zafatil da mu prifrljuva na prvuto i da mu veli:Budala,si si,bre,ne sto,tuku ušće sto da imaš, pak ćodat kto slama,tuku znajš šo?Jaska sakam adna vešar su caricta da spijam.

Krajnto drugar i on zafatil da si pinavi,p veli:Jaska nejćam ni da borždúvam,ni da mi burdžuvat.

Vrs nento muabet,koj znaj kak,si pugudil adno carcko čuvek i koga i čul deka adnoto ud nih saka su caricta da spii,druguto sto liri da ima i tritto nejćal ni da bordžuva ni da

Ud kak gu čula caricta na nejnto čuvek mu naridila i mu veli:Brgu odi i doncimii tuva da vidam koj šo saka i ako možm da mu pumognam.

Koga muj doncel doma,kaj caricta,i kladele u adna udajka,p napkumta ma veli na adnoto ud nih-na prvuto:Šo sakaš da imaš ti čičko? Šo si kažal u kavineto?

Kóga ćúl taka pijanicta úd zafatukut si zaštisal, ama ka utriznel malce, mu udguvoril ma caricta i mú veli: E, džanam, jaska kažah da imam sto liri, ama koj

ri m

kol: Carice, ake imam jaska telku pari em ći si napijam, em ći mú kupam neščе na dćcta, ama...

Úd kak gú čula taka caricta, izvagja sto liri, muj dava na pijanićta i gú istiruva nanaka Sea mu beše redod da vlezi kaj caricta

caricta pred nego zmrznal úd strah i ne znaja

ći, domek, na adnš utriznel. I úd kak gú kladela u adna udajka, mrčala caricta da mu donesat d-

vajsit jajca,

mče, ič nim si plaši, dojdi kaj menka da ti pitam za neščе, p napkumta ći pulime i ći prajme.

Četriet pijanica ušće pojće mu si zatrisea koskite kog

si ričel su umet: Mere, meži li da napraj nekuj čude i da mi klaj su mea da spijam adna večar,

ak še laf

ša, še si laf

beše še si sakal da spiiš adna večar su caricta a? E, džanam, veli

žah va lkrdija, ama prosti mi eti beg pija i ne znajh še pram i še la

aricta, mi laf

Úd kak si rzbraja migju nih, a vikmala caricta na alajtkata, muj donesla ste dvajsit

ajca i mu veli

ći prajme ponanaka. Ama, mu veli

najš, klavta ći ti ja isečam kte na petl.

Pijanicta zafatil i na nekolku minuti ste jajca i ukrkal, p napkumta mu veli na caricta:

akva naredba imam ušće da svršam carice? Ejpj, sea ti ništo nemaš, tuku jaska ći ti pitam, a ti

i mi udguvoriš. Sakam da mi kažiš, mu rekol caricta na pijanicta, dali rzbra neščo úd ste jajca

oj izde? Ima li nekuj úd nih da s poslatki, a nekuj da gorćt? Dali sljupkite na jajcta úd nt-

oj poinkva il pak ustanuva šljupka? Togaj mu udguvoril pijanicta na caricta i mú veli: E, dža-

m, jaska ništo ne rzbarh i d adno, mkr ste ne bea adno pu boja. Togaj caricta

tišl ušće šoblisku du nego i mu veli: Ej, sinko, sinko, ič da ne ti lži umot deka ći spiiš ad-

a večar su caricta i koj znaj šo ći alantisaš, tuku ste ženi s adno i úd sea nanaka ič nim si

ši se dudeka ne nakapiš nekde i da si ja izgubiš glavta. Sea, mu rekla caricta pak na pijanic-

a, mkr zevaj nekolku liri, oj neš

jam , oti bisilka ti čeka, da znajš.

Úd kak svrši rabota i su nego, gu vika na trišto pijanica i

ud kak gu ukrotil pišim mu veli: E,aj da vidam i čujam,bre junače šo palaš ti ud naska? Šo si kažal u kavineto koga behte ste tri zajdno na piejne? Kakvoj to laf ud tepka šo nej- kaš ni da burdžuvaš,ni da [illegible] ti bordžat? Togaj pijanicta mu veli nacaricta: Eto tak caricе,jaska nejćam ni da mi bordši nekuj na menka,nitu pak sakam da bidam borčlija naneku Arno ama,namesto liri,ručk i nešče drugo,caricta dadela tqljal niz nejnto insan deka vo ču vek trebuva da si ubesi oti ud nego nema fajda ni nejnta tajfa,ni državta,ni za samuto neg I ušče na dzastrata,na druguto den,gu nosat u stredinta na ksbata i gu ubisile.Eto kak mu si svršile mkite na ste tri pijanici,a najnogo na krajnto ud nih.

MAGIŠNARCKOTO KAMINČE

U nogo staro vreme, si bila adna stara majka i si imala [illegible] adno mško dete i dve ćerkički.Majkata bila nogo sirmaška i na nogo pta duri i su kuprivi i tušnica sii rane la nejnte dečijna.

[illegible]

Majkata nemala koj znaj kakvo drugo mal li druga stoka madav smo ud adno zamnat š gu imala, a to beše kušnici ud vrbi da pleti za da sii rani nejnte zlatni deca. I ne smo t tuku na nogo pta i leb nemala oti ne sekujpt možale da i prudadat kušnicte.

Pogore kažahme deka starata majka imala i adno dete,šo najnogo ne nego si nadevala oti mško kto mško na sekde možel da odi i ud sekde možal da ispadni. I eto,ka purastel i s činil decetinka petnajsit gudini,zafatil da odi na pazarot da prodava i kupuva se šo mu trel alo na majka mu.A za nejnte dve sestri,kto pogulemi šo bile,maj ispadnal kmetmx i sii i: mžile naka,koj za smovil,koj za lamja.Gibi,majkata sea ustanala smo su nejnto dete doma.

Koga isplitele nekolku kušnici, adno den mu veli majkata nadejto:Sinko,sinko,eto nesme leb,p nej lošo da ojš na pazarot,da i prodajš i da kupiš malce žito za lepče.Dobro majko, kol dejto im ušče sabajlinto i zeva kušnicte,sii tuvaruva na magarencito i odi na pazarot če pred pladne dejto i praodadel ste kušnici,zel pet groša i si virnal pak nazut za doma.A ama ka dujdel dukaj sred ptat,stritnal nekolku deca kaj si igrat su adno mačence,p mu ve Gu prodavate li vo mače dečijna i kolku pari mu sakate za nego? Pet groša,mu rekle decta ud muj dadel pette groša, si gu zeva mečencito i si oj domme.

Ka gu videla majka mu deka namesto pari ili leb [illegible] dejto mače mu nosi mu l la: Abre sine, ne puliš li deka gldnvme za suvo parče leb šo kupuvaš takvija raboti?Nija naska nesme leb,p koj i su šo ći gu ranime mačencito a? Ako majko,ako!-šo ći jajne nija i mačito ći jaj.Majka mu smo i krivala ramejnta,ama i nemala drugo šo da praj,oti adno n majka mu beše i nejćala atrot da mu gu skrši na sin mu.

Berćat blisku du nih živel adno car,p sekujpt,koga decta odila i p-
rusala za kora leb.Demek, duri i carot znajal deka kaj nih ima fukarajcka tajfa i sekujpt
a stretnuvala majekata koga prusala niz carckoto dvor.

Pu nekolku dena majekata i dejto pak isplitele nekolku kušnici i pak gu puščila
jto na pazarot za daj prudaj i da kupi malce brašno ili leb. Arno ama ud kak i prudadel
te kušnici,pak za pet groša,namesto da kupi leb ili brašno za doma,bidejći sea zajdno su
mačencito bile tri duši,vrnuvajći si za doma stretnal nekolku deca kaj šo igrat su adno
čence p mu veli:Dedijna,dečijna gu prudavate li vo kučence i kolku pari mu sakate? Togaj
decta mu udguvorile i mu kažale deka ći mu dadat,ama ako mu daj smo pet groša.E,diljćam
kaj rabotta navi pet goša i dajtim gu kučencito. I ud kak si pazarisale mujdava pette gr
ša, si gu zeva kučenoito i si oj domno.

Koga gu videla majka mu deka namesto leb ili brašno,pak nešćo mu nosi, a sea i
čence, zafatila da gu kara i da mu veli: Abre,čedo,šoj va rabota šo mi ja prajš?Ne puliš
deka neame ni korka leb i deka mi si baktisa ud pausajne pu čušite kujći i pu carckite
vorovi? I ne smo to, mu veli majka mu na dejto,tuku sea namesto tri stanahns čitiri duši
ušće pojće gajle mi klade na glavta i ušće pojće leb ći ni trebuva ud sea nanaka.Arno ama de
pak zafatil da a moli na majka mu i nejćal da čuj za da gu vrni kučito nazut,p i vapt mu
še prusteno ud majka mu,mkr šo pak zafatila da prusa za kora leb.Gibi, sea stanale čitir
duši.Kutrata majka! Dali za nea i za nejnto dete da beri gajle ili i za mačencito i kuče
cito da pala leb? Ama i nikujpt ona ne si utkažala da pleti kušnici,tuku dejma prusala g
dolo, a nośno vrame kušnici plitela.

Koga pu nekolku dena pak naplitele nekolku kušnici mu veli na sin mu: Aj, čedo
vaj kušnicte i oj na pazarot,ama vadin,ći ti moljam,nim praj adžamilk i nim kupuvaj nešć
tuku puli da doniš malce brašno ili leb ud pazarot.

Dejto ušće na drugata dzastra i natuvaril kušnicte, utišl na pazarot i pak i p
dadel, i pak zel pet groša. Arno ama ka kinisal pu ptut za doma,koga na adno mesto šo da
di?! Ka si zapalila adna drma- kpina sć ći izgori, demek da kažime,adno duman,adno kadiš
čudo! I ne smo to,tuku ntre u kpinta imala adna zmija i smo si vrtela,smo si molila na g
pud da pumini nekuj pokraj ojginot za da a utkini.I tokmu na to vkt, eto gu dejto i ka v
del ojgin,utišl poblisku i koga puli zmijta smo si privrtuva i moli kak i kak da utkini.
ga gu zaušila na dejto zmijta zafatila da mu si molisi da mu veli:Aman,ti moljam lično d
kurtuli mi ud vo taksirat, p napkumta taj moja rabota kak ći ti si udboršćm jaska spritu
pka. Koga čul dejto deka mu si moli zmijta, mu udguvoril i mu veli:Morikak da ti utki-

nam zmio i kak da klam vera na tepka? Kaj možiš ti bez da kaniš nekogo koga ći si dubliži du tepka? Koj može da kaži deka nema da mi kaniš ako ti kurtuljam ud ojginot? Aman, aman, ti moljam junače, smo utkini mi, p ći vijš kakvo dar ći ti dam jaska na tepka!- mu si molila z- mijta na dejto. E diljćam davaš laf deka nema da mi kaniš, evo, daj mi ja glavta vaka, p šo saka neka bidi. I, bez da mu si čudi nogo, si ja pušća mastagarkata, si ispulazuva zmijta pu nea, si mu kačuva na vratut na dejto i ud ka ispadna zastanala malce da si udmori, a napkumta mu veli na dejto: Nogo spulajti junače? Kaži mi sea, veli pak zmijta, kakvo arno sakaš da pram i na šo da ti pumožm? Ći dojš li su menka da ti nosm kaj mojta majka, bratćd i sestri da ti vidat? Togaj dejto si ubrnal nakaj nea i mu veli: Mori kakvo arno i kakvo bakšiš mo žiš ti da mi dajš na menka? Na kakva kujća sakaš da mi nosiš i kakvi bratće i sestri imaš šo mi kaniš na gosti? Jaska, mu veli dejto na zmijta, ud tepka si tresm ud strah da ne mi k niš, a kamo li uščе drudzi zmii da ispadnad pred menka, p i da mi pričekat na gosti. Nej, da nej, ći dojš kaj naska i ništčo drugo, rekla zmijta i ud kak gu kndisala na dejto, kinisuvat i odat na gosti kaj nejnte, damek, kaj nogo pojće zmii.

Su va rabota šo mu si pugudila na dejto, zbravil i za majka mu, i za mačencito, i za kučencito i za lebot da mu gu nosi za da jadat. I pumm maloe vreme ptuvajne stignale na gosti kaj zmijte, sma ušće ud dileko, ka gu videle i namirisale deka čuvek idi nakaj nif, i krinale glavte nagore, sii izvadile izicte i trgnale prao nakaj dejto i nejnta setra, azr da mu si spuščat i da gu udavat. Arno sma koga si nabližile eptem blisku du nih, ispagja ne nta setra i mu veli: Mila majko, bratće i sestri, vi si moljam ništčo da mu si praj na vo det oti ako ne beše on jaska ćojh pu vragut du sea i zafatila da mu kačuva za se šo mu si pug dila i kak a utkinal dejto. I ne smo to, tuku sea mu veli deka na dejto ći trebuva gulem dar da mu dajme, a kamo li zijan da mu prajme.

Koga čuja taka ste nejni deka najstina dejto a utkinal nejnta ćerka, sestra i ru hina, gu sevat dejto kaj nif doma, a jadejne, a piejne, šo veli lafot ud pile mleko mu dadel da jadi. Ka videl de me šo mu kažala zmijta najstina muj ispadnale, kladel gulema v ra na nih i ustanal nekolku dena da si udmori.

Ud kak si udmuril kaj zmijte, adno dem, adna dzastra, si azarisal kmm mu rekol na zmijte deka ći si oj dommo, sma pred da kinisa zmijta šo a utkinal mu veli na majka mu i n nejnte sestri i bratća: Male, bratća i vija sestri, kak ći gu puščime nazut doma bez da mu dajme bakšiš na junačto? Togaj ispadnala majka mu pred dejto i mu veli: Junače, aj kaži mi kakvo bakšiš sakaš da ti dam šo mi a utkina ćerka mi ud ojginot? E, džanam, mu rekol dejto na majkata zmija, jaska sakam da mi dajš adno zlatno ili magišnarsko kaminče i ništčo drugo sma sakam ud se srce da mi gu dajte, a ne su mka na vašta dušš. Dejto mu pusakal ud majkat

Dejto mu pusakal ud majkata zmija takvo kaminče oti nšče koga a izvadil nejnta ćerka-zmi
[redacted]t; ona mu kažala deka to kaminčej najskpo i deka ud nego ći ima najnogo air.
[redacted]l šo da mu pala u ii
[redacted]koga čula majkata zmija deka dejto mu pala magišnarcko kaminče ud safatukut u čudo
ustanala, s napkumta i ne sakala da mu gu daj kaminaut na dejto. Ama ka videla i čkla zmij
ta šo ći izgurela u kpinta, safatila da mu si moli na majka mu za da mu gu dadat magišnar
koto kaminče, kak na kraj i kadisala i mu gu dadela. I ne smo to, tuku sea ak majkata zmij
si ubrnala nakaj dejto i mu veli: E diljćam tolku ti saka mojta ćerka ći mu gu pram čefe
i ći ti gu dam magišnarckoto kaminče, ama ckuckuk puli da ne praji nekuja greška oti nej
ći imaš nikkvo air ud nego. Koga ći sakaš nešto da praji su vo kaminče, mu rekla majkata
zmija na dejto, ništo drugo nema da kažiš, tuku smo: "Utvori si kapindžuče"; smapkumta, ud ke
ći svršiš rabota, pak ći kažiš tuku Utvori si kapindžuče" i ća ći si zatvori. Ama, mu rekla pe
majkata zmija na dejto, ći gu čuvaš kto očte kak sii čuvaš oti ako gu izgubiš nego, jask
tepka.

Pu nekolku miseci, a majka mu ći puludela ud strah pu nego, eto ti gu dejto kaj si
idi doma. Ka gu videla majka mu deka šiv i zdrav mu si vtnal sin mu mu ijše dur da letni
ud radna. Arno ama ka gu videla deka dejto ništo ne mu nosi za jadejne doma mu veli na si
mu: Abre sinko, sinko ne mi stigaše da pitam gore dolo pu tepka i da prusam za keru leb, t
ku i sea ništo ne mi nosiš, p sakam da mi kažiš šej pravi parite ud kadnicte? Togaj dejt
mu udguverile na majaka mu i mu veli: Mo rašii
adna rgusina i adna zinija, p ći vidiš kak trebuva da si šivej- sej su adzave fkrik!

Ud safatukut majka mu na dejto nemaše vera na dejto, ama ka vide deka nego zafati
da navizka za ta rabota, seva adna rgusina, a klava zinijta na strediata na kujćata i su
uvrkulemi oči safatila da puli šo ći stemi su dejto i nejnto kaminče. Arno ama, majka mu
sea beše nšče pojće začudena koga vide deka nejnta zinija si napldi su najzinoki jado
na i piejne smo su adna laf šo kažal sin mu Utvori si karapindžuče.

Majkata safatila da si krsti i da blagoslovi, ama i safatila da lapa oti viće bil
prilibena ud glad i nikugaš du togaj nemala videno mandžička. Ej, ej bre čedo sinko! Ud kde
a najde va rabota šo ni utkina ud fukljakut? Še beše vo čudo šo gu pravi, sinko na majka?
Dali smo leb i mandža ći ni dava vo kaminče ili i drugsi raboti šo ni trebuvat ai? Togaj
jto mu rekol na majka mu deka vo kamin ne dava smo leb i mandža, tuku i se drugo šo čnšta
ni pusaka. I nšče lafot nadnićem, mu kažal na zlatnoto kaminče. Utvori si karapindžuče-
na adnš muj ai naturavat kolku adna vrejća žlti liri. Dur togaj na majkata mu si fatil

deka

ra

strana

va

kaminče.

a

ejto se napravil jat bakšiš,

i m

zaj

no

kak

mal

prusa,carot

tol

nek dni,pušča

del

ta

naš raspalaš?Puljam, veli babata,deka,nekk,nogo

naki

gu

tam gorša,p

I ne

tamk fatil

muj

a rišnata

veli

a

ev carot,p sakaš,odi

al ramejnta sinko,sinko,na

ekuj popovta

a

abota palaš?

e

a tera na majka mu da odi kaj carot,Kutrata majka mu kndisala da odi kaj carot,sma pred

trgni mu rakol na dejto,bm,ako moži, da ne om jaska,tuku strojnik da puščime,gibi,ona s

kala,pu

zaf

ka skršila dejto,ama

nakaj

majka mu

kak izdim

ta kumčijće!-Kak pu dójš kaj

si á druga care,rekla babata,p

eli

ku rabota,dujdeh,akoj

za nejnto dete,

dav glavta,morre

al

kalta,mu

frlja.

pam kaj carot:Ej,hm,hm bre,sinko!-P brčcat

a

ko frle,mu

maj

ro čuj,oti

la

ka

iznenaden dujdela,p a

a dommo-ad palatt

veljajki bid

mi mu:Male,j

sdnš saka neka

ma

pr mu,nagurena,ušće

za

mi

pripravil adna mlada i ubava žena, snapkumta mu veli deka sea ne smo šo carot nema da ti vrni nazut, tuku i da nejćaš ći ti vikni kaj nego...

Mladata žena sea nemaše strah i ušče su vreme si natukmila i kinisala za nakaj carot pu nivesta za sin mu. A dejto plno su radus smo čikal na vratta da čuj šo ći mu kaži majka mu koga ći si vrni pak domo.

Majkata na dejto kinisala i utišl kaj carot, sma vapt ne smo šo ne a vrnal, tuku a pi bral u palatta i zafatil da ja pita šo pala ud nego. I koga mu kažala že- naj demek, dekaj majka na to dete šo a palaše ćerka mu za snaa, carot usta si priksal.

Mladata majka pak zafatila da mu ja nosi lkrdijta na carot za da mu ja daj ćerka mu za nivesta, p ud kak svršila su muabetut, mu udguvoril carot i mu veli: E, diljćam tolku mi- rak kladehte za mojta ćerka, mr, kumšijće, ći ti a dam, ama ako mii praiš vija raboti:

Sakam, rekol carot, tvojto sin da mi napraj adna zlatna kldrma i da zafaća ud vajto dvor i d svršuva dn mojto dvor. I koga ći bide kldrmata azr, sma da ne pumini pojće ud tri nideli, dojš i ći ti dam mojta ćerka za snaa.

Babata, sea mlada ženička, su gulemo radus si vrnala doma i ušće ud dileko zafatila d mu kažuva na sin mu deka smo ako napraj zlatna kldrma, migju dvete naši kujći, ći ni ja da ćerka mu, a inkr lef nejća pojće da čuj.

Koga čul dejto deka smo va rabota a pala carot, p ako si čini mukaet ći mu ja daj će ka mu za žena, zafatil da si raduva, p mu veli na majka mu: Male, male, utre, da znajš, carovta ćerka vićej naša kto niščo i deka ći si usfatime su carot. Majka mu i imala i nemala vera na sin mu, ama neli mirakut sii mirak? Puli i praj sine ud sea nanaka ako sakaš da si us fatime su carot, mu rekla majkata na sin mu. Jaska pojće nemam viće rabota su carot i ustava na tepka. Dobro majko, spulajti da mi si živv i tolku beše.

Ud kak vičirale su majka mu, ubavo

dade zmijta, babata si lignala, ama dejto si gu zeva magišnarokoto kaminče, ispagja nadvor i m veli: Utvori si karapindžuče i naprajme adna zlatna kldrma, dlga ud mojte dn carckite vrati Lafot ud dejto padna, ama ušće na ta minuta i nova i zlatna kldrma nikna i to ud nejnta d carckata vrata. I koga na sabajlinto stanal carot i dzirnal nadvor šo da vidi, bre brate Adna kldrma dxr zdrakut i bastretut na carot mu si zel i kto lud zafatil da vika i da v li: Soj va rabota? Koj a pravi blagusuvena zlatna kldrma? Ama vrs to muabet mu ispagja ma kata ma dejto i mu rekla na carot deka va rabota nejnto sin a pravil i deka vićej vreme mu ja daj ćerka mu za snaa. Carot togaj si tiknal deka taka mu bil lafot su kumšijkata, a koga si začudi deka ćerka mu trebuva da a mži za adno pitačko dete, mkr, šo i kldrma puli red nego, si činil pišman, p mu veli pak na kumšijkata:

K, ožanam, ći ti ja dam ćerka mi, sma neli carrsvo i deka su adno udrejne namoži da si iseči drvuto? -Ći trebuva, rekol carot, ušće adnarabota da si praj, p dur napkumta ćerka mi snaa ći ti bidi. Koga babata gu pitala šoj va rabota šo trebuva da si praj, carot mu kažal deka sak ud dejto-ud zetut de, adna loza šo korinut da mu bidi na kujćata na dejto, a vrškata i gran kite na carovta palata da visat. Madav ud to, rekol pak carot, celta lozanka da bidi tuvarem su takvo grozde šo pojće da liči na slatni zdrnca utkolku na grozde. Demek, carot sakal da kaži deka okulu i vrs kljdrmata, ud kujćata na dejto du carot, da bidi se ud slato i pud s ka da odi kaj ćerka koga ća a daj na dejto.

Majaka mu na dejto si vrnala su navidena glava utišla pak kaj sin mu i mu veli: Ebre, nko, sinko poarnoj da si utkažiš ud va rabota utkolku da imaš su car kunišmak oti, e, sea saka loza da mu prajš i to ud našta du nejnta palata, okulu i vrs slatnata kldrma, a zdrnc pojće na slato da ličat utkolku na grozde. Duri togaj, rekla pak majkata, ći ti ja daj caro nejnta lična ćerka... Koga čul taka dejto ne smo šo maj muz Češkin smo vo gajle neka mu bidi na carot majko i deka ušće utre sabajle sta va rabot ći bidi, p dur togaj ći vidam šo misli carot su menka da praj. Ći ja zovam ćerka mu male! -r kol dejto na majka mu. On gu kažal vo muabet, sma i ne zgrešil oti ušće okulu stred noć mu veli na nejnto necineto kamińče: Utvori si karapindžuče XXXX i prajme adna loza šo korinut bidi na našta porta, a vrškata i grankite vro carskata palata da visat!

Dejto ne padnal nadvor oti magišnarskoto kamińče sta rabota mu ja napravil i nikugaš du togaj ne mu zgrešil, p koga stanale na sabajlinto šo da vidat! Kldrmata i lozankata li le pojće na paradis i koj šo puliše nanaka zdrakot mu si gubiše.

Koga stanal i carot na dsastrata i priznal nakaj kujćata na dejto, namožal da a udde ud nejnta palata, p si rekol su umot: Šo li vrag ći ima vo dete šo tolku raboti praj i poj slato i čurbaždilk ud menka ima? Dali gospud mu pumaga ili ima neščo magišnarsko u nego š nii faća mojte oči? Može li adno pitačko dete da praj takvija čuda i dukimii na va dujna? I čudeka si čudil taka, eto ti ja kumšijkata kaj idi prao kaj nego, p mu veli: Viliki care, m lo kumšijče i svad, puliš li deka i va rabota, šo mi ja nrča, mojto dete ti ja asarisa? Ći m ja dajš li sea ćerka ti za snaa i koga ći zafatime svadba da prajme?

Na pi nababata carot mu udgovoril i mu veli: Si nabliži rabotta ćerka mi da v ja dam, sma ušće adna ćešma ako mi naprajte i to, češmata da ima dve čipunari, a namesto vod adnoto čipunar slato, a draguto strebro da teči. Češmata, rekol carot na babata-svatćata, ći bid migju dvete naši kujći, p zajdno da si raduvame koga ći si usvatime.

Kutrata majka! -gulemi mki si zmčila, sma šo da praj? -Neli adno na majka? Ne smo to, tu sea si bori svatća na carot da si stori, p da si kipri i duj malce pred alkot.

Šo veli lafet" Su nadejvajne čuvek žive i raboti",p i babata nogo trčala,ama ći vijme nak
raj deka,ako ne drugo,brm,si izraduva malce su carekata ćerka kto nejna snaa.

Koga a vide dejto deka majka mu si vrnuva nakaj doma, ama pak su glavta nadolo,si rek
su umot: Šo li ći saka ušće carot od menka? ne mu stigat vija raboti šo muj pravih du sea
I čudejći si taka,ftasala i majka mu na vratta i mu veli: Ej,sine,sine [illegible] kak mi si d
ce i vadin carot,poarnoj ič da T
gaj sin mu zafatil da a pita zaščoj tolku važgisana, ama koga nančil deka ušće adna češma
pala carot,p mkr koj znaj kakva neka bidi, mu rekol na majka mu: Ič nim beri gajle male,ć
više si nabliži vremito koga carovta ćerka naša ći bidi deka i ti ći staniš nejna svatća
deka ste dušmajna ći puknat od inat.

Ušće sabajlinto na druguto dem češmata beše napravena od dejto i dvete čipunari za
fatile da tečat su zlato i strebro,a carot ušće pojće bil putrisem koga i va rabota
Sea carot nemal šo drugo da praj,tuku i nasubral ste nejni najgulemi carcki prijatili,a n
kumta mu veli: Šo velite,bre ljuge,va i va rabota mi si kroj- mojta ćerka a saka adno nog
zingincko dete, ama pred malko vreme beše dete na adna pita ka baba.I tračam,rekol carot
ste nejnite ljuge,deka ta baba ste a znajte,ama,eto,sea od pitačka zlatna kladma ima,zlatn
lozanka i češma su dve čipunari od koj adnoto od nif zlaot, a druguto strebro teči. Ste v
a raboti jaska muj palah zada vidam dali ima neščo na rka,ama eto,sea duri i menkaj pojće
zingin. Jaska,mu rekol carot na nejnte ljuge,veljam deka [illegible] ako mu ja dam ćerka nej
bidi lošo oti em blisku du menka ći bidi,am arno ći žive oti i dejto nogoj arno i pitimij

Koga gu čule carot ste drudzi nejni prijatili, mu si kndisala za usvatuvajne su d
to i zafatile da si azarisuvat,Arno am
ka više mu ja taksah ćerka mi,ama ušće neščo ći mu palam,p ako i va rabota mi ja napraj,t
gaj u nidelja svadba zafašame.E,šoj,džanam, vsrabota šo ći mu ja sakaš od dejto da tija p
j? Ći mu sakam, rekol carot, utre slncito da mi gu namesti krši mojta pindžerka i koga ći
razbudam da neznam šo stanuva okulu menka, a na očite čista pugača da mi stoj za da ne mi
zeva bastretut od slncito. Koga a čuja va lkrdija od carot,ste nejni prijatili kndisale i
fatile i oni da si azarisuvat za da si uveret dali najstina ćimx moži va rabota da mu ja
raj dejto na carot ili [illegible] su nekuja magija muj faća očite na carot.

Babata ušće ramo na sabajle utišla kaj carot,i vapt,namesto care svat mu kažala
gu pitala koga da zafatat svadba,ama carot namesto svadba mu rekol:Najstina,svatće u nide
svadba ći praime i mojta ćerka vićaj vaša,ama ako mlži,kaži mu na zetot deka carot saka u
re slncito nakaj mojta palata da gu zvrti i koga ći stanam smo am čista pugača očite da m

i pukrieni. I, nakraj, sfatćata, lafot

ni majka, pak sta r

bota na vera

deka

Utvor

si

šo pu

ga deka nas

više nidelja

rtel

Slr

to nadvoter. Madav

ud m

na n

s dadela pug

ča ja kladel carot blis

ku, nejnte

Ud kak mu pugača yog

re

mo b

ha

na e rekol

si da si radnv

de stusč

vat

til

sl praznik si

sv nc

arn

da

c da nik

kaj

šo da vidat! Kujća kto palata, ama nišče druge u nea- ništi jadejne, ništi piejne, tuku ame prasni sinii nis udajkite, p si rekle adne su adne: Kakva va rabota ud adna strana gosti kat, a ud druga strana cela kujća prazna, šo veli lafot da nema ni češa pakija da si čukni vek sa aizlijta rabota? Arne ama setot i puknil nejnite gosti, i kladel u adna udajka, plna slatni raboti i migjafi, si gu zeva magišnarekoto kamiče i mu veli: Utveri si karapinčeu i ete sinii naplnii se lugii, lugii jadejna i piejne šo nikugaš da sea ne ame imale u nai ta kujća! I tolku beše. Šte sinii ništče na mizmitta si nplnile se kakvi li ne jadejna i p ejne, a gostite su prikasni ušti zafatile da puljat i da si čudat šoj va rabota šo tolku raboti mu dava na dejte-na casnoto set. I kega dajdel red da si odat doma, gibi, kaj carot ne znajale kak da mu kažat sa šta rabota šo a videle, šo jadele i šo pile kaj set mu.

Kega čul carot deka najstina nejnata ćerka na nego arne mesto a dadel i deka nego arne šive i ći šive, nego si izradaval, p a udril na piejne su nejnite poijatili.

Carot ubave si ja napravil rabotta i arne si ja smistil ćerka mu, ama ne bila tak domek, nejnta radna ne trjala nego vreme i ete zništče:

Ušče pred da a mži carot sa dejte, šo tolku nego si mžil, ćerka mu si sakala sa ad ame Arapin i ušče ud prvuto dem zafatila da pala čare kak i kak da mu napraj nekaj paku na dejte i da izbega pu Arapinot. I kidejći dejte imal više nego veća na nejnta nivesta, ušče ud prvuto dem mu gu kažal magišnarekoto kamiče i namesto sea majka mu da gu čuva, mu gu dadel na šenta ona da gu krii i čuva. Arne kega puminale tri middli vreme, si zamtisal Arapinot i adna večar mu odi nečko vreme kaj nea, gu skrila pud skalta, ama a napkunta faća i si lignava kaj mladnte momče. Ama ka dajdel okulu stred noć, stanuva, nu gu zeva ma narekoto kamiče ud mžet mu, odi kaj Arapinot i begat nazaka. Ama kakvo begajne? begat!-n kuj da nameži nikde da i najde. Tija sa da nej naj dejte i sa da nej fati ostor, oti i on znajal sa va rabota, fašat i si prifrljuvat, preko more, na adno strašnarak.

Kega si razbudnva na sabajlinte dejte šo da vidi? Ni palata okula nego, ni slat ni klučma, ni slatna češma, ni slatna lozanka, tuku si čini pak kte še beše pred da gu naj magišnarekoto kamiče-gibi stanal pak pitačin. Majka mu i ona ći puknl ud žalj i mka, ama še meši da si praj? Gulam tukvirat. Život plno sa mki še nikugaš čovek ni na seme nej videl, ne ame to, tuku šte imam si pučudil sa va rabota i zafatil dnri pesa da mu si bijat on dejto on na carot. Arne ama dejte ne si vežgisal ud živote, tuku mu kažal na majka mu i na da mu-carot deka adne dem pak ći mu si vrnat vija raboti i deka on šenta mu on Arapinot kaj na šee. Ka čul taka carot si izradaval i zafatil da mu pumaga na zet mu sa da si naj begamiče, ama nekolku miseci puminale i se pusto ustanalo, a ćerka mu su Arapinot ni pud ve ni pud kamin i nema.

Koga, gibi Arapinot i cetevta čerkajka videle deka nemožat nikde da si skrijat, si prifrli
Peske mezhe i si kurdisale u adno stredurek. Tam oni si napravile adno saraj, sto od zlat
ad ukradenite kamenčes od dejve i zafatile spokojne da si živat.

Caret bil važgisam koga čul ad nejnite askerlii deka nikde nemožale da gu najdat Ara
pot i nejnata čerka, ama dejte uščе imal sila i si nadival sea pojće na nejnte drugari-kuč
cite i mačenscite.

I taka, koga videl dejto deka na suvo zemja nemožal daj najde Arapinot i nejnta prikupcana
čema, sii seva mačencite i kučencito, si prigušnuva su majka mu i kinisuva za dilečen pt
Pova čii naj, tam čii naj nikde, p nikde. Arno ama koga ftasal du bregut na morto, sidnal ma
ce da si umeri, si ja izvadim pagača šo mu ja izmisil majka mu za nego i za nejnte dru
ri, kučite i mačito, i zafatil da ručč. Ama taman zafatile da jadat, mačito a krinal glavta,
fatil da puli nakaj morte, a napkumta mu veli na dejto-sajbijta!

Stopane, stopane, zanjš šče? Ej, ej tam ntre u morto mi si puli adno stredurek, u ko
ima adna visoka kula, adno visoko saraj, p nej čudno da s tam Arapinot i našta domakinka,
tolku nogeti palaš. Pu mačencite stana kučencite, si spruzil i pa nakaj mesto i ad kak
bližil nešče mu veli na sajbijta: Stopane, stopane brza da jajmu i napkumta da vijme še
rebuva da naprajme za da ojme na stredurekut, beljkim či najme Arapinot i našta domakink

Koga stanal dejto i najstina videl deka ntre u stredurekut si puli gulema kula i
daleke svitela kto zlato, si rikel su upote. Beljkim oni s tuva i nema pjče da si ščem daj
palam gore-dolo, ama kak či mojm da em da nih i su kakvo čare či mu gu zevnajke drugo, bi
magišnarckoto kaminče? Ama mačencito znajal še mislil dejto, si ubrnal nakaj nego i mu ve
Stopane, jaska, imam adno laf da ti kažm, p napkumta či prajme čare kak či nežime da ojme
tre u stredurekut. Jaska tračam, mu veli pak mačito na dejto deka nija nežime da ojme kaj
nih smo ako sii pregnime ste sibi. Uščе mačito nedakašan, kučito ke zafatil da vii i da mu
velimr na dejto-sajbijta! Lesnaj rabotta sea koga znajme vsče kaj s Arapinot i svojta niv
ta. Ti, mu veli kučito na dejto, či ostaniš tuva kraj morto, a jaska su mačite čojne tam i
svršime rabota. Mačito, rekal pak kučito, i en znaj da pliva, ama koga či si umeri, či mi si
č. vrs menka i kreva, kreve či mu si nabližime da nih, a napkumta či puštime i či prajme ka
i su kakvo čare či mu gu zevnajme slatnoto kaminče. Ričeno storeno.

Kučencitо i mačito kinisale i zafatile da plivat niz morto, a sajbijta ustanal kr
morte i su gulem mirak idvaj čikal da si vrnat nazat nejnte verni drugari. I najstina, za
nekolku sati mačito i kučito, pumagajći si adno su adno, ftasale na stredurekut i ad kak
umurile malce, kinisale i zafatile da krojtg čare kak i kak da nu su nablizit kaj Arapino

i kaj nejnta nives račkori du sarajot,koga
luššt adna šmta okulu nih i a poblisku,a poblisku šo da vidat!! Ka si nasubrale,koj znaj
kolku miši,kaj dujnale zurlite,ka si nafatile na oro,igraj,p igraj.

Koga a videla va rabota mačito mu veli na kučito:Št,št,št,moči nim lae i nim mi laf
oti ud nih moži nogo raboti da naučime! [redacted]
[redacted] Ama i kuči smo adno d
stretnite se ći zabrajte,a kamo li sea koga stutina miši ima du naska.Jaska znam deka
ti si idi su menka,ama diljćam tolku ti jadi,odi fati si adno-dve,a
pulime rabotta oti sajbijta sl čeka

Kučito tračiše deka najstinaj mačito strvno i nejćal pojće su negb da odi,ama ne bil
taka rabotta,tuku eto ka ispadnala: Mačito zafatil da laze i da si nabližuva kaj mišite,
ma koga epten si nabližil du nih, dur togaj razbarl deka mišite praat svadba
ti taman togaj gu izvadile zetot i kinisale
kardisahne rabotta i kto strela si pušća vrs nih. I šo traćite da napravi?- Namesto
naj kakvo

Koga videle taka ste drudzi miši,zafatile da gu moljat na mačito za da mu gu pušći
mišut zet i na
mesto da pala koj i
vi gu puščam vašto drugar-ze da vijte u koja udajka
topanite arno,ako ne ič nim undisajte da vi gu puščam. Ka čule ste miši de
nejća,tuku smo saka da znaj u koja udajka sarajot,kndisalš
ušće

Ušće ne vrnuvat nekolku svatovi-miši i koga dujde
kaj mačito mu veljat: Gospudar,gospudar,sajbijte na spija u filjan i filjan udaj
i taman na sea si ligja.U sarajot,ma rekle mišite na mačito,živat adno emo Arapin i adna e
rica, a nikuj nema druć madav ud nih dvete.Demek,ste tajni raboti
šo mu trebuvale na mačito mišite
mačito mu rekol: E,adžanam,jaska vi dadeh laf deka
ako ušće adna rabota mi svršite.E,šoj va rabota,džanam,šo trebuva da ti ja svršime nija
Sea,mu veli mačito na mišite,ćojte
Arapinot i su nekkvo čare ći mu gu zevate ste
sekuja večar k

da igrat i da mu veljat na mačito:Nija tračihne deka koj znaj kolku ći sakaš ud naaka da adiš,ama diljćam vaj džizata,ud se srce ći ti ja svršime i va rabota.

I koga si stimnil arno ubavo, si nasubrale nekolku miši,a zetot amo dremi pud noftit na mačito,kinisuvat i mu fliguvat ntre u sarajot na Arapinot. I taman dujdel vreme i si lignale i zafatil da arora-frča Arapinot mišite zafatile da gu palat kaminot,ama palaj tu va,palj tam gu nema i gu nema.Togaj adno ud nih mu veli na drudzite:Abre ne čuhte li šo k kaža m magišnar kato kaminče? Brgu da najme čare i da mu gu izvajme oti ćoj ud rka zetot-gu čuhte šo kaž mačito a? I adno ud nih,po glavatar i postr mu fleguva u pukrovut na Arapinot,mu ja klav paškata nosut na Arapinot i zafatil da mu gu trje. Togaj Arapinot,bez da pikasa šoj v rabota,zafatil da kifa i na adnš muj ispagja ud nosut kaminot. Napkumta,mu gu zevat mišit i trčnikum,radusni,odat kaj mačito i mu veljat:Mačence,mačence evo gu kaminot šo tolku v me si gu palaš!Eto,rekle mišite,nija tija svršihne rabotta!Ći ni puščiš li sea naš drugar,šetot?

Mačito nemaše šo drugo da praj,tuku mu si blagudaril na mišite,mu gu pušća zetot i ud kak si puzdravil su nih,stanal i mu utišl kaj kučito. Na mačito malce mu beše krivo ud tolku miši ni adno da ne iždi,ama rabotta ne beše za šika oti am sajbijta gu čekaše, kučito i to blsku du sarajot.

Koga si nabližil kaj kučito i mu kažal deka magišnarckto kaminče mu gu zel ud Arapi i koga mu kažal su kakvo čare dujdel du nego,kučito ud pamitot ćii izegaše ušče malce.

Bil kak bil,pravile kak pravile mu gu zele zlatnoto kaminče ud Arapinot ftasale du r gut na morto i zafatile da si tokmat za vrnuvajne kaj nejnto sajbija. Napkumta,si gu v zel mačito kaminot na vratut,mu si kačuva vrs kučito i zafatile da plivat nakaj mestto k še bil nejnto sajbija.Arno ama, taman dujdele u stredinta na morto,kučito mu veli na mač te: Ej,ej prijatile,sea ti ći mu fališ na našto sajbija deka sam gu najde kaninot,ama ja ka nema da ti puščam taka,tuku sea dli na menka ći mi gu dajš kaminot,ili ći ti puščam u morto da si udaviš su se nego.

Mačito zafatil da mu simoli na kučito i da mu veli deka nej smo on erbap,tuku z jano a svršile rabotta,ama kaj,bre,brate?! Moži li miram da mu si daj na kučivo inat? Ći mi dajš i ništo drugo oti...

Ka videl mačito deka kučito viće zafatil da si navidava u voata i deka zafatil da s si lizga ud nego,faća i mu gu dava kaminot na kučito. Ama,tuku šo zafatil kučito da laj,u radus deka,gibi,on gu najdel kaminot i deka gulem aferum ći zeva ud nejnto sajbija,koj m

znaj kak,mu si liznuva kaminot i mu pagja ntre u morto.Bre tuva,bre tam ći najdat gu nem
i gu
zim
li
se
pu
n
s
Dejto, su glavte nadolo,kinisale da si vrnat nazut,ama
te paleno maće,ušće ud ka kinisale mu rekol na sajbijta deka da ne si skldisuva oti adno
den,napred ili nazut kaminot pak nejno ći bidi i deka pak zinginske ći živat. I koga fta
le u adna ksba,zastanale malce da si udmorat, a mačito mu veli na nejnto sajbija: Stopan
na menka mi si jadi riba i se dudeka ne mi mi kupiš,da znajš,deka ne sii idam doma,p a
saka koj znajšo neka stani, Ama,rekol pak mačito,nejćam kakva da bidi riba,tuku sakm gul
ma i koja sakm jaska da ja udberam riba,a ne ti ili kučito.

Ka videl dejto zort,sakal,nejćal odat u adna rubarnica i fliguvat ntre.I taka,on mu
veli na mačito va ir i va ribaj poarna,kučito i on mu veli deka va riba kupija nogj arna
ama nkkk mačito da kndisa,tuku koga dujdel u adno ćoše i videl adna gulema riba mu veli
sajbijta:Eto,stopane,jaska sakm va riba da mi ja kupiš i niščo drugo.

Dejto a kupil ribata šo a pusakal mačito i ud kak a kladele u adna torba ispadna
nadvor u ksbata i sidnale na adna mejgja. Togaj mačito mu veli pak na nejnto sajbija:

Stopane,stopan
te,u nea si naogja magišnrekoto kaminče šo tolku i tolku mka du sea kladehme za nego.I,e
mu rekol pak mačito na dejto i na kučito,ako ne vi si faća vera za va rabota,sma ći vijt
i tuku a rasparala ribata i mu vliguva ntre u bišukata. Koga mu malce vreme,si ja izvagj
glavta ud nea,a na ustta zafatil da mu laska magišnarckoto kaminče.

Sajbijta ne znajal kak da mu si donei na mačito za va rabota i ne znajal šu šo
gu narani i

Ej,ej,šo ima da si praj sea mori carovo ćerko i ti mila majko!-izvikal dejto u
radus i tuku kreni gu mačito de naramo,de na nejnte plejći.

kaj da zafati pišim da

raboti su nego?Dali jadejne i piejne pišim da napraj ili neščo drugo?Nej,nej si rekol su
unot dejto. Sea ći vijte šo ći pram i tuku mu veli na kaminot: Utvori si karapindžuče i
šte saraj,ste nigjafi,zlatni raboti,p i Arapinot i mojta žena sakam pred menka da mii do
ciš! Kaminčito si utvoril i za minuta ste tija raboti šoj pusaka dejto pred nego si najd
a,p i Arapinot i nejnta prikupeana ženta mu. A sarajot i ste drudzi raboti šoj imaše nap
raveno Arapinot i ženta mu u drim i pepl si storile.

Koga čul carot deka zet mu i dajdel na Arapinot i nejnta ćerka na adnš nrčal kaj neg
da muj doncat. Napkumta udira tilijalniš celta nejna država i vika da dojdat u nejnta p
lata, napravil adna bisilka i pred sto alk faća i i ubisuva na Arapinot,em na ćerka m

Dejto ušče su prvuto den,koga ftasal dommo,mu nrčal na kaminot i za nekolku minu
kuliba,[redacted]stanal pak palata, a ud stara i ptisana mu majka stanala mlada
žena i životot mu stanal pak kak šo mu bil koga pred da izbega nejnta žena.

Koga videl carot deka dejto najstina bil nogo vredno, gu vika pak kaj nego u p
latta i mu veli: Ti za menka nikugaš ne si zabraven i deka pak ći mi bidiš zet,ama,vapt
pomalta mi ćerka. I pu nekolku dena
delja dejto si venčal su pomalta carcka ćerka i ud togaj navaka ušče si živat milno i b
lagusuveno. Ama dejto nikugaš ne sii zabravil nejnte prijatili-kučito i mačito,tuku dum
on bil živ kaj nego sii čuvaše i gledeše.

ZEMJATA I GOSPUD

U nogo, nogo staro vreme, koga na zemjata nemal nikakov život, gospud zafatil da
gu praj čuvekut i pu šes dena rabota gu dusvršil i čuvekut ispadnal na migdan. Šo velja
starite " ud kal gospud napraajl čuve".

Gospud najstina gu pravil čuvekut,ama neli široka zemja i deka nea liči smo su s
no,p i pojće ljuge,zafatil da praj i pilišča,i no o drudzi životni-livot,i ribi,demek
napraj dujna šo i pu zemjata,i vetrot, i pud zemjata i pu u more i pud more da žive.

Koga videl zemjata deka gospud nema nasitka i deka sekuj den praj pu neščo na
njata,zafatila da mu si žalja i da mu veli:

Gospude,gospude,šoj va rabota ud vaska šo a prajte sekuj den vrs menka i na moj
grb? Koj moži da ja narani va tolku gulema dujna šo mi ja namitna na menka? Ud kde ći n
jaska tolku jadejne i piejne da gu nasitam tolku insan?

Koga i ču ste vija muabeti gospud ud zemjata mu veli:Nogo leana rabota zemjo! C
la dujna najstina ti
.Gibi,kto da sakal da mu k
ži na zemjata deka ste ud tepka ći jadat,ama i ti na ste ćii jadiš...

REČNIČKI OBJASNENJA

A

asr – gotov za ovaa ili za onaa rabota

aberć– vest

airlija – neka e srećna rabotata što me ja počnale

askerlija– vojnik

arora– frča koga spie

adno–to – eden

afendo– namesto pope ženite po selata mu velat afendo

alk–alkot – narod

atlk– turcka para vo vrednost od 7 groša

astret– potreba,nužda;"Za ništo ne am astreten"– od ništo nemam potreba

B

biška– svinja

bltija– sekira

barija–vnatrešen del na odžakot

badžulnik– odžak

berćet– ovaa odina imame mnogu berićet–mnogu plod

berćat– blagodarenie

beljkim– možeme bi

bastet – afekt ; taka se isplašiv što ja izgubiv kontrolata na svesta

baktisa– zdodea

badgjava– bez pari ili mnogu eftno si gu prodal ona ili ova

V

vkt– vreme

vaska– vas; Ve vidon vas vo toa ili vo toa vreme

Vargija– mala lea zasadena so kromid ili nešto drugo

Vžgisan – razočaran

G

Gjurluk– mesto polno so kapina,trska–neči

gibi–demek

galiba–kobajagi

D

drma– grmuška

dakundisa- na srce go udri.strašno go pogodi

diskut- poslužavnik

dileko-daleku

donci- donesi

dujna- svet

dremna- zaspal,sma zaečko spienje

dlnica-parče od drvo koga izletuva pri sečenjeto drva

dukimija-koga faća mnogu lošo vreme ili koga se ragja dete so telesni nedostatoci

dikat- vnimanie

dujnat- cel svet

dandal-ot- me potrese

duman- prašina koga se diga nagore ili koga se zapaluva neščo, a dimot se diga visok

dirra- traga

dejto- deteto

E

ejdipsus- nikakvec-turski zbor

Ž

Z

zingin- bogat

zdrnce- zrno

zaabit- oficer

zimićor- zavidliv

zija- šteta

zafatuk- početok

S

sirma- žica, tel

smovila- samovila

spritu- sprema

sinor- granica megju vde

sinija- masa ili trpeza

sidelo- sedelo- gnezdo

sumlukat- odtkako si dojde na sebe,po gubenje na svesta

sakn- sman,te molam,ne ja praj ovaa ili onaa rabota

siljajna- selani

I

ikimdžija- lekar

insan-insanot- narod- narodot

itr- itar

imdza 8 potpis

idm - idam

J

K

kukuljarka - govedarski stap

kakaraska - stračka

komka - prečesta

krose - poleka,poleka

kirkineska - jagreb

[illegible]runak - visoka selska kuća,a može da bide i sovremena kuća

kumpajna - društvo

koknidisa - zavidnva

kipase - nikakvee

kabatlija - vinoven si,kriv si

kvasnik - leb mesen vo tepsija-pečen na vršnik-pogača

kavine - kafeana

kleta - zlobna,loša žena

kasba - grad

kpas - turski zbor što znači ugursus

kasandisa - pečali,bev na pečalba i spečeliv tokmu i tolku pari

kurija - mesto polno so drvija,gora

kpa - krpa za lice

af - zbor

krdija - zbor od golem obim, a ponekogaš može da bide i naslov

krecko -puste i mirecko, napaten, nesrečen

kdzidija - bela srebrena turska para vo vrednost od polovina lira

kilik - turska para vo vrednost od edna para

mišnareke - volšebno

mak martir - svedok, a prejzleguva od grčki zbor

ska - mene

rak - merak

ytar - kmet,pret

ylet - mu davam tolku i tolku muvlet što znači rok na vreme

mira - celo zemjište vo granicite na edno selo

misur - zemjina činija, a može da bide i moderna činija

malendo - malečko

mangusarka - čergarka ili cigani pitači

misičina - mesečina

manakoć - dlabška činija od zemja što go držat selankite kvasecot

murafet -nejća sila, tuku saka murafet što znači veština

N

napkumta - posle, po

nigjaf - nekit od zlatni predmeti

nuvina - niva za prpat otvorena od ledina

nisija - ostrov

naška - nas, ne vidoa naška-nas

nejnte - nivnite

nofti - nokti

naščі, naščite - naši, našite

O

ober - ograda napravena za goveda

P

pišim - prvo

puljam - gledam

paleno - napateno, namačeno, nesrećno dete

piščera - peštera

pt - pat

ptisano - napateno

pinžerka - pendžere

pana - metla od bozel ili vrški od pčenkarna šuma za metenje furnata pred da go kladat lebot vo furna

pisa - pišuva

pinci - opinci

padar - poljak

puščurak - ženkar, rasipan čovek

pošča - pošta

plitar - zemjin plit za gradba na zemjen objakt

pizulj - ognište

pirustija - tronožje

patrik - patrijarh

pilivan - pelivan,ama ne vo borenje,tuku vo itrina i snaslivosta na čovekot

pilikan - štrk

pijano dete - učeno dete

priliben-na - premašen-a od glad i teškotii

paradis - rajot

pitimija - galeno dete,skromno dete

peza pbtsmevanje,ismejavanje

priznal - dsirnal,pogledal

prikupeano - dobro vospitano dete,čovek

prusam-la - pitam,pitačka,pitač

pirpirisa - nikoj ne može da se dobliži do nema ili do tebe

R

ričeno - rečeno

rudi,rudila - rodi,rodila

ripnala - trepnala,namignala

tukmak - drvo što ja ravni tenekijata prepolna so žito

taksirat - golema nesreća

trjalo - drvo što ja trijat furnata pri gorenjeto

tam - tamu

tepka - tebe, te vidov tebe

tamaćar - lakom

tiljal - objavlenie

tviperi - trepere od strav

tajfa - semejstvo

tumbanija -na sekade se raču ona što na trebaše da se kaži

turlinki - troški od leb

trebuva - treba

tače - tate,tatko

tliga - mala kojska četvoronožna kola

turta - torta

tkm

trifil,detelina,no i diva treva što liči na detelina

č

čim

čifilj -svedok,žirant

čorlimički -onoj što me glada na stama

čamet - bezbroj

češkin - kamo da beše

U

udajka - kućna soba

ungucaj - He ce нageбај, нageбај ce

muren - izmoren

rman - šuma, gora

ad - od, predlog

F

fukara - siromav

fakir - onie što se zanimavat so hipnoteza

furneno - zlatno

fkrlk - bednotija

fnduluk - se krava na golemo, osobičen čovek

furina - zlatna para, zlaten nakit

Č

črdak - padarnica na niva što čuva pačarot, poljakot

čvrtija - mala kolipka, kućarka napravena od rogoz ili od zemjin plit

čkrk - bunar za navodnuvanje, no so konj ili so čovečka rka što se dviži, a ne so moto

čepunar - čep od češma ili od bure

češa - čaša

čuknat - uden vo umot

Š

šika - šega

širimetna - vesela, radosna žena

šube - somnevanje, somnitelen

šajtanka - pajton

šuma - šum, ne praj mnogo šum

šrvete - krpa dolga za okolu vratot

XXX

Napomena:

Vo prilog na ovoj rečnik naknadno zavaduvam nekolku zborovo što mi se javija vo teket na rabotata, odnosno neposredne pred završetekot na zbirkava i toa:

K

kpina - kapina

kaplci - turska para vo vrednost od dva groša

kuprina - sfila

kdija - sudija

kasa - okolija

kutla - merka za merenje na žito od okolu 15 kg. težina

kšla - voena kasarna, no može da se kaže i za mesto, odnosno pasište za ovci i kozi

S O D R Ž I N A

str.

1. Uvod
2. Dzingar vingar — 1
3. Bratćata miren i Lude — 4
4. Tri bratća i adna sest ra — 11
5. Ud najsirumav du careki zet — 16
6. Čtrdesit bratća i carovta ćerka — 23
7. Uračot,mečkata,kakaraskata i muvta — 28
8. Za careskoto sin namal ćudena nivesta — 29
9. L — 35
10. Kladuto bazdrajanče i starata vrla čuma — 39
11. Ud najsirumah du zlatin kojn — 40
12. Car Stefanija i nejnta sestra Bela Andelina — 44
13. K — 46
14. Germaskoto car mu ja krade nivestta na Jankula kapidan — 48
15. Ive pilišča,dve mina bratća u zatvor i klavat,oti as nej činile — 50
16. Majkata si gu klni nejnto sin — 53
17. Košta maćea nejdente deca i frlja u urmanut — 55
18. Ive siraci kamet paŧat — 62
19. Izgubento uglidalo — 71
20. Sirumaot siljanie i trite lživei tuđari — 84
21. Sinko i Sinko ipol — 90
22. Uvčarot,treskata,privlitut i angelot — 96
23. Sekuj granče i pilence — 98
24. Tamaćarot čuvek — 112
25. Ud sirumah i sirak du zlatna riba i careki zet — 114
26. Ive drugarčijna-ne drugarčijna — 120
27. Majka šo kajdisuva da sii zakoli ste tri deca za da si mži su adno odža — 129
28. Čtrdesit ljuge na urman odat bor da sečat
29. Musto pitlence liri isfrlja — 144
30. Ud čuvečko meso nemal poslatko-tatko rani nejno dete za meso — 147
31. Ud triti bratća najmalečkoto čuda praj su pomuš na adno odža — 151
32. Tri bračijna siračijna,ama adnoto ud nih noge itro — 163
33. Tri sestri ste siračijna — 168

		str.
34.	Ud vošla koža	174
35.	Pepeljaš	178
36.	Carot i divoto čuvek	186
37.	Morskoto divojče	192
38.	Sirak Stojan zlatar stanuva	202
39.	Ribarot i znaot	207
40.	Ud nemirno, tipano i nerani majko dnear na država	216
41.	Pet popovś i mladata žena-99	231
42.	Carot i čuvarot	239
43.	Sirak, ama junak	241
44.	Tri zlatni jablki	243
45.	Sakam najubava kitka	253
46.	Anmka kaurin ljubi-kaurin saka	261
47.	Loša kletva	265
48.	Vragut i gospud kaul faćat	274
49.	Dve parabratća	277
50.	Soluncki kasapin	291
51.	Na staros sakam raat da pram	296
51.	Uvčar i zmijta	302
52.	Uvčarot su ksmet ruden	304
53.	Kamilta i čakalot	309
54.	Izgubena duša	311
55.	Ći doj lošo vreme	316
56.	Napateno dete	320
57.	Tri limojna smovilčijna	329
58.	Ludo mlado ksmet pal	338
59.	Tatkoto i nejnte tri śerki	342
60.	Kak Gjupkata stanuva cariea	345
61.	Štrklj	353
62.	Majka i paraćerka	358
63.	Ud naračnicta namoži da si izbega	360
64.	Čtrdesit neeineti kamejna	366
65.	Kdjta sudi, pravinta sii pravina	368

str.

66 Tri pijanici ——— 370

67 Magišnarekoto kaminče ——— 372

68 Gospud i zemijata ——— 387

69 rečnički objasnenija ——— 388

70 Sodržinata ——— 389